

ÖZGEÇMİŞ

Ömer Özcan 1950 yılında Milas'ta doğdu. Ortaokul ve lise eğitimini İzmir'de tamamladı. 1967 senesinde lise ikinci sınıfta iken Risale-i Nur'u ve bu eşsiz eserlerin müellifi Bediüzzaman Said Nursi hazretlerini tanımakla şereflendi.

1969'da 'Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'na (Bugünkü adıyla: Teknik Eğitim Fakültesi) kaydoldu... Ankara'da beş seneye yakın Bayram Yüksel ağabeyin nezaretinde, muhtelif Dersane-i Nûriyelerde kaldı. 1973 senesinde öğretmen olarak mezun oldu.

1973'den 1984'e kadar 11 sene Zonguldak'ta lise öğretmenliği yaptı. Sonra İzmir'e, mezun olduğu liseye öğretmen olarak atandı. 2000 senesinde aynı okuldan emekli oldu. Ömer Özcan evli ve iki kız babasıdır. Şimdi İzmir'de ikamet ediyor. Bütün mesaisini iman ve Kur'an hizmetlerine harcamaya çalışmaktadır.

Ömer Özcan'ın Bediüzzaman Said Nursi ve talebeleri hakkında hatırı sayılır bir arşivi vardır. Arşivinde, Hz. Üstad'la görüşen veya görüşmeyen kadim ağabeylerden fotoğraf, ses, video veya yazılı olarak yaptığı kayıtlar ve belgeler mevcuttur. Ayrıca Risale-i Nur'un ilk baskılarının teksir veya matbaa olarak tamamı Ömer Özcan'ın arşivinde bulunmaktadır. El yazılı orijinaler de vardır.

Ömer Özcan, Üstad Said Nursi Hazretleriyle hatıraları olan ağabeylerle yaptığı röportajların bir kısmını kitaplaştırmıştır. **"Risale-i Nur Hizmetkârları AĞABEYLER ANLATIYOR"** adıyla seri olarak yayınlanmış sekiz kitabı bulunmaktadır.

omerozcan50@gmail.com

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

ABDURRAHİM KAYA

ABDÜLKADİR DENİZLİOĞLU

AHMED ALTUĞ

AHMED AVŞAR

ALİ BAŞOL

ALİ GÜL

ALİ RIZA ERTAŞ

ALİ RIZA MUHLİS

ALİ SERT

ALİ YILDIRIM

ALİ YILMAZ

ASİYE MÜLAZIMOĞLU

AV. İBRAHİM HİLMİ ÜNLÜ

EŞREF EDİP FERGAN

FİKRİ MERİÇ

HAFIZ MUSTAFA ERTÜRK

HAMDİ SAĞLAMER

HASAN BASRİ SARIÇAM

HASAN HALICI

HATİCE SOYLU (Altuğ)

HULUSİ OK

HÜSEYİN AKÇAY (Koruk Efe)

HÜSEYİN BİÇER

İBRAHİM GÜL

MEHMED FIRINCI

MEHMED GÜLEŞCİ

MEHMED KERVANCI

MEHMED KÜÇÜKAĞA

MEVLÜD GÜVEN

MUAMMER ŞENEL

MUHAMMED ALİ ÖZTÜRK

MUSTAFA CENGİZ

MUZAFFER YİĞİT

NECATİ AKKOYUN

NEVİN HALICI

NİLGÜN ÇELEBİ

ORHAN TÜRKA

OSMAN AKSOY

OSMAN NURİ TOL

ÖMER HALICI

SAİD NUR ÇELEBİ

SÜLEYMAN ALTUĞ

SÜLEYMAN ÇAĞAN

ŞAHABEDDİN GARGILI

ŞAHABEDDİN ÜNLÜ

ŞEVKET AKIN

ŞÜKRÜ ALTUĞ

TACEDDİN TOPAL

ÛLVİYE SÜMER

ÜMMÜHAN ERGÜN

MÜBAREK SÜLEYMAN (Köse)

YILMAZ DUMAN

YUSUF ÜNLÜ

ÖMER ÖZCAN'LA RÖPORTAJ

ÖNSÖZ

Elinizdeki kitap Risale-i Nur Hizmetkârları AĞABEYLER ANLATIYOR serisinin sonuncusudur. Böylece il, ilçe, kasaba ve köy merkezlerinde yaptığımız saha çalışmaları tamamlanmış oluyor. Artık Bediüzzaman Şahidlerinden bu dünyada fazla kalan da olmadı. Ulaşabildiğimiz son kalan şahidlerin hizmet hatıralarını da, bu sekizinci kitabımızda yayınlıyoruz. Sekiz kitapta 292 ağabeyimizin ve ablamızın biyografilerini, hizmet hatıralarını; bulabildiğimiz kadar fotoğraf, belge ve ravileriyle destekleyerek neşretmiş oluyoruz.

Ağabeyler Anlatıyor ve Necmeddin Şahiner ağabeyin Son Şahidler seri kitaplarının amacı, hiç şüphesiz şimdiki ve istikbaldeki Bediüzzaman ve Risale-i Nur araştırmacılarına malzeme vermektir. Son Şahidler dönemi kapanmadan olabildiğince hızlı bir şekilde yapılmalıydı bu kayıt tutma işi. Mükemmeli yakalamak zordur... Çok eksikliklerimizle, noksanlıklarımızla beraber bu kadar olabildi...

Şimdi saha çalışması bitti, zaten devam eden laboratuvar çalışmalarını hızlandırmak gerekiyor. Toplanan cevher ne yapılır? Ehil olanlar tarafında laboratuvarlarda imbiklerden geçirilir, süzülür, safileştirilir ve mücevher haline getirilir. Laboratuvar Kur'an, Sünnet ve onların tefsiri Risale-i Nur'dur. Ham haldeki malzeme bu süzgeçlerden geçirilerek, yara bere açmadan kullanılır hale getirilir. Abdülkadir Badıllı ağabeyin Mufasssal Tarihçe-i Hayatı ve Prof. Ahmet Akgündüz'ün Arşiv Belgeleriyle Bediüzzaman Said Nursi kitapları ve daha başka çalışmalar buna örnek olarak gösterilebilir.

Kitaplarımızın yeni baskılarında düzeltilmek üzere, hata ve yanlışlarımızı gören okuyucularımdan, bu tespitlerini bize bildirmelerini istirham ediyorum. Bilmeyerek, farkında olmadan yaptığımız yanlışlar varsa, Rabbim bizi affetsin.

ÖMER ÖZCAN

Ağustos 2020 İzmir

omerozcan50@gmail.com

(1932 - 2016)

ABDURRAHİM KAYA

Emekli imam/müftü Abdurrahim Kaya hocamız, 1958 yılında bir imam arkadaşıyla beraber, Isparta'da bulunan Bediüzzaman hazretlerini ziyaret ediyor. Hz. Üstad'la epeyce sohbetleri var. Konuşmalarından çıkan en çarpıcı mesaj, maaşla imamlık yapan hocalara Bediüzzaman'ın verdiği nasihattir. Hatıralarını 2009 yılında kaydetmişim. Ne yazık ki anlattıklarını vefat ettikten sonra yazıp düzenlediğimden dolayı kendisine tashihi ettiremedim. Medrese âlimi Abdurrahim hoca 12 Ağustos 2016 tarihinde Van'da vefat etmiştir. Allah rahmet etsin.

Abdurrahim Kaya Anlatıyor:

Siirt/Pervari'de 1932'de doğdum. Emekli müftüyüm. 16 sene medreselerde sarf, nahiv, mantık, fıkıh, tefsir, hadis ilimleri tahsili yaptıktan sonra, 1955'te Van'ın Boyaroğlu Camiine imam oldum. Daha sonra Çatak, Beytüşşebap, Gürpınar, Muradiye, Pervari, Hani ilçelerinde 26 sene müftülük yaptım. 1982 emekli oldum. Medine'ye gittim, 17 sene de orada özel dersler verdim. Şimdi Van'da ikamet ediyorum. Muradiye depreminde (24 Kasım 1976) hanımım, kızım, gelinim göçük altında vefat ettiler. Ben de göçükte kaldım, sağ olarak çıktım. Oğlum Emrullah Kaya da şu anda Ardahan müftüsüdür. Molla Hamid Ekinci akrabamızdır, onlar da bizim gibi Pervari'den gelmişlerdir Van'a.

ANKARA, ESKİŞEHİR, EMİRDAĞ, AFYON, ISPARTA ÜSTAD'I ARIYORUZ

1958 yılında bir gece Peygamber efendimizi (asv) rüyamda gördüm. Bana son kelime olarak: "Bediüzzaman'a git, sana nasihat etsin." Dedi. 3-4 ay geçmişti ki, müftülük imtihanı açıldı. İmtihanlar Ankara'da oluyordu. Van Aşağı Nurşin Camii imamı Mülayi Çalım arkadaşla beraber Ankara'ya gittik. Diyanet İşleri Başkanı Eyüp Sabri Hayırlıoğlu idi, giriş muamelemizi yaptı, altı ay sonra imtihanı yaptı, kazandık.

Ankara'ya gelmişken boş gitmeyelim, Üstad'ı ziyaret edelim dedim arkadaşıma. O da can ü gönülden kabul etti. Ulus'ta kardeşler vardı, onlardan, Bediüzzaman'ın bir hafta önce Eskişehir'e gittiğini öğrendik. Biz de Eskişehir'e gittik. "Burada bir gece kaldı, Emirdağ'ına gitti" dediler. Bir gece Eskişehir'de kaldık, Emirdağ'ına geçtik. "Burada iki gece kaldı, Afyon'a gitti" dediler. Biz de Afyon'a gittik. Afyon'a akşam namazının çıkmasına beş dakika kala geldik. Hemen namazlarımızı eda ettik. Bir otele yerleşmek üzere adımızı yazdırdık. "Üstadı tanıyor musunuz?" dedik. Adam heyecanla: "Bir hafta önce geldi, şu odada kaldı, Burdur'a gitti" dedi. Bize de Üstad'ın kaldığı odayı tahsis etti.

Ben Üstad Burdur'a değil, Isparta'ya gitmiştir diye düşündüm, sabah namazını kıldıktan sonra trenle Isparta'ya gittik. Yolda oynayan çocuklara sorduk, "Biz bilmiyoruz" dediler. Bir hanım kapıdan başını çıkardı, bize kimi aradığımızı sordu. "Meşhur Molla Said namında derin bir âlim var, onu arıyoruz" dedim. Önce "Burada öyle kimse yok" dedi, sonra "Siz Bediüzzaman hazretlerini mi kast ediyorsunuz? Onu yedi yaşından yetmiş yaşına kadar herkes tanır" dedi ve Üstad'ın evini bize tarif etti.

Şimdi müze olan Üstad'ın evini bulduk, zile bastık. Kapıyı Bayram Yüksel ağabey açtı. Bize, kapıya yapıştırılmış olan Üstadın fermanını okudu: "Ben çok hastayım. Risale-i Nurun talebeleri dünyanın her tarafında bulunmaktadır. Uzakta bulunanlarla yakında bulunanlar arasında hiç bir fark yoktur. Arzu ederdim, fakat çok hastayım. Beni ziyaret etmek isteyen Risale-i Nur okusun. Her bir risale on Said hükmündedir."

Bayram'a dedim: "Üstad'ın emri başımın üstüne. Beni Fahr-i Kâinat Efendimiz (asv) gönderdi, biz Van'dan geliyoruz, sen lütfen durumu Üstad'a bildir." Bunun üzerine Bayram ağabey ismimizi

nerden geldiğimizi yazdı, "Caminin kapısında bekleyin, on dakika sonra biz sizi çağıracağız" dedi. 10 dakika sonra Ceylan ağabey geldi, kabul edildiniz dedi.

NAMAZI KILDIRIRKEN MAAŞI DÜŞÜNMEYİN, İHLÂS ZEDELENİR

Üstad'ın bizi kabul ettiğini öğrendik. O zamanlar şapka giyiyorduk biz. Şapkalarımızı çıkardık, sarıklarımızı sardık. Bize Üstad'ın 10-15 dakikadan fazla müsaade etmediğini söylediler. İçeriye girdik. Bediüzzaman somyada, yatağın üstünde yastığa dayanmış olarak oturuyordu. Başında beyaz ile yeşil karışımı bir sarık vardı, saçları görünüyordu, kınalıydı. Sakalı yoktu. Üstadın yüzüne bakamıyordum. Ara sıra gözümü kaldırarak bakmaya çalışıyordum. Üstad yavaş konuşuyordu. "Beni 19 defa zehirlediler, hastalık devam ediyor" dedi. Zübeyir ağabeyi yanına çağırdı, benim konuşmalarımı tekrarlar dedi. Konuşmalarını Zübeyir Ağabey bize tercüme ediyordu. Yüzde doksan anlaşılıyordu ama hastalıktan dolayı tek tük anlaşılıyordu. Yarım saat kadar Zübeyir Ağabey orada durdu. Sonra Zübeyir'e git dedi, Bayram'ı çağırdı. Onlar Üstad'a bakamıyorlardı, biz bakıyorduk. Belki biz onlardan daha fazla Üstad'ı gördük.

Üstad bana nereli olduğumu ve kimleri tanıdığımı sordu. Ben Van deyince, "Ben Nursin'de, Ereğ Dağı'nda kalmışım" dedi. Daha sonra bize ne yaptığımızı sordu, imam olduğumuzu söyledik. O zaman daha imamdım, müftü olmamıştım. "Namazı kıldırırken maaşı düşünerek kıldırmanın, ihlâs zedelenir, namazın zaten farz, kıldırırken maaşı düşünmeyin, böyle yaparsanız ihlâsınız kırılmaz" dedi. Sonra, "Dinsizler sizi aldatmasın" dedi.

Üstad, somyasının yanında, duvarda asılı duran zarftan fotoğraflar çıkardı ve Zübeyir ağabeye verdi. "Arkadaşlarına ver, baksınlar" dedi. Baktık. Bize, "Bunlar Avrupa'daki Risale-i Nur talebeleri" dedi. O fotoğrafları sonra biz Tarihçe-i Hayat kitabının sonunda gördük.

"Yol paranız var mı, yoksa vereceğim" buyurdu. Biz, "Var" dedik. Bize, "Isparta'da kalmayın, istasyona gidin, ikinci namazını kılın, tren gelir, siz de gidersiniz, selamımı tebliğ edersiniz, bu yanımda olan talebelerim gibi sizi de kabul ediyorum. Siz de beni daima duanıza katın" dedi. O günden beri her duama Üstad'ı dâhil ediyorum ben.

Yeni yazı okuma yazma bilip bilmediğimizi sordu. Bildiğimizi söyleyince, "Sözler'i çıkarken alın" dedi. Ben Üstad'ın elini öpmek istiyordum, giderken elini öpmeye çalıştım, ama öptürmedi, ellerini kaldırdı, beni elleriyle sardı ve alnımdan öptü, arkadaşşıma da aynısını yaptı. İstemeye istemeye ayrıldık. Zübeyir Ağabey bizimle kapıya kadar geldi.

ABDULKADİR DENİZLİOĞLU

Bediüzzaman hazretlerinin 1959'un son ayları ile 1960'ın ilk aylarında Ankara'ya doğru toplam dört seyahati oluyor. Ancak 11 Ocak 1960 tarihindeki son Ankara ziyareti gerçekleşmiyor, Hz. Üstad Ankara'ya yakın Gölbaşı'ndan geri dönüyor. Bu hadisenin bütün ayrıntıları Ağabeyler Anlatıyor-7 kitabımızdan, Refet Kavukçu hatıralarından okunabilir. Bediüzzaman önceki üç Ankara ziyaretinde, Ulus'ta bulunan Beyrut Palas Otelinde kalıyor. Ankara seyahatlerinin şahidi bütün ağabeylerin anlattıkları hatıralarda, bir zat var ki, mutlaka adı geçmektedir. Ankara İrtica Masası Şefi Abdulkadir Denizlioğlu'dur bu zat. Polis Abdulkadir Ankara'da Hz. Üstad'ı ve talebelerini takip etmekle memur edilmiştir. Bu zatın fotoğrafı Tarihçe-i Hayat kitabının son sayfalarında, Bediüzzaman'ın arkasında yürürken görülmektedir.

Kader, Polis Abdulkadir'in 27.12.1969 tarihinde Ankara Maltepe Dersanesine yaptığı baskın sırasında bizi de karşı karşıya getirmişti. Baskında Bayram Yüksel Ağabey de vardı. Bu hadisenin ayrıntılarını 'Ağabeyler Anlatıyor-1' kitabına bırakıyorum. O baskında, sonradan çok mühim mevkilere gelecek yüzden fazla üniversite talebesi vardı. Polis Abdulkadir'in baskından sonra sadece 16 kişiyi alıp götürmesi dikkatimi çekmişti. Bizler serbest kalmıştık. Mahkemeye verilen 16 kişiden sadece Ahmet Cevat Yaşar birkaç ay hapis yatmış, diğerleri serbest bırakılmıştır.

Diğer kitaplarımızda önemli hatıraları bulunan Ankara'dan emekli, müezzin Mehmed Mandal hoca, Abdulkadir Denizlioğlu'nu iyi tanıyor. O kadar ki Abdulkadir Denizlioğlu'nun hem oğlunun hem de kızının nikâhını kendisi kıyıyor. Mehmed Mandal bize, bu polisin Üstad'a ve nur talebelerine karşı ilk başlarda menfi tutumlar içinde olduğunu; fakat Hz. Üstad'ın kendisiyle bir görüşme yaptıktan sonra dostluk gösterdiğini, hatta yapacağı baskınları bile önceden haber göndererek bilgilendirdiğini söyledi. Bu kesin ifadelerden sonra, Denizlioğlu'nu tanıyan diğer ağabeylerin de benzer sözleri olduğunu hatırladım, teyid için tekrar onlara başvurdum. Bunları dinledikten sonra, ağabeylerin kanaatlerini yayınlamak istedim. İşimiz kimseyi aklamak veya mahkûm etmek değildir...

İrtica Masası Şefi Abdulkadir Denizlioğlu'nun Maltepe baskını gazetelere konu olmuştur. Haberde o baskında bulunan ve haklarında dava açılan Ankara hizmet erlerinden 16 kişinin isimleri de yazılmış.

Mehmed Mandal Anlatıyor:

27 Aralık 1959 günü Zübeyir ağabeyden Üstadın Ankara'ya geleceğine dair bir telgraf geldi. Said Özdemir ağabeyin Ulus'taki Beyrut Palas Otelinin ortağı ile bir ilgisi vardı, orayı hazırladık. Daha Üstad Ankara'ya girmeden polisler, gazeteciler oteli işgal ettiler. Üstad resim çektiirmiyordu, biz kendisini 3. kattaki odasına kadar çıkardık. Üstad divana çıktı, tamam kardeşlerim dışarı çıkın manasında elleriyle bir işaret yaptı.

Biz Üstadın yanından çıktıktan biraz sonra "Polis şefini çağırın" demiş Üstad. Polis Şefi, İrtica Masası Şefi Afyonlu Baş Komiser Abdulkadir Denizlioğlu idi. Abdulkadir dersaneleri basan, eserleri müsadere eden, nurcuları takip eden menfi bir polisti. Denizlioğlu Üstad'ın odasına girdi, biraz sonra çıktı. Dedi ki: "Artık bu zatın aleyhinde olamam ben." "Üstad sana ne dedi Abdulkadir Bey?" dedim. Üstad bana: "Kardeşim, otuz sene evvel âlem-i menamda üstadım Abdulkadir Geylani Hazretleri bana dedi ki; 'Sen otuz sene sonra Merkez-i Hükümette mühim bir zatla görüşeceksin, ismi benim ismimden olacak, 'ismin Abdulkadir mi?' dedi. 'Evet, efendim' dedim. 'Görüştüğünüzde o zat kırk yaşında olacak, 'bugün kırk yaşında mısınız?' dedi. 'Evet, efendim' dedim. Daha öbürlerini söylemem" dedi. Üstad'ın yanında yarım saat kadar kalıp çıkmıştı. Hatta o gün, "Evde kırk yaş kutlamaları için pastalar hazırlanıyordu" da demişti bana. Bunları Abdulkadir Denizlioğlu ile bizzat ben konuştum, başkasından nakil değildir. Abdulkadir'in Tarihçe-i Hayatta bulunan İbrahim Canan'ın çektiği fotoğrafta başı gözüktür.

Dost oldu ondan sonra Abdulkadir Denizlioğlu. Kızının nikâhını ben kıydım, oğlunun nikâhını da ben kıydım. Beni götürdü nikâh için. Emek Mahallesinde Hasan ve Kardeşi Mehmet Armutçuoğlu'nun yaptırdıkları bir apartmandan bir daire aldık ona, orada oturuyordu. Üstad'a sonradan cidden dost olmuştur. Üstad'la görüşmesinden sonra menfi tarafları gitti, müspet tarafları kaldı. Çünkü baskından önce eserleri toplayın falan diye haber veriyordu bize. Muskacıları, tarikatçıları da takip ederdi. Onun göreviydi bu işler. Abdulkadir Denizlioğlu memleketi Afyon da bir ara MHP'den Belediye Başkanlığı için adaylığını koydu, ama kazanamadı. 1985-90 yıllarında Ankara'da vefat etti. Son zamanlarını, tarihî Ulus Zincirli Camiinde "Cami Yapım ve Bakım Derneği"nin Başkanı olarak geçirdi.

İBRAHİM CANAN ANLATIYOR:

Fotoğraftakileri şöyle tanıtayım: Bediüzzaman Said Nursi, Said Özdemir, elinde sepet olan hizmet minibüsünün şoförü Hulusi Ok, arkasındaki Astsubay Hasan Okur, Üstadın arkasındaki uzun boylu olan Mehmet Günay Tümer. Üstadın arkasındaki kısa boylu Ali Rıza Öztürk. Onun arkasında sadece alnı görünen Mehmed Mandal. Başı öne doğru eğik olan Emirdağlı Nureddin Benli.

Arkada sadece başı görünen Abdülkadir Denizlioğlu'dur. Sivil polis, Ankara İrtica Masası Şefidir. Aslında, çok da menfi bir adam değildi, ama bizi bir zaman sabaha kadar Emniyet Müdürlüğünde bekletmişti.

- 1) Bediüzzaman hazretlerinin talebeleri ile beraber Ankara Beyrut Palas Otelinden çıkarken İbrahim Canan'ın 1959 senesinde çektiği fotoğraf
- 2) Fotoğrafın çekildiği merdivenlerin bugünkü durumu
- 3) Bediüzzaman'ın kaldığı ve son dersini verdiği otel odasının bugünkü görünümü

Ekrem Köker Anlatıyor:

Ankara’da 1958-1963 yılları içerisinde defalarca mahkemeler açıldı hakkımızda. En son, ihtilalde bizim dersanede karakol kurmuşlar, geleni götürüyorlardı. Said Özdemir Ağabey zaten içerdeydi. Karakolda 14 kişi birikti. Orada ifademizi aldılar. O zaman içlerinde polisten başka binbaşı, yarbay gibi birkaç tane subay da vardı. İrtica Masası Şefi Polis Abdülkadir Denizlioğlu da vardı. Bir Binbaşı sordu: “Ne ile geçiniyorsun?” Ben de: “Otuz lira ile geçiniyoruz” dedim. O zaman tayinatımız otuz liraydı. Binbaşı: “Yahu ben üç yüz lira ile geçinemiyorum, sen otuz lira ile nasıl geçiniyorsun?” dedi. İrtica Masası Şefi Abdülkadir Denizlioğlu dedi ki: “Komutanım, bunlar yalan söylemez, doğru söylerler, inanın” dedi. Öyle bir şahitliği olmuştu bize. Bir defasında da bana: “Yahu Ekrem, peşinde 30 tane polis var” demişti. Böyle takip edilirdik. Allah-u âlem bu adam çok menfi biri değildi. Üstad’ımız ona çok iltifat ederdi.

Veli Işık Kalyoncu Anlatıyor:

Ankara İrtica Masası Şefi Abdülkadir Denizlioğlu da bir sandalyede oturuyor, ifade alıyordu. Beni görünce “İşte bu!” dedi. “Dün gece Bahçelievler’de apartmanların kapısının altından broşürleri atan bu, eşkâli bu” dedi, beni göstererek. “Sen nereden biliyorsun şimdi bunu?” dedim. “Aynı senin eşkâlin” dedi. “Ben dün gece geldim, burada bile değildim” dedim. Bileti de atmamıştım, cebimdeydi. Çıkardım gösterdim polis Abdülkadir’e. “İyi tamam” dedi, geçti.

Astsubay Hasan Okur Anlatıyor:

Üstad otele (Beyrut Palas) geldiğinde ben otelde kalıyordum, ama müşteri olarak oda tutmuştum. Üstad gelmeden önce, Tarihçe-i Hayattaki fotoğrafta başı görülen Ankara İrtica Masası Şefi Abdülkadir Denizlioğlu ve polisler tek tek oteldekileri indirdi. Ben müşteri olduğum için içerde kaldım. Her taraf polis ve gazeteci kaynıyordu. Abdülkadir Denizlioğlu, Üstad’ın teşrif ettiği günün akşamı bulunduğumuz kata çıkarak bana: “Biz senin kim olduğunu biliyoruz, sen buraya uygun olup olmayan insanların bizden daha iyi bilirsin, bizim maksadımız güvenlidir, onun için buranın güvenliğini sana bırakıyorum, bize yardımcı olabilirsin” demişti.

Said Özdemir Anlatıyor:

Abdülkadir Denizlioğlu emekli olunca Zincirli Camii Yaşatma Derneği başkanlığını yapmıştı. Onu dostluğunu duymadım. (Konu hakkında son görüştüğüm Said Özdemir Ağabey oldu. Diğer ağabeylerin anlattıklarını kendisine aktardıktan sonra böyle cevap verdi. Ö. Özcan)

AHMED ALTUĞ

(1913 – 1949)

Isparta'nın Sav kasabasında doğan Ahmed Altuğ, Risale-i Nur'da Hz. Bediüzzaman tarafından "Savalı Ahmed" ve "Ahmed ve kardeşi Süleyman" diye anılıyor. Ahmed Altuğ'un Süleyman ve Şükrü isminde iki kardeşi vardır. Ağabeyleri Ahmed Altuğ gibi onların da Nur'a muazzam kalem hizmetleri olmuştur.

Ahmed Altuğ ağabeyimizin hizmetlerine geçmeden önce, bir daha erişilmesi çok zor olan destanımsı hizmetlerin merkezi 'Sav' ve 'Sav Kahramanları' hakkında kısa, özet bilgiler vermekte fayda var. Şöyle:

Sav'ın Risale-i Nur'daki bir adı da "Medrese-i Nuriye"dir; "Medrese-i Nuriye olan Sava Köyü... Kast. Lâh. 102" şeklinde onlarca yerde böyle anılmaktadır Sav. Görüştüğümüz Savlı ağabeylerin tamamı da Hz. Üstadın Sav için "Medrese-i Nûriye" dediğini ittifakla söylüyorlar. Acaba, bin nüfuslu, üç yüz elli haneli koskoca bir köye, niçin "Medrese" demişti Bediüzzaman Hazretleri? Bildiğimize göre medrese, bir bina veya bir külliye şeklinde olurdu... Bunun bir sebebi var elbette... Anlatımı gelecek...

Sav'ın tarihi çok eski zamanlara doğru uzanmaktadır. Araştırmalar, 3 bin sekiz yüz senelik bir mazisi olduğunu göstermektedir. Sav kasabasının üç tarafı tepelerle çevrili olup, Davraz Dağı'nın eteklerine kurulmuştur. Davraz Dağı Torosların bir koludur. Yüksekliği 2635 metredir. Eylül aylarında tepelerine kar yağar ve Temmuz ayına kadar kalkmaz. Suyu bol ve temizdir. Sav, şimdiki Isparta–Antalya karayolu üzerindedir, Isparta merkezine uzaklığı 8 kilometredir.

Eski dönemlerde Sav'ın zenginleri hacca gittikçe, Medine'den çok sayıda yetim ve fakir 'Seyyid' çocukları Sav köyüne getirmişler. 'Sav' adı da oradan gelebilir... Hz. Peygamber'e (S.A.V.) salâvat getirmeye işaret bakımından... Araştırmalarım sırasında görüştüğüm Savlı ağabeyler ittifakla bu bilgiyi bize aktarmışlardır.

Davraz Dağı eteklerinde bir yamaç üzerine kurulu olan Sav'ın ilk uğrak yeri Merkez/Dalboyunoğlu Camii'dir. Bu cami ve çevresi 'Aşağı Mahalle'dir. Köyün yukarısına doğru çıkan bir ana cadde vardır; caddenin yokuşu gittikçe dikleşir. En sonlarda Bayram Yüksel Ağabeyin Mustafa Gül ağabeylerin evlerinin üzerine yaptırdığı yedi katlı Dersane-i Nûriye'ye ulaşılır. Anlaşılabileceği gibi köyün 'Yukarı Mahallesi'nde 'GÜL' ailesi ikamet etmektedir. Yaş sırasına göre Ethem Gül, Hafız Mehmed Gül, Mustafa Gül, Ali Gül, Ahmed Gül ile amcaoğulları İsmail Gül ve İbrahim Gül... Bir de Hafız Mehmed'in oğlu Tefik Gül ve Hafız Mehmed'in kızı tarafından torunu olan Abdulkadir Zeybek Yukarı Mahalle'de oturmaktadırlar... Yukarı Mahalle'de, Bediüzzaman Hazretlerinin Denizli'de hapisaneye götürülürken beraber kelepçelendiği 90 yaşındaki Hasan Can da oturmaktaydı. Parmakları, kalem matbaa gibi çalışan Hasan Atif Egemen Ağabey, 1943 Denizli mahkemesinden evvel bu evde sekiz ay Risale yazmıştı. Hasan Can, bu metinde ana konumuz olan Ahmed Altuğ ve kardeşlerinin ata akrabalarıdır. Hz. Üstad onları Hasan Can dayının torunu olarak bahseder. Aslında Altuğ kardeşler Hasan dayının öz torunları değildirler. Bu bir taltiftir...

Sav'ın Aşağı Mahallesi'nde Merkez Cami çevresinde ise, başta Risale-i Nur'un -bu köyde- baş müdebbiri Hacı Hafız Mehmed Avşar, aynı adlı oğlu Hafız Mehmed Avşar, onun da oğulları Hacı Ahmed Zeki Avşar ve Hafız Bekir Avşar mukîmdir. Ayrıca Ahmed Altuğ, Süleyman Altuğ, Şükrü Altuğ kardeşler; Salih Yıldız, Mustafa Yıldız kardeşler; Mehmed Soylu, Ahmed Soylu baba-oğul Aşağı Mahalle'nin mühim nur hadimlerindenidirler. Şükrü Altuğ daha sonraları Yukarı Mahalle'ye bir ev yaparak, oraya taşınmıştır. Sav'ın içlerinde diğer önemli sakinler ise Marangoz Ahmed, Efe Şükrü, Hasan Kurt ve dahası bin kalemli Sav kahramanlarındandır. Sav kahramanlarını saymakla bitmez... Bu ağabeylerimizin hemen hepsi hakkında 'Ağabeyler Anlatıyor' seri kitaplarımızda bilgi, belge ve fotoğraflar yayınlanmıştır. Kalanları da gün yüzüne çıkarmaya çalışacağız, inşallah.

Sav'ın Yukarı Mahalle sakini 'Gül' ailesi ile Aşağı Mahalle'nin her ferdi kalemlerini mitralyöz gibi çalıştırarak, kâğıt sayfalarına döktükleri harfler sayısınca gülleleri küfrün kalelerine yağdırmışlardır. Risale-i Nur'da bu kahramanların hepsinin de isimleri yazılarak çok sevdikleri Üstad'ları Bediüzzaman tarafından onlarca kere sena ve tebrik edilmektedirler.

Sav kasabasında Yukarı ve aşağı Mahalle levhası ve Aşağı Mahallede Merkez/Dalboyunoğlu Camii

Medrese-i Nûriye/Sav bütün haneleriyle ceberut ve zorbalığın, yokluk ve kıtlığın zirveye ulaştığı bir dönemde, istisnasız kadın-erkek, çoluk-çocuk, genç-ihtiyar, âlim-ümmi Risale-i Nur'u divit ucuyla, 'idare' denilen küçük gaz lamalarının ışığında, çoğu zaman dolapların içlerinde gizli olarak on binlerce nüsha çoğaltıp, imana susamış muhtaç gönüllere ulaştırmış efsanevi köyün adıdır. Sav Kahramanları çok tedbirliyidiler, bin kalem yazdığı halde 1943 Denizli mahkemesine sadece yedi kişiyi alabilmişlerdi. İçlerinden hiçbir hain çıkıp da bu kalem seferberliğini dışarıya sızdırıp, ihbar etmemiştir. Bu tespitlerimizde asla mübalağa yoktur... Sav'da sadece divit ucuyla Risale yazılmamış, altın harflerle tarihî destanlar yazılmıştır...

Sav'ı ve Sav kahramanlarını yazmakla bitmez... Sav'ın her evinden destanımsı hizmet hikâyelerini dinlemek mümkün... Merhum Tevfik Gül ağabey, Hz. Üstad'ı ziyaretlerinde yaşadığı bir hatırayı şöyle anlatmıştı bize: "Üstad'ımız Bediüzzaman Hazretleri Savlı olduğumuzu öğrenince şöyle dedi bize: 'Kardeşlerim! Bütün Âlem-i İslâm Türkiye'ye bağlıdır; Türkiye Isparta'ya bağlıdır; Isparta SAV'A bağlıdır; Sav Risale-i Nur'a bağlıdır; Risale-i Nur Kur'an-ı Azîmüştân'a bağlıdır; Kur'an-ı Azîmüştân da Arş-ı Âlâya bağlıdır.' Sonra Hz. Üstad: 'Ben Sav Karyesini küçük-büyük, avam-havas, taşına-toprağına dua ediyorum; Sava Karyesini Câmi-ül Ezher olarak kabul ediyorum' dedi bize." İşte Sav Bediüzzaman'ın gözüyle böyle...

Hemen akla geliverenin aksine, Hz. Üstad'ın Sav ziyaretleri pek azdır, birkaç keredir. Sebebi var elbette; küfür erbabının bütün gözleri kendi üzerinde odaklanmışken, hizmetin en mühim merkezini hedefe koymamak, zarar vermemek için... Görüştüğümüz bütün ağabeyler: "Hz. Üstad Sav'a pek gelmezdi, fakat gece rüyalarımızda bizi ziyaret eder başımızı, yüzümüzü okşar giderdi. Biz de uyandığımızda daha büyük bir şevk ve heyecanla yazmaya, teksir etmeye devam ederdik" diye anlatıyorlar.

Bediüzzaman Hazretleri Barla'da iken Sav hizmetleri henüz yeşermeye başlamıştı. Barla Lâhikası'nda Sav ve Sav kahramanlarının isimlerinin geçmemesi bu sebeptendir. Sav hizmetleri, Hz. Üstad Kastamonu'da iken coşmuş ve parlamıştır. Bediüzzaman Sav'a gelmiyor ama Kastamonu'dan gönderdiği hasbi mektuplarla sevgili talebelerinin fedakârlığını, kahramanlığını zirvelere doğru taşıyordu... "Sav'a, Üstad'ımızdan bir mektup, bir risale geldiğinde hepimiz ağlayarak okur, çoğaltır, Isparta'ya Hüsrev Ağabeye gönderirdik" diye anlatıyor Savlı ağabeylerimiz.

Milaslı Mehmed İnce ağabeyimizin bir merakı, bin kalemli Sav Köyü'nün destanımsı hizmetlerinin Risale-i Nur'da kayda girmesine vesile olmuştur. Böylece, Sav'ın göz kamaştırıcı muhteşem hizmetleri tarihin sisli perdesi altına girmeden bizlere ve gelen nesillere belgelenmiş oluyor. Milaslı İnce Mehmed Ağabey merakla Isparta'ya geliyor, Hüsrev ağabeyin yanındadır. O sırada yanlarında Sav'dan Marangoz Ahmed de vardır. Olay mektupta şöyle anlatılıyor:

"Milâslı Mehmed Efendi, 'Bir karyede bin kalemle Nur'a sarılan kardeşlerimizin köyündeki faaliyeti biraz mübalâğalı görmüşler. Ben onun tahkiki için geldim' dedi. Risalet-ün-Nurun bir kerameti idi ki, bu köyün kıymetli, fa'al bir talebesi Marangoz Ahmed yanımda idi. Ben dedim: Vâkıa ben bu köye gitmedim, kardeşlerimden soruyorum, onlar da diyordu: 'Kadın-erkek, çoluk-çocuk, Risalet-ün-Nuru yazan bin kalem vardır.' Sonra Marangoz Ahmed dedi ki: 'Bizim köyümüz, üç yüz elli hanedir. İki hoca, bir hacı, üç adamdan başka bütün evlerimize Risalet-ün-Nur girmiştir. Kadınlara, kız çocuklarına varıncaya kadar yazıyorlar. Hattâ ümmîlerden -kırk yaşından yukarı- yazı yazan on kadar kardeşimiz vardır' cevabında bulundu. Milâslı Mehmed Efendi bu faaliyete hayran oldu."

Talebeniz Husrev

(Sikke-i Tasdîk-i Gaybî)

Yanlış anlaşılması için, mektupta geçen “iki hoca, bir hacı, üç adam” meselesini bir vefa borcu olarak burada yazmak gerekiyor. Savlı ağabeylerimize bu meseleyi de sorduk. Cevapları şöyle oldu: “O tarihlerde bu zatlar enaniyetlerine mağlup olsalar da, sonradan onların çocukları, torunları nur talebesi oldular. Hatta evlerini medrese yapanlar da oldu. O hatalar çoktan telafi edilmiştir...”

Sav, akademisyenler ve sosyologlar için muazzam bir araştırma merkezidir. Sav ören yeridir... Bu mübarek Anadolu topraklarında asırlardan beri hükümlan olan Türk-İslam idaresinde hiç görülmemiş zorbalığın hem de en şiddetli bir döneminde, nasıl oluyordu da bir köy topyekûn kalemliyle seferberlik ilan edip, bir ülkenin kaderini etkilemişti... Sosyologlar bu keyfiyeti araştırmalıdır... Bugünlerin manevi bahar havasını anlamak, orada, Sav’da o günlerde yaşananları araştırmaktan geçiyor diye düşünüyorum... Batının bomboş mitolojik hayal kahramanları bile, Sav fedakârlarına yetişemez... Gönlümüzden geçen şudur: Araştırmacı-akademisyenler çıksın, Sav destanını doktora tezlerine konu yapsınlar. Şimdiden taahhüd ediyorum, elimizde bulunan Sav’la ilgili bütün bilgi, belge ve kayıtlar araştırmacıların emrindedir.

Isparta’nın elbette başka hizmet merkezleri de vardı; başta Isparta’nın merkezi, İslamköy, Atabey, Kuleönü, Çobanisa Köyü, Eğridir, Barla, Bedre, İlâma ve hakeza... Bu beldelerde de çok kahramanca destansı hizmetler yapılmıştır... Sav’daki ise topyekûn bir seferberliktir...

BEDİÜZZAMAN, AHMED ALTUĞ’U ‘SAV’IN BAŞ TALEBESİ’ İLAN ETMİŞTİ

Isparta’nın Sav kasabasında 1913 (1329) yılında doğan Ahmed Altuğ genç yaşında, 1949 senesinde yine Sav’da vefat etmiştir. Ahmed Altuğ, Bediüzzaman Hazretleri tarafından Risale-i Nur’da “Savalı Ahmed” veya “Ahmed ve kardeşi Süleyman” diye anılıyor; Ahmed Altuğ’un Süleyman ve Şükrü isminde iki kardeşi vardır. Ağabeyleri Ahmed Altuğ gibi onların da Risale-i Nur’a çok hizmetleri olmuştur.

‘Savalı Ahmed’ ağabeyimiz hakkında bilgi kaynaklarımız Sav’ın kadim ağabeyleri Tefik Gül (1913-2004), Hasan Kurt (1920-2010) ve Abdulkadir Zeybek (1938-) ağabeylerimizdir. Üçü de o günleri yaşamış ve hizmet seferberliği içinde bulunmuşlardır. Kendileri ile müteaddid görüşmelerimizde Ahmed Altuğ hakkında bize şunları anlatmışlardır:

“Sav Aşağı Mahalle’den Ahmed Altuğ’un risalelerde adı ‘Savalı Ahmed’ diye geçer. Mezar taşında da öyle yazar. Sav karyesine ilk defa Risale-i Nur’u getiren Merkez Camii imamı Hacı Hafız Mehmed Avşar’ın yakınındaydı. Risale yazmaya Hacı Hafız’ın teşvikiyle başladı. İslamköylü Hafız Ali Efendi ile irtibatı çok sıkı idi. Onun için Üstad, Savalı Ahmed’e, ‘Hafız Ali’nin vefatından sonra onun vazifesini yapıyor’ diye ilan etmişti. ‘Külliyatın tamamını en az yirmi kere yazdım’ diye söylemişti bize. Çok fedakâr bir nur talebesidir. Çok değerli hizmetleri oldu. Geceyi gündüze katarak çok yazı yazardı. Günde en az elli sayfa yazmadan başka bir işe bakmazdı. Üstad ona Sav’ın baş talebesi ilan etmişti. Ahmed’in Süleyman ve Şükrü adında iki kardeşi vardır. Üç kardeşin hepsi de çok ciddi nur talebesiydi. Kardeşleri gibi küçük kızı Hatice bile yazardı Risaleleri. Üstad’ımız Bediüzzaman Hazretleri, Altuğ kardeşleri, Denizli hapsine götürülürken beraber kelepçelendiği 90 yaşındaki Hasan Can’ın hafidi yani torunu saymıştır. Aslında bu bir taltiftir. Çünkü Ahmed, Süleyman ve Şükrü, Hasan dayının öz torunları değil, kardeşinin torunlarıdır. Hz. Üstadın onlar için ‘Hasan Dayı’nın hafidi’ demesi bir iltifattır. Ahmed Altuğ çok evradı ezkar okurdu. Rahmetli Hafız Mehmed Gül, ‘Ahmed’in keşfi açılmış, hadiseleri olmuş gibi bize önceden anlatıyor’ derdi bize.”

SAVALI AHMED, SAVA MEDRESE-İ NÜRİYE’SİNDE HAFİZ ALİ’NİN YERİNE...

Emirdağ Lâhikası’nda Ahmed Altuğ’un; Sav’ın baş talebesi olduğundan, Sav’ın Medrese olduğundan, Şehid İslamköylü Hafız Ali’nin yerine hizmet ettiğinden, kardeşi Süleyman’dan, kızı Hatice’den, dedesi saydığı Hasan Dayı’dan bahseden bir ifadede altı mesaj var:

“Medrese-i Nuriye’nin eski ve yeni kahramanlarından Marangoz Ahmed’in mektubu, üç-dört cihetten beni mesrur ve minnetdar eyledi. O medresenin baş talebesi namını verdiği Ahmed ise, hem şehid Hafız Ali’nin vazifesini yaptığını, hem Süleyman gibi kıymetli kardeşiyle ve küçük kerimesiyle üç tane Asâ-yı Musa’yı yazmaları ve mübarek Hasan Dayı’nın hafidi olması, beni meraktan kurtardı, hem çok memnun eyledi.”

(Em. Lâh. 159)

Şuâlar kitabında, Hz. Üstadın Denizli’ye götürülürken beraber kelepçelendiği Ahmed Altuğ’un dedesi dediği Hasan Can’dan (Hasan Dayı) şu şekilde bir bahis vardır:

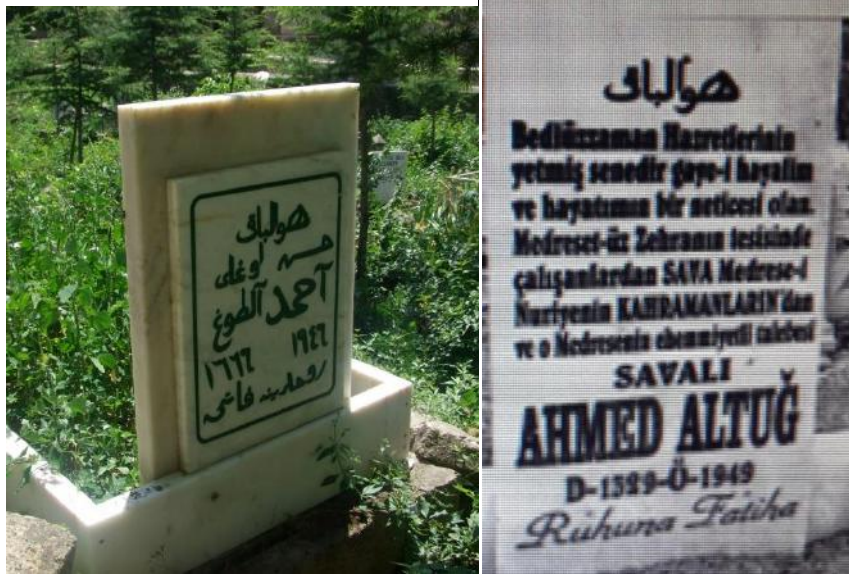
“Hem ben pek çok alâkadar olduğum Sava köyünden çok muhterem bir ihtiyar ile ellerimiz birbiriyle kelepçe edilip geldiğimiz, beni pek çok memnun edip, bununla o mübarek köyün bana şiddet-i alâkasını anladım. O kardeşime ayrıca selâm ederim.”

(Şuâlar 308)

Savalı Ahmed ve kardeşi Süleyman'ın isimleri, çoğu Kastamonu Lâhikasında, ikisi de Emirdağ Lâhikası'nda olmak üzere sekiz kere geçmektedir.

Savalı Ahmed, Sav Merkez Camii'nin minaresinin yanına kardeşi Şükrü ile yan yana defnolunmuştur. Mezar taşında şunlar yazıyor:

“Bediüzzaman Hazretlerinin yetmiş senedir gaye-i hayalim ve hayatımın bir neticesi olan Medreset-üz Zehra'nın tesisinde çalışanlardan SAVA Medrese-i Nuriye'nin KAHRAMANLARIN'dan ve o Medresenin ehemmiyetli talebesi SAVALI AHMED ALTUĞ”

Savalı Ahmed'in Sav Kabristanında bulunan mezarı

AHMED AVŞAR

(1928 -)

Nevşehir'in Nar kasabasının saffi evvellerinden, bölgesinde ilk Risale-i Nur hizmetlerini başlatanlardan Ahmed Avşar ağabeyimiz, Isparta/Sav kasabasının saffi evveli Hacı Hafız Ahmed Avşar ile karıştırılmamalıdır, sadece isim benzerliği var.

Narlı Ahmed Avşar ağabeyimizin anlattığı hatıraları yaşından ve seri konuşmasından dolayı tam anlayamadık. Kendisiyle ilgilenen hemşerisi Hasan Okur ağabeye başvurduk, Hasan Ağabey tamamlayıcı bilgileri verdi. Hasan Okur'un Tarihçe-i Hayat kitabında Hz. Üstad'la fotoğrafı vardır.

Ahmed Avşar Anlatıyor:

Nevşehir'in hemen yanı başında iki kilometre mesafede bulunan Nar kasabasında 1928 yılında doğmuştum. Aslımız Şam'dan gelme... Mesleğim Manifaturacıdır.

1948 yılında Artvin'e askerliğimi yapmak için gittim. Allah nasip etti beni orada yazıcı olarak ayırdılar. Orada Maçkalı Lütfeeddin Eyüpoğlu vardı, o bana bir Sebilürreşad mecmuası verdi. Üstad Bediüzzaman'ı ilk defa orada resminden görmüş oldum. Eşref Edip'in Bediüzzaman'ı anlatan yazısını okuyunca orada Üstad'a bağlandım.

Askerden terhis olunca memleketim Nar'a geldim Nakşî Tarikatına devam ediyordum. 1956 başlarında Astsubay Hasan Okur bana Risale-i Nur kitaplarından verdi, Nar'da evinde ders başlattı, ben de o derslere gidiyordum, akrabalarım da duyurmaya başladım.

Üstad Bediüzzaman'ı 1957 senesinde, Isparta'da, Nevşehirli esnaf arkadaşım Mustafa Kurugüllü ile beraber ziyaret ettim. Karnımız açtı, Üstad bize tayinat olarak ekmek ve zeytin teberrük etti. Anne ve babamı da duasına dâhil ettiğini söyledi. Bir de Üstad bize, Ankara'da Risalelerin matbaalarda tab ettirilmesi için çalışan Said Özdemir'e verilmek üzere emanet bir para verdi. Biz dönüşte Ankara'ya uğradık ve emaneti Said Özdemir'e teslim ettik. (Hasan Okur Ağabey bu paranın 600 lira olduğunu söyledi.)

(1933 – 2018)

ALİ BAŞOL

Afyon Şuhutlu Ali Başol ağabeyin Said Nursi hazretleriyle kısa fakat önemli bir hatırası var. Özetle: 1948’de 16 yaşında iken bir kış günü ticari bir iş için Afyon’a gider. Girdiği bir dükkânda bugün Kürt Hoca’nın mahkemesi var derler; hiç tanımadığı, duymadığı halde hemen mahkeme binasına koşar... Orada Said Nursi’nin tablolaşmış müspet hareket dersinin şahidi olur. Ali ağabey 1956’da Üstad’ı Isparta’da tekrar ziyaret eder, elini öper, duasını alır.

Ali Başol Anlatıyor:

Sene 1948, 16 yaşlarındayım. Kış günü, bir buçuk metre kar var. Vesait işlemiyor. Bakkal vardı bizim komşu, “Ali, bana Afyon’dan üç-beş kilo çay, şeker, kahve vs getiriver” dedi. Şuhut’tan Afyon’a yayan yürüdüm. Alish veriş ettiğim dükkânda, bugün Kürt Hoca’nın mahkemesi varmış dediler.

Gittim mahkemeye, baktım kalabalık var. Ağır Ceza salonu yukarı kattaymış. Yaklaştım, iki askerin arasında sarıklı, cüppeli, heybetli birisi oturuyor. Bir kaynaşma oldu. Hâkim geliyor dediler. Ağır Ceza reisiymiş. Merdivenin başında dineldi, jandarmalara niye oturtuyorsunuz dedi. O arada Üstad kalktı ayağa. Ben bile hiç bir şey bilmediğim halde, kızmaya başladım. Hâkim baktı durum tehlikeli, hemen kaçtı oradan. Öfkesinden dinleyici de koymadı mahkemeye. Bediüzzaman’ı ilk defa böyle duymuş ve görmüş oldum.

1954’de askere gittim, İskenderun’a. Trabzonlu Hilmi isminde bir astsubay vardı, o cemaattenmiş. Ben de ağır bakımda şoförüm. Elinde risalelerden vardı, resmini gördüm Üstad’ın, küçük Tarihçe-i Hayat kitabıymış. “Kumandanım o kitaplardan bana da versen de okusam dedim. “Olur” dedi, verdi. Onu okudum, bitirdim, bir kitap daha verdi, bu böyle devam etti. Orada tanıdım Risale-i Nur’u.

1956’da terhis oldum, geldim Şuhut’a. Dört sene Gardiyanlık yaptım, sonra belediyeye geçtim. O zaman içimden geldi, bu zat kimse bir araştırayım dedim. Araştırdım, Isparta’da olduğunu öğrendim. Isparta’ya gittim. Tren varmış bilmiyordum; Şuhut, Afyon, Sandıklı, Dinar, Keçiborlu, Isparta, indi bindi ile gittim. Şimdi müze olan evi buldum. Zile bastım, kulakları çınlasın Hüsnü Bayramoğlu ağabey çıktı: “Kardeş, bugün Üstad rahatsız, yarın görüştüreyim ben seni” dedi. Otele gittim. Ertesi günü yine Hüsnü Bayramoğlu ağabey çıktı. Merdivenlerden çıkarken birisi çıktı karşımıza, ne oldu dedi sertçe. O da Sungur ağabeymiş. Hatta sağlığında sitem ederdim. Yahu o zamandı o, bırak şimdi der, gülerdik.

Üstad odasında karyolasındaydı, beni görünce doğruldu. Elini öpmek istedim, vermedi. Ben dedim: “Üstad’ım ben sizi 1948’de Afyon mahkemesinde gördüm, ne bir istediğim ne de bir dileğim var, sadece sizi ziyarete geldim” dedim. O zaman elini öptürdü gayrı. Sungur ağabeye bir yer okuyuver dedi. Bayram ağabeye de bir çay verin dedi. Ben çayı içerken, Sungur ağabey Fatiha dedi, ayrıldım.

(1901-1984)

ALİ GÜL

Risale-i Nur'un Medrese-i Nûriyesi, bin kalemlî Sav köyünde 1317 (1901) senesinde doğan merhum Ali Gül ağabeyimizin adı Şuâlar kitabında şu şekilde geçmektedir: "Risale-i Nur'un kıymetli muallimi Hafız Mehmed'in kardeşi Ali Gül'ün selâmını aldım. Ben hem ona, hem bütün hemşehrilerine ve Sava'nın bütün ahyâ ve emvâtına binler selâm ve dua ederim." (Şuâlar-301)

1984 yılında Sav'da vefat eden Ali Gül ağabeyimizi hayatta iken görmek nasip olmadı. Kimlik bilgilerini, fotoğrafını ve hizmetlerini oğlu Mehmed Gül ve yeğeni Abdülkadir Zeybek ağabeylerin yardımlarıyla elde ettim. En korkulu zamanlarda Risale-i Nur'u yazıp matbaa gibi çoğaltarak hizmet eden Savlı Gül ailesi mensubudur. Bu vesile ile Abdülkadir ağabeyimizin bize verdiği Gül hanedanından 5 kardeşin fotoğraf ve kimlik bilgilerini de yazının sonuna ekledim.

Mehmed Gül Anlatıyor:

Ali Gül'ün oğluyum. 1943 Isparta/Sav doğumluyum, nüfusta 1944 yazar. Bediüzzaman hazretlerini iki kere ziyaret ettim, elini öptüm. Ama önce babam Ali Gül'den duyduklarımı, bildiklerimi anlatayım.

DENİZLİ SAVCISI ALİ GÜL'ÜN 9 LİRASINI ZORLA GASP EDİNCE

Rahmetli babam Ali Gül, bütün Savlılar gibi Risale-i Nur'dan çok yazmıştır. Amcam İbrahim Gül'ün evinde teksir hizmetleri de yapmıştır.

1943 Denizli mahkemesi baskınları başladığında, babam Ali Gül'ün evini de basıyorlar. Yapılan aramada kendi yazdığı risalelerden bulunuyor. Diğer amcalarım erken davranıp tedbir almışlar, onlarda bir şey çıkmıyor. Babam Ali Gül, Denizli hapishanesine girerken müddeiumumî (savcı) tarafından sorgulanır; cepleri, elbiseleri aranır. Cebinden 9 Türk Lirası çıkıyor. Savcı parayı alıyor. Merhum babam Ali Gül de, parayı zapt ettiğine dair savcıdan imzalı bir kâğıt istiyor. Savcı: "Ne imzalı kâğıdı, senin kafanı kırarım" diye tehdit edip imzalı bir kâğıt vermiyor. Bugün için 1000 lira değeri olan, 9 lirası alındığı için çok canı yanan babam Ali Gül dualar okumaya başlar. (1943'de bir memurun aylık maaşı ortalama 55-TL)¹

Savcı o gece yarısı hapishaneye gelerek Ali Gül'ü çağırır. Ali Gül, bu gece yarısı bu savcı beni idam mı ettirecek acaba diye düşünürken, savcının yanına getirilir. Savcı: "Say şu parayı, say şu parayı diyerek parayı verir. Meğer gece rüyasında savcıyı korkutmuşlar. Ben babamdan bunları aynen böyle duydum. Evet, 1943'lü yıllarda yapılan zulümlere bu da bir numunedir.

BEDİÜZZAMAN BENİM YALAN SÖylediğimi ANLAYINCA...

Babam Ali Gül beni 1956 senesinde Bediüzzaman'ın elini öpmeye götürmüştü. Bediüzzaman, Isparta'da şimdi müze olan evde kalıyordu. O zaman 13 yaşlarındaydım. Bediüzzaman bana, "Sen yalan söylüyor musun?" dedi. "Söylemiyorum" dedim. "Bak dilin ensenden çekilecek, sen yalan söylüyorsun" dedi. Hakikaten o zamanlarda, çocukluk hallerimde yalan söylediğim oluyordu. Ondan dolayı bunları söylemişti bana. O sözler bana ders oldu, kesinlikle yalan söylemem. Bir kere daha gittim Bediüzzaman'ın yanına, elini öptüm. Babam bana Gençlik Rehberi'ni yazdırmıştı. Onu Bediüzzaman'a götürüp, verdik. Bize dua etmişti. Babam 12 Aralık 1984 tarihinde vefat etti.

Abdulkadir Zeybek Anlatıyor:

1938 Sav doğumluyum. Savlı Hafız Mehmed Gül'ün kızı tarafından torunuyum. Dedem Hafız Mehmed'in ve diğer amcalarımın risaleleri elle yazarak çok hizmetleri oldu. Ali Gül amcam ile ilgili bildiklerimi anlatayım:

¹ <http://blog.milliyet.com.tr/bunlari-biliyor-muydunuz----2----nostalji/Blog/?BlogNo=134638>

1960 İHTİLALINDA SAV'A BİR KARAKOL KUMANDANI GELİR

Rahmetli Ali Gül amcam, 1943 Denizli davasında Sav köyünden hapishaneye girenlerdendi. Hapishanede, koğuş arkadaşı Yüzbaşı Re'fet Bey'den kıraat/tecvid dersi aldığını söylerdi bize.

Hatta Sav'da şöyle bir hadse olmuştu:

1960'da ihtilaldan sonra Sav'a bir karakol kumandanı geliyor, bütün Savlıları bir kahvede toplayıp, Üstad'ın aleyhinde konuşma yapmak istiyor. Amcam Ali Gül, kumandanın her söylediğine cevap vermeye başlayınca, Kumandan: "Sen her şeye cevap veriyorsun, tecvidi biliyor musun?" diyor. "Beyefendi ben tecvidi, kıraati hapishanede öğrendim, ezberimden yeniden yazarım" diye cevap veriyor.

Aynı toplantıda Kumandan: "Sadi Nursi şarka gidiyor evlenin, çoğalın diyor. Buralara geliyor, ahir zamandır evlenmeyin diyor" diye bir iftira atmıştı. Orada bulunanlardan benim dayım Tevfik Gül dedi ki: "Kumanda Bey, ben Risale-i Nur talebesiyim. Benim on tane çocuğum var. Ben Risale-i Nur'da böyle bir yazı görmedim, duymadım."

MENSUBU OLDUĞUM SAVLI GÜL AİLESİ BEŞ KARDEŞTİRLER

Gül ailesi Sav köyünün yukarı kısmında, Yukarı Sav'da ikamet ederler. Amcalarımın hepsini kısaca tanıtayım:

Ethem Gül: (D: 1301- 01.07. /1885, V: 30.04.1965) En büyük amcamdır. Sav cemaati arasında çok büyük hizmeti vardır. Başta Çanakkale Savaşı olmak üzere değişik yerlerde 10 sene kadar askerlik yapmış ve vücudunda kurşun yaraları olan birisidir. Risalelerden yazmıştır ama elimizde kayda geçmiş bir yazısı yok.

Hafız Mehmed Gül: (1306/1890-1944) Annem tarafından benim dedemdir. Risalelerde adı çok geçer. Sav'ın hizmet kahramanıdır. Aynı zamanda Çanakkale Zaferi'nden gazidir, topallayarak yürüyordu.

Mustafa Gül: (1313/1897-1985) (SŞ. 1915 yazıyor) Risaleleri en çok yazan ve teksir eden amcam Mustafa Gül'dür. Çok hizmetleri var. Risalelerde adı çokça anılıyor.

Ali Gül: (1317/1901-1984) Anlattığım gibi dördüncü sıradaki amcamdır. Onun da çok yazı hizmetleri vardır.

Ahmed Gül: (1322/1906-1989) En küçük amcamdır. Risalelerden yazmışsa da çok sürekli değil. Hizmete dosttu, muhabbeti vardı.

Yaş sırasıyla 5 kardeş: Ethem Gül, Hafız Mehmed Gül, Mustafa Gül, Ali Gül, Ahmed Gül

(1935 -)

ALİ RIZA ERTAŞ

Van Risale-i Nur hizmetkârlarından Celal Huyut ağabeyden bir telefon geldi. Telefonun öbür ucundan şöyle diyordu Celal Ağabey: “Ömer kardeş, Van’da Ertuşi aşireti reislerinden Ali Rıza Ertaş var. Kendisinin, babasıyla beraber Üstad’ımız Bediüzzaman Hazretlerine ziyareti olmuş. Önemli hatıraları var. Hatıraları kaydetseniz iyi olur.” Gittik Van’a...

Van’ın Şerefiye Mahallesindeyiz. Ali Rıza Ertaş bizi bahçesi duvarlarla çevrili tek katlı evinde kabul etti. Çok samimi ortamda uzunca bir sohbetimiz oldu. Konuşmalarımızı kamera ile kaydettik.

Ali Rıza Ertaş, Ertuşi aşiretinin bir kolu olan Gravi aşiretinin reisi/ağasıdır... Aldığımız bilgilere göre; Ertuşi (Ertoşi) en büyük Kürt konfederasyon aşiretidir. Ertuşi’ler Mendikan ve Hacımendân adında iki kola ayrılmış 12 aşiretten müteşekkildir. Yoğunluk olarak Hakkâri, Van, Şırnak ve Kuzey Irak’ta yerleşiktirler. Ali Rıza Ertaş’ın ağalığını yaptığı Grawî aşireti bu 12 koldan birisidir.

Ertuş aşiretinin bahsi, Risale-i Nur’un Münazarat kitabında ve aynı ifadelerle Emirdağ Lâhikasında şöyle geçmektedir:

“Hürriyetin üçüncü senesinde aşairler arasında meşrutiyet-i meşruayı aşaire tam bildirmek ve kabul ettirmek için **Ertuş aşairi** içinde hususan Küdan ve Mamhuran’a verdiği ders ve 1329’da Matbaa-i Ebuzziya’da tab’edilen, kırkbir sene evvel tab’ edilmiş fakat maatteessüf yirmi-otuz seneden beri arıyordum, bulamamıştım. Bu defa birisi bir nüsha bulup bana göndermiş. ...” (Münazarat 102 ve Emirdağ Lâhikası 110)

Ali Rıza Ağa(bey), aşiret ağası olan babası Ebubekir Ertaş ve ağabeyi Tayyar vefat ettikten sonra, bu Ağalık görevi üstlenmiş. Babası merhum Ebubekir Ağa ile dedesi Şakir Ağa Üstad’ımız Bediüzzaman Hazretlerinin Eski Said döneminin Van hayatı sırasında görüştüğü gönül dostlarından... Hatta şöyle dedi Ali Rıza Ertaş: “Babam ve bilhassa dedem Bediüzzaman’ın meşru hürriyeti anlatmak için ders verdiği Ertuş Aşireti mensuplarındandı. Fakat o zaman bu konunun önemini bilemediğimden ayrıntılı olarak dinlemedim kendilerinden.” 1925 Şeyh Said hadisesinden sonra Bediüzzaman’la beraber Ebubekir Ağa da sürgüne tabi tutulmuş, fakat o teslim olmamış... Ancak yıllar sonra gerçekleşen 1960 Sivas Kampı sürgününden yakasını kurtaramamış.

Ebubekir Ağa, ‘Seyda’ dediği Hz. Üstad’la irtibatını hiç ama hiç kesmemiş. Üç-dört senede bir ziyaretleri olmuş. Bir seferinde oğlu Ali Rıza’yı da götürmüş Seyda’ya. İşte okunacak hatıralar ağırlıklı olarak bu ziyaretin hikâyesidir. Ali Rıza Ertaş’ın tatlı bir şark şivesiyle anlattığı hatıralarını, olabildiğince aynen yazmaya çalıştım... Anlattıklarını kendisine tashiî ettirdiğim Ali Rıza Ertuş’un hatıralarından, Hz. Üstad’ın meşrebinden ve günlük hayatından ince mesajlar çıkarmak mümkün...

Ali Rıza Ertaş Anlatıyor:

1935 senesinde Van ilinin Gürpınar ilçesinin Topyıldız köyünde doğdum. Köyümün eski adı Mervane’dir, şimdi eski ismini geri verdiler. 1885 doğumlu babam Ebubekir Ertaş Gravi Aşireti ağasıydı. 1964 senesinde babamın vefatından sonra Tayyar ağabeyim yerini tuttu, o aşiret reisi oldu. 1984’de o da vefat etti, aşiret reisliği bana geçti. Şu anda aşiret reisiyim. Benim köyüm var. Köy, Şırnak hududundadır. Orada geniş bir arazimiz var. Aşiret reisi ne iş yapar diye soruyorsun; ‘Aşiret reisi aşiretin başındadır. Aşiretin ne işi, ne noksanı, ne sıkıntısı olursa aşiret ağasına gelir’. Aşiretimiz Gürpınar’da, Çatak’ta, Van merkezde, Hakkâri’de, Beytüşşebap’tadır. Çok geniş bir aşiretimiz vardır. 1978 yılında Van merkeze taşındım. Aşiret reisliğimin yanında Van’da üç dönem il genel meclisi üyesi oldum.

ŞEYH SAİD HADİSESİNDE SEYDA GİBİ BABAMI DA SÜRGÜNE TABİ TUTTULAR

Babam Ebubekir Ertaş ve amcam Lezgin Ağa, Seyda Bediüzzaman Van'da kalırken görüşüyorlardı. Seyda oradan tanıyordu babamı. Malum 1926'ya kadar Seyda Van'da idi...

Şeyh Said hadisesinden altı ay sonra tıpkı Seyda Bediüzzaman gibi babamı, amcam Lezgin Ağayı ve diğer ağaları sürgüne tabi tuttular. Bir kısmını gönderdiler, bir kısmı teslim olmadı. Babam ve amcam bunu kabul etmedi, teslim olmadılar; Irak'a gittiler, Irak kabul etmedi. O zaman İngilizler vardı Irak'ta. Onlar babamların silahlarını isteyince: "Biz Müslüman hükümetlere vermemişiz silahları, siz gâvurlara mı verelim" demişler, oradan geri geldiler. Amcam teslim oldu. Babam İran'a İsmail Simko Ağanın yanına gitti. Simko Ağa, İran'da Kürtlerin ağasıydı, reisiydi. Irak'taki Barzani neyse onun gibi yani... Babam 1931 senesinde tekrar geri döndü, 22 Mart 1964 tarihinde köyümüz Topyıldız'da vefat etti. Mezarı orada. Vefat ettiğinde 77 yaşındaydı.

Ertuşi Aşireti kollarından Grawi Aşireti Reisi Ebubekir Ertaş, Ali Rıza Ağa'nın babasıdır

MENDERES'İ GÖRMEK İÇİN ANKARA'YA GİTTİK, UÇAK KAZASI GEÇİRİNCE...

Bediüzzaman Hazretleri batıya sürgüne gittikten sonra rahmetli babam üç-dört senede bir onu ziyaret etmeye giderdi. Çok zaman Emirdağ'ında görüşürlerdi. Hacı Osman Çalışkan vardı, babam onunla iyi tanıştırdı. Daha sonraları da Isparta'da görüşürlerdi.

1959 senesinde babam Gürpınar'ın belediye başkanıydı. Babam 10 kişi kadar arkadaşıyla beraber Başbakan Menderes'i ziyaret etmek için Ankara'ya gitti. Benim de askerlik durumum vardı, babam beni de yanında götürdü. Babamın arkadaşları aşiret ağaları; Kinyas Kartal, Cafer Ağa, Mahmud Ağa... Beraber gittiler ki Menderes'i ziyaret etsinler, işleri de vardı. Bir hafta kadar kaldık Ankara'da. Tam o sırada, biz daha görüşmeden Menderes bir uçak kazası geçirdi. Tarih 17 Şubat 1959.

Babam yanındakilere: "Arkadaşlar, şimdi biz bu sırada Sayın Başbakan'a gidemeyiz. Ben epeydir Seyda'yı (Bediüzzaman) ziyaret etmemişim, gidip Seyda'yı ziyaret edeceğim" dedi. Arkadaşları: "Sen bilirsin, biz seni burada bekleyeceğiz" dediler. Babam bana: "Oğlum sen burada bekleyecek misin, yoksa sen de benimle Seyda'ya gidecek misin" dedi. "Valla baba Seyda'yı ziyaret için ben de seninle geleceğim" dedim.

Beraber gittik Isparta'ya, otele vardık. Babam zaten Seyda'nın yerini biliyordu. Yatsı zamanı... Seyda'nın kapısına gittik, babam kapıyı dövdü, duruyoruz; Hacı Osman'ın yeğeni Ceylan Çalışkan açtı kapıyı. Ceylan'ın, Seyda'nın şoförlüğünü yaptığını söylerdi babam. Ceylan: "Üstad rahatsızdır, geceleyin kimseyi kabul etmiyor, gündüz gelin" dedi. Babam: "Bak, ben seni Seyda'ya dövdürürüm" dedi. Neyse kapı açıldı...

Babamın anlattığına göre buna benzer bir hadise daha olmuş geçmişte. Babamı Seyda'nın kapısından içeri bırakmamış, geri göndermiş bir talebesi. Üstad'a da: "Üstadım, böyle bir adam geldi, ben bırakmadım" diye söylemiş. Seyda demiş: "Gel sana bir tokat vurayım. Sen Ebubekir Ağayı nasıl geri gönderirsin. İlla neredeyse git onu bul getir." Ben o sene yoktum, babam anlattı.

BEDİÜZZAMAN: "ALİ RIZA, BİZİM TALEBELERİN LİSTESİNE, DUA LİSTESİNE GİRDİN"

Gittik Seyda'nın odasına, büyük bir karyolası var. Yorganını yarıya kadar üstüne çekmiş. O gün de mübarek yüzü parlıyordu. Seyda'nın sakalı yoktu. Bıyıkları olduğu gibi, biliyorsunuz. Başında bir sargı vardı.

Seyda'nın elinde küçük bir kitap vardı, ama ne kitabı olduğunu bilemiyorum. Kur'an, Cevşen olabilir mi bilmiyorum. On dakika kadar okumaya devam etti, kitabı bıraktı. Babam gitti elini öptü, ben de arkasından elini öptüm. "Ebubekir Ağa, gel ben seni bir daha öpeyim" dedi Seyda. Babam tekrar gitti elini öptü. Babam o zaman 70 yaşlarındaydı. Babama beni göstererek "Bu genç kimdir?" dedi. Babam: "Seyda elinizi öper, benim

mahdumdur” dedi. Seyda bana döndü: “Senin ismin nedir?” diye sordu. “Benim ismim Ali Rıza’dır” dedim. “Benim 600 bin tane talebem var, onların içinde bir Ali Rıza daha vardı. Bundan sonra sen de ikinci Ali Rıza oldun, bizim talebelerin listesine, dua listesine girdin” dedi. Ben de “Ellerinden öperim” dedim.

BABAM SEYDA’NIN YANINDA ÇOK NAZLIYDI

Babam: “Seyda benim böbreğimde taş var, ben ameliyat olmak istiyorum” dedi. Seyda: “Ebubekir Ağa, sen ameliyat olma” dedi. Babam: “Neden?” dedi. Seyda aynen şöyle dedi: “Sen temiz bir insansın, o doktorlar elini sürmesin sana.” Allah şahidimdir böyle dedi Seyda. Şimdi aynen hatırimda... “İyileşmem için bana dua et” dedi babam. Babam Seyda’nın yanında çok nazlıydı. Seyda: “Ebubekir Ağa, nedir iki de bir of, of, of... Sen Kadir Ağanın amcası oğlu değil misin? Cafer Ağanın amcası oğlu değil misin? Nedir bu böbreğim ağrıyor deyip duruyorsun. Rus muharebesinde bana yedi kurşun vurdular, ben yaralandım, of bile demedim” dedi. Babam: “Seyda, senin gördüğün yeri bana da göster, bana kırk kurşun atsınlar ben de of demeyeyim, ben bir şey görmüyorum ki” dedi. Seyda bunu cevapsız bıraktı. Yanlış anlaşılabilir; Seyda doktora, ameliyata karşı değildir. O zaman ne gördü bilemeyiz, belki ameliyat edecek doktor... İnancı doktorlara can kurban...

SEYDA: “VALLA BEN SANA MİLLETVEKİLLİĞİ İÇİN DUA ETMEM” DEDİ

Babam: “Seyda, şimdiye kadar ben iki sefer milletvekili adayı olmuşum, kazanamamışım; bana dua et gelecek dönemde ben yine aday olacağım” dedi. Seyda: “Valla ben sana dua etmem” dedi. Aynen böyle dedi Seyda. Babam: “Neden Seyda?” dedi. “Sen safi, temiz bir insansın, orada rakı kullanacaklar, sen kokusunu alacaksın. Sen su isteyeceksin o bardakla sana su verecekler. Sen namazından istemeyerek geri kalırsın. Ankara birbirine girecek, başına bela gelecek.” Aynen böyle dedi Seyda, ben buna şahidim. Dua etmedi, babam da milletvekili olmadı. Malum üç ay sonra 27 Mayıs 1960 ihtilali oldu.

Babam bazen Kürtçe konuşuyordu. Seyda: “Ebubekir Ağa, ben Kürtçeyi unutmuşum” diyordu.

BABAM, MENDERES’E BEDİÜZZAMAN’IN SELAMINI GÖTÜRDÜ

Babam Üstad’a: “Seyda biliyorsun Menderes uçak kazası geçirdi, ben onu ziyaret edeceğim” dedi. Üstad: “Menderes’e benim selamlarımı söyle, Menderes samimidir. Ama o Bayar var ya, o da öteki gibi Kendal’ın tekidir” dedi.

Biz Isparta’dan Ankara’ya dönünce babam arkadaşlarıyla beraber Başbakan Menderes’e gittiler. Babam dönüşte şunları anlattı bana: “Menderes’e, ‘Seyda’nın sana selamı var, senden çok razıdır’ dedim. Menderes elini göğsüne koyarak: ‘Allah razı olsun, onun gibi zatların dualarıyla bu devleti ayakta tutmuşum’ dedi. ‘Ama Seyda, Bayar’dan razı değildir’ dedim. Menderes az biraz gülümsedi o zaman.” Babam hiç kimseden çekinmezdi.

Daha evvelki bir ziyaretinde de başka bir mevzu konuşulurken, Seyda (Bediüzzaman birden sesini kesiyor, babama: “O Kendal var ya; o, cehennemin içerisinde böyle dönüyor şimdi” diyor. Bunu da babam anlattı bana. Kendal’ın manasını soruyorsun; Kürtçe ‘yıkılmış toprak’ demektir. Seyda, ‘Kemal’ yerine ‘Kendal’ diyordu.

SEYDA BABAMA BİR KESE 25 KURUŞLUK PARA VERDİ

Şimdi yeniden Bediüzzaman’la görüşmemize dönelim:

Seyda: “Ebubekir Ağa ben iki sünneti yerine getiremedim; evlenmedim, sakal bırakmadım” dedi. Sonra “Ama benim cevaplarım hazır, kitaplarımda yazmışım bunu” dedi.

Babam dedi: “Seyda ben defalarca buraya geldim, sen benden bir şey kabul etmiyorsun. Ben sana bir yardım parası vereyim.” Seyda gülümsedi: “Ebubekir Ağa, sen biliyorsun, benim dünya malına ihtiyacım yok.” Babam gülererek: “Sen benden almıyorsun, o zaman sen bana ver” dedi. Seyda o zaman divanın arkasına elini uzattı, bir torba çıkardı. O sarı 25 kuruşlardan varmış içinde. “Ebubekir Ağa bunu alın, saklamakta bir fayda yoktur, yiyecek alın, yiyin” dedi. Kesesiyle beraber verdi. O parayı babam, Seyda’nın teberrüküdür diye adamlarına birer ikişer olarak dağıttı. Birazını saklamak aklımıza gelmedi. Şimdi elimizde hiç yok o paradan...

Seyda, babama: “Eğer Van’da bir müşkülâtın olursa, Molla Hamid’e danış” demiş. Babam öyle demişti. Benim olmadığım başka bir ziyaretinde söylemiş bunu.

SEYDA, BABAMLA BENİ İKİNCİ KERE YANINA ÇAĞIRDI

Seyda’dan izin aldık, otele gittik. Ertesi günü saat 9-10 gibi, baktık yine o talebesini göndermiş. Dedi: “Ebubekir Ağa, Üstad beni gönderdi; ‘Eğer Ebubekir Ağa gitmemişse ya o, ya oğlu gelsinler, ben onları çok özlemişim, bir daha onlarla görüşeyim’ diyor.” Biz gittik, ikinci kere Seyda ile yarım saat kadar daha konuştuk. Ben elini

tuttuğum zaman: “Seyda, sizin hayırlı dualarınızı bekliyorum” dedim. “Evladım, yalnız seni değil, sizin bütün sülalenize duacıyım” dedi. İkinci görüşmemizden sadece bunu hatırlıyorum.

SİVAS KAMPI GİBİ MUAMELELERDEN DOLAYI BUGÜNKÜ PPK ÇIKTI ORTAYA

Seyda vefat etti, iki ay sonra 27 Mayıs 1960 ihtilali oldu. İhtilaldan sonra buradan (şarktan) 400 kişiyi Sivas Kampına götürdüler. Onların içinde babam da vardı.

Doğu’dan, Güneydoğu’dan 400 kişi gitmişti Sivas kampına. Van’dan gidenler: Babam Ebubekir Ertaş, amcam Kadir Ertaş, aşiretten Abdülkerim Ertaş, Başkale’den Mahmut Ertuş, Cafer Yavuzer. Ayrıca Kinyas Kartal ve kardeşleri Abdülbaki Kartal ile Hamid Kartal, üç kardeş. Daha da var... Sivas kampında, bunlardan 55 kişiyi seçtiler ayrıca sürgüne gönderdiler. Sürgünlerin içinde babam da vardı. Babamla, Abdülbaki Kartal Aydın’a sürgün gitti. Altı ay sonra bunları Bursa Cezaevine koydular. 40 gün sonra Bursa’dan tahliye ettiler.

Ben o zaman iki kere Sivas’a babamları ziyarete gitmiştim. Biz soruyorduk; “Ebubekir Ağa’dan ne istiyorsunuz?” Bize: “Zamanla Kars’ta müstakil Kürdistan Devleti kuracaksınız” diye cevap verdiler. Hiç böyle bir şey bilmiyorduk, hiçbir zaman duymamışız hâlbuki.

İşte o gün yapılan yanlış muamelelerden dolayı bugün ortaya yanlış zehirli meyveler çıkıyor. PKK çıktı ortaya. Ben o zaman evliydim, çocuğum vardı. Babamı cezaevine götürecekleri zaman duyduk biz Kürt-Türk meselelerini. Yalnız babamlara işkence edildiğini duymadım. Bize böyle bir şey anlatmadı.

Sivas Kampı:

Sivas Kabakyazı’daki bu kamp: 27 Mayıs 1960 ihtilalından dört gün sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu’dan tutuklanarak buraya getirilen 485 kişiden meydana gelmiştir. Bu topluluğun içinde bölgenin tanınmış ağa ve şeyh sıfatı taşıyanları ile tanınmış nurcuları da yer alıyordu.

Sivas Kampı’na gönderilen Nur talebeleri arasında Diyarbakır’dan Mehmet Kayalar; Erzurum’dan Mehmet Kırkinci, Mehmet Serçil, Kamil Sirkeci, Yavuz Telli, Hilmi Ardos; Kahramanmaraş’tan Mustafa Ramazanoğlu; Malatya’dan Tarık Aktekin, Sait Çekmegil gibi hizmetin önde gelen isimleri ile Van’dan Ebubekir Ertaş gibi çok sayıda gönül dostları da vardı.

Dokuz aylık kamp hayatından sonra 485 kişiden 55’i memleketin batı bölgelerine sürgüne gönderilmiştir. Sonradan bu harekâtın vahim bir hata olduğu umumiyetle kabul görmüştür. Bu kampta İstiklal Savaşı’na katkılarından dolayı madalya verilen ailelerin ferdleri bile vardı.

Aralık 1960’ta kamptaki 485 kişiden 55’i Antalya, İzmir, Burdur, Muğla, Afyon, Isparta, Manisa, Çorum ve Denizli’ye mecburi iskâna gönderildiler. Bazılarının mahkemeleri sekiz ayrı şehirde görüldü. İddianamelerde harekâtın gerekçesi olarak: “Sosyal birtakım reformları yapabilmek... Ortaçağın Türkiye’de yaşayan düzenini yıkmak... Ağalık ve şeyhlik gibi müesseseleri yok etmek... Vatandaşın sömürülmesine engel olmak...” gibi sebepler yer alıyordu.

Sivas Kampı ile aklınca her şeyi hallettiğini zanneden ihtilalin İçişleri Bakanı Muharrem İhsan Kızıloğlu, PPK’ya nasıl zemin hazırladığını ve safsata dediği Nurculuğun nasıl şahlanıp da milyonların ıslahına çalıştığını göremiyor.

(1927 - 2016)

ALİ RIZA MUHLİS

Denizli Üstad Bediüzzaman tarafından “Kahramanlar Ocağı” olarak tavsif edilmektedir. (Em.L.186) En başta İslamköylü şehid merhum Hafız Ali’nin kabri orada. Hasan Feyzi, Av. Ziya Sönmez, Muslihiddin Sönmez, Hafız Mustafa Kocayaka, Yakup Cemal bu kahramanlardan bazıları... Adı geçen Denizlili merhum ağabeylerimizle ilgili araştırmalarımız “Ağabeyler Anlatıyor” kitaplarımda yayınlandı. Bir kahraman daha var diye Denizli’den bir haber geldi. Ali Rıza Muhlis... Hemen Denizli’nin genç kahramanlarıyla irtibat kurduk, soluğu Ali Rıza Muhlis ağabeyimizin evinde aldık.

Ali Rıza Muhlis yaşına rağmen mükemmel bir hatip, hafıza tam yerinde... Davudi sesiyle etkileyici hitabeti var. Müezzinlik, imamlik dâhil epeyce meslek değiştirmiş. Kendi ihtiyarıyla olmamış bu hareketlilik. Halk Partisi zulmüne bakıyor çilesi...

Ali Rıza ağabeyin öne çıkan ev önemli hatırası; 1944 senesinde Denizli Mahkemesinden beraat eden Bediüzzaman Hazretlerinin -iki ay müddetle- Şehir Otel’inde kalmaya başlamadan önce, bir müddet Ahmet Ağanın Hanı’nda kalmış olduğunu öğrenmemizdir. Muhlis ağabeyimizin dört defa Hz. Üstad’ı görmesi var. İkisinde kısa da olsa konuşmasına şahid oluyor. İlk Denizli hizmetlerini anlatırken, o günlerin kahraman ağabeylerini de yâd etmemize vesile oldu Muhlis ağabeyiz

Ali Rıza Muhlis Anlatıyor

Denizli’nin Çaybaşı Mahallesi’nde 1927 yılında doğmuşum. 17 yaşında ortaokulu bitirdikten sonra Denizli Ticaret ve Sanayi Odası’na memur olarak tayin olundum.

Malum olduğu üzere Üstad’ımız Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerinin 1943 senesinde Denizli’de bir mahkemesi vardır. O tarihte Üstad ve talebeleri Denizli hapishanesindeydi. Hz. Üstad ve talebeleri Denizli Hapishanesinde 9 ay yattıktan sonra, 1944’de beraat ettiler. Beraattan sonra talebeleri memleketlerine gitti, Hz. Üstad iki ay daha Denizli’de kaldı. Önce Ahmet Ağanın hanında, daha sonra Şehir Otelinde kaldı...

BEDİÜZZAMAN DENİZLİ’DE ŞEHİR OTELİ’NDEN ÖNCE AHMET AĞANIN HANI’NDA KALDI

1944’de sabahları vazifeme gidip gelirken Bediüzzaman Hazretlerini talebeleriyle beraber hapishaneden mahkemeye gelip gidişlerini gördüm. Önde Hz. Üstad, arkada ağabeyler ikişer ikişer kelepçeli olarak jandarma nezaretinde geçiyorlardı. Fakat daha ben bir şey bilmiyorum. Hiç duymamıştım Bediüzzaman’ı. Yolda bekleyen insanlara; “Kimdir bunlar, nedir, ne oluyor?” diye sordum, kimseden ses çıkmadı. O zaman insanlarda çok şiddetli korku vardı. Hükümet disiplini kuvvetliydi. Kimse kimseye bir şey diyemezdi. En yakınlarıma bile sorduğumda bir cevap alamadım.

Denizli’de Delikli Çınar Camii’nin orada Ahmet Ağanın bir hanı vardı. Delikli Çınar Camiine 150 metre kadar mesafedeydi. Onun alt katı kahvehane, üst kısmı da otel gibi bir han vaziyetindeydi. İki katlı küçük eski bir binaydı. Ahmet Ağanın Hanı derlerdi oraya. Üstad hapishaneden çıkınca ilk önce bu handa kaldı. Tahminen 15 gün orada kalmış olabilir. Bir gün işimden dönüşümde orada Hz. Üstad’ı gördüm. Hanın salon kısmı pencerelerden görünürdü. Üstad’ın pencereden bakarak her tarafı seyrettiğini gördüm. Orada araba durağı vardı, genişçe şöyle betonlanmış bir alan. O alanın üzerinde fayton arabaları dururdu. Faytoncular biraz küfürbazdırlar. Üstad onların konuşmalarından, bağışmalarından rahatsız olmuş, müracaat etmiş, ondan sonra Şehir Otel’ine nakledilmiş. Yani Hz. Üstad 1944’de beraat ettikten sonra ilk olarak bu Ahmet Ağanın Hanı’nda kaldı, ondan sonra Şehir Otel’ine geçti. Ahmet Ağanın oteli şimdi yok, yıkıldı. Şehir Otel’inin binası duruyor. Bediüzzaman’ı, Denizli’de mahkemesi sırasında ilk defa bu şekilde görmüş oldum. Denizli’de bir daha hiç görmedim.

HASAN FEYZİ AĞABEY ÇOK TESİRLİ VAAZ VERİRDİ, GÖZYAŞLARIMI TUTAMAZDIM

Fitraten çok heyecanlıyım, din-i İslam'ın hâkim olmasını isteyenlerdenim. Babam rahmetli İsmail Baki, Çaybaşı Camii'nin fahri müezziniydi. Ailece dindar yetiştik biz. Çok heyecanlıyım ya o zaman; merhum Necip Fazıl'ın Büyük Doğu Cemiyeti vardı. Buna ben de dâhil oldum. Hatta bana Denizli temsilcisi olmam için kart gönderdi. Bir zaman öyle devam ettik. Sonra 1946 yılının Kasım ayı geldiğinde ben asker oldum. Askerliğimi evvela İzmir Gaziemir'de sonra Bergama'da yaptım. Askerde Büyük Doğu Cemiyeti'ne girdiğim için takibata uğradım.

Bir müddet sonra kardeşlerimiz Ahmed Hamamcıoğlu, Ahmed İzmirlioğlu, Tevfik Çavuş, Kalaycı Kazım Kayaalp, Yakup Cemal Ağabey gibi zatlarla tanıştık. Onlarla çok oturduk kalktık, dersler yaptık. Hasan Feyzi Yüreğil ağabeyle çok yakın olmasam da karşılıklı selamlaşırđık. Onun Dört Çeşme Camii'nde verdiği Cuma vaazı ve hutbelerini takip ederdim. Çok tesirli vaaz verirdi, gözyaşlarımı tutamazdım. Hasan Feyzi Ağabey benim askere gittiğim Kasım 1946'da vefat etti. Ağabeylerle derslere böyle devam ederken bir dersanemiz oldu. Her gece ders veriyorum, gruplar halinde talebelerim vardı. Kur'an öğretiyorum, Risale-i Nur okuyoruz, yazıyoruz onlarla. Ahmed Feyzi Ağabey de gelir, dersanede ders okurdu o talebelere. Hafız Mustafa Kocaya da çok kahramandı. Onun maddi durumu iyiydi. Hulusi Yahyagil Ağabey 1949 senesinde Denizli'ye Askerlik Şubesi Başkanı olarak geldi. Altı ay sonra 1950'de buradan emekli oldu ve memleketi Elazığ'a gitti. Hulusi ağabeyin derslerinde çok bulunduk, çok da kalabalık oluyordu.

HZ. ÜSTAD'I İKİNCİ KERE İSTANBUL'DA GÖRDÜM

1952 senesinde bir işim için İstanbul'a gitmiştim. Adliyenin önündeyim, öğle saatleriydi, baktım bir taksi durdu ve içinden Hz. Üstad ve talebeleri çıktı. Meğer Gençlik Rehberi mahkemesi varmış. Koştum salona ama salon çoktan dolmuş, giremedim içeriye. Sonra Akşehir Palas Otel'i'ne gittim. Üstad orada kalıyordu. Çok rica edince polis bana izin verdi, fakat ağabeyler Üstad'ın çok yorgun olduğunu söylediler, görüşmeden oradan ayrıldım.

ÜÇÜNCÜ DEFA İSPARTA'DA GÖRDÜM

1956 oldu, arkadaşlarla konuştuk Isparta'ya gidelim dedik. Bir minibüs dolusu olduk. Isparta'ya vardık. Bir kuşluk vaktiydi, müsaade alındı, başkaları da varmış, bir oda dolusu insan olduk. Üstad Hazretleri yatağında uzanıyordu. Ders okuttu beraberce dinledik, oradan ayrıldık. Bir konuşmalar oldu ama şimdi onları hatırlayamıyorum. Dönüşümüzde bizi yakalamak için Çardak Kaymakamlığı'na emir gelmiş. Fakat Çardak kaymakamı sonradan Rize Valisi olan bir kardeşimizdi. Beni de tanıyordu. Emir almamış gibi kaybolmuş ortalıktan. Benim dükkânım vardı, dükkânıma geldi, sonradan anlattı bunları bana.

KARDEŞLERİM! MÜSPET HAREKET EDİNİZ

1960 yılının Ocak ayında Ankara'dan, ağabeylerimizden, "Çok hadiseler oluyor, mebuslara gidelim, Risale-i Nur'u anlatalım" diye bir mektup geldi. Gittik... Kazım Kayaalp, Hüseyin Tomaş, Yakup Cemal ağabeyler ve ben vardım. En gençleri de bendim. Nazilli'den de gelenler oldu, altı-yedi kişi olduk. Trenle gittik Ankara'ya. Akşam Ulus'ta Murat Lokantası'nın üstündeki dersanede buluştuk. Tarih: 10 Ocak 1960. Bütün Türkiye'den gelen kardeşler vardı. Üstad Hazretleri de oraya geleceğim diye söz vermişti. Sonra anlaşıldı ki Üstad Hazretlerini Gölbaşı'ndan geri çevirmişler. Biz aynı ekiple gece vakti Emirdağ'ına doğru yola çıktık, sabahleyin vardık. Tarih: 11 Ocak 1960. Kuşluk vaktiydi. Biz, bir taşlık yer vardı, orada beklerken yukarıdan Üstad indi geldi. Hilal şeklini aldık hemen. Üstad yıldız gibi ortada durdu. Hepimiz sırayla elini öptük. "Kardeşlerim korkmayınız. Küfrün bel kemiği kırılmıştır. Müspet hareket ediniz, çalışınız, hiç korkmayın" dedi. En son sözü bu oldu. Üstad yukarı çıktı, biz de evlerimize geri döndük. İki ay sonra Hz. Üstad vefat etti.

CENAZE NAMAZI MESELESİNDE BEDİÜZZAMAN'A MEKTUP YAZDIM

1954 ile 1960 yılları arasında ben Denizli Belediye'sinin cenaze imalığını yaptım. 1958'di tahmin ediyorum. Bazı vatandaşlar, hocalar aleyhimde konuşmaya başladılar. Dediler ki: "Sen cenaze imamlığı yapıyorsun. Dinsizin, imansızın, masonun namazını da kıldırıyorsun. Nasıl cevap vereceksin Allah'a?" Bana böyle itirazlar yaptılar. Ben de bunlara: "Sen nesin, senin namazını kıldırırım ben" diyemem, dedimse de itiraz ettiler. Derken ben Üstad hazretlerine yazmayı münasip gördüm. Ve bir mektup yazdım. Isparta'dan cevap geldi. Tahiri Mutlu Ağabey getirdi mektubu. Kazım Kayaalp ağabeyin dükkânında okuduk. Gelen mektupta, benden başkalarının da yazdığı mektuplara cevaplar vardı. Beni de araya koymuşlar. "Ben vazifeden ayrılmak istiyorum, dayanamayacağım bu baskıya" demiştim. "Ali kardeşimiz, vazifene devam et, hiç korkma. Mübarek olsun." Diye yazıyordu cevapta. Mektubun altında Said Nursi imzası vardı. Mektup umumi olduğu için Tâhirî Ağabey bana bırakmadı, giderken götürdü.

Çaybaşı Camii'nde babam fahri müezzindi ya. O olmadığı zaman ben müezzinlik yapardım. Mesela 1941 yılında taşraya gitti babam, iki sene onun yerine ben yaptım müezzinliği. Normal ezan yasaktı o zaman. Hoca bana dedi ki: "Oğlum, sen uyduruk ezanı okumadan önce kendin duyacak kadar ezanı oku, ondan sonra o ezanı oku" dedi. Ben de öyle yaptım. Üstad da öyle dermiş zaten. Birkaç yerde fahri imamlık da yaptım ben.

İHTİLALDA HALK PARTİLİLERİN YAPTIĞI ZULÜM

27 Mayıs 1960'da ihtilal olunca belediye imamlığından tard edildim ben. Nurculuk yüzünden... Zahirî sebep de şapka giymediğim için. En sonunda bir kasket elime aldım, elimde getirip götürdüm, başıma giymedim. İhtilaldan iki ay sonra çağırdılar beni. Biz seni atacağız dediler açıkça. "Suçum ne?" dedim. "Nurculuk" dediler. Sonra da "Vali Bey, Halk Partililer öyle istiyor" dediler. Attılar beni işten...

Ufak bir dükkân açtım. Sermayem yok. Evdeki kitapları götürdüm, koydum. Beni tanıyanlar bile dükkâna koyacak kitap-defter veremediler bana. Tahkikat yaptılar, mektep kitabı da sattırmadılar. Tahkikatı, emniyet müdürü yapacak, okul müdürü de imza atacak. Bir ay geçti, bana izin vermediler. Bir gün canıma tak etti. Gittim emniyet müdürlüğüne, ayakkabı bağını bağlıyordu ihtilal müdürü. Ben dışarıdayım, kapılarda polisler var.

"Müdür Bey! Müdür Bey!" Diye bağırdım. Baktı, "Ne o?" dedi. "Benim kâğıdımı neden imzalayıp vermiyorsun?" dedim. "Sen nurcusun" dedi. "Nerden bildin?" dedim. "Sakalın var" dedi. "Sakal sünnettir müdür bey" dedim. "Öğleden sonra gel, al" dedi. Gittim... İmzalamadan Ankara'ya gitmiş benim evrak. Okul kitabı satabilmem için kart verecekler bana. Hepsi o kadar... Para pul istemiyorum ki... Ankara'dan cevap geldi: "Bu adam çok tehlikeli. Bunda 53 tane dini kitap var, -kitapların isimleri de var- bunları satmamak şartıyla izin verin" diyor. Maarif müdürüne götürdüler beni. Yaşlı bir adam, bir şey de bildiği yok. Oturtmuşlar oraya. Böyle böyle müdür bey dedim. "Kur'anı Kerim de satmayacaksın" dedi. İşte bir zamanlar böyle zulümler gördü bu insanlar...

(1929 - 2017)

ALİ SERT

Ali Sert hoca efendi, 1929 yılında Hatay'ın Yayladağı ilçesinin Sungur köyünde doğmuştur. 1972 yılından itibaren Hatay/Kırıkhan'da açmış olduğu Kuran kurslarında çok sayıda hafızın yetişmesine vesile olduğu gibi, bölgesinde Risale-i Nur hizmetlerinin saffi evveli olmuş, sayısız gencin imanının kurtulmasına hizmet etmiştir. Ali Sert hocamız Üstad Bediüzzaman Said Nursi hazretlerini 1957'de Isparta'da ziyaret etmiştir. Hoca efendi 17 Temmuz 2017 tarihinde Kırıkhan'da 88 yaşına iken vefat etmiştir. Allah rahmet etsin.

Ali Sert Anlatıyor:

Ankara'da Hava Kuvvetlerinde askerdim, terhisime 19 ay kala Arapça okumaya başladım. Emsile, Binâ, Mantık, İzhar, Hakaik; bunları askerde iken okudum. Terhisten sonra Halep'e gittim, bir sene kaldım. Kırıkhan müftüsünden ders aldım. Sonra Antakya'da, Halep Hüsreviye mezunu bir hocamız vardı, 5 sene de ondan Fıkıh, Kelam, Tefsir, Hadis okudum.

Ben Kırıkhan'da tanıdım Risale-i Nur'u. 20 sene Kırıkhan müftülüğünü yapan hoca efendinin bir hafızlık arkadaşı vardı, o askerde iken Üstad'ımızı duymuş, fakat ziyaret etmeye muvaffak olamamış. Sonradan Müftü efendiyle beraber gitmişler ziyarete. Kırıkhan'da dedemle altı üstü iki katlı bir evde otururduk, dedemle ağlayarak Risale-i Nur okurduk.

BU ZATIN YANINDA OLAN, TAŞ DAHİ OLSA OLGUNLAŞIR

Nihayet 1957 senesinde Kırıkhan'dan iki arkadaş Bediüzzaman'ı ziyaret etmeye karar verdik. Kurban Bayramıydı. Önce Konya'ya gittik, Halıcı Sabri ağabeyi bulduk. O zamanlar bazı yerlerde yeni dersaneler açılmıştı, onları gezmeye çıkmış Üstad. Nerede olduğu belli değil. Üstad'ın Emirdağ'ında olabileceğini tahmin ettiler. Gittik Emirdağ'ına bulamadık. O yanımdaki arkadaş, Emirdağ dönüşünde Sandıklı'da arabadan indi, ben Üstad'ın kardeşi Abdülmecid efendiyi görsem yeter dedi, Konya'ya gitti.

Ben yalnız olarak Isparta'ya gittim, gece vardım. Bir minare gördüm, o camide yatısı namazımı kıldım, sonra otele gittim. Acaba kime sorsam... O zaman hem gazetelerden, hem de gelip giden kardeşlerden Üstad'ı ziyarete gelenleri nezarethaneye götürüp dövüyorlar diye duyuyorduk. Sabah namazına yine o camiye gittim. Cemaat dağıldı, herkese sormayıordum. Pazar günüydü, her taraf kapılı. Baktım dışarıda ihtiyar, sakallı birkaç kişi konuşuyor. Bunlara sordum Üstad'ın evinin yerini, tarif ettiler. Tariflerine göre evi bulmuşum. Erken gittiğim için iki üç saat sağda solda dolaştım. Bir ara oralarda beklerken, bir pencereden bir kadın, başını biraz dışarı çıkardı. Yakındı yaklaştım: "Teyze burada Bediüzzaman hazretlerinin evi varmış, biliyor musun?" dedim. Kadın heyecanla: "Hoca efendinin evi burası" dedi gösterdi. O kadın da Fitnat hanımımış, Üstad'ın kaldığı evin sahibi.

Evin önünde beklemeye başladım, başka kimse yok, Pazar günü, kuşluk vakti. Baktım birisi evin 2. katından inmiş, çarşıya doğru gidiyor, mesafe almış, arkasından gittim bulamadım. Biraz sonra, elinde tek bir domates olan birisi daha indi, Bayram Yüksel ağabeymiş. Onun önüne geçtim, Üstad'ı ziyaret etmek istiyorum dedim. Bana gel kardeşim dedi ve dış kapının, iç kısmına getirdi, orada Osmanlıca olarak yazılıp, asılmış: "Benimle görüşmek isteyen kardeşlerime; Risale-i Nur'u okumak, on defa benimle görüşmekten daha kârlıdır..." diye başlayan yazıyı okudu. Sonra: "Bak şimdi hazırlanıyoruz, kıra gideceğiz, burada bekle, o sırada görürsün Üstad'ı" dedi. Bekledim, dışarıda görüştük Üstad ve ağabeylerle.

Zübeyir, Ceylan, Bayram ağabeyler çıktılar; hazırlık yapmışlar ellerinde testi, kamıştan örülmüş sepet gibi şeyler vardı, herhalde çay takımı içindi. Benim gözüm merdivenin başında... Bediüzzaman çıktı, merdivenin başına geldi, ilk defa görüyorum. Baktım başında beyaz, siyah, yeşil üç renkli sarık var.

Dikkat ettim o mübarek kaşlar gözlerin üzerine devrilmiş, ondaki ruhaniyetin feyzi, yüzüne vurmuş. Üstad'ı görünce bir anda aklıma şu geldi: Bu zatın yanında olan, taş dahi olsa olgunlaşır. Üstad'ımız yavaş yavaş merdivenlerden indi, ben karşıladım, ama beni bir heyecan aldı... Selam verdim, selamla karşıladım. Üstad selamımı aldı, elini başıma koydu, başımı okşadı. (Ali Sert hocamız bunu tarif ederek gösteriyor.)

Üstad sordu: "Risale-i Nur okuyor musun?" "Okuyorum Üstad'ım" dedim. "Halep'te talebelerimizden Zeynel Abidin var, tanıyor musun?" "Duymamışım Üstad'ım, bilmiyorum" dedim. Adını Zeynel Abidin olarak duymamıştım, ona Kürt Hacı Muhammed Efendi derledi; çok büyük, çok ün yapmış bir âlimdir, Hutbe-i Şâmiye'de de bulunmuş. Tarihçe-i Hayat kitabının sonunda mektubu olan "Abdulahdi var, onu tanıyor musun?" dedi. Onu da "Tanımiyorum" dedim. "Urfa ile irtibat kur" dedi. O zaman Abdullah Yeğin ağabey Urfa'da kalıyormuş, oradan çok kitap getirdik biz. Üstad'la görüşmemiz beş dakika kadar ayakta oldu, hepsi bu kadar.

(1909 - 2017)

ALİ YILDIRIM

Ankara'dan bir telefon geldi: "1909 doğumlu, 106 yaşında... Osmanlı Medresesi mezunu... Bediüzzaman Hazretleri ile İstanbul'da görüşmüş... Haftanın iki günü Çapa Kan Merkezi karşısındaki Saraç Doğan Camii'nde öğle ve ikindi namazlarında vaaz veriyor... Davet edildiği başka camilere de gidiyor... Adı Ali Yıldırım..." Telefonun öbür ucunda Hz. Üstad'la görüşmelerini ve hizmet hatıralarını kitaplarımızda yayınladığımız Mehmed Mandal hoca efendi vardı... Mehmed Mandal, Ali Yıldırım'ı otomobili ile hizmetlere taşıyan yardımcısı Mehmed Odabaşı'nın telefonunu da verdi...

Hemen soluğu İstanbul'da aldık... Mehmed Odabaşı Bey telefonda: "Üsküdar 'Selim Ağa Yazma Eser Kütüphanesi' müdürü Osman Düzcan arkadaşımızdır, orada buluşalım. Kütüphane sakindir, biz hocamla beraber Marmaray ile geçeceğiz." dedi. Biz de Marmaray'la geçtik Üsküdar'a... Tarih 13 Nisan 2013. Yanımızda Risale-i Nur davalarının son dönem avukatlarından İbrahim Ünlü de vardı.

Bir endişemiz vardı; 106 yaşında bir pir-i fani ile nasıl anlaşacaktık... Kulakları duyuyor mu? Konuşmasını anlayabilecek miyiz? Beli bükülü mü? Ya gözleri? Hafızası? Ve dahası... Tarihi kütüphanenin kapısını olağanüstü kibarlıkla kütüphane müdürü Osman Düzcan Bey açtı. Baktık muhataplarımız çoktan gelmiş, bizi bekliyorlar. Hemen merakla bizi bekleyenlere göz attık, derhal yanıldığımızı anladık. Bir asrı devirip geçmiş Ali Yıldırım büyüğümüz dimdik ayakta duruyordu... Ancak 40-50 yaşlarında birinden duyabileceğimiz tok, gür ve etkileyici bir sesle "Hoş Geldiniz" dedi. Gözler, kulaklar... Bizimkilerden iyiydi... Burada asla mübalağa yok... Son olarak; sohbetten sonra kütüphane bahçesinde hasır üstünde namazlarımızı cemaatle kılarken, Ali hocamızın aynı çeviklikle rükû ve secdesini yerde oturarak yaptığını belirtip konuyu değiştirelim.

Sevenleri, aksakalından dolayı Ali Yıldırım'a "Pamuk Hoca" diyorlar. Pamuk Hoca ile sohbetimizi ve kamera çekimlerimizi kütüphanenin bahçesinde yaptık. Üç padişah, 12 Cumhurbaşkanı gören Ali hocamız künyesini anlatarak başladı konuşmaya. En çok merak ettiğimiz; acaba Üstad Bediüzzaman Hazretlerini Eski Said döneminde İstanbul'da görmüş müydü? Bu olmamış... Sadece -gözleriyle gördüğü- İngilizlerin İstanbul'u işgali sırasında Bediüzzaman'ın İstanbul'da olduğunu ve işgalcilere karşı tek başına yaptığı mücadeleyi duymuş. Bediüzzaman ile asıl görüşmesi ise yıllar sonra yine İstanbul'da oluyor.

Ali Yıldırım hoca efendinin anlattıklarında; İngilizlerin İstanbul'u işgali, camilerin ahır yapılması, uydurma ezanın din adamlarına mecburi talimi, gece yarısı tek başına merhum Adnan Menderes'le karşılaşması gibi şimdiki nesillerin, canlı şahitlerden değil, ancak okuyarak öğrenebileceği tarihi vakıalar da var...

Hatıralar yazıldıktan sonra, Mehmet Odabaşı'nın yardımıyla Ali Yıldırım hocamıza tashih ettirilmiştir. Metin üzerinde hocamız tarafından bazı ilave ve değişiklikler yapıldı. Ali Yıldırım 21 Mayıs 2017 tarihinde 108 yaşında iken İstanbul'da vefat etti.

Ali Yıldırım Anlatıyor:

1909 İstanbul Bebek doğumluyum... Dedem Hacı Osman Efendi Sultan Reşad'ın danışmanı... Babam Ahmed Efendi müderris... Kökümüz Batum... Batum'dan gelme atalarım... 1916'da Babam Bursa Ulu Cami'ye müderris olarak tayin olununca, beni alelacele Süleymaniye Sübyan Mektebi'ne yazdırdı, annemle beraber çıktı gitti Bursa'ya. Sübyan Mektebini 1919'da bitirdim.

Süleymaniye Külliyesinin bir tarafı Sübyan Mektebi, bir tarafı Medrese idi. Sübyan mektebinde temel Kur'an eğitimi verilirdi. Bir de vaiz mi olmak istiyorsun, hafız mı, bu seçilirdi. Ben hafızlığı tercih etsem de bir hocamız

senin hitabetin güzel diyerek beni vaizliğe yönlendirdi. Bunun üzerine Süleymaniye Medresesi'nin vaizlik bölümüne girdim. Hitabet konusunda sınıfın birincisi idim. 1935'te mezun olup vazifeye başladım. Bizim kuşak; medresenin de, Sübyan Mektebi'nin de son halkası oldu. Bizden sonra oralara daha talebe almadılar, okuyacaklar Milli Eğitim'e gidecek denildi.

Aslında soyadımız 'Müderrişoğlu' olacakken, o zamanki soyadı kanunu gereği bu isim kabul edilmiyor. Babam da Bursa/Yıldırım ilçesindeki vazifesinden dolayı, 'Yıldırım' olsun madem demiş. Üç Padişah gördüm ben; Sultan Hamid, Sultan Reşad ve Sultan Vahdettin... Künyem bu...

İNGİLİZLERİN İSTANBUL'U İŞGALİNİ GÖRDÜM

İngilizlerin İstanbul'u işgali sırasında Bediüzzaman da buradaydı. Ben de İstanbul'dayım. İşgal anında şimdi Boğaziçi Üniversitesi'nin olduğu Bebek'te oturuyorduk. O zaman ağabeyim Mustafa 14, ben 9 yaşlarındayım. İngiliz işgal kuvvetleri gemilerle geldiler. Sarayburnu'nda Dolmabahçe Sarayının önüne demirlediler, çıktılar gemilerden. Ama hiç kimseye baskı yok, silah patlatma yok. Karşı çıkan da yok. Halktan da şikâyet yok. İşgalci askerler karakollara, Devlet dairelerine gittiler... Hepsi silahlı... 13 Kasım 1918. (Bediüzzaman Kosturma esaretinden firar edip, 1918 Haziran ayında İstanbul'a gelmişti.)

Sultan Vahdeddin ne yaptı? Eli silah tutan 14 yaşındakileri de askere aldı. Bunların içinde ağabeyim Mustafa da vardı. Allah rahmet etsin. İstanbul işgal altında olduğu için ağabeyim sivil asker ama. Hatta anneme dedim ki: "Anne ağabeyim gündüz oldu mu eve geliyor, yatıyor, gece oldu mu gidiyor. Nereye gidiyor?" dedim. Annem: "Sen karışma ona" dedi. Israr edince, "Asker oldu ağabeyin, haberin yok mu senin?" dedi. Eğitime gidiyormuş ağabeyim. Ama nasıl eğitim... Mesela Üsküdar bostanlarında bir eğlence tertip ediyorlar, İngiliz askerlerinden de geliyor. Bugün Üsküdar'da, yarın diyelim Kasımpaşa'da, Beylerbeyinde... O arada bizim sivil askerler onları da davet ediyorlar, onlar içki içip sarhoş olunca, bizimkiler birer ikişer işgalcileri imha ediyor. Gece oluyor bunlar. İnanır mısın tek bir silah patlatmadan çekip gitti İngilizler. (6 Ekim 1923)

Yalnız şimdiki belediye sarayının olduğu Şehzadebaşı'nda polis karakolu vardı. Giderayak birkaç polisimizi öldürdüler orada. İstanbul'da başka hiç silah patlatmadan cehennem olup gittiler. Tarih kitaplarında bu baskın vardır, karakol baskını. Bunlar benim gördüklerim, duyduklarım... İşte o sırada Bediüzzaman da İstanbul'da bulunuyor. İngilizlerin hilelerine karşı Hutuvat-ı Sitte kitabını ulemaya neşrediyor. Bunları da sonradan duyuyorum ben.

NOT: Ali Yıldırım'ın şahit olduğu İstanbul' işgali sırasında, Bediüzzaman Hazretleri İngilizlere karşı halkı, bilhassa ulemayı uyarak İngilizlerin hain emellerine en büyük darbeyi vurmuştur. Hz. Üstad bu faaliyetlerini, bir vesileyle şöyle özetlemektedir:

"Yaralanıp esir düştüm. Esaretten geldikten sonra Hutuvat-ı Sitte gibi eserlerimle kendimi tehlikeye atıp, İngilizlerin İstanbul'a tasallutu altında, İngilizlerin başlarına vurdum."

"Bir zaman İngiliz Devleti, İstanbul Boğazı'nın topraklarını tahrib ve İstanbul'u istilâ ettiği hengâmda; o devletin en büyük daire-i diniyesi olan Anglikan Kilisesi'nin başpapazı tarafından Meşihat-ı İslâmiyeden dinî altı sual soruldu. Ben de o zaman Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye'nin âzası idim. Bana dediler: "Bir cevap ver." Onlar altı suallerine, altı yüz kelime ile cevap istiyorlar. Ben dedim: "Altı yüz kelime ile değil, altı kelime ile de değil, hattâ bir kelime ile dahi değil; belki bir tükürük ile cevap veriyorum! Çünkü o devlet, işte görüyorsunuz; ayağını boğazımıza bastığı dakikada, onun papazı mağrurane üstümüzde sual sormasına karşı, yüzüne tükürmek lâzım geliyor. Tükürün o ehl-i zulmün o merhametsiz yüzüne!.." demiştim." (Mektûbat 417)

ASKERLİĞİMİ AHIR OLARAK KULLANILAN SULTANAHMED CAMİSİ'NDE YAPTIM

Süleymaniye Medresesini bitirir bitirmez hemen askere gittim. Bir sene Sultanahmed Camisi'nde askerlik yaptım. O senelerde, Sultanahmet Camisi'nin bir tarafı ahır, bir tarafı kışla idi. Biz medrese/üniversite mezunu sayıldığımız için bir sene yaptık askerliğimizi.

1936'da müracaatımı yaptım, Beşiktaş Yahya Efendi Camisi'nde imamlık vazifesi aldım. 1978'e kadar 42 sene orada imamlık yaptım. 1978'de emekli oldum. Emekli olduktan sonra muhtelif camilerde sohbetlere, derslere gidiyorum. Halen de camiden camiye sohbetlere gidiyorum. Beni davet ediyorlar. Hep İstanbul'da bulundum, İstanbul dışına çıkmadım hiç.

UYDURMA EZANI SADETTİN KAYNAK ÖĞRETTİ BİZE

Uydurma ezanı artık söylemek bile istemiyorum. "T. Uludur, T. Uludur..." Çok üzüldük o zaman, nasıl üzülmeyiz... Sadettin Kaynak vardı... Uydurma ezan için, Sultanahmed Camii'nde Sadettin Kaynak'tan ders aldık biz. Mecburi olarak ders aldık. Fakat o zaman benim imamlık yaptığım Yahya Efendi Camii'nde cemaat yoktu,

kimseler yoktu, caminin minaresi de yoktu. Orası çok تنها bir yerdi. Cemaat yok ki kime okuyayım. Onun için Allah bana o uydurma ezanı okumayı nasip etmedi. Yalnız Cuma ve Pazar günleri kalabalık olurdu. Orada dergâh var ya, Yahya Efendi Hazretlerine ziyarete gelirlerdi. Sabah, akşam, yatsı kimse olmazdı... Ezanı aslından okusan, duyarlarsa tutup götürürlerdi. Namaz kılındı mı polis hemen caminin anahtarını alır, kitlerdi. Sultanahmed Camii ahır olursa gerisini sen düşün artık...

Ezan serbest kalınca aman ne sevindik... Ne sevindik... On gün bayram yaptık biz... Millet çok sevindi... Bayram yaptı insanlar... Menderes bundan dolayı çok sevildi bu millet tarafından.

BEDİÜZZAMAN SIRTIMI OKŞARDI

Bediüzzaman Hazretleriyle karşılaşmamın en son tarihini söyleyeyim; 1953 senesinde Fatih İskenderpaşa Camii'nde oldu. Onun dergâhına sohbete gelirdi. Hilafet zamanının medrese mezunu olduğum için Bediüzzaman benimle çok alakadar oldu, hep sırtımı okşadı. "Senin şansın varmış, medreseden mezun oldun" derdi. İstanbul Müftüsü Ömer Nasuhi Efendi hocamızdı, müftümüzüzdü; O, Bediüzzaman Hazretlerini çok severdi. Bayezid Camii imamı Abdurrahman Gürses de Bediüzzaman'ı çok severdi.

Bir açıklama ve tashih: Bediüzzaman'ın İskenderpaşa Camiine gittiğini ilk defa duyduğum için tahkik namına o günlerin canlı şahidi Mehmed Fırıncı Ağabeye başvurdum. Fırıncı ağabey aynen şunları söyledi:

"İskenderpaşa Camii Hz. Üstad'ın İstanbul'a geldiği 1952-53 tarihlerinde harebezar haldeydi. O semtte bizim iki katlı bir medresemiz de vardı. Orada daha ziyade Üzeyir Şenler kalırdı. Biz Kirazlımescid 46 numaralı dersanede kalıyorduk. Dolayısıyla ara sıra İskenderpaşa Camiinde de namaz kılardık, ama çok perişandı. Mehmed Zahid Kotku Efendi o sırada Zeyrek Cami'inde müezzin, Aziz Efendi de imam; aynı zamanda da şeyhti. Kendisi o zaman Teknik Üniversite talebelerine -Korkut Özal, Turgut Özal, Necmeddin Erbakan gibi talebelere- Risale-i Nur'dan ders verirdi. O mahallenin ihtiyarlarına da tarikat dersi verirdi. Ben de onların derslerinde bulundum.

"Dolayısıyla Mehmed Zahid Kotku o sırada İskenderpaşa Camiinde değildi ki Bediüzzaman orayı ziyaret etsin. Mehmed Zahid Kotku Zeyrek Camiindeydi. Hz. Üstad Zeyrek Camiine de gitmedi. Üstad 1953'de Sofular Camiine gitti. İskenderpaşa Camiine ve bizim Nurtaş dersanesine yakındır bu cami. Orası aynı zamanda bizim kaçak risale depomuzdu. Çok meşhur hafızlardan Ali Rıza Altın orada imamdı. Hz. Üstad ona dedi ki: "Burası Molla Hüsrev Hazretlerinin camisidir, seni buradan başka yere tayin ederlerse gitme" dedi. O da ondan sonra gitmedi. Ali Yıldırım Ağabey, Hz. Üstad'ı İskenderpaşa Camiinde değil de bu Sofular Camiinde görmüş olabilir. Bunu karıştırmış olabilir." (Fırıncı ağabeye, verdiği bu çok kıymetli bilgiler için teşekkür ediyorum. Ömer Özcan)

BEDİÜZZAMAN BİZE MUSTAFA KEMAL İLE ANKARA'DA YAPTIĞI MÜNAKAŞAYI ANLATMIŞTI.

Mustafa Kemal, Bediüzzaman'ın İstanbul'da işgalci İngilizlere karşı yaptığı hizmetlerini duyuyor ve onu hemen Ankara'ya davet ediyor. Bediüzzaman bize bu görüşmeyi anlatırken nasıl celalleniyordu ama... Şöyle anlatmıştı: "Mustafa Kemal'in odasında'yız. Fevzi Çakmak, Kazım Karabekir de vardı. O anda ezan okundu. 'Namazlarımızı kılalım' dedim. O da orada bir şeyler yazıyordu. 'Siz gidin, namaz zamanı değil şimdi' dedi. Beynimden vurulmuş döndüm. '... .. sen beni bunun için mi çağırdın?' diye bağırdım." Gidiş o gidiş... Oradan Van'a gidiyor Bediüzzaman. Bunu anlatırken nasıl hiddetleniyordu bilseniz, hala kulağımda gibi. Çok hiddetli anlattı...

KONUŞMASI MÜSLÜMANLARIN HALİNE AĞLAR GİBİ HÜZÜNLÜYDÜ

Bediüzzaman Hazretlerinin teni buğday rengindedir. Sakalsızdır, kalın bıyıkları vardı. Gözlerinin içi renklidir, maviye benzerdi. Uzaktan bakınca göz çevresinden dolayı kara gözlü gibi görünürdü. Başında bulunan sarığın ucunu arkaya atardı. Cüppe vardı üstünde, içinde yelek vardır, cepken yani. Köstekli saati vardı yeleğinde. Bediüzzaman'a çok sıkıntı çektirdiler ama o hiç yılmadı. Manevi cihada çok önem veriyordu. Çok celalliydi. Ciddi ama asık suratlı değil. Konuşması Müslümanların haline ağlar gibi hüzünlüydü.

GECE YARISI ADNAN MENDERES'LE KARŞILAŞTIM

1950'lerin içindeyiz... Vatan Caddesi açılıyordu... 45 yaşlarındaydım o zaman... Bayrampaşa'da bir gecekondu vardı, oraya gitmiştim. Geceleyin yola çıktım; Beşiktaş'a, imam olduğum Yahya Efendi Camii'ne sabah namazına yetişeceğim. Erken çıktım ki, amele tramvayına bineyim onunla Beşiktaş'a giderim diye... O zaman otobüs falan yok. Hava da soğuk... Yayan olarak Topkapı'ya geldim. Baktım birisi paltosunun yakasını kaldırmış orada duruyor. Baktım Adnan Menderes... Yalnız başına, yakınında koruma falan yok. Beni görünce: "Nereye gidiyorsun?" dedi. "Ben imamım, Beşiktaş'a camime gidiyorum" dedim. Gece saat 03 gibi. Bana: "Dur bakalım

sen” dedi. Topkapı’da, surların orda Edirnekapı’ya inen bir asfalt vardı. Baktım ki oradan bir araba geliyor. Geldi, hemen Menderes’in yanında durdu. Bana: “Bin” dedi. Şöföre de: “Hocayı Beşiktaş’a götürceksin, bırak da gel.” dedi. Menderesi böyle görmüştüm. Allah rahmet etsin.

TETKİK: Barışkeil Adnan Meenderes, yanında Mınakaldı Vekili Arif Demirel oldu. Halde dñkñ tottiklerinde Sir-
keci - Florya sahil yolundaki faaliyetleri gñrden geçiriyor. (Foto: Hürriyet - Alaettin Bñte)

Menderes dün tam 7 saat İstanbul'un yollarını dolaştı

Gününü şehirdeki imar işlerine ayıran Başvekil, dün İstanbul'daki vekillerle de bir müddet görüştü

30 metre genişlik ve 22 kilometre uzunluğundaki Sirkeci - Florya yolunun 6500 metresi tamamlandı

Başvokil Adnan Menderes dün Vilâyette İstanbul'da bulunan vekillerle bir müddet görüştükten sonra bütün gününü şehirdeki imar

22 Ağustos 1957 tarihli Hürriyet Gazetesi haberinde Ali Yıldırım'ın anlattıklarını doğruluyor

Üsküdar Selim Ağa Yazma Eser Kütüphanesinde Ali Yıldırım hoca efendi ile beraberiz. 13.04.2014

(1936 -)

ALİ YILMAZ

1936 Isparta doğumlu Ali Yılmaz hocamız, senelerce muhtelif İmam Hatip Okullarında öğretmenlik yapmıştır. Şimdi emekli olarak İzmit'te ikamet ediyor. Kendisinin Hz. Üstad'la hatıraları olduğunu duyunca İzmit'e gittim, görüştüm ve hatıralarını talep ettim. Şu anda müsaide olmadığını, daha sonra yazıp göndereceğini taahhüd etti. Fakat bir türlü hazırlayamadı. Israrla aramaya devam ettim. Sonunda yayına hazırlanmış olarak, hatıralarını posta ile gönderdi.

Ali Yılmaz'ın en önemli hatırası, Bediüzzaman'ın Tarihçe-i Hayat kitabında neşredilen Isparta Tugay Camii temel atma töreni sırasında çekilen fotoğraf karesinin içine girmesi ve o gün yaşananları bize anlatmasıdır.

Ali Yılmaz Anlatıyor:

1936 yılında Isparta'nın merkez köylerinden Derengümü köyünde doğmuştum. 1948'de ilkokulu bitirdim. 1950 senesinde Demokrat Parti iktidara geldikten sonra, 1951–52 yılından itibaren Türkiye genelinde yedi adet İmam Hatip Okulu açıldı. Bu okullar Konya, Isparta, Adana, Maraş, İstanbul, Kayseri ve Ankara illerinde açıldı. Ben yeni açılan Isparta İmam Hatip Okulu'na kaydoldum ve 1958'de bitirdim.

Isparta İmam Hatip'ten sonra İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'ne kaydoldum ve 1963 yılında mezun oldum. Ülkemin muhtelif imam hatip okullarında öğretmen olarak görev yaptıktan sonra, en son olarak İzmit İmam Hatip Lisesi'ne tayin edildim. 1997'de aynı okuldan emekli oldum. Halen İzmit'te ikamet ediyorum.

DOKUZ YIL BOYUNCA ISPARTA'DA ÜSTAD'LA GÖRÜŞMELERİMİZ OLDU

1951 yılında Isparta İmam Hatip Okulu'na başladıktan sonra köyümüzden Isparta'ya devamlı gidip gelmelerimizde Üstad'ı görmeye başladık. İlkokulda ve Kur'an kursunda iken babalarımız bize devamlı Üstad'dan bahsederlerdi. "Bediüzzaman hapse girdi, Bediüzzaman Isparta'ya geldi, mahkemeye çıktı..." gibi devamlı bu haberleri duya duya büyüdük. O zamanlar küçüktük tabii. Benim şuurlu olarak Üstad'ı ve Risaleleri tanımam 1951 yılında olmuştur.

1951 yılından sonra 1960'a kadar 9 yıl devamlı Üstad ile görüşmelerimiz olmuştur. Görüşmemiz ve konuşmamız çok kolaydı. Bir arkadaşım vardı. Şu anda profesör olan Zekeriya Kitapçı ile İmam Hatip Okulunda hem sınıf, hem de sıra arkadaşlığı yaptık. O, çok güzel yazı yazardı. Osmanlıca yazı kabiliyeti vardı. Bunun için, devamlı ağabeylerle görüşürdük onun vasıtasıyla. Özellikle Hüsrev ağabeyin tevafuklu Kur'an'ı yazarken devamlı teşrik-i mesaisi olurdu. Âyetlerin tanziminde, tertibinde onlara yardım ederdi. İşte bu arkadaşım sayesinde istediğimiz zaman gider, ziyaret ederdik Üstad'ı. Bizim dışımızdaki insanlar kolay görüşemezlerdi. Devamlı tarassut ve gözetim altında ve hasta olduğu için...

Üstad'la görüşmelerimizde duâsını talep ederdik. O da bize duâ ederdi. Şoförü olan Ceylan Çalışkan'la beraber arabayla dışarıya gzmeye çıktığında ben köye gidip gelirken -bizim köy merkeze çok yakın olduğundan- dışarıda, kırlarda Üstad'la karşılaşırdık. Karşılaştığımızda bize el salları ve duâ ederdi. Bunun dışında, Cuma günleri Cuma namazına Isparta Merkez Ulu Camii'ne gelirdi. O zaman biz okuldan bütün öğrenciler sırayla küçük sınıflar önde, büyük sınıflar arkada olmak üzere, bütün okul Cuma'ya giderdik. Orada da birçok kereler görmüş olduk.

TUGAY CAMİİ FOTOĞRAFI ÇEKİLİRKEN EN ÖNDEYDİM

Mezun olacağımız yılda, 1957 yılında son sınıftayız. Duyduk ki, okul müdürümüz Fevzi Özdemir hocamızı Isparta Tugay Camii'nin temel atma töreninde ilk harcı koymasına ve duâ etmesi için çağırmışlar. Hocamız da Üstad'a bağlı olan talebelerden olduğu için, "Üstad burada varken kesinlikle ben bu işi yapmam" diyor. O zamanki Tümen komutanı Tümgeneral Fevzi Okan Paşa -ki beş vakit namazında bir paşaydı- hiç tereddütsüz Üstad'ı dâvet ediyor. Bu temel atma töreni ve dâvet olayını duyunca: "Bunu muhakkak görmeliyim. Bakalım askerlerin Üstad'ımıza davranışları nasıl olacak?" diye meraklan, son dersten sonra koşa koşa temel atma yerine gittim. Aşağı yukarı mesafe 5 km vardı. Kan ter içinde yetiştim. Temel atma yerine vardığımda konuşmalar yapıyordu. Girişken bir yapım olduğu için hemen en önlere doğru girebildim. O resimde görüldüğü gibi hemen ön tarafa geçtim ve olayları gözlemeye başladım. Resimde en sağdaki şapkalı, kravatlı öğrenci benim. O tarihlerde liselerde şapka giymek mecburi idi. Resimde Üstad'ın hemen sağında görünen kişi Zübeyir ağabeydir. Zaten Üstad nereye gitse yâver-i has gibi daima yanındaydı. Zübeyir Ağabey gibi başka ağabeyler de daima yanında bulunurlardı: Bayram Yüksel, Tahiri Mutlu, Mustafa Sungur, v.s...

Resimde görüldüğü gibi, sağımda iki sivil var. Onlardan sonra Bayram Yüksel ve onun yanında da Üstad buluyor. Benim fotoğraf çekildiğinden haberim yoktu. Merakımdan en öne geçmişim, olayları izliyorum. Cami ile ilgili konuşmalar oldu. Konuşmalar bitince Üstad'ın eline malayı verdiler ve "Buyurun" dediler. Üstad, Zübeyir ağabeyle birlikte temele indiler. İlk harcı Üstad koydu¹. Merasim bitti ve dağıldık.

Akabinde bildiğiniz gibi çok acı bir olay yaşandı. 27 Mayıs İhtilâli oldu. İhtilâlin akabinde bu tür subaylar, generaller emekliye sevk edildiler. İhtilâl'dan 2 ay evvel de zaten Üstad vefat etmişti bildiğiniz gibi. İhtilâl sırasında biz İstanbul'da Yüksek İslâm Enstitüsünde birinci sınıftaydık. Yine Zekeriya Kitapçı ile beraberdik.

12 Nisan 1957 tarihinde Isparta Tümen Camii temel atma merasiminde Ali Yılmaz en sağda kasketli öğrenci olarak bulunuyor

¹ [İleri Gazetesi'nin 13 Nisan 1957 tarihli nüshasından alınmıştır:]

Üstad Bediüzzaman'ın uğurlu elleriyle yeni bir câmiin temeli atıldı.

Üstad Bediüzzaman Said Nursî "3. Eğitim Tümeni" câmiine harç koydu. (Isparta hususî muhabirimiz bildiriyor.)

Isparta'nın geçen yıllarda teşekkül etmiş bulunan Üçüncü Eğitim Tümeni için yaptırılmasına karar verilen câmiin temeli, tertib edilen muazzam bir merasimle atılmış ve bu törene Isparta'da bulunan Risale-i Nur müellifi Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri de davet olunmuşlardır. Büyük bir alâka ile karşılanan Üstad, törenden sonra uğurlu elleriyle temele ilk harcı koymuşlar ve dualarda bulunmuşlardır. (Emirdağ Lâhikası 214)

(1881 – 1981)

ÂSİYE MÜLÂZİMOĞLU

Risale-i Nur hizmetlerinin saffı evvel hanım kahramanlarından Âsiye Mülâzımoğlu, 1881 yılında Afyon'da dünyaya geldi. 1940'lı yılların başında Kastamonu'da Nurları ve Üstad Bediüzzaman'ı tanıdı. Tam 100 yaşında iken çok uzun ve çok bereketli bir hizmet hayatını geride bırakıp, 1981 yılında Ankara'dan Ahiret'e hicret etti. Âsiye hanımın adı geçtiğinde ilk akla gelen; geçen asrın müceddidi Mevlana Hâlid-i Bağdadi Hazretlerinin sarık ve cüppesinin bu asrın müceddidine ulaştıran emanetçi olmasıdır.

Âsiye annenin babasının adı Mehmed Bahaeddin, annesinin ise Zakire'dir. Âsiye Mülâzımoğlu, kocası Tahir Bey'in Kastamonu'ya hapisane müdürü olarak tayin edilmesiyle, o tarihlerde Kastamonu'da sürgün hayatı yaşayan Bediüzzaman Hazretleriyle tanışma, buluşma imkânı bulur. Âsiye Hanımın sandığında, büyük dedesi Küçük Âşık Mehmed Efendiden gelen, geçen asrın müceddidi Mevlana Hâlid-i Bağdadi Hazretlerinin 100 yaşındaki cüppesi bulunmaktadır. Bu kıymetli emanet, Âsiye annenin eliyle son asrın müceddidi Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerine Kastamonu'da teslim edilir. Bu önemli hadisenin anlatımı gelecek... Âsiye hanımın gece yarısı yaşadığı bir karakol hatırası var ki; O, orada bir kahramanlık destanı yazıyor...

Âsiye Mülâzımoğlu'nun ismi Risale-i Nur'da diğer Kastamonu anneleriyle birlikte "Âsiye, Ulviye, Lütfiye'ler, Zehra'lar, Şerife'ler, Hacer'ler, Necmiye'ler, Nimet'ler, Aliye'ler" şeklinde çokça geçmektedir. Beş kere Kastamonu Lâhikasında, beş yerde de Emirdağ Lâhikasında Âsiye ismini okumaktayız. Bunların yanında Hanımlar Rehberi kitabında da İstanbul hanımları tarafından Hz. Üstad'a hitaben yazılan "İstanbul Hanım Nur talebelerin mektubu" diye başlayan bir mektupta da Âsiye annenin hizmetleri takdirle bahsedilmektedir. Kadın hassasiyetiyle kaleme alınan bu çok içli, duygu yüklü oldukça uzun mektubun ilgili kısımlarını metnin sonuna ilave ettik.

Âsiye Mülâzımoğlu ile alakalı hatıralar ve belgeler maalesef çok az. Araştırmalarım sırasında bu mübarek Kastamonu annesini tanıyanlardan halen hayatta olanları aramaya başladım. Allah karşıma Said Özdemir Ağabeyin üvey annesi 1923 doğumlu Münire Özdemir anneyi çıkardı. Münire anne, Ankara'da, Âsiye anne ile senelerce anne-kız gibi beraber hizmet etmişler, beraber yatıp kalkmışlar. Ricamız üzerine Münire anne, oğlu Said Özdemir'in de desteği ile Âsiye Mülâzımoğlu'ndan önemli hatıralar aktardı. Münire Özdemir'in kendisine ve oğlu Said Özdemir'e aid pek değerli hatıraları bu kitaptan kendi adını taşıyan başlıktan okunabilir. Ayrıca metin içinde adı geçen Kastamonulu Ulviye Sümer annenin de hatıraları bu kitaplarımızdan okunabilir. Yazılanlar Münire anne ve Said Özdemir Ağabeye okunarak titizlikle tashih ettirilmiştir. Bunların yanında merhum Atıf Ural ağabeyimizin eşi Fatma Aydoğdu Ural ablamıza ve Emekli Askeri Pilot Ali Demirel ağabeyimizin muhterem eşi Şükran ablaya da başvurdum. İki ablamızdan da birer güzel hatıra aldık.

Münire Özdemir Anlatıyor:

Esas memleketimiz Siirt-Tillo'dur. Ama ben orada doğmadım. Annem babam İstanbul'a göç etmişler, ben 1923'de Beşiktaş'ta doğdum. 1936 senesinde evlenerek Ankara'ya geldim. Ankara'ya gelin olarak geldiğimde on dört yaşındaydım. O zamandan beri Ankara'dayım. Üvey oğlum Said Özdemir, Siirt'in Tillo köyünde 1927 senesinde doğmuş. Ankara'da ilk hanım hizmetlerinde bulunmak nasip oldu bize. Halen Ankara'da ikamet ediyoruz.

ÂSİYE HANIM İLE ANKARA'DA ANNE-EVLAD GİBİ BERABERDİK

Asiye anne bize ilk defa nasıl geldi onu hatırlayamıyorum. Ankara'da bir oğlu vardı, bir oğlu da memleketi Afyon'da ikamet ediyordu.

Asiye (Mülâzımoğlu) anne, Ankara'ya oğluna geldiğinde bizde çok kalır, günlerce bizde yatar; bazen 10 gün yatar bizde. Biz onu çok ama çok severdik. O da bizi çok sevmiştir. Anne-evlad gibi beraber kalıyorduk bizim evde. Geceleri bize acır “Siz artık yatın, rahat edin” diye bizi uyutur, o yatmazdı. Biz gençtik tabi o zaman. Ben uyanırdım bazen, bakardım o hala okuyor. Uyumuyordu... Asiye anne çok ibadet ederdi, çok seviyorduk onu biz. O sıralarda -1954 senelerinde- biz Risale-i Nur'u yeni tanıyorduk daha, hizmeti tam bilmiyorduk, onun için daha çok şahısları seviyorduk. Ankara'da Ulviye (Sümer) anne de bize gelirdi, fakat o bizde kalmaz evinden gidip gelirdi. Ama iki anne ile beraber üçümüz hizmetlerde beraber olurduk çoğu zaman.

Âsiye Hanım aslında Afyonludur. Beyi Tahir Mülâzımoğlu hapishane müdürüydü. Tahir beyin Kastamonu'ya tayini çıkmış, Üstad Kastamonu'da iken (1936–1943). Kastamonu hapishanesinin müdürlüğünü yapmış o sırada. Asiye annenin beyi Tahir Bey de Üstad'a dost imiş ki, Üstad başka bir hapishaneye girince: “Keşke oranın müdürü ben olsam, oralara gitmek isterdim” dermiş.

Asiye anne Ankara'da iken, hanımlara Risale-i Nur'dan güzel dersler yapar, anlatırdı. Müdürlerin, albayların, makam sahibi olanların hanımlarına güzel dersler okurdu. Kastamonu'da iken de kitapları koynunda taşır, orada da hanımlara aynı şekilde güzel dersler yaparmış. Üstadın çamaşırını yıkar, çorbasını verirmiş. Üstad 5 kuruş atarmış tabağa, çorba parası olarak. Üstad çamaşırlara hanım eli değdi diye talebelerine tekrar durulattırılmış.

Âsiye anne hiç boş durmaz, Afyon'da, İstanbul'da, başka yerlerde de bulunurdu hizmet için. Oralarda da hanımlarla ilgilenir, onlara Risale-i Nur'u tanıtır, dersler okurdu.

AŞİYE ANNENİN ÜSTADA VERDİĞİ CÜPPE BÜYÜK DEDESİNDEN KALMIŞ

Âsiye Hanım, bazen Küçük Âşık diye bilinen büyük dedesinden de konuşurdu. Daha çok benim rahmetli beyimle anlaşırlardı onlar. Beyim Osman da çok dindardı.

Asiye annenin Mevlana Hâlid-i Bağdadi Hazretlerinin cüppesini Üstad hazretlerine teslim ettiğini biliyorsunuz. Bize Üstad'a cüppeyi götürdüğünü anlatırdı. Üstad'a götürmüş, Üstad'ın hediye almadığını bildiği için, “Üstad giysin, geri götüreceğim” diye düşünürmüş. Yine de Mehmed Feyzi ağabeye: “Hediye kabul etmiyor ama sen onu Üstad'a ver” diyor. Hani Üstad Hazretleri hediye kabul etmiyor ya... Üstad bu cüppeyi Mehmed Feyzi ağabeye yıkatıp kabul ediyor. Mehmed Feyzi Ağabey hayretle Üstad hediye kabul etmezdi, niye yıkatıyor diye düşünmüş. Üstad, Asiye anneye: “Cüppeyi kabul ettik” diyor. Cüppe Üstad'ta kalıyor artık.

Âsiye Mülâzımoğlu'nun büyük dedesi Küçük Âşık kimdir?¹

Âsiye Mülâzımoğlu'nun babası Mehmed Bahaeddin Efendi, geçen asrın müceddidi Mevlana Hâlid-i Bağdadi Hazretlerinin müridi Küçük Âşık'ın torunudur. Küçük Âşık'ın asıl ismi Mehmed'tir. Çok küçük yaşlarda ilim, irfan yoluna sevdalandığı için kendisine ‘Küçük Âşık’ demişler. Küçük Âşık Mehmed Efendi uzun yıllar şeyhi Mevlana Hâlid-i Bağdadi Hazretlerinin hizmetinde bulunduktan sonra, anne ve babasının isteği, şeyhinin tavsiyesiyle memleketi Afyon'a dönmüştür. Mehmed Efendi, Şeyhi Mevlana Hâlid Hazretlerinin hasretini giderebilmek, onun yokluğunda teselli bulabilmek için şeyhi tarafından kendisine hediye edilen cüppeyi giyerek dönmüş Afyon'a. Şanlı Osmanlı Devleti son yüzyılını yaşamaktadır... O sıralarda, Mevlana Hâlid-i Bağdadi Hazretlerinin manevi tasarrufunun zirveye çıktığı Bağdat, Şam, Süleymaniye henüz Osmanlı topraklarıdır. Küçük Âşık Mehmed Efendi 1845 yılında Afyon'da vefat etmiştir.

İşte Nur talebelerinin çok iyi bildiği, tanıdığı Mevlana Hâlid-i Bağdadi Hazretlerinin cüppesi Anadolu'ya bu şekilde intikal etmiştir. Cüppe, yüz sene boyunca Küçük Âşık Mehmed Efendinin evladları tarafından korunmuş, saklanmış ve sonunda torunlardan Âsiye Hanıma kadar gelmiştir. Asiye Hanımın kocası Tahir Bey Kastamonu Hapishanesine müdür olarak tayin edildiği zaman, cüppe de Âsiye Hanımla beraber Kastamonu'ya taşınmıştır. 1940'lı yıllar... O tarihlerde Kastamonu'da önemli bir şahsiyet daha vardır... Bediüzzaman Said Nursi... İşte 100 sene boyunca korunup, kollanan cübbe şimdi asıl sahibini bulmuş olacaktır... Âsiye Mülâzımoğlu, babası Bahaeddin Efendiyle birlikte Bediüzzaman Hazretlerine gider ve elindeki asırlık emaneti sahibine teslim eder... Cüppe 10 sene kadar Bediüzzaman Hazretlerinin yanında kaldıktan sonra, 1950 yılında Hz. Üstad bu mübarek emaneti Vahdettin Gayberi vasıtasıyla Urfa'ya göndermiştir. El'an, Urfa'da Abdulkadir Badıllı Ağabey tarafından kurulan ‘Bediüzzaman Müzesi’nde muhafaza edilmektedir.

¹ Bu kısım muhtelif kaynaklardan derlenmiştir.

Âsiye Mülâzımoğlu'nun eliyle Bediüzzaman'a ulaştırılan Mevlana Hâlid-i Bağdadî'nin sarık ve cüppesi

RİSALE-İ NUR'DA CÜPPE VE ÂSİYE HANIM

Mevlana Hâlid-i Bağdadî'nin sarık ve cüppesinin Âsiye Hanımın eliyle Bediüzzaman'a intikal etmesiyle, Hz. Üstad ilk açıklamasını Kastamonu Lâhikasında şu şekilde yapmaktadır:

“O zamanda büyük âlimler, bana karşı üstadlık vaziyeti değil, ya rakib veyahut teslimiyet derecesine girdikleri için, bana cübbe giydirecek ve üstadlık vaziyetini alacak kendilerine güvenenler bulunmadı. Ve evliya-yı azîmeden dört-beş zâtın vefat etmeleri cihetinde, elli altı senedir icazetin zahir alâmeti olan cübbeyi giymek ve bir üstadın elini öpmek, üstadlığını kabul etmek hakkımı bugünlerde, yüz senelik bir mesafede Hazret-i Mevlâna Zülcenaheyn Hâlid Ziyaeddin kendi cübbesini, o cübbeye sarılan bir sarık ile pek garib bir tarzda bana giydirmek için gönderdiğini bazı emarelerle bana kanaat geldi. Ben de o mübarek ve yüz yaşında cübbeyi giyiyorum. Cenab-ı Hakk'a yüz binler şükrediyorum(Haşiye).”

“(Haşiye): Bu mübarek emaneti, Risale-i Nur talebelerinden ve âhiret hemşirelerimizden Âsiye namında bir muhterem hanımın eliyle aldım.” (Kastamonu Lâhikası 96)

Yine Kastamonu Lâhikasında cüppe ve Âsiye isimleri şöyle geçmektedir:

“Nur iskelesinin nâzır-ı bînaziri Sabri-i Basiret-basîr'in hususî mektubunda yazdığı mübarek bir hemşiremin Cevşen-ül Kebîr'i ezber etmesi; eskiden beri o hemşire, Risale-i Nur talebeleri içinde bulunduğu istihkakını gösteriyor. Onun namıyla beraber duada namı zikredilen ve Hazret-i Mevlâna Hâlid'in cübbesini tam muhafaza edip bize yetiştiren Âsiye Hanım'ın birden lisanına gelen bir fıkra size gönderilecek.” (Kastamonu Lâhikası 120)

ÂSİYE ANNEDEN KARAKOLDA BİR KAHRAMANLIK DESTANI

Münire Özdemir: Âsiye anne bir hatırasını şöyle anlatmıştı bana:

“Kastamonu'da iken Ulviye Hanım bir Kur'an-ı Kerim kılıfı işlemiş. Kur'anı koyup asarlardı ya, işlenmiş bir kılıf. Çok ince iş vardı üzerinde. Onu, Ulviye işledi ama Üstad Hazretlerine ben götürüp verdim. Üstad'ı evinde ziyaret ederek bizzat verdim. Üstad: 'Bunu kim işledi?' dedi. 'Ben işledim Üstad'ım' dedim o anda.

“Büyük bir cürüm işlemişim gibi, bir Ramazan günü süngülü polisler geldiler kapımı çaldılar. Kılıf için yani... Polislere açmadım kapıyı, beyim evde yoktu. Sonra beyim geldi, bir şeyden haberi yok tabi. Kapıyı açınca polisler evin içine hücum ettiler. Ramazan ayı olduğu için, tam iftar zamanıydı. Onlara: 'Buyurun iftar edelim' dedim. 'Biz seni almaya geldik' deyip beni aldılar, götürdüler karakola.

“Karakolda, 'Bu kılıfı kim işledi?' diye sormaya başladılar. 'Ben işledim' dedim. Ulviye desem, onu da alacaklar içeriye, O da zarar görecektir. 'Sen yaşlısın, bunu sen işleyemezsin, kimin işlediğini söyleyeceksin' diye tehdit etmeye başladılar. Ben yaşlıydım hakikaten o zaman. Çok ince işlemeliydi kılıf. Ne kadar zorlasalar da ben işledim dedim. Polislerin tehditleri arttı: 'Eğer doğru söylemezsen elbiseni keseceğiz, derini yüzeceğiz, parça parça edeceğiz seni' dediler. Ben de: 'Ne yaparsanız yapın' dedim. Ondan sonra artık baktılar olmayacak, 'Haydi defol evine git' deyip, serbest bıraktılar beni.

“Polislere: 'Ben sizin bildiğiniz hanımlardan değilim, gece vaktinde gidemem, o süngülüler nerde? Onlar beni evime teslim etsinler' dedim. Evime geri götürdüler artık beni. Beyime de: 'Senin hanımın öyle bir sır ki, ağzından bir laf alamadık. Laf alsaydık çorap söküğü gibi giderdi' dediler.” Âsiye anne böyle anlatmıştı bu hatırasını bana.

Ulviye Sümer annenin ince işlemelerle tezyin edip, Âsiye anne tarafından Hz. Üstad'a takdim edilen Kur'an ve

işlemeli kabının bahsi Kastamonu Lâhikasında şu şekilde geçmektedir.

“Hem aynı rü’yanın ikinci tabakasında Üstadımız görüyor ki; Risale-i Nur’un heyetine bir ferman geliyor. Birden geldi, o kudsi ferman Kur’an çıktı. Bunun tabiri, aynı günün aynı tecrübe saatinde, Kur’an’ın Hizb-ül Ekber’i - ümid edilmediği bir vakitte, malûm Âsiye Hanım’ın hanesinde etrafı tezyin edilen Hizb-ül Ekber’i -yüz senelik bir güzel kab içinde, o kabın üstünde sırma ile padişahların mühim fermanlarında turra-i şahane işlenmiş olduğunu gördük. Üstadımız dedi ki: Ferman geldi diye Kur’an çıktı. Şimdi de, Kur’an’ın Hizb-ül Ekber’i geldi. ...”

Risale-i Nur talebelerinden ve daimî hizmetçilerinden

Emin ve Küçük Hüsrev olan Feyzi

(Kastamonu Lâhikası 115)

NOT: Hz. Üstad’ın bu ifadelerinden bahsi geçen işlemeli kılıf ve Kur’anın, Mevlana Hâlid-i Bağdadi Hazretlerinin cüppesine sarılı olarak aynı anda Bediüzzaman’a verilmiş olabileceği akla geliyor. Üstad’ın: “Yüz senelik bir güzel kab içinde, o kabın üstünde sırma ile padişahların mühim fermanlarında turra-i şahane işlenmiş olduğunu gördük” ifadesi, cüppenin yüz yaşında olduğu dikkate alındığında, bu noktaya işaret edilmiş olabilir. Ayrıca bu ince işlemeli kılıfın, polis’in eline, Hz. Üstadın evinde yapılan bir arama sırasında geçmiş olabileceği de akla geliyor. Bu yorumlarımız, Münire Özdemir tarafından da kabul edilmiştir. Ömer Özcan

ÂSİYE MÜLAZIMOĞLU’NUN VEFATI

Asiye anne vefatından önce hastaydı, gittik. Çok kimseyi tanıımıyordu, ama bizi görünce tanıdı. “Asiye anne tanıdın mı?” dediğimizde, “Tanımam mı?.. Osman –benim beyimin adı- bunlara terlik ver, Necati -kendi oğlu- bunlara şeker ver” dedi. Kimseyi tanımazken bizi tanıdı. Sonra tekrar kendi âlemine girdi, vefat etti, yaşlıydı tabi. Kısa boylu, topluca bir kadındı Asiye anne. Ulviye anneden önce vefat etmiş oldu.

Said Özdemir: “Biz Asiye annenin vefatı anında, sekerat zamanında, Ankara Bahçelievler’de bulunan evine gittik. Baktım kendinde olmadığı halde galatsız Yasini Şerif’i okuyor... Asiye anne Kaside-i Bürde’yi de ezbere, galatsız olarak okuyordu. Kaside-i Bürde Arapçadır, hem çok uzundur.”²

Asiye annenin Ankara Karşıyaka kabristanında bulunan mezarı...

Mezar Taşı: HACI AŞİYE NURLU ANA YÜRÜDÜ HAKTAN YANA

ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA ESİRGEMEYİN EHLİ İMANA 1881 – 1981

Fatma Aydoğdu Ural Anlatıyor:

Merhum Atıf Ural’ın eşi, yine merhum olan Mehmed Günay Tümer’in ablasıyım. Babam hâkim idi. Kastamonu’da da görev yaptı. Atıf Bey 1966’da, Günay Tümer ise 1995 senesinde vefat etti.

Asiye annenin eşi Tahir Bey, Üstad Hazretleri Kastamonu’da iken oranın hapishane müdürü imiş. Hâkim olan babam Kastamonu’ya tayin olduğu yıllarda Asiye anne Ankara’da idi. Fakat Asiye anne Kastamonu’yu unutmaz sık sık gelirdi. Geldiğinde de bizde kalırdı. Annemi çok severdi. Bana: “Senin annen gibi güzel misafir ağırlayan

² Asırlardır okuna gelen, Peygamber Efendimizi öven Kaside-i Bürde, evliyadan İmam Buseyri Hazretleri tarafından felçli halde yatmakta iken yazılmıştır. Sonunda Peygamber Efendimizi rüyasında görmüş, Efendimiz sırtındaki hırkasını çıkartıp kendisine giydirmiştir. Buseyri Hazretleri uyandığında felç hastalığından tamamen iyileştiğini görmüştür. İmam Buseyri Hazretleri miladi 1212 yılında Mısırın Busayr kasabasında doğmuş, miladi 1295 yılında İskenderiye’de vefat etmiştir. Kabri İskenderiye’dedir. Bürde, Arapça hırka demektir.

görmedim ben” derdi. Atif (Ural) Bey ile evliliğimize Ulviye anne ile beraber Asiye anne aracı olmuşlardı. 1960’da evlendik, 1966’da Atif Bey vefat etti. Atif Bey’in vefatından sonra Asiye anne bize geldi. Sanki bir tedirginliği vardı. Nihayet, “Ah kızım, bu işe biz sebep olduk...” dedi. Ben de, “O nasıl söz Asiye anne, eğer o zaman deselerdi ki Atif altı sene sonra vefat edecek, ben yine Atif Bey’le evlenirdim” dedim. Çok ferahladı. Kızım Allah senden razı olsun dedi. Asiye anne diğer başka yerlere de Konya, İstanbul vs. gider, oralarda da kalırdı. Memuriyet icabı eşimin tayini sebebi ile bir daha Asiye anneyi göremedim. Daha sonra vefatını duydum. Allah rahmet etsin...

Şükran Demirel Anlatıyor:

Askeri Pilot olan eşim Ali Demirel’in vazifesi İstanbul’daydı. Asiye Mülâzımoğlu anne ile 1962’lerde İstanbul’da tanıştık biz. Asiye anne bize çok geldi, bizde çok yattı. Birkaç sene beraber olduk. Üstad’tan çok anlatıyordu. Çok mübarek bir teyze idi. O zaman 80-90 yaşlarındaydı. Bizde ders okumadı hiç, ama derslere devamlı katılırdı. Üstad’ın çamaşırlarını yıkadığını, yıkadıktan sonra Üstad’ın kadın eli değdiği için tekrar durulattığını anlatırdı. Bey’inin Kastamonu’da hapishane müdürü olduğunu, Üstad’ı orada tanıdığını anlatırdı bize. Asiye anneden çok şeyler öğrendik, ama aklımda kalanlar bunlar.

Âsiye Mülâzımoğlu’nun hizmetlerinden bahseden İstanbul Hanımlarının Hz. Üstad’a yazdıkları mektuptan

İstanbul Hanım Nur talebelerin mektubu

(Hasan Feyzi, Halil İbrahim misillü Nur’un kahramanları gibi, İstanbul’da kadınlar taifesinden Nurlara hârîka bir alâkadarlık gösteren hanımların mektubudur)

—y«9@«E²A—, ö¬y¬W², @¬"

Çok muhterem, çok mübarek, büyük Üstadımız Efendimiz Hazretleri!

Biz zaîf bîçareleri talebeliğe kabul ettiğiniz için pek çok sevindik. Dünyalar bizim oldu. Gözlerimiz sevinç yaşlarıyla doldu. Ağladık... Ve ağlayarak, Rabbimiz Teâlâ Hazretlerine hadsiz şükürler ettik. Cenab-ı Hak bu fakirleri, yüz otuz tane eşsiz eserleri her yerde aşkla okunan siz gibi dünyada bir tek Bediüzzaman olan haşmetli bir Üstad’ın dualarına dâhil eyledi. Bu zamanın en büyük zâtı olan Risale-i Nur sahibinin talebesi olmak gibi çok büyük bir şeref, çok büyük bir nimete vâsıl etti...

Âh Üstadımız, ne yapalım! Hediye kabul etmiyorsunuz ki, hediye gönderelim. Siz, bizim ebedî hayatımızı kurtardınız. Biz size, en küçük bir iyilik dahi yapamıyoruz. Gerçi dünyalar dolusu iyilik edilse, yine sizin bizi iman-ı kâmile eriştiren Risale-i Nur gibi büyük bir lütfunuza mukabil gelemiz. Cenab-ı Hak siz Üstadımızdan ebediyen razı olsun, âfiyetler, şifalar versin. Ve bizleri Üstadımız Bediüzzaman’dan ayırmasın, âmîn...

...

Muazzez Üstadımız!

Yirmi seneden beri Risale-i Nur’a hizmet eden kıymetdar talebeniz, **muhterem vâlidemiz Âsiye Hanım** buradadır. Bizlere Risale-i Nur’u tanıttı. Kadınlar arasında imana, Risale-i Nur’la büyük hizmetler yaptı. Ankara’daki annemiz Risale-i Nur’a ihlâsla hizmet ediyor. Çok hanımların Risale-i Nur’la mes’ud olmalarına, imanlarının kurtulmasına vesile oluyor. Afyon havalisindeki şehadetli, nurlu, faaliyetli nurcu kardeşimiz Risale-i Nur’un mesleğine uygun olarak hizmet ediyormuş. Birçok hanımlar, genç kızlar onun vasıtasıyla Risale-i Nur’dan iman dersi okumak bahtıyarlığına erişiyorlarmış.

...

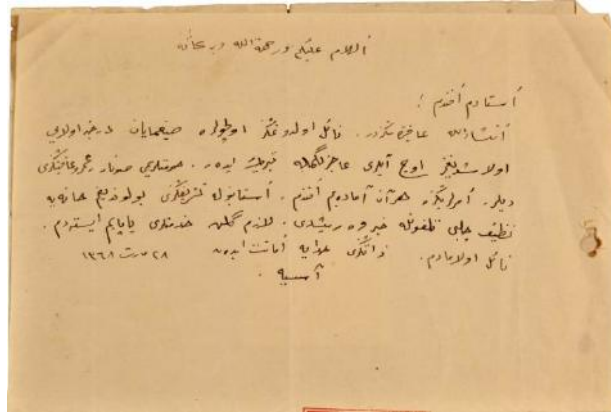
Uzun yazdık, affınızı yalvarıyoruz; Nur’un muhabbeti, Nur’un sevgisi bizi durdurmuyor. Daima Nur’dan konuşuyoruz. Her zaman dilimizde, kalbimizde, ruhumuzda Nur’un sevgisi... Nur okuyacağız... Nur taşıyacağız... Nur yayacağız inşaallah... (Hanımlar Rehberi 163)

...

]¬5@«A²7!ö«x—;ö]¬5@«A²7«!

İstanbul’da, duanıza muhtaç talebeleriniz ve manevî evlâdlarınız

Hayrûnnisa, Seyyide, Emine, Fatma

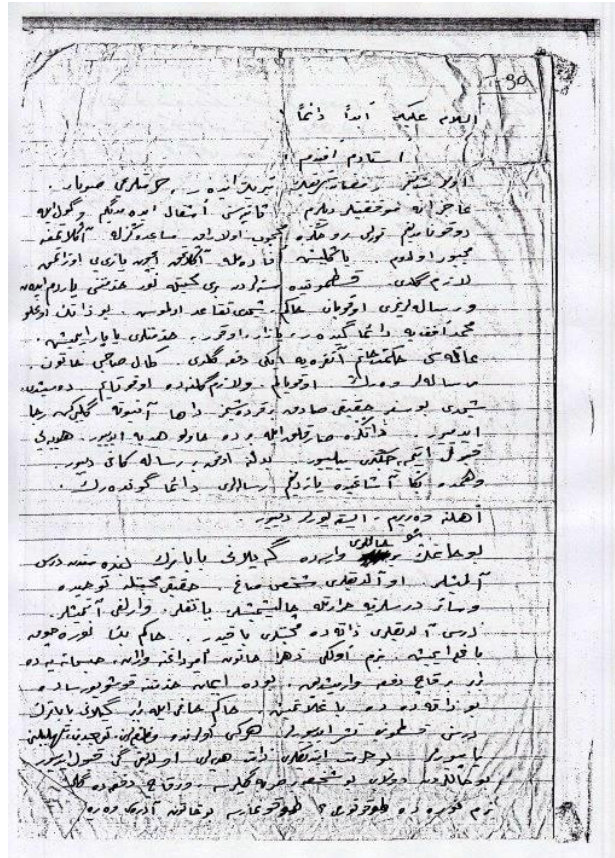

Bediüzzaman Hazretlerinin 1952 senesinde Gençlik Rehberi davası için İstanbul'a geldiği sırada Asiye Mülazımoğlu'nun Üstad'a yazdığı mektup

Esselamü Aleykum ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Üstadım efendim,

İnşallah afiyettesinizdir. Nail olduğunuz ölçülere sığmayan derece-i ûlâyı, ulaştığımız üç ayları acizliğimle tebrik eder, hürmetlerimi sunar, ömür ve afiyetinizi diler emirlerinize her an amadeyim efendim. İstanbul'a teşrifinizi bulduğum haneye Nazif Çelebi telefonla haber vermişti. Lazım gelen hizmetleri yapayım istedim. Nail olamadım. Zatınızı Hüdaya emanet eden Asiye... 28 Mart 1368 (1952)

Asiye anneden Bediüzzaman'a başka bir mektup

(1942 -)

AV. İBRAHİM ÜNLÜ

Bir dönem Risale-i Nur talebeleri amansız ve acımasız takip altındaydı... Nur'a gönül veren mazlumlar binlerce kere muhakeme edildi... Sayısı bile tam olarak tespit edilemeyecek kadar çoktu bu davalar... Mahkeme salonları, hapisane koşulları nurcularla dolup boşalıyordu... Beraat alınıyor tekrar baskın, tekrar hapisane... Çile bitmiyordu... Zulüm devam ediyordu... Facia yaşanmıştı bu mübarek Anadolu topraklarında...

Laf olsun, edebiyat yapalım diye yazmıyoruz bunları... Mübalağa, abartı yok... Ne yazık ki yaşandı bu ceberut devir. Avukatlar vardı... Sayıları çok azdı avukatların... Bir elin parmakları kadardılar... Sayılabilecek kadar az idiler... Onlar yapıyordu bu mazlum ve maznunların savunmasını...

Talebimiz üzerine Av. Gültekin Sarıgül Risale-i Nur'un avukatlarını hizmetin akış tarihini de dikkate alarak şöyle sıralamıştır:

1. Üstad'ımız Bediüzzaman Hazretlerinin davalarına giren avukatlar: Ahmed Hikmet Gönen, Ziya Sönmez, Abdurrahman Şeref Laç, Mihri Halev.
2. Binlerce defa nur talebelerinin Risale-i Nur davalarına giren avukatlar: Bekir Berk, Gültekin Sarıgül.
3. Nur Talebelerinin bazı davalarına giren avukatlar: Necdet Doğanata, Hüsameddin Akmumcu, Ali Haydar Aksay.
4. Nur talebelerinin daha sonraki yıllarda davalarına giren avukatlar: Reşat Yazak, İbrahim Hilmi Ünlü.

Allah hepsinden razı olsun. Âmin... Âmin... Âmin...

Gültekin Sarıgül Ağabeyin sıralamasına göre Risale-i Nur mahkemelerinin son dönemlerine yetişen Avukat İbrahim Ünlü ağabeyle 13 Nisan 2014 tarihinde İstanbul Topkapı Nusret Dersanesinde buluştuk. 1942 Bolvadin doğumlu İbrahim ağabeye çocukluğunda gördüğü Bediüzzaman Hazretlerini sorarak başladık röportajımıza. İlerleyen dakikalarda ailesini ve diğer ağabeyleri sorduk... Ve elbette kendisiyle ilgili Risale-i Nur davalarının seyrini de sorup dinledik ve kaydettik. İbrahim Ünlü çok sayıda belge verdi bize. Bunların bazılarını yayınlıyoruz.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, Demokrat Parti'nin 1950'de iktidara gelmesiyle birlikte, Isparta-Emirdağ-Eskişehir üçgeninde belli aralıklarla otomobiliyle seyahat edebilecek kadar -kısmen de olsa- hürriyetine kavuşmuştu. Bolvadin bu güzergâhın içinde kalıyordu. Her halükarda Hz. Üstad'ın otomobili Bolvadin'in içinden geçme durumundaydı. Hem de, çocukken selamladığı Üstad'ın istikbalde fedakâr avukatlarından birisi olacak olan İbrahim Hilmi Ünlü'nün doğup büyüdüğü, çocukluğunu geçirdiği evin tam önünden geçiyordu bu aziz misafir. Haliyle küçük İbrahim Hilmi, Bediüzzaman'ın Tarihçe-i Hayat kitabında işaret edilen çocuklardan birisi oluyordu. Sadece o değil; bütünyle, aile boyu nur talebesi olan Anne, baba ve sekiz kardeş evlerinin hemen önünden geçen bu büyük yolcunun yakın menzilinde kalıyor; arabasının tekerini, kornasının sesini duyuyor, koşuyorlar selam veriyorlar, selam alıyorlardı...

Tarihçe-i Hayat, Bolvadin çocuklarını ve annelerini şöyle anlatıyor: “Bir zaman, Bolvadin Kazasından geçerken, üstadın geldiğini gören ilk ve orta mekteb talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkarak arabanın etrafını alıp selâm veriyorlardı; ve lisan-ı halleriyle "Hoş geldiniz" diyerek tebriklerini ve minnetdarlıklarını takdim ediyorlardı. ... Anneleri hep Nur Talebeleri olan Bolvadin mâsumlarının samimî alâkalarının sebebi bu idi. denmektedir.” (T.Hayat 160)

Hatıralarında okunacağı gibi İbrahim Hilmi Ağabey, Risale-i Nur davalarının efsanevi avukatı merhum Bekir Berk'in teklifiyle 'Hukuk' mesleğini seçiyor ve daha talebeliğinden itibaren Bekir Berk'in beşer takatinin

sınırlarını zorlayan iş yükünü paylaşıyor. Bekir Berk'in hasb-el kader avukatlığı bırakıp, yurt dışına ayrılmasından sonra yarım kalan davaların yükü de üzerinde kalıyor. İbrahim Ünlü, dünyevi işler için bir kere bile vekâlet almadığını söyledi bize.

Risale-i Nur eserlerinin 1975'den itibaren ilk defa resmen basımını yapan 'Sözler Yayımevi'nin kurulmasında Avukat İbrahim Ünlü'nün, ağabeylere yaptığı telkin ve tavsiyelerin büyük payı olduğu hatıralarından okunacak. Bu hususta oldukça ayrıntılı bilgiler verdi bize. Çok merak edilen tevafuklu Kur'an'ın matbaalarda tab edilmesi öncesinde yaşanan hadiseler ve açılan davalar hakkında da konuştu İbrahim Ünlü. Bu davaların avukatı olarak geniş bilgiler edindik kendisinden.

Avukat İbrahim Ünlü'ye nasip olan önemli bir hizmet dava var... O da; 1984 yılında Risale-i Nur kitapları hakkında Genel Kurmay'dan Adalet Bakanlığına, oradan da İstanbul Savcılığına gelen bir yazı üzerine Risale-i Nur Külliyyatı'nın tamamı için İstanbul Cumhuriyet Savcılığından çıkarttığı 'Takipsizlik Kararı'dır. Detaylı bilgiler gelecek...

İbrahim Ağabeyin hatıralarını yazıp düzenledikten sonra birkaç kere tashihatını yaptırdım. Bazı eklemeler ve düzeltmeler yaptı...

İbrahim Hilmi Ünlü Anlatıyor:

1942 Afyon/Bolvadin doğumluyum. İlk, orta ve lise tahsilimi Bolvadin'de yaptım. O tarihlerde Üstad Bediüzzaman Hazretleri hakkında babam ve annem vasıtasıyla bilgi sahibi olmuştum. Risale-i Nur'u ilk defa Hür Adam ismiyle İstanbul'da neşredilmekte olan gazetenin nüshalarında tefrika edilen Âsay-ı Mûsa kitabı ile okumaya başladım.

1962 yılında üniversite imtihanlarına İstanbul ve Ankara'da girdim. O zaman YÖK yoktu, imtihan usulü farklıydı. İstanbul'da Edebiyat Fakültesi Arab Dili Ve Edebiyatı'nı, bir de Hukuk Fakültesi'ni kazandım. Daha İstanbul'dayım. Av. Bekir Berk ağabeyin Bolvadin'de takip ettiği Risale-i Nur davaları nedeniyle -babam kendisiyle ilgilenirdi- benim hangi fakülteyi tercih etmem hususunu konuşmuş olmalı ki Bekir ağabey Hukuk Fakültesine girmem konusunda fikir ve teklifini söylemiş. Babam da bana bildirdi. Bu istişari beyanlar karşısında 1962-1963 senesinde İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne kaydımı yaptırdım. Fakülteden 1971'de mezun oldum ve avukatlık stajımı da yine İstanbul'da yaptım. 1996'da emekli oldum. 1962'den buyana hep İstanbul'da oldum, İstanbul'a yerleştim.

Babam Abdulkadir Ünlü ve Annem Ümmühan Ünlü ikisi de Risale-i Nur talebesiydi. Babamın Hz. Üstad'la -bilhassa Emirdağ'da- çok görüşmeleri olmuştu. Sekiz kardeşiz; İsmail Hakkı, Yunus Vehbi, Mehmed Hadi, Ahmet Vehbi, İbrahim Hilmi, Mahmut Şahabettin, Emine Dudu ve Said Nurettin... Gördüğün gibi hep çift isimliyiz. Kardeşlerimin de hepsi nur talebesidir, elhamdülillah. Emirdağ'dan Hamza Emek Ağabey ile de akrabayız. Çalışkanlar Hanedanı da uzaktan akrabamızdır. Annemin, Üstad'ın hanım talebelerinden Şahide Yüksel teyzeyle ve diğer Nur Talebesi hanımlarla birlikteliği daima olagelmıştır. Yine Nur Talebesi hanımlardan Hacı Zehra anne ile de çok samimiydi; kendi tabiriyle onunla 'ahiret kardeşliği' hep devam ede gelmiştir.

BEDİÜZZAMAN'IN OTOMOBİLİ EVİMİZİN ÖNÜNDEN GEÇİYORDU

Üstad'ımız Bediüzzaman Hazretlerini görmeden daha önce Risale-i Nur'dan haberdar olmuştuk. Ama evimizde henüz eserlerden yoktu. Sinan Omur tarafından Hür Adam diye bir gazete neşrediliyordu. O gazetede Asâ-yı Mûsa kitabı tefrika ediliyordu. Babam da annem de bu yazıyı okumamızı istemişlerdi. İşte ilk olarak Asâ-yı Mûsa kitabını oradan okudum. Hür Adam Gazetesine ailem hisse senedi şeklinde ortaklı.

Üstad'ımız Bediüzzaman Hazretleri, Emirdağ-Bolvadin-Isparta güzergâhından otomobiliyle sıkça geçiyordu. Evimiz Bolvadin'de ana cadde üzerinde olduğu için, Üstad'ın arabası bizim evin önünden de geçmiş oluyordu.

Ben ve kardeşlerim, daha doğrusu bütün aile efradımız ve Bolvadin halkı Üstad'ın arabasının korna sesini biliyor; evin içinde de olsak bu sesi tanıyor ve duyar duymaz 'Bediüzzaman geçiyor' diye hemen yola koşuyorduk. Yalnız Üstad Hazretleri Bolvadin'de fazla duraklamazdı, araba seri bir şekilde geçerdi. Biz Üstad'ı, taksinin arka koltuğunda oturur vaziyette görüyorduk hep. Hz. Üstad da ellerini, avucunu dua eder tarzda açar bizlerin selamlarına mukabele eder geçer giderdi. Arabasının peşinden çocuklar olarak koştuğumuz da oluyordu. Yalnız şunu tashih edeyim; Emirdağ'ında Üstad'ın faytonunun arkasından koşan çocuklar hadisesi ayrıdır, Bolvadin'deki ayrıdır. Tarihçe-i Hayat kitabının Barla Hayatı bölümünde ve Emirdağ Lâhikasında her ikisi de anlatılır. Şöyle ki:

"Bir zaman, Bolvadin Kazasından geçerken, üstadın geldiğini gören ilk ve orta mekteb talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkarak arabanın etrafını alıp selâm veriyorlardı; ve lisan-ı halleriyle "Hoş geldiniz"

diyerek tebriklerini ve minnetdarlıklarını takdim ediyorlardı. Bunun hikmetini, bir müddet evvel Emirdağ'da, bindiği faytonun geçtiğini görüp tâ uzaklardan dikenlere basarak "Bediüzzaman dede.. Bediüzzaman dede!.." diye Emirdağ köylerinin yollarında koşuşan mâsum çocuklar münasebetiyle, üstadımızdan sormuştuk. O zaman: "Bu mâsumların akılları derketmiyor, fakat ruhları bir hiss-i kablelvuku ile hissediyor ki; Risale-i Nurla bunlar hem imanlarını kurtaracak; hem vatanlarını, hem kendilerini, hem istikballerini dehşetli tehlikelerden muhafaza edecekleri için bu hakikati kalbleri hissetmiş; ve benim Risale-i Nurun tercümanı olmam hasebiyle, Risale-i Nura ait muhabbet, teşekkürat ve minnetdarlığı bana gösteriyorlar." dedi ve onlara dua ettiğini söyledi. Üstad Bediüzzaman, çocukları pek sever, böyle etrafında toplandıklarında: "Masûm olduğunuz için dualarınız makbuldür, bana dua ediniz." diye onlara iltifat ederdi.

İşte, anneleri hep Nur Talebeleri olan Bolvadin mâsumlarının samimî alâkalarının sebebi bu idi. denmektedir." (T.Hayat 160)

HZ. ÜSTAD'IN BOLVADİN'DE DURMAMASININ HİKMETİNİ ŞÖYLE İZAH EDEYİM;

Bolvadin ile Emirdağ sosyal yapı olarak çok farklıdır. Bolvadin hakikaten çok dindar, muhafazakâr bir ilçedir. Emirdağ ise öyle değildi... Bolvadinliler çok dindar olduğu için, dine hizmet eden büyük zatlara çok teveccüh ederlerdi. Üstad Hazretleri teveccühlerden ve geçiş esnasında hâsıl olacak izdihamdan çekindiği için, taksisini seri halde geçirtirdi Bolvadin'den. Bir an taksisi dursa, orada etrafına yüzlerce kadın, çoluk-çocuk toplanıverirdi.

Şoför mahallinde ya Bolvadinli Bayram Yüksel Ağabey, ya da Emirdağlı Ceylan Çalışkan Ağabey oluyordu. Hüsnü Bayram Ağabey de vardır mutlaka ama ben onları hatırlıyorum. Bayram ve Ceylan ağabeyler böyle bir teveccühü bildikleri için, Bolvadin'e girdiklerinde mutlaka kornaya basarlar ancak duraklamadan seri bir tarzda geçerlerdi.

Av. İbrahim Ünlü'nün babası ve iki kardeşi Refet Barutçu Ağabeyle beraber. ANKARA 1970

Soldan; Ömer Özcan, Şahabettin Ünlü, Ahmed Vehbi Ünlü, Refet Barutçu, Abdulkadir Ünlü

BOLVADİN'DE İLK DERSANE ORTAMI VE DERSLER

1959 senesindeyiz. Bolvadin'de İbrahim Ulvi Yavuz vardı, ilkokul ve ortaokul arkadaşımı. Bir gün o: "Biz devamlı bir araya geliyoruz, sohbetlerimiz oluyor, sen de gelir misin?" dedi bana. Dershane Bolvadin hapishanenin hemen arka sokağındaki eski yapı bir binada idi. Orada derslere gitmeye başladım. Güzel bir cemaatimiz de vardı. Daha İstanbul'a gelmeden önce, Risale-i Nur derslerine Bolvadin'de gitmeye başlamış oldum.

Burada Bolvadin'deki ders ve dershane ortamını da temas etmek gerekiyor. Zira o yıllarda Üstad yeni vefat etmiş, O'nun, üzerimizdeki manevi tesiri yakinen hissediliyordu. Bu nedenle olsa gerek Risaleleri daha önce tanımış, az-çok anlamış ağabeylerimiz tarafından okunan bahislerde -adeta tahkik derecesinde- hangi dersi almamız gerektiği gibi hususlarda müzakereler yapılıyordu.

Bir diğer husus da; Nur dersine gelenler arasında gerçek anlamda tam bir uhuvvet ve tesanüt anlayışının tezahür etmesi ve birbirimizi her an görme ve görüşme arzusunun olmasıydı. Dersler o kadar uzuyordu ki, gece geç saatlere kadar devam ediyordu. Risale-i Nur'dan istifademiz çok feyizli oluyor, dershane de yirmi dört saat Kur'an, Cevşen, Risale ve ibadet ortamını devam ettirme arzusu doğuyordu. Bu şevkle, iki kişi olarak yirmi dört saat süre ile nöbet tutup, dersanenin açık kalmasını temin ediyorduk.

AĞABEYİME, HARBE NASIL NİYET EDİLECEĞİNİ ÜSTAD ÖĞRETİYOR

Malum 1950 senesinde Kore Savaşı başlamıştır. En büyük ağabeyim İsmail Hakkı Ünlü o sırada askerdeydi. Birlik komutanı gönüllü olmak isteyenleri sorunca ağabeyim, gönüllü oluyor. O, tıpkı hemşerimiz Bayram Yüksel Ağabey gibi Kore Gazisi oldu. Ağabeyim Kore'ye gitmeden önce allahaismarladık demek için kısa bir izinle Bolvadin'e geldi, bizimle görüştü. Sonra rahmetli babam onu Emirdağ'a, Üstad'a götürdü. Orada Üstad'ın duasını aldı... Hatta harbe yani cihada nasıl niyet edileceğini soruyor rahmetli ağabeyim. Üstad da: "Din-i İslâm uğruna, Allah için cihada şeklinde niyet et" diye tavsiyede bulunuyor. Ayrıca Üstad, orada namazını devam ettirmesini de tavsiye ediyor ağabeyim İsmail Hakkı'ya. Hz. Üstad babama dönüp: "Senin oğlun gidip gelenlerden olacak inşallah" diyerek bir iş'arda bulunuyor. Hakikaten rahmetli ağabeyim Kore Savaşının en şiddetli, en kanlı savaşı olan -dört bir yanı Kuzey Kore kuvvetleri tarafından çevrilmiş- Kunuri kuşatmasında bulunmuş ve sağ-salim geri dönmüştü, elhamdülillah.

AV. BEKİR BERK'E YARDIMCI OLUYORDUM

Merhum Avukat Bekir Berk ağabeyle hukuk talebeliğimde zaman zaman Beyazıt Çarşıkapı Kışılı Pasajı'ndaki bürosuna gidip geliyor ve görüşüyordum. Bu büroda daha çok Mehmet Birinci Ağabey bulunur hatta orada yatar-kalkar, her hususta ona yardımcı olurdu. Ben avukat olduktan sonra da Bekir ağabeyle bu beraberliğimiz artarak devam etti. Bilhassa son dönemlerinde Cağaloğlu Piyerloti Caddesi'nde bulunan bürosunda daha yoğun birlikteliğimiz oluyordu. Gece geç vakitlere kadar çalışırdık. Bu büroyu herkes bilmez, bizim gibi alakalı olanlar bilirlerdi. Bazen Kışılı Pasajı'ndaki büroya yatmaya gider, ertesi gün yine çalışmalarımıza devam ederdik. Bekir ağabeyin 1973 senesinde yurtdışına çıkışına kadar böyle devam ettik.

Bu süre içinde af kanunu çıktığından dolayı sanıklarla ilgili ceza davaları ortadan kalkmıştı. Mahkemeler, suç aleti olarak kabul edilen Risale-i Nur eserlerinin müsaderesi veya iadesi noktasında dosyalarla ilgileniyorlardı. Biz ise, bu çerçevede hazırladığımız emsal mahkeme kararlarının ve bilirkişi raporlarının noter tasdikli nüshalarını çıkarıp, ilgili mahkemelere İstanbul Adliyesi kanalı ile gönderiyorduk. Ekli dilekçemizde de Risale-i Nur'ların herhangi bir suç unsuru taşımadığını, dolayısıyla sahiplerine iade edilmesi gerektiğini ve iadesine karar verilmesini talep ediyorduk. Bu aşamada benim görevim; parşömen kâğıtlara yazılmış net ve okunaklı olmayan emsal mahkeme kararlarını ve bilirkişi raporlarını daktilo ile yazıp çoğaltmak ve Bekir Berk ağabeyin dostu olan İstanbul 13. Noteri Yılmaz Ataksor'a 'Aslının Aynısıdır' diye tasdik ettirip, İstanbul Ağır Ceza veya Asliye Ceza mahkemeleri kanalı ile ilgili mercilere göndermekti. Yürüyen dava dosyalarına konulmak üzere delil ibrazı için gönderiliyordu bu dosyalar. Bekir Berk ağabeyin yurtdışına çıktığı 1973 senesine kadar çalışma yoğunluğumuzun ana konusu budur.

İşte bu gidişattan dolayı Bekir Berk ağabeyle birlikte avukat olarak Risale-i Nur davalarının ceza duruşmalarında hiç bulunmadım. Bekir Berk ağabey, o sıralarda adeta Risale-i Nur'lara karşı son vazifesini yerine getirircesine gayret ve çalışma içindeydi.

YEKTA GÜNGÖR ÖZDEN, BEKİR BERK'TEN ÖZÜR DİLEMİŞTİ

Burada Bekir Berk ağabeyle beraber girdiğimiz bir duruşmayı hatıra olarak anlatayım:

Herhalde 1973 senesi olacak... Yeni Asya Gazetesi'nde, Devlet Bakanı Mehmet Özgüneş hakkında Ümit Şimşek tarafından kaleme alınan bir yazı çıkmıştı. Bundan dolayı Ankara Hukuk Mahkemesi'nde dava açıldı. Ceza davası değil de, hukuk davası... Cevap Layihasını hazırladım, Bekir ağabeyle beraber duruşmaya katılmak üzere Ankara'ya birlikte gittik ve duruşmada hazır bulunduk. Mahkeme salonunda Bekir Ağabey benim sağımda, solumda da Mehmet Özgüneş'in avukatı Yekta Güngör Özden var... Yekta Güngör o zaman Ankara Barosu başkanıydı. Biliyorsunuz sonradan o CHP kontenjanından Anayasa Mahkemesi Üyeliğine getirildi ve iki defa üst üste (1991-1998) Anayasa Mahkemesi Başkanı da seçilmişti...

Duruşmada hâkim dava konusu olan Yeni Asya Gazetesi'nin ilgili nüshasını istedi. Yekta Güngör: "Efendim bu gazeteyi çok aradım ama hiçbir yerde bulamadım, herhalde satılmayan bir gazete ki bulamadım" anlamında kelimeler etti. Bekir Ağabey oturduğu yerden aniden fırladı ve "Ne demek bu!" diye başladı ateşli bir savunmaya... Yekta Güngör Özden de tecrübeli bir avukattı, tebessüm ederek: "Üstadımız, hep ceza davalarını takip ettiği için böyle bir tavır sergiliyor. Özür dilerim, benim böyle bir kastım yoktu" tarzında beyanlarda bulundu. Bekir Ağabey, Yekta Güngör'ün sözlerini hakaret kabul etti, ona geri adım attırılmış oldu. Bu bir tazminat davasıydı, ceza davası değil.

BEKİR BERK AĞABEYDEN SONRA

Bekir Berk ağabeyin 1973 yılının sonlarında avukatlığı bırakıp yurt dışına ayrılmasından sonra, büro olarak, O'nun yıllarca kullandığı Kığılı Pasajı'ndaki bürosunu kullanmaya devam ettim. Burayı tahliye ettikten sonra Bekir ağabeyden kalan bütün metrukâtla birlikte Üsküdar Duvarı semtindeki hizmete ait bir daireye taşındım. Bir süre de burada çalıştım. Daha sonra Av. Mehmet Kara'nın beraber çalışma ısrarı üzerine birlikte büro açtık. Bu süreçte de ben yalnızca Risale-i Nur davalarını takip ediyor, diğer özel davaları Mehmet Kara takip ediyordu. Bu arada Mustafa Tuncel de (Safa Mürsel) 1973'de fakülteyi bitirmiş, gazetede köşe yazıları yazıyordu. O da büromuzda bulunuyor, avukatlık stajını tamamlamaya çalışıyordu. Bilahare Mustafa Tuncel de aynı büroda bizimle beraber avukat olarak çalışmaya başladı.

Bu arada yurt sathında tekrar Risale-i Nur eserlerini okumaktan veya bulundurmaktan veya topluca okumaktan dolayı yeni davalar açılıyordu. Bu davalar artık ağır ceza mahkemelerinden Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne taşınmış, DGM'lerde açılıyordu. Daha sonra Sıkıyönetim Mahkemelerinde de davalar ikame edilmeğe başladı. Bu süre içinde de sadece Risale-i Nur davalarına girdim.

Risale-i Nur davalarında en aktif dönemim Bekir Berk ağabeyin yurtdışına gitmesi ile başladı. İzmir bölgesinde Risale-i Nur davalarını Avukat Reşat Yazak takip ediyordu. Ankara DGM davalarında da Yozgat-Sorgunlu Ömer Akdoğan ile birlikte takip ediyorduk. Ömer Akdoğan'ı, takip ettiği bir hukuk davasının arazi üzerindeki keşfi esnasında şehid ettiler... Avukat Gültekin Sarıgül ağabey de aynı şekilde davaları takip ediyordu...

Türkiye'nin hemen her tarafına gittim. Van, Erzurum, Diyarbakır, Mardin, Trabzon, Zonguldak, Kastamonu, Edirne, İzmir gibi daha birçok merkezlerde davalara girdim. Sayısını bilmiyorum ama epeyce oldu... 1991 senesinde 163. madde kaldırılınca kadar bu Risale-i Nur davaları devam etti. 163. madde kaldırıldıktan sonra da Risale-i Nur dersaneleri ve Risale-i Nur hizmetinde bulunanlarla ilgili; tarikatçılık, izinsiz dersane açma gibi münferit davalar olmuştuk. Bu türlü davaları da takip ettim.

İÇTİHAD FARKLILIĞI OLSA DA BÜTÜN AĞABEYLERE KARŞI HÜRMETİMİZ VARDI

Bu arada önemli bir davanın seyrini de hatıra olarak anlatmak istiyorum:

Bilindiği gibi Hz. Üstad'ın Risale-i Nur'un serbestçe neşri, Ayasofya'nın cami olarak tekrar ibadete açılması, tevafuklu Kur'anın tab' ettirilmesi gibi hususlarda hükümete ve hizmetinde bulunan talebelerine vasiyeti vardır.

Bu çerçevede İstanbul'da Hattat Halim Özyazıcı'ya tevafuklu Kur'anı yazdırma teşebbüsü oldu. Fakat vefatı ile bu iş devam ettirilemedi. Ancak daha sonra başta Zübeyir Gündüzalp, Tâhirî Mutlu ve diğer ağabey ve kardeşlerin gayretleriyle Hattat Hamid Aytaç'a yazdırıldı tevafuklu bir Kur'an. Bu Kur'an, Tâhirî Mutlu ağabeyin müdebbiriyetinde gerekli tashihler yapıldıktan sonra, 1974 yılında ilk olarak İstanbul'da siyah renkli olarak tab ettirildi.

Bu arada, Hüsrev Ağabey kendi hattı ile neşredilmesini arzu ettiğinden dolayı Hattat Hamid Aytaç'a yazdırılan nüshanın neşredilmesini istemedi ve İzmir Asliye Hukuk Mahkemesi'nde Tâhirî Mutlu, Mustafa Sungur ve diğer ağabeyler hakkında dava açıldı. Davayı âcizane ben takip ettim. Dava sürecinde muhakeme usulü gereği Hüsrev ağabeyin kendi imzası altında ve avukatı vasıtasıyla mahkemeye sunulan dilekçelere ben cevap veriyordum.

Burada bir meselenin altını çizmem gerekir; cevap layihasını yazdıktan sonra Tâhirî ağabeye giderek cevabımı okumak istiyordum. Tâhirî ağabey: "Kardeşim ben hukukçu değilim, gerek yok" anlamında mukabele ediyordu. Ben de: "Ağabey, cevapladığım dilekçe Hüsrev ağabeye ait. Belki ona karşı uygun olmayan bir beyanım olabilir. O da benim ağabeyim, onun için size okumak istiyorum" der ve okurdum. O da: "Tamam kardeşim, verebilirsin" derdi.

Bazı duruşmalara Hüsrev Ağabey bizzat katılırdı. İçimden onun Risale-i Nur'a olan hizmetlerinden dolayı elini öpme isteği olur, ancak yanlış anlaşılır diye vazgeçerdim. Bizler Risale-i Nur'dan ve Tâhirî, Zübeyir, Bayram, Sungur gibi ağabeylerden hizmette bulunmuş herkese karşı saygı ve sevgi dersini almıştık. Bazı meselelerde

içtihad farklılığı olsa, hatta bu farklılıkta bir tarafı tercih etsek de, diğer ağabeylere olan sevgi ve saygımızda herhangi bir farklılık sergilemezdik.

Bu Kur'an davası İzmir'de Hüsrev Ağabey tarafından devam ettirilmedi, neticelendirilmedi. Daha sonra Hüsrev ağabeyin yazdığı Kur'an üzerindeki hakkını Hayrat Vakfı'na, Tâhirî ağabeyler de Hamid Aytaç'a yazdırdıkları Kur'an üzerindeki haklarını Hizmet Vakfı'na devrettiler. Bunun üzerine İzmir Asliye Hukuk Mahkemesindeki dava, İstanbul Mahkemeleri nezdinde Hayrat Vakfı ile Hizmet Vakfı arasında devam ettirildi. Bu davayı da bu fakir takip etti.

Netice olarak bu dava, İstanbul'da muhakeme sürecinde bilirkişilerden alınan raporla; "Hamid Aytaç'a yazdırılan Kur'anın neşri ile diğer tarafın hak ve hukuku ihlal edilmediği anlaşıldığından, Hayrat Vakfı tarafından açılan davanın reddine" şeklinde sonuçlandı.

Tevafuklu Kur'an'ın Basımı İle İlgili Açıklamalar:

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin Tevafuklu Kur'anı matbaalarda tab ettirme vasiyeti vardı. Hz. Üstad hayatta iken bunu göremedi. Vefatlarından on dört sene sonra gerçekleşti bu önemli hizmet. Hem de epeyce bir uğraştan sonra. Merak edilen bu konunun hem unutulmaması hem de kayda girmesi için bu işte faal olarak görev alan üç ağabeyimize, Mehmed Fırınacı, İsmail Yazıcı ve Galip Gigin'in bilgilerine başvurdum. Anlattıklarını aynen aktarıyorum. Ömer Özcan

Mehmed Fırınacı:

Üstad'ımız hayatta iken Kur'an Tetkik Heyeti o zaman İstanbul'daydı. Ankara'ya, Diyanet'e aldılar sonradan. Bu Tetkik Heyeti'ne Hüsrev ağabeyin yazdığı nüsha gösterildi. Üstad'ta Hüsrev ağabeyin ilk yazdığı nüsha vardı. Biz Hattat Halim Özyazıcı'ya onu götürmüştük. Hüsrev Ağabey sonradan epeyce Kur'an daha yazdı. Ben de ilk defa tevafuklu Kur'an'ı o zaman görmüş oldum. 1950 veya 1951 yılında olacak. Herhalde 1950 olacak, Halk Partisi daha iktidardaydı. Tetkik Heyeti'nden, "Bunu bir hattatın yazması lazım, bu yazı ile olmaz" diye cevap vermişlerdi. Öyle kaldı... Bir hattata yazdırma işi de olmadı.

1962'den sonra biz Hattat Halim Özyazıcı ile tanıştık, Kur'anı gösterdik. Bize: 'Burada olmaz, bu ambarların bulunduğu yerde benim bu bağımlı satalım, Erenköy taraflarında bir ev alalım, orada bu işe başlarız' dedi. Kur'an yazarken çok huzur-u rabbani olması lazımdı... Fakat maliyet çok yüksek...

Fakat Risale-i Nurların (Arabî) yazılarını Halim Özyazıcı'ya yazdırdık biz. Yazdırabildiğimiz kadar; Sözler, Mektûbat, Lem'alar... Şuâlar'ın yazılarını hatta sonradan Hattat Hamid Aytaç yazdı. Halim hocanın yazdığı yazıların orijinalinin bir kısmı Sözler Yayınevi'nde, bir kısmı da Ahmed Aytimur ağabeydedir... Hamid hocanın yazdıkları zaten Sözler Yayınevi'nde...

O sırada Hattat Halim hoca bu yazıları yazarken, Şevket Rado, bir Hafız Osman Kur'an'ı bastırmak istedi. Ama bunun tashih edilmesi lazımdı. Bu defa Halim Özyazıcı ile onlar devreye girdi. Ama bu arada Halim hoca, o Şevket Rado'nun bastıracağı Kur'an'ın tashihini yaparken, yolda gidip-gelirken 1964'de bir trafik kazasında vefat etti. Allah rahmet etsin. Sonra Şevket Rado o Kur'an'ı tashih ettirmeden bastırdı. Şevket Eygi o zaman onu Bugün Gazetesi'nde çok tenkit etmişti.

1966'dan sonra Zübeyir Gündüzalp ve Ahmed Aytimur ağabeyler tevafuklu Kur'anı bir hattata yazdıralım diye kararlaştırmışlar. Ahmed Aytimur ağabeyin Hattat Hamid Aytaç'la biraz tanışıklığı varmış. Ona gitmiş bir anlaşma yapmış. Uzun bir zamanda 4-5 forma yazmıştı Hamid hoca. Ondan sonra kaldı. Epey müddet öyle kaldı. Sonra Zübeyir Ağabey beni çağırdı: "Ahmed Aytimur'la anlaşma olmuş, ama şu anda yazılmıyor, kaldı. Sen bu Hamid Aytaç hocayla tanış, görüş bunu bu hususta ikna et. Hatta günde üç defa uğra" diye söyledi bana. Hattat Hamid Aytaç hoca ile tanıştım. Her gün bir şeyler alıp yanına gidiyordum. Hamid Hoca yaşanması mümkün olmayan bir tarz ile yaşıyordu. Çok acayip... Ben iyileştirmek için elimden gelen her şeyi yaptım, ama Hamid Hoca o hale alışmış, onun içinden çıkamıyordu. Uzun mesele...

Ahmed Aytimur Ağabey iyi bir para ile anlaşma yapmış Hamid Hoca ile. 'Bununla olmaz kardeşim' demiş... Miktarları söylemiyorum... Ben Hamid hocaya: 'Sen yaz, her bitirdiğin cüz'de ben o dediğin miktarda getireceğim' diye söyledim. Zübeyir Ağabey böyle talimat vermişti. Tâhirî Ağabey Kur'an yazımı tamamlandıktan sonra, Kur'an'ın tashihlerinde girdi devreye. Burada Zübeyir ağabeyin iradesi yüzde yüzdür. Bu Tevafuklu Kur'an yazdırmanın mali bedelini de Selahaddin Akyıl karşıladı. Bütün maliyeti Selahaddin Akyıl karşıladı. Allah razı olsun. Hamid Aytaç 1982'de vefat etti.

Fırıncı ağabeyden sonra Selahaddin Akyıl ağabeyle görüştim. Şu açıklamayı yaptı:

Selahaddin Akyıl

Hamid Aytaç'ın Tefavuklu Kur'anı yazmasına karşılık bedel olarak Vanlı merhum Hamid Kuralkan ve kardeşleri bir daire vermeyi vaat ettiler. Faka bu gerçekleşmedi. Sonra biz İstanbul'da bir apartman dairesine denk bir bedeli Hamid Aytaç'a peyderpey ödedik.

Mehmed Fırıncı ve Selahaddin Akyıl ağabeylerin kaldığı yerden, Tefavuklu Kur'an'ın tashihinde emeği geçen İsmail Yazıcı ağabeye başvurdum. Açıklamalarını okuyalım.

İsmail Yazıcı

1967 yılında İstanbul'a geldim. İstanbul Üniversitesi Arap-Fars filolojisine kaydoldum. 1970 yılında da hocam merhum Hattat Hamid Aytaç beyden hat dersi almaya başladım. Benim hocamdan ders almaya başladığım tarihte tefavuklu Kur'an-ı Kerim'in yazılma işlemi tamamlanmıştı. Yazılan formalar tashihe getiriliyordu. Bir ara hocam Hamid beyi, merhum Tâhirî ağabeyin kontrolünde tashihler yapması için Tâhirî ağabeyin kaldığı Kocamustafapaşa'da bulunan Tevruz apartmanına götürüyorduk. Bina yedi katlı olduğu için oraya 'seb'a semavat' diyorduk biz. Binada asansör de yoktu. Bu yüzden Hamid Bey inip çıkarken çok zorlanıyor, zaman kaybı oluyordu. Bu işin bu şekilde yürümeyeceği anlaşılınca Hamid Hoca bizleri eğitime tabi tuttu ve 'secavend' ağırlıklı tashihleri yapmamıza izin verdi. Bizim yapamadıklarımız hocam Hamid Bey tarafından yapılıyordu. Tefavuklu Kur'an'ın tashihinde merhum Tâhirî Mutlu ağabeyin himmet ve gayretleri unutulmaz. O'nun emeği çoktur. Hatta Tetkik Heyeti'nin gözünden kaçan çok mühim bir iki tashihi de o yakalamıştır. Onlar bile, Tâhirî ağabeyin bu dikkatine hayranlıklarını ifade etmişlerdir.

İlk Tefavuklu Kur'an'ları matbaasında basan Galip Gigin ağabeyin açıklamaları ile devam edelim.

Galip Gigin:

Matbaanın adı "NURTAN" idi. İlk önce Fındıkzade Taşkasap'ta evin altında basit bir makinem vardı. Sonra Beyazıt Gedikpaşa'da çalıştık. Daha sonra Unkapanı'na gittik. Yeni makineler aldık, yavaş yavaş matbaamız büyüdü. Son gelen makineyi Almanya'dan getirtmiştik.

1970'li yıllarda (1974) ilk Tefavuklu Kur'an'lar bizim matbaada basıldı. O iş bize nasip oldu. Mehmed Fırıncı çok ilgileniyor, çok gelip gidiyordu matbaaya. Rahmetli Tâhirî Ağabey çok ilgileniyor, gelip gidiyordu. Matbaaya gelirken bize kurabiye gibi şeyler getirirdi. Bir ara mahkemenin baskıyı durdurma kararı geldi bana. Tâhirî ağabeyin acaba baskı işleri yarım kalır mı diye endişesi vardı. Ama biz basmaya devam ettik. Hatırimda kaldığına göre beş bin nüsha Tefavuklu Kur'an basmıştık. Daha sonra Almanya'da matbaa kuruldu, Tefavuklu Kur'an'lar orada basılmaya başlandı. Matbaa işlerini şimdi çocuklar devam ettiriyor. "NAMAŞ" yaptık ismini.

YEŞİL BAYRAK HADİSESİNİ TAHKİK EDEN SAVCIYLA TANIŞTIM

Biraderim Mahmut Şahabettin Ünlü'nün ilk öğretmenliğe başladığı yer Emirdağ'dır. Babam ve validem genellikle onun yanında bulunduğundan zaman zaman onları ziyaret için Emirdağ'ına uğrar, bir kaç gün kalırdım. Bu vesile ile başta akrabamız Hamza Emek olmak üzere Ahmet Urfalı, Terzi Sadık Kalender ve Demirci Mürsel Akdeniz ağabeylerden Hz. Üstad'la ilgili bizzat dinlediğim önemli hatıralar olmuştı. Bunlardan bazılarını anlatayım:

Emirdağlı Demirci Mürsel (Akdeniz) ağabey anlatmıştı:

"Sene 1958... Başvekil Adnan Menderes'in Bolvadin üzerinden Emirdağ'ına geleceği haberi geldi. Bunun üzerine bazı arkadaşlarla anlaşarak Menderes'i karşılamak üzere -Bolvadin'den Emirdağ'ına gelen yola bakan- Çarşı Camii'nin minaresine çıktım. Minarenin şerefesinden bayrak sarkıtacağım. Aşağıdan gelecek ayyıldızlı bayrağı beklerken, caminin Kelime-i Tevhid yazan yeşil bayrağı geldi. Ben de aldım o yeşil bayrağı minarenin şerefesinden salladım. Bu hadise o zamanın bütün gazetelerinde 'Yeşil Bayrak' hadisesi olarak yer almıştı. Bilahare hakkımızda adli tahkikat başlatıldı."

Demirci Mürsel ağabeyin anlattığı bu hadisenin devamını, olayın adli tahkikatını yapan o zamanki Emirdağ Savcısı Şevki Arat beyden yıllar sonra dinledim ben. Şevki bey, 1959'dan itibaren İstanbul Adliyesi'nde görev yaptı, İstanbul Başsavcılığına kadar yükseldi. 1992 yılında emekli oldu. İnançlı, dürüst tam bir hukukçuydu.

Emirdağ'ında görev yaptığını ve Üstad'la da görüştüğünü Hamza Emek ağabey'den öğrenmişim. Bir vesile ile tanıştım kendisiyle. Zaman zaman odasına gider, sohbet ederdik.

Yeşil Bayrak hadisesiyle ilgili Savcı Şevki Arat beyden dinlediklerim: “Emirdağ'da yeşil bayrak hadisesinde sanık olarak getirilenlerin ifadesini ben aldım. Sanıkların anlatımı ve kamuya mal olan hadisenin oluş tarzı itibariyle herhangi bir suç unsuru görmedim ve sanıkları serbest bıraktım. Adliye tek katlı olduğu için serbest bıraktığım sanıkların dışarıda tekrar kelepçelendiğini pencereden gördüm. Polisleri çağırttım ve ‘Niçin kelepçeliyorsunuz? Ben onları serbest bıraktım’ ikazım üzerine kelepçeleri çıkarttılar.” Şevki Arat Bey bu beyanlarına ilaveten: “Bu hadisenin tahkikatı nedeniyle beni Afyon'dan ve Ankara'dan aradılar, sanıkları tutuklamamı istiyorlardı. Buna rağmen ben serbest bırakmışım” dedi. Ancak Afyon Savcılığının itirazı üzerine sanıklar tekrar tutuklanmışlardı.

EMİRDAĞ CUMHURİYET SAVCISI BEDİÜZZAMAN'IN HUZURUNDA SARSILARAK AĞLIYOR

İstanbul'da, yine bir gün Savcı Şevki Arat beyi odasında ziyaret ettim. O'nun, Emirdağ'da Savcı olarak görev yaparken Hz. Üstad'ı ziyaret ettiğini Hamza Emek ağabeyden duymuştum. Kendisine sordum... Üstad'la görüşmesini şöyle anlattı bana: “Mesaiden önce erken saatlerde Hoca'ya/Üstad'a uğramayı düşündüm. Evden çıktım, evinin bulunduğu bedestene doğru gidiyorum, karşıma Üstad'ın talebelerinden Zübeyir çıktı: ‘Üstad sizi bekliyor’ dedi. Birlikte gittik. Odasına girince beni bir ağlama tuttu, adeta çocuklar gibi gözyaşı dökerek sarsıla sarsıla ağlamaya başladım. Yanına vardım, diz çöktüm. Üstad müşfik elleriyle sırtımı sıvazladı. O anda birden bire sükûnet hali geldi bana. Bu halin velilere ait bir hal olduğunu bilahare öğrendim.” Bu ziyaretin tarihini Savcı Şevki Arat beye sormadım ama 1950 senelerinin ikinci yarısında olması lazım.

BEDİÜZZAMAN MENFİ BİR ADAMI YANINA YAKLAŞTIRMİYOR

Yine bir gün İstanbul'da, Savcı Şevki Arat beyin odasına mutad veçhile girmiştim. Yanında daha önceden -yine Şevki beyin odasında- tanıştığım Emirdağlı İstanbul adliyesinde icra müdürlüğü yapan zat vardı. Mutad veçhile bahis Üstad'tan açıldı. Emirdağlı zat: “Bir gün Emirdağ'dan bir arkadaşla Bolvadin'e memurlar kulübüne gitmiştik. Dönüşte ‘Kapaklı’ olarak bilinen mevkie geldik. Baktık, Bediüzzaman Kapaklı Çeşmesi'nin yanındaki namazgâhta talebeleriyle beraber bulunuyor. Yanımdaki kişi Bediüzzaman'ı görünce görüşmek için yanına gitmek istedi, ona doğru yöneldik. Bediüzzaman, yanındaki talebesine beni işaret ederek o gelmesin dedirtti.” Burada Şevki bey devreye girerek ‘ulan senin gibi birisini kabul eder mi Bediüzzaman’ diye ilavede bulunmuş ve gülüşmüştük. Maalesef o zat, tanıdığım kadarıyla Üstad tarafından kabul edilemeyecek kadar menfi vasıflara sahipti.

Kapaklı Çeşmesi; Bolvadin-Emirdağ arasında Bayram Yüksel ağabeyin eski ismi Çoğu, yeni ismi Kemer kaya olan köyünün biraz ilerisinde dar bir geçit kenarındadır. Buraya Kapaklı Mevkii denilir. Bu çeşmenin suyunu Hz. Üstad'ın tercihan içtiğini bütün ağabeylerden duydum. Yol genişletme çalışmaları nedeniyle bu mevkiin şimdi eski halinde olmadığını da gördüm.

ÜSTAD, SİYASİ MEKTUPLARIN ALTINA BİZİM İSİMLERİMİZİ YAZDIRIRDI

Önemine binaen Terzi Sadık, Hamza Emek ve diğer Emirdağlı ağabeylerden duyduğum bir hatırayı da nakletmem gerekiyor.

Emirdağ Lahikası-II kitabında bazı mektupların altında ‘Sadık’ olarak ismine yer verilen Terzi Sadık (Kalender) ağabeyden kendi terzi dükkânında dinlemişim: “Hz. Üstad, siyasi muhtevalı bazı mektupları bizzat kendisi yazdırır, altına da bizlerden uygun gördüğü talebelerinin ismini yazdırırdı. Ancak bunu bizlerden habersiz değil, bizleri bilgilendirerek yapardı.” Bu hatırayı Sadık ağabeyin yanında, Hamza Emek ve sair ağabeylerden de duydum.

SON BÜYÜK RİSALE-İ NUR DAVASI 1999 SUSURLUK DAVASIDIR.

1999 senesinin yaz aylarında, Balıkesirli İbrahim Okur ağabeyin Susurluk/Aziziye köyünde bulunan yazlığında bir Risale-i Nur okuma programı düzenleniyor. 26 Ağustos 1999 tarihinde gece, köye jandarmanın yaptığı bir baskınla epeyce gözaltına alınanlar oluyor. Yetmiş yakın kişi vardı... Prof. Şener Dilek de içlerinde... Yanlış hatırlamıyorsam birkaç gün kadar hapiste kalmışlardı. O davayı da ben takip ettim... O sırada emekliydim ama İstanbul Barosuna kayıtlı idim.

Baktım ki, orada kasıtlı hareketler var... Hâlbuki 163. madde o tarihte yok. Ancak savcının, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8. maddesinin birinci fıkrası olan “Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozma” iddiası ve isnadı üzerinden soruşturmayı yürütmekte olduğunu müşahade ettim. Bunun üzerine yanımda getirdiğim Risale-i Nurlarla ilgili emsal kararlar üzerinden, tutuklama talebi ile dosyanın sevk edildiği Sulh Ceza Hâkimi ile görüştüm, gerekli açıklamalarda bulundum. Ancak araya öğle tatili

girmiş olduğundan işlemlere başlanamadı. Bu arada savcılığın da Sulh Ceza Hâkimi üzerinde etkileme davranışlarını müşahade ettim. Dosyanın görev nedeniyle İstanbul DGM'ye gönderilme ihtimali ağırlık kazanması üzerine emsal kararları dosyaya bırakarak İstanbul'a döndüm. İstanbul'da yaptığım çalışmalar üzerine İstanbul DGM savcılığı 1999/1960 hazırlık 1999/385 Sayılı karar ve 23.09.1999 tarihli takipsizlik kararı ve bu kararlar birlikte 'emanettin 1999/881 sırasında kayıtlı eşyaların –ki çoğu Risale-i Nur eserleridir- sahibine iadesine' karar verilmiş oldu. Son büyük Risale-i Nur Talebeleri ile ilgili dava bu olmuştur... Gariptir; Aziziye, Balyoz Davasının ünlü paşası Çetin Doğan'ın da köyüdür... (28 Şubat Paşası...)

SÖZLER YAYIMEVİ'NİN KURULMASI

Sözler Yayimevi'nin kurulması ağabeylerin müşterek kararı ile olmuştur. Risale-i Nur eserlerinin, ilk defa resmen basım ve neşriyatını yapan Sözler Yayimevi'dir. Bu yayinevi ağabeylerin müşterek kararı ile 1975 yılında Abdullah Yeğin ağabeyin üzerinden kurulmuştur.

Sözler Yayimevi'nin kurulması kararı şöyle alınmıştır:

Sözler Yayimevi'nin 1975 senesinde kurulmasından önceki Risale-i Nur neşriyatımız eski baskıların tekrarı şeklinde oluyordu. Şöyle izah edeyim; mesela 1959 yılında Sinan Matbaası'nda basılmış bir kitap var. O kitabın sonraki basımları da aynı tarih ve aynı matbaanın adı üzerinden devam ediyordu... Diyelim biz kitabı 1965'de basmışız, üzerine 'Sinan Matbaası, 1959' yazıyoruz. Hâlbuki o tarihler itibarıyla bazı Risale-i Nur kitapları hakkında Sulh Ceza Hâkimliğince verilmiş toplatma kararları var. O kararlar bir şekilde Emniyet'ten Mahkemenin talebi üzerine gönderiliyor, karşımıza çıkıyordu. Bu kararların daha sonraki tarihlerde aynı kitapla ilgili olarak Ağır Ceza veya Asliye Ceza mahkemelerince verilmiş 'suç unsuru bulunmadığı ve sahibine iadesi kararları' ile hukuki hükmü kalmadığı anlatılsa da bazı hâkimler nezdinde sıkıntı verdiriyordu. Kendi kendimizi sıkıntıya sokuyorduk... Bu durumu bazı hâkimlere anlatmak zor oluyordu. Bazı hâkimler kolaylık gösteriyor, anlıyordu ama bazıları da anlayış göstermiyordu.

Bunun üzerine başta; Tâhîrî Mutlu, Abdullah Yeğin, Mustafa Sungur, Bayram Yüksel, Hüsnü Bayram, Ahmet Aytimur, Mehmet Fırıncı, Mehmet Birinci ağabeylerle, girdiğim davalardan çıktıkça görüştüm. Onlara şöyle bir teklifte bulundum: "Ağabeyler, ben bir neşir programı yaptım. Biz bu neşir programı çerçevesinde önce küçük risalelerden başlamak üzere Risale-i Nur'ları Basın Kanunu, Matbaalar Kanunu çerçevesinde resmen basalım, üzerine matbaanın adını, baskı tarihini koyalım; prosedür çerçevesinde götürelim basın savcılığına teslim edelim. İlk defa küçük risalelerden başlayalım, neşriyatı resmen devam ettirelim." dedim. Bu teklif ağabeyler tarafından kabul edildi ve Abdullah Yeğin Ağabey üzerinden Sözler Yayimevi kuruldu.

'SÖZLER YAYIMEVİ', 'SÖZLER YAYINEVİ' ADIYLA MUSTAFA SUNGUR'A DEVREDİLDİ

Sene 1976. Sözler Yayimevi, kurulmasından kısa bir müddet sonra yine ağabeylerin verdiği karar üzerine Abdullah Yeğin ağabeyin üzerinden, Mustafa Sungur ağabeye devredildi. Bu devirle, iki ayrı yayın teşkil edilmiş olmadı. Sungur Ağabey adına Sözler Yayinevi, Abdullah Yeğin ağabey adına kurulmuş olan Sözler Yayimevi'nin aynen devamı olmuştur.

Sözler Yayimevi tarafından neşredilmekte olan eserlerle ilgili açılan davaları gerek Abdullah Yeğin ve gerekse Mustafa Sungur ağabeyin avukatı olarak ben takip ettim. O zaman Yayinevi şirket değil, şahıs üzerine kuruluydu. Şirkete, sonradan dönüştürüldü.

Sözler Yayimevi'nde ilk basılan eser, "Nur Âleminin Bir Anahtarı" kitabıdır. Kanun gereğince basılan kitaplar basın savcısına teslim ediliyordu. Kitap basıldı, hemen arkasından İstanbul İkinci Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı. Yasak kitap kapsamında değil de, 163. maddeye aykırılık iddiası ile açılıyordu. Abdullah Yeğin Ağabey hakkında sanık olarak açılan ilk dava "Nur Âleminin Bir Anahtarı" davası oldu ve gerekli savunmaları yaptım... Savcı sol görüşlü birisiydi, buna rağmen o da muhakeme neticesinde sanığın beraatını, kitabın suç unsuru olmadığından iadesi gerektiği mütalaasında bulundu. Bu beraat kararı Sözler Yayimevi tarafından basılan diğer kitaplar için emsal teşkil etti... Sözler Yayimevi/Yayinevi adına çıkan bütün kitaplar, bu şekilde gerek İstanbul'da, gerekse yurt dışında hep muhakeme gördü, dava konusu yapıldı. Her çıkan kitap, dava konusu oldu. Hepsisi de beraat aldı.

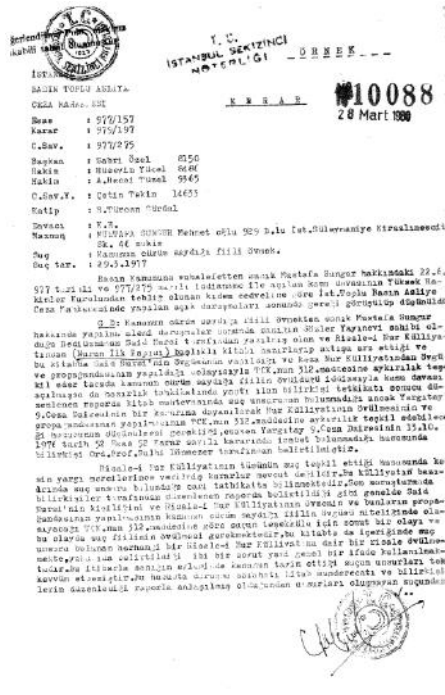

Sözler Yayınevi sahibi Abdullah Yeğin'in 1975'de bastırıldığı ilk kitap olan 'Nur Âleminin Bir Anahtarı' dava belgesi

Sözler Yayınevi'nin bastığı Tarihçe-i Hayat davasından bir tespit 22.11.1979 İstanbul

Maznun Mustafa Sungur, Av. İbrahim Hilmi Ünlü... Duruşmayı takip edenler: Sabahattin Aksakal, Latif Salihoğlu, İsmail Yazıcı, Necmettin Şahiner

Sözler Yayınevi sahibi Mustafa Sungur'un 1977'de bastırıldığı 'Nurun İlk Kapısı' davasında beraat ilanı

20.11.1984 TARİHİ, RİSALE-İ NUR ESERLERİ İÇİN İKİNCİ BİR MİLATTIR

26 Mart 1984 tarihinde, İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'na bir yazı geliyor. Genel Kurmay'dan, Adalet Bakanlığı'na, oradan da Savcılığa geliyor yazı. "Bu risaleler rejime aykırıdır, ama halen basılıp neşrediliyor. Çeşitli basın ve yayın organlarında propagandası yapılıyor. Bu kitapların suç teşkil edip, etmediğine..." dair bir yazı... Diğer bir ifade ile savcılığı tahkikat için harekete sevk eden bir yazı. İstanbul Cumhuriyet Savcılığı bu yazıya istinaden Sözler Yayınevi'ne bir yazı göndererek, bastığımız Risale-i Nur kitaplarının tamamını istiyor.

Ben o zaman, Sözlür Yayınevi'nin davalarını takip ediyordum ve hukuk müşaviriyim. Hemen Savcı Hüseyin Şermet Beyin yanına gittim: "Hüseyin Bey, biliyorsunuz Risale-i Nur'un pek çok hukuki geçmişi ve safahatı vardır, ben size sadece Risaleleri değil, emsal bilirkişi raporlarını ve beraat kararlarını da getireceğim" dedim. "Tabi İbrahim Bey, sen bir dosya halinde onları da ekle, kitaplarla beraber getir" dedi. Bilirkişi raporlarını, emsal beraat kararlarını dosyalayıp, savcıya verdim.

Sadece 163 madde için değil, Tekke ve Zaviyeler Kanunu, Harf İnkılâbı Kanunu, Türk Ceza Kanununun 312. maddesi de dâhil olmak üzere diğer kanunları da nazara alacak şekilde Risale-i Nur eserlerinin cezai mevzuata aykırı olup olmadığına dair Savcılık bir bilirkişi heyetine inceleme yaptırdı. İstanbul Hukuk Fakültesi ceza hukuku öğretim üyelerinden Prof. Dr. Erol Cihan, Prof. Dr. Kayıhan İçel ve Doç. Dr. Köksal Bayraktar'dan oluşan bilirkişi heyeti incele yaptı. Bu heyetin 1353 Sayılı Türk Harflerinin Kabulü Hakkında Kanun, 677 sayılı Tekke Ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklarla Bir Takım Ünvanların Men ve İlgasına dair Kanun, 6187 sayılı Vicdan ve Toplanma Hürriyeti Hakkındaki Kanun ve TCK 161,163,311,312 maddeleri muvacehesinde yaptıkları inceleme neticesi tanzim ettikleri (22) sayfa müspet raporlarına istinaden, Savcı Hüseyin Şermet Bey -vefat ettiyse Allah rahmet etsin- önce 20 Kasım 1984 tarihinde, sonradan eklenen Barla ve Kastamonu Lâhikaları için de 20 Aralık 1984 tarihinde bütün Risale-i Nur Külliyyatı'nın tamamı için takipsizlik kararı verdi... Bu takipsizlik kararıyla, 20 Aralık 1984 tarihi Risale-i Nur eserleri için hukuki bir milat olmuştur.

Risale-i Nur eserleri için, 15.06.1944 tarihli Denizli Ağır Ceza Mahkemesinin kararı birinci milat iken, 20.11.1984 tarihi de İstanbul C.Savcılığının Takipsizlik Kararı ikinci bir milattır.

TAKİPSİZLİK KARARININ SON PARAGRAFI SÖYLEDİR:

"Bu duruma göre incelenen Said-i Nursi'nin yazdığı ve Sözlere Yayinevi tarafından Mart-1984 tarihinde yayınlanan 35 adet kitabın yapılan incelemesinde gerek T.C.K.nun 161, 163, 311 ve 312. maddelerini ihlal eder bir durum mevcut olmadığı gibi, 1353 sayılı, 677 sayılı ve 6187 sayılı kanunları da ihlal eden bir husus tesbit edilemediği yukarıdan beri izah edilmeye çalışıldığı bilirkişiler Prof. Dr. Kayhan İçel, Prof. Dr. Erol Cihan, Doç. Dr. Köksal Bavraktar'ın düzenledikleri 22 sahifeden ibaret 19.11.1984 tarihli raporları ile ve evrak arasında mevcut

tüm belgelerinden anlaşılmış bulunduğundan işbu Risale-i Nur Külliyyatı hakkında soruşturma yapılması mahal olmadığına karar verildi. 20 Kasım 1984

HÜSEYİN ŞERMET

(12830)

İstanbul C. Savcı Yardımcısı

T.C.İSTANBUL C.SAVCILIĞI

1984/558 Basın B Muh.

1984/173 Karar No.

Bizatihi Övülmesi ile TOK.163. madde ihlal edilmiş olmaktadır. Sayan Sevilâzâde'nin hamirlediği belgeler arasında bulunan bazı mahâl nakhse kararlarında bu görüşe karşıt hükümler verilmiştir. Heyetinin de bu gibi yayınlarla TOK.163. maddesinin ihlal edilmeceği görüşüne sahip bulunmaktadır. Gerçekten TOK.163. maddesinin ihlali için dinin ya da dince nakhdesen sayılan hususların Türkiyede bir rejim değişikliği anaına yönelik olarak propagandasının yapılması gerekmektedir. Oysa Risale-i Nurun Övülmesi durumunda bu hal açık ve seçik biçimde bulunmamaktadır. Bu gibi övgülerle rejim değişikliğine ne yönden anlaşıldığı konusunda bir sarahat yer almamaktadır. Bu belirlenmeyip böylece yapılmakta Heyetinin fayda mülakata etmiştir.

Ayrıca övükonusu kitaplarda belirlili bir fiilin işlenmesi yönünde tahrik hali olmadığı için TOK.311 ve belirlili,sonuç bir fiilin övgüsü durum da mevcut olmadığı için TOK.312. maddesinin ihlali bulunmamaktadır.

Durumu saygı ile sunarım. 19.11.1984

Bilirkişi Bilirkişi Bilirkişi
Prof.Dr.Kayhan İçel Prof.Dr.İsmail Cihan Doç.Dr.Şakir Bayraktar

[Signature]

[Signature]

[Signature]

T.C. İSTANBUL C. SAVCILIĞI
B. S. M. V. İ. G.
C. S. M. V. İ. G.
Zarar No: 1984/558
T.C. İSTANBUL C. SAVCILIĞI

Bizatihi Övülmesi ile TOK.163. madde ihlal edilmiş olmaktadır. Sayan Sevilâzâde'nin hamirlediği belgeler arasında bulunan bazı mahâl nakhse kararlarında bu görüşe karşıt hükümler verilmiştir. Heyetinin de bu gibi yayınlarla TOK.163. maddesinin ihlal edilmeceği görüşüne sahip bulunmaktadır. Gerçekten TOK.163. maddesinin ihlali için dinin ya da dince nakhdesen sayılan hususların Türkiyede bir rejim değişikliği anaına yönelik olarak propagandasının yapılması gerekmektedir. Oysa Risale-i Nurun Övülmesi durumunda bu hal açık ve seçik biçimde bulunmamaktadır. Bu gibi övgülerle rejim değişikliğine ne yönden anlaşıldığı konusunda bir sarahat yer almamaktadır. Bu belirlenmeyip böylece yapılmakta Heyetinin fayda mülakata etmiştir.

Ayrıca övükonusu kitaplarda belirlili bir fiilin işlenmesi yönünde tahrik hali olmadığı için TOK.311 ve belirlili,sonuç bir fiilin övgüsü durum da mevcut olmadığı için TOK.312. maddesinin ihlali bulunmamaktadır.

Durumu saygı ile sunarım. 19.11.1984

Bilirkişi Bilirkişi Bilirkişi
Prof.Dr.Kayhan İçel Prof.Dr.İsmail Cihan Doç.Dr.Şakir Bayraktar

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Bilirkişi raporuna istinaden İst. C. Savcısı Hüseyin Şermet tarafından verilen takipsizlik kararı

Ek Takipsizlik Kararı:

“Risale-i Nur Külliyyatından Barla Lahikası ve Kastamonu Lahikası isimli kitap üzerinde yapılan incelemede;

“a) Barla Lahikası isimli kitapta, Said-i Nursi'nin çeşitli tarihlerde yazdığı mektup türünden yazıların bulunduğu, İslam dinine ilişkin görüşlerin ortaya konulduğu ve kitabın diğer bir kısmında Said-i Nursi'ye yollanmış bulunan ve kendisini öven, bu arada çeşitli sorular tevcih edilen mektupların bulunduğu,

“b) Kastamonu Lahikası isimli kitabında dini açıklama hüviyetinde bir kitap olduğu ve her iki kitapta da Devletin temel düzenlerini dinî esas ve inançlara uydurmak amacı ile propaganda teşkil eden cümleleri ihtiva etmediği, bu nedenle her iki kitabın muhtevaları itibarıyla T.C.K.'nın 163. maddesine aykırı bulunmadıkları Prof. Dr. Kayihan İçel'in 5.6.1984 tarihli bilirkişi raporu ile de anlaşılmış bulunduğundan işbu kitaplar hakkında soruşturma yapılmasına mahal olmadığına karar verildi. 20.11.1984

HÜSEYİN ŞERMET

(12830)

İstanbul C. Savcı Yardımcısı

1984 TAKİPSİZLİK KARARINDAN SONRA RİSALE-İ NUR DAVALARI

“Bu takipsizlik kararından sonra Risale-i Nurlar dava konusu olmadı mı?” diye soruyorsun. Oldu... 163. madde kalkana kadar (1991) eserler, değişik yerlerde yine dava konusu oldu... Bu arada siyasilere “Risale-i Nur eserleri yasak değildir” şeklinde bazı tamimleri de olmuştu. Aslında bu tamimlerin hukuki geçerliliği yoktu. Hukuki geçerlilik 1984 yılında İstanbul Savcılığınca verilmiş olan takipsizlik kararıdır. Hükümetlerin yayınladığı tamimlerin de, 20 Aralık 1984 tarihli takipsizlik kararı mesnet edilerek yayınlanmış olduğunu zannediyorum. Yani bu tamim bir yasağı kaldıran tamimden ziyade Risale-i Nur eserleri hakkında hukuk sahasında var olan bir gelişmenin duyurulması anlamındadır. Yukarıda da temas ettiğim gibi malum takipsizlik kararından sonra savcılıklarca davaların açılmasına devam edilmiş olması bu tamimlerin bir noktada siyasi içerikli olması nedeniyle fazlaca dikkate alınmadığını da göstermektedir.

MİLLİYET GAZETESİ'NDE "KARARI SİZ VERİN" BAŞLIKLİ İLÂN ÜZERİNE

Sözler Yayınevi kuruluşundan itibaren Risale-i Nur Külliyyatı'nın tamamını resmi olarak neşretmesine rağmen, neticesi beraat olsa da kitaplar hakkında açılan ve devam eden davalar yüzünden 'bu eserler yasak değildir, serbestçe neşrediliyor' imajı bir türlü silinmiyordu. Neşredilen kitaplar hakkında daha önceden verilmiş beraat kararları olmasına rağmen açılan davalar da bu imaja kuvvet veriyordu. Hakkında dava açılan kitapların sonuna, alınan kararın özeti konuluyor; bu durum ise okuyucu açısından ayrı bir şaibeye sebep oluyordu. Bu sıkıntının giderilmesi için yayınevi tarafından bazı gazete ve dergilerde Risale-i Nurların basılıp satıldığına dair ilanlar ve reklamlar verilmesine karar verildi.

Hatta o sıralarda Cumhuriyet gazetesi bünyesinde kurulan "CUMHURİYET KİTAP KULÜBÜ"ne üye olunarak o kesimdeki okuyuculara da ulaşılmaya çalışıldı. Gazetenin ekinde çıkan ilanlar ve Risale-i Nur eserlerini neşreden Sözler Yayınevi'nin 'Cumhuriyet Kitap Kulübü' üyesi yapılmış olması, bu gazetenin okuyucuları arasında tartışmalara da sebep olmuştur.

Gazetelerde Risale-i Nur eserlerinin reklamı yapılmaya başlandı. Sözler Yayınevi tarafından neşredilen kitaplar Cumhuriyet Gazetesi'nce kurulan 'Cumhuriyet Kitap Kulübü' üyesi yapıldığından bu ilanlar rahatlıkla gazetelerde yer alıyordu.

Daha sonra 1985'de Sözler Yayınevi, Milliyet Gazetesi'ne Risale-i Nur'un mahiyetini, maksadını açıklayan - eserlerin fotoğrafları ile beraber- bir ilan verdi.

9 Mart 1985'te, 12 Eylül hükümetinin Adalet Bakanı Rıfat Beyazıt, 19 Ocak 1985 tarihli Milliyet Gazetesi'nde çıkan "Kararı Siz Verin" başlıklı bu Risale-i Nur ilânı üzerine hükümete bir soru önergesi verdi. Cevap veren devrin Turgut Özal hükümetinin Adalet Bakanı Necat Eldem: "Risale-i Nur'da bir suç unsuru bulunmadığının, savcılık araştırması neticesinde anlaşıldığını..." açıklamıştır.

SÖZLER Yayınevi tarafından 19 Ocak 1985 tarihli Milliyet Gazetesi'ne verilen ilan

(1882 – 1971)

EŞREF EDİP FERGAN

Eşref Edip Fergan, 1882 yılında Selanik'te doğdu. İkinci Meşrutiyetin ilanından sonra Mehmet Akif Ersoy ile beraber Sırat-ı Müstakim adıyla haftalık bir dergi çıkardı. Sonradan derginin adını Sebilürreşad olarak değiştirdi. Eski Said döneminde Bediüzzaman hazretleriyle yakın dostlukları vardır. Uzun bir ayrılıktan sonra, 1952 yılında, İstanbul'da tekrar Üstad'la görüşen Eşref Edip, bu görüşmelerini veciz ifadelerle kaleme aldı. Neşrettiği dergilerde, İslam'ın korkusuz kalemi oldu. Her dönemde Said Nursi ve talebelerinin uğradığı amansız saldırılara karşı, daima mazlumların yanında yer aldı, Nur'un ve nurcuların hâmisî oldu. Üstad Bediüzzaman Said Nursi hazretlerinin kadim dostu Eşref Edip Fergan, 15 Aralık 1971 tarihinde İstanbul'da vefat etti.

Eşref Edip, nur talebelerinin "Küçük Tarihçe-i Hayat" olarak bildiği, "Risale-i Nur Müellifi Bediüzzaman Said Nur; Hayatı, Eserleri, Mesleği" kitabını 1952 yılında yayınladı. Büyük Tarihçe-i Hayat'tan 6 sene evvel negredilen bu eser, çok hizmet etti.

Said Nursi hazretleri Eşref Edip için şöyle diyor: "Eşref Edip kırk seneden beri iman hizmetinde benim arkadaşım ve Sebilürreşad'da makale yazan ve şimdi vefat eden çok kıymetli kardeşlerimin mümessili ve hakikî İslâmiyet mücahidlerinden bir kardeşimdir. Ve Nurun bir hâmisidir..."

Merhum Eşref Edip'in hayatı ve hizmetleriyle alakalı çok sayıda eser yazılmıştır. Maksudımız merhumun hayatını, hatıralarını tekrar ele almak değil, Emirdağ Lâhikasında neşredilen önemli bir mektubun yazılış hikâyesini, olayın şahidi Muhsin Alev ağabeyimizin anlattıklarıyla çözmektir.

EŞREF EDİP'E HİTAP EDEN ÖNEMLİ BİR MEKTUBUN YAZILIŞ SEBEBİ

Emirdağ Lâhikası'nda Eşref Edip'e hitaben, Nisan 1952'de yazılmış önemli bir mektup vardır. Mektubun içeriğine geçmeden evvel o günlerin siyasi gelişmelerini kısaca özetlemek gerekiyor. Şöyle ki:

Cevad Rifat Atılhan liderliğinde 1 Ağustos 1951 tarihinde İslam Demokrat Partisi kurulur. Eşref Edip'in sahibi olduğu Sebilürreşad dergisi ile Necip Fazıl'ın Büyük Doğu'su bu partiyi destekler tarzda yazılar yayınlamaya başlar.

İslamiyet'i bir tek partinin kendi tekeline alma vahameti ve ezeli dostu Eşref Edip'in bu yanlış tarafgirliği, Hz. Üstad'ı harekete geçirir ve: "İman dersi için gelenlere tarafgirlik nazarıyla bakılmaz. Dost düşman derste fark etmez..." şeklinde özetlenebilecek ikazına mektupla muhatap olur.

EŞREF EDİP'E HİTABEN DOLAYLI OLARAK YAZILAN MEKTUP ŞÖYLE:

Aziz, Siddık kardeşlerimiz Ziya ve Abdülmuhsin!

Üstadımız diyor ki:

"Eşref Edip kırk seneden beri iman hizmetinde benim arkadaşım ve Sebilürreşad'da makale yazan ve şimdi vefat eden çok kıymetli kardeşlerimin mümessili ve hakikî İslâmiyet mücahidlerinden bir kardeşimdir ve Nur'un bir hâmisidir. Ben vefat etsem de Eşref Edip, Nurcular içinde bulunmasıyla büyük bir teselli buluyorum.

"Fakat Nur Risalelerinin ve Nurcuların siyasetle alâkaları yok ve Risale-i Nur, rıza-i İlahîden başka hiç bir şeye âlet edilmediğinden, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'un mensubları, içtimâî ve siyâsî cereyanlara karışmak istemiyorlar. Yalnız Sebilürreşad, Doğu gibi mücahidler iman hakikatlarını ehl-i dalaletin tecavüzatından muhafazaya çalıştıkları için, ruh u canımızla onları takdir ve tahsin edip onlarla dostuz ve kardeşiz, fakat siyaset noktasında değil.

Çünkü iman dersi için gelenlere tarafgirlik nazarıyla bakılmaz. Dost düşman derste fark etmez. Hâlbuki siyaset tarafgirliği, bu manayı zedeler. İhlâs kırılır. Onun içindir ki, Nurcular emsalsiz işkencelere ve sıkıntılara tahammül edip Nur'u hiç bir şeye âlet etmediler. Siyaset topuzuna el atmadılar.

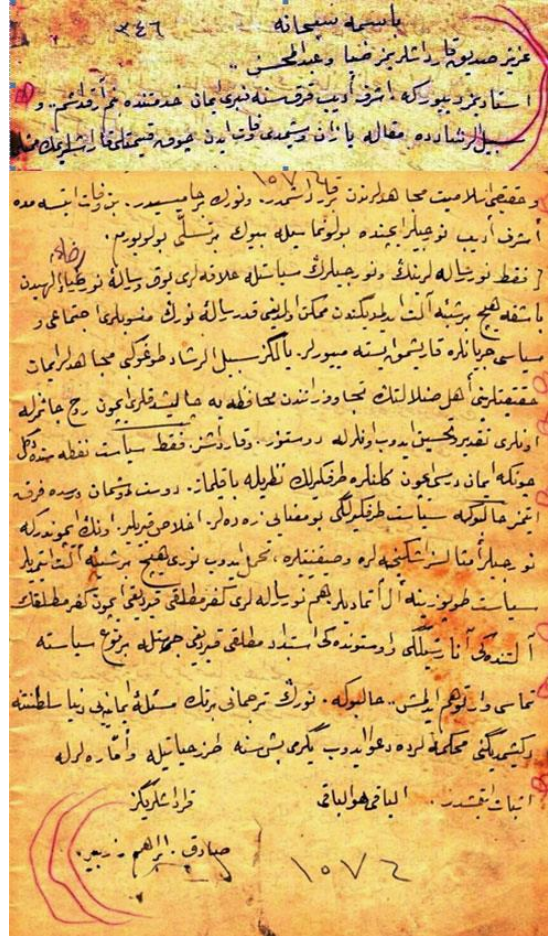
Hem Nur Risaleleri küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altındaki anarşiliği ve üstündeki istibdad-ı mutlakı kırdığı cihetle, bir nevi siyasete teması var tevehhüm edilmiş. Hâlbuki Nur'un tercümanı, birtek mes'ele-i imaniyeyi dünya saltanatına değişmediğini mahkemelerde dava edip yirmi beş sene tarz-ı hayatıyla ve emarelerle isbat etmiştir."

]~5@«A²7!ö«x-;ö]-5@«A²7«!

Kardeşleriniz

Sadık, İbrahim, Zübeyir

(Emirdağ Lâhikası 35)

Said Nursi tarafından Ziya ve Abdulmuhsin'e; Sadık, İbrahim, Zübeyir imzalarıyla gönderilen bu mektup, Emirdağ Lâhikası kitabında neşredilmiştir.

İNCİTMEDEN, NAZİKÂNE İFADELER

Hız. Üstad, gayet nezih ifadelerle kadim dostu Eşref Edip'i incitmeden, nazikâne ifadeler ihtiva eden bu mektubu gönderiyor. Hatta mektup, doğrudan Eşref Edip'e yazılmıyor; o sırada İstanbul'da bulunan ve kendisiyle münasebetleri olduğunu bildiği Ziya (Arun) ve Abdulmuhsin (Alev) talebelerine hitaben yazılıyor. Bir incelik daha var, mektup; Sadık, İbrahim, Zübeyir imzalarıyla gönderiliyor ki bu ağabeyler o sırada Isparta'da Hız. Üstad'ın yanında bulunuyorlar. Mektupta Sebülürreşad ve Necip Fazıl'ın (Büyük) Doğu dergilerinin adları da geçiyor.

Şu bilgiyi de not etmekte fayda var: 1951'de kurulan İslam Demokrat Partisi (İDP) 22 Kasım 1952 tarihinde, Hüseyin Üzmez'in, Malatya'da gazeteci Ahmet Emin Yalman'ı kurşunlaması vesile edilerek, temelli olarak kapatılıyor.

Abdulmuhsin Alev 1954'den itibaren Berlin'de ikamet etmektedir

Mektubun Muhatabı Abdulmuhsin Alev Anlatıyor:

Mektupta kendisine hitap edilen Abdulmuhsin Alev Ağabey, İstanbul Risale-i Nur hizmetlerinin saffi evvellerindendir. Bediüzzaman'ın 1952 ve 1953 İstanbul seyahatlerinde Hz. Üstad'ın yakın hizmetlerinde bulunmuştur. 1954 yılında ani bir kararla Berlin'e hicret eden Muhsin ağabey halen Berlin'de ikamet etmektedir. Kendisinden kaydettiğimiz oldukça kapsamlı, çok kıymetli hizmet hatıraları "Ağabeyler Anlatıyor-7" kitabımızda yayınlanmıştır.

Abdulmuhsin ağabeyi telefonla tekrar aradım ve mektupta adının geçtiğini hatırlatarak, bildiklerini bir daha anlatmasını istirham ettim. Aynen şunları söyledi:

"Eşref Edip'in o zaman siyasete kayma ihtimali vardı. Üstad vaziyeti bildiği için bir mecburiyet olmadan, böyle bir işe girmeden anlattı. Bu mektup bize hitaben yazıldı. Çünkü Üstad, bizim Eşref Edip ile temasımızın olacağını bildiği için bize bildiriyor ki, yanlış bir iş yapılmasın şeklinde... Ona hitaben değil, bize hitaben yazdırıyor. Üstad siyasetten çekilmişti. Ben Eşref Edip'le haftada bir iki defa görüşüyordum."

(1935 -)

FİKRİ MERİÇ

Erzurumlu Fikri Meriç hocamız, Mehmed Kırkinci hocanın da okuduğu medreseden icazet almış, müderris Osman Bektaş'a talebe olmuş âlim bir Nur talebelerindendir. 1957 yılında Hz. Bediüzzaman'ı Isparta'da ziyaret eden Fikri Meriç hocaefendi, bütün ömrünü Risale-i Nur şuuru ile talebe yetiştirmeye vakfetmiştir. Hatıraları kendisine tashih ettirilmiştir.

Fikri Meriç anlatıyor:

Erzurum'un Narman ilçesinde 1935 yılında doğmuşum. 1956 yılında Erzurum'a ilm-i arabiye okumak için gittim. Benden önce gidenler biraz ilerlemişler, onlara nasıl kavuşacağım diye düşünürken, arkadaşlarımızdan Abdülkadir Altınışik dedi ki: "Bediüzzaman Said Nursi isminde birisi varmış; kim gitse, onun elini öpse, o da talebeliğe kabul etse, onda bütün ilimler inkişaf edermiş" dedi.

Bunu Mehmed Kırkinci hocayı da okutmuş olan Müderris Osman Bektaş hocamıza sorayım dedim, evine kadar gittim. Dedim ki: "Hocam, sen Bediüzzaman hakkında ne biliyorsun?" Dedi ki: "Ben kırk tas suyla ağzımı yıkamalıyım ki onun hakkında konuşabileyim." Dedim: "Onun eserleri varmış, sende de var mı?" "Var" dedi. "Peki, onun kitaplarını okuyanlara nurcu diyorlar, sen de nurcu musun hocam?" dedim. "Allah beni bu zatın talebeliğine kabul etsin inşallah. Sen bir arkadaşınla beraber Bediüzzaman'ın ziyaretine git" dedi. Cezayir Yarar isminde sonradan müftü olan bir arkadaşla anlaştık. Hocamız Osman Bektaş bize Risale-i Nur okur, okumamızı da tavsiye ederdi.

Bir gün Osman Bektaş hocamız şöyle demişti: "Abdülkahir-i Cürcani bu kitapları yazmış ama bunları tatbik eden bir kitap yazılmamış." Ben dedim ki: "Hocam İşârat-ül İ'caz kitabının Arapçasını koysak nasıl olur?" Dedi ki: "Oğlum, orası onu zapt edemez, oraları hercümerç eder, bu hikmetullah sığışmaz, Abdülkahir-i Cürcanilerin kaideleri kâfi gelmez buna." Böyle bir şey söyledi hocam Osman Bektaş. Yani İşârat-ül İ'caz'ın daha yüksek olduğunu, Cürcanilerin kaideleri onu zapt edemez, onların kitaplarının sınırını da aşar demek istedi. Ben de İşârat-ül İ'caz'ı ilk andan itibaren okumuştum. Hocamlar da okumuşlar ki hayran olmuşlar.

SEKSEN SENE BU MÜNAFIKLARLA ÇARPIŞTIM

Sene 1957, Isparta'ya gittik, önce Ulu Cami'de namaz kıldık. Orada bir arkadaş vardı imam hatipten, ona sordum Üstad'ın yerini. Gösterdi bana. Arkadaşım başka bir camiye gitmişti, ben ona Üstad'ın evini buldum dedim. Gittik eve, kapının zilini çaldık, açıldı, Zübeyir Ağabey çıktı, neden geldiniz dedi. "Biz Üstad'ı ziyarete geldik" dedim. "Üstad rahatsız ama sorayım, gelsin derse gelirsiniz" dedi. Çıktı yukarı, gelin dedi.

Girdik eve. Üstad karyolada yarım olarak yaslanmış iken, doğruldu. Altta bir hasır vardı, yere oturduk, Üstad'ın elini öptük. Dedi ki: "Gerek hemşerim olmanız hasebiyle, gerekse ulum-u diniyeden olmanız hasebiyle sizi talebeliğime kabul ediyorum". Bu nasıl iş böyle şaşırdım kaldım, kerametvari bilmişti arzumuzu, bu fazilet rabbimin ihsanı olmuştu bize. Biz bu zatın şahsını gördük, ama şahs-ı manevisine alıp almayacağını içimden geçirirken; Üstad devamlı olarak "Risale-i Nur okuyun, Risale-i Nur okuyun" dedi bize. Sonra "Abdurrahman Taği'yi tanır mısınız?" dedi. Dedim: "Üstad'ım, biz yetişmedik de, benim de mensup olduğum tarik-i Nakşibendî'nin silsile-i nuraniyyesinden bir pir olduğunu bilirim" dedim. "Evet, ben onlara kavuştum" dedi. Böyle sohbet edam ederken, "Nakşibendî tarikatı âlimlerin elinde kalmış" dedi.

İçimden acaba Üstad kaç yaşındadır diye geçirirken, dedi ki: "Cenabı Hak bana seksen sene ömür verdi, bu münafiklarla çarpıştım. Seksen sene daha ömür verse durmadan çalışacağım." Sonra: "Hocalarınıza selam söyleyin" dedi. Bilhassa Osman Bektaş hocama selam etti. "Ümitvar olsunlar,

vakide küfrün bel kemiği kırılmıştır, zafer İslamın'dır" dedi. Buna benzer sohbetlerde bulunduk. Tekrar bize dedi ki: "Bu zamanda Avrupa devletlerinden otuz devlete Risale-i Nur girdi. Zübeyir, Avrupa'da Müslüman olan kardeşlerin fotoğraflarını göster" dedi. Zübeyir Ağabey gösterdi, sonradan ben onları Tarihçe-i Hayat'ta gördüm. Ramazan'dı, yirmi gün vardı bayrama. Böyle devam ederken: "Ben sizi yirmi gün burada misafir ederdim, yalnız arzu edip de ziyaret edemeyen kardeşlerimiz küser" dedi. Bize ikişer tane yirmi beşer kuruş para verdi, böylece bizi yolcu etti.

ERZURUM'DA MEDRESELER AÇTIK, DEVAMLI TALEBE OKUTTUK

Erzurum'a döndükten sonra elhamdülillah rabbim öyle bir fırsat verdi ki, arkadaşlarımı bile katlaya katlaya gittim. İlm-i sarf, ilm-i nahiv okudum. İlm-i mantık, ilm-i maânî ilmi, ilm-i beyânî, usul-ü fıkıh, usul-ü hadis, usul-ü akaid derslerini de gördüm. Sonra Erzurum'da medreseler açtık, devamlı talebe okuttuk. Aynı zamanda imamlığını yaptığım camiden emekli oldum ve 2003 senesinde İstanbul'a geldim. İstanbul'da Avcılar'ın Cihangir mahallesinde ikamet ediyorum. Cihangir Risale-i Nur Medresesini açtık, derslerimiz devam ediyor.

HAFİZ MUSTAFA ERTÜRK

(1906 – 1950)

Risale-i Nur'un lâhika mektuplarında onlarca kere adı geçen, yazdığı mektuplar Bediüzzaman Hazretleri tarafından külliyyatta neşredilen Kuleönü Hafız Mustafa, kısa ömrüne büyük hizmetler sığdırmış mümtaz nur şakirtlerinden birisidir. Hz. Üstad'ın yazdığı mektuplarda ona yaptığı taltifler ve okunacak hatıralar buna işaret ediyor zaten. Risale-i Nur'un telif döneminde Isparta'nın bazı köyleri var ki, bu köyler, olanca baskı ve tarassuda rağmen destansı Kur'an hizmetlerinin merkezleri olmuş. Hemen akla gelenler: Sav köyü, İslamköy, Kuleönü köyü, Çobanisa Köyü... Çobanisa köyünde nur hizmetlerini başlatan Kuleönü Hafız Mustafa'dır.

Hafız Mustafa şimdi Hayrat Vakfı Başkanı olan Said Nuri Ertürk hocanın babasıdır. Bu oğlunun adını Said Nursi koymak isteyen Hafız Mustafa, Hz. Üstad'ın teklifiyle düşündüğü ismi Said Nuri olarak değiştirir. Emirdağ Lâhikasında ilgili kısım şöyledir: "Onun namı, Said Nurî olmalı; Nursî köydür, manasız olur. (Sin) olmasın, yalnız (ye) olsun; tâ Nurlara alâkasını göstereyim." (Emirdağ L. 150)

Sayfa başında verdiğimiz fotoğraf Hafız Mustafa'nın oğlu Said Nuri Hoca tarafından teyid edilmiştir.

Hafız Mustafa'nın adı külliyyatta bazen İmamoğlu Mustafa, bazen de köylüsü Mustafa Sarıbıçak ile ortak olarak Mustafalar şeklinde geçiyor. Şefkat tokatları risalesinde de iki Mustafa'nın tokatları anlatılmaktadır.

Hafız Mustafa 1950 yılında Denizli'nin Çivril kazasının, Homa (Gümüşsu) kasabasının Süngülü köyünde imamlık yaparken vefat ediyor, mezarı Süngüllü köyündedir.

Kırk dört gibi genç sayılabilecek bir yaşta vefat eden merhum Mustafa Ertürk hakkında fazla bilgi yoktu. Ta ki hafızlık talebesi Çobanisa'lı Hafız Nebi Çoban ile tanışmamıza kadar. 2009 yılında evinde ziyaret ettiğimiz Hafız Nebi, çok hukukları olan hocasını anlattı bize. Anlattıkları yeterli mi? Elbette değil. Böyle kahramanlar sayfalarda yazılsa yine azdır... Ama hiç yoktan iyidir deyip, teselli buluyoruz. Hafız Nebi'nin Üstad'ı ziyaretleri ve diğer hatıraları Ağabeyler Anlatıyor-4 kitabımızdan okunabilir.

Önce Hafız Nebi hakkında kısa malumat

Isparta'nın Çobanisa köyünde 1930 yılında doğan Hafız Nebi'nin ismi Risale-i Nur'da iki yerde geçiyor. Hafız Mustafa'nın tedrisiyle 10 yaşında hafız olan küçük Nebi, 13 yaşında iken bir grup arkadaşıyla yazdıkları Risale-i Nur parçalarını Üstad Bediüzzaman Hazretlerine gönderiyorlar; Aziz Üstad fevkalade memnun oluyor ve çocukların bu hizmetini Risale-i Nur'un cazibesine bir hüccet olarak gösteriyor.

Nebi Çoban'ın hocası Hafız Mustafa ile çok hukukları var, dolayısıyla beraber yaşadıkları hatıralardan olabildiği kadar kaydettik. Hafız Nebi'nin Savlı Hasan Kurt ağabeyle de iyi dostlukları var, bunu bildiğimiz için ziyaretine Hasan ağabeyle beraber gittik. İkisi de, o zamanki Isparta Kahramanlarını çok iyi tanıyorlar. Böylece Hafız Nebi ağabeyin anlattıklarının teyidini Hasan Kurt'tan da almış olduk. Yani birbirini tamamladılar. Hatıraları yazıp düzenlendikten sonra iki kere Hafız Nebi ağabeye okudum. Kendisi bazı ilave ve düzeltmeler yaparak tashih ve teyid etmiş oldu.

Hafız Nebi, Hocası Hafız Mustafa Ertürk'ü Anlatıyor:

Isparta'nın Çobanisa köyünde 1930 yılında doğdum. Kuleönü köyünden Hafız Mustafa beni on yaşında hafız yaptı. Şimdi imamlıktan emekli olduğum Isparta'nın Deregümü köyünde ikamet ediyorum. Hocam hafız Mustafa'yı çok iyi tanıyorum, bildiklerimi anlatayım.

ÇOK YAMAN KONUŞUR HEMEN İKNA EDERDİ

Hafızlık hocam İmamoğlu Hafız Mustafa, 1322 (1906) senesinde Isparta'nın Kuleönü köyünde doğmuştur. Onlara İmamoğlu denirdi. Dedesinden gelir İmamoğlu lakabı... O mübarek öyle tatlı

konuşur ki onun karşısında ne polis, ne jandarma konuşabilir. Baktığın zaman mutlaka dinlenilirdi. Çok yaman konuşurdu. Denizli hapishanesine de (1943) girdi, çabuk çıktı. O çıkardı, nerde olursa, hapishaneye de girse ikna eder hemen çıkardı. Hafız Mustafa bizim Çobanisa köyünde on sene kaldı, hizmeti başlattı. Babamın bir akrabasıyla evlenince, köyün damadı oldu. Bizim köylüler güveyimiz diyorlardı ona.

ÇOBANİSA KÖYÜNDE ON SENE HİZMET ETTİ

Hocam Mustafa Ertürk 1925'de askere gidiyor. Risale-i Nur Barla'dan Kuleönü'ne geldiğinde hizmeti tanıyor. Askerden gelince, bizim Çobanisa köyünden teravih namazı kıldırır diye hoca olarak istiyorlar onu. Babası Kuleönü'nde garipti zaten. Çanakkale gazisi amcam vardı, Halil İbrahim amcam, çobandı dağda. Askerde topçu çavuşu imiş, harp ederken yüzüne şarapnel isabet etmiş ve gazi olmuş; yemek yerken yanakları böyle oynardı. Köyün evlerinin hepsi dam, bir tek amcamın evi kiremitliydi. Hafız Mustafa Çobanisa'ya gelince teravih namazlarını amcamın evinde kıldırmağa başlıyor. Camide değil de, amcamın evinde kıldırıyor. Zira o zaman camilerde Tanrı Uludur bid'ası vardı. Amcamın küçüğü olan babamın adı Ahmet'ti. Babam efeydi, saçının ortasını kazıtır, yanlarını bırakırdı. Heyt dedi mi kimse bir şey diyemezdi ona.

Amcamın evinde soba yok tabi, şöminede ateş yakılıyor. O mübarek zat bir gün yanan kor ateşi şöyle bir yarıyor; amcama, babama ve diğerlerine: "Öldüğünüzde bu ateşin içine gideceksiniz siz" diyor. Babam da korkudan, "Ülen biz okuyacağız, ben hapishanede öğrendim..." filan diye sıçırıyor. "Yok, yok, ben ne dersem o olacak, bu evi hizmete vereceksiniz, temelli vereceksiniz, beraber okuyacağız, beraber anlatacağız" diyor.

Amcamın gönlü olmuyor evi vermeye. Gece yatıyor, bizim bir dağ vardır, oraya Kayraklık deriz biz. Rüyasında oraya askerdeki subayları bir geliyor; yarın sabah o hocaya evini verirken ver, yoksa yıkarız evini diyorlar, harp ediyorlar gayrı. Amcam böyle anlattı bize... Sabahleyin geliyor, senin burası, ne edersen et diyor Hafız Mustafa'ya. Kuleönü köyünden Küçük Ali'nin ağabeyi Sarıbıçak Mustafa ile beraber geliyorlar; hadislerden, risale kitaplarından başlıyorlar derse, hiç insan eksik olmuyordu dersanede.

Hafız Mustafa Çobanisa'da babamın bir akrabası ile evlendiği için ona güveğimiz derlerdi. 10 sene kaldı bizim Çobanisa köyünde. Yalnız her tarafta yasak var. En sonunda bunları şikâyet ediyorlar, sonunda ayrıldı Çobanisa köyümüzden.

SAV'DAKİ TEKSİR MAKİNESİNİN PARASININ ÇOĞUNU AMCAM VERDİ

Evini dersane olarak veren Halil İbrahim emmim (amcam) varlıklıydı, Çobanisa'da kendi kaldığı başka bir evi vardı. Teksir makinesine sekiz köyden para topladık, 300 lira toplandı. Çobanisa köyümüzden amcam 500 lira verdi tek başına. 800 liraya alındı o makine. Savlı İbrahim Gül'ün evine konuldu. Amcam: "500 lira ile Isparta'da 3 tane ev alırdım, ben ahirete ev alıyorum, dünyada istemiyorum" derdi.

HOCAM HAFİZ MUSTAFA İNCE KATRAN İÇERDİ

Kuleönlü Hafız Mustafa benim hafızlık hocamdır. O, bizim Çobanisa köyünde amcamın evinde iken, on yaşında hafız yaptı beni. Risaleleri ilk defa o verdi bana. Kuleönlü Büyük Ruhlu Küçük Ali'den alıp veriyordu bize.

O mübarekte mayasıl gibi bir hastalık vardı. İnce katran içerdi. Dikenli ardıçtan çıkar bu katran. Kıpırmızıdır, bir nevi reçine, ısıtılarak elde edilir. Dağlardan bulur getirir, katranını oluk içinde çıkartır, ona içirtirdim. Ben içemezdim.

Hocam Hafız Mustafa beni babamdan istemişti, babam vermedi beni. Verseydi onunla beraber nereye giderse gidecektim. Mesela Denizli'nin Çivril kazasının, Homa (Gümüşsu) kasabasının Süngüllü köyüne gidecektik. Bediüzzaman Emirdağ'da iken imamdı orada. Homalı Sami, Homalı Ali onun meyvesidir. Oradan atlıyor arabaya, Emirdağ'ına Üstad'a gidiyordu sık sık. Hatta bir gün ben Hicaz'a gideceğim diye Emirdağ'ına izin almak için gidiyor, izinsiz gitmez... Hocam böyle bir ziyaretinden kısa bir müddet sonra, Süngüllü'de (1950) ölüyor. Kabri orada.

SAİD NURSİ'NİN BU KIYMETLİ TALEBESİ İÇİN YAZDIĞI TAZİYE

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvela: Hem Medresetü'z-Zehra şakirdlerini, hususan Mübarekler Heyetini ve Isparta vilayetini merhum Hâfız Mustafa'nın vefatıyla taziye ile Hâfız Mustafa'yı tam vazifesini yapmasıyla yirmi senede ikinci bir Hâfız Ali olarak yirmi seneden beri usanmadan, sarsılmadan Nurların neşrine çalışmasını, bütün ruh u canımızla tebrik hem onu hem Isparta vilayetini hem Medresetü'z-Zehrayı tebrik ediyoruz.

Hakikaten bu merhum kahraman kardeşimiz aynen Hâfız Ali gibi vazifesini bitirdi, âlem-i nura ve berzaha Hâfız Ali ve Hasan Feyzi gibi kardeşlerinin yanına gitti. Cenab-ı Hak Risale-i Nur'un hurufatı adedince onun defter-i hasenatına hayırlar yazsın ve ruhuna rahmet eylesin, âmin!

(Emirdağ L.II-12)

Hafız Mustafa Ertürk kabri Dinar Süngüllü köyündedir

HAMDİ SAğLAMER

(1932 - 2017)

Hamdi Sağlamer Ağabey 1932 Samsun doğumludur. 1957 yılına kadar gúnahlarla dolu gayr-i İslami bir girdabın içinde dönüþ dururken, o sene dünyası deęiþir, 'Sağlam' bir nur talebesi oluverir Sağlamer ağabey. 1958'de Bediüzzaman'ı Isparta'da ziyaret eder, Hz. Üstad ona orada bir vazife tevdi eder. Der ki: "Seni otuz senelik talebelerimle birlikte talebeliğe kabul ettim. Samsun'a gidince benim bedelime Karadeniz ve havalisini gez." Hamdi ağabeyi artık kimse tutamaz. Zübeyir ve diğer ağabeylerin de tertip ve desteğiyle bihakkin aldığı vazifeyi ifa eder. Oldukça uzun hatıraları hem Samsun'da, hem İzmir'de iki kere kamera ile kaydedilmiþtir. Kendi yayınladığı "Hatıralarım" adlı kitabından tamamı okunabilir. 23 Ekim 2017 tarihinde 85 yaþında iken vefat eden ağabeyimize Allah'tan rahmetler niyaz ediyoruz.

Hamdi Sağlamer Anlatıyor:

1932 yılında Samsun'da doęmuþum. 1957 yılına kadar gúnahlarla dolu gayr-i İslami bir hayatın girdabı içinde dönüþ duruyordum. İslamiyet'e, Risale-i Nur'a doğru ilk adımımı rüya âleminde attım.

GAYR-İ MEŞRU HAYATTAN BİR TOKATLA UYANDIM.

Rüyamda yine bir iþret âlemindeyim. Nurani bir zat yanıma geldi, þefkatle: "Evlâdım, bu içkiyi bir daha sakın içme" diye tembih etti. Ben: "Peki hocam, bir daha içmem" deyince, o zat döndü ve gitti. Ama ben, "hocayı savdık" nasılsa der gibisinden devam ettim.

Biraz sonra o zat tekrar geldi yanıma. Fakat o mülâyim ve þefkatli hali gitmiþ, yerini şiddet ve celâl almıþtı. Gözlerinden sanki lâvlar saçıyor, hiddetinden yüzü değişik bir hal almıþtı. Bana: "Ben sana bunu bir daha içmeyeceksin demedim mi?" deyip enseme bir tokat yapıştırdı. Ben korkudan yüzükoyun toprağa gömüldüm. Nefesim kesildi, nefes alamıyor, boğuluyordum. Uğraştım ama bir türlü kurtulamadım. "Bir daha içmeyeceğim!" diye bağırarak uyandım.

Rüyamda yediğim o tokadın yeri çok şiddetli ağrıyordu. Tam bir hafta ağrıdı. Parmakların izini hala enseme hissediyordum. İşte o tokat, benim hayatımın dönüm noktası olmuþtu.

O tokadın sevgiyle İslamiyet'e dair meseleleri araştırmaya baþladım. Bu araştırmalarım esnasında Risale-i Nur eserleri geçti elime. Fakat risaleleri pek anlamıyordum. Yine bir rüya gördüm. Nur yüzlü, sarıklı, cübbeli mübarek bir zat, elinde tarif edemeyeceğim bir ışıkla, elimden tutup zifiri karanlıklardan bilmediğim ve görmediğim yerleri hem gezdirip, hem de risalelerden anlamadığım yerleri izah ediyordu bana. Bu alaka aralıksız iki ay devam etti. Risaleleri anlamaya baþlayınca o zatı bir daha göremedim.

ÜSTAD BİZİ KABUL ETTİ

Risale-i Nur eserlerini okumaya baþladıktan yedi-sekiz ay kadar sonra, Samsun/Bafra'lı nur talebesi Muammer Şenel ağabeyle beraber Isparta'ya Üstad Bediüzzaman hazretlerini ziyaret etmeye karar verdik ve gittik. Rüþdü Çakın ağabeyin boyacı dükkânına gittik önce. Orada oturanlardan birisi: "Gazi Yiğitbaşı ile iki mebus, Üstad'ı ziyarete geldiler, Üstad çok hasta olduğundan görüşmeyi kabul etmedi, geri döndüler" dedi.

O zaman, çok üzülmüþ, ümitsizliğe kapılmışım. Beþ dakika geçti geçmedi, yirmi yaþlarında bir genç kapıya geldi: "Üstad sizi bekliyor" dedi ve yürümeye baþladı. Biz de hemen peşine düştük. Bir bahçe kapısının önüne gelince, kapı açıldı.

Kapıda Bayram Yüksel Ağabey göründü, bizi içeri aldı: "Maşallah, tebrik ederim, Üstad sizi kabul etti" dedi ve bizi iki katlı evin üst katına, Üstadın yanına çıkardı. Isparta'da müze olan evden bahsediyorum.

ÜSTAD'I SANKİ ÇOK GÖRMÜŞÜM GİBİ GELDİ BANA

Üstad Hazretleri karyolanın üzerinde başında ceviz yeşili bir sarık, sırtında cübbe, cübbenin içinde yakasız beyaz bir gömlek, sırtına aldığı yorganla oturuyordu.

Üstad'ı görünce, hemen bir yakınlık hissettim ben. Daha evvel sanki çok görmüşüm gibi geldi bana. Ama nerede gördüm, bir türlü çıkaramıyordum. Daha önce resmini dahi görmemiştim. Epeyce sonra anladım ki; meğer her gece rüyamda iki ay bana ders veren, Hz. Üstad'mış. Aynı kılık kıyafetle karşımda duruyordu Üstad.

Üstad hazretlerinin yanına, yattığı karyolaya doğru yaklaştım. Daha önceden elini öptürmediğini duymuştum; ama ben, ne olursa olsun öpeceğim diye niyet etmiştim. Eline uzandım, öptüm. Üstad elini öpmeme müsaade etmişti. Ben, Elhamdülillah Üstad'ın elini öptüm diye bir kenara çekilip oturmak istedim. Fakat Hz. Üstad, "Gel kardaşım" diyerek alnımdan öptü ve beni kucakladı, yanı başında yer göstererek, "Buraya otur" diye, adeta emretti. Muammer Şenel ağabey karyolanın ayakucunda, kilimin üzerinde oturuyordu.

ÜSTAD KONUŞAMIYOR DA, AĞABEYLER KENDİLERİNDEN Mİ SÖYLÜYORLAR ACABA?

Üstad bana bazı sorular soruyor, fakat çok yakınında olduğum halde sesini hiç duyamıyordum. Karşımdaki duvarın dibinde duran birisi: "Üstad'ımız size Samsun'daki hizmetlerden soruyor" dedi. Ben de anlattım. Hz. Üstad başka sorular da soruyor, ama fısıltı halinde çıkan sesini duyamıyordum. Duvarın dibinde gördüğüm şahısların Hüsnü Bayram ile Bayram Yüksel ağabeyler olduğunu fark ettim. O ana kadar odanın içinde oldukları halde heyecanımdan onları fark edememişim.

Üstad'la konuşmamız devam ederken, Üstad'a yakın olduğum halde sesini hiç duyamamam, Hüsnü ağabeyin uzakta olduğu halde duyması sebebiyle; "Üstad konuşmıyor da, bunlar kendilerinden mi söylüyorlar acaba?" diye içimden geçiverdi. Birden Hz. Üstad karyolanın üstünde, iki dizinin üzerine gelerek, diklenip pürüzsüz bir sesle konuşmaya başladı.

ÜSTAD: BENİM BEDELİME KARADENİZ VE HAVALİSİNİ GEZ

"Kardaşım, sen daha evvel buraya geldin mi hiç?" dedi. "Hayır, Üstad'ım, hiç gelmedim" dedim. Üstad, "Fesubhanallah! Fesuphanallah!" diyerek, elini yükseklerde gezdirerek büyük bir meydanı içine alacak bir daireyi çizer gibi yaparak: "Seni her zaman, sabah derslerinde burada görüyorum" dedi. Üstad bunları söylerken, büyük bir meclisin hudutlarını görüyor gibi, yüz hatları, gözleri çok duygulu, kol hareketleri sert ve gergin, işaret parmağı bir ok gibiydi.

Sonra Üstad Hazretleri dedi ki:

"Seni otuz senelik talebelerimle birlikte talebeliğe kabul ettim. Abdülmecid, Abdurrahman ve Ahmed Hamdi olarak Savlılarla beraber duamda dâhilsin. (Ahmed, Hamdi ağabeyin ön adıdır. Ö.Özcan) Samsun'daki kardeşlere benden çok selâm söyle. Ben Samsun'u ikinci bir Isparta olarak kabul ediyorum. Samsun'a gidince benim bedelime Karadeniz ve havalisini gez."

KARADENİZ TARAFLARINI KASABA KASABA DOLAŞMAK NASİP OLDU BİZE

Üstad hazretlerinin, "Karadeniz ve havalisini benim bedelime gez" diye vazife vermesiyle gayrete gelerek, Karadeniz taraflarını şehir şehir, kasaba kasaba dolaşmak nasip oldu bize. Gittiğim yerlerde, kabiliyetimin fevkinde Risale-i Nur eserlerinden okuyordum. Bu dersler bazen sabahlara kadar devam ediyordu.

HASAN BASRİ SARIÇAM

(1937 -)

Berber Hasan Basri Sarıçam ağabeyimiz, Üstad Bediüzzaman Hazretlerini 1959 yılında Isparta'da ziyaret ediyor. İzmirli ağabeylerin emanetini Hz. Üstad'a, Hz. Üstad'ın emanetini de İstanbul'daki ağabeylere götürüp teslim etmek hizmeti nasip oluyor ona. Hatıraları yazıldıktan sonra kendisine tashih ettirilmiştir.

Hasan Basri Sarıçam Anlatıyor:

Kastamonu'nun Bozkurt ilçesine bağlı Yakaören (eski adı İlişi) köyünde 1937 yılında doğmuşum. Ahmed Nazif Çelebi benim Yakaören köyümdendir aslında. Komşu idik. Nazif Çelebi ağabey sonradan İnebolu'ya yerleşiyor, hanımı İnebolu'dandır. O çok kahraman ve çok celalliydi.

Çok genç yaşta, daha askere gitmeden İstanbul'a geldim, 1953'de berber çırağı oldum. 1959'da askerlik vazifemi tamamladıktan sonra Eminönü Küçükpazar'da bir berber dükkânı açtım. Dükkânın adı: "Nur Berberi". Gönenli Mehmed Efendi benim daimi müşterimdi. Kirazlı Mescid 46 numaralı dersane dükkânıma yakın olduğu için, başta Sungur Ağabey olmak üzere diğer ağabeyler bana traş olmaya gelirlerdi. Onlar yaşlanınca kaldıkları yerlere gider, traşlarını orada yapardım. Dükkânı 2016'da kapattım. İstanbul Gaziosmanpaşa'da ikamet ediyorum.

Hasan Basri Sarıçam'ın ağabeyleri de traş ettiği berber dükkânının tabelası

AHMED FEYZİ, HASAN ATIF, MUSTAFA BİRLİK ÜSTAD'A VERMEM İÇİN EMANET VERDİLER

Risale-i Nur'u 1957 yılında İzmir'de asker iken tanıdım. Bir arama sırasında asker arkadaşlarımla çantalarından Risale-i Nur çıktı, onları mahkemeye verdiler, sonra kitapları iade edildi. Onlar vesile oldu bana, üç dört kişi ders okumaya başladık. Derslere gittik, Ahmed Feyzi Kul ağabeyin derslerine katıldım. Hasan Atif Egemen hoca vardı Sultanhisar'da, o da gelirdi İzmir'e.

İzmir'de askerden terhis oldum, Ahmed Feyzi Kul ağabey bir mektup yazdı, Üstad'ı ziyaret et, ver dedi. Terhis olunca Hasan Atif ağabeye de gittim, Sultanhisar'da bir gece misafir kaldım. O da bir mektup yazdı Üstad'a. Mustafa Birlik ağabey de altı adet kaşık verdi, "Nur talebesinin imalatıdır de, Üstad'a ver" dedi.

BÜTÜN MÜŞKÜLLERİNİ HALLEDECEK RİSALE-İ NUR'DUR

Üstad'ımız Bediüzzaman'ı 1959 yılının şubat ayında, Isparta'da şimdi müze olan evde ziyaret ettim. Askerden terhis olunca İzmir'den Isparta'ya gittim. Üstad'ın evinin kapısını çaldım, Zübeyir ağabey çıktı, "Ben İzmir'den geliyorum, ağabeylerin selamı var, bu mektupları, kaşıkları verdiler, Üstad'a ver dediler" dedim. Dedi: "Üstad daha odasından çıkmadı, biz de görmedik, biraz sonra gel." Tekrar gittim, ağabeyler içeri aldılar. Üstad da bir mektup yazmış, onun için mahkemeye vermişler, onu gözden geçiriyormuş. Oturduk, şiddetli soğuk var.

Üstad Bana: "Hoş geldin kardeşim" dedi, elini öptüm, emanetleri verdim. Üstad: "Kaşıkları alın, ücretini yollayın" dedi. Menderes'in de uçak kazası olmuş, kimse kurtulamamış dendi. Üstad: "Elhamdülillah Menderes kurtulmuş" dedi. Sonra: "Seni talebeliğime kabul ediyorum, bu kardeşlere seni de dâhil ettim. Bütün sorularını, müşküllerini halledecek Risale-i Nur'dur, ben de dersimi Risale-i Nur'dan alıyorum" dedi, Risale-i Nur'u çok okumamı söyledi.

Üstad gideceğim yeri sordu. Ben: "İstanbul, Kastamonu, İnebolu üzerinden memlekete gideceğim. Annem var, kardeşlerim var, onları ziyaret edeceğim" dedim. Babam ben askerde iken vefat etmişti. "Askerden geliyor, harçlığı yoktur, harçlık verin" dedi Üstad. Ben: "Haççılığım var Üstad'ım" dedim. Yoktur, vardır diye konuştuk, almadım. "Gittiğin yerlerdeki kardeşlere selam söyle" dedi, ayrıldık.

Üstad peşimden bir ağabeyi yollamış, mumlu kâğıda yazılıp hazırlanan bir kitabı, İstanbul Süleymaniye'de 46 numaralı dersaneye verip, matbaada bastırmalarını söylemiş. Çantama koydum, getirdim 46 numaraya emaneti verdim.

(1940 -)

HASAN HALICI

Hasan Halıcı Ağabey, Risale-i Nur hizmetlerinin safı evvellerinden Konyalı Sabri Halıcı'nın en küçük oğludur. Hz. Üstad'ı iki kere görüyor. Babasıyla yaptıkları ikinci ziyaretlerinde, Bediüzzaman ve hizmetindeki talebelerinin öğle yemeğinde ne yediklerinin şahidi oluyor, çok etkileniyor. Gördüklerini on yıllar sonra bize anlatırken, ağlamamak için kendini zor tutuyordu Hasan Halıcı.

Hasan Halıcı Anlatıyor:

Sabri Halıcı'nın en küçük çocuğuyum. 1940 Konya doğumluyum. Liseyi Robert Koleji'nde, üniversiteyi Orta Doğu Teknik Üniversitesinde okudum, 1965'de ODTÜ'yü bitirdim, 1966'da mastır yaptım. Makine Yüksek Mühendisiyim. Babam merhum, biz üç kardeşi liselerde değişik dillerde okuttu. Feyzi (Halıcı) ağabeyim Almanca, Mehdi (Halıcı) ağabeyim Fransızca, ben de İngilizce okudum. Bediüzzaman hazretlerini iki defa gördüm.

BEDİÜZZAMAN MADDİYATTAN ARINMIŞ, TAMAMEN UZAKLAŞMIŞ

Birinci görüşme 1948'de Afyon hapishanesinde oldu. Babam Sabri Halıcı ile yeğenim Nilgün'ün babası Selahaddin Çelebi ve dedesi Nazif Çelebi de aynı hapishaneydi. (Konyalı Sabri Halıcı ile İnebolulu Nazif Çelebi ağabeyler o yıllarda dünür olmuşlardı. Ö.Özcan) Annem Hanım Halıcı ile gittik Afyon hapishanesine. Hapishanenin içinde gördük Bediüzzaman'ı. Ben tam hatırlayamıyorum, sanki yer altı tüneli gibi bir yerden geçtik, her halde volta atılan yerde bulunduk, Bediüzzaman ve babam oradaydı. Bizi fazla bırakmadılar, 3,5 dakika kadar sürdü görüşmemiz, sadece elini öptüm Bediüzzaman'ın. Küçüktüm, başka bir şey hatırlamıyorum. Afyon hapishanesinde babamları en azılı canilerin, şakilerin bulunduğu yere koymuşlar. Babam derdi: "Sonunda onların hepsi ıslah oldu, imana geldiler, pranga demirlerini bile müdüriyete teslim ettik."

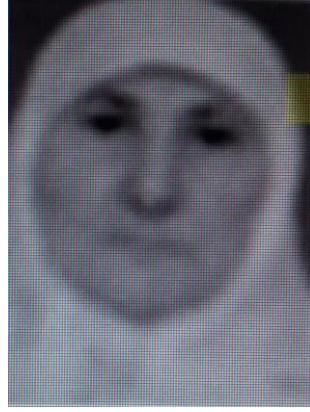
Bediüzzaman'ı ikinci ziyaretim 1953 yılında Emirdağ'ında oldu. Bu ikinci ziyareti daha rahat hatırlıyorum. Babam Sabri Halıcı ticaret ile uğraştığı için, Konya'dan çıkar, Isparta, Denizli, İzmir, İstanbul gibi yerleri dolaşır gelirdi. Ama önce Isparta. Ben orta okulda okuyorum. Babam yaz tatilinde beni yanına aldı, oğlum gel sen benim hesabımı tut dedi. Babam banka ile iş yapmazdı, parasını beline sarar öyle gezerdi.

Bizim ilk durağımız Isparta oldu, Bediüzzaman Emirdağ'ında imiş. Biz de Emirdağ'ına geçtik, evine gittik. Kesme karyola dediğimiz bir karyola vardı, onun üstünde yatıyordu Hocaefendi. Yanında Ziver (Zübeyir) Gündüzalp ve Hüsrev ağabeyler vardı. Bu iki kişiye de, Bediüzzaman'a da beni götürüp takdim eden babam... Bediüzzaman zayıf, nahif bir kişi, elini öptüm, babamla konuştular, muhabbet ettiler. Konuşmaları hep hizmet, Risale-i Nur üzerine oldu. Babam malayani derdi, yani boş konuşmayalım derdi bize de.

Şunu da söyleyeyim; babam Sabri Halıcı, Bediüzzaman'a her gidişinde annem Hanım Halıcı'ya un helvası yaptırır; küçük sardalye kutuları olur ya, onun gibi bir kutunun içine koyar götürürdü. Bediüzzaman un helvasını çok severmiş. Babam kutuyu verdi, hocaefendi babama 25 kuruş verdi. Yani o helvanın bedeli gibi oldu, ama hiçbir zaman helvanın bedeli değil, aralarındaki gönül muhasebesidir bu, alış veriş işi değil. Bediüzzaman fazla yemek yiyen bir insan da değildi.

Biz öğleyin orada kaldık. Talebelerden üç kişi bir araya geldiler, bir kabın içine -yağ yok- su koydular, içine ekmek doğrayıp ıslattılar, onu kaşıkla yediler. Bizi de buyur ettiler, biz dışarıda yemiştik dedik. Bunu çok rahat hatırlıyorum. Bediüzzaman'ın çok mütevazı bir hayatı var, yatağı yorgani çok eski. İsterse babam battaniye, halı, yatak da verir; zaten bunların ticaretiyle uğraşiyor, ama kesinlikle Bediüzzaman bunları kabul etmiyor, maddiyattan arınmış, tamamen uzaklaşmış.

Babam devamlı taharri altında olup, peşinde sivil polisler dolaşan bir adamdı. Mehmet Şevket Erol adında -babam ona Muhammed derdi- bir polis 35-40 sene babamın peşinde dolaştı. Bu adam emekli olunca İstanbul Göztepe'ye yerleşti. İşin enteresan tarafı, bu emeklilikten olduktan sonra, babam bu polisin nurcu olmasına vesile oldu.

(1930 - 2013)

HATİCE SOYLU (ALTUĞ)

Risale-i Nur'un Hanım kahramanlarından Hatice Soylu ablamız 1930 Isparta-Sav doğumludur, 6 Ocak 2013 tarihinde 83 yaşında iken Sav'da vefat etmiştir. Risale-i Nur'da Savalı Ahmed diye adı geçen Ahmed Altuğ ağabeyimizin kızıdır. Savalı Ahmed, Sav köyünün Aşağı Mahallesindendir; bu köyde nur hizmetlerini başlatan Merkez Camii'nin fahri imamı Hacı Hafız Mehmed Avşar'ın hem akrabasıdır, hem de yakın komşusudur ve Süleyman ve Şükrü isminde iki kardeşi daha vardır. Onların da, ağabeyleri Ahmed Altuğ gibi nurların yazılıp neşredilmesinde çok hizmetleri geçmiştir. Üç Altuğ kardeşin hizmet hatıratı bu kitapta kendi isimleriyle ayrıca neşredilmiştir.

Bin kalemlili Sav köyünün Aşağı Mahallesi'nde Hacı Hafız Mehmed Avşar'ın, tıpkı Altuğ kardeşler gibi hem akrabası, hem de yakın komşusu olan Mehmed Soylu ve oğlu Ahmed Soylu da mukimdir. Baba oğul Soylu'lar senelerce münzevi yaşayarak Risale-i Nur'un yazılmasını kendilerini vakfetmişlerdir. 1943 Denizli hapishanesine de girmişlerdir. Mehmed Soylu ve oğlu Ahmed, baba tarafından Hacı Hafız Mehmed Avşar'a, anne tarafından da Altuğ kardeşlere akrabadırlar. Tekrar hatırlayalım; Ahmed Altuğ ve kardeşleri Hacı Hafız'ın akrabalarıdır. Yani, Soylu ve Altuğ aileleri tepe nokta olarak aynı mahallenin sakini Hacı Hafız Mehmed Avşar'da buluşmaktadır. Akrabadırlar...

Bu karışık akraba münasebetlerinden sonra asıl konumuza geçerseniz; Hatice Altuğ, 14 yaşında iken akrabaları olan 'Soylu' ailesine gelin olarak gider. Artık O, 'Hatice Soylu' olmuştur. Hz. Üstad bu haberi alınca çok memnun olur. Çünkü Üstad, küçük talebesi Hatice'yi önceden tanımaktadır. Anlatımı gelecek...

Hatice Ablamızın adı, 'Savalı Ahmed'in kızı Hatice' olarak Risale-i Nur'da iki yerde açıkça geçmektedir. Bediüzzaman'ın başka mektuplarında da kendisine işaret eden ifadeler bulunuyor. Hatice Altuğ, daha on üç yaşında iken bir Asâ-yı Mûsa yazıp, Üstad'a gönderir. Hz. Üstad, küçük Hatice'nin yazdığı Asâ-yı Mûsa kitabına çok önem verir, hatta hanımları Nurculuğa teşvik ettiği için zayı olmamasını, kitabın kendisine gönderilmesini ister. Hatice ablanın hizmet arkadaşı bir Hatice daha vardır. Hatice Avşar... Hatice Avşar, Hacı Hafız Avşar'ın kızıdır.

Hatice Soylu Anlatıyor:

1930 Sav doğumluyum. Üstadımız Bediüzzaman hazretlerinin Savalı Ahmed diye sıfatlandığı Ahmed Altuğ'un kızım.

ON ÜÇ YAŞINDA İKEN 'ASÂ-YI MUSA' KİTABINI YAZDIM, ÜSTADA GÖNDERDİM

Yedi yaşında iken annem vefat etti. Babam (Ahmed Altuğ) bir daha evlenmedi. Beni anneannem büyüttü. Babam annemin vefatından sonra hayatını tamamen Risale-i Nur hizmetlerine vakfetti. Bana da Kur'an ve Osmanlıca Risale yazmasını öğretti.

Asâ-yı Musa kitabını babamın yardımıyla yazıp Üstadımıza göndermiştim. Üstad kitaplarında bundan iki yerde bahsediyor:

"Bana gönderdiğiniz Asâ-yı Musa'dan bir nüsha; cildsiz, -yalnız sarı kâğıd cild olmuş- Hüsrev'in yazısına bir parça benzer, fakat üstünde Mustafa ismi var. O kimdir, hangi Mustafa'dır? Hem nüshanın üstünde "On üç yaşında Hatice, Ahmed'in kızı" yazılmış. Bu Ahmed, hangi Ahmed'dir? Hem ona, hem kızına bin bârekâllah. Bu

yaşta bu koca kitabı hem dikkatli, tevafuklu, hem güzel sıhhatli yazmak, masumların taifesinin bir kahramanlığıdır. Kim görüyor, mâşâallah der. Buradaki mekteb görmüş hanımlarda bir şevk uyandıracak.” (Emirdağ Lâhikası 157)

Emirdağ Lâhikası’nın ileriki sayfalarında bu Asâ-yı Musa kitabının ismi bir kere daha geçer.

“Sava’lı kahraman Ahmed’in kerimesi Hatice’nin yazdığı Asâ-yı Musa mecmuasını kahraman Tahirî, İstanbul’da birisine emaneten bırakmış. O nüsha hanımları Nurculuğa teşvik ettiği için zayi’ olmasın. Muattal kalmışsa, lüzum kalmamışsa bana gönderilsin.” (Emirdağ Lâhikası 176)

ÜSTADIMIZIN BAHSETTİĞİ BU ASÂ-YI MÛSA MESELESİ ŞÖYLE YAŞANMIŞTI:

Ben o zaman on üç yaşındaydım. Asâ-yı Mûsa kitabını yazıyordum. Sav’da yazılan risaleleri tashih ettirmek maksadıyla Üstad’a götürmek için bir hazırlık vardı. Ben de Asâ-yı Mûsa kitabını tam bitiremediğim halde Üstad’ın duasını alayım diye göndermek istedim. Babam hemen kalan beş-altı sayfayı yazıp tamamlayıverdi. Yazdığım Asâ-yı Mûsa kitabını daha önde ciltletmiş, güzel de süslemiştim. İşte Üstad Hazretlerinin bahsettiği kitap odur.

HANIMLARIN HİZMETLERİ HZ. ÜSTADI SEVİNÇ GÖZYAŞLARIYLA AĞLATIR

Bediüzzaman Hazretleri Kastamonu’da iken, küçük Hatice’nin babası Ahmed Altuğ, Sav köyü hanımlarının hizmetleriyle alakalı bir mektup yazar. Bu mektup Hz. Üstad’ı sevinç gözyaşlarıyla ağlatır ve Ahmed Altuğ’a şöyle cevap verir:

“...kahramanlar yatağı olan Sava Köyü’nün ehemmiyetli bir talebesi olan Ahmed’in mektubunda öyle bir mes’ele gördüm ki, beni sürur yaşlarıyla ağlattırdı. Cenab-ı Hakk’a yüzbinler şükür olsun, Risale-i Nur’un tamam kıymetini, o köyün mübarek vâlideleri ve hanımları tamam anlamışlar. O mübarek hanımların ve kıymetdar ve hâlis âhiret hemşirelerimin, Risale-i Nur’un intişarına gösterdikleri fedakârlık, beni ve bizi kemal-i sürurdan ağlattırdı.

“Zâten Risale-i Nur’un mesleğindeki en mühim bir esası, şefkat olduğundan ve şefkat madenleri de hanımlar olduğundan, çoktan beri beklerdim ki, kadınlar âleminde Risale-i Nur’un mahiyeti anlaşılsın. Lillahilhamd bu havalide de, bu yakında erkeklerden ziyade bir iştihak ve faaliyetle buradaki hanımlar tam çalışıyorlar; Sav’lı mübareklerin hemşireleri olduklarını gösteriyorlar. Bu iki tezahür bu zamanda bir fâil-i hayırdır ki; o şefkat madenlerinde Risale-i Nur parlayacak, fütuhât yapacak.” (Kastamonu Lâhikası 95)

Savlı Hanım nurcuların hizmetleri Risale-i Nur’da başka vesilelerle de takdirle anılmaktadır:

“Medrese-i Nuriye olan Sava Köyü’nün başta Hacı Hâfız olarak Ahmed’leri, Mehmed’leri, hattâ muhterem hanımları...” (Kastamonu Lâhikası 102)

(1931 -)

HULUSİ OK

Hulusi Ok, Ahmet oğlu 1931 Kastamonu/Tosya doğumludur. Bu kimlik bilgilerini 9 Şubat 1960 tarihinde Hz. Üstad daha hayatta iken Adapazarı Sorgu Hâkimliği tarafından hakkında açılan mahkeme kayıtlarından aldık.

Hulusi Ok ağabeyimizin, Bediüzzaman'ın Tarihçe-i Hayat kitabının son sayfalarında Hz. Üstad ile beraber yürürken, diğer ağabeylerle beraber fotoğrafları var. Elinde sepet olan Hulusi Ok'tur.

Hulusi Ok ağabeyimize defalarca hatıralarını kaydetmek için talepte bulundum, ısrar da ettim. Katiyen razı olmadı, hatta men etti. Başka hiçbir kimseye de hatıra vermediğini söyledi. Umumi derslerden bazı kayıtlarımız olmasına rağmen, men ettiği için bunları yazamadım. En zorlu günlerde fedakârca, ihlâsla hizmet etmiş bir kahraman ağabeyimizin kitaplarımda adının geçmemesine de gönlüm razı olmadı, ancak bu kadar yazabildim.

(1893 – 1971)

HÜSEYİN AKÇAY

(Koruk Efe)

Bediüzzaman Şahidleri’ni araştırıp dinledikçe daha topuklarımızın bile ıslanmadığını itiraf ediyorum. Defineyi kazdıkça ne cevherler çıkıyor karşımıza... Büyük Üstad’ın cazibesinden efeler, eşkıyalar da nasipsiz kalmamış... Risale-i Nur fabrikasında onlar da hizmet etmişler... Yılların eşkıyası Koruk Efe bunlardan birisi... Koruk Efe iki metre boyunda, gür kaşlı, görenin korkup önünden kaçtığı bir adam... Herkesin şerrinden ürküp kaçtığı bu irikiyim, başka bir niyetle Barla’ya, Şarklı Hoca’nın yanına gider... Şarklı hoca Bediüzzaman’dır... Tedavi uzun sürmez... Birkaç kelimeler yeter ona... Ani bir şok onu oraya yıkıverir... Yığılıverir orada... Şefkatli el onu okşar... Bediüzzaman’ın eli değmiştir ona... Kirler, paslar, günahlar, çirkinlikler akar gider içinden... İstihaleye uğrar... Eskinin eşkıyası, yeninin sağlam bir Nur talebesi olarak uyanır... Yine aynı el ağzına birkaç üzüm tanesi koyar... Şok tedavi bu kadardır... Bitmiştir ameliyat... Koruk Efe “YÂ BÂKİ, ENTEL BÂKİ” diye diye ağlayarak evine döner... Eski hayat bitmiştir... Aynı köyden eşkiya arkadaşı Ahmet (Çoban) Ağa ile beraber yeni nurlu bir hayata merhaba derler... Herkesin önünden kaçtığı bu adamları, bu sefer herkes sevmeye başlar... Koruk Efe ve Ahmet Ağa kendi meşreplerinin dilleriyle Kur’ana, imana hizmet için kolları sıvarlar... Nura talebe olurlar... Çok hizmet eder onlar...

Koruk Efe’nin ve arkadaşının hayatları filmlere konu olacak cinsten... Abartıları, menkıbeleri almıyorum kitaplarıma; buna çok dikkat ediyor, değişik kanallarla tahkik ediyorum. Koruk Efe’yi yıllar evvel ilk defa duyduğumda biraz efsaneleştirilmiş gibi gelmişti bana; müstağni kalmıştım. Vakta ki Koruk Efe’nin ve arkadaşı Ahmet Ağanın yakınlarını, akrabalarını tanıyıp dinledim, fikirlerim değişti...

Isparta’nın Çobanisa köyünde 1893 tarihinde doğan; asıl adı Hüseyin Akçay olan Koruk Efe’yi çok yönlü olarak araştırmaya çalıştım. En başta damadı Savlı Hasan Kurt, Koruk Efe’nin efe arkadaşı Çobanisa Ahmet Çoban’ın oğlu Hafız Nebi Çoban -ki Risale-i Nur’da iki yerde adı geçmektedir-, Savlı Hafız Mehmed Gül’ün torunu Abdulkadir Zeybek ve Vahşi Şaban Akdağ ağabeylerimiz olmak üzere; Koruk Eşkiya’yı onlara sordum. Vahşi Şaban ağabey Koruk Efe’yi cemaate anlatırken Sungur Ağabey de vardı, bazı düzeltmeler de yaptı. Ağabeylerde tam bir ittifak vardı. Zaten Koruk Efe’yi anlatanlar onun yabancıları değildi...

Bediüzzaman ve talebeleri araştırmalarımızda bize her zaman yardımcı olan Isparta nurculuk tarihinin canlı şahidi Savlı merhum Hasan Kurt Koruk Efe’nin damadıdır. Koruk Efe kızını ona vermiş. Yine Savlı Abdulkadir Zeybek de Koruk Efe’nin ve Ahmet Ağanın yakınında bulunmuş... Isparta Bozanönü Köyünden Şaban Akdağ Ağabey de, eski efe yeni nurcu Ahmed Çoban’ın dostu...

Ağabeylerin anlattıkları değişik kelimelerle hemen hemen aynıydı, hepsinin video kayıtlarını çektim ve onları ortak bir metinde buluşturmaya çalıştım. Birinin anlattığı bir hatıra diğer ağabeylerden de dinlenilmiştir. Metni yazdık sonra tashih ettirdim, bazı ilavelerde de bulundular.

ÇABUK KIZIP EKŞİDİĞİ İÇİN HALK “KORUK” LAKABINI VERMİŞ

Koruk Efe’nin eşkiya arkadaşı Ahmet Çoban’ın oğlu Hafız Nebi anlatıyor:

“Hüseyin Akçay yani Koruk Efe hem gaflet döneminde, hem de nurculuk dönemlerinde babamın çok yakın arkadaşıdır. Ona Koruk lakabı çabuk celallenip kızdığı, yüzü hemen ekşidiği için insanlar tarafından verilmiştir. Hüseyin Akçay 1893 Çobanisa doğumlu olup, 1971 yılında yine Çobanisa köyünde vefat etmiştir. Mezarı aynı köydedir. Babamın adı ise Ahmet’tir. Babam da efeydi; saçının tepesinin ortasını kazıtır, yanları kalırdı. ‘Heyt!’ dedi mi, kimse bir şey diyemezdi ona. Koruk Efe’yle düşmüş kalkmıştır. Sonradan babam da Risale-i Nur talebesi oldu. ‘Efeler, Eşkıyalar, Ahmetler’ diye adları Risalelerde geçer. Babam 1316 (1899) Çobanisa doğumlu olup, 5

Ağustos 1991 tarihinde vefat etmiştir. Mezarı, aile bağımızın olduğu Bademli köyündedir. Çobanisa Isparta'nın merkezine 16 kilometre uzaklıktadır. Sav köyü taraflarına düşer."

Solda Hafız Nebi ve babası Ahmed Çoban yaşlılık döneminde

EŞKIYA NUR TALEBESİ OLUYOR

Savlı Hasan Kurt anlatıyor:

Hız. Üstad Barla'da iken, Isparta'nın Çobanisa Köyü'nde yaşayan asıl adı Hüseyin Akçay olan Koruk Efe namında çok meşhur bir eşkiya vardı ki, O benim ilk kayınpederimdir. Bu hatıraları bizzat kendi ağzından dinledim, size aktarıyorum. Çobanisa'da Risalelerde adı çok geçen Hafız Mustafa Ertürk de çok hizmet etmiştir. Hafız Mustafa aslında Kuleönü köyündendir. Hayrat Vakfı başkanı Said Nuri'nin babasıdır.

Koruk Efe eşkiyalıktan temin ettiği bir atı Barlalılara veresiye satmış. Bilahare atın parasını almak üzere Barla'ya gidiyor. Fakat atı sattığı adam tarlalara gitmiş. Onu beklerken Barla sokaklarında insanlarla sohbet etmeye başlamış. Birden, dağ gezisinden dönen Hız. Üstad'ı üstünde siyah cüppe ve beyaz sarıkla evine girdiğini görüyor. Koruk Efe "Bu kimdir?" diye soruyor. Barlalılar: "Şarktan gelme çok değerli bir âlimdir" diyorlar. Koruk Efe'nin âlimlerle bir işi yok aslında. Aklına takılan, "Bu adam şarklı olduğuna göre, belki yanında antika silah veya kasatura gibi şeyler vardır" diye düşünüyor. Ve Hız. Üstad'ın evine çıkıyor, kapısını çalıyor. Üstad kapıyı açıyor, "Buyurun Hüseyin Efe" diyor. Koruk Efe ilk hayretini "Allah, Allah bu benim adımla nerden bildi, ben adımla söylememiştim hâlbuki" diye yaşıyor. Koruk Efe: "Hocam sizin şarklı olduğunuzu duydum, ben antika meraklısıyım, tabanca-kasatura gibi bir şeyin varsa alıvereyim" diyor. Hız. Üstad onun yüzüne bakarak, sana "Yâ Bâki, Entel Bâki" vereyim diyor. Cahil eşkiya bu ne demek diye düşünürken, Üstad o mübarek esmanın tefsirini yapıyor. "Seni, beni ve bütün âlemleri yaratan Hâlık'ımızın dostluğunu vereyim" diyor.

Koruk Efe o güne kadar böyle bir hitaba muhatap olmadığından kendisine bir heyecan basıyor. Kriz gelip yere düşüyor. Bir müddet baygın kaldıktan sonra gözlerini açıyor. Hız. Üstad yerinden kalkıyor tavana astığı enva-i çeşit üzümlelerden bir çingil koparıp birer birer tanelerini ağzına veriyor. Sonra kolundan tutup kaldırıyor. "Haydi, ben sana müsaade ediyorum, o atın parasını alma, o paradan sana hayır gelmez. 'Yâ Bâki, Entel Bâki' okuyarak evine git" diyor, kapısından dışarıya çıkarıyor. At parasını almaya geldiğini söylemediği halde Hız. Üstad'ın "O atın parasını alma" demesi ve "Yâ Bâki, Entel Bâki" münacatının manasını vakarla ve ciddiyetle ona anlatması, Koruk Efe'nin içini hıçkırıklarla dolduruyor. "Şu Barla'nın sokaklarına çıkayım da bağıra bağıra bir ağlayayım" diyor.

Barla'dan uzaklaşınca başlıyor bağırarak ağlamaya, içi boşalmıyor. Sessiz sessiz içinden ağlıyor, fakat içi yine boşalmıyor. "Ben ne yaptım bu güne kadar, bu ömrü niye boşa geçirdim, bunca günahlar işledim..." deyip pişmanlıkla "Yâ Bâki, Entel Bâki" okuyarak evine geliyor. Barla'ya eşkiya olarak giden Koruk Efe, Çobanisa Köyü'ne tam bir Müslüman ve Nur Talebesi olarak dönüşüyor.

Koruk Efe Nur Talebesi olduktan bir müddet sonra, başındaki takke yüzünden iki jandarma tutup onu karakola götürüyor. O zamanlarda şapka kanununa muhalefetten mahkemeye veriyorlardı. Koruk Efe savcıya ifade verirken şöyle diyor: "Ben eşkiyalık, hırsızlık yaptım tuttunuz; sarhoş gezdim, karı-kız peşinde ahlaksızlık yaptım tuttunuz buraya getirdiniz. Tamam, bu yollar yanlış imiş, anladık. Bari Müslümanlığı yaşayayım dedim, tuttunuz yine buraya getirdiniz. Yahu savcı bey! Bana bir yol gösterin de oraya gideyim!" deyince savcı jandarmalara: "Bu adamı niye getirdiniz?" deyip salıveriyor.

Koruk Efe benim ilk kayınpederimdir demiştim... Bana kızını verme hadisesi harika bir haldir, akla gelmez hiç. Anlatayım: Ben o zaman Risale-i Nur'a intisap etmişim, Sav'da. Bizim köyde sekiz tane değirmen vardı. Diğer köyler un öğütmek için bizim Sav Köyüne gelirlerdi. Koruk Efe de bizim köye un öğütmek için gelmiş. Sav'da benden bahsetmişler, beni öne sürmüşler, namaz kıldırıyormuşuz falan gibi... Ben o zaman daha 17-18 yaşlarındaydım. Koruk Efe, "Keşke benim böyle bir damadım olsa" demiş. Sonra, zorla kızını bana verdiler, teslim ettiler. Onun kızı benim ilk hanımım oluyor. O vefat edince ikinci hanımı aldık, o da vefat edince Barlalı

Muhacir Hafız Ahmed'in damadı, Bahri Çağlar'ın kızı şimdiki üçüncü hanımım olmuş oldu. Koruk Efe'nin çok hizmetleri vardır..."

BİR DE 'ALA DELİ' VARDI

Abdulkadir Zeybek anlatıyor:

Çobanisa Köyü'nde, Koruk Efe'nin birdenbire Müslüman'ca yaşamaya başlayıp nur hizmetleriyle ilgilenmesi, aynı Çobanisa Köyü'nden "Ala Deli" lakaplı bir adamın hayretine gidiyor. "Barla'daki bu hoca nasıl birisi ki, böyle bir eşkiya birden nur talebesi oluverdi. Şu hocaya bir de ben gideyim" diyor. Barla'ya gidiyor, Hz. Üstad'ın evini soruyor. Barlalılar: "Şimdi evinde olmaz, biraz sonra namaz için mescide gelir, o zaman arkasında cemaat olursun, hem görüşürsün" diyorlar. Nitekim öyle oluyor. Namazdan sonra Üstad: "Seni eve götürüyüm de Risale-i Nur'dan vereyim" diyor. Giderlerken eski alışkanlığından adamın ağzından yalan bir söz çıkıyor. Üstad Hazretleri: "Burada kal!" diyerek onu evine almıyor. Yine de bir başkası ile eserleri gönderiyor. Burada Üstadımızın yalana karşı hassasiyetini anlamalıyız. Bu hatırayı bizzat yaşayan, "Ala Deli" denilen adamdan işittik.

EVİN BAHÇESİNDE DEVE İLE BERABER NAMAZ KILIYORLAR

(Vahşi) Şaban Akdağ anlatıyor:

"İslamköylü Hafız Ali ağabey sağ iken, o zamanlar odun, yani kök odunu kesilir, merkeplere sarılır... Fakat bu yasaktır ormanca. Kök odununun ne olduğunu odun kesenler bilir. Hafız Ali Ağabey odunsuz kalmış... Koruk Eşkiya ki, yedi sene eşkiyalık yapmış, kesmiş-biçmiş her tarafı; sonra nurcu oluyor. Ahmed (soyadı Çoban) Ağa yanında, bunların ikisi de Çobanısali, ikisi de eski eşkiya.

Bunlar Hafız Ali ağabeyin odunsuz kaldığını duyuyorlar; fakat merkeplere saracaklar ama kendi köylerinden bakım memurları onları tutacak (yakalayacaklar). O zamanlar yakalandı mı (odunları) merkebiyle beraber satıyorlar. Veya arabasıyla beraber... Koruk Efe, Ahmed Ağaya: "Gel lan, bedava mı durduk biz oralarda yedi sene" demiş. Sonra: "Sen, sen, sen... Merkeplere odun kesip yükleyeceksiniz, saracaksınız, yarın köy yerine getireceksiniz. Bu odunların başında ben gideceğim, beraber Ahmed Ağa ile gideceğiz. Hafız Ali Ağabey orada odunsuz kalacak da, biz burada odun yakacağız ha! Haram olur lan bu bize, haram olur bu bize... İkimiz götürüceğiz bu odunları. Kim çıkarsa geçsin karşıma; bu odunları yasak diyecek adam çıksın karşıma." Birisine de diyor ki "Git, sen Hafız Ali Ağabeye söyle, kapıları açsın, biz varıyoruz." Gidiyorlar...

Kim geçsin Koruk'un önüne iki metre boyu vardı adamın. Bir de kaşları vardı, karşıdan gördün mü zaten şuraya şöyle atılırsın. Tip yani, öyle bir tip... Acayip bir adamdı... Neyse gidiyorlar, yıkıyorlar odunları Hafız Ali ağabeyin evinin önüne. Kesiyorlar, ufak ufak bölüyorlar, istif ediyorlar. Onlar Hafız Ali ağabeye 'Ağa' derlermiş. Diyorlar: "Ağa bize müsaade et, gidelim." "Yok! Ben size deve eti aldım. Bir de çılbır yaptım, onları yiyin, namazınızı kılın ondan sonra gidin" diyor. "Olur, peki ağabey" diyorlar.

Hafız Ali Ağabey, onların önüne deve etini, çılbırı koymuş; kendisi de yağsız, tuzsuz çorba koymuş önüne. Ahmed Ağa diyor ki: "Ağa, Allah razı olur mu ki bizim önümüze eti, çılbırı koydun; sen yağsız, tuzsuz çorba yiyorsun, Allah razı olur mu buna?" "Kardeşim, herkes kaderine razı olsun, ne siz bunu yiyebilirsiniz, ne de ben sizin yediğinizi yiyebilirim" demiş Hafız Ali Ağabey. "Peki, peki Ağa" demişler, yemişler.

Ahmed Ağa diyor bunları bana: "Sonra namaza, farza durduk. Baktım, yanı başıma deve de durdu benimle beraber. Eğiliyorum, o da eğiliyor... Allah-u Ekber diyorum o da kalkıyor... Subhane Rabbiyel Azim diyorum, deve de eğiliyor... Dört rekât bizle beraber kıldı deve. Ne subhanallah geldi aklıma, ne de başka bir şey; ben deveye bakıyorum hep namazda. Nihayet namazı kıldık, tesbihat bittikten sonra, "Ağa ben bir şey diyeceğim" diyecektim; daha bir şey demeden "Aynısını ben de gördüm Ahmed" demesin mi bana... Sonra "O deve; 'İnsanların kursağına gittim, hayat buldum' diye şükür secdesi yapıyor. Şükür secdesi ediyor..." dedi. Şimdi nurcular! Siz de ne yerseniz yiyin, şükür secdesi ettirin. Tamam mı?

Koruk Efe'nin mezarı

(1923 - 1918)

HÜSEYİN BİÇER

7 Ekim 2014 tarihinde Ankara Yenimahalle’de Üstad’ımız Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerini ziyaret eden, mübarek ellerini öpen bir ağabeyimizi daha keşfettik. Hüseyin Biçer hocamıza, bizi kadim dostu Mehmed Mandal hocamız götürdü. Mehmed Mandal, 1954 senesinden itibaren Risale-i Nur hizmetlerinin içinde aktif olarak bulunmuş bir büyüğümüzdür. “Ağabeyler Anlatıyor-6” kitabında hem kendisinin, hem de bu metinde adı çok geçecek olan Yuvalı Hatip hocanın çok kıymetli hatıraları yayınlanmıştır, oradan okunabilir.

Hüseyin Biçer büyüğümüzü evinde ziyaret ettik. Hatıralarını kaydettiğimiz sırada 91 yaşındaydı. İlerlemiş yaşına rağmen fevkalade parlak hafızası, canlılığı, neşesi ve hitabesi bizi mest etti. Hatıralarını kadim dostu, hizmet arkadaşı Mehmed Mandal’a da teyid ettirerek anlattı. İki hoca efendinin beraberliği çok eski...

Hüseyin hocamızın hafızlık macerası, o günlerin şartlarını yansıtmaları bakımından bizlere önemli geldi, bu kısımları da kitabımıza dâhil ettik. Hatıralarda birbirine yakın iki köyün adı çok geçiyor. Ankara’nın Yuva ve Yakacık köyleri... Araştırmalarımızda, bu iki köyde daha Hz. Üstad hayatta iken hizmetlerin kökleştiğini öğrendik. Bu köylere gidip isimleri geçen mübarek zatların kabirlerini ziyaret ettik, dualarda bulunduk. Yuva ve Yakacık köyleri, Ankara/Yenimahalle ile neredeyse birleşmiş durumda...

Hüseyin Biçer’in Hz. Üstad’ı ziyaret için iki seferi oluyor. İlkinde görüşmeye muvaffak oluyor, ikincisinde kapıdan geri dönüyor. Oradan Hüsrev ağabeye gidiyorlar...

Hüseyin Biçer’in hatıralarını oğlu Mustafa’nın yardımıyla kendisine tashih ettirdim.

Hüseyin Biçer Anlatıyor:

Ankara’nın Çamlıdere ilçesinin Bayındır köyünde 1923 senesinde doğdum. Nüfusa 1927 olarak yazdırmışlar. 1985 yılından itibaren Ankara’nın Yenimahalle ilçesinde ikamet ediyorum. Hafızım elhamdülillah.

KÖYDE TALİM ETTİĞİM HAFIZLIĞIM İSTANBUL’DA KABUL GÖRMEDİ

Hafızlığımı köyde tamamladığımı sanıyordum, fakat öyle değilmiş... Annemin, babamın ve dedemin yönlendirmesi ile tashih-i huruf dersi almak için takriben 17 yaşında iken İstanbul’a gittim. İstanbul Nuruosmaniye Camii Başımamı Hasan Akkuş Hocaefendi bizim hafızlığımızı yeni baştan ele aldı. Hıfzımız orada, onun dersleriyle tekemmül etti. Kısaca şöyle anlatayım:

Kendi köyüm Çamlıdere-Bayındır’da hafızlığı tecvidiyle beraber baştan sona okuduk, öğrendik. 1940’lı yılların ortasında ailemin teşvikiyle İstanbul’a Nuruosmaniye Camii Başımamı Hasan Akkuş’a vardık. Hafız mısın dedi bana, Evet dedim. “En iyi bildiğin yerden oku” dedi. Okudum; durak yok, tecvid yok... Ne dedi biliyor musun: “Böyle hafız olmaya, böyle tecvidli okumaya, ‘Köpeğin çaydan geçtiği gibi’ derler” dedi. Bunu kafama taktım ben... Sonra “Subhâneke’yi oku dedi, onu da geçemedim. “Önce ‘Eûzu’ ile tecvid olur” dedi, bilemedim. Hafız olarak sıfırdan Sübhaneke duasından yeniden okumaya başladım. Günler geçti, daha Kur’an’a geçemedim. O sırada Nuruosmaniye Camii’ne yakın olan Atik Ali Paşa Camii’nde fahri olarak müezzinlik yaptım. Aynı zamanda da bu camide yatıp kalktım. Ekmek de yok ha... Ekmek karne ile veriliyordu. Benim de bir karnem vardı, onunla gider fırından ekmek alırdım. Eğer kaçma fırsatı olsa, tren bileti alabilsek kaçacağız, yürüye yürüye kaçacağız... Ama Allah razı olsun, İstanbul’da İki sene kalarak, Hasan Akkuş hocanın dersleriyle kıraat üzerine hafızlığımızı yeniden tamamladık.

Hafızlık diplomamı aldıktan sonra fahri imam-hatip olarak Konya’da, Ankara’nın Pazar nahiyesinde ve son olarak Ankara’nın Yenimahalle ilçesinin Yakacık köyünde görev yaptım. Yakacık köyünde imamlık yaparken aynı zamanda yakınımızda bulunan Yuva Köyü hatibi Mehmed Ali Bilgin hoca efendiden Arapça dersleri aldım.

Yakacık köyünde Üstad’ımız Bediüzzaman Said Nursi hazretlerinin Risale-i Nur eserleri ile tanıştım. Bediüzzaman hazretleriyle görüşmem de bu dönemde oldu.

YUVA KÖYÜNDE HATİP HOCA’NIN YAŞADIĞI SIRLI BİR HADİSE

Yuva köyü hocası Mehmed Ali Bilgin büyük ulemadandır, çok sevilirdi. Biz de, köyde onun talebesiyiz. Ona ‘Yuvalı Hatip Hoca’ denir, insanlar öyle tanırdu onu. Ankara Ulus’un en merkezi yerinde bulunan tarihi Zincirli Camii’nde haftada bir Cuma vaazları verirdi. Ankaralıları çok iyi tanırlar onu. Yuva Hatibi’ne Risale-i Nur’u ilk defa Ankara Yenimahalle Beşinci Durak Çavuşoğlu Camiinde müezzinlik yapan Mehmed Mandal hoca tanıtıyor, kitaplardan veriyor. Mandal hoca işte şimdi burada, yanımızda...

Yuva Hatibi’nin kafasında bir takıntı varmış; “Lâ mevcude illallah” konusu... Mehmed Mandal hocadan Mektûbat kitabını alınca, açıp o kısmı okuyor, manasını anlıyor, rahatlıyor ve Bediüzzaman Hazretleri için “Tamam, işte mürşid-i kâmil budur” diyor. Hatip Hoca, sorusunun cevabını alınca Hz. Üstad’ı ziyaret etmeye karar veriyor. Önce Eskişehir’e gidiyor, oradan Emirdağ’a geçecek. Eskişehir’de Odunpazarı semtindeki camide namazını kılıyor, bitiriyor. Birden arkasında, Üstad’ın yanında kalan Bayram Yüksel beliriveriyor: “Ankara’dan Üstad’ı ziyaret için gelen Mehmed Efendi siz misin?” diye soruyor. “Evet, yavrum” diyor Yuvalı Hatip. “Üstad’ımızın selamı var, zamanımızdaki emniyet bakımından şimdi sen döneceksin, müsait olunca seni çağıracağız, haber vereceğiz” diyor Bayram. Tabi o zaman şimdiki gibi telefon falan yok, nasıl haber verecekler belli değil... Yuvalı Hatip dönüp geliyor köye.

Bir zaman sonra Yuvalı Hatip, Yuva köyünde camide sabah namazını kılmış, evine dönerken, 30 metre kalmış evine. Bayram kardeşimiz tekrar görünüyor ona: “Üstad’ımızın selamı var, buyuracaksın sen” diyor. Hatip Hoca: “Tamam, gel bir çay içelim, beraber gidelim” diyor. Bayram Ağabey çay içmeyi kabul etmiyor. Yuvalı evine çıkıyor hazırlık yapmak için. Dönüp bakıyor, Bayram yok... Burada bir şey var; Bayram nasıl geldi oraya, sabah namazında camide olduğunu nereden bildi... O kısmı biz bilemiyoruz artık. Yalnız bu hadiseyi, Yuvalı Hatip Hoca’dan ben bizzat böyle dinledim.

O sırada Yuva Köyü yakınında bulunan Yakacık köyünde Halim Tunçbilek vardı. Ona da Yakacık Hatip’i denirdi. Ben de Yakacık Camii’nde vazifeliyim. Yuvalı Hatip’in yaşadığı bu harika hadiseyi benim gibi o da duyunca kararımızı verdik; Bediüzzaman’ı biz de ziyaret edeceğiz...

ÜSTAD ARAPÇA ÖĞRENMEK İÇİN MİSİR’A GİTMEME İZİN VERMEDİ

Sene 1957. Yakacık köyü hocası ve hatibi Halim Tunçbilek ile çıktık yola, iki kişiyiz. Emirdağ’ına vardık. Adresini aldığımız dükkâna gittik. Herhalde Çalışkan’ların dükkânıydı. Dükkânın hem önden ana caddeye, hem de arka taraftan mahalleye açılan iki kapısı vardı. Müşteri çok. Biz sıra bekliyoruz, adres almak için. Biz böyle beklerken, o anda yine Bayram Yüksel Ağabey çıktı geldi: “Ankara’dan Üstad’ı ziyaret için gelenler siz misiniz?” diye sordu. Biz etraftan çekiniyoruz, sesimizi çıkaramıyoruz. Bayram: “Üstadın selamı var” dedi. Biz Üstad’ın selamı var deyince biraz daha çekindik, “Sen bizi götür” dedik. Beraber gittik Üstad’ın kaldığı eve. Hatip’le ikimiz çıktık yukarıya. Üstad karyolasında, sırtı dayalı olarak uzanmış, bize: “Hoş geldiniz” dedi. Biz sırayla elini öptük, hürmetimizi sunduk. Ben Üstad’ıma: “Arapça öğrenmek için Mısır’a gitmek istiyorum, bu konuda dua ediniz” dedim. Üstad: “Gitme, burada kal, eserleri oku” dedi. Sonra Üstad’ımız: “Aşağıda çok bekleyenler var, size müsaade edeceğim” dedi. Aradan çok zaman geçtiği için daha fazla bir şey hatırlamıyorum şimdi. Hatırladıklarım bunlar. Emirdağ’ında o gece otelde yattık.

ÜSTAD “GİT DE GEL” DEDİ, BEN BİR ŞEY ANLAMADIM

Ertesi günü Cuma... Cuma namazı için, Emirdağ Çarşı Camii’ne gittik. Ben İstanbul ağzıyla güzel Kur’an okuyordum, kendimizi beğeniyoruz. Hafızlık hocamız Hafız Hasan Akkuş her Cuma günü Fetih Suresi’ni okurdu. Ben de onun gibi aynen okurdum. Hülâsa ben hazırlandım, Fetih Suresi’ni mahfilde okuyacağım. Fakat baktım, baktım cemaat gelmiyor. Cuma namazı, ama camide kimse yok. Cemaatin niye gelmediğini anlamak için dışarı çıkmak üzere kapıya yöneldik. Meğer Üstad buraya, Cuma namazı için bu camiye gelecekti. Bir de baktım Üstad... Üstad bambaşka... Bambaşka bir hal... Evde gördüğümde çok farklı... Divanın üstünde gördüğüm zat değil... Üstad gelir gelmez cami tıklım tıklım doldu. Yukarı çıktı, cumayı beraber kıldık. Namazdan sonra Üstad’la beraber yukarıdan indik, dışarı çıktık. Bir ara Üstad bana bakarak: “Git de gel” dedi. Tabi ben o anda bundan bir şey anlayamadım.

Baktım, cemaat Üstad'ın evine kadar saf tutmuş; sağlı, sollu saf tutmuşlar. Elini öpenler vardı. Camiye gelişinde de öyle yapmışlar. Biz gidişini görüyoruz. Üstad vakar içinde, kimseyle konuşmadan yürüyordu. Tabi ben Fetih Suresi'ni okuyamadım artık.

Daha sonra Arapça öğrenmek için Mısır'a gitmek maksadıyla Şam'a kadar gittim. Gittim ama Üstad'ımın söylediği gibi Şam'dan dönerek geri geldim. Arapçayı Yuva Hatibi Mehmed Ali Bilgin hocamdan ders aldım.

HÜSREV AĞABEYİ ZİYARET ETTİK

Üstad Hazretlerini 1959 senesinde ikinci kere ziyaret etmek istedik. Üstad o sırada Isparta'da imiş. Yine Yakacık köyü Hatibi Halim Tunçbilek ile gideceğiz. Zaten o olmasa ben cemaatten müsaade alamazdım. Yola çıkmadan evvel Yuva Hatibi Mehmed Ali Bilgin bize: "Gidin ama Üstadı göremezsiniz. Hüsrev'i görürseniz bir meselem var ona sorun" dedi. Hatip Hoca allame bir zat ama bir yerde daha takıntısı olmuş. Takıntı şu; Yuvalı Hatip, Beypazarı'ndan Naimzade Efendi ile Gölbaşından Mustafa Efendi diye tanınan iki meşayih'ten ders alıyor zamanında. Onlardan 'Mürşid-i Kâmil' vasıflarını da öğreniyor. Bize dedi ki: "Hüsrev'e sorun 'Ben filancalardan da ders almıştım, Üstadın eserlerini okuyunca Mürşid-i Kâmil'i bulduğumu anladım. Artık onların dersini bırakayım mı?' diye soruverin."

Biz geldik Isparta'ya. Üstadın evini bulduk, binanın bir tarafında polis bekliyordu. Kanatlı büyük bir kapıdan girdik içeri, bahçeye. Merdivenden yukarı kata çıktık. Kapıya yazmışlar: "Uzak uzak yerlerden beni görmek için geliyorsunuz. Ben de sizin gibi etten kemikten bir insanım. Risalelerimi okuyun daha istifadeli olur..." Bu yazıyı okuduk. Tâhirî (Mutlu) amca vardı, uzun boylu, onu biliyordum ben. Tâhirî Ağabey şöyle bir gelirse de, bizi bir daha Üstad'la görüştürürse diye bekliyoruz. Ama yok... Oradan ayrıldık.

Camiye geldik, âcizane bir Kur'an okudum ben. O zamanlarda bizim gibi Kur'an okuyan yoktu. Cemaat çok memnun oldu. Caminin hocasıyla tanıştık, bizi Hüsrev ağabeye götürmesini istedik. "Hüsrev Ağabey, 'bana ziyaretçi getirmeyin' diye tembihledi bizi" dedi. Sonra, "Götüremem ama meslektaşım olarak evini size tarif ederim" dedi. Hüsrev ağabeyin kız kardeşinin bağ eviymiş, çarşıdan dışarıda. Baktık kapı kilitli. İki adam boyu duvarla çevrilmiş. Bizi getiren hoca da gitti. Baktık bitişiğinde bir bağ evi daha var. Ben o bahçeden içeri atladım. Hüsrev Ağabey de bahçede musluktan abdest alıyormuş. Yaklaşınca Hüsrev Ağabey dönüverdi, ben aniden karşısına çıkınca, sessizce "Selamün Aleykum" dedim. Cesaretle diyemedim. Sesimden belli oluyordu sıkıldığım. "Ve Aleykum selaaam, buyruun" dedi; çok canlı bir şekilde. Açıldım gayri. Yakacık Hatibi daha dışarıda... Ama o, büyük tahta kapının aralıklarından bizi görüyor. "Efendim bir arkadaşım daha var, müsaade buyurursanız onu da alalım" dedim. "Al" dedi. Halim hocayı da benim geldiğim yerden içeri aldım.

Hüsrev ağabeyle dört saat oturduk. Daha Yuva Hatibi'nin sorusuna gelmedi sıra. "Ben müsaade ediyorum size" deyince; Yakacık Hatibi: "Bizim hocamızın bir suali var" dedi. "Nedir?" dedi. "Filancalardan ders aldım, okudum. Üstad'ın eserlerini bulunca mürşid-i kâmil'i buldum. Artık onları bıraksam olur mu?" diye soruyor" dedi. "Şuradan bir avuç domates tohumu alsak -eliyle alır gibi gösterdi- şuraya eksek -diğer avucunu gösteriyor- bu bitirmem der mi? Bitirir ama meyve vermez" dedi. Burada mesele bitti... "Risale-i Nur'u buldun, daha ekin tarlası arama" diye anladım ben. Oradan ayrıldık. Yuvalı Hoca sanki bizi dinlemiş gibi daha cevabı uzaktan almış. Biz dönünce sormadı bile.

İBRAHİM GÜL

(1892 – 1956)

Isparta'nın Sav köyünden merhum İbrahim Gül, yakın tarihlerde emsali görülmemiş en acımasız, en şiddetli takip ve tarassudatın yapıldığı karanlık bir dönemin, nurlu kahramanıdır.

1947'den itibaren, Said Nursi hazretlerinin lâtif tabiriyle "Bin kalemli Nurcu" olan teksir makinesi, onun evinde kuruluydu. Gizlice, kol kuvvetiyle, teksir edilerek çoğaltılan Risale-i Nur nüshaları, iman Kur'an hakikatlerine susamış muhtaç gönüllere bu evden yetiştiriliyordu.

Bütün baskılara rağmen, Allah'ın inayeti ile hiç kimse bulamadı bu gizli makineyi. Bulunsa mı? Evin sahibi hemen hapishaneye, hem de çoluk çocuğuyla hapishaneye... Evin sahibi İbrahim Gül... Çoluk çocuğu başta mübarek zevcesi Dudu annemiz ve çocukları Esmâ, Mustafa, Zeliha... Üç odalı evin sadece birisi onların. Diğer ikisi Mustafa Gül, Tahiri mutlu, Ali İhsan Tola, Efe Şükrü, Mehmet Tulum, Mehmed Soylu gibi Isparta Kahramanları ve yardımcılarına bırakılmıştı... Deli(!) Şükrü de (Altuğ) hariçten getir götür posta işlerini üstlenmişti...

İbrahim Gül'ün adı Emirdağ Lâhikası'nda şöyle geçer:

"Aziz, siddik kardeşlerim! Ben size bugün mektup yazacaktım. Ziyade rahatsızlığım sebebiyle telâşa iken, aynı dakikada Mustafa Gül ve İbrahim Gül geldiler. Hem bana ilâç, hem teselli, hem büyük sevinçe vesile olduklarından, o iki mübarek kardeşimi benim vekillerim ve bir mektup olarak size gönderiyorum. Onlar birer Said olarak benim bedelime sizi ziyaret ve tebrik edip sair şeylerimi de size beyan etsinler. Said Nursi' (Emirdağ Lâhikası-II,56)

İbrahim Gül 1 Temmuz 1892 tarihinde Isparta'nın merkez köylerinden Sav'da doğmuştur. 7 Ağustos 1956 tarihinde Sav'da vefat etmiştir. Sav şimdi kasabadır. Vefatından bir hafta önce Said Nursi hazretlerinin kendisine bir ziyareti var. Hüzün ve müjdenin bir arada yaşandığı bu görüşme çok dokunaklı...

Kimlik bilgilerini kızı tarafından torunu olan İbrahim Civa ağabeyimizin yardımıyla temin ettim. Erken vefatından dolayı Savlı ağabeyler bir fotoğrafını bulamadılar şimdilik.

Hatıraların bir kısmı AĞABEYLER ANLATIYOR-1 kitabımızda da yayınlanmıştı.

İbrahim Gül ağabeyin yıllarca gizli teksir yapılan Sav köyündeki evi. Fotoğraf 1993 senesinde çekilmiştir.

Hasan Kurt Anlatıyor:

1920 senesinde Isparta'nın Sav köyünde doğdum. Risale-i Nur'un bin kalemle yazıldığı Sav köyünde, o ceberut dönemlerin içinde bulunmak bize de nasip oldu. (Okunacak hatıralar 1993 yılında kaydedilmiştir. Hasan ağabey 2010 senesinde vefat etti. Ö.Özcan)

O ZAMANLAR EVİNDE TEKSİR MAKİNESİ BULUNDURMAK CESARET MESELESİYDİ

Sav köyünde teksir makinesi İbrahim Gül'ün evindeydi, teksir orada yapılırdı. Teksir zamanı biz 20-25 kişi dizilir, kâğıt, mürekkebi henüz emmediğinden mürekkep dağılmasın diye çıkanı hemen bizim kapar, kurusun diye çıktığımız cıtalara asardık. Bazı kâğıtlar âdi çıkar, bizi çok uğraştırırdı. Kolu çevirdikçe çıkan kâğıtları sırayla kapıp sererdik kurusun diye...

Teksir işi yıllarca İbrahim Gül ağabeyin evinde devam etti. O zaman Tahiri Mutlu, Ali İhsan Tola ağabeyler bulunur, bazen de Vahşi Şaban Akdağ ağabey gelirdi. Bizim Sav'dan da, Tahiri Ağabey kaç kişi bulunsun derse, ona göre bulunulurdu. O zamanlar evinde teksir makinesi bulundurmamak cesaret meselesi idi. Duysalar hemen hapishaneye, hem de çoluk çocuğuyla hapse atarlardı. İşte o çok korkulu günlerde mübarek İbrahim Gül ağabey, o cesareti gösterdi, teksir makinesi onun evine kuruldu. Evinin üç odası vardı. Bir odasında kendisi ve ailesi durur, diğer iki odasında da risaleler teksir edilirdi. Bu, senelerce devam etti.

Sav köyünde İbrahim Gül'ün evinde gizlice risalelerin çoğaltıldığı teksir makinesi

BEDİÜZZAMAN SAV KÖYÜNE GELDİ HEM HÜZÜNLÜ HEM SEVİNÇLİ ANLAR YAŞANDI

Üstad'ın zahir bir kerametini anlatayım:

Mustafa Gül ve Hafız Mehmet Gül'ün amcaoğulları İbrahim Gül ile alâkalı müjdeli bir hatıradır... (Hasan Kurt ağabey bu hüznü yüklü hatırayı anlatırken hem ağladı, hem de bizleri ağlattı. Ö.Özcan)

Sonradan, ileriki senelerde (1956) İbrahim Gül ağabey ağır hastalandı, mübareğin karnında su birikmişti. Hatta bir gün evine geldim, baktım çok ağır hasta. Başını böyle sallıyor. Tahammül edemeyecek vaziyette; müsaade istedim, ayrıldım.

Sabahleyin evden çıktım, baktım Üstad'ın taksisi mescidin önünde. Hemen koştum, vardım arabaya. Meğer Üstad, İbrahim ağabeyin vefat edeceğini manen görmüş, müjdeye gelmiş... Baktım Hüsrev ağabey, Üstad'ı arabadan çıkarmış... Hüsrev ağabey önde, Üstad geride duruyorlar. Bahardır galiba, mayıs ayı (doğrusu haziran sonları) olabilir... Üstad her yere giderken yorgana bürünür giderdi, yine arkasında yorgan bürülü...

Hüsrev ağabey bana: "Kardeşim Hasan! Üstad'ımız, İbrahim Onbaşı (Gül) ile, Mustafa Gül'ü ziyarete geldi, taksici çıkmaz diye burada iniverdik, Mustafa Gül'ü buraya kadar çağırver" dedi. Halbuki araba oraya çıkardı. Hemen Mustafa Gül ağabeyin evine koştum. Ailesi çıktı: "O, filan tarlaya gitti, 1,5 saat sürer" dedi.

Hüsrev ağabeye aynısını söyledim, "İbrahim Onbaşı'yı çağır gel" dedi.

"Akşam ziyaretine vardım ağır hasta, konuşmaya vakti yok" dedim.

"Çok mu ağır hasta? Bizim geldiğimizi söyle, belki gelebilir" dedi. Ben de çağırmaya gittim. İbrahim Ağabey beni görünce,

"Oğlum Hasan, sen misin? Konuşmaya vaktim yok." dedi.

"Ama sana bir müjdeyle geldim; Üstad Hazretleri gelmiş, seni bekliyor" dedim.

"Ne! Nerede?" dedi, mübarek hemen kalktı, "Tut kolumdan" dedi. Bastonu eline verdim, koluna girdim.

Üstad'ımız, İbrahim Onbaşı'yı görünce bağırarak:

"İbrahim Onbaşı! Sîman ne diyor, biliyor musun?"

"Bilmiyorum Üstad'ım! Her şeyi sen öğrettin, biz ne biliyoruz ki zaten..."

"Ben Cennete gidiyorum! Ben Cennete gidiyorum! Ben Cennete gidiyorum! İşte senin sîman böyle diyor" dedi Üstad'ımız.

İbrahim Ağabey, "Senin gibi zatlar müjde ederse bana ne mutlu, çok şükür, bin şükür!" dedi. Neyse ya-naştı, Üstad'ın ellerini öptü.

Üstad: "İnşaallah, Cenab-ı Hak sana öyle kasırlar saraylar hazırladı ki, hibe ettiğin, hizmette kullandığın odaların kaç katını Cenab-ı Hak Cennet'te hazırladı, orada göreceksin..."

"Senden Allah razı olsun Üstad'ım! Bizi dalâletten sen kurtardın. Senin bu müjden bana yeter gayrı..." dedi.

Üstad: "Götür kardeşim, yatsın yatağına" dedi.

Bir pazartesi günü bu hal oldu, ertesi pazartesi toprağa düştü mübarek... Meğer Üstad, vefat edeceğini hissetmiş, ona müjdeye gelmiş.

NOT: İbrahim Gül ağabey 7 Ağustos 1956 tarihinde vefat ettiğine göre, Hz. Üstad'ın Sav köyüne geliş tarihi 1956 Temmuz'unun son günleri olmuş oluyor.

Abdülkadir Zeybek Anlatıyor:

İbrahim Gül benim annemin amcasıdır. Onun evinde çok risale teksir edildi. Ev üç odalıydı. İbrahim Gül amcam odanın birini ailesine, diğer ikisini de teksir işlerine ayırmıştı. Dudu halamlar o tek odada kalırdı.

DUDU ANNE GİZLİ KAHRAMANDIR

İbrahim Gül'ün iki kızı bir oğlu vardı. Büyük kızı Esma, Oğlu Mustafa, küçük kızı da Zeliha'dır. Benim çocukluk arkadaşım Mustafa, Risale-i Nur'dan çok yazardı. Askerde iken hasta oluyor, tebdil-i hava için Sav'a geldi ve vefat etti. İbrahim Gül amcamın hanımının adı Dudu idi. Dudu anne gizli kahramandır. Eğer onun müsaadesi olmasa teksir makinesi evlerine girebilir miydi? Giremezdi... Hepsi de vefat etti...

Makineyi daha çok Ali İhsan Tola kullanırdı. Ben de çok bulundum o evde. Amcam Mustafa Gül de teksir ederdi. Şükrü Kazak da öyle... Ona Sav'da Efe Şükrü derlerdi. Mehmet Tulum, Mehmed Soylu da vardı teksir işlerinde... Rahmetli Deli(!) Şükrü (Altuğ) vardı, ayağına bir çarık geçirir, teksir edilen risaleleri Isparta'ya falan dağıtırdı. Kimse şüphelenmezdi ondan.

Savlı kahraman İbrahim Gül'ün mezar taşındaki yazı her şeyi özetliyor

(1928 - 2020)

MEHMED FIRINCI (GÜLEÇ)

Mehmed Fırıncı ağabeyin nüfusa kayıtlı soyadı Güleç'tir. Gençliğinde yaptığı mesleğinden dolayı, herkes gibi biz de kendilerine 'Fırıncı Ağabey' olarak hitap ediyoruz.

Yarım asırdır Fırıncı ağabeyle defalarca görüştüğümüz halde, kendisiyle oturup da ayrıntılı bir mülakatımız bir türlü nasip olmadı, olamadı. Bugün yarın derken, Ağabeyler Anlatıyor seri kitaplarımızın sonuncusu olan sekizincisine geldik. Bu son kitap yayına hazırlandı, Mehmed Fırıncı ismi hâlâ yok fihriste... Olacak iş değildi... Bir ara buluşalım diye anlaştık, bu sefer Korona Virüs dikildi karşımıza. Upuzun, bereketli bir ömür boyunca, yurtiçi ve bilhassa yurtdışı Kur'an hizmetlerinin bu yorulmaz ve tok olmaz yolcusunun kitaplarına girmesi, onların şerefliendirmesi lazımdı...

Arşivimi taradım, 2012 yılında Fırıncı ağabeyin İzmir'e bir ziyareti olmuştu. Biz de kamera ile sohbetini kaydetmiştik, arşivde onları gördüm. Rahatladım ve hatıralarını hemen yazıya döktüm. Konuşmasında hizmet hayatının önemli dönüm noktalarından kesitler veriyordu. Şimdilik bu da yeterdi... Fırıncı ağabeyimizin hizmet hatıraları tam olarak alınabilse birkaç cilt kitap çıkacağını da bilenlerdeniz... İnşallah ileride böyle fırsatlar bize veya bir başka kardeşlerimize nasip olur.

Fırıncı ağabeyin hatıralarını yazdıktan sonra kendisine gönderdim, teyid ve tashihini talep ettim.

Mehmed Fırıncı Anlatıyor:

Bursa'ya bağlı İnegöl ilçesinin Yenice Müslim köyünde 1928 yılında doğmuşum. Köyümüzde çoban iken Cenab-ı Hakkın mahlûkatını sahibine teslim ettik, 1945 yılında İstanbul'a geldik. İstanbul'da bir iki sene yalpalayarak gittim.

AKLIMIN ALMADIĞI BİR NÂS BENİ RİSALE-İ NUR'A GÖTÜRDÜ

Babam 1944'de yeni çıkmaya başlayan Büyük Doğu Mecmuasını alıyordu. O mecmuadan Üstad'ın hayatını anlatan altı sayı çıkmıştı. Oradan biliyordum Üstad'ı.

Köyümüzden bir çocukluk arkadaşımız vardı, Hafız Nuri; hafızlık talimi için O da İstanbul'a geldi, onun vesilesiyle namaz kılmaya başladım. Bu arada bazı kitaplar aramaya başladım okumak için. Ömer Nasûhî Bilmen Hoca Efendinin Büyük İslam İlmi hali kitabı yeni çıkmaya başlamıştı. O zaman kitap yok... O da forma forma çıkıyordu, forması 15 kuruştu herhalde. Onları alıyor, okuyor, sonra ciltlettiyorum.

Kitabın baş tarafında itikat bölümünde: "Cenab-ı Hak her yerde hazır ve nazırdır, mekândan münezzehtir..." yani Allah hem her yerde var, hem hiçbir yerde yok diye okuyunca; bunu anlamakta zorlandım, aklen bunu nasıl izah edeceğiz diye düşündüm, bir türlü çözemedim. Gittim Nuruosmaniye Camisine, orada Hafız Enver Galip Ceylan hoca vardı, o zaman müezzin... Ona dedim: "Burada böyle bir ibare var, bunu nasıl anlayacağız?" Dedi: "Seni Medrese-i Nûriyeye göndereyim mi?" "Memnun olurum" dedim. Beni Çankırlı Hafız Ahmed isimli bir talebe ile Kadırga'da ahşap bir evin bodrum katında bulunan medreseye gönderdi. Orada Muhsin Alev, Ziya Arun, Ahmed Aytimur ağabeyler vardı. Beni hoş karşıladılar, Allah razı olsun onlardan. Bir bardak bal şerbeti verdiler, ilk defa bal şerbetini de orada içmiş oldum.

Orada bir portakal sandığı vardı, onun üzerinde Osmanlıca hattı Kur'an ile yazılmış bir Risale... O kitaptan bana bir şey okudular. İhlâs Risalesi imiş o kitap, bunu sonradan anladım ben. Onları böyle

görünce, ben sorularımı sormayı lüzum görmedim, nasıl olsa kaynağını buldum, daha sonra sorarım diye düşündüm. Sonradan sordum tabi, elhamdülillah o andan itibaren çok rahatlama oldu bende...

ÜSTAD'A BÖREK YAPTIM

Ben o zaman fırında çalışıyor, gece gündüz günde 16-18 saat çalışıyordum. O zaman ulaşım araçları da çok yoktu, Emirdağ'ına Üstad'ı görmeye gidememiştım henüz.

İstanbul'da 1951 yılında Gençlik Rehberi kitabı matbaada basılmıştı. Medreseye baskın yaptı polisler, mahkemeye verdiler. O vesileyle Üstad'ımız 1952 Şubat ayında İstanbul'a geldiler. İşte Üstad'ımızı ilk defa Akşehir Palas Otelinde sabah namazının akabinde ziyaret etmiş oldum. Orada iki buçuk saat kadar sohbetler oldu. Bu şekilde evvela Risale-i Nur ile sonra da Üstad'ımızla tanışıp elini öpmek nasip oldu. Orada Üstad'ın çeşitli iltifatlı konuşmaları oldu.

Hız. Üstad: "Beni çok zehirlediler, şimdi de bir Komünist Komitesi beni zehirlemek için 40 bin banknot koymuş" dedi. Üstad baştan ne iş yapıyorsun diye sormuştu bana. "Fırıncılık yapıyorum Üstad'ım" dedim. "Milletin ekmeğine hizmet etmek çok sevaptır" dedi. Ben: "Efendim ben ekmekçilik değil, börekçilik yapıyorum" dedim. "O daha güzel" dedi. Sonra: "Sen bana tereyağı ve şeker al" dedi, para verdi. Biraz evvel zehir meselesini anlattı ya ben korktum; acaba beni kandırsalar, Allah korusun tereyağına bir şey katsalar ne olur yani diye müthiş bir korku peyda oldu bende. Muhsin ağabeye: "Siz alsanız bu tereyağını, şeker" dedim. Dedi: "Üstad seni hizmette çalıştırmak istiyor, bizi de görüyor Üstad, öyle olmasa bize söylerdi" dedi. Gittim babamın bir ahabası vardı, tereyağını şeker ondan aldım, Üstad'a götürdüm. Üstad yarısını böldü: "Bundan bana bir börek yap getir" dedi. Zaten fırında çalışıyorum, gayet dikkat ve hassasiyetle böreği yaptım hazırladım, ertesi günü götürdüm.

BAKTIM ÜSTAD'IN ELİNDE BİR RESİM VAR

Artık her gün Üstad'a uğramaya başladım. Birkaç gün meşguliyetten dolayı gidemedim. Üstad Sirkeci Akşehir Palas'tan, Fatih Reşadiye Oteline geçmiş. İsmail Doyuk vardı, İstanbul'da askerliğini yapıyordu Asteğmen olarak; baktım fırına o geldi: "Üstad seni çağırıyor" dedi. Ben hemen Sirkeci'ye doğru gidecektim, yok Üstad Fatih'te dedi. Reşadiye uzunca bir oteldi, tam Üstad'ın yanına girerken baktım elinde bir kitap; üzerinde kamalı kendi resmi var, yeğeni Abdurrahman ağabeyle beraber... "Sen bunu gördün mü?" dedi bana. Daha önceden Abdurrahman ağabeyden çok bahsetmişti. Tek başına otuz talebenin işini yapardı dedi. Ben de, acaba 30 kişilik ne işi yapardı diye düşünürdüm. Meğer (Eski Said dönemi eserlerinin) neşriyat işlerini yaparmış. "Bunu sen gördün mü?" dedi Üstad. "Görmedim, Üstad'ım" dedim. Zaten o gün getirmişler resmi. "İşte bu Abdurrahman..." dedi.

Bediüzzaman'ın Fırıncı ağabeye gösterdiği, 1. Cihan Harbinden sonra yeğeni Abdurrahman ile beraber İstanbul'da çekilmiş fotoğrafı.

Üstad: "Bizim Kürtler un ile yağı kavururlar, bu yemekten sen bana yap" dedi. Ben Üstad'ın odasına bir ocak, tencere, yağ ve un getirdim... Üstad'ın huzurunda kavurmaya başladık... Un helvası yaparla ya, onun tuzlusu... Demek memleket yemeği diye arzu etmiş Üstad. Onu yaptık orada, ama çok tatlı muhabbetli oldu... Üstad'ın yanında cennette helva pişirir gibi... Sene 1952...

1952'DE FATİH CAMİİNİN ÖNÜNDE ÇEKİLEN FOTOĞRAF

Bir gün yine Üstad'a gittim, baktım hiç kimse yok yanında, Cuma günüydü. O sırada Ziya Arun, Ahmed Aytimur, Muhsin Alev ağabeyler olurdu yanında, bir ara Abdullah Yeğin Ağabey geldi, Urfa'ya geri döndü. Üstad beni görünce: "Tam iyi geldin, seninle Cuma namazına gidelim" dedi. "Tamam Üstad'ım" dedim, kapıdan çıkıyorken Salih Özcan ile kravat imalatçısı Osman Köroğlu geldi. Üstad Hazretleri: "Ben bunlarla gideyim, sen nöbetçi ol, kapıyı kilitle burada kal" dedi. Anahtarı da bana verdi.

Fatih Camiinin önünde çekilmiş o fotoğraf var ya; o zaman oralarda fotoğrafçılar gezerdi, o fotoğrafı onlar çekirmişler. O fotoğrafta bir çocuk vardır... Beni beş altı gün evvel Fatih'te müezzinlerden birisiyle tanıştırdı birisi. O dedi ki: "Bediüzzaman abdest almaya geldi, o ağacın orada ben böyle kılık kıyafetine, heybetine hayretle bakıyordum. O'na, bakarken: "Evladım sen ne yapıyorsun?" dedi bana. O zaman 9-10 yaşlarındaydım. Dedim: "Ben hafızlığa çalışıyorum." "Maşallah, maşallah..." dedi. Ben de merak ediyordum, o çocuğu bulsak diye... Nasip oldu, o çocuğu bulmuş olduk. Hatta bana o fotoğrafı bir görsek demişti.

Bediüzzaman Fatih Camii avlusunda bir çocukla konuşurken. Sene 1952

BEDİÜZZAMAN ÜÇ BUÇUK AY KADAR EVİMİZDE KALDI

Bir sene sonra 1953'de Üstad'ımız tekrar teşrif ettiler İstanbul'a. Sungur Ağabey o sırada Samsun'da tevkif edilmişti. Samsun Büyük Cihad Gazetesinde, "En büyük İspat" diye bir yazıyı neşrettiği için. Gazetenin Yazı İşleri Müdürü Hüseyin Yücel ile beraber; o Yazı İşleri Müdürü, Sungur Ağabey yazıyı yazan olarak... Fakat esasında yazı Üstad'ımıza aid olduğu için, Üstad'ımızı da Samsun'a davet etti mahkeme. Üstad o sebeple İstanbul'a geliyor. (Bediüzzaman doktor raporu alıyor ve Samsun'a gitmiyor.)

Hiz. Üstad ilk olarak Üsküdar Bağlarbaşı'nda, Çinili Cami mevkiinde bulunan Helvacı Şükrü efendinin hanesinde kalıyor. Ev yeni yapılmış, beton rutubeti rahatsız ediyor. Ahşap bir bina olsun demiş Üstad. O esnada ahşap bir otel veya bina bulunamıyor veya çekindi otelciler...

Bizim de kira ile oturduğumuz ev Fatih Çarşamba'da, çalıştığım fırın da orada... Fırının yanında bir evimiz daha var, o da kira... Ben o zaman teklif ettim Muhsin ağabeye, dedim ki: "Otel olacağına, bizim evi boşaltıp, biz fırının yanındaki eve geçsek olmaz mı acaba?" Muhsin Ağabey: "Olabilir belki, gidip bir bakalım" dedi. Fatih Camiine vardık, Muhsin Ağabey: "Biz şimdi baksak bir şey çıkmaz, sabahleyin Hz. Üstad'a söyleyelim, kendisinin tercihinə göre..."

Sabahleyin buluştuk, Üsküdar'a gittik, Üstad'ımızla mülaki olduk, anlattık. Üstad: "Tamam sen git annen baban ayrılınlar evden, ben bir bakayım" dedi. Ben süratle gittim, ama tam kapıyı açarken Üstad geldi. Peder validem evde iken girdi içeriye, babam Üstad'ın elini öptü. Akşamdan onlara anlatmışım ben zaten. Üstad: "Tamam münasiptir burası, siz alacaklarınızı alın" dedi. Biraz eşya aldık ve fırının yanındaki eve geçtik. Üstad'ımız o evde 3 buçuk ay kadar kaldılar. Üstad'ın yanında Ahmed Aytimur, Muhsin Alev, Ziya Arun ağabeyler kalıyordu. Ben her gün uğruyordum onların yanına. (Fırinci ağabeyin merhum babasının adı: Ahmed Naci. Merhume annesinin adı: Hüsnüye.)

Bediüzzaman Hazretlerinin 1953'ün Nisan sonundan, Ağustos başına kadar üç ay kadar kaldığı ev.

O sırada Mehmed Fırinci peder ve validesiyle beraber bu evde ikamet ediyordu. Evi Hz. Üstad'a teslim edip ailece başka bir eve geçtiler.

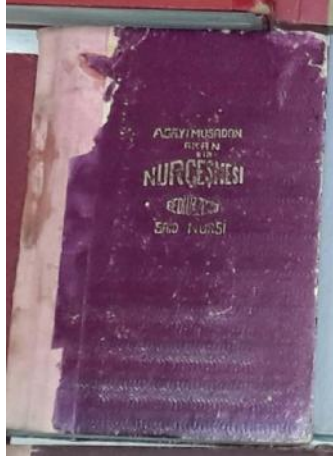
Fatih/Çarşamba/Drama'da bulunan bu ev sonradan yıkılmıştır. Fotoğraf ev yıkılmadan önce Erzincanlı Refet Kavukçu tarafından çekilmiştir.

ÜSTAD "TAMİRCİ BİR ATOM BOMBASI" DİYE BİR KİTAP TERTİP ETMİŞTİ

Bediüzzaman İstanbul'da, 1953'ün Ramazan ayında'yız. Tam Ramazan Bayramı sabahı Zübeyir, Abdullah, Hüsnü ağabeyler geldi İstanbul'a. Onlar meğer Urfa Valiliğine "Bismihu Subhanehu" diye başlayan bir dilekçe vermişler, hemen mahkemeye sevk etmişler, oradan da Isparta'ya nakletmişler. 15-20 gün kadar çok işkenceli bir hapisane hayatı geçirmişler. Dava sorguya intikal edince, sorgu hâkimi tahliye etmiş bu ağabeyleri. Epey müddet onlar da Üstad'la beraber Çarşamba'daki bu evde kaldılar.

Hatta o zaman, "Tamirci Bir Atom Bombası" isminde bir kitap tanzim etmişti Üstad Hazretleri. O kitabı yıllar sonra Muhsin ağabeye sordum ben. Dedi ki: "Sonradan Zübeyir Ağabey, 1964'de benim bavulları gönderdi buraya (1954'de Muhsin Ağabey Berlin'e hicret etmişti) o bavulların içine baktım, o kitabı bulamadım."

Ne vardı o kitapta? O kitaptan Altıncı Mesele'yi hatırlıyorum, diğerlerini bilemiyorum. Bir de "Asâ-yı Mûsa'dan Akan Nur Çeşmesi" diye bir kitabı, bizzat Zübeyir Ağabey orada daktilo ile mumlu kâğıda yazdı, Üstad'ımız da ara sıra bakardı, teksirle o kitap neşredildi. Sungur ağabeyin Samsun Müdafaası da neşrolundu. O bizim Çarşamba'daki evde böyle hizmetler de olmuştu.

Asâ-yı Mûsa'dan Akan Nur Çeşmesi kitabı Fatih'te Zübeyir Ağabey tarafından yeni harflerle daktilo ile yazılmış, teksir ile çoğaltılmış ve ciltlenmiştir.

Kitapta Tabiat Risalesi, Meyve Risalesi gibi seçme imanî dersler derlenerek bir araya getirilmiştir.

Kitabın sonuna Hz. Üstad'ın bere hakkında bir müdafaası ile Urfa kahramanları Hüsnü Bayram ve Abdullah Yeğin ağabeylerin mahkeme müdafaaları da ilave edilmiştir.

BİRDEN ZÜBEYİR AĞABEY AYAĞA FIRLIYOR...

Fatih Çarşamba'daki evde kalırken, Üstad hazretlerini polisler ziyaret ediyorlardı. Beni de her gün isticvap ediyorlardı; kim geliyor, kim gidiyor diye... Ev yoktu olduğu için alt tarafında bakkal, bir tarafında da kahvehane vardı. İki yerde de polisler bekliyordu.

Bir polis şefi geliyor Üstad'a. Üstad, Zübeyir ağabeye diyordu ki: "Zübeyir senin yol paranı vereceğim, bir de tabanca vereceğim; git Stalin'i gebert desem gider misin?" "Giderim Üstad'ım" diyor. "Gider misin?" Birden Zübeyir Ağabey ayağa fırlıyor: "Hem vallahi, hem billahi giderim Üstad'ım." Ziya Arun ağabeye soruyor, o da aynı şekilde cevap veriyor. Üstad diyor: "Bunları ben muhafaza ediyorum, bunlar hemen gider... Ben şimdi Fatih'in minaresine çıksam, senin Bayur'un (Bayar) bana ne yapacak?"

Bizim bazen polislerle münazaralı konuşmalarımız oluyordu. Ayetullah denilen bir polis şefi vardı, o gelmişti bir gün. Bana dedi ki: "Biz Hoca Efendiyi (Bediüzzaman'ı) rahatsız etmek için değil, onu muhafaza etmek için burada duruyoruz." Ona: "Doğru ama esas maksadınız da başka yani, birbirimizi kandırmaya çalışmayalım" dedim. Hz. Üstad'a gittim: "Bugün böyle bir şey oldu, Polis Şefi bana böyle söyledi" dedim. Üstad: "Doğru söylüyor" dedi. "Bana bir şey olsa, bunlar böyle olur (ellerini birbiri üzerine yuvarlayarak altüst olurlar işareti yaptı.) Beni muhafaza etmeye mecburlar, onun için onları orada tutuyorlar" dedi.

BU ÖLÜLERİN ARASINA GİRECEĞİM, BU DELİLERİN ARASINA GİRMEYECEĞİM

Yine sene 1953. Üstad Çarşamba'da evde kalıyor. Bir gün Üstad hazretlerine geldim, evde kimse yok, oturdum oraya betonun üzerine, bekliyorum, mevsim yaz. Baktım Ziya Arun Ağabey geldi. "Niye oturuyorsun burada?" dedi. Dedim: "Evde kimse yok." "Yapma yahu" dedi. Tam kapıyı açarken Ahmet Aytimur Ağabey geldi, girdik eve, Hz. Üstad yok evde. Muhsin Ağabey de yok. Acaba nereye gitti diye düşünmeye başladık. Bir kişi Eyüp'e, iki kişi de Edirnekapi'ya gidelim dedik. Biz Ziya ağabeyle Edirnekapi'ya, Ahmed Ağabey Eyüp Sultan'a gitti. Baktık Hz. Üstad ikindiye yakın mihraba yakın oturmuş, namaz saatini bekliyor. Edirnekapi Mihriban Sultan Camii... Biz de arka tarafta oturduk. Ezan okundu, namaz eda edildi, tesbihat yapıldı. Hz. Üstad kalkınca biz de kalktık. Üstad bizi görünce memnun oldu, maşallah, maşallah dedi.

Camiden çıktık beraber, Üstad: "Burada yüksek bir yer var mı etrafa baksak" dedi. Caminin kible tarafında bir duvar vardı, oradan görünürdü, o zaman yüksek binalar yok. "Orası olabilir" Üstad'ım dedik, gittik oraya. O arada, "Eğil bakalım" dedi bana, ben hemen eğildim. "Sen beni çekemezsin, Ziya eğilsin" dedi. Ziya Ağabey eğildi ona bastı ve çıktı. Bir adımla çıkılacak bir duvar da değildi yani. İleride taş yığınları var, onların üzerinden Ziya Ağabey de çıktı. Ben yerdeyim.

Hz. Üstad dedi: "Sen hakem ol, bu Ankara'dakiler gelip bizimle çalışmıyorsanız, ben onlarla çalışmıyorum diye bana çok kızıyorlar. Ben bu Risale-i Nur tarzında mı hizmete devam edeyim? Yoksa

onların içinde onlarla beraber mi olayım? Sen hakem ol, ne dersen öyle yapacağım” dedi bana. Ben genç, biçare bir insanım hani... Hz. Üstad böyle deyince: “Üstad’ım siz onların içine nasıl girersiniz” dedim. “Tam!” dedi Üstad. Sonra kabristanı gösterdi: “Bu ölülerin arasına gireceğim, bu delilerin arasına girmeyeceğim!” dediler.

Velhasıl böyle birçok hatıralarımız oldu Üstad’la. Üstad’ın Kastamonu, Denizli, Emirdağ, Afyon hayatlarında biz yokuz... O günleri yaşayan ağabeyler de azaldı şimdi.

(1935 -)

MEHMED GÜLEŞÇİ

4 Eylül 2014 Antalya/Korkuteli... Risale-i Nur okuma programındayız... Prof. Dr. Ömer Rıza Akgün de Korkuteli'nde, beraberiz... Ömer Rıza Ağabey bir sürpriz yaptı, dedi ki: "Ömer kardeş, şimdi burada Üstad'ımızı ziyaret etmiş çok kahraman, eski bir ağabeyimiz var. Onun hatıraları hiç alınmadı, beraber alalım" dedi. Mehmed Güleşçi ağabeyle hemen tanıştık... Bahçede, Deveci Armut ağaçlarının altında açık alanda kameramızı açtık, heyecanla dinlemeye başladık... Nur talebeleri için mesajlarla doluydu hatıraları... Gerek hal dilinden, gerekse geçmişte yaşadıklarından anladık ki Güleşçi Ağabey çok cesur, korkusuz, atak, lafını-sözünü esirgmeden söyleyiveren bilge bir şahsiyet... Hatıralar okundukça bu hasiyetler dikkatinizi çekecek...

Mehmed Güleşçi emekli bir lise öğretmeni... 1957'de Balıkesir'de Eğitim Enstitüsü'nü bitirmiş. Senelerce Matematik, Fizik dersleri vermiş genç kuşaklara...

Mehmed Güleşçi 'Matematik', 'Fizik' derslerini meslek edinmek, öğretmen olmak için resmî okullarda hocalarından ders alırken; kendi iç âlemini, benliğini başka bir fizik, 'Metafizik'/'Fizikötesi' merakı sarmış. Fizik denilen; görünen âlemde madde ve enerji arasındaki intizamlı, ahenkli, kararlı düzen onun bakışlarını maddenin görünmeyen ötesine, fiziğin ötesine sevk ediyor. Metafizik bilimi için ansiklopediler; "Eşyanın, olayların, mekânların mahiyeti nedir? Hayatın anlamı nedir? Ruh nedir? Hakikat nedir? İnsanlığın evrendeki yeri nedir? Zihinde var olanın dışında başka bir âlem var mıdır? Gibi soruların cevaplarının arayışındır" şeklinde tarifler yapıyor.

Fizikötesi merakı Güleşçi Ağabeyi Felsefe'ye doğru iter ve Dekart, Ogüst Komt, Immanuel Kant gibi filozofların klasikleşmiş kitaplarını okumaya sevk eder. Ve okur... Okuduğu felsefi eserler, Bediüzzaman hazretlerinin tabiriyle Din ile, Kur'an ile barışık olan felsefe kısmından değildir. Manen derin yaralar alır Güleşçi Ağabey... Hasta olur, uykuları kaçır, uyuyamaz olur... Doktora gider, ilaçlarla ancak biraz sakinleşir... Bu şekilde öğretmen okulunu bitiren Mehmed Güleşçi'nin ilk tayini Elazığ'a çıkar. Akli karışık, uykusu kaçık taze bir öğretmen olarak Elazığ'a varır... Bir bavul dolusu felsefî kitaplarını da yanında götürmüştür...

Mehmed Güleşçi, iki yıl sürecek Elazığ hayatının daha ilk günlerinde garip hem de çok garip bir tevafukla 'SÖZLER' kitabını elde eder. Çölde yanıp kavrulmuş adamın suyu bulduğunda yaptığına benzer şekilde Sözler'in ilk yarısını o gece, ikinci yarısını da bir sonraki gecede okur, bitirir. "Aradığımı buldum... İliklerim, kemiklerim doydu... Kitap beni tamamen değiştirdi... Felsefeden gelen sıkıntılar gitti..." diyor kendisi. O hışım ile garip bir şey yapar Mehmed Güleşçi Ağabey; bavulu açar ve kendisini manen yaralayan, hasta eden kitapları şömineye döker ve bir kibrit çakıp yakar... Sene 1957...

Aynı sene içinde kendi memleketi Isparta'da bulunan Bediüzzaman Hazretlerini ziyaret eden Güleşçi Ağabey, Hz. Üstadın elini öper, duasını alır ve aralarında kısa bir konuşma olur...

Daha sonra, 1962 yılında -ayrıntılı anlatımı geleceği gibi- İstanbul'a Zübeyir Gündüzalp Ağabeye uğrar ve Risale-i Nur eserleriyle bulduğu huzuru, başından geçenleri anlatır Mehmed Güleşçi... Zübeyir Ağabey kendisini dikkatle dinler ve daha sonraları havadis-i Nuriye kabilinden Mehmed Güleşçi'den duyduklarını cemaate anlatmaya başlar. Bir keresinde teyp kasetine kaydedilir Zübeyir ağabeyin bu sohbeti. Mehmed Güleşçi bize şöyle dedi: "O ses ortada geziyor şimdi bile. O bandı Ankara'da vakıf kardeşler bana da dinlettiler."

Elazığ'da Hulusi Yahyagil ağabeyin derslerine de iştirak eden Güleşçi Ağabey iki sene sonra tayinini memleketi Senirkent'e çıkartır. Orada Nurculuk faaliyetinden ötürü şikâyet edilir. Müfettişlerle münazarasını şimdiden dikkatleri çekiyorum...

Kars'a sürgün olarak gönderilen Mehmed Güleşçi, bu şehre gönülsüz olarak, hemen istifa edip geri dönmek niyetiyle gider. Fakat Güleşçi ağabeyin hizmet yoluna, ihsan-ı İlâhi öyle güzel taşlar döşemiştir ki, geriye dönüp bakamaz bile. Kars'ı terk etmeyi önce üç ay, sonra bir sene, daha sonra bir sene daha erteler. Yaz tatilinde bile gitmez memleketine... Erzurumlu merhum Osman Demirci hoca efendinin, Risale-i Nur'u daha yakından tanınmasına da Mehmed Güleşçi'nin vesile olduğunu hatıralarından öğreniyoruz. Mehmed Kırkinci Hoca efendi'ye bu meseleyi sordum ve aynen teyid etti. Mehmed Güleşçi'ye ve ilgili şahıslara hatıralar tashih ettirilmiştir...

Mehmed Güleşçi Anlatıyor:

1935 Isparta/Senirkent doğumluyum. İlkokul ve ortaokulu Senirkent'te okuduktan sonra, Balıkesir'de yatılı olarak lise ile beraber Necati Bey Eğitim Enstitüsü'nü bitirdim ve Matematik/Fizik öğretmeni oldum. Sene 1957.

FELSEFE KİTAPLARI OKUDUM, UYKUSUZLUK HASTALIĞI BAŞLADI

Balıkesir Eğitim Enstitüsünde okurken 'Felsefe' ile meşgul oldum... Bende ki metafizik düşünce nihayet felsefeye doğru gitti... Bacon, Dekart, Ogüst Komt, Immanuel Kant gibi filozofları okuduğum gibi, ruh bilimi ile alakalı bazı eserleri de tedkik ettim. Kendime göre hakikati arama yoluna girmiştim... Ama felsefe benim kafamı iyice karıştırarak, neticeye ulaşamadan ortada bıraktı. Bir uykusuzluk rahatsızlığı başladı bende. Okul revirinde yattım. Doktora gittim uyku ilacı verdi. Felsefenin verdiği uykusuzluğu ilaçlarla biraz giderebildik... Bu şekilde okuldan mezun oldum.

ELAZIĞ'DA SÖZLER KİTABI GEÇTİ ELİME

İlk tayin yerim Elazığ Erkek Sanat Enstitüsü oldu. Orada ne okuyayım diye düşünüyordum. Felsefeden bir noktaya ulaşamadık, acaba ne okusam diye düşünmeye başladım. 1957 senesinin Temmuz ayında ilk maaşı aldım, bir ev tuttum. Eve perde alayım diye dışarıya çıktım, bir manifaturacıya girdim. Manifaturacıdan perdemizi aldıktan sonra, benim yaşlarımdaki tezgâhtar "Sen nerelisin?" dedi bana. "İspartalıyım" dedim. "Babam İspartalıları sever, ikinci namazına gitti, bekler misin?" dedi. "Beklerim" dedim. Tezgâhtaki gencin babası Hacı Necip Terzi geldi, tanıştık. İspartalıyım deyince, "Bediüzzaman'ı tanır mısın?" dedi. "Duymuşum ama neyle meşgul olur, ilmi, fikri nedir bundan haberim yok. Kerametlerinden bahsederler, geceleri Senirkent'in arkasına düşen Çam Dağı'nda kalırmış falan diye duyardım." Dedim. Uzun müddet Senirkent'te de kalmamıştım zaten. Biraz şaşırıp adam, Senirkentli olup da Bediüzzaman'ı nasıl görmez diye.

Derken tam o sırada postacı geldi, bir paket verdi. Açtılar, paketin içinden iki adet SÖZLER çıktı. Yeni harflerle basılan ilk matbaa baskısı kitap... Oğlu "Baba bir tane sipariş vermiştik, iki tane gelmiş" dedi. "İyi tamam işte birisi bana gelmiş, verirsiniz ben de Bediüzzaman'ı öğrenirim" dedim. Biraz düşündüler... Demokrat Parti zamanı ama yine de yasak. Tereddüt ettiler. "Kitabın birini bana verin, ben size Bediüzzaman'ı anlatırım" diye ısrar ettim. Verdiler, 25 lira idi fiyatı. İlk Sözler iki cilt ama tek ciltle ikisi birleştirilmiş. Maaşım da 150 lira. Ama üç ay sonra Menderes bir çıkış yaptı, 300 lira oldu maaşım. Maaştan 25 lira ayırmak o zaman zor gelmişti bana.

SÖZLER KİTABINI OKUYUNCA İLİKLERİM, KEMİKLERİM DOYDU

Manifaturacıdan perdeyi aldım, akşam yemeğini çarşıda yiyip geldim eve. Bir makat (divan) vardı, üzerine oturdum. SÖZLER kitabını aldım elime, sabaha kadar bunu okuyayım dedim ve başladım okumaya... Gaz lambasının ışığında okuyorum yalnız... Gecenin yarısı 04 gibi birinci cildi bitirdim. Nefsim doydu... Aradığımı bulmuş gibi bir hâl oldu... Kitap beni tamamen değiştirdi... Felsefeden gelen sıkıntılar gitti... İliklerim, kemiklerim doydu... Demek aradığım bu imiş dedim... Yarın da 2. cildi okuyayım diye okumayı kestim.

Ertesi günü, ikinci cildi de gece aynı saatlerde 04 gibi bitirdim. Yalnız Kur'an okumasını henüz bilmediğimden o kısımları atlayarak okuyordum. Okumaya alışkın olduğumdan o tarz kitapları aynı süratle okuduğum çok vaki olmuştur. Felsefe kitaplarından aşına olduğum kelimelerden midir, yoksa Üstad'ın manevi yardımından mıdır bilmiyorum, anlamadım diye bir durum olmadı bende.

Sözler'de "Kur'an Şakirdleriyle, Felsefe Tilmizlerinin mukayesesini" var; oraya gelince daha dikkatlice okudum. "Felsefe hakikatin yolunu şaşırmış..." bölümünü okuyunca da, 'demek biz okulda şaşkın bir yolda yürümüşüz' dedim kendi kendime. 30. Söz'de ehl-i felsefenin seslerinin, ayak izlerinin bütün bütün kesildiği bahsi gelince de tam olarak aradığımı bulduğumu anladım.

Okul kitaplarından ve okuduğum felsefe kitaplarından bir bavul götürmüştüm Elazığ'a. Onları çıkardım gecenin yarısında ocakta yaktım. Bunlar beni boşuna uğraştırmış diye yaktım onları. Dekart'ın iki ciltlik felsefesi zor yanıyordu, karıştıra karıştıra yaktım ikisini de.

AYAKTA BİR RÜYA

Sözler kitabını okuyup bitirince ayağa kalktım, oda birden değişti –ayakta rüya diyebiliriz buna- Senirkent'teyim. Kapıyı bir çocuk çaldı, pencereden aşağı baktım “Ne var oğlum?” dedim. “Bediüzzaman sizi ziyarete geliyor” dedi. Bazı sorularım da vardı. Eskiden üzerine çerez konulan sandalyeler vardı ya onu, Bediüzzaman'ı buraya oturtayım diye koydum, karşılamak üzere evden çıktım. Yolda karşılaştık, beyaz elbiseli... Üstadın elinde SÖZLER... “Bunu okudun mu?” dedi. “Okudum... Ama bu Arabî harfleri okumadan geçtim, onları bilmiyorum” dedim. “Onları da okursun” dedi. Bu arada “Müvellidülhumuza, müvellidülma, karbon, azot’ bunların dörde intikal ettirilmesini kavrayamadım” dedim. “Risalelerde onları kavarsın” dedi. Üstad beni yolda görünce eve gelmedi, geriye doğru döndük. O sırada sarıklı, sakallı, yaşlı kimseler doldu, beni geriye doğru çektiler. Yaşlılar konvoyu teşkil etti. Biz genç olarak yaşlı konvoyun en arkasında kaldık. Bir bahçenin etrafında dönerken ben en arkada, Üstad da en önde; bana bir el etti, uyandı.

ÜSTAD: TAHSİN TOLA ELLİ MEBUSUN YAPAMADIĞI HİZMETİ YAPTI

Sene 1957, okullar henüz başlamadı, Eylül ayı da gelmek üzere... Elazığ'dan ayrıldım, Senirkent'e gitmeden doğru Isparta'ya vardım. “Kim meşgul oluyor?” diye sordum, Boyacı Rüşdü (Çakın) dediler. Buldum Boyacı Rüşdü'yü, girdim dükkânına, “Selamün aleykum” dedim. Okuma halindeydi. Eliyle işaret etti ‘otur’ diye. Sonradan öğrendiğime göre Cevşen okuyormuş. Bitirdi “Aleykum selam, ne var?” dedi. “Ben Senirkentliyim, Bediüzzaman'ı ziyarete geldim” dedim. “Bediüzzaman çok hasta, ziyaretçi kabul etmiyor, oda kapısından yemeğini bırakıyoruz, biz de yanına giremiyoruz, onun için ziyaret mümkün değil” dedi. “O zaman siz bana kapıyı bir gösterin” dedim. “Şimdi oraya birisi gidecek öğrenirsin” dedi. Sirtında torbayla birisi çıktı geldi. Sonradan öğrendim ki gelen Tâhirî Mutlu ağabeymiş. O da aynı şekilde, “Bediüzzaman çok hasta, ziyaretin mümkün değil” diye söyledi. Ben rüyayı gördüğüm için ziyaret edeceğime inanıyordum...

Tâhirî ağabey önde, ben arkada gidiyoruz. Bu arada hükümet binasının yanına geldik, iki arkadaşım ile karşılaştım. “Mehmet nereye?” dediler. “Bediüzzaman'ı ziyarete gidiyorum” dedim. “Biz de gelelim” dediler. “Siz de gelin” dedim. Hüseyin Abidinoğlu Isparta'da Milli Eğitim Müdür vekilliği yapmıştı. Öteki de onun arkadaşı İlahiyat Fakültesinde okuyor, Keçiborlulu... “Abdest alın gelin” dedim onlara. Ulu Camiye gittiler, ben biraz ilerledim. Derken Bey Camiin yanındaki köşeye geldim. Köşede arkadaşları beklemeye başladım. Tâhirî Ağabey eve girdi, kapıyı kapattı. Onlar geldi, karşıdan bir taksi belirdi, içinden Üstad Hazretleri çıktı. Aynı, gece rüyada gördüğüm zat... Kollarında iki kişi, yürütüyorlar, hasta olduğu belli... Taksiden çıkardılar, evin kapısına doğru döndürdüler. Üstad köşede bizi gördü, kollarındakileri biraz geriye doğru itti, bize, ‘gelin’ diye eliyle işaret etti. Koştuk, üçümüz de elini öptük, yüzümüze de sürdük. Üstad üçümüzün de tek tek başını okşadı. Konuşması anlaşılmiyor, sesi çok hafif çıkıyordu. Sungur Ağabey tercümanlık yaptı. “Ben Elazığ'da muallimim, Senirkentliyim” dedim. Sungur Ağabey, Üstad'ın muallimlerin hizmetlerinden bahsettiğini bize aktardı. Üçümüzle de ayrı ayrı konuştu Üstad. Ben, Senirkentliyim deyince “Tahsin Tola'ya selam söyle, elli mebusun yapamadığı hizmeti yaptı.” dedi. Malum Tahsin Tola da benim gibi Senirkentlidir, Demokrat Parti Milletvekilliği yapmıştı. Sonra Üstad, “Ben çok hastayım, ziyareti yukarıda yapılmış kabul edin” dedi. Tabi çok heyecanlıyım, çok konuştuk ama hepsini tutamadık aklımızda. Üstad Hazretlerine böyle bir ziyaretimiz oldu.

Bu arada Sungur Ağabey bana, “Ben de öğretmenim, Üstad'ı yukarıya götüreyim, bekleyin, konuşalım” demişti. Hakikaten Üstad'ı bıraktıktan sonra yanımıza geldi, ayaküstü konuştuk. Sungur ağabey bize, hizmetin öneminden, kendisinin hizmet için öğretmenliği bıraktığını vs. söyledi. Zaten onun için iyi hatırlıyorum Sungur ağabeyi.

İkinci kere Eylül ayında Elazığ'a dönerken tekrar geldim Isparta'ya, Üstadı ziyaret etmek için. Elazığ'a, Hulusi Ağabeye bir diyeceği var mı diye gitmiştim. Kapıdan çok hasta olduğu söylediler, geri döndüm. Ertesi sene yine gittim, yine çok hasta olduğu için görüşemedim.

ELAZIĞ'DA HULUSİ AĞABEYİN DERSLERİNİ TAKİP ETTİM

İlk defa Sözler kitabını aldığım dükkânın sahibi Hacı Necip Terzi, Hulusi ağabeyin komşularıymış. Isparta'dan Elazığ'a dönünce onlara Bediüzzaman Hazretlerine yaptığım ziyaretimi anlattım. O kadar sevindiler ki, onların kiracıları varmış, rica ettiler, evi boşalttırıp bana verdiler kira olarak.

Hacı Necip Terzi ile beraber Hulusi ağabeyin derslerine gitmeye başladım. Hulusi ağabeyin evinin bahçesinde çardağı vardı, yerde... Akşam ile yatsı arasında orada Osmanlıca risalelerden ders yapıyor, ilmi halden de okuyordu. Yatsıyı kendisi kıldırıyor, ders bitiyordu. Böyle çok zaman Hulusi ağabeyin derslerini takip ettim.

Baktım ki, Elazığ'da risaleleri temin edecek bir yer yok. Senirkent'e Ali İhsan Tola ağabeye mektup yazdım, bana bir sandık kitap gönderdi. Gelen kitapları, parasını alarak arkadaşlara dağıttım. Elazığ'da iki sene kaldım, tayinim Senirkent'e çıktı...

ŞİKÂyet EDİLDİM, HİÇ İNANCI OLMAYAN MÜFETTİŞ HAYRETLER İÇİNDEYDİ

27 Mayıs 1960 İhtilalında Senirkent'teyim... Yapı Sanat Enstitüsünde öğretmenim... Ali İhsan Tola ağabeyle beraber devamlı Risale-i Nur dersleri yapıyorduk. Tahsin Tola ile Ali İhsan Tola hala-dayı çocukları olarak akrabadırlar.

Okulda, sınıflarda Bediüzzaman hazretlerinin hayatı, eserleri hakkında konuşur, anlatırdım. Bir gün kapıyı açmışlar, beni dinlemişler. Sınıfın kapısı arkamda kaldığı için, farkına varmamışım ben. Kısa sürede bu duyulmuş, yayılmış, şikâyet edilmiş. Şikâyet edenler, bazı siyasi şeyler de eklemişler tabi.

Ramazan ayıydı... İkinci namazı sırası, Milli Eğitim Müdür vekili tahkikat için okula gelmiş. Baktım ağzında sigara, ben oruçluyum... "Tahkikat yapmaya geldim" dedi. "Bu vaziyetteki bir adam beni tahkik edemez, git başkası gelsin" dedim, adamı kovdum. Arkamdan müdür bağılıyor, "Yahu bu adam senin işi kapatmaya gelmiş, sen bıraktın gidiyorsun" dedi. "O adam beni tahkik etmesin" dedim, dönmedim geriye. Bu dediğim hadise Demokrat Parti zamanında oldu, ihtilal olmamıştı daha. Hakikaten şikâyet dosyasını kapatmış adam...

Arkadan 27 Mayıs 1960 ihtilali olunca, "Bu adam Demokrat Partinin adamıdır, tahkikat yapılmadı" diye yenilemişler şikâyetlerini. Başladı yeniden bir tahkikat. Bir tahkikatçı geldi, "Mehmet, ne istiyorlar bunlar, şikâyet etmişler?" dedi. "Ne bileyim ben de anlayamadım bu işi, matematik-fizik hocasıyım ben" dedim. Bir çay içti bıraktı gitti. Ben zannettim ki o, bu işi kapatır...

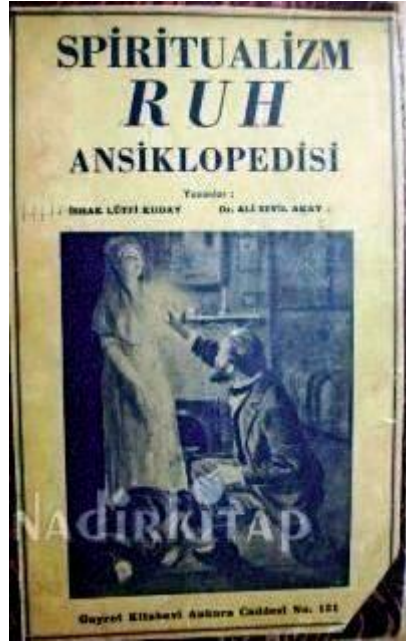
Aradan biraz zaman geçti, bir müfettiş daha geldi. Onun adını hatırlıyorum; Mehmet Doğanay'dı, kimyacıydı. "Mehmet, benim babam da müftü, senden ne istiyorlar bunlar, bir çay ısmarla da gideyim" dedi. İyi, herhalde bu kapatacak dedim içimden. Çayı içti, o da bıraktı gitti. Yine içimden 'biri kapatmadı, herhalde bu kapatacak dosyayı' dedim.

Üçüncü bir müfettiş geldi. Adını hatırlayamadım, soyadı Aköz... "Otuz senelik müfettişim, sekiz sene Balıkesir Lisesi Müdürlüğü yaptım, felsefe hocasıyım" dedi. Oturdu koltuğa, ben de karşısına oturdum. "Nedir bu senin işin, hiçbir inanç sahibi değilim, felsefe hocasıyım ben" dedi. "Senin gibi ... birini bekliyordum" dedim, çıkıştım adama. Artık ne söylediğimi şimdi demeyeyim ağır bir kelime... Neye uğradığını anlamadı, tutuldu kaldı öylece. Konuşacak hali kalmadı. "Bu yaşa, altmışına gelmişsin, bu toprağa gireceksin daha hiçbir şeyden haberin yok, sen ne biçim adamsın öyle" dedim. Sonra ezberimde olduğu kadar "Bir harf kâtipsiz olmaz..." bölümünden biraz okudum, ezberimden. "Sor bakalım" dedim. Sükûtu ben bozdum gayrı.

Dedi: "Nasıl oluyor da yıkılan hükümet tarafında oluyorsun?" "Ben siyasetçi değilim, partiden bana ne. Sen şimdi benden nurluluk hakkında tahkikat yapacaksın, siyasetle ilgim yok benim" dedim. Buna rağmen devam etti, "Mesela bir köye okul yapılması için para gelse, o parayı camiye sarf etseler, sen ne diyorsun?" dedi. "Cami lazımsa cami yapılır, okul lazımsa okul yapılır, yapacak olan ben değilim, ne ilgim var?" dedim kapattım. Sonra Bediüzzaman'a geçti, "Birkaç zeytinle, bir yumurta ile idare ediyormuş?" dedi. "Senin bu sorun da sakat. Yumurta mideyi en geç terk eden gıdadır. Bütün hayatı riyazetle geçmiş 40-50 kiloluk bir zat bir yumurta, birkaç zeytinle idare eder. Bunun herhangi bir kerameti yok" dedim. Bundan da bir şey çıkaramadı. Biraz durdu: "Denizli hapishanesinde iken camide görülmüş" dedi. "Bu işte de senin mesleğinden haberin yok. Dr. Ali Sevil Atay ve İshak Lütfi Kудay diye iki kişinin 'Spiritüalizm Ruh Ansiklopedisi' diye kitapları var. Kitabı getirteyim görürsün" dedim. Bu kitap yakmadıklarım dandı, okul kütüphanesine vermiştim. Kitabı getirttim. Orada Adanalı bir ticaret ehli hem Adana'da alışveriş etmiş, hem de İstanbul'da alışveriş yapmış, iki yerde görülmüş. Misal olarak konulmuş kitaba. "Bak senin mesleğin de felsefe, ama haberin yok. Sürrealizmin (Gerçeküstücülük) konusudur bu. Bu iki Doktor Araştırmış, bu kitabı yazmış. Sen de felsefe hocasıydın. Felsefeci değil, felsefenin hocasıydın" dedim.

Bu arada müfettiş ne sorduysa felsefi cevaplar verdim... "Mehmet, ben şaşırdım bu işe, benden evvelki arkadaşları da düşünüp senin aleyhinde rapor verecektik, böyle bulacağımı zannetmiyordum" dedi hayretle. Sonra da: "Ama buradan seni kesin alacağız, o şartla emir geldi" dedi. "Nereye verirsiniz verin mühim değil" dedim.

Bu sorgulama üç saat sürdü. Yaz ayındayız, öğle oldu... Şikâyetçilerden biri Kız Sanat Enstitüsü müdiresiydi. O geldi: “Efendim sizi yemeğe bekliyoruz” dedi. Yemeğiniz batsın dedi onlara elinin tersiyle. Arkadan Ortaokul Müdürü geldi, o da aynı şeyleri söyledi. Ona da aynı şekilde çıktı, gönderdi. Adamın yemek yiyecek hali kalmamıştı.

İki doktorun yazdığı Ruh Ansiklopedisi

Müfettiş iki daktilo sayfası rapor yazmış, ama gayet güzel bir rapor. ‘Hiç ümit etmediğim felsefi cevaplar falan...’ gibi. Ben kendim için öyle yazamam yani. Raporun en sonuna da: “Boynunda kravatın olmayışı, kendisinin zayıf oluşu, çevrede nurcu tanınan kimselerle konuşması din hislerinin çok kuvvetli olduğunu göstermektedir. Kars ve Ardahan gibi bir yere nakli zaruridir” diye yazmış. Bünyemin zayıflığı da suç olmuş yani. Bu raporu ben nereden öğrendim; Rapor teftiş kuruluna gitmiş. Teftiş kurulu: “Memurin-i Disiplin kanununda nurculuk diye bir suç yoktur. Biz ancak mahkemenin vereceği karara göre bir ceza verebiliriz” deyip, bütün tahkikatları bir klasör yapmışlar, Isparta Vilayetine inkılâp valisine göndermişler. Oradan da Isparta Ağır Ceza Mahkemesine sevk edilmiş. İdari soruşturmada, adli soruşturmaya geçmiş oluyor dosyam. İşte o müfettişin hakkımda yazdığı raporu, mahkeme dosyasından öğrendim ben, sonradan.

HÂKİM, SAVCIYA SORDU: “ÖĞRETMEN KİTAP OKUMASIN DİYE YAZALIM MI KARARA?”

Isparta Adliyesinde ilk mahkemeye girdim. Savcı: “Risale-i Nur okumuşsun, nurcularla konuşuyormuşsun...” diye sormaya başladı. “Benim mesleğim öğretmenlik, mesleğim kitap okumaktır, okuduğum kitabı güzel bulduysam talebelerime tavsiye ederim, işim bu benim.” Dedim. Savcıya döndü hâkim: “Ne diyorsun öğretmen kitap okumasın diye yazalım mı buraya?” dedi. Hâkim Sıtkı Bey¹ çok antika bir adamdı hani... Kıpırmızı kaldı savcı. İki satır bir şey yazdıramadı. Savcının adına da hâkim bey yazdırdı. Hâkime, “Benim Kars’a tayinim çıktı, mahkemeye gelemeyeceğim...” derken; Hâkim, “Git oğlum, gelme” dedi. Cezayı mahkemeden değil, idareden almış olduk. İşte böyle Kars’a tayinimiz çıkmış oldu. İhtilalın arkasından oldu bu tayin işi.

KARS'A GİTTİM, İLK HİZMETLER...

Kars’a gitmek istemiyor, başka bir mesleğe geçmek istiyordum. Dr. Tahsin Tola Ağabey Senirkent’e gelmiş. “Niye geldin?” diye sordum. “Ankara biraz telaşlı göz önünde bulunmayayım diye geldim” dedi. Senirkent’te evi vardı zaten. Kars’a gitmek istemiyorum diye meseleyi ona açtım. Dedi: “Mehmet, ben sana her yerden iş

¹ Mehmed Güleşçi’ye beraat veren Hâkim Sıtkı Beyi, Risale-i Nur’un unutulmaz avukatı Gültekin Sarıgül’e sordum. Şu bilgileri verdi: “Sıtkı Cebesoy’u iyi tanırım. Isparta Adliyesinde Ağır Ceza Mahkemesi Başkanıydı. Yaşlı, adil bir hâkimdi. Risale-i Nur davalarında aleyhte bir karar çıkmış; hiç dinlemiyor, lehte karar veriyordu. Vefatında Tâhîrî Mutlu, Mustafa Ezener, Tenekeci Mehmed ağabeyler ve Ben bulunduk. Böyle bir şerefe nail oldu... Allah rahmet etsin...”

bulurum, ama ben öyle istemiyorum. Kars'a git maaşını, harcırahını al, bir-iki gün dur, durulmayacak gibi bir durum varsa, orada istifa eder gelirsın" dedi. Doğru söylüyordu, "Gideyim" dedim. Ekim ayının son günlerindeyiz...

İki tenekeye Risale-i Nur kitaplarından doldurdum. Tenekeye iki kat kitap koyunca dört parmak yer boş kalıyor. Oraya da bulgur doldurdum, lehimlettim tenekeleri. Bulgur tenekesi diye götürceğim gayri. Kitap bulundurmak yasak... Bavula da küçük kitaplardan doldurdum. Bir bavul, iki teneke Risale ile Kars yolculuğuna trenle başladık. Senirkent'e daha yakın olduğu için Keçiborlu istasyonundan başladık yolculuğa. Keçiborlu'da istasyon tren memuru illa tenekeleri açacağım diyor. Adam da Uluborlulu... "Hemşerim yapma, bak Kars'a tayinim oldu, ben öğretmenim, bulgur götürüyorum." Dedim. Pazar günüydü... "Açsak, ben şimdi nerden lehimci bulacağım?" falan derken güç bela, "Peki, git koy trene" dedi. Akşama doğru Keçiborlu'dan Kars'a doğru çıktık yola.

İki günde vardık Kars'a. Akşam namazı sırasında trenden indim. Tekerlekli araba yok, atlı kızaklar çalışıyor. Eşyaları istasyon memuruna rica ile emanet bıraktım. Kızağa bindim, "Beni sıcak bir otele götür" dedim. Cumhuriyet Oteli diye bir otele götürdü. Otelin salonunda soba var, odalarında yok. Sabah namazına kalktım. Benimle beraber birisi daha kalktı, abdest aldı, ama ayağını yıkamadı. Bu nasıl Müslüman dedim, ilk günü. Sabahleyin adamı buldum sordum, "Ben Şii'yim" dedi.

Hava aydınlanınca Kars'ı tanımak için dolaştım. Kars o zaman küçük bir yerdi. Kahvelere baktım içerisi adam dolu, sigara dumanı her tarafı kaplamış. "Benim oturacak bir yerim yok buralarda" deyip otele gittim, salondaki sobada ısındım. Gideyim mi, burada durayım mı diye düşünmeye başladım. Babama: "Burası benim duracağım bir yer değil, istifa edip geleceğim" diye bir mektup yazdım.

"Gazi Ahmet Muhtar Paşa Sanat Enstitüsü" idi okulumun adı... Oraya da uğrayayım dedim. Sabahleyin kimse yok daha, nöbetçi öğretmen gelmiş. "Sen kışın ortasında niye geldin buraya?" dedi. Cebimde Hutbe-i Şâmiye vardı, onu çıkardım verdim; "Bu kitabı okuyorum diye beni buraya sürdüler. Sen de oku da ne varmış bir bak." dedim. İlk defa ona verdim bir kitap.

Sonra çıktım, baktım belediyenin işgaliye memuru bir ot arabasını tartıyor. Otu tartıp aracılık yapıyor yani. Cam kulübeden, pencereden iş görüyor. Gözüme kestirdim bir de şuraya gireyim bakayım dedim. Girdim, boş bir sandalye vardı ona oturdum. Üç-beş kişi daha vardı, onlar ayakta idi. Çıkardım cebimden bir küçük risale, bir ders yapayım bakalım ne olacak dedim. Okudum, memur da kulak verdi, diğerleri de. Bitirdim kitabı cebime koydum. Memur, Dursun Koç diye biri... Arabalar gidince bana döndü "Hoş geldin, nerelisin?" dedi. "Senirkentliyim" dedim. "Benim ağabeyim Senirkent'te yün ipliği yaptırdı, orayı tanır" dedi. Bir tevafuk yani... "Kitaptan bana da verir misin?" dedi. Bir kitap da ona verdim, parasını aldım. Kitapların parasını alıyordum. Gittim yine otelime.

Otelde yeniden düşünmeye başladım... "Eğer böyle kitap verilecek, hizmet olacaksa ben niye döneyim?" diye kendi kendime sordum. Kars'ta üç ay kalmaya karar verdim. "O zaman bir ev tutayım" dedim içimden. Babama yazdığım mektubu da cebimden çıkardım, yırttım. Okulda daha derse başlamadım, 15 günlük tayin mühletimi kullanıyorum. Kars'ta ilk günüm böyle geçti...

SONRADAN KARS HİZMETLERİNİ YÜKLENECEK OLAN HALK PARTİLİ HALAY AYDIN...

Ertesi gün, dün tanıştığım belediye memuru Dursun Koç'a gittim, "Dursun, işin bitince seninle dolaşalım da bana bir ev turalım" dedim. "Olur" dedi. Gittik, 'Abadayı' diye birisini çağırdı. İki odalı toprak bir ev... "150 lira" dedi Abadayı. Üç aylık diye düşündüğüm için pazarlık da etmedim. Dursun: "Hemen yarım ton kömür, yarım ton da odun göndereyim sana" dedi. Ben de soba almak için çarşıya çıktım ve aldım. Sobayı kurdum, odun, kömür de geldi, ısındım. Müspet karar verince her şey insana hizmet ediyor gayri... İstasyondaki tenekeleri almaya gittim, eve getirdim.

Tutuğum evin karşısında bir karakol var... İnönü Polis Karakolu... Karakol da zemin kat, benim ev gibi. Camları da eski büyük camlardan, karşılıklı birbirimize bakıyoruz. Perdem olmadığı için onlar beni, ben de polisleri görüyorum. Sabah namazını cüppemle, sarıkla tek başıma sesli kıldım. Aradaki bölmeden benim sesim ev sahibine duyulmuş. Ev sahibi değil de onun damadıymış. Adı Halay Aydın... Çıktı geldi, "Hoş geldin" dedi. Tenekenin içinden Sözler'i çıkardım, bulgurlar kitapların içine girmiş, ayıkladım. Halay, Sözler'i eline aldı, baktı, "Biz bu adama düşmanız" dedi. "Halay niye düşmansın?" "Ben Halk Partisinin Gençlik Kolu Başkanımı" dedi. "Neden düşmansın?" dedim. "Bu adam Demokrat Parti'denmiş" dedi. "İyi Halay, evinden kaçacak halim de yok. Şu kitabı al, götür, oku. Onun parti ile patırtı ile alakası yok. Oku, bir daha görüşelim, evindeyim nasılsa" dedim. Halay Aydın Sözler kitabını aldı gitti.

RİSALE VERDİKLERİM, BİRİ POLİS DİĞERİ HALKA PARTİ GENÇLİK KOLU BAŞKANI

Karakoldan da, bize komşu geldi diye bir polis çıktı geldi. O da baktı kitaplara “Bunlardan götürsek?” dedi. “İyi al, götür, oku bakalım” dedim. Kitap verdiklerimden biri polis, birisi de Halk Partisi Gençlik Kolu Başkanı... “Bakalım ne olacak” diye düşündüm. “Olsa olsa ikinci bir mahkeme olur, birisi Isparta’da birisi de Kars’ta oluversin” dedim içimden. Kars’ta ikinci günüm de böyle geçti...

Ertesi gün Halay Aydın çıktı geldi... Halk Partisi merkezine götürmüş Sözler kitabını. Orada okumuş, eve böyle birisi geldi demiş. Orada, sonradan mebus olacak olan Halk Partisi İl Başkanı Avukat Muzaffer Şamiloğlu: “O adamı bana getirin, bir görelim şu adamı” demiş. Halay: “Bizim parti başkanı seni istiyor” dedi. “Gidelim” dedim. Gittik bürosuna. Dedi: “Mehmet hoca, ben Halk Partisinin Kars İl Başkanım, mebus olacağım, Şamiloğlu sülalesindenim, şu kitap takımını al getir.” Kitapları götürdüm... Dedi: “Şu karşıdaki benim terzimdir, bir takım da ona götür, parasını o vermezse ben vereceğim” dedi. Halk Partisi Başkanı benim namıma Risale satışı yapıyordu. Terziye verdim, o da çıkardı parasını verdi. Halk Partisini başkanından yakalamıştım işi. Üçüncü günü Kars’taki hizmetin boyutu buydu...

BAKTIM CHP’Lİ HALAY İNÖNÜ RESİMLERİNİ YIRTMIŞ

Halay Aydın’ın kereste atölyeleri varmış, arkadaşları varmış orada. Bir de onlara götür beni dedim. Götürdü, on kişilik bir şirket. Dokuzu namazını kılıyormuş, bir tek Halay kılmıyormuş içlerinde. Halay da kılma durumuna gelince arkadaşları benden fazla uçuyorlardı sevinçten. Onlara da sattım Risalelerden... Bizim evde tuvaletler yakındı... Dördüncü günü baktım, İnönü’ye ait bazı fotoğrafları yırtmış atmış. Oradan anladım ki, Halay tamam... Ben Kars’tan ayrıldıktan sonra Halay Aydın hizmetlere sahip çıktı... Dersanelerin açılmasını hazırlayan, sağlayan odur. Hizmetin ağırlığı onda kaldı. Ayrılırken “Bu işi sana bırakıyorum” demiştim ona. Ben Kars’ta iken herhangi bir mahkeme, baskın gibi bir hadise olmadı. Ama ben ayrıldıktan sonra Halay Aydın’ın yakasına yapışıyorlar, mahkemeler başlıyor.

Halay Aydın, Kars CHP Gençlik Kolu Başkanı iken Kars’ta ilk Risale-i Nur medresesini açmıştı

BİR BAVUL DOLUSU RİSALE GELDİ

Velhasıl Risaleler bitti... Okula kalmadı kitap... Okula başlamadım henüz 15 günlük tayin mühleti devam ediyor. Risale nerde vardır, nereden getirilir bilmiyorum. Ne yapayım diye sallana sallana dışarıda yürüyorum, caddede. Baktım, karşımdan Erzincanlı Mehmet Küçükağa geliyor. Daha önceden Isparta’da tanışmıştık. O esnaftı, peynircilik de yapıyordu. “Yahu sen ne yapıyorsun burada?” dedi. Durumu anlattım. “Sen ne yapıyorsun?” dedim. “Süt alacağım, peynir yapacağım” dedi. Sonra: “Bir davul dolusu Risale-i Nur getirdim, kitapları satmak için dolaşıyorum, ama daha kimseye bir şey söyleyemedim” dedi. “Kitapları bana ver, dök kitapları evin ortasına bir daha doldur gel” dedim. Hemen gitti kitap almaya. Erzurum’dan getiriyormuş eserleri. İkinci kere doldurdu geldi bavulu...

OSMAN DEMİRCİ HOCAEFENDİ BENİ TARİKATA ÇEKMEYE ÇALIŞTI...

Velhasıl on beş günlük tayin mühletim doldu, okul başladı... Okulun durumu perişan... Çocukların çoğu oyun salonlarında... Her dersin hocası da yok, boş geçiyor dersler...

Kars’ta üç ay kalma kararımı bir seneye uzattım. Erzurum’da camilerde Arapça dersi veriliyordu. Yaz aylarında Isparta yerine Erzurum’a gideyim de Arapça öğreneyim dedim. Zaten Isparta uzak, iki günlük yol... O sene yaz tatilinde geçtim Erzurum’a. Palandöken Otel’inde Mehmed Kırkinci hoca efendiye buldum. Daha önceden tanıımıyordum, duyuyordum ama görmemiştım. “Buraya üç aylık Arapça okumaya geldim” dedim. “Hemen başlayalım” dedi. Daha sonra Kırkinci Hoca bir hikmete binaen beni Osman Demirci hocaya götürdü. Osman Demirci, Erzurum Derviş Ağa Camisi’nde imam ve vaiz. Caminin karşısında da bizim ‘Kümbet Dersanesi’ var. Kümbet Dersanesi’nin sıvası henüz yapılmış, camları takılmamış daha. İhtilal olunca dersaneye kimse

gelmiyordu. Ben burada yatarım dedim. Yaz ayı zaten. Camiye derse gidiyorum, Kümbet'e geliyorum, kimseler gelmiyor.

Osman Demirci ile İzhar'dan başladık. Osman hoca tarikatta... Bana dedi ki "Benimle beraber tarikata zikir çekmeye geleceksin, yemeği de bizimle beraber yiyeceksin..." "Benim param var, yatacak yerim de var, ben gelmem" dedim. "O zaman ben de okutmam" dedi. "Peki, kabul" dedim. Başladık muhtelif evlerde yapılan tarikata, zikirlerle... Defleri var, def çalışıyorlardı. Işığı söndürüyorlar "Lâ ilâhe illallah" şeklinde tevhid çekiyoruz. Semaverleri, çayları var. O açık çaydan otuz-kırk bardak içiliyordu. Yirmi kişi kadar oluyordu. Gelenler çarşı esnafındandı daha çok, memur yok. Oraya girmek aklımda olmayınca hangi tarikat olduğunu ne sordum, ne de öğrendim. Benim aklım, fikrim burayı nasıl değiştirimde... Cebimde de kitap götürüyorum hep.

Bir zikrin arkasından Osman Demirci hocaya dedim ki: "Bu insanlar biraz kalın enseli, bu zikirle bunlara tesir edilmez." "Ne olacak?" dedi. "Ben kitap okuyacağım. Sen git şeyhe söyle, izin al, ben kitap okuyacağım" dedim. Şeyh güzel ama, cazip bir adamdı. Gitti söyledi. "Okusun" demiş. Çıkardım cebimden kitabı, başladım okumaya. Ne okuduğumu hatırlamıyorum şimdi. Ama o yirmi kişi yerinde dondu kaldı. Böyle bir şey ne duymuşlar, ne de görmüşler. Şaşılar, tutuldular kaldılar. Bunlara bir merak sardı. Bakalım ne olacak sonunda diye ben de merak ediyorum. Sonraki toplantıda bir daha okudum, yine aynı şey oldu. Şeyh Efendi de hiç seslenmiyor, aynı tutukluk onda da var.

Baktım Osman Demirci hocadan cami vaazlarında, kürsüde Risale-i Nur'dan cümleler çıkmaya başladı. "Tamam, bunu yakalamışız" dedim. Sonradan öğrendim ki, Osman hoca hemen Külliyyatı almış ve okumaya başlamış.

Kırkinci hoca, beni Osman Demirci'ye götürürken demişti ki: "Ben seni götürüyorum ama sen de Osman hocayı buraya, Kümbet'e getireceksin." O şartla beni oraya göndermişti. Demirci hoca bundan sonra tarikata gitmedi artık. Kümbet'te Kırkinci hoca ile görüşmeye başladılar. Üç ay Osman Demirci hocadan Arapça okumuş oldum.

Mehmed Kırkinci hoca efendiye: "Kars'ta benim konuşacağım, tanışacağım cemaatten kimse var mı?" diye sordum. "Hiç kimse yok" dedi. Tam on beş sene evvel, 1946 senesinde, Albay Hulusi Yahyagil Ağabey Kars'ta kısa bir süre görev yaptıktan sonra, Sarıkamış'a tayini çıkıyor. O dönemden bir talebe veya anlatılacak bir hatıra ben rastlamadım. (Bu hatıra, Mehmed Kırkinci hoca efendiye tarafımdan teyid ettirilmiştir. Ömer Özcan)

KARS'TA BİR SENEMİ DOLDURDUM, BİR SENE DAHA UZATTIM

Kars'ta birinci senemi doldurdum. Baktım hizmetler iyi, Arapçayı da ilerlettim. Bir sene daha kalayım istiyorum ama askerlik tecilim 30 yaşına girdiğimden dolayı bitti. Bir tecil daha yaptırmak için Ankara'ya gittim, Dr. Tahsin Tola ağabeyi buldum. O, Genelkurmay'a telefon etti fakat tecil olmadı. Seferberlik dairesinden bir kâtip bu işi becerdi. Kars'a döndüm. Bir kış daha kaldım Kars'ta. Yazın yine Erzurum'a, Osman Demirci hocaya gittim, Arapçayı epey ilerlettim.

ZÜBEYİR AĞABEY, FELSEFİ HAYATIMDAN SONRA RİSALE-İ NUR'U TANIMAMI CEMAATE ANLATMIŞ

Son tecil sürem de birince 1962 senesinde Kars'tan asker oldum. Önce Tuzla Piyade Okulu'na, oradan da Bolu'ya... Tuzla Piyade Okulu'nda Nurcu olduğum duyulmuş. Bölük Komutanı Binbaşı beni çağırdı "Risale var mı?" dedi. "Bavulda var" dedim. "Bavulu İstanbul'da bir yere koy, benim başımı belaya sokma" dedi. Gittim İstanbul'a. Maarif Yurduna iki saatliğine koydum bavulu. Süleymaniye Kirazlı Mescid 46 Dersanesine gittim. Zübeyir Ağabey kalıyordu orada. Dedim: "Ağabey Tuzla'da askerim. Böyle bir iş için geldim. Risaleleri bir yere koyalım." Bavul için Fatih'te bir adres verdi, çıkınca oraya teslim ettim, Tuzla'ya döndüm.

Bu arada Zübeyir ağabeye Risale-i Nur'u tanımadan önceki felsefi hayatımı, eserleri tanıma şeklimi, rüyamı, Üstad Hazretlerine yaptığım ziyaretimi anlattım. Dikkatle dinledi... Zübeyir Ağabey sonradan benim anlattıklarımı başkalarına da anlatmış ve o sırada teyp bandına kaydedilmiş. O ses ortada geziyor şimdi bile. O bandı Ankara'da vakıf kardeşler bana da dinlettiler.

Terhisten sonra tayinim Giresun'a çıktı. Dört sene de orada bulundum. Giresun'da da hizmetlerimiz devam etti. Giresun hizmetlerine girersek çok uzar, burada keselim artık...

(1940 -)

MEHMED KERVANCI

Barlalı Mehmed Kervancı Ağabey, Sıddık Süleyman ağabeyin en küçük oğludur. Künyesini ve hatıralarını şimdi ikamet ettiği Ankara'da kaydettik ve yazdıktan sonra kendisine tashih ettirdik.

Mehmed Kervancı Anlatıyor:

1940 yılında Barla'da doğdum. Sıddık Süleyman Kervancı'nın dört evladından biriyim, en küçükleri benim. Babam 1898 Barla doğumlu olup, 5 Mayıs 1965 tarihinde Ankara'da vefat etti, 6 Mayıs'ta Barla kabristanında toprağa verdik. Barla'da hala ayakta olan evimiz, Üstad'ın evinin karşısındadır. Çınar ağacından Mus Mescidi'ne doğru giderken, ağaçtan itibaren 30 metre kadar ileride, solda, Bayram Yüksel ağabeyin yaptırdığı dersanenin bitişiğindedir.

Bizim aslımız Orta Asya'dan Türki Cumhuriyetlerden gelmedir. Babam Sıddık Süleyman'ın dedesi Yörük olarak gelmiş Antalya'ya. Yörükler kışın keçileriyle Toroslar'da oluyor, yazın da Afyon taraflarına giderlermiş. Onlar Antalya'dan Afyon'a doğru giderlerken Barla'nın altından geçerlermiş. Gelip giderlerken babamın dedesi Barlalı birileriyle tanışmış. Barlalılar büyük dedemi sevdikleri için, burada kal diye teklif etmişler. Sonradan Barlalılar, "Yahu bu adam nereden türedi?" demeye başlamışlar. Onun için bizim lakabımız Barla'da 'Türdüler'dir.

SIDIK SÜLEYMAN, ÜSTAD BARLA'YA GELDİKTEN SONRA DİNİ HASSASİYETLER KAZANIYOR

Babamın babasının adı da Süleyman'dı, oğluna da kendi adını vermiş yani. Annemin annesi Eğirirlidir. Üstad Barla'ya geldiğinde babam evliymiş.

Annemin adı Memnune'dir. 1912 doğumlu annem, 14 Ocak 1990 tarihinde ben Belçika'da görevli iken vefat etti. Eğirir'de kız kardeşim Ayşe'nin yanında vefat etti. Mezarı Barla'da, babamın mezarının yanındadır.

Dört kardeşiz. Sırayla Huriye (Vural), Ayşe (Selman), Yusuf ve ben Mehmet Kervancı... Kardeşlerimin hepsi de nur talebesidir. Babam çiftçiydi. Fazla aramız yoktu bizim. On dönümlük bir yerimiz ile iki dönümlük su altında yerimiz vardı. Sebze diker, rızıkımızı oralardan temin ederdi babam. 28. Söz, Cennet Risalesi'nin yazıldığı 'Cennet Bahçesi' de bizimdi.

Emirdağ Lâhikası'nda "Sıddık Süleyman'ın hemşerizadesi Hüseyin" diye adı geçen Hüseyin Bülbül benim halamın oğludur. Hastalar Risalesi'nde, Üstad'ın gözleri açılması için dua ettiğim diye bahsettiği 'Saliha Kadın' da babamın halasıdır. Bir de Abdullah Çapraz vardır, adı risalelerde geçer. O benim kayınpederimin babasıdır.

Babam Sıddık Süleyman Kervancı, Üstad Barla'ya geldikten sonra dini hassasiyetleri daha çok artıyor. Yani Üstad'la tanışmadan önce babamın dini hassasiyeti fazla değilmiş. Ama Üstad'la tanıştıktan sonra tamamen Üstad'ın hayatını benimsiyor, boş zamanlarında hep Risale-i Nur yazar ve okurdu.

ÜSTAD GELMEDEN ÖNCE BARLA'NIN ÜÇTE BİRİ RUM'DU

1923'den önce Barla'nın üçte biri Rum'du. 1927 senesinde Üstad Barla'ya geldiğinde Barla'da Rum olmaması lazım. Mübadele 1923'de olmuştu, Rumlar Yunanistan'a gitmişlerdi. Rahmetli annem derdi ki: "Rumlar Barla'dan gittiğinde ben 11 yaşımıydım." O zaman münasebetleri çok iyiymiş, ama sonradan biraz şırmamışlar. Babam Sıddık Süleyman'ın da Rumlarla arkadaşlıkları varmış. Yunanlılar İzmir'i işgal etmeden önce aralarındaki münasebetler çok iyiymiş. Annem hediyeleştiklerini; mesela Ramazan'da bir Rum'un evine süt götürdüğünü söylerdi. Hatta benim bir arkadaşına Yunanistan'dan Almanya'ya gelen

bir Rum, babamı sormuş. Babam vefat etmişti o zaman. Rumların Barla'da kiliseleri vardı, halen kilisenin duvarları duruyor.

İzmir'in işgalinden sonra azıyor Rumlar. Hatta bir Rum'a rastlamışlar, işgalcilerden haber getiriyormuş Barla'daki Rumlara. Jandarma tarafından üzerinde haber mektubu yakalanmış. Eğer bir galibiyetleri olsaymış; Cuma Önü Camisi'nin oraya odun yığmışlar, Müslümanlar camide iken yakacakları söylenirdi.

Rumlar daha çok inşaatla meşgul olurlarmış, duvar ustalarıymışlar. Yazın çalışmak için İstanbul'a giderler, kışın Barla'ya dönerlermiş. O sebeple, mesela benim dedem de senede iki defa katırlarla İstanbul'a gidermiş. Bundan dolayı bize Kervancı soyadını vermişler. Bizim Barla'nın İstanbul'la irtibatı fazlaydı. Barlalılar 1904 yılında İstanbul'da, "Barla'yı Kalkındırma Cemiyeti" kurmuşlar.

Mehmet Kervancı babasıyla beraber çektiği bu fotoğrafın hikâyesini şöyle anlattı: "Babamın bilinen bu tek fotoğrafını, 1959 yılında Ankara'da özel bir hastanede prostat ameliyatı olmak için giderken yolda beraber çektiymiştik."

ÜSTAD'IN BABAMA TAVSİYESİYLE İMAM HATİP OKULUNA KAYDOLDUM

1940 yılında Barla'da doğdum. İlkokulu 1951 yılında Barla'da bitirdim. Okumak istiyordum, fakat rahmetli babam Sıdık Süleyman, o zamanki Cumhuriyet okullarında dini lakaytlık olduğu için okutmak istemiyor, beni hafız yapmak istiyordu. Benim de buna bir itirazım yoktu.

1951 yılının Temmuz veya Ağustos ayında rahmetli babam Isparta'ya gitti. O sırada Üstad da Isparta'da imiş. Oradaki ağabeylerle birlikte Üstad'ı ziyarete gitmişler. Hüsrev ağabeyin evinde görüşüyorlar. Üstad bu ziyaretten memnun olmuş, onlarla ilgilenmiş. Babama ailemizi sormuş; benim de ismim geçmiş orada. Babam Üstad'a demiş ki: "Mehmet okumak istiyor ama ben okullardaki din aleyhtarlığından endişe duyarak, pek okutmayı düşünmüyorum, ne dersiniz?" diye sormuş. Üstad da demiş ki: "Bu sene İmam Hatip Okulları adıyla Isparta dâhil yedi vilayette okullar açıldı. Mehmet'i o okula verersen iyi olur. O okullardan Türkiye'de büyük hizmetler yapacak insanlar yetişecek."

Babam Barla'ya gelince bunu bana anlattı, ne dersin dedi. Ben çok mutlu oldum. Ve 1951 yılında Isparta İmam Hatip Okulu'nun orta kısmına kaydoldum.

ANKARA İLAHİYAT FAKÜLTESİNİ BİTİRDİM, 34 SENE DİYANET'TE HİZMET ETTİM

1951'de Isparta İmam Hatip Okulu'na kaydolduktan sonra bir yurda girdim. Fakat şartlar pek müsait olmadığı için eğitim yılı içerisinde rahatsızlandım, Barla'ya döndüm tedavi olmak üzere. İki buçuk ay devamsızlığım olduğu için o yıl kayboldu. İkinci yıl baba dostu bir akrabamın evinde kaldım, o sene sınıfı geçtim.

Babamın mali durumu benim Isparta'da okumama müsait değildi. O sırada büyük kız kardeşim Huriye ile Yusuf ağabeyim Ankara'daydı. Babam onlardan beni yanlarına almalarını rica etmiş. 1953 yılının 13 Temmuz'unda Ankara'ya geldim. Ankara İmam Hatip Okulu'na devam ettim, 1959'da okulu bitirdim. İmam Hatip Okulu son sınıfında iken Üniversiteye gidebilmek için normal liseye geçmek istedim. Fakat babam: "İmam Hatip Okulu'nu bitirmeden başka bir yere gitmene gönlüm razı olmuyor" dedi, izin vermedi.

1960 yılında Polatlı Topçu Okulu'na askere gittim. Benim idealim Hukuk, Tıp, Siyasal gibi fakültelerdi. Fakat Topçu Okulu'nda, buraları bitirenleri idealsiz hallerini görünce kendi kendime "Sen doğru yoldasın" dedim.

Sonra lise fark derslerini vererek, 1962 yılında Ankara İlahiyat Fakültesi'ne kaydoldum, 1966'da mezun oldum. Babam 5 Mayıs 1965 tarihinde vefat etmişti, mezuniyetimi göremedi.

İlahiyat Fakültesi'ni bitirince Ankara Merkez Vaizliğine tayin olundum. 1968'in Ekim ayında da Arapça öğrenmek için Bağdat'a gittim. Bağdat'ta iki sene kaldım. Yaz aylarında da Şam'a gittim. 1969'da Türkiye'ye döndüm. Diyanet İşleri Başkanlığı beni Diyanet Yayın Müdürlüğüne tayin etti. 1971'de benim müftülüklere Risale-i Nur gönderdiğimi şikâyet etmişler, bu görevden alındım.

1973'de yine Diyanet'te Olgunlaştırma ve Dini Hizmetler Dairesi Başkanlığına atandım. 1980'de Hollanda Din Hizmetleri Müşavirliği görevine tayin olundum. Dört yıl Hollanda'da kaldım. Dönünce Diyanet'te Hac Dairesi Başkanlığına tayin olundum. Beş sene de orada hizmet ettim. Sonra beş seneliğine Belçika Din Hizmetleri Müşavirliğine gönderildim. Bir beş sene de Belçika'da kaldım. Dönünce Diyanet Baş Müfettişliğine tayin ettiler. 1994'ün Kasım ayında emekli oldum ve Diyanet Vakfı'nın Genel Müdürlüğüne getirildim. 2000 yılına kadar Diyanet Vakfı'nın Genel Müdürlüğünü yürüttüm. Türkî devletlerde okullar açtık, camiler yaptık. Şu anda emekli olarak Ankara'da ikamet ediyorum...

SAİD NURSİ'NİN BARLA'YA İLK GELİŞİ VE SİDDİK SÜLEYMAN'LA TANIŞMALARI

Babam 1927 yılında Üstad'ımız Bediüzzaman Said Nursi'nin Barla'ya ilk gelişini ve ilk tanışmalarını şöyle anlatmıştı bana. Aynen aktarıyorum:

"Üstad Burdur'dan Barla'ya sürgün gönderilmiş. O zaman Barla'ya karayolu ulaşımı yoktu. Patika yollar vardı. Jandarmalar Eğirdir Gölü'nden kayıkla Barla'nın İlama köyünün iskelesine kadar getiriyor Üstad'ı. (Oradan Barla'nın evleri görünür, iki kilometrelik bir yol vardır Barla'ya. M.K.) Jandarma Üstad'a diyor ki: "İşte Barla şu gördüğün köy, sen şu yolu takip et, seni Barla'ya götürür." Jandarmalar Barla'ya çıkmadan, geldikleri kayıkla geri dönüyorlar. Öğleden sonra imiş..."

"Üstad yürüyerek dere tarafından Barla'ya yaklaşıyor, bizim bahçeye (Cennet Bahçesi) kadar geliyor. (Cennet Bahçesi babamın ve halamındı. Halam, Hüseyin Bülbül'ün annesidir. Orada su vardır. M.K.) İkinci namazı gecikeceği için Üstad ikindiye yakın yeşilliği sebebiyle su bulunur diye bahçeye girmiş. Suyu bulmuş, abdest almış ve ikinci namazını orada kılmış. Barla'da adet akşama yakın erkekler işleri yoksa sokakta oturur sohbet ederler, akşam ezanı okununca da camiye gidilirdi. Biz de orada birkaç komşuyla sohbet ediyorduk.

"Elinde torbası ile Üstad geldi, selam verdi, köy odasını sordu. Çınar ağacının yanındaki köy odasını gösterdik. O tarihlerde Barla'da dört tane kadar köy odası vardı, buralarda gelen misafirler ağırlanırdı.

"Üstad köy odasına girerken, 'Bu bizim misafirimizdir. Kendisi belki beceremez, giremez içeriye, sen git bu zatla ilgilen' diye içime bir duygu geldi, arkasından gittim. Üstad baktı, "Hayrola Keçeli?" dedi. 'Efendim, münasip görürseniz ben size yardımcı olmak istiyorum' dedim. Odayı açtım, gösterdim... Ayrılırken, 'Efendim ne zaman isterseniz size yardım edebilirim' dedim.

"Akşam namazında caminin imamı Muhacir Hafız Ahmed'in haberi oldu, Üstad'ı misafir etmek üzere evine davet etti. Üstad sekiz-on gün kadar bu evde misafir olarak kaldı. Sonra çocukların gürültülerinden dolayı, Mus Mescidi denilen caminin odasında kalmaya başladı. Çınar ağacının bitişiğindeki ilk girdiği köy odası o zaman çok yıkık döküktü. Sonra orayı tamir ettik, Üstad oraya geçti. Sekiz sene kadar Barla'da bu odada kaldı Üstad."

Bu bilgileri babamdan aktardım size. Üstad'ın Barla'ya girerken keklik vuranları görmesi, jandarmanın karakola kadar gelerek teslim etmesi diye bir şey yok. Bunlar hep efsane. Bundan eminim, babamın defalarca bana anlattıklarını aktardım size.

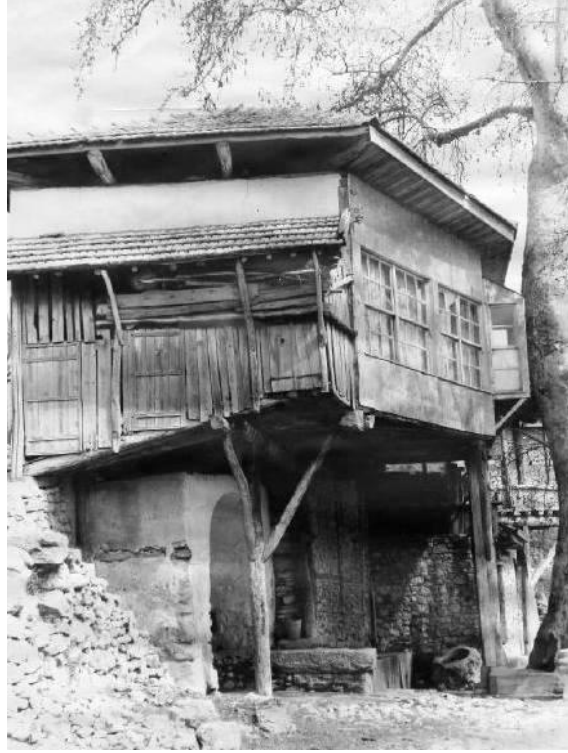
NOT: Mehmet Kervancı ağabeye; Hz. Üstad'ın Barla'ya ilk gelişini anlatan bu hatırasının, Necmeddin Şahiner ve Abdulkadir Badıllı ağabeylerin tespiti ile halası oğlu merhum Hüseyin Bülbül'den bizzat kamera ile kaydettiğim hatıralarla uyuşmadığını söyledim. Mehmet Ağabey ısrarla: "Babamdan kaç defa böyle dinledim. Jandarma nasıl gitmiş geriye? Her gün kayık olmazdı iskelede. İhtiyaç oldukça kayık geliyor, geri dönüyor. Ben kati hatırlamadığım şeyi anlatmam" şeklinde cevap verdi. Ben de dipnot olarak hatıralarının bu kısmına şerh koyarak neşredeceğimi söyledim. Mehmet Kervancı Ağabey, anlattıklarının arkasında durarak kabul etti. Ömer Özcan

KÖY ODASININ TAPUSU SİDDİK SÜLEYMAN İLE BAHRİ ÇAĞLAR'IN ÜZERİNEYDİ

Üstad'ın sekiz sene kadar kaldığı Çınar Ağacı'na bitişik köy odasının tapusu babam Siddik Süleyman ile Bahri Çağlar amcanın üzerineydi. Köyün değil, şahsındı orası. Sonradan vakfa bağış yapıldı, şimdi ziyaretçilerle dolup taşıyor. Bildiğim kadarıyla Üstad Barla'ya ilk geldiğinde Barlalı birininmiş orası. Üstad orada uzun müddet kalınca, babamla Bahri amcanın üzerine veriyor tapuyu. Ta ki başkası müdahale etmesin, Üstad'ı rahatsız etmesinler diye...

Çınar ağacının üzerinde serçe kuşları şafak söktü mü başlardı zikretmeye. Üstad da yine babamın naklettiğine göre; her gece saat 03'lerde kalkar, orada teheccüd namazı kılar, evradını okur, sabah

namazını kıldıktan sonra tekrar istirahata çekilmiş. Köylüler arı uğultusu gibi seslerini duyarmış. Kuş sesleri çok enteresandı orada.

Dünyanın ilk Medrese-i Nûriyesi

CENNET BAHÇESİ'NDE YAZILAN 28. SÖZ'DEKİ SORULARI BABAM SORMUYOR

28. Söz Cennet Risalesi'nin yazıldığı Üstad'ın tabiriyle Cennet Bahçesi dediğimiz yer, babamın babasından kalmadır. Dedemin adı da Süleyman'dı. Babamlar dört kardeşlermiş ama ikisi ölmüş. Birisi Yemen Cephesinde şehid olmuş, diğeri de İstanbul'da vefat etmiş. Biz babam vefat ettikten sonra o bahçeyi Yusuf ağabeyime verdik, tapusu onun üzerineydi... 28. Söz'deki soruları babam sormuyor.

*Hz. Üstad dönemindeki haliyle Cennet Bahçesi'nin bir köşesi.
Fotoğraf 21 Temmuz 1993 tarihinde çekilmiştir.*

ÜSTAD'I İLK GÖRÜŞÜM VE ÜSTAD'LA BERABER BARLA SEYAHATİMİZ

Üstad'ı ilk defa 1951 yılında İmam Hatip Okulu'na başladığımda gördüm. Üstad Isparta'da Hüsrev ağabeyin evinde kalıyordu. Babam götürdü beni Üstad'la tanıştırdı, elini öptüm.

1953'den itibaren Ankara'da idim. 1957 senesinde Yusuf ağabeyimin evliliği vesilesiyle Barla'ya geldim, yine Üstad'la görüştüm. O sene Üstad şimdi Isparta'da sergilenen otomobiliyle Zekeriya Kitapçı ile beni Barla'ya götürmüştü. Şoförümüz Ceylan ağabeydi. Diğer ağabeyler de yürüyerek geldiler Barla'ya.

Yolda neler konuştuğumuzu hatırlamıyorum. Üstad fazla konuşmazdı zaten. Barla'ya vardığımızda Üstad 1953'den sonra ara sıra kaldığı ikinci medreseye gitti. Ben evimize gitmişim. Orası Hacı Enver'e aitti. Hacı Enver Tevfik Öztürk o zaman İstanbul'da ticaretle meşguldü, Üstad'tan kira almazdı. Barla'ya seyrek gelirlerdi. Üstad Barla'ya geldikçe kalıyor orada, başkası kalmazdı. O ev şimdi kültür evi oldu.

Yine 1957'de bir gece Üstad'ın evinde misafir kaldım. Sabah namazından sonra dersine katıldık. O zaman Eski Said döneminden hatıralarından ve mecliste Mustafa Kemal ile görüşmelerinden anlatmıştı.

ÜSTAD'LA KATIRLI YOLCULUK YAPTIK, YOLDA YÜKSEK SESLE RİSALE OKUDUM

Barla'da Yahya isminde bir zat vardı, katırı vardı onun. Üstad kıra giderken onun katırını kiralalar, onunla kırlara giderdi. Otomobille Barla'ya gelir, katırla kırlara giderdi.

Bir gün o katırla beraber bu kır gezilerinden birine ben de iştirak ettim. Güdük Suyu başına gittik. Güdük Suyu Paşakayası'nın ilerisinde Çam Dağı yolu üzerinde, Barla'ya iki-üç kilometre kadardır. Çam Dağı'na Barla Mezarlığı tarafından yaya olarak gidilen yolda yani. Güdük Su kaynak suyudur, bir kayanın içinden çıkar. O su şimdi Barla'nın içme suyu olarak alındı.

Üstad katırda, Sungur, Zübeyir, Bayram ağabeyler ve ben yürüyorduk. Yolda giderken ağabeyler bana bir Risale verdiler, okumam için. Bağıra bağıra okumaya başladım. Hatta yürürken taşlar ayağımı sektirince kelimeleri yanlış telaffuz ettim mi, Üstad hemen düzeltiyordu. Güdük Suyu'na kadar en az yarım saat kadar okudum.

Orada akşamüstüne kadar kaldık, ikinci namazını beraber kıldık. Üstad orada tefekkür etti, evrad okudu. Biz de ağabeylerle beraber sohbet ettik, çay içtik. Yaklaşık 4-5 saat kaldık. Üstad'la başka görüşmelerimde olmuştu...

AYŞE ABLAMIN DAMDAN DÜŞMESİ VE ÜSTAD'IN DUASI

"Süleyman, benim her hususî işimi ve kitabetimi kemal-i şevk ile minnet etmeyerek, mukabilinde bir şey kabul etmeyerek, kemal-i sadakatla yapmış. Hattâ o derece hizmeti safî ve hâlis, lillah için yapıyordu; belki yüz defadan ziyade arzu ettiğim dakikada, ümid edilmediği bir tarzda geliyor; fesûbhanallah diyordum "Benim arzu-yu kalbimi, bu işitiyor mu?" Anladım ki o istihdam olunuyor, sadakatının kerametidir.

"Hattâ hizmetimde bulunduğu bir gün, bir yaşındaki kız çocuğuna bakılmamış. Yüksek bir damdan, taş üstüne çocuk düştü. O hizmet sadakatının bir ikram-ı İlahî olarak, o çocuk hiçbir teessür ve hastalık görmediği gibi; sütün, memeden bile kesilmedi. Her ne ise, bu tarz sadakatının lem'alarını çok gördüm."

(Barla Lâhikası 200)

Bediüzzaman hazretlerine aid bu mektupta, 'bir yaşındaki kız çocuk yüksek bir damdan taş üstüne düştü' şeklinde bahsi geçen çocuk 14 Ocak 1929 doğumlu benim Ayşe ablamdır. Ayşe ablam 2 Eylül 1997 tarihinde vefat etti. Hadisenin ayrıntılarını anlatayım size:

Bizim evimiz Üstad'ın kaldığı evin önündeki Çınar Ağacı'ndan Mus Mescidi'ne doğru giderken, 30 metre kadar ileride, solda, Bayram Yüksel ağabeyin yaptırdığı çok katlı dersanenin bitişiğindedir. Evimizin tam karşısındaki ev de Zehra halamın eviydi... Yani Mus Mescidi'ne doğru giderken bizim ev solda, Zehra halamın evi sağda... O ev sonradan yıkıldı, komşumuz onun yerine yeni bir ev yaptı, bizimki duruyor.

Risalelerde adı geçen Abdullah Çapraz vardır ya; o benim kayınpederimin babası yani benim eşimin dedesidir. Zehra Hanım da onun kardeşidir. Yani kayınpederimin halasıdır. Düşme hadisenin iyice anlaşılması için 'dam' nedir onu anlatayım...

Barla'daki evler genelde üç katlıdır. En alt katta hayvanlar barınır, en üstte de ev sahipleri bulunur. Orta kat ise hayvanların yemi gibi bazı malzemeler için depo olarak kullanılır. Zehra halamın evi iki katlıydı ama evinin önünde, yol tarafında bir dam vardı.

'Dam' denilen yer, Barlalılar tarafından 'hayat' tabir edilen; evin odalarının bulunduğu yerin önünde dört duvarla çevrili, üzeri toprakla örtülü bir yapıdır. Yüksekliği üç metre kadar olur. Üstünde; mesela buğday yıkarınız, onu oraya serer kurutursunuz. Damın altında da hayvanlar için bir yer vardır. Yalnız Zehra halamın hayvanı olmadığı için damın içi kullanılmıyordu.

Annemin adı Memnune'dir. Bir gün işi varmış, Ayşe ablamı Zehra halaya bırakmış. O sırada Ayşe ablam bir yaşlarında... Ablam o damın üstünde oynarken Zehra halanın dikkatinden kaçmış ve üç metre yüksekten yere, taş üstüne düşmüş. Hamdolsun bir şey olmamış. Üstad Ayşe ablama dua etmiş, açılmış. Barla Lâhikası'nda Üstad'ın bahsettiği olay budur. Bu hadiseyi babam Sıddık Süleyman'dan ve ablamdan -babamızdan duyduğu gibi- bu şekilde dinlerdim.

ÜSTAD AĞACA ÇIKIP HURİYE ABLAMA KARADUT YEDİRİYOR

Babamın Beypınarı'nda iki dönümlük bir arazisi vardı, oraya ekin ekerlerdi. Beypınar; Barla'nın karşısında eski köy içi vardır, oranın İlama köyüne yakın tarafındadır. Yazın babamlar oraya gittiklerinde, Üstad da o bölgeye gider karadut yermiş. 9 Ocak 1925 doğumlu büyük ablam Huriye o sıralarda 3-5 yaşlarında... Üstad ağaca çıktığında, Huriye ablamı da çıkarıyormuş. Üstad ağacın başında hem kendisi karadut yer, hem de Huriye ablama yedirirmiş. Hatta ablam ağaçtan düşmesin diye, Üstad onu ağacın bir dalına kayışla bağlamış. Bu hatırayı bana hem babam Sıddık Süleyman, hem de Huriye ablam anlatırdı. Huriye ablam 24 Ocak 2014 tarihinde vefat etti.

MÜBAREK SÜLEYMAN İLE ÜSTAD ÇAM DAĞINDA

Üstad 15 Temmuz ile 15 Ağustos arasında Çam Dağı'nda bulunuyor. Yanında da Mübarek Süleyman (Köse) kalıyormuş. O bizim komşumuzdu Barla'da, çok görüşüyordum kendisiyle. Evi Mus Mescidi'ne varmadan 50 metre kadar beride hemen soldadır.

Babam Sıddık Süleyman da gün aşırı onlara erzak götürüyor Çam Dağı'na. Bir gün mazereti sebebiyle gidememiş. Üstad Mübarek Süleyman'a öğlen için yiyecek hazırlamasını söyleyince, Süleyman: "Ekmeğimiz yok Üstad'ım, Süleyman da gelmedi" diyor. Üstad: "Sen hazırlayadur belki Süleyman birazdan gelir" diyor. Üstad yere oturuyor, fakat ekmek yok; birden başını bir katran ağacına doğru çeviriyor, "Süleyman müjde! Cenab-ı Hak bize rızık gönderdi, git ekmeği getir" diyor. Süleyman ekmeği getirmiş, kesmiş, fakat mübarek ekmekten hiç almamış. Üstad'ın dikkatini çekmiş... Tabi o keramet ve ikram olduğunu bilmiyor, bir çobanın ekmeğini orada unuttuğunu zannediyor. Hâlbuki orada çobanlar olmazdı. "Efendin bu ekmeğe bize helal mi?" diyor. Üstad, "Hay Mübarek hay" deyince adı 'Mübarek Süleyman' olarak oradan kalmış oluyor. Neyse o da yemeye başlamış. Ertesi günü babam yanlarına gittiğinde, o ekmekten bir parça da babama nasip oluyor. Böyle anlatırdı babam, bunları iyi hatırlıyorum.

BARLA'DA BİR CUMHURİYET BAYRAMI'NDA

Babam çok muhlis bir adamdı. Herkesle iyi geçinir, daima Üstad'ın risalelerde ifade ettiği düsturlara uymaya çalışırdı. Barla Lâhikası'ndaki Üstad'ın babamı anlattığı o mektubun yazılma sebebi, o zamanki dedikodular üzerinedir. Mektup (Ehl-i bid'anın şiddetli hücumuna maruz kalan Süleyman hakkındadır) diye başlar. Barlalılardan Üstad'ın kıymetini bilenler olduğu gibi dedikodusunu yapan, bilmeyenler de vardı.

Cumhuriyet Bayramlarında Barla'nın yukarı kısmında, minaresi eski Selçuklulardan kalma büyük caminin (Camii Kebir) oradaki meydanda merasimler olurdu. O meydana çıkmazsan, Cumhuriyet'e karşı diye itham edildin. Bir Cumhuriyet Bayramı'nda babam, "O merasime varınca kimin yanına vardysam benim etrafımdan dağılıyordu insanlar" demişti. Barlalılar korkularından öyle yapıyorlar, o dönemler korkulu yıllardı. Üstad devamlı takip edildiği gibi, babam da takip edilirdi.

BARLA NAHİYE MÜDÜRÜ EVİMİZE BASKIN İÇİN GELEN JANDARMAYA DİYOR Kİ...

O zamanın Barla Nahiye Müdürü 'Şârib-ül leyli ven nehar' yani gece gündüz içen, kumarbaz bir adamdı. Barlalılara kumar oynamasını biraz o alıştırdı ama fazla da etkili olamadı. Barla'da daha önceleri içki gibi alışkanlıklar vardı ama Üstad geldikten sonra çok azaldı. Barlalılardan Üstad'ın kıymetini bilenler olduğu gibi dedikodusunu yapan, bilmeyenler de vardı.

Babam hiç hapse girmedi ama ifadeye çağırılırdı zaman zaman. 1960 ihtilalında babamın evini aramaya geliyor jandarma. Babam sokakta komşularıyla beraber sohbet ederken o Nahiye Müdürü baskın için gelen jandarmaya diyor ki: "Aradığınız adam bu. Ama bu beldenin en güvenilir adamı da budur ha" diyor. Nitekim babam Eğridir'e pazara gittiğinde komşular hep siparişini babama verirlerdi. Güvenilir olduğu için.

1948 Afyon hapishanesinde Üstad'ı zehirleme olayları olduğunu duymuş babam. Üstad'ı ziyarete gidiyor hapishaneye. Üstad: "Keçeli seni içeri almadılar mı?" diye soruyor. Babam: "Yok Üstad'ım bana bir şey demediler" deyince; "Ben seni şikâyet edeceğim, hapse attıracağım" diye latife yapmış. Babam anlattı...

BARLALI AĞABEYLER

Risale-i Nur'un ilk kâtibi Şamlı Hafız Tevfik ağabeye Kur'an ezberlerimi okurdum, benim yanlışlarımı düzeltiverirdi. Birkaç ay da talebeliğini yaptım. Çok güzel yazısı, çok da tatlı bir kıraatı vardı.

Yokuşbaşı Camii'nin imamı Muhacir Hafız Ahmed de çok mübarekti. Ben çocukluğumda kendisini görüyordum, çok muhterem bir zattı. Çok iyi bir hafızdı, çocuklarının hepsini de hafız yaptı. Mübarek Süleyman (Köse) bizim komşumuzdu, çok görüşüyordum kendisiyle. Evi Mus Mescidi'ne varmadan 50 metre kadar beride hemen soldadır. Abdullah Çavuş (Yavaş), Abdullah Çapraz, Yokuşbaşı Camii'nin fahri müezzini Şemi Güneş, Bahri Çağlar, traş olduğum berber Mehmet Keskin tanıdığım görüştüğüm Barlalı ağabeylerdendi.

SANTRAL SABRİ

Bedre köyünde Santral Sabri (Arseven) vardı ki çok muhterem âlim bir zattır. Bedre köyünün imamıydı. Babamla çok muhabbetli idiler, karşılıklı sıkça birbirlerine gelip giderlerdi. Santral Sabri İstanbul medreselerinde okumuştur. Elmalı Tefsirinin ilk basımını satın almış, iyi hocaydı yani, Arapça bilirdi. Elmalı Tefsiri ondan bana geçti. Kütüphanemde duruyor. Onun iki cildini Eğridir'in köylerinden bir hoca alıp gitmişti; rahmetli babama söyledim, babam o köye gitti alıp getirdi. Bedre Barla'ya 8-9 kilometredir, Üstad oraya yürüyerek gidermiş.

"Sabri kardeş! Senin fâsılalı iki mektubun, hizmetinin makbuliyetine iki şahid-i gaybî gösterdi. Senin tabirin ile Nur fabrikasına ben de "Elfü elfi mâşâallah, bârekâllah, vefkakallah" derim. Sen ile Sıddık Süleyman, benim nazarımda ve fikrimde ve duamda daima beraber bulunduğunuzdan, senin ile konuştuğum vakit, omuz omuza ikinizi beraber görüyorum. Masum ve mübarek çocuklarınız duadan hissedardırlar." (Kast 36)

ÜSTAD'IN CENAZESİNE BABAM SİDDİK SÜLEYMAN'LA BERABER GİTTİK

Üstad 23 Mart 1960 tarihinde Urfa'da vefat ettiğinde ben Polatlı'da askerdim. Babam da o sırada Ankara'daydı. Hemen beraber garaja gittik, otobüs bileti aldık. Ama yatsı namazından az önce ulaşabildik Urfa'ya. Üstad'ı da ikindi namazından sonra defnetmişler. Biz ancak kabrine gidip, dua okuyabildik.

Barla kabristanında Sıddık Süleyman'ın mezarı başında Hasan Kurt ağabey dua okuyor.

21 Ağustos 1993

Gavs-ı A'zam Abdülkadir-i Geylâni Hazretlerinin sekiz yüz sene öteden işareti:

"Ey Said! Sen, zamanın Abdülkadiri ol, ihlâs-ı tâmmı kazan, fakrinle beraber maişetini düşünme, nâsdan minnet alma, ismin "Said" olduğu gibi maişette de mes'ud olacaksın! Muhabbetimde sadık olduğundan ve ihlâsa çalıştığından, **Hulûsi** gibi muhlis talebeler ve yardımcılar ve **Süleyman**, **Bekir** gibi sâdik hizmetkârlar ve **Sabri** gibi tam takdir edici ve ciddi müstak talebeler size verilmiş." Evet, Lillâhilhamd, Gavsın sarahat derecesinde ihbar ettiği hal vuku bulmuştur. (Sikke-i Tasdik-i Gaybi 152)

(Ehl-i bid'anın şiddetli hücumuna maruz kalan Süleyman hakkındadır)

Sual: Süleyman nasıl adamdır? Başta buranın memuru, çok adamlar onu tenkid ediyorlar. "Lüzumsuz sözleri hocaya söylüyor, yanlış ediyor, âdeta münafıklık ediyor" derler. Sana çoktan beri hizmet ediyor; mahiyeti nedir bildir?

Elcevab: Süleyman sekiz sene, benim gibi asabî, hiddetli bir adamı hiçbir vakit gücendirmeden, hiçbir menfaat-ı maddî mukabilinde olmayarak, kendi işini bırakıp, kemal-i sadakatla lillah için hizmeti bu köyce malûmdur. Böyle bir adamla bu köy değil, belki bu vilayet iftihar etmeli. Bu tarz ahlâk bu zamanda bulunması, medar-ı ibrettir. Ben hem garib, hem misafirim. Benim istirahatımı temin etmek köyün borcu idi. Bu köy namına Cenab-ı Hak onu ve Mustafa Çavuş'u ve Muhacir Hâfız Ahmed'i ve Abdullah Çavuş'u

bana ihsan etti. Ben de Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum. Bunlar bana yüzer dost kadar kıymetdar göründüler, vatanımı bana unutturdular. Gurbet ve misafirlik elemi bana çektiler. Bunların yüzünden ben, bu köyün hayatta ve vefat edenleriyle alâkadar olup; onlara her zaman dua ediyorum. Sadakatça Süleyman'dan geri kalmayan Mustafa Çavuş'la, Muhacir Hâfız Ahmed, şimdilik hücum maruz olmadığından iyiliklerinden bahsedilmedi. Bir parça Süleyman'dan bahsedeceğiz. Şöyle ki:

Süleyman, benim her hususî işimi ve kitabetime kemal-i şevk ile minnet etmeyerek, mukabilinde birşey kabul etmeyerek, kemal-i sadakatla yapmış. Hattâ o derece hizmeti safî ve hâlis, lillah için yapıyordu; belki yüz defadan ziyade arzu ettiğim dakikada, ümid edilmediği bir tarzda geliyor; fesühhanallah diyordum "Benim arzu-yu kalbimi, bu işitiyor mu?" Anladım ki o istihdam olunuyor, sadakatının kerametidir. Hattâ hizmetimde bulunduğu bir gün, bir yaşındaki kız çocuğuna bakılmamış. Yüksek bir damdan, taş üstüne çocuk düştü. O hizmet sadakatının bir ikram-ı İlahî olarak, o çocuk hiçbir teessür ve hastalık görmediği gibi; süttten, memeden bile kesilmedi. Her ne ise, bu tarz sadakatının lem'alarını çok gördüm.

Süleyman'da sadakatla beraber esaslı bir ihlas gördüm. Evet bugünlerde insafsız insanlar, onun şeref ve haysiyetini kırarak derecede, hakkında işaalar izhar ettikleri zaman, ona teselli nevinden dedim ki: "Sana bu sût-i şöreti takmakla riyaadan kurtulursun." O da kemal-i sürur ve ciddî bir surette o teselli kabul etti.

Gelelim gıybet hakkındaki mesleğine: Bu zât bende gıybet hakkında ne kadar şiddetli bir nefret olduğunu bildiği cihetle, beni kızdırmamak için, mümkün olduğu kadar cevaz da olsa, söylemiyor. Ve bilhassa Ramazanda, bütün bütün içtinab eder. Zâten ahlâkında, başkasına muzırlık yok. İnsafsızların işaasına sebep, bu kadar olmuş: Birisi sormuş: "Hoca Efendi, filan adama şöyle demiş mi?" O da geldi, bana aynı sözü söyledi ki, o adama cevab versin. Halbuki o sözde ne gıybet var, ne de birşey. Her ne ise...

Ben bu köyde ümid etmiyordum ki, benim en ziyade itimad ettiğim ve tam ahlâklarına ve diyanetlerine kanaat ettiğim Mustafa Çavuş, Süleyman Efendi gibi kardeşlerimi tenkid etsinler. Zannederdim ki, ben gittikten sonra, burada benim yerimde, bana ettikleri hürmeti onlara edecekler. Ümidim budur ki, köy halkının yüzde doksanı onların kıymetini takdir edecekler. Birkaç insafsızlar tenkid ededursunlar, o tenkidlerden ne çıkar? Bunlara ilişmek, doğrudan doğruya bana ilişmektir. Bana hizmet eden mezkûr kardeşlerim, hiçbir maddî menfaati düşünmeyerek ve kabul etmeyerek ve bilakis kendi keselerinden bana ve misafirlerime bakıyorlar. Hattâ Süleyman'a bazı yemediğim bir ekmeğe veriyor. Arasıra birer bardak çay ısrar ediyordum, ilhamıma karşı istinkâf ediyordu. Ne için böyle yapıyorsun derdim; "Hizmetimize maddî faide girmeyip, fisebilillah, ihlaslı olmak istiyoruz" derdi.

Hattâ bu Süleyman ve Mustafa Çavuş, misafirlerim için çok hizmet ettikleri halde, hiçbir vakit hiçbir misafir bu iki zâta bir hediye getirdiğini görmedim, bilmedim. Yalnız Bekir Bey bir defa Süleyman'ın küçük kızına birkaç meyve vermiş. Ona mukabil Süleyman -bildiğime göre- birkaç defa patlıcan, biber, kavun gibi sebzeler hediye edip, ona göndermekle beraber, Bekir Bey buraya geldikçe onun, hem başka misafirlerin hayvanatına saman, arpa verir.

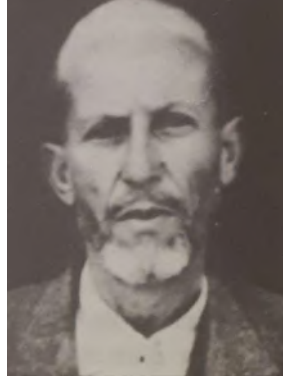
Bunun bu ahlâkı zâtında vardı. Yanıma geldiği vakit, benim bir düstur-u hayatım olan istiğna ve insanların hediyeelerini almamak kaidesi, onun aslî ahlâkına muvafık gelmiş. Daha ziyade, insanların değil hediyeelerini kabul etmek, onlara ettiği iyiliklere mukabil dahi birşey kabul etmiyor. Hattâ yüz defa ben ısrar etmişim, benden fazla kalan bir şeyi kabul etmiyor.

Hattâ bir defa, bir kıyye kadar üzüm, kayısı kurusu, bir kıyye bal ben yemiyordum. Misafirlere de yedirmek istemiyordum. Ona ısrar ettim, "Bu hediyemdir, teberrükümdür, çocuklarınıza hediye ediyorum, almaya mecbursun." dedim. Aldı, iki şinik buğdayını, bana -değirmende öğüterek- getirdi. Dört aydır daha bitmemiş.

İşte bu zâtın hakikî hali bu surette iken, insafsız insanlar bunun hakkında işaa ediyorlar ki; Said'in sayesinde yaşıyor. O da kemal-i iftiharla dedi: "Evet üstadımın sayesinde kanaatı ve iktisadı öğrendim, rahatla yaşıyorum. Halkların bu sözleri bana iyidir. Beni riyaadan kurtarır, ihlasa sevk eder." dedi.

Ben de dedim: Sana iyidir, hizmet-i Kur'an'a zarardır. Onun için hakikat-ı hâli beyan ediyorum, tâ ehl-i bid'a bilsin ki, ihlas ile lillah için çalışıyorlar.

Said Nursî (Barla Lâhikası 201)

(1915 – 1972)

MEHMED KESKİN

(Barlalı berber)

On altıncı Lem'a'nın 1. haşiyesi şöyledir:

(Haşiye): Ciddî bir mes'eleye vesile olabilecek bir latife: Dünkü gün sabahleyin bir dostumun damadı Mehmed yanıma geldi. Mesrurane, beşaretkârane dedi ki: "Senin bir kitabını Isparta'da tab'etmişler, çoklar okuyorlar." Ben dedim: "O, yasak olan tab' değil belki müstensihle bazı nüshalar alınmış ki hükûmet ona birşey demez." Hem dedim: "Sakın bunu senin dostun olan iki münafığa söyleme. Onlar böyle birşey arıyorlar ki, bahane etsinler." İşte kardeşlerim, bu adam çendan bir dostumun damadıdır; o münasebetle benim de ahabım sayılır. Fakat berberlik münasebetiyle vicdansız muallim ve münafık müdürün dostudur. Orada kardeşlerimizden birisi bilmeyerek öyle söylemiş. İyi oldu ki, en evvel geldi, bana haber verdi. Ben de tenbih ettim, fenalığın önü alındı. Ve teksir makinası binler nüshaları bu perde altında neşretti. (Lem'alar 105)

Haşiyede adı geçen berber, Mehmed Keskin'dir. Mehmed Keskin, Bediüzzaman hazretlerinin Barla'da bulunduğu 1927-1934 yılları arasında bu kasabada berberlik yapıyordu. Hz. Üstad'ın, bir tedbiri vesilesiyle bu haşiyenin yazıldığı anlaşılmaktadır. Mehmed Keskin Ağabey 1915 Barla doğumlu olup, 1972 senesinde yine Barla'da vefat etmiştir. Mezarı Barla Kabristan'ındadır.

Bediüzzaman'ın ilgili haşiyede 'dostum' diye andığı zat ise, Barla'ya sürgün geldiği ilk günlerde, evinde bir hafta kadar misafir kaldığı -medreseyle bitişik- Yokuşbaşı Camii İmamı Muhacir Hafız Ahmet'tir. Berber Mehmed Keskin, Muhacir Hafız Ahmed'in kızı Saniye hanımla evlidir. Barlalı Hacı Bahri Çağlar'ın da bacanağıdır.

Berber Mehmed Keskin'in, kayınpederi Muhacir Hafız Ahmed'in ve bacanağı Bahri Çağlar'ın isimleri Emirdağ Lâhikası'nda üç yerde geçmektedir. Şöyle:

"Bahri ve evlâdları üç Asâ-yı Musa yazdıklarını şimdi haber aldım. Muhacir Hâfız Ahmed ile Barla'da kardeşlerimizin hesabına hem Kâzım'ın, hem berber Mehmed'in ciddî hâlisane mektupları Lâhika'ya girmeğe hak kazandılar ve Bahri'nin güzel manzumesi, küçük bir Medrese-i Nuriye hesabına tam girebilir." (Emirdağ Lâhikası 165)

"Hem Muhacir Hâfız Ahmed'i, hem bana, hem Nurlara alâka ve sadakat noktasında Nurların birinci talebesi ve fedakâr bir naşiri kalben hissetmiştim. Hâlbuki kalemle hizmete muvaffak olamadı. Çok defa o gaybî hissimi tahattur ederdim. Sonra birden hem oğlu Kâzım, hem damadı Bahri, hem diğer damadı berber Mehmed ondan his ve ümid ettiğim metinane hizmeti fevkalâde bir alâka ve sadakatla tam tamına yerine getirmeye, çalışmaya başladılar. Hattâ hafîdeleri dahi masum şakirdler içine girmişler. Umuma selâm." **Said Nursî** (Emirdağ L. 195)

"...Berber Mehmed ise, kayınpederi merhum Muhacir Hâfız Ahmed bedeline ve Barla'daki Nur şakirdleri namına yanıma geldiler. Hakikaten ben Barla'ya ve o zamana gitmiş kadar sevindim. Mâşâallah Barla, birinci medrese-i Nuriye olduğunu hissetmeğe başlamış. Ciddî bir intibah, bir alâkadarlık gösteriliyor." (Emirdağ L. 229)

Merhum Berber Mehmed Keskin ağabeyimizi görüp konuşamadık, ama onu iyi tanıyan ve sıkça görüşen 1941 Barla doğumlu Tevfik Demirel ağabeyi bulduk. Tevfik Ağabey, Berber Mehmet'i bize şöyle anlattı:

SAİD NURSÎ: "BENİM VE MEHMED'İN HASTALIĞI RİSALE-İ NUR'LA ALAKALIDIR"

Barlalı Mehmed Keskin ağabeyin adı, 16. Lem'a'nın 1. haşiyesinde geçer. Barla'da berberdi. Dükkânı Camii Kebir Mahallesi'ndeydi. Evi de dükkânının yanındaydı. Üstad'ımızın 1953 yılından sonra ara sıra kaldığı medrese de bu mahallededir.

Berber Mehmed Ağabey ile iyi tanışır, iyi görüşürdüm. Sonradan (1954) felç olmuştu. Vefatına kadar on sekiz sene felçli kaldı, konuşamıyordu, bastonla zor zahmet yürüyebiliyordu. On sekiz sene, dünya kelamı konuşamadı ama fütursuz ezan okuyabiliyordu. O felçli haliyle cebinden Risale-i Nur'u hiç eksik etmezdi. Yanına vardığımızda hemen cebinden bir risale çıkartır, oku diye bize verirdi. Bacanağı Bahri Çağlar Ağabey, Hz. Üstad'ın o ihtar haşiyesini bazen Mehmed ağabeye okuyuverirdi, kırılırdı. Bana kasdi okudun diye üzülmüdü. Hassastı... Çok sadıktı... Üstad'ın, Barla'da 1953'den sonra ara sıra kaldığı dersanede, hiç dünya kelamı etmeden saatlerce ders okuturdu bize.

Muhacir Hafız Ahmed'in kızı Saniye yenge, Berber Mehmed ağabeyin hanımıydı. Saniye yenge de halis bir nur talebesidir. Çocukları olmadı. Barlalı nurcu kadınlar hep onların evlerine giderdi. Mehmed ağabeyin vefatından sonra Saniye yenge beni çağırdı: "Tevfik, dayın sana göstermedi ama bu Üstad'ın sırt kaşıyacağıdır" dedi ve bana verdi.

Berber Mehmed Keskin Ağabey 1972 senesinde vefat etti. Mezarı Barla kabristanındadır. Sungur Ağabey cenazesinde bir mektup okumuştı. O mektupta Üstad Hazretleri: "Benim ve Mehmed'in hastalığı Risale-i Nur'la alakalıdır" diyor. Sonradan Sungur ağabeye o mektubu sordum. "Kardeşim, o mektupları gördün mü?" dedi. Kaybetmiş... Gayr-i münteşir mektuptu...

(1924 – 1976)

MEHMET KÜÇÜKAĞA

Risale-i Nur Hizmetkârları Ağabeyler'i bulup, araştırdıkça gözlerimiz kamaşıyor, hayret ve takdir hislerimiz arttıkça artıyor... Bediüzzaman ve talebelerinin; Kur'anın yeryüzünde cemaatsiz kalmaması için, milletin iman selameti için, sünnet-i Peygamber'i ihya için, sırf Allah rızası için çilelerle dolu amansız imtihanları ve dahası meşru keyif ve lezzetlerinden feragat hisleri bizleri nasıl heyecana getirip duygulandırmış ki... Halen hayatta olan Eskişehirli Abdulvahid Tabakçı Ağabey kendi hatıralarını anlatırken mealen şöyle demişti bize: "Hz. Bediüzzaman bu hizmeti mecnunlarla(!), serdengeçtilerle bu günlere getirmiştir. Tenperverlik gösteren, çoluk çocuğunun rızasını/tahsilini öne sürüp ince hesaplar yapanlar, rahatına düşkünler yarı yolda kalmış veya hizmet kervanını en arka sıralardan takip etmişlerdir." Nur'un etnolojik tarihini kazıp deşerken karşımıza bir mecnun(!) daha çıktı; Erzincanlı Mehmed Küçükkağa...

Mehmed Küçükkağa, bulunduğu belde kendisine dar gelen kabına sığmayanlardan... Kimler gibi? Muzaffer Arslan ve Süleyman Kaya gibi... Onlar da öyle...

Merhum Muzaffer Arslan senelerce, bir ömür boyunca iki elinde iki ağır tahta bavulla, bütün Anadolu'yu köy köy, kasaba kasaba, il il gezip Nurları muhtaç gönüllere okuyarak, anlatarak neşreden ağabeyimizdir... Kaderin cilvesi; Mehmed Küçükkağa da, Muzaffer Arslan'ın Erzincan'da bir gece sabaha kadar devam eden bir ders ve sohbetinden sonra ilk hizmet kıvılcımlarını alıp ateşleniyor...

Merhum Süleyman Kaya (Gaye) ise Antalya, Mersin, Antep, Maraş, Adıyaman, Diyarbakır gibi merkezlerde seyyar olarak koku ve esans satma perdesi altında Risale-i Nur neşriyatı yapıyordu. Heybesinin bir gözünde koku, diğer gözünde risale kitapları taşıyordu. Emirdağ Lahikası'nda bulunan bir mektubunda "Üstadım Efendim! 'Bu tarafın vazifesi senin' demiştin." Diyerek Hz. Üstad'tan vazife aldığına işaret etmektedir. Bu iki ağabeyimizin hatıralarını önceki kitaplarımızda neşretmiştik... Özetle böyle...

Her ağabeyimizin kendi makamında, kendi meşrebinde ayrı bir kıymeti var elbette. Mehmed Küçükkağa da tıpkı Muzaffer Arslan ve Süleyman Kaya tarzında istihdam olunmuş bu nurlu hizmet yolunda... Erzincan merkezli hizmet seyrânında sayısı bilenemeyecek kadar çok sayıda Risale-i Nur medreselerinin açılmasına vesile olmuş Küçükkağa ağabey. Hafızdır, çok güzel Kur'an okur, sesi güzel ve etkileyicidir; hitabesi, konuşması, ikna gücü kuvvetlidir, üstelik tuttuğunu sabırla koparandır Mehmed Küçükkağa. Gittiği beldelerde önce merkezi bir camide Kur'an okuyarak başlar işe... Cami cemaati toplanıverir hemen etrafına... Kitaplar yanında hazırır... Gerisini aşağıdaki metne bırakıyorum...

Erzincan'ın Selüke köyünde 1 Temmuz 1924 tarihinde doğan Hafız Mehmed Küçükkağa, Anadolu'nun batı bölgelerinde pek tanınmamasına rağmen, Kayseri'den itibaren doğu taraflarındaki destanımsı hizmetlerini hatırlamayan yok gibi... Erzincan'ın kadim ağabeyi Refet Kavukçu: "Kayseri'den doğuya doğru git, Mehmed Küçükkağa hakkında herkes birkaç hatıra anlatacaktır sana" demişti bize. Elhak öyle oldu... Gittik, gördük ve şahid olduk... Merhum Mehmed Küçükkağa ağabeyimizi yakından tanıyan çok sayıda ağabeyimizle görüştüm, onları dinledim... Yalnız, ana temanın nazardan kaçmaması için anlatılanların tamamını kayda geçirip bu metin içine almadım. Küçükkağa için ayrı bir kitap çalışması yapmak gerekiyor... Bu kadarla iktifa ettik...

Hatıralar okunduğunda nurlu yolun mecnunu Mehmed Küçükkağa'nın zaman zaman ailesini, çocuklarını ihmal etmiş gibi bir kanaat uyanabilir. Hakikat-i hal öyle değildir. Altı çocuğunun hepsi de gerek amel-i Salih ve takva yönünden, gerekse dünyevi bakımdan iyi seviyededirler. Allah'ın hıfz ve inayetiyle... Mesela; araştırmalarım sırasında bana yardımcı olan ve yön verenlerden Küçükkağa'nın damadı Tevhit Karakaya Bey, STAR Gazetesi'nin

ve 24 TV'nin eski sahibidir, kendi tarzında hizmet adamıdır. (Tevfik Bey sonradan bu medya kuruluşlarını devretti) Hafız Mehmed'in en büyük oğlu Ömer Küçükağa da insanlığa önemli hizmetler vermiş bir hoca efendidir... Ömer Küçükağa bazen duygusallaşıp babasını eleştirse de, hizmetlerini, müstesna cesaretini, kabiliyetini çok takdir ediyor. Anlattıkları merhum Küçükağa ağabeyimizi çok yönlü olarak tanımamıza vesile olacaktır diye düşünüyorum... Diğerleri de öyle... Hepsine teşekkür ediyorum... Küçükağa Ağabeyin -çok farklı hizmet hatıralarını toplamam için her görüşmemizde beni devamlı olarak cesaretlendiren ve teşvik eden ve ilgili olanları bulmamda yardımcı olan Erzincanlı Şeref Demir ve Mehmed Tezel kardeşlerimize de bilhassa teşekkür ediyorum.

Muzaffer Arslan Anlatıyor:

Risale-i Nur eserlerini bavula koyup Anadolu'yu dolaşarak insanlara okuyup dağıtırken şarkta beş altı ay kalıyor, çok yerleri dolaşıyordum. Erzurum'da kalıyordum iki buçuk ay, Erzincan'da kalıyordum bir ay, Sivas'ta, Kayseri'de, Van'da... On iki ay içinde en sonunda Çukurova'da kalıyordum. Kış orada geçiriyordum. Edirne'den Hakkâri'ye kadar her yere gittim.

Erzincan için de (1957) Refet Kavukçu'nun adresini vermişlerdi. Baktım onun evi müsaid değil, otele gittim, bir hafta orada kaldım. Otelin önünde kahve vardı, değişik camilerde namazlarımı kıldım, Kur'an kursuna gittim. Buralarda tanışabildiklerime meseleleri anlattım. Fakat birisi evini açıp da, "Buyurun bizim evde sohbet edelim" demedi. En sonunda Niğdeli bir astsubay arkadaş, ziraat memuru Necip isminde bir kardeş getirmişti. O bizi kahvede görünce: "Muzaffer ağabey bu sohbetler kahvede olmaz, bizim ev müsaid, buyurun eve gidelim" dedi. Bizim de aradığımız buydu zaten. O gün Mehmed Küçükağa'yı birisi derse getirmiş. Bana: "Kardeş nerde kalıyorsun?" dedi, şark şivesiyle. "Otelde kalıyorum" dedim. "Yahu olur mu, evlerimiz müsaid..." O, beni ve otelden eşyalarımı aldı, bizi evinde on beş gün misafir etti. İşte Erzincan cemaati o zaman teşekkül etti.

Refet Kavukçu Anlatıyor:

Mehmed Küçükağa benim gibi Erzincanlıdır... Ben 1930 doğuluyum. O, benden yaşlıydı... Risale-i Nur'u aşağı yukarı aynı yıllarda tanıdık. Ben 1956'da tanışmıştım. Küçükağa manifaturacılık yapmıştı Erzincan'da. Diyarbakır'da bir şeyhe intisabı vardı, bir ara Diyarbakır'a gitti, orada da manifaturacılık yaptı. Diyarbakır'da büyükçe bir zarar gördü, -herhalde- iflas durumuna geldi, ayrıldı geldi tekrar Erzincan'a. Nurlara bağlılığı bundan sonra arttı...

1957 senesinde Muzaffer Arslan Ağabeyimiz gelmişti Erzincan'a, onunla tanıştık. Bir gün Muzaffer Ağabeyle sabah namazına kadar Üstad'ın şahsiyeti, kemâlatı, makamı üzerine ders yapmışlar, Ahırzaman'da gelen mühim şahsiyetler hakkında konuşmuşlar. O geceden sonra ateşlendi zannediyorum. Ahırzaman eşhasını biraz tanıır duruma gelince, hizmet faaliyetlerine başladı.

Mehmed Küçükağa'nın hizmeti daha çok Risale-i Nur dersaneleri açmak şeklinde oluyordu. Mesela gidiyor İskenderun'a, Hatay'a, Kayseri'ye, Sivas'a veya herhangi bir ilçeye; bakıyor oralarda henüz Risale-i Nur yok, dersane açılmamış, hizmet girmemiş... Önce metruk, yıkık bir dam buluyor; orayı düzeltiyor, temizliyor, boyuyor sonra da bir-iki kilim atıyor... Dersaneyi düzenleyip hazırladıktan sonra gidiyor camiye, namazdan sonra bir Kur'an okuyor... Çok güzel yanık bir sesi vardı... Ağlayarak da okurdu... Kalbî, hasbî bir hali vardı... Diyelim İhlâs Risalesi'ni okuyorsunuz, ağlıyordu... O kadar gönülden bir coşkunluğu vardı... Okuduğu Kur'an ile cemaati tesir altına alıyor ve götürüyor dersaneye... Dersaneye gelenlere Risale-i Nur okuyor, açıklıyor... Ayrılırken de bir-iki Risale bırakıp; "Ben on beş gün sonra geleceğim, bunları da siz okuyun" deyip, oradan ayrılıyor. Sonra gidiyor başka bir yere, aynı faaliyeti orada da gösteriyor. Ve hakikaten on beş gün, bir ay sonra aynı yere dönüp, yerinde duruyor mu, durmuyor mu diye bakıyor. Eğer durmuyorsa, hizmeti yeniden başlatıyor... Yakınlaşmış, az-çok kitapları okumuş, bazı şeyler öğrenmiş olanlardan bir-iki kişi bulup, o insanları oraya bağladıktan sonra tekrar bırakıp gidiyor. Mesela Sivas'ta Nazım Ocak zamanında, gene öyle metruk, sağı-solu yıkık bir yer bulmuş, orayı düzeltmiş, bazı yerlerini sıvamış, temizlemiş, bir kapı takmış... Gittiği her yerde yapıyor bunu. Kendi imkânlarıyla yapıyordu...

Bir mendili vardı. O mendil onun çantasıydı. Mendile sığacak kadar ufak baskılı kitaplardan sarar, o şekilde gezilerini, faaliyetlerini yapardı. Erzincan'a da bir-iki ayda bir gelirdi. Gezilerinden ara bulamıyor ki sık gelsin. Geldiğinde de her zaman evine gitmez, dersanede yatardı. Sabahleyin evine uğrar, ondan sonra yine kaybolur, döner, gider, gezerdi.

Çok yerlerde hatırası var... Doğuya yakın olan nereye gitseniz, "Mehmed Küçükağa'yı tanıır mısınız?" Deseniz mutlaka bir tanıyan çıkar, "Evet, böyle bir zatı tanıyoruz" der, bir hatırasını anlatırlar.

1960 senesinin ilk günlerinde ağabeylerin davet mektubu üzerine Ankara'ya ikimiz beraber gitmiştik. En son Isparta'da vefat ediyor, mezarı orada. Allah rahmet etsin...

Mehmed Güleşçi Anlatıyor¹:

1935 Isparta/Senirkent doğumluyum. Matematik, fizik öğretmeniyim. 1960'da, ihtilal döneminde nureculuk faaliyetimden dolayı Senirkent'ten Kars'a sürgün öğretmen olarak gönderildim. Kars'ta ilk günlerimde Küçükağa ile karşılaştım. Mehmet Küçükağa çok yaman bir adamdı. Şöyle ki:

Yanımda götürdüğüm Risale-i Nur eserlerini daha ilk günlerde, ilk tanıştığım Karşılara parasını alarak dağıttım. Elimde kitap kalmadı... Okula kalmadı kitap... Okula başlamadım henüz, 15 günlük tayin mülleti devam ediyor. Risale nerde vardır, nereden getirilir bilmiyorum. Ne yapayım diye sallana sallana dışarıda yürüyorum, caddede. Baktım, karşımdan Erzincanlı Mehmet Küçükağa geliyor. Daha önceden Isparta'da tanışmıştık. O esnaftı, peynircilik yapıyordu. "Yahu sen ne yapıyorsun burada?" dedi. Durumu anlattım. "Sen ne yapıyorsun?" dedim. "Süt alacağım, peynir yapacağım" dedi. Sonra: "Bir davul dolusu Risale-i Nur getirdim, kitapları satmak için dolaşıyorum, ama daha kimseye bir şey söylemedim" dedi. "Kitapları bana ver, dök kitapları evin ortasına bir daha doldur gel" dedim. Hemen gitti kitap almaya. Erzurum'dan getiriyormuş eserleri. İkinci kere doldurdu geldi bavulu. "Seninle beraber bu kitaplar için çikalım bakalım" dedim. "Ama bana itiraz etmeyeceksin, ben ne dersem bana uyacaksın" dedi. "İyi, uyalım bakalım" dedim. İlk olarak Sarıkamış'a gittik...

Sarıkamış'a vardık, akşam namazını bir camide kıldık. Mehmet Küçükağa hemen kalktı erkenden arka tarafa doğru, kapıya yakın gitti. Kur'an okudu, güzel Kur'an okuyordu. Kur'anı okudu, "Fatiha" dedi, herkesten ewel dışarıya çıktı. Baktım, üç-beş kişiyi etrafına toplamış, "Mühim bir mesele konuşacağız, birinizin evinde konuşmamız lazım" diyor onlara. Etrafındakilerden birisine emir verir tarzda: "Senin evinde toplanalım, müsaid değilse hanımı başka yere gönder" dedi. Acayip bir adamdı yani... Hitabesi, konuşması güzeldi... Garip bir şey... Ben de şaşırdım hani... Adam, "Peki buyrun gidelim" dedi. Küçükağa tekrar, "Eş dost varsa onları da çağır, mühim mesele konuşacağız" dedi. Yirmi kişiden fazla olduk evde. Kitapları döktü ortaya; "Bu kitaplar hakkında konuşmaya geldik, bizim işimiz bu" dedi. Açtı kitabı, açıklamalı güzel bir ders yaptı. Ders bitti, "Bu kitapları birinize bırakacağım, haftaya bir daha geleceğim, satılmayanları geri alırım, satılanların parasını alırım" dedi. Bir genci hedef aldı, "Bu gence bırakıyorum" dedi. O da emrivaki... (gülüyor) Hakikaten çok yaman adamdı Mehmed Küçükağa... Kars'a geri döndük...

Küçükağa, Kars'tan ayrılınca Arpaçay'da yakalanmış –Ben oraya gitmedim- Ona demişler: "Sana birisi kefil olmayınca seni buradan salmayız." "Kefil var, Sanat Okulunda öğretmen, onu getireyim" demiş. Geldi, "Beraber gideceğiz, sen kefilisin, ben suçlu, sakın suçlu benim deme, suçu alma üzerine" dedi. Hâkim, "Bir daha buralar gelmeyin" deyip bizi de, kitapları da saldı, bıraktı.

Mehmed Hamid Güven Anlatıyor:

Malatya'da, 1965 senesinde biz yeni bir dersane almıştık. Bu şöyle oldu:

Malatya'ya Mehmet Küçükağa gelmişti, bizim evde ders okuyorduk. O, "Bu evde olmaz, bir dersane almamız lazım" dedi. Hepimiz memurduk, fazla paramız yoktu. Dedim: "Senin hafızlığın var mı?" "Var" dedi. Malatya'nın zenginlerinden Mehmet Vaizoğlu vardı. Hatta İmam Hatip Okulu'nu da o yaptırmıştı. Ona gittik. Mehmet Küçükağa ona bir Kur'an okudu, manasını şerh etti, güzel sesi vardı. Sonra Sözler kitabından bir ders okuduk. Dersten sonra, Mehmet Küçükağa ona dersane ihtiyacını anlattı. Mehmed Vaizoğlu, o zamanın parasıyla üç bin lira verdi bize, Allah ebediyen razı olsun. Böylece biz dersanemizi almış olduk.

Emekli Askeri Pilot Ali Demirel Anlatıyor:

1967'de Kayseri'ye tayinim çıktı. Orada Ahmet Şükrü Kılıç diye öğretmen bir arkadaş vardı. O da İstanbul Bakırköy Lisesi'ne tayin oldu sonra. Babasının Kayseri'de dükkânı vardı. Oraya, "İrtibata geçebileceğim bir Nur talebesi var mı?" diye öğrenmeye gittim ki, baktım Ahmet'in kendisi orda... Meğer izin alıp memleketine gelmiş. "Haberin var mı? Erzincanlı Mehmet Küçükağa diye birisi geldi, bir dersane buldu" dedi. Çok sevindim. "Nerde?" dedim. "Turan Otel'i'nin yanındaki Şeyh Camii'nin orada" dedi. Hemen gittim. Henüz yeni kuruluyordu. İki aydır ev arıyorlarmış, ancak bulmuşlar. Ev bulamayıp çok darda kalınca Seyyid Burhaneddin Hazretleri'nin kabrine gidip himmet dilemişler. Allah'a dua etmişler. Allah da nasip etmiş. Mehmet Kurdoğlu ile Hüseyin Bulut o sırada Kayseri'de, Mehmet Küçükağa'ya yardım ediyorlardı.

¹ Mehmed Güleşçi'nin hatıralarının tamamı bu kitapta kendi adı altındaki metinde neşredilmiştir.

Şerafeddin Kartal Anlatıyor:

1967-1971 yıllarında Kayseri’de dersanede kaldım. Ağabeyler göndermişti beni Kayseri’ye. Erzincanlı Mehmed Küçükağa Ağabey açmıştı o kaldığım dersaneyi.

Mehmed Küçükağa daha önce tarikatta bulunmuş, tarikattan Risale-i Nur’a geçmiş. Bizim tanıdığımızda peynircilik yapıyordu. Dedim: “Ağabey nasıl temin ediyorsun geçimini? “Ben peynir yaptırıyorum” demişti. Erzincan peyniri meşhurdur. Manifaturacılık da yapmış.

Otuz üç yaşında iken ağabeylerin tensibi ile 1967 yılının son aylarından itibaren dört sene Kayseri’de hizmetlerde bulundum. Mehmed Küçükağa Ağabey o sırada 45 yaşlarındaydı. Kayseri’de kaldığımız dersaneyi Mehmed Küçükağa Ağabey kendi imkânlarıyla açmıştı. Bizden evvel, Mehmed Kurdoğlu vardı bu dersanede. Kaldığımız dersane çok eski Rum evlerinden bir binaydı. Mehmed Küçükağa birkaç işçi tutup bu evi temizletmiş. Zaten ev sahibi de kira almaya bile gelmiyordu. Binanın camları bile yoktu, kenarları açıktı, hava-rüzgâr gelip geçiyordu. Mehmed Küçükağa kırık camlara dokunmadan naylon geçirmiş pencerelerine. Ali Mutlu ağabeyden 10 kadar çuval istedik, çuvaları kesip kuşgözü kadar menfez bırakmadan kapatmıştık açıkları. Yalnız halı güzeldi, Isparta halısıydı... Mehmed Küçükağa Ağabey, imkânları nispetinde ekser yerlerde böyle faaliyetler göstermiştir. Allah rahmet etsin...

Şeref Demir Anlatıyor:

Erzincanlıyım. 1959 doğumluyum. 1974 yılında Risale-i Nur hizmetlerini tanıdım. Mehmed Küçükağa Ağabeyin son dönemlerine yetiştim, hatıralarını kendisinden çok dinledim.

Mehmed Küçükağa manifaturacılıkla ve peynircilikle meşgul olan Erzincan esnaflarından birisiydi. Çok ibretli bir hayat hikâyesi vardır. Erzincan Risale-i Nur hizmetlerinin saffı evvellerindendir. Ömrünü ve servetini tıpkı bir sahabe gibi Risale-i Nur yoluyla iman-Kur’an hizmetlerine adanmıştı.

Mehmed Küçükağa Erzincan’a sığmaz; şehirleri, kasabaları, bucakları, köyleri dolaşır kendi hamiyet ve himmetiyle maddi imkânlarını kullanıp, Risale-i Nur medreseleri tesis edip açardı. Çok yerlerde dersane açmayı kendisine hedef edinmişti. Çok iyi Kur’an okuduğu için camilere gider, oranın cemaati ile teşrik-i mesai kurar, oradan birilerini hazırlar, o medreseye oturturdu. Bir iki eşya, yatak-yorgan temin eder, bir takım da Kur’an, Risale-i Nur koyup, haydi allahâısmarladık der giderdi. Küçükağa Ağabey has dairededeki dava sahibi ağabeylerimizin çizgisinde yürümüştür hep.

Küçükağa ağabey hamiyet ve himmetini dini mübin-i İslam’ın selameti için, neşr-i Kur’an için sarf ederken belki zaman zaman çocuklarını, ailesini ihmal etmiş de olabilir. Fakat hakikat-ı halde O, onları Hz. Ebubekir gibi Allah’ın hıfz ve himayesine emanet edip, ihtiyaca binaen hizmetlerle meşgul olmuştur. Cenab-ı Hak da çocuklarının her birisini cemiyette birer köşe taşı hükmünde olarak gerek sosyal statüleri noktasından, gerekse amel-i salih ve takva noktasından insanlığa, memlekete, vatana ve millete faydalı, güzel işlere vesile etmiştir. Kendi hayalimde misallendirerek söylüyorum; çocuklarının üzerinde el bebek, gül bebek titreyen insanların birçoğunun yıllar sonra kader-i ilahi itibarıyla evlatlarının her birisinin bir taraflara savrulduğunu görebiliyoruz.

Mehmet Tezel Anlatıyor:

1946 yılında Erzincan’ın merkez nahiyelerinden Çatalarmut’ta doğdum. Nahiyemiz şimdi köy oldu. Çatalarmut Erzincan’a 17 kilometre mesafededir. İstanbul Gazetecilik Yüksek Okulu mezunuyum. 27 yıl Erzincan Ticaret ve Sanayi Odası’nın genel sekreterliğini yaptım. Şimdi emekliyim. Erzincan’da ikamet ediyorum.

Benim Risale-i Nur’la tanışmam 1966 yılının yaz aylarında oldu. Bu saadetten yaklaşık altı ay sonra 1967’nin Şubat ayının şiddetli bir kış gününde Mehmed Küçükağa köyümüz olan Çatalarmut’a misafir olarak geldi. Köyümüze böyle misafirler geldiğinde Polatlar hanedanından Salih amcanın misafiri olurlardı. Küçükağa ağabey önce camide namazı kıldırdı, sonra kalacağı eve davet edildi. Ben de, ilme çok müştak pederim Ahmet Tezel ile beraber bu eve gittim. Küçükağa Ağabey Beşinci Şua’dan okuyup izah ediyordu. Cemaat pür dikkat dinledi. Dudaklardan hayret ifadeleri dökülüyordu. Deccal, Süfyan, Mehdi meseleleri anlaşılmıştı. Ben de Beşinci Şua’yı ilk defa hayretle dinlemiştim. Halkımız muhafazakâr ve mütedeyyindi. Dersten sonra herkes bu asrı tanımanın huzur ve hayreti ile evlerine dağıldı. Küçükağa ağabey bu evde kaldı. Ertesi gün yine pederimle beraber öğle vaktinde misafirin yanına gittik. Bu sefer fazla kalabalık yoktu. Ev sahibi Salih amca, çocukları ve yeğeni Şakir Polat vardı. Bu dersten sonra Şakir Polat ömrünün sonuna kadar nurları okumuş ve sadakatle hizmet etmiştir. Allah rahmet etsin, vefat etti.

Köyümüzün eski muhtarlarından Şerif Veyisoğlu vardı. Bu zat cesur, hamiyetli, sözünü sakınmaz, iri yapılı bir insandı. Nurlarla alakası yoktu, sonradan da olmadı. Fakat haksızlığa karşı çıkan, zalime boyun eğmeyen bir adamdı. Bu zat Mehmet Küçükağa'nın yanına oturmuş halde bir kahvede sohbet ediyorduk ki içeriye aniden nahiye müdürü girdi. Küçükağa'ya kimliğini, nereden ve niçin geldiğini sordu. O da köye beraber geldiği İbrahim Pala'yı göstererek bu arkadaşşıma traktör almaya geldik dedi. Nahiye müdürü akşamki sohbeti ima ederek suç işlediğini, nahiyede bulunan karakola götürülerek ifadesinin alınacağını söyledi. Küçükağa sakın ve mütevekkil bir şekilde peki geleyim ama önce bir abdest alayım diyerek dışarı çıktı.

Kahvede cemaat müdürle baş başa kaldı. Daha doğrusu donduk kaldık. Herkes sakın sakın birbirine bakıyor, kimseden çıt çıkmıyordu. O sessizlikte Şerif Veyisoğlu yüksek bir sesle ve hiddetle: "Müdür bey! Bu adam ne yapmış ki karakola götürüyorsun? Biz misafirimizi hepimiz tanıyoruz. Erzincan'ın en asil ailelerindendir. Köyümüzün şerefi yok mu? Götüremezsin. Biz misafirimizi size vermeyiz" dedi. Daha epeyce bir şeyler söyleyerek hepimizin yüreğine su serpti. Rahat bir nefes almıştık. Şerif Veyisoğlu'nun bu çıkışından sonra müdür birden değişti, rengi attı. "Öyle ise masanın üstündeki şu kitabı bana verin" dedi. Kırmızı kaplı Şuâlar'ı aldı, cebinden çıkardığı bir kâğıda not etti, kitabı tekrar yerine koydu. Suskun ve perişan bir şekilde odadan çıktı, gitti. Küçükağa Ağabey abdestten dönerken müdürün perişan bir halde odadan çıkışına hayret etti. Olan bitenden haberi yoktu. Olanları öğrenince pek şaşırmadı. Zaten o, böyle olaylara alışkındı. Sık sık böyle hadiselerle karşılaştığını, defalarca tutuklandığını biliyorduk.

Şerif Veyisoğlu'nun bu çıkışı, köyümüzün maddi manevi haysiyetini kurtarmıştı. Bu hadiseden sonra köyümüzde hizmetler inkişaf etti. Erzincan hizmetlerinin bir şubesi oldu. 1978 yılında Erzincan'ın ilk köy medresesi buraya yapıldı. Burada çok kıymetli nur talebeleri yetişti. Köyümüze gelen ağabeyler bu dersanede misafir edildi.

Şerif Veyisoğlu bu olaydan birkaç ay sonra şiddetli bir kalp krizi geçirdi. Hastalığın verdiği ikaz ile İslam'ı daha dikkatli yaşamaya başladı ve sıhhat ve afiyetle 90 yaşına kadar yaşadı. 2013 yılına vefat etti. Bize, Mehmed Küçükağa'nın duasının bereketiyle çok yaşadığını söylediler. Allah rahmet etsin.

Yusuf Mercan anlatıyor:

1946 Erzincan doğumluyum. Makine mühendisiyim. Meşrebimiz uyumlu olduğu için Mehmed Küçükağa Ağabeyi çok iyi tanıyorum. Onunla çok beraberliğimiz oldu. Şimdi İstanbul'da ikamet ediyorum.

Küçükağa'nın hizmet şevki çok ziyade idi. Herhangi bir ilden veya köyden hizmet için bir davet geldiğinde, varsa yanına bir arkadaş alır hemen yola çıkardı. Erzincan'dan çıkmadan önce ailenin ihtiyaçlarını temin edebildiği kadar alır, yola öyle çıkardı. Ekseri Doğu, Güneydoğu, İç Anadolu bölgelerinin hizmetleriyle meşgul olurdu. Gittiği il ve beldelerden Erzincan'a dönünce kimlerle görüştüğünü, neler yaşadığını müspet tarzda, teferruatlı bir şekilde anlatır cemaati şevke getirirdi. Hafızası çok kuvvetlidir.

Uğradığı kasaba, köy veya şehirde –varsa- önce dersaneye uğrar, oradaki cemaati toplar, önceki uğradığı yerlerden anlatmaya başlayarak, şevk verici dersler okurdu. Eğer gittiği o beldede dersane yoksa oranın cemaatine "Mutlaka bir dersane açmalıyız..." diyerek onları ikna ederdi. Sonra maddi destek de sağlayarak mütevazı bir ev bulur, orayı kendisi de bizzat çalışarak tamir eder, temizlerdi. Sonraki uğrak yerinde de aynı hizmetleri yapardı. İki üç ay sonra tekrar Erzincan'a dönerdi. Gittiği yerlerde eğer tanıdığı kimseler yoksa namazlarını bir camide kılar, namazdan sonra Kur'andan bir aşr-ı şerif okur, cemaate "Bir evde toplanalım, sohbet yapalım" derdi. Yatsı namazından sonra ders başlardı. Cemaatin durumuna göre ders konusu seçer, geniş İslami malumatı olduğu için dersi zenginleştirirdi. Beşinci Şua'yı okumadan geçmez, Bediüzzaman'ın ahir zamanda beklenen zat olduğunu anlatırdı. Arada bir kaside ve aşr okur, geç vakitlere kadar cemaati canlı tutardı.

Erzincan'da olduğu vakitler akşam derslerine iştirak ettiği gibi gündüz de dersanenin temizlik gibi işlerine bakardı. Risale-i Nur'dan Dokuzuncu Söz, Haşir Risalesi, Yirmi Üçüncü Söz, Otuz Üçüncü Söz, İhlâs, Uhuvvet, İktisat risalelerini sıkça okurdu. Mehmed Küçükağa'nın benim gördüğüm kadarıyla en büyük özelliği; hizmet aşkını ve şevkini içinden geldiği gibi insanlara yansıtabilmesi ve onları hizmete celp edebilmesiydi. İnsan çok aç olduğu zaman nasıl sevdiği bir yemeği iştahla yer, yanındakiler de bunu hissederseler; Küçükağa da hizmet iştihasını hissettiren, yanındakilere yansıtan bir tecelliyata mazhar idi. Aradan elli sene geçtiği halde On İkinci Nota'yı bir okuyuşu vardı ki, hala şimdi yanımda okuyor gibi hissediyorum. "Ey bu notaları dinleyen dostlarım..."

Vefatından önce çocuklarını İmam Hatip Okulu'nda okutmak için Isparta'ya taşındı. O zaman Kız İmam Hatip Okulu Isparta'da vardı. 1976 yılında Isparta'da vefat etti. Mezarı, Isparta/Doğancı kabristanındadır. Vefat anını yanında bulunanlar şöyle anlatmışlardı: "Yatsı namazını cemaatle dersanede kıldık. Küçükağa'ya aniden bir kriz

geldi. Baktık durumu ciddi, hemen bir araç çağırdık, hastaneye kaldırdık. Hastanede ruhunu teslim etti.” Allah şefaatine nail eylesin...

Mehmed Kurdoğlu Ağabey bana Mehmed Küçükağa ile babasının bir görüşmesini şöyle anlatmıştı:

Babamın Konya’da bir dükkânı vardı. Mehmed Küçükağa Ağabey dükkâna geldi, babama “Biraz konuşalım” dedi, dükkânın bodrumuna indiler. Orada, Küçükağa: “Oğlunu bana ver onu vakıf yapacağım” demiş. Babam kabul etmiyor baştan. Artık konuşa konuşa babamı ikna etmiş. Babam da: “Al götür, ne yaparsan yap” demiş. Beraber Kayseri’ye gittik, hizmeti bilenlerle konuştuk. Küçükağa “Dersaneniz var mı?” diye sordu. “Yok” denilince, “Dersanesiz olur mu, bir dersane açmamız lazım” dedi. Sonra çok eski bir ev buldu, sıvası falan tamamlandı, kireç aldık, badana yaptık, temizledik. Sıra yatak, yorgan, yastık temin etmeye geldi. Ben: “Ağabey bunları hazır alsak?” dedim. Bana sitem etti: “Mehmed Kardeşim! Hazır alsak şu kadar, biz yapsak bu kadar daha ucuz olur. Mesleğimizde israf var mı?” dedi. “Peki, Ağabey” dedim. Neyse öyle yaptık... İşler bitince elbiselerine bir baktı... “Yahu Mehmed kardeş, bu elbiseleri yıkamamız lazım” dedi. Yıkadı ve yatağın altına koydu, ütü olsun diye. “Olmadı ama neyse, bu kadar da yeter, yapacak bir şey yok” dedi. Sonra “Mehmed kardeş, sen burada kal, ben evden ayrılalı çok oldu, gideyim” dedi ve gitti²...

Ömer Küçükağa anlatıyor³

Mehmed Küçükağa’nın oğluyum. 1950 yılında Erzincan’da doğdum. Altı kardeşiz. Ben baştan ikinciyim. En büyüğümüz ablam, sonra ben. Benden sonra dört kardeş daha var. Üçü kız, biri erkek. İlkokulu dışarıdan bitirdikten sonra, Erzurum İmam Hatip Lisesi’ne girdim, Isparta İmam Hatip Lisesi’ne devam ettim, Adana İmam Hatip Lisesi’nden mezun oldum. 1976 yılında İzmir Yüksek İslam Enstitüsü’nü bitirdim. Üniversite yıllarında MTTB (Milli Türk Talebe Birliği) İzmir İcra Konseyi Başkanlığını yürüttüm. Hürsöz, Muştı, İslami Hareket, Mektep, Vahdet ve Değişim Dergilerinde şiir, hikâye, deneme ve araştırma yazılarım yayınlandı. Ağrı’nın Tutak İlçesi’nde 2 yıl öğretmenlik yaptım. Arapça, İngilizce ve Farsça biliyorum. Evliyim 3 çocuğum var. Halen İstanbul’da ikamet ediyorum.

REFET KAVUKÇU BABAMIN HATIRALARINI YAZMAMI İSTERDİ

Erzincan’a her gidişimde babamın yakın arkadaşları ya da kendisinden küçük olanlar benden ısrarla babamın hatıralarını yazmamı istiyorlar. Ben de birkaç kez, siz yazın, niye siz yazmıyorsunuz da bana söylüyorsunuz, ben oğluyum, duygusal davranıp taraflı yazabilirim dedim. Fakat takdir, bugün kendimizden başladık anlatmaya, ama konu kendiliğinden oraya gitti. Eğer onlar bunu duyarlarsa özel bir ilgi göstereceklerdir muhakkak. Çünkü dediğim gibi, benden babamın hatıralarının yazılmasını defaetle istemişlerdi. Bunların en başında Refet Kavukçu gelir mesela. Kendisi çok değerli bir ağabeyimizdir. Sanatkâr ruhlı bir insandır. Ressam... Risale-i Nurların bütün kapak kompozisyonlarını o yapmıştır. Gotik yazıda da üstat, Kur’ân hattında da üstat. Hattat Hamid (Aytaç) Hoca’dan da özel ders aldı. İcazetli yani. Onun Risale-i Nur’la ilgili bazı duvar tabloları da vardır

Mehmed Küçükağa’nın oğlu Ömer Küçükağa Hocaefendi

SEKİZ YIL DİYARBAKIR’DA KALDIK

1950’de Erzincan’da doğmuşum. Doğan doğmaz babam beni ailemle birlikte Diyarbakır’a götürmüş. Gidiş sebebimiz de şu: Babam esnaf, girişimci bir insan. Müşterilerinin büyük bir çoğunluğu da Erzincan Ordu Evi’ndeki subaylar. O zaman Erzincan’daki ordu birlikleri Diyarbakır’a naklediliyor. Babam müşterisini

² Mehmed Kurdoğlu ağabeyin bu türlü hatıra kayıtlarına sıcak bakmadığını bildiğim için kendisini arayıp da Yusuf Mercan’ın anlattığı hadiseyi teyid ettiremedim. Ömer Özcan

³ Ömer Küçükağa’nın babası hakkında anlattığı hatıralar, İstanbul’da neşredilen MEDENİYET Dergisine verdiği röportajdan da istifade edilerek hazırlanmıştır.

kaybetmemek için evi toplayıp Diyarbakır'a götürüyor. Babamın cesaretini görüyorsunuz. Rızkının peşinde koşmak için hiç düşünmeden hem de o günün şartlarında nerelere gidiyor ki yıl 1951. İnsanların köye bile gidip gelmekte zorlandığı yıllar. Diyarbakır'a gidiyor, orada dükkânını kuruyor, işine devam ediyor. Diyarbakır'da beni ilkokula gönderiyor, bir sene. Diyarbakır'daki evimiz Bağlar Mahallesi'ndeydi.

Bu arada babam Diyarbakır'da bir şeyh efendiye bağlanıyor. O şeyh efendi düzgün bir şeyh değil. Babam zengin bir insan... Servetinin çoğunu o şeyh efendiye yediyor. Annemin, dedemin, dayılarının bütün uyarılarına rağmen servetini ona yediyor. Çünkü babam o şeyhe çok bağlı, çok sadık. Şeyh efendi, babamı, oğlunun dükkânına hiç resmi kayıt yaptırmadan ortak ediyor. Dükkân, Diyarbakır'da bir numara olunca babam resmi ortaklık istiyor. Şeyh efendi şu cevabı veriyor babama: "Hafız Efendi, sen buraya bir şeyler yaptın yapmasına, ama oranın ortağı değilsin ki. Oğlanındır o dükkân!" Bunun üzerine babam sesini hiç çıkarmıyor, çıkıp gidiyor oradan. Sene muhtemelen 1954.

Babam ne yapayım, ne edeyim, diye düşünürken aklına yeniden bir dükkân kiralamak geliyor. Ama hiç para yok. Sıfır... Çıkarken bir şey de talep etmemiş ki. Parası yok belki ama itibarı var. Dediğim gibi babam çok iyi ve güvenilir bir esnaf. Onlar için de bulunmaz bir müşteri. Böylece "Bismillah" deyip bir dükkânı kir alıyor. 2-2,5 sene içinde babam yine Diyarbakır'ın bir numarası oluyor. Tabi bu ara şeyh efendinin oğlunun dükkânı iflas ediyor... Yaklaşık ben 8 yaşlarındayken Erzincan'a geri dönüyoruz.

ERZİNCAN'A DÖNÜNCE BABAM RİSALE-İ NUR'U TANIDI

Tekrar Erzincan'a döndük biz. Erzincan'a dönünce babam - Malûm sebeplerden şeyhini bırakmıştı- Risale-i Nur'u tanır. Bu sefer bu yola koyulur. Babam yaklaşık 30 yaşlarından sonra bütün maddi varlığını Allah yolunda harcamış bir insan. Kimisi doğru yerini bulmuş kimisi bulmamış, ama onun niyeti rıza-i ilahi. Risale-i Nur'u tanıyınca, sırtına kitapları kor, köy köy Türkiye'yi gezmeye başlar. İnsanları Risale-i Nur'la tanıştırmak için yapmadığı şey kalmaz babamın. Muhtemelen, Türkiye'de gitmediği köy çok azdır, ilçe belki hiç yok, il ise hiç yoktur. Niyeti sadece insanları Risale-i Nur'a çağırmak, insanları İslâm'a davet etmek.

Risale-i Nur talebeleri o zamanlar bugüne göre daha çekingen ve daha içine kapalıydılar, getto hayatı yaşarlardı yani. Mecburlardı. Hangi yıllardan bahsediyoruz biz? 1960'lardan. Said Nursi Hazretleri daha yeni vefat etmiş ya da edecek. Normalde insanların ceplerinde küçücük bir Risale taşımasının bile suç olduğu zamanlar. Eğer insanlar ceplerinde bir tane Küçük Sözler veya Hastalar Risalesi gibi küçük bir broşür yakalatırsa bugünün şartlarında bir bomba yakalatmış, kaçak bir silah yakalatmış gibi muamele görürdü. İnsanlar hapse atılırdı. Aylarca, yıllarca içeride kalırlardı. Ondan sonra mahkemeler bu insana herhangi bir suç isnat edemedikleri için serbest bırakırlardı. Risale-i Nur talebelerinden ceza alan insan hemen hemen yoktur. Sadece içerde tutulurlardı.

BABAMIN KÖYLERE YAPTIĞI MEDRESE SAYISI YÜZLERİ GEÇMİŞTİR

Üstad, babam Risale-i Nur'u tanıdıktan kısa bir zaman sonra vefat etti. Ama ben o tarafını pek iyi bilmiyorum. Muhtemelen bir iki defa görmüştür Üstad Hazretlerini. Cenazesine gittiğini iyi hatırlıyorum.

Bir ev tutuyorlar bir yerde, kimseye söylemiyorlar. Orada gizlice ders okuyorlar. Risale-i Nur çalışması bundan ibaret, çünkü suç. Suç olduğu için de kimse açık açık yapamıyor. Ama babam çok açık yapıyor. Yani Risaleleri alıyor, köy köy geziyor, ücretsiz dağıtıyor. Önce topluyor insanları onlarla biraz konuşuyor. Risalelerin muhtevalarından bahsediyor. Sonra da onlara birkaç tane eser hediye ediyor. Allah'a ısmarladık, deyip gidiyor. Nereye? Bir başka köye... Orada da aynı şeyi yapıyor. Eğer köyü biraz müsait görürse, diyor ki: "Gelin, buraya bir medrese yapalım!" Medrese, içinde toplanılıp Risale-i Nur okunan yerlere denir. Köylüleri toplardı babam, oraya bir odası, bir mutfak ve bir tuvaleti olan medrese yapardı. Orası sadece o iş için kullanılırdı. Babamın bu şekilde köylere yaptığı medrese sayısı yüzleri geçmiştir. Medresenin inşaatında bizzat kendisi de çalışırdı. Köy müsaitse böyle yapar, yok müsait değilse onlarla sohbet eder, onlara eser verir ve gider.

BABAM BİZİ OKULA GÖNDERMEDİ

Risale-i Nur'u tanıyınca İslâmî anlayışında değişiklik olur babamın. Sisteme bakışı da farklılaşır. Sistemin gayr-İslâmîliğini daha iyi anlar. Anlayınca da: "Ben bu sistemin okuluna çocuklarımı asla göndermem." der ve bizi okula göndermez.

Babamın öyle çok kuvvetli bir ilmi yoktu. Çok kitap okurdu. Genel kültürü çok güçlüydü. İslâmî bir tahsili olmadığı için pek fazla ilmi yoktu babamın. O ilim dedemde vardı. Risale-i Nur'u tanıyınca, sistemi de yakından kavrayınca çocuklarımı okula göndermem, der babam. Ve bizleri okula göndermez... Buna göre ben Diyarbakır'da bir sene ilkokula gitmişim. Artık okul falan yok. Tabi bu, babamın iyi niyeti, ancak yanlış bir işlem...

Şöyle yanlış bir işlem: Babam bizi okula göndermiyor gayr-i islâmî şeylerden ruhumuz etkilenmesin diye, fakat babamın bizimle ilgilenecek vakti de yok. Hem göndermiyor hem ilgilenmiyor. İşte burada yine birçok Müslüman önderde rastladığımız bir yanlış göze çarpıyor: Dışarıyla ilgilenip kendi evini, çocuklarını ihmal etme... Bu durum çok yoğun bir şekilde babamda vardı maalesef. Müslümanların üzerinde çokça durması ve muhakkak terk etmesi gereken oldukça önemli bir husustur bu.

Babamın vakti niye yoktu? Risale-i Nurları alıp köyleri gezdiği için. Bir gidiyor, ancak altı ay sonra, bir sene sonra geliyor. Soranlara, biz babamın nerede olduğunu dahi söyleyemiyoruz. O zamanlar ben sekiz on yaşlarında çocuğum.

EVDEKİLERE NE BIRAKTIN, DİYE SORULDUĞUNDA HZ. EBU BEKİR GİBİ: “ALLAH VE RESULÜ’NÜ BIRAKTIM.” DERDİ

Kısaca annemden de bahsedeyim. Çok sabırlıdır annem. Babam seyahatlere çıkıyor. Tabi bunlar Allah yolunda seyahatler. Babam seyahatlere çıkınca annem ekonomik olarak zorlanıyor. Çünkü babam ilk gittiğinde muhtemelen on-on beş gün yetecek kadar para bırakıyor. O kadar kendini kaptırmış ki evdekileri gerçekten hiç düşünmüyor. Sahabe gibi. Hani, varını yoğunu Allah yolunda hibe eden Hz. Ebu Bekir’e; evdekilere ne bıraktın, diye sorulduğunda: “Allah ve Resulü’nü bıraktım.” Şeklinde verdiği cevap var ya. İşte babam gerçekten öyleydi. Evdekiler yarı aç yarı toktu, ama mutluydu. Kimseye de duyurmuyorduk hâlimizi. Bırakılan para birkaç gün sonra bitiyordu. Annem belki babasından bir kuru ekmek parası istiyordu. Babam giderken üç-dört çuval patates bırakırdı eve. Bir de ekmek oldu mu tamamdır. Günlerce, haftalarca aylarca sadece ekmek, patates yerdik. O kadar güzeldi ki! Sabah, öğle, akşam, sürekli onu yerdik.

HÂKİM SUUDİ REŞAT SARUHAN, BABAMI YARGILARKEN NURCU OLUYOR

Babam köyler haricinde şehirlere de giderdi. Valiyi ziyaret edip ona Risale-i Nur verirdi. İlçelerde kaymakama, hâkime giderdi. Gittiği bazı hâkimler onu içeri atardı. Babam yatardı içerde. Artık ne kadar yattıysa, üç ay, dört ay, beş ay... Babamın içerde ne kadar yattığının sayısını bilmiyorum. Bilen de yok. Çıkınca hapisten, yine aynı yola devam ederdi. Bir gün mahkemede savunmasını yaparken -kendi yapıyordu savunmasını- hâkim babamın savunmasından çok etkileniyor. Sonradan babamı gizlice ziyaret ediyor. Diyor ki, savunmada şu şu kitaplardan bahsetmiştin, bana biraz onlardan bahseder misin? Demek ki, kalbine Allah hidayet verecek. Babam ona Risale-i Nur’u anlatıyor saatlerce...

O adam sonra ne oluyor biliyor musunuz? Risale-i Nur talebesi. Hâkimlik sırasında kendini gizliyor gizlemiyor o tarafını bilmiyorum. Çok sonraları milletvekili oluyor. Eski Milli Selâmet Partisi’nin meşhur milletvekillerinden biri. Yaşıyor mu, sağ mı bilmiyorum. Adı: Suudi Reşat Saruhan... Bunu da şunun için anlatmış olduk: Babam bürokratlarla görüşmekten, onlara İslâm’ı anlatmaktan hiç çekinmezdi. Arkadaşları, deli cesaretinin olduğunu söyleyerek eleştirirlerdi kendisini. Yadırgıyorlardı babamın tavırlarını, fakat vefatından sonra bakışları değişti hepsinin. Esasen bunu ilk defa hissediyorum. O dönemlere ait anlatacak o kadar çok şeyim var ki, fakat çoğunu atlıyorum...

Babam sürekli ceza evine girince, annem sefer tasiyla yemek yapıp gönderiyor. Babamın hangi ceza evinde ne kadar yattığına dair hiç kimsenin elinde bir belge-bilgi yok. Bende yok. Risale-i Nur talebelerinde hiç yok. Fakat Erzincan’da yattığı dönemle ilgili bazı hatıralarım var.

Babam Erzincan’da yatarken kendisine ben yemek götürüyordum. O zamanlar yaşıam -yanılabilirim- 8 ila12 arası, muhtemelen 11’dir. Yemek götürüyordum babama, gururlanarak derdi ki: “Otur şuraya bakayım, bir Kur’ân oku da dinlesinler.” Mahkûmların önünde Kur’ân okuturdu bana. O zamanlar koğuş sistemi vardı, şimdi daha iyi hatırlıyorum. Koğuşlarda 50, 60 kişi kalıyordu. Ranzalar vardı koğuşlarda, şimdi var mı bilmiyorum, herhalde yok.

Oradakilerin hemen hepsi babama inanılmaz bir saygı gösteriyordu. Babam cezaevinde her akşam Risale-i Nur dersleri yapıyor mahkûmlara. Benden Risale getirmemi istiyordu. Eğer eserleri gardiyanlar yakalarsa dersleri ezberden yapıyordu. Gün geçtikçe babam onları etkiliyordu. Sonra cemaatle namaz kılmaya başlıyorlar. Bunu çok iyi biliyorum çünkü gittim, gördüm. Babam imam oldu, mahkûmlar da cemaat. Cemaatin arasına ben de katıldım. Sonradan, çıkan mahkûmların büyük bir çoğunluğu babamla irtibatını devam ettirirdi.

1960 DARBESİNDE BİR GECE EVİMİZİN KAPISI ÇALINDI ACI ACI

1960 darbesinin üzerinden birkaç ay geçti geçmedi. Bir gece evimizin kapısı çalındı acı acı. Zilimiz yoktu, içe ürperti salan bir sesle çalınıyordu kapı. Korkuyla açtık kapıyı: Jandarmalar! Baskına gelmişler gecenin bu vaktinde. İçeri daldılar kirli postallarıyla. İzin bile istemediler. Bir taraftan da kaba saba tavırlarla bağırıyorlardı

ev halkına kimse kıpırdamasın diye. Mesele nedir diye soran babam, sert bir karşılık aldı hane halkına baskına gelenlerden. Hakaretler yağıyor babama, bize.

Babam cesur birisiydi. Kriz yönetebiliyordu. En az zararla kurtulmanın yollarını biliyordu. Hemen bizi başka odaya yolladı etkilenmeyelim diye. Kulağımız kapıda, bağırtilar çığırtılar duyuyoruz. Evin altını üstüne getirdiler, arama yapıyorlar. Ne arıyorlar? Risale-i Nur. Babam risaleleri saklardı. Nereye saklardı? Evin beton döşemesinin üzerine tahtadan bir döşeme daha yaptırmıştı. Tahta döşeme ile beton döşeme arasına gizli kapaklar koymuştu. Risaleleri orada saklıyordu. Jandarmalar uzun bir arayıştan sonra buldular bu gizli kapakları. Risaleleri çıkardılar, babamı götürdüler. On yaşındayım, daha öncesini hatırlamıyorum, ama sanki babamın ilk cezaevine girişi böyle başlamıştı. Tutuklamalar çok acımasızcaydı. Mahkeme olur mu olmaz mı belirsiz. Bazen üç, bazen beş yıl hüküm giyersiniz. Suç isnat edip de ispatlayamadıklarında ise salıverirlerdi. Risale-i Nur talebeleriyle ilgili yasal işlemler bundan ibaretti. Yakalayıp içeri atarlar, sonra da akıllarına eserse bırakırlar. Bir gece baskınıyla derdest edilen babam cezaevine girdi. Ben de sefertasiyla babama yemek götürüyorum. Hem bir çocuk için, hem bir anne için, hem de her şeyini dışarıda bırakmış ve güneş aydınlığı kadar masum bir baba için takdir edersiniz çok zor bir durumdu. Gide gele gardiyanlar da tanıdı beni. İlk cezaevi tecrübem bu vesile ile olmuştu.

Babam birkaç ay yattı. Sonra mahkeme oldu. Bütün Risale-i Nur talebeleri gibi bizim de avukatımız Bekir Berk idi. Bekir Berk savunmasını yaptı, Allah'ın izniyle babam serbest bırakıldı. Erzincan'dan Risale-i Nur talebelerinden otuz-kırk kişilik bir grup halinde mahkemeden çıktıklarını hatırlıyorum. Babam önde hemen arkasında Bekir Berk yürüyor. Çok onurlu ve vakur bir yürüyüşü bu. Çektikleri çileleri aldırış etmiyormuşçasına, imanlarının gereğini yapmış olmanın manevi hazzını tadıyormuşçasına, büyük bir fetih elde etmiş muzaffer bir komutan edasıyla ama tevazu ve vakar makamında yürüyüş. Bir meydan okuma. İmanın küfre, Tevhid'in şirke meydan okuması. Ama taşkınlık yapmadan, kibre düşmeden izzetli bir meydan okuma. Çok dikkat çekiciydi bu halleri. Hiç hafızamdan çıkmıyor. Yüzlerindeki ışıltı, gözlerindeki parıltı, dillerindeki dua ve tahmidler görülmeye değerdi doğrusu. Kardeşlik şuuru içinde birbirlerine sarılıyorlar, sıkıca kucaklıyorlardı birbirlerini. Bunlar on yaşındaki bir çocuğun 1960 darbesine dair hafızasında kalan hatırlar.

Gözlüklü Av. Bekir Berk, sağ arkasında Mehmed Küçükağa ve ön sağda Refet Kavukçu bir Erzincan Risale-i Nur davasından çıkarılarken. Sene 1960

SADECE ALLAH İÇİN YAPMIŞTIR

Babam çok etkili bir insandı. Gerçekten konuşunca insanı etkilerdi. Bu etkinin sebebi Allah için olmak. Başka bir sebebi yok bunun. Sadece Allah için. Her dönemde insanların bir kısmı, davalarından ekmek yerler. İnsanların kendi davalarından ekmek yemesi -eğer haram yola sapmıyorlarsa- günah değildir. Ama peygamberlerin mesleğinde davalarından ekmek yemek yoktur. Ne demek istiyorum, hiçbir peygamber, risalet yaptığı için kimseden ücret almamıştır. Kur'ân-ı Kerim'in birçok yerinde: "Ben bunun için sizden ücret istemiyorum, benim ücretim yalnızca Allah'a aittir." ifadesi geçer. Babam da aynı şekilde davranmıştır. Risale-i Nur hizmetinde ne bir makamı olmuştur, ne bir mevkii, ne de parası. Sadece Allah için yapmıştır yaptıklarını.

ALLAH'TAN BAŞKA HİÇBİR ŞEYDEN KORKMAZDI

Okula gitmiyorum ama okumayı öğrendim. Nereden öğrendim? Maalesef Amerikan çizgi kitaplarından, Teksas, Tommiks, Red Kit ve benzeri kitaplardan. Bu arada babam beni hafız olayım diye Kur'ân kursuna gönderiyor.

Çok başarılı bir giriş yapıyorum. İlk sayfayı ezberliyorum, ikinci sayfayı ezberlerken babam beni alıyor, dağlara götürüyor.

Babamın bir de bu dönemleri var. Gidiyor Risale-i Nur'a hizmet ediyor. Bir süre sonra parası bitince çaresiz kalıyor. Para kazanmak için bir şeyler yapması lazım. Ne yapayım, diye düşünüyor. Aklına ilginç bir fikir geliyor: Peynircilik. Çok girişimci birisi olduğunu söylemiştim. Hemen işe koyuluyor. Tulum peyniri yapacak. Yapmak istediğinin en iyisini yapmak isterdi. Yapmak istediği şeye kendisini ölüncesine verirdi. Peynirciliğe de kendisini ölüncesine verdi. En iyi peynir nerede yapılır, onu araştırırdı. Erzincan tulum peyniri Türkiye'nin en iyi tulum peyniridir. Bunu öğrendikten sonra bu sefer Erzincan'ın en iyi tulum peyniri nerede yapılır, bir de onu araştırırdı. Yaylalarda. Hangi yaylada? Filan yaylada. O yaylaya gitmenin imkânı yok. Ancak katırların sırtında gidebilirsiniz. Yol yok, iz yok. Üstelik o yayla, insanların korktuğu, eşkıyaların gezdiği bir yer.

Allah, babama öyle bir cesaret vermişti ki... Allah'tan başka hiçbir şeyden, hiçbir kimseden korkmazdı. Sistemden de korkmazdı. Risale-i Nur talebelerinin evlerinde gizli gizli Risale okuduğu dönemlerde, onun Risale-i Nurları yüklenip köyleri teker teker gezmesi, tebliğ ve irşadda bulunması cesaretini, gözü pekliğini göstermeye yeter sanırım. Diğer Risale-i Nur talebelerini kınamak için söylemiyorum bunu. O şartlarda kolay değildi aksini yapmak. Babamınki istisnaydı. Gerçekten istisna. Bunu, bütün insanlara böyle olun, amacıyla da söylemiyorum. Böyle olamaz bütün insanlar. Bu istisnaî bir durum... Yapılabilir bir şey değil çünkü.

ŞAVAKLARIN İÇİNDE YAYLADA PEYNİR YAPIYORDUK

Erzincan'da en iyi peynirin nerede yapıldığını öğrendikten sonra babam oralara gitmenin yolunu araştırıp duruyor. Yaylalara yakın köylüler diyorlar ki : "Hafız Efendi, yaylalara gitsen bile peynirleri nasıl getireceksin? Hadi biz seni götürdük diyelim, nasıl döneceksin?" Ulaşılması gerçekten çok zor yerler. O yaylalar ki Erzincan'ın Kazankaya Dağlarının arkası. En güzel ot orada, en güzel peynir orada... "Şavak"lar yaşırdı orada. Dağ insanıdır bunlar. Muhtemelen Zaza veya Kürt. Ben Zaza olduklarını sanıyorum.

Evet, Şavak. Eskiden ben "şafak" zannederdim ama hayır "Şavak." Muhtemelen şafaktan geliyordur. Çünkü gerçekten çok erken kalkan insanlardı. Şafak vakti, fecirden çok erken kalkıp hayatlarını öyle sürdürürlerdi. Bu yüzden şafakla bir ilgisi olabilir diye düşünüyorum. Bugünkü saatle söylersek 06'da ezan okunuyorsa eğer, onlar 04'te kalkarlar ve daha yatmazlardı. Yatsıyı kılar kılmaz da hemen uyurlardı. Ben içlerinde yaşadığım için biliyorum bunları. Tabi peynir dolayısıyla...

Babam, "Hayır." diyor. "Oraya gideceğim ve oranın peynirini getireceğim." Kafaya koymuş bir defa. Çare yok. Gidiyoruz, taşıyoruz oraya. Beni de hafızlığa başlatmış üstelik. Ama bir, bir buçuk sayfa okumuşum topu topu. Hiç düşünmüyor bu durumu, yarıda kesip götürüyor beni. Hafızlığımı böyle dört-beş kez kesti babam.

Peynir yapmaya gittik biz o dağlara. Tabi annem gelmedi. Babam kendisi gitti, yanında beni de götürdü. Bazı ihtiyaçları için şehre döndüğü zamanlar olurdu. Beni tek başıma orada, o dağların başında yapa yalnız bırakırdı. Düşünebiliyor musunuz? 12 yaşında ve tek başıma, yapa yalnız. İssiz, sessiz, kimsesiz dağların ortasında... Tabi Şavaklar var çevremizde ama pek yakın değiller. Ancak atlarla gelebiliyorlar yanımıza. İşte biz onlardan peynir alacağız, işleyeceğiz, tulum haline getireceğiz, sonra da şehre götürüp satacağız. Niyetimiz o. Onlar peynir getiriyor biz de tartıp parasını ödüyoruz. Neyse babam gitti, giderken bana da dedi ki, para burada. Tahtadan bir yatak yapmıştık çadırın içine. Babam, o tahta yatağın altına çuval içinde paraları koyardı. İnanın, tam bir çuval para. O gün en büyük para galiba 50 lira idi. Dedi ki, peynirleri alıp tartarsın, paralarını verisin adamların. Biraz önce demiştim, babam çok cesur birisiydi. Bu tür risklerden hiç korkmazdı. Ben 12 yaşında bir çocuğum. Muhtemelen bu günkü paralarla yanımda 50-60 milyar (şimdi bin) para var. Onca parayı koyuyor çuvalın içine, teslim ediyor bana. Çevrede tanımadığımız nice insan var. Hırsız var, eşkıyası var. Bırakıyor beni çocuk başıma, çekip gidiyor. 4-5 gün kaldığımı bilirim orada. Tek başıma. Tarttım verdim, tarttım verdim. Ama ben babamdan biraz daha tedbirli davranıyordum. Çünkü babam çuvalı onların yanında çıkarıyor, deste deste paraları hiç saklamadan alıyordu. Bense öyle yapmazdım. Onlar gelmeden önce desteyi çıkarıp hazırlıyordum. Şimdi anlıyorum ki babamla aramızda böyle bir karakter farkı var.

Babam, Erzincan'a dönünce tabi annem soruyor hemen, Ömer nerede, diye. "Ömer'i orada bıraktım." diyor babam. Annem deliriyor... Dağın başında küçücük çocuk, kurtlar kuşlar... Gerçekten normal bir insan mümkün değil yapamaz bunu oğluna. Ama babamda öyle bir şey var ki anlatmak zor. Hem tevekkül çok güçlü, hem yapı çok farklı... Tevekkülle mi izah edelim bilmiyorum ki, emin değilim doğrusu. Ama sanki tevekkülü aşıyor bu biraz. Meraktan çatlıyor annem. Durmayıp geliyor hemen. Katır sırtında. Çok özlemişim annemi, ağlıyorum, sarılıyorum... Babam da diyor ki: "Tamam, ikiniz de gitmeyeceksiniz bundan böyle, burada kalacaksınız." Ama annem korkuyor orada. Korkulmayacak bir yer değil ki! Gece oldu mu kurt sesleri geliyordu. O kadar ıssız bir yer ki tabiatın tam içi. Ay ve yıldızlar zannediyorsunuz ki çadırın üstünde. Böyle işte, üç-dört ay öyle bir yerde

peynircilik yaptık. Peynirlerimiz yüzlerce katırla şehre taşındı. O güne kadar o yaylalarda peynir yapıp şehre getiren hiç kimse yokmuş. Böyle bir olay da olmamış zaten. Tabi, bütün Erzincan'ın diline düşüyoruz biz: "Hafız Efendi gitmiş, Şavakların içinde, yaylada peynir yapıyor."

Yüzlerce katır ifadesi sözün gelişi değil. Sayıları az olsa taşıyamaz ki hayvanlar. Şöyle söyleyeyim: Dört beş tane kıl çadırımız vardı. Ağzına kadar peynir doluydu. Hangi birisini, nasıl götüreceksin sonra. Abarttığım zannedilmesin kesinlikle. Bir katıra en fazla iki çuval yükleyebiliyoruz. Muhtemelen çuvalların teki 50 kg ağırlığında. İki tane yüklediğimizde 100 kg. Ancak taşır hayvan bu yükü. Çünkü katırın gittiği yerleri bir görseniz! Çocukluk hatıralarım hiç gitmiyor gözümün önünden. Biz de katırın üstündeyiz. Başka çaresi yok oralardan geçmenin. Şöyle dimdik bir yol. Yer, keskin kayrak taşlarıyla kaplı. Bilir misiniz kayrak taşını? Hayvan, ayağını attığı zaman kıvılcımlar çıkıyor. Kesin yuvarlanacağız, diyorum, fakat katır öyle mübarek bir hayvan ki, düşmüyor, dengesini bozmuyor. At, eşek gidemezmiş oradan, öyle söylüyorlar, ancak katır gidebilirmiş. Hiç mübalağa etmiyorum, her adımında kıvılcımlar çıkıyordu hayvanın. Tabi bu, bütün yol boyunca böyle değil. Sadece belli yerlerde... Peynirleri getirip sattık... Ve hafızlık gitti benim.

BİR DE URFA PEYNİRCİLİĞİMİZ VAR

Sonra babam bir daha başlattı beni hafızlığa. Rabbime milyonlarca defa şükrederim ki beni hafızası güçlü birisi olarak yarattı. Sanki hiç hafızlığım inkıta uğramamış gibi, unutmamışım gibi, kaldığım yerden devam ediyorum. Hocaya telefon açıyor, Ömer'i gönderiyorum, diye. Hocamız da hemen gelip başlasın, diyor. İki sayfadan yapmam isteniyor. Hâlbuki bir sayfadan yapmam lazım. Ama ben, iki sayfadan yapıyorum. Derken zaman geçiyor... Babam bir daha bölüyor benim hafızlığımı. Şehre katırlarla güç bela getirdiğimiz o peynirlerden iyi para kazanmışız. Babam gitmiş kazandığı bütün paraları harcamış. Risale-i Nur talebelerine vermiş. Ve para bitmiş yine... Bu sefer gelmiş yine peynir yapacağız, diyor. Nerede yapacağız, nasıl yapacağız? Babam bir işi iki defa yapmayı sevmiyordu. Yeni bir şey yapacak. Araştırıyor. Türkiye'nin Erzincan'dan sonra en güzel peyniri nerededir? Urfa'da. Gerçekten, Urfa'nın peyniri de güzeldir. Urfalılar kabul etmezler ama Erzincan'ınki biraz daha güzeldir. Sorduğu insanlar diyor ki Urfa'nın peyniri Erzincan'ınkine yakındır. Peki, Urfa'nın en güzel peyniri nerededir? Viranşehir ilçesinde. Babam alıyor evi, yüklüyor kamyonu. Çünkü orası ilçe, dağ değil. Kamyonla gidilebilir. Bindiriyor hepimizi, annemi, kardeşlerimi, beni. Ver elini Viranşehir. Üç ay da orada peynircilik yapıyoruz.

Viranşehir'deki hatıralarımın en canlı olanı pınar başıydı. Evlerde su yok. Hanımlar çamaşırlarını pınarın başında yıkıyor. Evimize pek de uzak bir yer değildi bu pınar. Yürüyerek üç-dört dakikada gidiyoruz. Annem de orada çamaşırlarını yıkıyor. Dediğim gibi evlerde su yok, çeşme yok, çamaşır makinesi yok... Hem sade evin çamaşırlarını yıkamıyor annem, peynir koyup boşalttığımız, yağın kirin bulaştığı o çuvalları da yıkıyor. Zor, gerçekten çok zor... Bir iki tane değil ki yıkayıp bitirsin. Her gün 40-50 tane geliyor o çuvallardan. Hangi birini, nasıl yıkayacaksın?

Orada çok akrep vardı. Çamaşır, halı, kilim, çuval yıkadığımız pınar başında. Ama insanlar korkmuyordu onlardan. Herhâlde diyorum, akrepler zehirli değildi. Yoksa mümkün değil korkmamaları. Ben o akrepleri hiç unutmuyorum. Annem çok korkuyordu çünkü. Oranın kadınları korkmuyordu ama annem çok korkuyordu, beni çok aşırı sakınıyordu akreplerden.

Babam, çok büyük zarar ediyor buradaki peynirciliğinden. Sebebi şu: Peynirleri biz kamyonu yüklüyoruz. Peynirler ne kadar? Yaklaşık 12 ton. Az değil, 12 ton, dile kolay. Size Erzincan tulum peynirinin bugünkü toptan satış fiyatını söyleyeyim de miktarı gözünüzde daha rahat canlandırın. Şu anda Erzincan tulum peyniri, perakende 18 ila 20 arasında değişir. Toptan fiyatı 15'e düşer diyelim. Hadi biraz daha düşürelim, 10 lira olsun. Bundan aşağı düşmez. Ne yaptı? 10x12000=120.000 lira.

120.000 liralık 12 ton peyniri koyduk kamyonu, Ankara'ya getirdik. Ben de geldim babamla. Babam beni hiç yanından ayırmıyordu artık. Biraz daha büyümüşüm ya. 12-13 yaşına gelmişim. Çocuk yaşımda görüşlerime değer vermeye başladı babam. Farkındaysanız babamdan çok söz ediyoruz. Bu aslında Risale-i Nur talebelerinin de çok işine yarayacak. Onlar kamyonunda üst üste dura dura iyice çökmüş artık, kalıp gibi olmuşlar. Çıkardığın zaman kaşar gibi duruyorlar. İşte o sene çok ama çok zarar etti babam.

KÂFİRLERİN OKULUNA GÖNDEREYİM DE SENİ ORADA KÂFİR Mİ YAPSINLAR?

Okula gitmeden okumayı öğrendim. Şöyle anlatayım: Kur'ân Kursu'nda okurken duydum ki, dışarıdan ilkökul bitirilebiliyormuş. Ümitlendim, heveslendim, hemen kalkıp Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gittim, müdür beni kabul etti.

İlkokulu bitirince -ki yaşı 13, 14- babama dedim ki: “Baba, ben ilkokulu bitirdim.” Bir an durdu, şaşırarak, “Nasıl bitirdin?” diye sordu. Hiç haberi yok bitirdiğimden. Böyle böyle yaptım, çalıştım, dışarıdan sınavlara girdim ve başardım, artık ben okuyacağım, dedim. “Ben seni okutmuyorum.” dedi. “Kâfirlerin okuluna göndereyim de seni orada kâfir mi yapsınlar?” Dedim ki ona: “Ama sen bana hiç bakmıyorsun, benimle hiç ilgilenmiyorsun? Bırakıp gidiyorsun, ben burada ne yapıyorum ne ediyorum, hiç haberin yok senin. Başboş dolaşıyorum.” “Kur’ân Kursu’na gidiyorsun ya!” dedi. “Gidiyor muyum? Ne biliyorsun?” dedim. “Hayır. Göndermiyorum.” Dedi. Kararlı bir şekilde dedim ki: “Ben okuyacağım, haberin olsun.” Bir ara o yine gitti bir yerlere, tekrar geldi. Fakat kendisi yokken çalıştım, ufak ufak para kazandım.

MÜDÜR BEY, OKULDA NELER ÖĞRENİYOR BU ÇOCUK?

Çocuğum daha, yol parasını hazırlayıp trenle Erzurum’a gittim. Erzurum’a gitme sebebim okumaktı... İmam Hatip Lisesi’ne kayıt olmak istiyordum. Niye Erzincan değil de Erzurum? Erzincan’da İmam Hatip yok çünkü, hem Erzincan’da okursam babam beni yakalar, bana engel olur. Annemin de Erzurum’da olduğumdan haberi yok. Daha sonra söyledim anneme. Sonradan kardeşim Ahmet de geldi Erzurum’a, yanıma.

O ara babam annemi sıkıştırıyor. Nerede bu çocuklar, diye. Tabi aradan muhtemelen iki buçuk, üç ay geçmiş. Artık birinci dönemin sonuna doğru yaklaşmışız. Annem babama Erzurum’da olduğumuzu söylüyor. Babam atlıyor arabaya, Erzurum’a geliyor.

Babama anlatıyorum okulu, neler öğretildiğini, dersleri... Benimle okula kadar geliyor, müdüre çıkıyoruz. Utanıyorum, endişeleniyorum, müdüre bir şey yapacak diye. Müdürle öyle bir konuşuyor ki... Hayret etmemek mümkün değil. Babamı resmî makamlarda konuşurken ilk kez görüyorum. Bir başbakan gibi konuşuyor, çok oturaklı, çok akıllı, çok etkili. Müdür ona saygı duyuyor. “Müdür Bey, okulda neler öğreniyor bu çocuk?” Müdür de bir bir anlatıyor okulda neler öğretildiğini. Peki diyor babam. Teşekkür edip çıkıyor. Bize diyor ki böyle olmaz, bu şartlarda okul okunmaz, sana bir yer bulacağım, Ahmet’i de yanımda götüreceğim.

Evet, mecburen babam artık okumama razı oldu. O günün şartlarında beni bir fırının arkasında tek odalı bir medreseye yerleştiriyor. Sonra beni bırakıp kardeşimle gidiyor.

BABAM DEĞİŞTİ, KIZLARIN DA OKUMASINI İSTİYORDU

Sene herhalde 1971 olacak. Babam kardeşimle benim okumamı kabul ettikten sonra diğer kardeşlerimin de okumasını kabul etti. Altı kardeşlik. Ben baştan ikinciyim. En büyüğümüz ablam, sonra ben. Benden sonra dört kardeş daha var. Üçü kız, biri erkek. Hiçbiri okumuyor. Kardeşlerim sınavlara girip ilkokullarını bitirdi. Bu arada babamda müthiş bir okuma isteği oluştu. Kızların da okumasını istiyordu. Ama normal okullara göndermiyordu. Ne yapalım filan derken Isparta’da Kız İmam Hatip Okulu olduğunu öğreniyor. Araştırmak için Isparta’ya gidiyor babam. Okulun çok iyi olduğunu öğrenince anneme: “Hazırlanın taşınıyoruz.” Diyor. Babam doldurmuş bütün eşyaları kamyonun arkasına, kız kardeşlerimi de kamyonun arka kasasına bir yere yerleştirmiş. Yaklaşık 1100 km. yol. Çok uzak. Ben daha Erzurum’dayım. Babam ticareti bırakmış, ciddi bir geliri de yok. Küçük bir ev tutuyor Isparta’da. Sonra benim naklimi de aldırır Isparta’ya.

Babam Isparta’da Risale-i Nur talebesi ağabeylerle tanıştı, orada hizmetlere devam etti. Babamla beraber derslere giderdik. Zaten 1960’dan sonra dünya işlerini bırakmıştı. Birikimleri vardı onunla geçindik. 1975 senesinde biz okulları bitirince tekrar Erzincan’a döndük.

BABAMIN VEFATI ISPARTA’DA OLDU

Biz Isparta’dan Erzincan’a 1975’de dönmüştük. Babam-annem Erzincan’daydı. Ben İzmir Yüksek İslam Enstitüsü’nde okuyorum. Kardeşim Ahmed askerdeydi. Babamın sevdiği bir arkadaşı Isparta’dan halı almak istiyor. Isparta’da senin tanıdıkların vardır, halı almak istiyorum, bana kefil olur musun diyor. Beraber Isparta’ya gidiyorlar. Dersanede kalırlarken babam o gece rahatsızlanıyor, hemen Isparta Devlet Hastanesi’ne kaldırıyorlar. İşin ilginç tarafı, o hastanede benim kayınpederim Mustafa Özgen müstahdem olarak çalışıyordu. Fakat babam kayınpederimle tanışmıyordu henüz. Ben yalnız evlenmişim. Hastanedeki görevlilere diyor ki : “Burada Mustafa diye birisi var. Onu bana bulur musunuz?” Geliyor kayınpederim. Babam diyor ki: “Ben senin damadının babasıyım.” Birbirlerini seviyorlar, sohbet ediyorlar. Kayınpederim işlerine dönünce, birden, “Senin dünürün vefat etti” diye haber geliyor. Tarih 18 Mart 1976. O sırada İzmir’de öğrenciyim. Kayınpederim aradı beni. Annemleri Erzincan’dan çağırttım. Erkek kardeşim askerde onu çağırttırdım. Ben de İzmir’den geldim. Hep beraber Isparta Doğancı kabristanına defnettik babamı. Cenazesinde Ispartalı ağabeyler de vardı. Allah rahmet etsin... Annem hayatta...

MEVLÜD GÖNEN

(1934 -)

Konya, Bediüzzaman hazretlerinin önem verdiği hizmet merkezlerinden birisidir. Hz. Üstad'ın vefatına yakın son aylarında Konya'ya üst üste sayılabilecek üç ziyareti vardır. Çok kahraman Kur'an ve iman hizmetkârının yetiştiği bir merkezdir Konya. Zübeyir Gündüzalp, Sabri Halıcı, Dr. Sadullah Nutku, Rifat Filizer, Muhsin Alev, Ziya Nur Aksun, Yusuf Ziya Arun, Said Gecegezen, Mustafa Kırıkçı, Rahmi Erdem, Ahmet Gümüş, Ahmet Atak, Ali Tayyar, Mazhar İyidöner, Mustafa Özsoy, Hasan Nevruz, İbrahim Canan akla ilk gelenlerdir... Bu kahramanlardan çok daha fazlası var...

Emekli imam Mevlüd Gönen hocamız da bu saffı evvelin içindendir. Hz. Üstad'ı 1957 yılında Emirdağ'ında ziyaret eden Gönen hocamızın, bir de dava arkadaşlarıyla beraber hapis hayatı vardır. 1961'de Konya hapishanesinde Dr. Sadullah Nutku ve diğer hizmet arkadaşlarıyla beraber Osman Yüksel Serdengeçti ile aynı koğuşu paylaşırlar. Önemli hatıraları var. Hizmet hatıralarını 14 Eylül 2015 tarihinde kamera ile kaydettik. Anlattıklarını yazıp düzenledikten sonra, kendisini telefonla arayarak tashih ettirdim, başka kaynaklarla da teyid ettim. Bazı düzetme ve ilaveler oldu.

Mevlüd Gönen Anlatıyor:

Konya'nın Bozkır ilçesinin Gederet köyünde 1934 yılında doğdum. Soyadım ilk başta Güven'di, emekli olduktan sonra tashih ettirdik, Gönen oldu. 1944'de Konya'ya geldim. Ali Ulvi Kurucu'nun dedesi Hacı Veyis'in oğlu Hacı Veyiszade Mustafa efendiden Arapça, tefsir, fıkıh dersleri almaya başladım, bu 1952'ye kadar devam. Daha önceden de beş altı yaşlarımda iken dedemden Kur'an dersleri almıştım. Sekiz yaşımda köyde hutbe okudum. Hafızım. Ben ilkokul dâhil hiç bir okula gidemedim. Ama iyi kitap okudum, kendimi yetiştirdim. 1952'de İstanbul Yeniköy'de Molla çelebi camiine imam oldum. 1982 yılında daha önce okuduğum Konya Piri paşa camiinde imamlık yaparken, beni emekli ettiler, daha gençtim. Cuma hutbelerini Risale-i Nur'dan okur, vaazı da Risale-i Nur'dan yapardım.

SAİD EFENDİ KADAR KUR'ANIN RUHUNA NÜFUZ ETMİŞ BİR ŞAHİS TASAVVUR EDEMEM

Bir gün hocam Hacı Veyiszade Mustafa Efendi tefsir dersi okuturken, müfessirlerin vasıflarını anlatan Âli İmran suresindeki 7. ayeti tefsir ediyordu, bir an durdu: "Yirminci asırda dünya üzerinde Said efendi kadar Kur'anın ruhuna nüfuz etmiş bir şahıs tasavvur edemem" dedi. Bir arkadaş sordu: "Said efendi kimdir hocam?" "Bediüzzaman!" dedi. O zaman bu isim kalbime yerleşti benim. Daha önce dedelerimden de duymuştum Bediüzzaman ismini.

1952 yılında Malatya'da Hüseyin Üzmez, gazeteci Ahmet Emin Yalman'ı kurşunladı. Bütün ülkede bir alarm... Validen, emniyetten sıkıntı başladı, çoklar hapse girdi. Hocamız tedbir için dersi bıraktırdı, İstanbul'a gitti. Bana da 100 lira verdi, ben de İstanbul'a gittim. Gönenli Mehmed efendinin medresesinde kaldım, sonradan imamlık aldım.

1955'de İzmir Aliğa'ya askere gittim. Komutanım Faik Özdemir nur talebesiydi, bana imamlık vazifesi verdi. Sonra beni İstanbul Kâğıthane'ye çavuş olarak gönderdiler. Babam bana 80 lira vermişti, orada o paranın hepsiyle Osmanlıca tefsir Risale-i Nur kitaplarından aldım ve okudum. Malatyalı Mehmet Fettahoğlu adında bir binbaşım vardı, o da bana Risale-i Nur'dan Zülfikar kitabını verdi, gece gündüz okudum bu kitapları.

RİSALE-İ NUR KUR'ANA, KUR'AN ARŞ-I AZAMA BAĞLIDIR

1957'de askerliğim bitti. Hocam Hacı Veyiszade Mustafa Efendi Konya'da yeniden derse başlamış, ben de başladım. "Hocam ben Bediüzzaman hazretlerine ziyarete gideceğim" dedim. "Hemen git, ellerinden öpüver, selamımı söyle" dedi. Isparta'ya vardım, Rüşdü Çakın ağabey, kardeşim ben gidemem ama şu ev diye dışarıdan gösterdi. Üstad Emirdağ'ında dediler. Emirdağ'ına gittim, Üstad'ın evini buldum. Kapıyı çaldım kardeşlerden biri çıktı, Üstad görüşmekten manen memnu dedi. Ben Üstad'ın da namazlarını kıldığı Çarşı Camii'nde Kur'an okumuştum, yatsıya da vardım, caminin imamı dışarıdaymış, babası beni evinde misafir etmek istedi, gittik. Sabah namazına yakın rüyamda Üstad'ın evinin kapısı açıldı, herkes girdi ben de girdim, herkes elini öptü çekildi, ben de öptüm, bileğimi tuttu sen her zaman gel bana dedi, uyandım.

Ev sahibi kapıyı açtı, rüyamı anlattım. Bana: "Bu sabah Üstad kır gezisine gidecek, bir taksi gelecek, Üstad'ın evinin karşısında bir kahve var, orada otur, yoksa seni götürürler kurtulamazsın" dedi. Gittim kahveye oturdum, 5 dakika sonra taksi geldi, tam kapının önünde durdu. Kahvede, içinde oturanlar da benim gibi ziyaretçi imiş, belki de bazıları polisti. Ama onların taksiyle Üstad'ın gideceğinden haberleri yok.

Gittim tam kapının önünde durdum, bekliyorum. Üstad çıktı, daha önce İstanbul'da rüyamda gördüğüm Üstad, aynısı. Şöyle tebessüm etti, döndü bana, ayaktayız, dedi ki: "Kardeşim, baki hakikatler çürük direklere bağlanmaz. Biz faniyiz, Kur'an baki; Risale-i Nur Kur'ana bağlı, Kur'an arş-ı azama bağlı, kimsenin haddi değildir ki onu oradan indirsın." Hayatımda aldığım en büyük derstir bu... Ben bazen yere, bazen de yüzüne bakıyorum, başımı kaldırdığımda; "Beni on defa görmektense Risale-i Nuru bir defa okumak daha mühimdir. Risale-i Nur'u devamlı oku, tarassud var gelmeyin" dedi. Ben o emri aldım, o günden beri başka bir şey düşünmem hep Risale-i Nur okurum. Taksinin kapısını açtım, mübarek elini öpmek istedim, memnu dedi. Kapıyı örterken bir daha öpeyim dedim elini, yine vermedi. İki kolunu başından itibaren yüzüne doğru sıvazladı. Araba yürüdü. Şoförü Hüsnü Bayram ağabey olabilir. Üstad'ı bir daha göremedim.

ÜSTAD KONYA'DA MUSTAFA KIRIKÇI'NIN EVİNDE

Konya'daki kardeşlerimiz içinde öğretmen Mustafa Kırıkçı başkumandan gibiydi. Avukat Bekir Berk ağabeye Risale-i Nur'u tanıtan Mustafa Kırıkçı'dır. O Akşehir'de öğretmenlik yaparken, Bekir Berk de avukatlık yapmış. Kırıkçı rahmetli kimseden çekinmeyen cevval birisiydi, çok sıkıntı çekti. O zaman Üstad'ın kardeşi Abdülmecid ağabeyin oğlu Suad da trafik müdürüydü Konya'da.

Üstad 15 gün Konya'da kalacağını vaat etmişti, haber gönderdi bize. Üstad'ın kalması için Kapı Camisine yakın bir dersane tuttuk. Dersaneye bir karyola, bir ibrik, leğen, kilim aldık, başka bir şey yok. Bizde de para yok ki o zaman. Yatak yok... Ben yeni evlenmiştim o sıralarda, büyük bir yün yatağım vardı, onu aldım geldim, karyolaya koydum.

Mustafa Kırıkçı, Üstad'ın geleceğini haber almış, Üstad'ı karşılamış. Ben imamdım haberim olmadı, Üstad gidince haberim oldu. Kırıkçı Üstad'ı evine götürmüş, o karyolayı ve yatağı dersaneden evine getirmiş. O yatakta birkaç saat kadar oturmuş Üstad. Sonra bakmış kadın çocuk sesleri falan... Mustafa kardeşim, burası neresi demiş. Fakirane Üstad'ım deyince, ben gideceğim kardeşim deyip ayrılmış. Ev olunca kalmıyor.

İki üç gün bekledim, baktım benim yatak Kırıkçı'da, başka yedek yatağım da yok. Orda kalacağına aldım getirdim eve. Kimseyi yatırmıyorum ama... Ne hanımım, ne de ben yatmıyoruz... Rahmetli eşim Zeynep de hizmetin içindeydi. Üstad 1960'da vefat ettikten sonra, 1961'de biz 13 kişi hapisaneye girdik. Ben hapiste iken hanımın yanında gece kalmak üzere kayıvalidem gelirmiş. Bir gün gelememiş, hanım yalnız kaldığı için ağlamış. O gece rüyasında Üstad'ı görüyor: "Evladım o yatak senin, yat, o yatak senin kılınıcıdır, yataktan ayrılma" demiş. Ona izin vermiş, ama ben hiç yatmadım o yatakta.

NOT: Hz. Üstadın vefatına yakın son aylarında Konya'ya üst üste sayılabilecek üç ziyareti vardır. Ağabeyler Anlatıyor kitaplarımızdan özetle:

İlk Konya buluşması 9 Aralık 1959 tarihinde bir Çarşamba günü gerçekleşmiş olup, bu tarih Bediüzzaman Hazretlerinin Hz. Mevlana'nın türbesini ilk defa ziyaret ettiği gündür. Kardeşi Abdülmecid Efendi ile bu seferinde görüşmemiştir.

Bediüzzaman'ın ikinci Konya ziyareti ise, 5 Ocak 1960 tarihinde bir Salı günü gerçekleşmiştir. Hz. Üstad bu ikinci Konya seferinde ilk önce Mustafa Kırıkçı'nın evine uğramış, birkaç saat orada oturmuştur. Kardeşi Abdülmecid Ünlükul ile evinin önünde ayaküstü görüşme imkânı bulmuş ve helalleşmiştir. Üstad Said Nursi, ilk ziyaretinden yaklaşık bir ay sonra Hz. Mevlana'nın türbesine de ikinci kere gitmiş ve dualarda bulunmuştur.

Said Nursi'nin üçüncü Konya buluşması ise, bir ziyaret sayılmayabilir. Hz. Üstad vefatına birkaç gün kala karanlık ve yağmurlu bir gecede Konya içinden otomobille geçer, sevgili talebeleriyle beraber Urfa'ya doğru yoluna devam eder... Tarih, 20 Mart 1960.

İMAM HATİP OKULU MÜDÜRÜNÜ ÜSTAD'A ŞİKÂyet EDİNCE

Bu anlatacağım hadiseyi Zübeyir Gündüzalp ağabeyi risaleleri tanıtan Rifat Filizer ağabeyden bizzat dinledim. Şöyle:

Ahmed Gümüş Konya İmam Hatip Okulunda talebeydi. Okulun Bekir Enam adında bir müdürü vardı. Bu müdür nurcu diye Ahmet Gümüş'ü okuldan atacağım, bu nurcuya ceza vereceğim diye çok eziyet etmiş. Rifat Filizer ağabey, 3-4 defa müdürü Üstad'a şikâyet etmiş. Üstad'ım bu müdür Ahmed Gümüş'e şöyle yapıyor böyle yapıyor, başkasına Risale-i Nur okuyamıyor diye söylemiş. Üstad pek dinlememiş onu. Bir gün: "Rifat kardeşim, sen demek istiyorsun anlat bakayım" demiş. Anlatmış müdürü. Üstad: "Bak kardeşim, ben o müdürün aleyhinde bulunmaktan Allah'a sığınırım. İmam Hatip talebeleri bizim evlatlarımız, İmam Hatip'e hizmet eden bir adama ben ne diyebilirim, bir daha böyle şeyler söyleme" demiş.

Bir de hocam Veyiszade Mustafa efendinin söyledikleri var. Müdür iki taraflı oynardı. Hem hocam için bunlar softadır, diye talebelere aşıyor, hem de hocamın önünde secdeye kapanır gibi hürmet ederdi. İmam hatipten birisi bir gün demiş ki: "Hocam bu senin yanında böyle hürmet ediyor, fakat başka yerlerde aleyhinde konuşuyor." Hocam diyor ki: "Bak Ali Efendi, ben bir gülün yetişmesi için elime bin dikenin batmasını aramam, elim de acımaz. Çünkü İmam Habip'e hizmet ediyor." Üstad gibi cevap veriyor yani.

NOT: Ahmet Gümüş ağabey kendi hatıralarını anlatırken bu noktaya şöyle temas etmişti: "Konya İmam-Hatip Okulu'na 1954'de başladım ama Risale-i Nur eserlerini okuduğum için, tasdikname ile okuldan uzaklaştırıldım. Ben de, Konya İmam Hatip Okulu'nda Arapça hocası olan Üstad'ımızın kardeşi Abdülmecid Ağabeye müracaat ettim. Abdülmecid ağabey beni Isparta'ya, Üstad'ımıza gönderdi. Isparta'ya gittim..." (Bkz. Ağabeyler Anlatıyor-7)

BİZİ 13 KİŞİ KONYA HAPİSHANESİNE ALDILAR

1961'de 13 kişi Konya hapishanesine girdik biz. Dr. İbrahim Sadullah Nutku, Hasan İlkbahar, Hasan Nevruz, Hasan Helvacılar, Mustafa İlkbahar, Abdi Özkan. Said Gecegezen, Osman Yıldız, İbrahim Sarı, Mazhar İyidöner. Mevlüd Gönen, Mehmet İlkbahar, Ahmet Gümüş. (Elimizdeki mahkeme kayıtlarına göre Suç tarihi: 28 Ağustos 1961, Suç: Nurculuk ve üfürükçülük. Ö.Özcan)

Bizi emniyete çağırmışlar. Öğlen vakti gittik, emniyet müdürü ve yardımcısı vardı. Müdür: "Sen Risale-i Nur okuyormuşsun?" dedi. "Okuyorum" dedim. "Dr. Sadullah senin caminde namaz kılıyor?" Sadullah Nutku Ağabey hocamın camisinde kıları namazlarını. "Doğrudur" dedim. "Sarıkla kılıyor?" "Sarık İslamiyet'te sünnettir" dedim. "Öyle mi, gel bakalım" dedi, beni nezarete koydular. Toplam 13 kişi olduk, bizi bir araya koydular. Saat öğlen 13'de bizi mahkemeye çıkardılar. Hâkim Ahmed Bey vardı, Said Gecegezen ona: "Hâkim bey bu bahanedir, bu saatte mahkeme olmaz, biz komünistlere baş eğmedik, baş eğmeyeceğiz" dedi. Hâkim: "Haydi gidin o zaman" dedi, ellerimizi kelepçelediler. Beni Hasan İlkbahar ile kelepçelediler, ikişerli kelepçelendik.

Gece saat ikide hapishaneye vardık, girdik. Herkes uyuyor, ranzalar dolu. Betonun üzerine oturduk, sabah namazı vakti yaklaştı, abdest alacağız, bir adam kalktı, beni gördü, "Ne arıyorsun burada?" dedi. "Sen kimsin?" dedim. Hasan Hüseyin bizim hanımın köylüsü imiş, beni tanıyormuş. Abdest yerini sordum, gösterdi, abdest aldık, bir köşede namazı kıldık, bize bir battaniye verdi. Hasan İlkbahar sabah erken kalkıyordu, hocam "Lâ Yestevî'nin manasını bir anlatsana" dedi bana. Lâ Yestevî sabah ve akşam namazlarından sonra okunan Haşr suresinin son beş ayetidir. "Müsaade ederler mi ama?" dedim. Koğuşta 80 kişi vardı. Ben başladım mealini anlatmaya. "Cehennem ehli ile cennet ehli bir olmaz. Cennet ehli kurtularak isteklerine erişenlerdir. Biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, Allah'ın korkusundan onu baş eğmiş, parça, parça olmuş görürdün. Bu misalleri düşünsünler diye insanlara veriyoruz. O, öyle Allah'tır ki O'ndan başka İlah yoktur. Görülmeyeni ve görüleni bilendir. O, esirgeyen bağışlayandır..." Şeklinde devam ediyor...

Mahpuslar şöyle bakiştılar. "Biz namaz kıldık, sizi rahatsız ettik mi acaba, biz namaz kılarız, namaz hepimize farzdır" dedim. Öğle namazında 10 kişi kadar bize tabi oldu. Akşam filan derken iki gün içinde herkes bize uydu. Koğuşta Ezan-ı Muhammedi okunmaya başladı. Bir hafta sonra Dr. Sadullah ağabeylerle bizi birleştirdiler, bir koğuşta hep beraber olduk. 45 gün kadar yattıktan sonra ilk duruşmada tahliye edildik. Suç yok ki...

Hep takipteydik, ama korku yok... Mesela 1963'de Ceylan ağabey İstanbul'da trafik kazasında vefat etti, naşı Emirdağ'ına getirildi. Benim de çocuğum olacak, ebe evde bekliyor, doğum var. O sırada Zübeyir Ağabey ile Avukat Bekir Berk Konya'da idi. Bir arkadaşın arabasıyla onlarla beraber gittik

Ceylan ağabeyin cenazesine biz. Giderken çocuğun adını ne koyalım dedik; Ceylan koyalım dedi ağabeyler. Kayınpederin adını başına getirdik, İsmail Ceylan koyalım dedik. Evlatmış, kadınmış o zamanlar gözümüze bir şey görünmüyordu. Üstad hayatta iken ben hapse girmedim.

OSMAN YÜKSEL DE BİZİM KOĞUŞA GELDİ

Biz 1961'de 13 kişi Konya hapishanesinde yatarken, sonradan Osman Yüksel Serdengeçti de geldi aramıza. Onun Cemal Gürsel'e; "Türkiye'de huzur yok diyorsun", "Türkiye'de huzur, Konya hapishanesinin falan koğuşunda, Doktor Sadullah'ın yanında, huzura kavuşmak istiyorsan, buyrun." şeklinde meşhur bir telgraf yazısı vardır, onu bizim koğuşta hazırlamıştı.

Sadullah ağabeye bir gün dedi ki: "Ben çok yerler, çok kimseler gördüm; senin gibi birini görmedim. Suyun içine başını soksalar sen yine Elhamdülillah diyorsun, bu nasıl bir ahlak böyle?"

Başka bir gün: "Doktor (Sadullah), ben mebus olacağıma, mahpus oldum. Ama yine çıkacağım mebus olacağım, sizi ben çıkaracağım" dedi. Dr. Sadullah ağabey ona dedi ki: "Bunlar çıkacak da, ikimiz kalacağız belki." Hakikaten bir iki gün sonra nurcular çıkın, dediler. Sadullah ağabeye, sen dur dediler. Biz çıktık, Osman Yüksel ile ikisi kaldı. Sadullah ağabey ehli kalp birisiydi. Ben onunla hacca gittim, çok şeylerini gördüm.

Osman Yüksel çok nüktedan birisiydi. Biz Risale-i Nur okurduk, o dinlerdi. O okur, biz dinlerdik. Bediüzzaman'a hayrandı. Üstad'a ziyaretleri var zaten, daha önceden hizmeti biliyordu. Ziyaretinde Üstad'ın sırtını sıvazladığını 'oğlum olsaydı adını Osman koyardım' dediğini anlatırdı.

OSMAN YÜKSEL'İN DR. SADULLAH NUTKU HAKKINDA YAZDIĞI MAKALE ŞÖYLEDİR:

Konya hapishanesinde onlardan bir Dr. Sadullah vardı ki...

Allah'ım ne adamdı o? Nasıl imandı ondaki! Adam hapishanede idi, fakat gül-gülistan içindeydi. Gülen gözlerle bakardı insana. Her şeyi unuttuyordum onun yanında. Adam adeta teneffüs edilen bir şey gibiydi. Yanımdan bir ruh gibi uçurup gideceğinden korkardım!..

Yanımdaki arkadaş:

Şu pencereleri kapat. Sonra doktor uçar gider bu demirlerin aralarından, demiştim. Fakat onun uçmaya, gitmeye niyeti yoktu. Bu kadar yüksek olduğu halde bizim gibi sürünenlerle beraberdi; bizi bırakmıyordu; kurtaracaktı o.

Evet, Dr. Sadullah Nutku...

Nurculuktan sanıktı. Karakola götürmüşler, dövmüşlerdi; bayılıncaya kadar. Kendine geldiği zaman zalimlerin affı için Allah'ına dua etmişti.

Yarabbi bunlar ne yaptıklarını bilmiyorlar. Sen bunları affet, demişti. Tıpkı o yüce peygamber gibi.

Bunları bana o anlatmıyordu. Başkaları anlatmıştı. Çünkü kendisi yoktu ortada. Silmişti varlığını.

Fakat yok oldukça var oluyordu doktor, silindikçe biliniyordu. Kendini mesele haline getirenlerden değildi. Mesele o idi. O, yalnız o. Her zaman o.

1961'de Konya'dan seçimlere girmiştim ve propagandanın ikinci günü, bilâ sebep, bilâ tereddüt tevkif olunmuşum. İşte, doktorla o zaman, orada karşılaşmışım. Beni gıyaben tanıyordu. İlk karşılaşmamızda, ilk hitabı şu oldu:

"Gazamız mübarek ola!"

Cevap vermedim; çok öfkeli ve hınçlı idim. O mütemadiyen yüzüme bakıyor, bana yakın olmak istiyordu. "Cenab-ı Hak lütfetti de sizi buraya gönderdi. Sizi esirgedi, acıdı" gibi laflar ediyordu.

Şu adama bak dedim içimden. Meczubun biri. Bunun neresi lütuf. Mebus olacakken mahpus oldum. Öyle öfkeliyim ki, bir hamlede, mahkemeleri, hapishane duvarlarını yıkmak istiyordum. Doktordan yüz çevirdim. Fakat nereye çevrilsem, o da o tarafa çevriliyordu.

Her yönde onu görüyordum. Aynı sözler...

Cenab-ı Hak lütfetti. Nedir o dışarıda olanlar. Nutuklar, kendini övmelere, öbür tarafa sövmeler. Bir felaket! Bir an gözlerim gözlerine geldi. "Öyle değil mi?" Öyle. Bu suali sessizce tasdik ettim. Hakikaten öyle içime bir huzur yayıldı.

Meydanlar, nutuklar, alabildiğine karşı tarafa sövmeler, kendini ve partisini övmeler. Kazanmak için türlü dolaplar, dalavereler...

Yarabbi, beni bunlardan kurtardığın için sana binlerce şükürler.

Doktor, yaşlı gözlerle hapishanenin penceresinden, göklere, göklerdeki bulutlara bakar, Kur'an'ı Kerim'den gökler ve bulutlarla ilgili, o temaşa'yı şairane ayetler okurdu. Hapishanenin bahçesindeki ağaca bakar, Said-i Nursi'nin tohum ve ağaç teşbihlerini, nispetlerini dile getirirdi.

Ara sıra, benim yine öfke nöbetlerim tutar, "namussuzlar..." diye nutka başlardım. Doktor Sadullah Nutku'ya bakınca nutkum tutulurdu.

Onda söz yoktu, öz vardı. Susmak, susmak, tezekkür, tefekkür, temâşâ!..

Doktor, derdim. "Sen dünyayı üçten dokuza boşamışsın, kurtulmuşsun. Ben hala dünya ile evliyim."

Tatlı tatlı gülümserdi. Bana, "Sen büyük mücahidsin." derdi.

O beni büyüttükçe küçülür giderdim. Kendisini küçülttükçe gözümde ve gönlümde o daha fazla büyürdü.

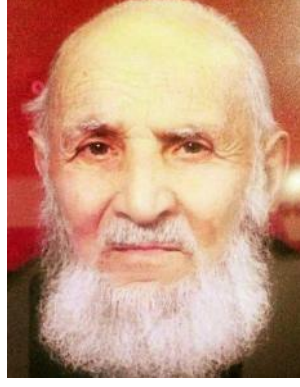
O sıralarda ihtilâlın başı, Cemal Gürsel, "Türkiye'de huzur yok!" Demişti. Kendisine bir tel çekecektim. Yazdım da sonradan vazgeçtik.

"Türkiye'de huzur, Konya hapishanesinin falan koğuşunda, Doktor Sadullah'ın yanında, huzura kavuşmak istiyorsanız buyurun.

İşte Nurcu diye hapishane hapishane dolaştırdığımız, karakol karakol dayak attığımız suçlulardan biri. Biz bunları affetmiyoruz da. Diyeceksiniz ki hepsi bu kıratta adamlar mı?

Değil tabi. Ama hepsi de bu ihlâsta, bu yolda, bu imanda adamlar. Bu insanları suçlu diye affetmek bile bir zül. Bizlerin onlardan af ve özür dilememiz lazım."

Osman Yüksel Serdengeçti

(1909 – 2000)

MUAMMER ŞENEL

Samsun'un Bafra ilçesindendir Mahmud Muammer Şenel Ağabey. Karadeniz Bölgesi Risale-i Nur hizmetlerinin saffı evvellerindendir. O bölgenin hizmet hadimleriyle yaptığım röportajların hemen hepsinde Muammer Şenel ismi illâ geçiyordu. Kimdir diye merak ediyor, hakkında bilgi kaynağı arıyordum. İstanbul'da Abdulvahid Mutkan ağabey bazı yazılı belgeler verince, aradığımı bulduğumu anladım. Yol açılmıştı... Abdulvahid ağabeydeki yazılı hatıraları kaleme alan, Dr. Rafet Helvacı idi. Dr. Rafet Bey 1980'li yılların başlarında Havza kaplıcalarında vazife yaparken tanışıyor Muammer ağabeyle. Sıkı beraberlikleri oluyor, hatta dinlediği hizmet hatıralarını yazıp kendisine veriyor. O da Abdülvahid ağabeye veriyor. Abdülvahid ağabeyin bize yazıp intikal ettirdiği hatıratın aslı budur. Fakat Dr. Rafet Helvacı'nın notları çok kısa, özet halinde...

Bizim için Muammer Şenel ile ilgili hatıra ve bilgilerin asıl kaynağı, Samsun'da uzun yıllar vakıf olarak hizmet eden dış tabibi Dr. Ali İhsan Erdemir ağabeyin anlattıkları olmuştur. Kendisi ile görüştüm, "Ben bu hatıraları defalarca Muammer Şenel ağabeyden dinlediğim gibi, Sungur ağabeyin de isteği ile defalarca cemaate anlattım. Onun için her şey olduğu gibi hafızamda. İlgili videoyu bulalım, yazdıktan sonra tashihatını beraber yaparız" dedi. Öyle yaptık. Video kaydında Muammer ağabeyi çok iyi tanıyan Sungur ağabeyin de bulunması, hatıralara ayrı bir değer katıyor elbette. İki doktorun anlattıkları hemen hemen aynı olduğundan, biz daha uzun ve tafsilatlı olan Ali İhsan Erdemir'in anlattıklarını esas aldık. Daha sonra Muammer ağabeyin damadı Ahmed Bodur ile Bafra Niyazi Karagöz ve Hasan Sesli ağabeylerle de irtibat kurdum, onlar da yardımcı oldular.

Kaderin tebessümüyle iki doktorun anlatımıyla bir Karadeniz kahramanının daha hatıralarını kayıt altına almış olduk. Metni yazıp düzenledikten sonra, adı geçenlere tashih ettirdim.

Ali İhsan Erdemir hatıraların anlatımına geçmeden önce şu bilgileri verdi:

Samsun'da 15 sene kaldım. Sekiz sene Muammer Şenel ağabeyle beraberdik. Bizim Samsun'a cemaatten bir misafir geldiği zaman, götürceğimiz tek kişi Bafra Muammer ağabeydi. Haliyle O da gelen ziyaretçilere Üstad'la ilgili hatıralarını anlatırdı. Ben de, anlatılanları defalarca dinleye dinleye, ipe dizer gibi, çok güzel bir şekilde hafızama almışım. Samsun'da hapis yatan, askerliğini de Samsun'da yapan Mustafa Sungur ağabeyle hatırası çok... Onun için Sungur Ağabey ile beraber bir yere gittiğimizde, Muammer ağabeyi cemaate anlatmamı isterdi, defalarca anlattım, hala anlatıyorum. O yüzden Muammer Şenel ağabeyden dinlediklerimi hiç unutmadım.

1909 Samsun/Bafra doğumlu Muammer Şenel ağabey nurani bir dedeydi. Bafra'da esnafılık yapmış, çarık, ayakkabı, tuz, meyve sebze satmış. Kendisini: "Ben armutçu, çarıkçı, tuzcu, nurcu, sabıkasız cahil Muammer Şenel..." diye tanıtır. Vefatına kadar da dipdiri ayakta idi. 2000 yılında vefat etti. Abdest alırken sağ ayağını yıkamış, sol ayağını yıkarken sırt üstü düşmüş, hastaneye götürmüşler, orada 91 yaşında iken vefat etmiş.

Muammer ağabeyin, "Benim vefatımı, nerde olursa olsun Sungur ağabeye haber verin" diye vasiyeti varmış. O zaman da Sungur ağabey Mardin'deydi. Biz her halde gelemeyiz dedik, ama yine de haber verdik. Sungur Ağabey gece saat 03'e kadar ancak Amasya'ya kadar gelebilmiş. Çok yorulmuşlar ama sabahleyin Bafra'ya cenazesine yetiştiler. Sungur Ağabey gezerken Muammer ağabeye illa uğradı.

Ali İhsan Erdemir'in, Muammer Şenel'in dilinde anlattığı hatıralar şöyledir:

Muammer Şenel Anlatıyor:

Askere gideceğim sırada bir kaza geçirdim, bacağımlı kırılmış. Bacağımlı alçıya aldılar, iki yıl bebek gibi baktılar bana, fakat kemikler yanlış kaynamış, bir bacağımlı kısa kaldı. O yüzden total oldum.

KERAMET SAHİBİ BİR ŞEYH ARIYORUM

Ben 25 yaşına kadar gafletle yaşadım, sonra bir intibah başladı bende. Hocalara merakla sualler sormaya başladım. En sonunda bana: "Kardeşim bu böyle olmaz, sen kendine hakiki bir şeyh ara" dediler. Nerde bulurum dediğimde, Malatya dediler; gittim, sarmadı... Kime diyorlarsa oraya gidiyorum, ama beğenmiyorum. Keramet sahibi bir şeyh arıyorum. O müşid beni davet etmeli, sormadan ismimi bilmeli diyardım. O zaman para yok, yol yok. 15 sene böyle şeyh aradım. Bazen kendime: "Ey total, sen kimsin ki kimseyi beğenmiyorsun" diye soruyordum. Bir gün birisi, "Said Nursi, Afyon'un Emirdağ kazasında Şekerciler Hanı vasıtasıyla" diye bir adres yazdı, koydum cebime. O sırada İzmir'deydim. Allah'ın hikmeti, dönüşte inmedim Afyon'da, gittim Bafra'ya.

EMİRDAG'INDA SAİD NURSİ DEYİNCE HERKES BİZDEN KAÇIYORDU

Bafra'da esnafılık yapan Reşad (Faydalı) diye bir arkadaşına söyledim, onu zorla ikna ettim. Sene 1950. Trenle Afyon'a gittik. Bembeyaz binmiştik, kara trenden simsiyah indik.

Emirdağ'ına geçtik. Şekerciler Hanında¹ bir esnafa, Said Nursi diye yazan kâğıdı gösterdik, daha yerini soramadan adam bizi dükkânından kovdu. Başka birine rast geldik, kardeşim Bediüzzaman Said Nursi nerede diye sorduk. Adam korkudan sağına soluna baktı, kaçtı. Başka bir adama, kardeşim biz uzaktan geliyoruz diye adresi sorduk. Adam bize: "Sizin yabancı olduğunuz belli, şimdi sizi polis yakalar, götürür karakola dayak yersiniz, en iyisi bu şehri terk edin" dedi.

Moralimiz bozuldu, acıktık, yorulduk... Baktık köşede bir helvacı var, ekmek arası helva satıyor. "Reşad, bu helvacının yüzünde meymenet var, gel önce karnımızı doyuralım, sonra adresi soralım" dedim. Helvamızı yedik, millet dağılınca: "Kardeşim biz Bafra'dan geldik; hancı bizi kovdu, diğerleri de söylemedi, sana zahmet eğer biliyorsan bu adresin yerini bize söyle" dedim. Adam güldü valla onların dedikleri yalan değil, ama cesaretiniz varsa bakın şu karşıdaki pencerede. Baktık pencerede bir şey yok. Binanın etrafını döndük geldik, binanın kapısı yok. Bir daha döndük, kapı yok. Bir tur daha atarken o pencereye bir daha baktık; sarıklı, nurani bir zat penceren iki eliyle bizi kucaklar gibi selamlıyor. Oraya bakarken arkadan birisi omzuma şiddetle vurdu, "Gelin ben oraya gidiyorum, sizi götürüyüm" dedi. Zübeyir ağabeymiş, onu göndermiş. Köşede terzi dükkânı varmış, "Siz burada oturun ben Üstad'a varıp geleyim" dedi. Biz burada 'ustaya' terzi çırağı olmaya gelmedik, ustaya niye haber verecek acaba, bu bizi yanlış anladı herhalde, biz şeyh arıyoruz, o bizi ustaya söyleyecek diye bakışmaya başladık (gülüyor). Üstad kimdir, nedir bilmiyoruz ki.

Zübeyir Ağabey gitti, biraz sonra geldi: "Kardeşim Üstad sizi kabul edecek, fakat iki saat sonra gelin" dedi. Sağa sola gezmeye başladık. Birden Reşad'a dedim: "Reşad müjde, vallahi aradığımız şeyhi bulduk." "Nasıl?" dedi. "Bak biz keramet sahibi şeyh arıyorduk, şeyhin alameti olur, bak bizi pencereden selamladı, talebesini gönderdi bizi karşıladı, vallahi tam aradığımız şeyh budur" dedim. Böyle bir sevinç içine girdim. Reşad: "Sen yine beğenmezsin" dedi.

TAM ARADIĞIMIZ ŞEYHİ BULDUK DERKEN...

Gittik Üstad'ın evine doğru, yanlamasına bir kapı üzerinde yarım kiloluk kocaman bir kilit var, kilit bağlı. Zübeyir Ağabey çıkardı cebinden anahtarı açtı, ikinci kata çıktık. Tam karşıda Üstad'ın odası, Üstad bizi içeriye almadan kapıda karşıladı. Selam verdik, selamımızı aldı. Bizi bir kucakladı ki sanki dünya bizim olmuştı.

Sevinçten tam aradığımızı bulduk derken Üstad dedi ki: "Kardeşim bizde tarikat yok, hakikat var, Risale-i Nur var." Allah Allah, tam bir şeyh bulmuşken bize tarikat yok, Risale-i Nur var diyor (gülüyor). Onun da ne olduğunu bilmiyorum. "Madem bize Risale-i Nur ver" dedim. "Kardeşim bende kitap yok, siz İnebolu'ya gideceksiniz, İbrahim Fakazlı'dan alacaksınız" dedi. "Hazır gelmişken bize biraz ver bari" dedim. Üstad tekrar: "Kardeşim bende kitap yok, sizi talebeliğe kabul ettim, o beldelerde hizmetler çok önemlidir, Bafra'yı aynen Barla gibi kabul ediyorum" dedi.

Tam ayrılırken tekrar, paramızın yettiği kadar onlardan verin dedim. Üstad bizi kıramadı girdi içeri, baktım odanın içinde hiçbir şey yok, bir sergi bile yok. Üstad'ımız raftan Delâil-i Nur ile Evrad-ı Kudsiye; ikisi ayrı ayrı kapaksız, bize verdi. Zübeyir ağabey bizi yolcu etti, trene yetiştik. Okudum yolda, baktım dua kitapları.

18 SENE SONRA EZAN SESİNİ DUYDUK

Üstad'ı ziyaret ettikten sonra Emirdağ'ından geldik Samsun'a. Saathane Meydanı var, Büyük Cami'in oraya yaklaştık, baktık büyük bir kalabalık... Yaklaştık, bu ne kalabalığı diye soracakken bir

¹ Şekerciler Hanı, konum itibarıyla şimdiki Emirdağ hükümet binasının arkasına düşmektedir.

de baktık ki Arapça Allah-u Ekber, Allah-u Ekber... İki minareden, iki müezzin karşılıklı ezan okuyor... (Tarih: 16 Haziran 1950.) 18 sene sonra ilk defa ezan okunuyor... Bir sevindik ki, sanki bayram havası var... Kurban kesenler, ağlayanlar, gülenler, sevinenler...

Ben de, İnebolu'ya git demişti ya Üstad; İnebolu'ya gitmek için benim imkânım yok diye düşünüyordum. Ezanı dinleyince, "Reşad, ben gideceğim İnebolu'ya, bu gemiye gidip İnebolu'ya ne zaman, saat kaçta gidiyor diye soracağım" dedim. Gittim öğrendim, beş lira gidiş, beş lira geliş.

BAFRA KARADENİZ'İN BARLA'SI OLUYOR

Gittim doğru gemiye. Gemi tam yaklaştı İnebolu'ya bir anons; "Tehlike var, gemi Zonguldak'a gidecek." Bir fırtına var ki limana yanaşmak mümkün değil, yanaşamıyor gemi. Moralim bozuldu, oraya oturdum. Birden önüme birsi geldi, "İnebolu'da inecekler gelsin" dedi. Adamı takip ettim, geminin önüne doğru gittik, baktım bir tekne geldi. Adam, "Bu tekneye bin" dedi. Binmek istiyorum ama tekne dalgalarından bir aşağı iniyor, bir yukarı çıkıyor. Birkaç denemeden sonra baktım teknenin içinde yuvarlanıyorum. Ama ıslanmadığım yer kalmadı. Teknedeki adam bana: "Bak karşıda bir ışık yanıyor, orası teknecilerin yeridir, oraya git" demişti. Gittim, baktım kızarmış bir soba yanıyor. O sobada kurundum, bir çorba içtim, o gece orada kaldım.

Sabahleyin İnebolu sokaklarında ilk rastladığım adama: "Kardeşim burada İbrahim Fakazlı varmış, onun yerini biliyor musun?" diye sordum. Adam bana ters baktı, hiç cevap vermeden yürüdü gitti. Biraz yürüdüm bir çocuğa rastladım, ona sordum. "Amca gel, ben de oraya gidiyorum, seni götürüyüm" dedi. Doğru evine götürdü. Kapıyı çaldım, beş dakika sonra kapı açıldı. Buyurun, buyurun gel otur deyip beni bir divana oturtular. Bir rahle getirdiler, üzerine bir kitap koydular, buyur oku dediler. Ben acaba okuma biliyor muyum diye soran yok, bu ne iştir diye düşündüm (gülüyor). Kalınca bir kitap... Mektubat imiş. Açtım, başladım okumaya. Tam tevafuk, tarikat bahsi geldi. Bir sayfa okudum, tam aradığım kitap işte bu, bunu bana verin dedim. Yok, olmaz bizde kitap yok dediler. Sabahleyin elime bir paket verdiler, beni yolcu ettiler.

Gemiye bindim. Baktım paketten Küçük Sözler, Haşir risalesi, Meyve Risalesi gibi on tane küçük risale çıktı. Kitapların yanında da yüz kuruş, yüz elli kuruş gibi paralar vardı. Bir de adres var. Demek parayı göndermek lazım dedim, postaladım. Başladım okumaya, okutmaya... Bir ay sonra büyük bir paket geldi. O kitapları okuyorum, millete de okutuyorum, okutuyor dinliyorum. Baktım bir ay sonra bir sandık geldi. (Bu arada Mustafa Sungur ağabey gülererek, 'Bafra Karadeniz'in Barla'sı olmuş' diye latife etti.)

İki Karadenizli: Muammer Şenel ve nurları duymasına vesile olduğu M. Emin Birinci

MUSTAFA SENGUR SAMSUN HAPİSHANESİNDE

Sene 1953 oldu. Biz Bafra'da böyle Risale-i Nur dağıtımına devam ederken, Bediüzzaman'ın bir talebesi Samsun'da hapis yatıyor diye bir haber duydum. Gittik Reşad'la, baktık ki Songur. (Muammer ağabey Sungur ağabeye Songur derdi. A.İhsan) Cılız, zayıf birisi... Büyük Cihad Gazetesine yazı göndermiş, bizi buraya hapse aldılar dedi. Ne lazım dedik. Risale-i Nur, kâğıt, mürekkep getirin dedi. Hemen gittik, aldık getirdik. Salı günü Reşad Faydalı, Cuma günleri ben devamlı Sungur ağabeyi ziyaret ediyoruz.

NOT: Mustafa Sungur ağabeyin 1953'de Samsun cezaevinde yatma hikâyesi özetle şöyledir:

O yıllarda Samsun'da Büyük Cihad adıyla haftalık bir gazete çıkıyordu. Sungur ağabey Hz. Üstad'ın mebuslara, hükümet mensuplarına hitaben yazdığı bazı yazıları o gazeteye de gönderiyordu. Büyük Cihad, Hz. Üstad'ın bir yazısının başına ve sonuna bazı ilave notlar koyarak 'En büyük ispat' başlığı ile neşrediyor. Bu yazı üzerine, Samsun savcısı gazetenin neşriyat müdürü Hüseyin Yücel'i tevkif edip, hapishaneye gönderiyor. Gazetede yapılan aramada da Sungur ağabeyin gönderdiği mektuplar ele geçince, Sungur ağabey 19 Şubat 1953 tarihinde Emirdağ'ında tevkif edilerek, Samsun'a sevk edilmek üzere önce Ankara cezaevine, bir ay sonra da Ankara'dan Samsun hapishanesine gönderiliyor. Samsun savcısı ısrarla Said Nursi'nin de Samsun'a mahkemeye gelmesini talep ediyor. Hz. Üstad ise İstanbul'a kadar geliyor, doktor raporu alarak Samsun'a gidemeyeceğini belgeliyor. Sungur ağabey on bir ay kadar hapis yattıktan sonra, temyiz dairesinin kararıyla beraat ve tahliye ediliyor. Neşriyat müdürü Hüseyin Yücel ise yirmi iki ay yatıyor. (Ö.Özcan)

Aradan bir zaman geçtikten sonra Samsun hapishanesinde bir olay oluyor. Mahpuslar birbirlerini dövüyorlar. Devlet de bir kısmını Sinop'a gönderiyor. Sonra savcı bir arama yapıyor, Sungur ağabeyin yazdığı Osmanlıca Türkçe mektuplar, divit, mürekkep, kalem hepsini buluyor. Kim bunları getirmiş buraya, onları hemen yakalayın içeriye alın diyor. Sungur çok üzülüyor buna.

O arada İnebolu'dan İbrahim Fakazlı'nın kardeşi İsmail Fakazlı bugün hava güzel gideyim Sungur ağabeyi ziyaret edeyim diyor, geliyor hapishaneye. Gardiyanlar olamaz mümkün değil diyorlar. Niye diyor. Hapishanede olay çıktı, bir ay görüş yasağı var. Yahu kardeşim bak ben gemiyle İnebolu'dan geldim, beş dakika görüşeyim diyor. Olur, olmaz derken oradan geçen birisi sen gardiyanlara niye yalvarıyorsun, bunların elinde bir şey yok. Eğer illa görüşmek istiyorsan git müdüre rica et, müdür seni görüştürür. Gitmiş müdüre, müdür çağırmış Sungur ağabeyi, odasında görüştürmüş. Sungur ağabey görür görmez: "İsmail seni Allah gönderdi, doğru Bafra'ya git, Muammer ağabeye söyle, ne gelsinler ne yemek getirsinler" diyor.

Hemen geliyor Bafra'ya, Sungur ağabeyin selamı var, ne gelsinler ne de yemek getirsinler diyor, dedi ayrıldı. Biz ne yapalım ya rabbi diye düşünürken, aklımıza Büyük Cihad Gazetesinin müdürünün yemiş beş yaşındaki annesi geldi. Oğlu Hüseyin Bey de Sungur ağabey gibi aynı yazı yüzünden hapse düşmüş, beraber yatıyorlar. Yemeği ona verelim, o götürsün, onu da hapse atmazlar ya diye düşündük. Artık bu nine vasıtasıyla götürüyoruz yemekleri. Biz parkta bekliyoruz, boş kapları getiriyor, alıyoruz. Bir müddet böyle devam ettik.

İSTANBUL'A ÜSTAD'A SONGUR'UN MEKTUBUNU GÖTÜRDÜM

Bir gün Sungur ağabey, hapishane koridorunda birden Şinasi² (Önal) hocayı görüyor, yazdığı bir mektubu hemen onun cebine koyuyor; "Bunu Muammer ağabeye ver, İstanbul'a Üstad'a götürsün" diyor³. Mektubun üzerinde adres diye bir şey yok. Adres olsa da ben İstanbul'a gidip bir yer bulamam. Nasıl edeceğim derken, koydum mektubu rafa. Aradan iki gün geçti, kendi kendime, "Ahmak, sen İnebolu'ya giderken sana o tekneyi gönderen, seni orda kurtaran Allah... Sen ne diye böyle şeyleri düşünüyorsun, sen vazifeni yap" dedim. Estağfurullah deyip hazırlandım, mektubu koydum cebime, doğru gittim gemiye. Ya Allah İstanbul...

Şevkle bindim ama gemi Karaköy'e doğru boğazdan geçerken, bende yine başladı bir düşünce. Ya Rabbi, ben şimdi İstanbul'da nereye gideyim, ne yapayım... Neyse gemi Karaköy'e dayandı, millet iniyor. Ben de inerken kendimden geçmişim, nereye ne taraf gideceğim falan... Daha gemiden ayağımı atar atmaz, iki kişi sağımdan solumdan tuttular. Allah Allah bunlar kim, beni nereden tanıdılar, bende mektup olduğunu nereden biliyorlar? Bu işler yapılmıyor, yaptırılıyor... Birisi Muhsin Alev, diğeri Ziya Arun ağabey. Birisi, benim isim var sen bu ağabeyi Üstad'a götür dedi, ayrıldı. Tramvaya bindik, indik. Dedi Ki: "Arkadaş beni otuz metre arkadan takip edeceksin, dama çıksam dama çıkacaksın, bacaya girsem bacaya gireceksin, ama beni takip ettiğini belli etmeyeceksin."

Aralardan takip ede ede Üstad'ın yanına vardık. Sungur ağabeyin selamı ile mektubu Üstad'a verdim⁴. Üstad hemen mektubu açtı, başladı okutmaya. Mektup uzun tabi, Üstadımız baştan sona okuttu, ama ben ne mektubu dinliyorum ne de başka bir şeyi. Benim aklımda bir tek düşünce var, onu söyleyeceğim Üstad'a. Neyse mektup bitti, ben kendimi toparladım, biraz da tarikat adabı var bizde. Dedim ki: "Üstad'ım biz bu Risale-i Nurları okuyoruz, tam anlayamıyoruz, sen bize birisini gönder, o bize okusun anlatsın bunları" dedim. Üstad birden ciddileşti: "Sungur'u size verdim" dedi.

² Şinasi Önal: Bafra'da nur talebesi öğretmen... Talebesi Hasan Sesli ağabey, kendisi dâhil çok kimseye Risale-i Nur eserlerini tanıttığını söyledi.

³ 1953'de Bediüzzaman hazretleri bu Samsun davasından dolayı İstanbul'da bulunuyor. Rapor alıp Samsun'a gitmiyor ama üç ay İstanbul'da kalıyor. (Ö.Özcan)

⁴ Sungur ağabeyin bu mektubu Tiryak Risalesinin sonuna eklenmiştir.

Sungur zaten bizde, hapiste yatıyor diyemedim (gülüyor). Geldim geri. (Hz. Üstad'ın Sungur'u size verdim sözünün manası aşağıda anlaşılacaktır. Ö.Özcan)

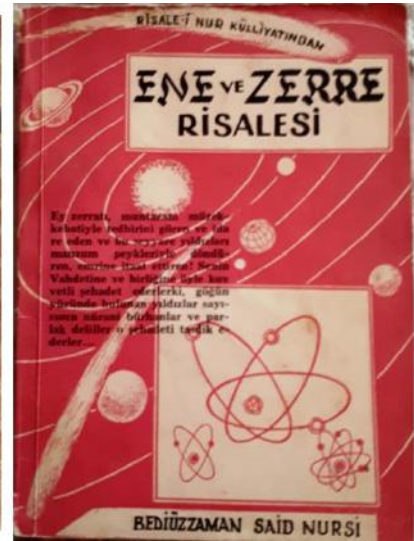
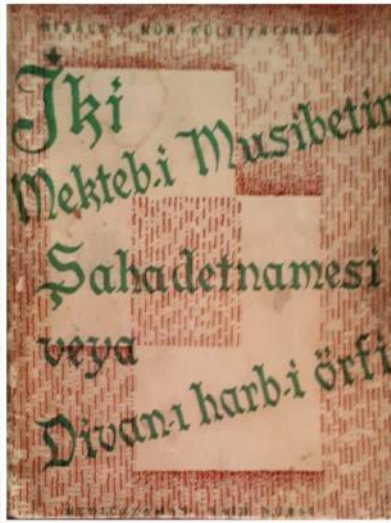
İstanbul'dan geldikten sonra aradan bir ay geçti Sungur ağabeyin mahkeme gününü öğrendik, gittik. 12 ay hapis yaştan dolayı bir ay düşüyorlar 11 ay. Zaten on ay yatmıştı, bir ay sonra tahliye oldu. Sungur ağabey hapisten çıktıktan sonra (1954 yılının başları) Üstad'ın yanına gitti.

SUNGUR SAMSUN'DA ASKER, MATBAADA RİSALE-İ NUR BASTIRDIK

Sene 1955. Bir baktım Sungur ağabey gelmiş Samsun'a. Ama subay elbiseleriyle. Torbadan askerlik kuramı çektim, Samsun çıktı dedi. Hatta Sungur ağabey her zaman anlatır. Ben Samsun'u çekince Üstad'ımız: "Fesubhanallah, ben seni Rusya'ya göndereceğim diyordum, demek bu mana imiş" demişti. Sungur ağabeyi zaten tanıyoruz, ne lazım ağabey dedik. Bir ev lazım dedi. Hemen bir ev kiraladık. Gece beraber, gündüz ayrı, gündüz beraber gece ayrı... O dersler, o sohbetler unutulmaz...

Bir zaman sonra Sungur ağabey dedi ki: "Muammer ağabey, gel Küçük Sözler'i Samsun'da basalım." "Paramız yok" dedim. "Bende biraz var, sen de biraz bul" dedi. Gittim Reşad'a: "Biraz borç para ver bana" dedim. Onu Sungur ağabeyin parasıyla birleştirdik. Samsun'daki bütün matbaaları gezdik, kimse korkudan basamadı. Adamlara hazır para veriyoruz, korkudan kitabı basmıyor. Neyse Kemal Bülbül diye kahraman birisi vardı, verin ben basayım dedi. Eski bir matbaası vardı. Bastı, getirdik Sungur ağabeyin evine, kâğıtları tavana kadar dizdik. Onları teker teker katladık, kestik kitap oldu.

Sungur ağabey kitaplardan güzel bir paket yaptı, bunu al Üstad'a götür dedi. Alistım ya artık, adres falan da sormuyorum. Trene bindim doğru Isparta... İstasyonda indim iki kişi geldi, buyurun Üstad sizi bekliyor dediler. Gittik Üstad'a. Küçük Sözler Latin harfleriyle basılmıştı. Üstad'ımız kitabın dışına baktı, içine baktı, eliyle yukarı kaldırdı: "Bu kitaplara ekmek gibi, su gibi, hava gibi herkesin ihtiyacı var, herkes bu kitaplara okuyacak" dedi. Sonra: "Sizin bu hizmetinizi Sav, Barla, Isparta gibi kabul ettim. Allah kabul etsin, hemen geri dön" dedi. Üstad'ı yedi sekiz kere ziyaret ettim, toplam bir saat sürmez hepsi. Geldim Samsun'a. Aradan bir zaman geçti, aynı usulle Divan-ı Harbi Örfi kitabını bastık. Yine götürdüm Üstad'a, aynı duaları yaptı.

Mustafa Sungur ve Muammer Şenel'in Samsun'da tab ettirdiği risaleler: 1. Küçük Sözler 1957 Vicdanesi matbaası 2. Divan-ı Harbi Örfi 1958 Nur matbaası 3. Ene ve Zerre 1958 Anadolu matbaası

ÜSTAD'IN VERDİĞİ TAYINATLARI DAĞITILARAK İNEBOLU'YA GELDİM

Mustafa Sungur ağabey Samsun'da asker, dedi ki : "Muammer ağabey, bu Kurban Bayramında bana on gün izin var. Gel beraber Üstad'ı ziyaret edelim" dedi. Gittik Üstad'a.

İçeri girer girmez Üstad'ımız dedi ki: "Sen bana benziyorsun. Karadeniz'de beni ziyaret etmek isteyenler seni ziyaret etsin." Sonra: "Getirin torbayı" dedi. Allah Allah beni torbaya mı sokacak acaba diye düşündüm (gülüyor). Bir torba getirdiler, o torbanın içinden altı tane kese çıktı, içlerinde birer lira vardı. Onlar ağabeylere verilen tayinat imiş. O keseleri Üstad bana filancaya verilecek diye tek tek saydı. Sonra: "İnebolu'ya git, Nazif Çelebi'ye selamımı söyle, İnebolu'ya gelmek için Üstad

sana söz vermiş, hasta olduğu için gelemiyor, vekil olarak beni gönderdi, bu emaneti de verirsin” dedi.

Sungur ağabey Üstad’ın yanında kaldı, ben ayrıldım. O tayınatları dağıta dağıta geldim Samsun’a. Bir iki gün sonra İnebolu’ya gittim. Nazif Çelebi, bu kapıdan içeri giremez babayiğit bir adam. Oturmuş ağalar gibi, selam verdim. “Üstad’ın selamı var sana, söz vermiş İnebolu’ya...” gelemiyor diyemeden zıpladı ayağa kalktı. “Ne Üstad mı geliyor?” dedi. “Üstad’ın sana selamı var, sana söz vermiş İnebolu’ya gelmeye, fakat hasta olduğu için gelemiyor, vekil olarak beni gönderdi, bu tayınatı da size gönderdi, buyurun emaneti alın” dedim. Nazif ağabey gülererek: “Vay topal, şimdi bu fıstıkla bademle beslediğim keçiyi sen mi yiyeceksin” dedi. Meğer Üstad’ımız gelecek diye bir keçi yavrusu almış, onu fındık fıstıkla besliyormuş. “Artık ne yapalım vekil de aslı gibidir, sen biraz dinlen o keçiyi beraber yeriz” dedi. Hakikaten güzel bir sofraya kurmuş, ama ikinci bir adam daha vardı sofrada. Sarıklı, cüppeli... Adam bir lokma alıyor bismillah diyor, yutuyor elhamdülillah diyor. Dedim: “Yahu ben 15 sene şeyh aradım, niye bunu bulamadım.” (gülüyor) Dr. Sadullah Nutku...

Karadeniz bölgesinde Risale-i Nurların tanıtılmasında büyük hizmetleri geçen merhum Muammer Şenel ağabeyin Bafra kabristanındaki mezarı

(1930 -)

MUHAMMED ALİ ÖZTÜRK

Bediüzzaman hazretlerini 1957 yılında iki defa Isparta'da ziyaret eden Elazığ/Palulu Muhammed Ali Öztürk hocamız, ilerlemiş yaşına rağmen fevkalade hafızası, zekâsı ve konuşması ile bizleri hayretler içinde bıraktı. Bin Barekallah, bin Maşallah dedik... Hocamızın anlattığı hatıralar çok kıymetli. Hz. Üstad'la uzunca sohbetleri var, rahat bir şekilde Üstad'a muhatap olmuş, fitratındaki cevvaliyet bu konuşmalara da yansımış. Muhammed Ali Öztürk kendi köyünde 25 sene fahri imamlık yapmış, talebe okutmuş, hayran olduğu Risale-i Nur'u temsilat yolu ile muhtaçlara okumuş, anlatmış. Said Nursi hazretleri, bu vazifeleri, kendisini ziyaret ettiği gün benim vekilim olarak sen bunları yap diye kendisine tevdi etmiş zaten.

Hocamızın, aynı zamanda hemşerisi olan Risale-i Nur'un birinci talebesi Hulusi Yahyagil ağabeyle de yakın münasebetleri var. Üstad'ın ziyaretine onun yazdığı kartla gitmiş. Muhammed hocamız yine hemşerisi olan ülkemizin yetiştirdiği mümtaz âlimlerden merhum Mehmed Emin Er hoca efendinin de medrese talebesidir. Onunla ilgili çok kıymetli hizmet hatıraları var. Kamera çözümlerini yapıp yazdıktan sonra, kendisini telefonla birkaç kere arayıp, hatıralarının tashihiini yaptırdım.

Muhammed Ali Öztürk Anlatıyor:

İlim Elazığ (aziz şehir), ilçem Palu, köyüm eski adıyla Hun köyü yeni adıyla Beyhan. Babam Molla Hüseyin, annem Ayşe, onların deyişine göre 1930'da dünyaya gelmişim. Şimdi 90 yaşındayım, bastonsuz geziyorum, elimde nacak odun da kırıyorum.

Ben 15 yaşına gelince Silvan'a, Diyarbakır'a, Şırnak'a, Batman'a, Maraş'a, Kayseri'ye olmak üzere medrese tahsiline çıktım. Daha çıkmadan Osmanlıca yazıyordum, çok meraklıyım. Fakat 1957'de babamın vefatıyla İcazet alamadan tahlisim yarım kaldı. İcazet alamadım ama 1957'de Üstad'ın yanından döndükten sonra, köylümüz Muhammed Yılmaz: "Hocam gözlerin aydın, Üstad'ı görmüşsün, sana 'okuduğunu okut' demiş, biz de medrese hazırlamışız, seni bekliyoruz" dedi. Ben de Üstad'ın emrini kabul ettim, köyüm Beyhan'da 25 sene fahri imamlık yaptım, Kur'an okuttum.

Bediüzzaman hazretlerine iki ziyaretim var. İlk ziyaretim 1957'nin 5. ayında, bir cumartesi günü, ikinci vaktinde Isparta'da oldu. Üstad'ın odasına girerken saate baktım, çıkarken baktım 40 dakika. İkincisi de beş ay fasıladan sonra aynı sene içinde 11. ayda yine günlerden cumartesi dört kişi ile ikinci vaktinde oldu; 10 dakika görüştük, adam başı onar dakika yine kırk dakika eder, tevafuk var burada. 1957, 1957 ikinci tevafuk. Cumartesi, cumartesi üçüncü tevafuk. İkinci vakti ikinci vakti dördüncü tevafuk. Isparta, Isparta beşinci tevafuk... 1963 yılında bir kardeşimizin evlenme niyeti münasebetiyle Konya'ya gitmiştim, oradan Isparta'ya geçtim. Üstad yok tabi, dünyadan göçmüş... Hüsrev ağabeye bir gün misafir oldum, arkasında beş vakit namaz kıldım.

ZAMAN GELECEK RİSALE-İ NUR DÜNYAYA HÂKİM OLACAK

Bizim köye yakın Güllüce köyünden bakır madeni için Diyarbakır'a gidenler vardı, onlar Beyhan'a geldiler. Babam onlara iş durumunu sordu. Dediler ki: "Hocam sen bırak bakır madenini, orada Yüzbaşı Mehmed Kayalar var, herkese bağıyor, 'kurtuluş isteyen Bediüzzaman'ın dergâhına gelsin' diyor." Babam sordu: "Bediüzzaman kimdir?" Dediler: "Siz onu bilmezsiniz, onu bilenler bilir." "Peki, bu adam ne yapmış?", "Bu adam Kur'an tefsiri yazmış. Bu tefsir bir çekirdek, bir asıl, bir astar, bir köşk olacak, zaman gelecek Risale-i Nur dünyayı kaplayacak edecek, hâkim olacak, Ahirzaman Mehdi'sinin bir kanunu, bir prensibi olacak."

Bu Diyarbakır'dan gelenler Üstad hazretlerini böyle anlatırlarken, babam "Allah!" diye bağırdı. "Vallahi bu Ahirzaman adamıdır" dedi. Sordum: "Baba Ahirzaman adamı kimdir, biz

Ahırzaman adamı değil miyiz?" Babam: "Ahırzaman adamı, Hz. Muhammed (asv) ile çok peygamberin, çok kanaat ehlinin müjdelediği, beklenen zattır" dedi.

Ben bu şekilde ilk defa Bediüzzaman ismini duymuş oldum. O zaman daha 14 yaşındayım, bir sene sonra medrese tahsili için Silvan'a gideceğim. Bu konuşmalar benim kalbime girdi, yerleşti. Zaman su gibi akıyor, yaşı 27 oldu, daha bekârim. Sene 1957. Beş tane soru hazırladım, Bediüzzaman'a bunları soruversen, bir cevap alırsan, elini öpüversen, gözümle onu görüversen diye heyecanla hazırlanmaya başladım.

HOCAM MEHMED EMİN ER BEDİÜZZAMAN'IN ZİYARETİNE GİTTİ GELDİ

Beni Diyarbakır'da okutan Muhammed Emin Er hoca, 103 yaşında vefat etti. Eski Diyanet İşleri Başkanı Mehmed Görmez de onun talebesidir. Bu zat Diyarbakır'ın Çınar kazasına bağlı Sergeleyen köyünde imamlık yapıyordu. Bana: "Gel cumayı kıldır, ben Bediüzzaman hazretlerinin yanına gidiyorum. Geldikten sonra bir büyüğün nasıl ziyaret edileceğini, ziyaret adabını anlatacağım" dedi. Beni vekâleten yerine bıraktı. Sene 1954

Hocam gitti geldi. Dedi ki: "Evvela ben Diyarbakır'dan Isparta'ya, Isparta'dan tekrar Diyarbakır'a 85 kuruş bir yiyecek gittim, geldim." Dedim: "Sen Çermik'in Hasno köyünden Zülfikar ağanın oğlusun, sen hanedansın, misafirperversin, bu kadar az yiyecek nasıl gittin geldin?" Dedi: "Oğlum, tok karın insanı büyüklerin feyzinden mahrum bırakır. Bir ekmek aldım, bir çay on kuruş, 15 kuruş peynir. Diyarbakır'da o ekmeği kuruttum, çayda ıslatarak yedim, onunla iktifa ettim ki Bediüzzaman gibi bir zatın feyzini alabileyim."

Hocam bana misal olarak dedi ki: "Ramazan ayı açlık ayıdır. Bak Kur'an açlık ayında nazil oldu. Kur'andan en fazla feyiz ve bereket, kendini aç bırakmakla alınır. Üstad hazretlerinin de hayatı hep böyle açlıkla geçmiştir. Onun için herkesin anlayabileceği şekilde Kur'anın tefsiri olan Risale-i Nur ona nasip oldu. Hatta: 'Ben de onun talebesiyim, ben de sizin gibi talebeyim, ama bana yazdırıldı' diyor"

Sonra hocam dedi ki: "Üstad'ı karyola üzerinde yatakta bağdaş kurmuş, yorganı dizlerine çekmiş vaziyette gördüm. Elini öptüm. Bana: "Sen nerelisin?" dedi. "Ben Diyarbakır'ın Çermik kazasındanım, Diyarbakır'ın Çınar kazasının bir köyünde imam hatiplik yapıyorum" dedim. Sonra sordum: "Üstad'ım efendim, ben imametlik mukabilinde maaş almak istemiyorum, nasıl yapayım?" Bana dedi ki: "Maaş alma, zekât al." Sonra dedi: "ister zekât al, ister bağış, bana kalırsa bağış da alma yalnız zekâtla yetin, ilim okut, ders okut." Eskiden köylerde zekât veriliyordu. Köylü zekâtı topluyor, üçte birini veya yarısını hocaya veriyordu. O zamanlarda devlet maaşı yoktu imamlara, halk toplayıp veriyordu.

Sonradan epey bir zaman sonra hocamla tekrar görüştüğümde gülümseyerek dedim ki: "Seyda Efendi, hani sen maaş almayacaktın, şimdi kadrolu olmuştun? Dedi: "Vallahi ben bunu ne Cizreli Şeyh Seyda'ya, ne de Üstad'a söyledim. Söylersen belki onlar yok diyecekler, ben de bu söze karşı maaş alırsam, mesuliyet vardır." Bunu bana üzümlere söyledi ama.

Sonra Mehmed Emin Er hocam dedi ki: "Üstad'ı gördüm onun dilini, Türkçesini iyi dinledim. Türkçesi zayıf, zor anlaşılıyor. Ama Risale-i Nur'u dinlerken, Suphanallah üniversite bitiren bir insan bile böyle konuşamaz, o kadar fasih ve belîğ."

Hocam bana bir misal daha verdi. Dedi ki: "Hz. Muhammed (asv) okumamış, mektep bitirmemiş. Allah sırf ona Cibril-i Emin vasıtasıyla iki sefer üst üste Oku, Oku demiş. Hz. Âdem'e de, bütün esmayı söyle demiş. Öyle okumuş oluverdi ki; Kur'an Tevrat, İncil, Zebur; gözüyle avuçlarına bakarcasına öyle okumuş ki... İnsanlar O'nun huzur-u âlisinde geliyorlardı, O'nun gibi fasih konuşamıyorlardı. En büyük fasih Hz. Muhammed'tir." Bu dersi de hocamdan almış oldum.

Bediüzzaman hazretlerini 1954 yılında ziyaret eden Mehmed Emin Er hocaefendi Adalet Bakanı Abdülhamit Gül'ün dedesidir.

NOT: Çok sayıda eseri olan, sayısız talebe okutan büyük İslam âlimi Mehmed Emin Er hoca, Said Nursi Hazretleri ile 1954 yılında Isparta'da görüşmüştür. 1914 Diyarbakır Çermik doğumlu olan hocafendi, 27 Haziran 2013 tarihinde Ankara'da vefat etti.

Cenaze namazını kıldırın Diyanet İşleri Başkanı Görmez: "İslam âlemi, yüzlerce talebe yetiştirmiş, yüzlerce eser vermiş, çok saygıdeğer bir hoca efendisini kaybetmiştir. Ben de şahsen 11 yaşından itibaren kendisinden çok fazla şey öğrendiğim, ilminden, irfanından hayatım boyunca istifade ettiğim bir hocamı, bir baba dostunu, babamın hocasını kaybetmiş bulunuyoruz." Şeklinde bir konuşma yapmıştır.

HULUSİ AĞABEY ÖNCE GİTME DEDİ AMA

Isparta'ya gitmeden önce bir de büyüklerimden Albay Hacı Hulusi ağabeye (Elazığ'a) gittim. Dedim: "Beni Üstad'ın yanına gönderseniz olmaz mı?" "Bu kritik zamanda sen gitme" dedi. Ben kritik zamanın ne demek bilmiyorum. Dedim: "Efendi hazretleri, benim için fırsat bugündür, eğer bugün gitmezsem; Üstad ihtiyardır, benden önce ölecek diyemem, ben bu fani baş gözü ile Üstad'ı göremeden ölürsem Üstad'tan mahrum kalmış olmaz mıyım, sizler Üstad'la çok görüştünüz." Hulusi Ağabey o zaman gülümseyerek dedi ki: "Kardeşim, maşallah sen Allah'tan istemesini biliyorsun." Bana bayram kartı gibi bir kart yazdı, kartta üç başlıkta üç adam var; Hüsrev Bey, Nuri Benli, Rüşdü Çakın. Kartta, "Üstad'ım bir talebeni gönderiyorum, kabul etmenizi istirham ediyorum" yazıyordu.

Hulusi ağabeyden Üstad Bediüzzaman'a yazdığı kartı aldım, Elazığ tren istasyonuna gittim. Ama kıyafetimi değiştirdim; şalvar yok, cep saati yok, baş açık. Çünkü 1957'de Demokrat Parti günüydü ama muhalefet İsmet Paşa gibi bir zalimin elindeydi, Üstad daima tarassut altında... Isparta'ya vardım, Rüşdü Çakın ağabeyi gördüm, kartı verdim. Bir müddet bekledikten sonra masanın bir tarafında ben, bir tarafında o, ama gözler yumuk, dalgın bir vaziyette. Birdenbire bana dedi ki: "Gel, gidelim." Hemen kalktık, gittik.

ÜSTADIM, NASIL YAPALIM DA İMANIMIZI KURTARABİLELİM

Gittik Üstad'ın kaldığı eve, iki katlı ahşap bir bina. Yukarı kata çıktık, Rüşdü ağabeyin elinde Hulusi ağabeyin yazdığı kart var, o önde, ben arkadayım. Kartı nasıl verdi bilemiyorum, Üstad kartı okudu. Ben ayaktaym, Rüşdü Bey oturdu. Günlerden cumartesi, vakitlerden ikindi, şöyle yan eğilerek baktım bir ezani saat var. 10'a 10 var, yani akşam namazına iki saat on dakika vakit var. Üstad dedi: "Oğlum, bu kritik zamanda niye geldin?" Allah Allah aynı sözü Hacı Hulusi Bey de söylemişti. Şimdi desem bu kritik zamanda ziyaretinize geldim hoşuna gitmeyecek, ellerinizi öpmeye geldim desem hoşuna gitmeyecek, bir dua istemeye geldim desem hoşuna gitmeyecek. Ayakta, esas duruştayım. Dedim: "Üstad'ım efendim, evvela bu dehşetli asırda, maddi manevi bütün düşmanların hücumu karşısında nasıl yapalım da imanımızı kurtarabilelim?"

Hazırlamış olduğum beş sorudan birincisi buydu. Üstad dedi ki: "Risale-i Nur'u okumadın mı?" "Üstad'ım efendim okudumsa da, yanımda pek az eser bulunduğundan, o azıcık eserlerle müşkülâtımı halledecek duruma gelemedim, ben müracaat etmeye geldim, mecbur kaldım" dedim. Ziyaret etme, el öpme, dua isteme demedim. Yüzüme bakıp nerdeyse gülümseyecek gibi, "Sende hangi risaleler var?" dedi. "Eşref Edip beyin kısaca kaleme almış olduğu Üstad'ımızın Tarihçe-i Hayatı ile Asa-yı Mûsa ve Zülfikar mecmuaları var" dedim. "Kardeşim o eserler senin her müşkülâtını halleder" dedi. Hani Üstad Asâ-yı Mûsa ve Zülfikar için birini hocalara, birini muallimlere tavsiye ediyor ya...

Üstad bana ikide bir oturmamı söylüyor, oturmadım. Bir daha söyledi, oturmam. Bir daha söyledi, oturdum. Oturunca dedi ki: "Ben üç şeyden men edilmişim; el öptürmekten, ekmek yemekten, - yemek demedi ekmek dedi-, bir de konuşmaktan." Eyvah dedim, demek ki bu kadarmış, bana beş dakika konuşacak, nasıl izin verecek, git mi diyecek yahut gidebilirsin mi diyecek, bunu beklerken Üstad konuşmaya daldı. Ama nasıl konuşuyor, benim anlayabileceğim şekilde konuşuyor. Ben de eğilmişim, elim dizimde öyle bir huzur yapmışım ki kendimden geçmişim. Yalnız Üstad'ı görüyorum, yalnız sesini işitiyorum, o kadar.

BAŞI AÇIK GEZMEK CAİZ Mİ?

Böyle huzurlu bir ortamda benim bütün sorularıma cevap verdi Üstad hazretleri. Bir tanesi şu: "Ben başı açık geziyorum, köy imamıyım, beni ayıplıyorlar. Şapka vursam (giysem) risale müsaade etmiyor, takke vursam kanun müsaade etmiyor, başı açık gezersem ayıplıyorlar. Bediüzzaman dedi ki: "Bir grup üniversite talebesi yanıma geldi. Dediler ki: "Başımıza şapka koymak istemiyoruz, takkeyi kanun müsaade etmiyor. Baş açık gezersek, yazın yaz nezlesine tutulup burunlarımız kanayacak, kışın da kış nezlesine tutulacağız, burunlarımız akacak." Ben onlara dedim ki: "Evlatlarım, bizim ecdadımız Kur'an uğrunda kafalarındaki beyinlerini ve damarlarındaki kanlarını

akıtmışken, bizim yazın kışın bir nezleye tutulmamız nedir ki, buna karşı hiç kalır.” Bu sorunun da cevabını almış oldum.

BİLDİĞİNİ ÖĞRETİRSEN, ALLAH SENİN BİLMEDİĞİNİ SANA BİLDİREBİLİR

Üstad'ımız üçüncü soruma, daha sormadan, soracağım diye kalbimden geçiriyorken cevap verdi. Diyecektim: “Babam ölmüş, ev sıkleti (geçim derdi) başıma çöktü, medrese tahsil hayatımdan mahrum kaldım.” Bu hususta nasıl yapacağımı soracağım, kalbimden geçiyor. Dedi ki: “Eğer bildiğini öğretirsen, Allah senin bilmediğini sana bildirebilir. Bilmediğini bildirir demiyor, bilmediğini bildirebilir diyor. Buradan yine bir pencere açıldığını, vakta ki geldim Palu'ya, köylümüz Mehmet Yılmaz: “Üstad sana okutmaya mecbur kılmış, biz de medreseyi hazırlamışız seni bekliyoruz” deyince anladım. İşte büyüklerin hali bu...

TEMSİLAT YOLU İLE RİSALE-İ NUR HAKİKATLERİNİ MİLLETE ANLAT

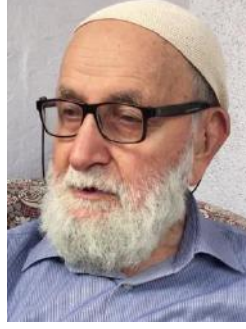
Kalbime geliyor ki; Üstad acaba beni kabul etti mi? Bu çok mühim benim için. Döndüğümde soracaklar, “Üstad seni kabul etti mi?” Dedi ki: “Bu sırada ziyaretçileri kabul etme durumunda değilim, fakat Risale-i Nur'un kahramanı olan Hulusi kardeşimizin gönderdiğini biz de kabul ettik.” Sonra dedi ki: “Şarkın milleti Risale-i Nur'un dilinden anlayamayabilir, sen vekilimsin, temsilat yolu ile Risale-i Nur hakikatlerini millete anlat. Hulusi kardeşimizin şahsında umum şark halkına selam ediyorum.” Hemen ayağa kalktım, iki elini tuttum, benim ellerim onun iki eli arasında sanki küçüldü kayboldu. Burada bir sır daha var, anlatacağım. Elini bir öptüm çekmedi, bir daha öptüm çekmedi, üçüncüde o çekti ben öptüm, üç defa. O da benim anlığın ortasından değil, gözümün üzerinden anlığımı öptü. Üç aya kadar benim gece olsun, gündüz olsun uykularımdan uyandığım zaman, o hararet kendini belli ediyordu.

EDEP EMRİN FEVKİNDEDİR

Dışarı çıkınca beni Üstad'a getiren Rüşdü Çakın ağabey, beni sorguya çekti. Dedi: “Üstad üç kere oturmanı söyledi, niye oturmadın?” Dedim: “Hz. Peygamber, camiye sağ ayakla gelirken esselamü aleyküm ile içeriye girerdi. O anda bütün cemaat ayağa kalkmış; iki eliyle oturun, oturun diyor, onlar oturmuyorlar. Peki, o emir veriyor, oturun diyor, niye emrini yerine getirmiyorlar, çünkü edep emrin fevkindedir. Hz. Peygamber cemaatin ortasına gidiyor, bir daha selam veriyor, iki eliyle bir daha oturun diyor, yine oturmuyorlar. Üçüncüde kibleye gidiyor, yönünü cemaate veriyor kendisi oturuyor, tekrar oturun diyor, onlar da oturuyorlar.” Rüşdü ağabey dedi ki: “O anda dışarıda olsaydın seni tokatlardım, şimdi ver elini öpeyim.”

ÜSTAD ZÜBEYİR AĞABEYİ GÖNDERMİŞ ARKAMDAN

Üstad'tan ayrıldıktan sonra Isparta tren istasyonuna geldim, bilet aldım. Seferiyim, Hanefi'yim, bizim köyde çok Hanefi vardır. Hanefilerde seferide namazı kısaltmak mecburidir, iki rekât farzı kıldım. Tahiyat'ta iken birinin bir tarafımdan, birinin de diğer tarafımdan geçtiğini hissettim. Mutlaka polis beni takip ediyordur diye düşündüm. Selam verdim, kalktım, baktım Zübeyir ağabey. Dedim: “Ağabey hayrola?” “Üstad seni aradı, Hulusi ağabeye mektup yazdırdı bize, o gence bu mektubu verin, götürsün” dedi. Fakat ben seni bulamayınca mektubu postaya verdim. Sonra da, “Üstad dedi ki, o gencin hali bana tebeyyün etti ki, dünya halinden fakirdir, kabul etmek şartıyla iki başlı (geliş gidiş) bilet parasını verin.” Ağladım, kucakladım Zübeyir ağabeyi. Dedim: “Ağabey, ben borç harç etmedim, gelişte bilet kestim, şimdi de biletimi kesmişim, param da var hala.” Isparta'dan ayrıldım. Elazığ'da iner inmez doğru Hulusi ağabeyin evine gittim. Baktım Hulusi ağabey, Üstad'ın benimle göndermek istediği ama Zübeyir ağabeyin beni bulamayınca postaya verdiği mektubu okuyor. Mektup benden önce gelmiş, hayret ettim...

(1929 -)

MUSTAFA CENGİZ

Sayıları çok azalan son şahidlerden Mustafa Cengiz ağabeyimiz, 90 yaşına rağmen parlak hafızası ve rahat anlatımıyla, dinleyenleri adeta zamanın Bedi'si, Koca Sultan Bediüzzaman ve kahraman talebelerinin manevi atmosferine götürüyor. Mustafa Cengiz, Hz. Bediüzzaman'ı ilk defa 1944 yılında bir kamyonun şoför mahallinde tek başına otururken, memleketi Afyon/Çay'da görüyor. Bu masum çocuğun karşıdan bakışı, on sene sonra "Subhanallah, kardeşim ben seni ruhuma çok yakın hissediyorum" şeklinde ma'kes buluyor. Isparta'da uzun görüşmeleri metin içinde okunacaktır. Mustafa ağabeyimizin hatıraları kamera kayıtlarından çözülüp yazıldıktan sonra, oğlu Şaban Cengiz vasıtasıyla tashih ettirilmiştir.

Mustafa Cengiz Anlatıyor:

Afyon'un Çay ilçesinde 1929 yılında doğdum. İstanbul Yapı Sanat Okulu mezunuyum, inşaat teknikeriyim.

BEDİÜZZAMAN'I İLK DEFA 1944'DE KAMYONDA GÖRDÜM

Üstad Bediüzzaman'ı ilk defa 1944 yılında Emirdağ'ına geldiği sırada gördüm. Şöyle oldu: Çay Orta Camide Kur'an dersi alıyorduk biz. Caminin imamı Hafız Ali Zayıf hocaydı. O bir gün, "Bediüzzaman kitap yazdığı için hapsediyorlarmış" dedi. İlk defa böyle duydum Üstad'ı. O zamanlar Kur'an Kerim okutmak yasaktı, camide hoca bize kaçak olarak okutuyordu.

1944'ün yaz aylarıydı. Camide Kur'an dersini aldık, sabah saat 10 gibi dışarı çıktık. Bir arkadaşım vardı, o gitti, ben daha camideyim. Sonra o koşa koşa geri geldi, dedi ki: "Kalfa, Bediüzzaman Hazretleri belediyenin önünde bir kamyonunda, ben gördüm, gel sen de gör" dedi. Kur'an-ı Kerimler koltuğumuzun altında gittik biz. Ama hizmetten haberimiz yok daha. Kamyonun kapısı açıktı, şoför mahallinde oturuyordu Bediüzzaman. Biz baktık ama cesaret edip yanına gidemedik. Şoför kamyonu Belediye'nin önüne park etmiş, pazara gitmişti herhalde, o gün Çay'ın pazarıydı. İlk defa böyle gördüm Üstad'ı.

Sonradan öğrendik ki, Çaylı üç ortağın -bunlardan birisi ablamın kocası, eniştemiz Ali Kızıloğlu idi- bir kamyonu vardı. Eskiden Emirdağ Isparta yolu ve Ankara yolu Çay'dan geçerdi. O kamyonla Afyon'a götürüyorlarmış Üstad'ı. Ali eniştem: "Emirdağ'ından telefon ediyorlar, Bediüzzaman'ı alıyorduk, Emirdağ'ından Afyon'a veya Isparta'ya götürüyor, tekrar Emirdağ'ına geri getiriyorduk" demişti. İşte o gün de böyle olmuş yine.

ÜSTAD'I ZİYARET ETMEYE KARAR VERDİM

Memur oldum. 1952'de Bayındırlıkta fen işleri memuru olarak Ağrı iline tayin olundum. Ağrı'ya gittim, yirmi sene orada kaldım. Bayındırlık o tarihlerde Milli Eğitim Bakanlığına bağlıydı, sonradan ayrıldı. Risale-i Nur'u, Ağrı'da dayım vesilesiyle tanıdım ben. Dayım Faik Özdemir de Ankara Yapı Sanat mezunuydu, o da fen işleri memuru olarak Ağrı'ya atandı, beraber gittik. Faik dayım hizmeti biliyordu, Sungur ağabeylerle görüşüyormuş.

1955 yılında yedek subay olarak askerliğim İstanbul'a çıktı. Ağrı'dan İstanbul'a geçmek için önce Ankara'ya geldim. Abdullah Yeğin ağabey de Urfa'dan gelmişti, üç gün kadar beraber kaldık. Cebeci'de dersane vardı, ders yapılıyordu, oraya derse gidiyorduk. Mustafa Sungur, Atıf Ural, Mustafa Türkmenoğlu ağabeyler oradaydı. Bir gün Hulusi ağabey de geldi, çok güzel ders yapıyordu. Hatta Sungur ağabey ısrar etti, "Biraz daha devam et" dedi. Sungur ağabey, Hulusi ağabeye "Üstad'a gitmeyecek misiniz ağabey?" dedi. "Çağırılmadık" dedi Hulusi Ağabey. Ankara'dan İstanbul'a geçtim, acemilik bitince, dağıtım Aşkale'ye oldu.

Süleymaniye Kirazlı Mescid 46 numaralı dersanede Ahmed Aytimur, Mehmed Emin Birinci, Hakkı Yavuztürk kalıyordu, Cumartesi Pazar günleri oraya gidiyordum. Yılbaşı oldu, tatil verildi bize. Ahmed Aytimur ağabeye: "Ağabey ben Üstad'a ziyarette gideceğim, bana adres verir misin?" dedim. "Üstad Barla'da kış gününde bulamazsın, gitme" dedi. "Ağabey ben oradan memlekete geçeceğim, gideyim, bulamazsam döner giderim" dedim. Adres vermeyince dedi ki: "Zübeyir ağabeyi görürsen selamlarımızı söyle, elimizden geldiği kadar hizmetleri yapıyoruz de" dedi.

HÜSREV AĞABEY ÜSTAD'IN EVİNİN KROKİSİNİ ÇİZİVERDİ

O şekilde ben yedek subay asker kıyafetiyle İstanbul'dan ayrıldım, Isparta'ya geldim. Sene 1956. Ahmed Aytimur ağabey Üstad Barla'da bulamazsın deyince, ben aklıma Hüsrev ağabeyi koydum. Hüsrev ağabeyi bulurum, ondan adres alırım diye düşündüm. İkinci bir camide kıldım, orada birisine Hüsrev ağabeyi sordum; "Benim mahalle komşumdur, ben de çoktandır görmedim, gel beraber gidelim" dedi. Kapıyı çaldık, bir kardeşimiz açtı, o zat: "Bu arkadaşımız ziyarette geldi, ben de komşusuyum." dedi. Gitti geldi, "Rahatsızım diyor, kabul edemeyecek" dedi. O, kapıyı açan Vahşi Şaban Akdağ ağabeymiş meğer. Ben o arkadaşla ayrıldım, tekrar gittim eve. Dedim ki: "Ağabey ben İstanbul'dan geliyorum, Üstad'ı ziyaret etmek istiyorum, hem Hüsrev ağabeyi ziyaret etmek istiyorum, hem de adres alacağım" dedim. Gitti geldi, tamam dedi. Girdim Hüsrev ağabeyin ufak bir odası, önünde yazı rahlesi vardı. Bana 15-20 dakika kadar ders yaptı. Sonra bana Üstad'ın kaldığı evin krokisini çiziverdi, kapı numarasını verdi, kimseye sorma dedi.

RİSALE-İ NUR İLE ALAKAN VARSA ÜSTAD BELKİ KABUL EDER

O şekilde Hüsrev ağabeyin çizdiği kroki ile gittim, Üstad'ın evini buldum. Evin avlusu var, avlunun orda kapısı var, kapıda zil var, zili çaldım. Zübeyir ağabeymiş o geldi, ben Zübeyir diye kendini tanıttı. Akşam namazına da bir saat var. Zübeyir Ağabey dedi ki: "Kardeş, Üstad bu saatte katiyen kabul etmez, sabahleyin gel, Risale-i Nur ile alakan varsa belki kabul eder." Yani Risale-i Nur'la alakan yoksa gelme demek istedi. Ben oradan ayrıldım, bir otelde yattım. Bir boy abdesti aldım, sabah namazını kıldım, aşağı indim, güneş de çıkmak üzere, güneş çıksın da öyle gideyim dedim. Pencerenin yanında oturuyorum, otelci çay getirdi bana. Cama vuruyorlar, bir baktım Zübeyir Ağabey, şaşırdım yani. Telaşla dışarı çıktım, dedi ki: "Kardeş, biz sabah söyledik, Üstad bize hiddet etti, akşam niye söylemediniz dedi. Ben önden gideyim, 15-20 metre mesafeden peşimden gel" dedi. Gittik, dış kapıdan içeri girdik, merdivenlerden, dışarıdan çıkılıyordu.

CEYLAN AĞABEY ARAPÇA MESNEVÎ-İ OKUYOR, ÜSTAD DÜZELTİYORDU

Üstad'ın odasına girdik. Üstad hazretleri karyolanın üzerindeydi, yorgani üzerine almıştı. Karyolanın önünde Ceylan ve Bayram ağabeyler oturuyordu. Zübeyir ağabey işaret etti, ben de Bayram ağabeyin yanına, Zübeyir Ağabey de benim yanıma oturdu. Dördümüz Üstad'ın karşısındayız. Ceylan Ağabey Arapça Mesnevî-i Nûriye'den okuyordu, uzunca devam etti, 45 dakika kadar okudu. Ceylan Ağabey Arapçadan okurken, bazı telaffuzlarda güçlük çekiyordu, Üstad tashih ediyor, tekrar okuyordu.

BEDİÜZZAMAN AĞRI VE DOĞUBAYAZIT'I ÇOK SORDU

Ders bittikten sonra Üstad, hoş geldin kardeşim dedi. Sonra "Subhanallah, kardeşim ben seni ruhuma çok yakın hissediyorum" dedi. Daha evvel Çay'da gördüğümü söyledim. Aradan on sene geçmişti. Üstad onu hatırladı, ama üstünde durmadı. Ben Hüsrev ağabeyi de ziyaret ettim dedim. Gözlerine bakıyordum, Zübeyir ağabey bakmamam için uyardı. Sonra Ceylan ve Bayram ağabeyler çıktılar, Zübeyir Ağabey kaldı.

Üstad'a Ağrı'da memuriyet yaptığımı söyledim. Bana Doğubayazıt'ı açtı. Orada üç ay tahsili var ya Üstad'ın, hocası Muhammed Celâlî hazretlerinin oğulları vardı; Molla Sıddık, Molla Nizameddin Üstad döndü, döndü bana onları sordu. Sonra Ağrı'da Ahmet Alpaslan vardı, menfilerden Burdur'da Üstad gibi sürgün olanlardan, onu sordu. Teker teker cemaati sordu. Bu şekilde epeyce devam etti bu konuşmalarımız. Üstad bana dedi ki: "Ben seni birkaç gün misafir etmek isterim fakat tarassut var, sen git, nereye gideceksin?" dedi. Ben: "Buradan memlekete (Çay) uğrayacağım, oradan İstanbul'a döneceğim Üstad'ım" dedim.

TEVAFUKLU KUR'ANIN 29 CÜZ'Ü SAATÇİ ŞÜKRÜ'DE BİR CÜZ'Ü AYTİMUR'DA

Üstad'ın huzurundan çıkmadan Zübeyir Ağabey dedi ki: "Eskişehir'de Saatçi Şükrü var, Tevafuklu Kur'an'ın 29 cüz'ü onun yanında, bir cüz'ü de Ahmed Aytimur'un yanında. Onları sana versin, Ahmed'e ver, matbaada bastırsın." Üstad'ın yanından ayrıldım. Zübeyir Ağabey Üstad'a çay demlemiş, bana da ikram etti. Eskişehir adresini aldım, Bayram ağabeyle beraber çıktık. Bayram Ağabey istasyona kadar geldi. Yolda giderken acayip bir gül kokusu vardı, insanın ruhunda, kalbinde inşirah yapıyor. Üstad'ımız Bediüzzaman'a ziyaretimiz bu şekilde kısmet oldu.

Eskişehir’de saatçi Şükrü ağabeyi buldum. Dedi: “Akşam zaten ders yapacağız, sen de gece gideceksin, cüzleri orada vereyim, götür” dedi. Akşam ders oldu, üç astsubay bir de bir kardeş vardı, dört kişi ders yaptık. Kur’an cüzlerine baktık. Orada o astsubaylar işi değiştirdiler; “Bu hafta içinde uçakların bakımı için İtalya’ya gideceğiz, İtalya’da matbaacılık daha gelişmiş, bunun klişelerini İtalya’da yaptırırız, daha güzel olur. Mermi paketleri var, onların aralarına yerleştiririz, kimse anlamaz; sen git, biz sabahleyin Üstad hazretlerine haber verimiz ” dediler. Ben geldim İstanbul’a Ahmed Aytimur ağabeyi buldum. Ahmed Ağabey gönderdi. Fakat olmadı bu baskı iş.

(1946 -)

MUZAFFER YİĞİT

Muzaffer Yiğit ağabey Isparta İmam Hatip Okulunda talebe iken, 1958 yılında Said Nursi hazretlerini ziyaret eden, elini öpen bahtiyarlardandır.

Muzaffer Yiğit anlatıyor.

Babam Mustafa Yiğit Eflanili, annem Safranboluludur. Sungur ağabeyle hemşeri oluyoruz yani. Ben babamın memuriyet görevinden dolayı 1946 Akhisar doğumluyum. Rahmetli babamla Sungur ağabeyin çok samimiyetleri vardı. Babam Sivas'a memur olarak geldi, Bayındırlık Bakanlığında fen müdürlüğü yaptı ve oradan emekli oldu. Sivas'a yerleştik, ben Sivas'ta evlendim. Bayındırlıktan teknik ressam olarak çalıştım, emekli oldum.

SENİ KÜTÜPHANEYE KAYDETTİM

Babam beni 1958 yılında Isparta İmam Hatip Okulu'na kaydettirdi. Nuri Benli Ağabey benim velim olmuştu. Okulun yatakhaneinde kalmıştım. Fakat ben bir buçuk sene sonra okulu terk ettim, Sivas'a döndüm.

Babam rahmetli Üstad'ın yanına gidip gelirdi, Üstad'la defalarca görüşmüş. Hatta bir keresinde babannemini de götürmüş, Üstad'ın dirseğini öptürmüş. Sonradan profesör olan ağabeyim Erdoğan Yiğit'e de Üstad'ın elini öptürmüştü. Bir keresinde de beni Hüsrev ağabeyin yanına götürdü, elini öptürdü.

Üstad Bediüzzaman hazretlerini ben Isparta İmam Hatip Okulunda okurken 1958 yılında şimdi müze olan evde ziyaret ettim. Babamın tavsiyesiyle gittim Üstad'a; bana Üstad'ı ziyaret et diye birkaç kere mektup yazmıştı. O zaman 12-13 yaşlarındaydım. Gittim, yanında Zekeriya Kitapçı ağabey vardı. Üstad karyolada oturuyordu, elini öptüm, gülümseyerek, "Seni kütüphaneye kaydettim" dedi. Başka bir konuşmamız olmadı. Dışarı çıktıktan sonra Zekeriya Ağabey gülümseyerek bana bir tane lokum vermişti.

NOT: Muzaffer Yiğit'in ziyaret tarihte Hz. Üstad'ın yanında sadece Zekeriya Kitapçı'nın bulunmasının sebebi; diğer ağabeylerin o sırada Ankara'da hapishanede olmalarındandır. Zekeriya kitapçı da o sırada Isparta İmam Hatip Okulunun 7. yani son sınıfında okumaktadır, çok gençtir. Diğer ağabeyler hapiste iken, Zekeriya Kitapçı'dan başka Said Nursi hazretlerinin yakın hizmetinde Şaban Akdağ ile Küçük Ali ağabeyler de bulunmuştur. (Bkz. Ağabeyler Anlatıyor-7 Zekeriya Kitapçı hatıraları.)

1958 Ankara davasına ait elimizde bulunan mahkeme kayıtlarındaki bilgiler şöyle:

Suç tarihi: 26/4/1958. Isparta'da bulunan ağabeylerin tevkif tarihi: Ziver Gündüzalp, Ceylan Çalışkan 30/4/1958. Tâhirî Mutlu, Bayram Yüksel, Rüştü Çakın 2/5/1958. Tahliye Tarihi: 4/7/1958. (Ömer Özcan)

(1898 - 1963)

MÜBAREK SÜLEYMAN (KÖSE)

Risale-i Nur'un 16. Mektubu'nda 'Mübarek Süleyman' olarak anılan ağabeyimizin soyadı Köse'dir. 1898 Barla doğumludur. Mübarek Süleyman, Çamdağı'nda bir ağaç üzerinde ihsan edilen ekmek hadisesinin yaşandığı anda Bediüzzaman'ın yanındaydı. Üstad'ın misafiriydi orada. 16. Mektup'ta ağaç dalları arasında bulunan bu ekmek, bir ikram-ı İlâhi olarak anlatılmaktadır.

Mübarek Süleyman ağabeyi görüp konuşamadım. Biz nurları tanıdıktan üç sene evvel vefat etmişti. Kendisini göremedik ama onu çok iyi tanıyan Barlalı komşusu başka bir ağabey bulduk. Emirdağ Lâhikası'nda adı geçen Hüseyin Bülbül ağabey... Mübarek Süleyman'ı ona sorduk. Hüseyin Bülbül'ün 1. kitabımızda yayınlanan çok kıymetli hatıraları var. Hüseyin Bülbül, 1913 Barla doğumludur. Bediüzzaman Hazretleri Barla'ya nefyedildiğinde ilk sahip çıkanlardan Sıddık Süleyman'ın kız kardeşinin oğludur. Daha 13 yaşında iken, Bediüzzaman Hazretlerinin hizmetlerinde bulunmuş. Çok defa Üstad'la beraber Çamdağı'na çıkmışlar. Kendisinden epeyce kamera çekimlerimiz var. Barla ve Barlalılar için çok önemli bilgi kaynağımız Hüseyin Bülbül Ağabey, 1996 yılında Barla'da vefat etti.

Mübarek Süleyman Ağabey ise, 1963 yılında Barla'da hastalanır, onu Isparta Devlet Hastanesi'ne götürürler. Dört-beş gün sonra 20 Ekim'de vefat eder. Cenazesini dostları alıp Doğanlı Mezarlığı'na defnederler. Bugün kabrinin nerede olduğu kesin olarak bilinmemektedir. Biz aradık bulamadık...

İşte Hüseyin Bülbül ağabeyin anlatımıyla komşusu Mübarek Süleyman:

MÜBAREK SÜLEYMAN'IN KARDEŞİNE 'AZAMATLI' DERLERDİ, HERKES KORKARDI ONDAN

Üstad'ımızın Barla'da iki Süleyman'ı vardı. 'Yirmi Sekizinci Söz/Cennet Risalesi'nin telif edildiği Cennet Bahçesi'nin sahibi benim dayım Sıddık Süleyman (Kervancı) ile Mübarek Süleyman (Köse)...

Mübarek Süleyman iki kardeş olarak doğmuşlardı. Anne babaları erken ölmüştü. Halasının yanında kalmıştı Süleyman. Öbürü de, annesi ölünceye kadar annesinin yanında kalmıştı. Halası Kur'an okumayı, eski yazıyı öğretmiş Süleyman'a. Halası fırında ekmek yapardı, ekmekle geçinirlerdi. Başka arazileri yoktu o zaman. Mahallenin ekmeğini yapıyorlar, onunla geçiniyorlardı. Süleyman hademelik de yaptı. Öbür kardeşine 'Azamatlı' derlerdi. Lakap taktılar, herkes korkardı ondan...

MÜBAREK SÜLEYMAN HIÇ YALAN SÖYLEMEZDİ, YEMİN ETMEZDİ

Mübarek Süleyman hiç yalan söylemezdi, yemin etmezdi. Ağzından yalan, yemin çıkmazdı hiç. Askere gitti... Bu Süleyman'a yemin ettirelim diyorlar askerde. Burada bir muhtar vardı, bir de ilerde büyük bir eşrafın oğlu vardı, onlarla birlikte gitti. Orada muziplik yapıyorlar; biz buna yemin ettirelim diyorlar. Ama nasıl yemin ettireceğiz diye düşünüyorlar... Tekmil veren Çavuş, param çalındı desin; kimden şüpheleniyorsun desinler, o da Süleyman'dan desin. Böyle anlaşıyorlar. Sabah oluyor, tek milden sonra Çavuş: "Efendim benim param çalındı" diyor. "Ne kadar, kimden şüpheleniyorsun?" diye soruyorlar. "Süleyman vardı hemen yanı başımda" diyor. Çavuşlar: "Senin hırsızlığında mı var?" Diye başlıyorlar orada Süleyman'ı suçlamaya. "Yok efendim, ben hiçbir şey almadım, 'iyemecik' bile almadım" diyor. "Almışsın doğru söyle; ya yemin et, ya da seni döveceğiz" diyorlar. "İyemecik bile almadım" diyor hep. "Yatırın şunu falakaya..." yatıyorlar; "Getirin sopayı, döveceğiz yemin et." "İyemecik almadım ben. Madem köyde tarlamı satayım da, bu parayı ödeyeyim" diyor. İşte böyle bir adamdı Süleyman...

ÇAMDAĞI'NDA EKMEK İKRAMI VE MÜBAREK SÜLEYMAN

Çamdağı'nda Üstad'ın yanında bazen ben bulunurdum. Merkebi önden çeker Üstad'ı Çamdağı'na çıkarırdım. Mübarek Süleyman'a sıra gelince gidiyor Çamdağı'na Üstad'ın yanına. Çarşamba günü gelince Üstad: "Haydi sen

git, erzakımız da bitti, başkası gelsin, hem erzak getirsin” diyor. “Ben gitmeyeceğim Üstad’ım” diyor. Perşembe akşamları Üstad fazla dua ederdi. “Ben cuma akşamı duasını alacağım, ondan sonra gideceğim” diyor. Üstad da “Peki, peki” diyor, ısrar edemiyor. Perşembe günü oluyor, sabahleyin çay takımını alıyorlar, gidiyorlar bir ağacın altına koyuyorlar. Bu bildiğimiz çam ağacı değil, başka bir ağaç. Üstad çay takımlarını alır giderdi başka taraflara. Orada, “Süleyman hadi çay yap” diyor Üstad. O çay yaparken, Üstad bakıyor ağacın tepesinde bir ekmek. “Süleyman müjde! Cenab-ı Hak bize rızık verdi. Fesuphanallah! Süleyman bu kısmet sana verildi. Sen gitmedin, kısmet sanaymış” diyor Üstad. Ekmek sıcakmış. Bunların aynısını Süleyman böyle anlattı bana. Süleyman yaşıyordu o zaman.

Seneler sonra Barlalı Bahri Çağlar Ağabey Üstad’ı Emirdağ’da ziyarete gitti. Üstad’ımız: “Süleyman ne yapıyor?” diye soruyor. Bahri Ağabey de: “Risale yazıyor Üstad’ım” diyor. Üstad: ‘Hay mübarek hay! Onun iki kelimesi var ki 10 sene risale yazmaktan efdalidir. O iki kelime ise; Çamdağı’nda ağaçların dalları arasında ekmek bulduğumuzda, ‘Üstad’ım, helâl olur mu?’ demesidir’ diye memnuniyetini belirtmiş.

ONALTINCI MEKTUP'TA HZ. ÜSTAD BU HARİKA HADİSEYİ ŞÖYLE ANLATMAKTADIR:

Dağda, üç ay bana ve misafirlerime bir kıyye tereyağı, -hergün ekmekle beraber yemek şartıyla- kâfi geldi. Hattâ Süleyman isminde mübarek bir misafirim vardı. Benim ekmeğim de ve onun ekmeği de bitiyordu. Çarşamba günü idi; dedim ona: Git ekmek getir. İki saat, her tarafımızda kimse yok ki, oradan ekmek alınsın. "Cum'a gecesi senin yanında bu dağda beraber dua etmek arzu ediyorum" dedi. Ben de dedim: "Tevekkelna alallah, kal."

Sonra hiç münasebeti olmadığı halde ve bir bahane yokken, ikimiz yürüye yürüye bir dağın tepesine çıktık. İbrikte bir parça su vardı. Bir parça şeker ile çayımız vardı. Dedim: "Kardeşim, bir parça çay yap." O ona başladı, ben de derin bir dereye bakar bir katran ağacı altında oturdum. Müteessifane şöyle düşündüm ki: Küflenmiş bir parça ekmeğimiz var; bu akşam ancak ikimize yeter. İki gün nasıl yapacağız ve bu safi-kalb adama ne diyeceğim? diye düşünmede iken, birden bire başım çevrilir gibi başımı çevirdim; gördüm ki: Koca bir ekmek, katran ağacının üstünde, dalları içinde bize bakıyor. Dedim: "Süleyman müjde! Cenab-ı Hak bize rızık verdi." O ekmeği aldık; bakıyoruz ki, kuşlar ve hayvanat-ı vahşiye hiçbirisi ilişmemiş. Yirmi-otuz gündür hiç bir insan o tepeye çıkmamıştı. O ekmek, ikimize iki gün kâfi geldi. Biz yerken, bitmek üzere iken, dört sene sadık bir sıddıkım olan müstakim Süleyman, ekmekle aşağıdan çıkageldi.” (Mektûbat 67)

(1934 -)

NECATİ AKKOYUN

Ankara doğumlu, Van asıllı terzi Necati Akkoyun Ağabey, iki kere Said Nursi hazretlerini ziyaret ediyor, son defa da Ankara'da görüyor. Millet iradesine darbe vuran bütün darbelerin anası sayılan 1960 ihtilalinin sayısız keyfî zulümlerinden bir örneği, Necati ağabeyin hatıraları arasında geçiyor. Akkoyun ağabeyin anlatılarını, yazdıktan sonra kendisine tashih ettirdim.

Necati Akkoyun Anlatıyor:

Nüfustaki adım Necatî'tir, ama bana herkes Necati der. 1934 Ankara doğumluyum. Aslımız Vanlıdır, babam 1915 yılında Van'dan Ankara'ya gelmiş ve yerleşmiş. Terziyim, Ulus Bent Deresinde terzi dükkânım vardı. Risale-i Nur'u 1955 senesinde duydum. Bir arkadaşım, Dikimevinde medrese var dedi ve yerini tarif etti bana. Askerlik vaktim gelmişti, askere gitmeden önce o medreseye gittim; orada Atif Ural, Mustafa Türkmenoğlu ağabeyler kalıyordu, onlarla tanıştım. Ertesi günü askere gittim. 1955-57 yıllarında Ankara'da Cumhurbaşkanlığı Muhafaza Alayında yaptım askerliğimi.

ÜSTAD ON BEŞ SENE VAN'DA TALEBE OKUTTUĞUNU SÖYLEDİ

Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayında askerliğimi yaparken birden Bediüzzaman hazretlerini ziyaret etmeye karar verdim. Hiç kimseden izin almadan, kimseye haber vermeden otobüse bindim, Isparta'ya gittim. Sene 1955.

Üstad'ın evini buldum, Zübeyir Ağabey beni Üstad'ın yanına çıkardı, elini öptüm, duasını aldım. Bana nerelisin diye sordu, Vanlıyım dedim. Ben Vanlıyım deyinde Hz. Üstad Van hatıralarından, talebe okutmalarından anlattı, "Van'da 15 sene talebe okuttum" dedi. Konuşma bitince: "Zübeyir, bu kardeşimizin yol harçlığını ver" dedi. "Üstad'ım onun yol harçlığı varmış" dedi Zübeyir Ağabey. Oradan ayrıldım.

Ankara'ya Muhafız Alayına geri döndüm. Bu ziyaret işi beş gün sürmüştü. Hiç kimse nerdesin diye sormadı bana. Deli dolu bir yüzbaşımız vardı, o da hiç sormadı. Ne sürgün, ne dayak, ne de hapis, üçü de yok. Şimdi düşünüyorum da, bu iş nasıl oldu diye anlayamıyorum. Nöbetçi kulübesinin içinde namazımı kılardım. Başta kep yok, ayakta postal yok, oradan bir subay çık dışarı dese, yandın. İneyet-i ilahiye işte.

ÜSTAD'IN TASHİHİ İÇİN EMİRDAĞ'INA BİR RİSALE FORMASI GÖTÜRDÜM

1957'de askerlik bitti, terhis oldum. Said Özdemir Ağabey bana bir risale forması verdi, bunu Üstad'a götür dedi. O zaman matbaa hazırlıkları vardı, matbaada basılacak kitapların formaları Üstada götürülüyor, tashih ettiriliyordu. Üstad Emirdağ'ındaydı, gittim. Zübeyir Ağabey vasıtasıyla formayı Üstad'a verdim. Üstad formayı alınca çok memnun oldu, dualar etti.

1959 senesinin son günlerinde Üstad Ankara'ya geliyor diye bir haber geldi. Ulus'ta Beyrut Palas otelinin en üst katında bir odayı Üstad'a ayırmışlar. On beş yirmi kişi Üstad'ı orda bekliyoruz. Said Özdemir Ağabey ve kardeşleri vardı, Mehmed Mandal hoca, Hasan Okur ve diğer nurcular vardı. Ben o zaman 20 yaşlarındaydım. Üstad geldi, ağabeyler kollarında en üst kattaki odasına çıkardılar. Bir konuşmamız olmadı Üstad'la. Bu şekilde Isparta ve Emirdağ'ında iki ziyaretim olan Üstad'ı son defa Ankara'da görmüş oldum.

27 MAYIS İHTİLALINDAN SONRA 19 KİŞİYİ TOPLADILAR

Ulus'ta Anteplilerin açtığı Murat Lokantanın üstünde, şu anda Garanti Bankası'nın olduğu yerin üst katında dersane vardı. 27 Mayıs 1960 ihtilali olmuştu. Bir akşam oraya gittim, baktım kimse yok. Bir sivil geldi, arkadaşlara bakmıştım dedim. Gel ben seni arkadaşlarının yanına götürüyüm dedi.

Aldı beni 1. Şubeye götürdü. Bir baktım ki Zübeyir Ağabey dâhil 19 kişi oturuyor bir odada, benimle 20 oldu. Bunlar mı arkadaşların dedi. Bunlar dedim. Sabahladık orada. (Hadise 17 Ağustos 1960 tarihinde oluyor. Ö.Özcan)

Benim de Ulus Bent Deresinde terzi dükkânım vardı; kalfalar, çıraklar çalışıyor. Ben ne yapacağım şimdi anahtar da ben de derken sabah oldu, gündüz olmak üzere. Bizim odanın da kapısı açık. Birdenbire ayağa kalktım, merdivenden aşağı inmeye başladım. Bir kadınla, bir erkek hademe yukarı çıkıyordu; ne onlar bana bir şey söyledi, ne de ben onlara bir şey söyledim. Merdivenden indim aşağıya. Kapının orada çaycı vardı, bir çay söyledim çayı içtim, yürüdüm dükkâna gittim, çalışmaya başladım. Arayan soran yok. Beni götüren polis nezarethaneye gelmiş, burada bir kişi yok demiş. Kardeşim hepimiz buradayız diyor Zübeyir Ağabey. O gün onları adliyeye götürüyorlar. İki gün sonra Avukat Bekir Berk geldi, hemen tahliye oldular. Suç yok ki ortada...

İNÖNÜ'NÜN DAMADI METİN TOKER'İN AKİS DERGİSİ BU ZULMÜ SÖYLE HABER YAPMIŞTI:

(İmla hataları düzeltilmemiştir. Ö.Özcan)

15 Ağustos günü Ankara Emniyeti bütün hazırlıklarını tamamlayarak Nureubaşlıları toplamağa karar verdi. İlk baskın Aşağı Medreseye (Ulus'ta Murat Lokantasının üstündeki dersanedir. Ömer Özcan) yapıldı. Burada ele geçenler yabancı değillerdi. Saidi Nursinin baş müridi Ziver Gündüzalp, Mustafa Sungur ve medresenin kâtipliğini yapan Ekrem Köker orada yakalandı. Aşağı Medresenin arşivleri Emniyet mensupları için pek faydalı oldu. Bu arşivlerde Nurcuların ileri gelenleri birer birer dosyalanmıştı. Bunlardan Gedikli Başçavuş Fahri Türkmen, Pilot Başçavuş Ali Demirel, İsmail Kurucu, Abdullah Yegin, Ali Gürbüz, Sabi Özdemir, Mehmet Çağlar, Tevfik Özdemir, Kâmil Çavdar, Halim Tunçbilek, Hüseyin Biçer, Osman Çağlar adlarındaki şahıslar derhal toplandı. Ayrı ayrı ifadeleri alındı. İfadelere bakılırsa hepsi masumdu. Hepsî, sadece dini bütün müslümandı. Adamların tek günahı Atatürk ismi anılınca soğuk soğuk terlemelerinden ibaretti. Bir de İnkılâp kelimesinden hoşlanmıyorlardı.

Emniyet mensupları Aşağı Medreseyi bastıkları anda, bir kısım Birinci Şube memurları da Bahçelievlerde araştırma yapıyorlardı. Bahçelievlerdeki araştırma da verimli oldu. Nurcu kadınlar yakayı ele verdiler.

Bir üçüncü baskın da Nurcuların yayın işlerini tanzim eden matbaaya yapıldı. Matbaa Denizciler caddesindeydi. Salih Özcan adında azılı bir Nurcuya aitti. Hilal Basımevi adı altında çalışan bu basımevinde Nurculuğa ait yığınla mevkute ele geçti. Matbaanın sahibi Adapazarında yedek subaylığım yapmaktaydı.

AKİS, 24 AĞUSTOS 1960

(1939 -)

NEVİN HALICI

Said Nursi hazretlerinin mümtaz talebelerinden Konyalı Sabri Halıcı'nın kızı Nevin Halıcı ablamız, 2015'in Eylül ayında bizi evinde kabul ettiler. Nevin Hanım, erkek kardeşi Hasan Halıcı ve yeğeni İnebolulu Selahaddin Çelebi'nin kızı Nilgün Çelebi Hanım ile beraber karşıladı bizi. Nevin ve Hasan kardeşlerin ikisi de Bediüzzaman hazretlerini görme şansını elde etmişler. Nazif Çelebi ve Sabri Halıcı'nın ortak torunları Prof. Nilgün Çelebi'nin ise Bediüzzaman ile bambaşka bir hatırası var. Üç son şahidin bütün hatıralarını kaydettik ve bu kitapta kendi adlarının başlığı altında neşrettik. Yazılanlar adı geçenlere dikkatle tashih ettirilmiştir.

Nevin Halıcı hanımın sandığında, vefat ettiği sırada Hz. Üstad'ın üzerinde ve yanında bulunan bazı eşyaların muhafaza edildiği bir bohça da vardı. İçindekileri bize tek tek açıp gösterdi, izah etti.

Nevin Halıcı Anlatıyor:

1939 Konya doğumluyum. Babam Sabri Halıcı, annem Hanım Halıcı'dır. İlk ve orta eğitimimi Konya'da tamamladıktan sonra, 1970 yılında Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okuluna kaydoldum, 1975'de mezun oldum. 1991'de Selçuk Üniversitesinde mastır, 1997'de Gazi Üniversitesinde doktora yaptım. 1978-1985 aralığında İzmir'de öğretmenlik yaptım, şimdi emekli öğretmenim. Konya'da ikamet ediyorum.

Babam Sabri Halıcı 1303 (1887) yılında, Erzurum'a bağlı Kığı kazasının Şaruk köyünde dünyaya gelmiştir. Kığı, günümüzde Bingöl'e bağlı bir kazadır. Konya'da, Kürt Sabri Bey diye de tanınır, soyadı kanunu çıkınca Halıcı soyadını alıyor. Babamı uzun boylu, yakışıklı, otoriter, iyi bir hatip, tuttuğunu koparan sert mizaçlı bir kişi olarak tarif edebilirim. 31 Mart 1979 tarihinde vefat etti, mezarı Konya Musalla kabristanındadır.

Sabri Halıcı'nın yedi çocuğu var. En büyüğümüz şehid pilot Ömer Halıcı'dır. Ömer ağabeyim babamın Adana'da evlendiği Halime hanımdandır. Babam ondan ayrılıyor, Konya'da Hanım Halıcı ile evleniyor. Ondan da altı çocuğu; Nuriye, Feyzi, Mehdi, Şükriye Nermin, Nevin, Hasan oluyor. Nuriye ablamız 17 yaşına iken vefat ediyor.

O MÜBAREK İNSANI GÖRMEK BENİ OLAĞANÜSTÜ ETKİLEMİŞTİ

Bediüzzaman hazretlerinin Konya'ya son iki gelişlerinde ben genç bir kızdım. Üstad iki defa kardeşi Abdülmecid efendinin evine geldi. Böyle şeyler önce babama haber verilirdi, zaten o zaman her yerde telefon yoktu. Babamın halıcı dükkânı merkezdi. Telefon geldiğinde biz hemen Abdülmecid efendinin evine giderdik. Abdülmecid Efendi, Mevlana'nın yakınında iki katlı bir evde oturuyordu. Biz sokakta evin kapısını görecektik beklerdik. Orada iki defa bulundum. Abdülmecid efendinin hanımı Rabia Hanım, annemin ahabıydı. Üstad eve girince biz diğer bir odada otururduk. Üstad Erkek talebeleriyle evin önünde görüşür, huzuruna kesinlikle kadın kabul etmezdi.

Ben görmedim Abdülmecid efendinin kızı Saadet anlatmıştı bana: Amcasıyla görüşemeyince ağlamaya başlıyor. Üstad'ın arabası aniden geri dönüyor, Saadet hemen arabanın açılan kapısından girip, amcasına sarılıyor, elini öpüyor. Uzaktan da olsa Bediüzzaman'ı, o mübarek insanı görmek beni olağanüstü etkilemişti.

AĞABEYİM FEYZİ HALICI MEVLANA MÜZESİNİ AÇTIRIYOR

Üstad hazretlerinin Konya ziyareti çok sıkıntılı geçiyor. Mevlana hazretlerini ziyaret etmek istiyor Üstad. Saat geç vakit olmasına rağmen, o sırada Konya Turizm Derneği başkanı olan Feyzi Halıcı

ağabeyim, müze müdürü Mehmet Önder beyden rica ediyor, açtırıyor müzeyi. Tabi Üstad'ı takip eden kalabalık da var. Polis çabuk çabuk diye sıkıştırıyor, baskı yapıyor. Feyzi ağabeyim: "Lütfen müsaade edin, Mevlana ile vedalaşılıyor, duasını yapsın" diyor. Üstad hazretleri de: "Evladım biz kalıcı değiliz gidiciyiz, merak etme" diyor o polise. Bu bilgileri bana Feyzi ağabeyim vermişti.

BOHÇADA BEDİÜZZAMAN'DAN KALAN HATIRALAR

Üstad Bediüzzaman Hazretleri Urfa'ya gittiğinde, Üstad ağırlaştı diye babam Sabri Halıcı'ya bir telefon geliyor. Babam hemen o gece çıktı yola. Urfa'ya vardığında Üstad vefat etmiş... O odayı (İpek Palas Oteli 27 nolu oda) ben de ziyaret etmişim sonradan. Orada başında bulunan talebeleri Üstad'tan hatıra olarak bazı emanetleri alıyorlar. Babama da işte bu gördüğünüz bohça içindekiler veriliyor. İçindekileri tek tek göstereyim size:

İşte üzerinde son giydiği yamalı iç gömleğinin bir parçası, son kullandığı havlusu o da yamalı. Vefatı anında ayağında bulunan el örgüsü yün çorapları, görüldüğü gibi yamalı... Tayinat paralarının bulunduğu kese. Bir de bir yastık yüzü... Hepsisi de açık renk pamuklu. Bir de Üstad'ın kuşağı vardı. Onu babam ben ölünce bana sarın diye vasiyet etmişti. O kuşak babamın kefeni üstüne sarıldı, onunla beraber gömüldü. Ben bunları bu şekilde muhafaza ettim, hiç birini yıkamadım.

Urfa'da vefat ettiği sırada Said Nursi hazretlerinin üzerinde bulunan kıyafetlerden bazı kısımlarını Nevin Halıcı bohçayı açarak gösteriyor.

NİLGÜN ÇELEBİ

(1950 -)

Hacettepe Üniversitesi mezunu sosyoloji hocası Prof. Dr. Nilgün Çelebi, Risale-i Nur'un teksir makinesiyle çoğaltılma hizmetlerini ilk defa İnebolu'da başlatan Selahaddin Çelebi'nin kızı, Konyalı Sabri Halıcı ile İnebolulu Ahmed Nazif Çelebi'nin ortak torunlarıdır. Hasbel beşer babası Selahaddin Çelebi ve annesi Nermin Şükriye Halıcı evliliklerinin beşinci senesinde boşanma durumunda kalırlar ve boşanırlar.

Bu talâk hadisesi, şefkat hisleri fevkalade inkişaf etmiş olan, Said Nursi hazretlerini çok müteessir eder ve o yıllarda daha henüz 10 yaşlarında olan Nilgün ile annesi Şükriye hanıma sahip çıkar. Binler meşgale ve sıkıntılar içinde hizmetin ağır yükünü omuzlarında taşıyan Hz. Üstad, onları unutmaz; Risale-i Nur'un sermayesinden tayinat verilmesini talebelerine vasiyet eder, buna dair bir de mektup yazdırır. Bu vasiyet Hz. Bediüzzaman'ın ahirete irtihalinden sonra sevgili talebeleri tarafından yerine getirilir. Hadisenin ayrıntıları Nilgün hanımın anlatımıyla metin içinde okunacaktır. Bu gayri münteşir mektup ve tayinat parasının konulduğu kese Nilgün hanımdadır. Mektubun ve kesenin suretini açıklamalarıyla beraber hatıraların sonuna ekledim. Mektubun muhteviyatına, şimdi binlerce hizmet ehline verilen tayinat hakkında önemli düsturlar serpiştirilmiş.

Burada bir ince nokta daha var. Şöyle ki: Nilgün Çelebi'nin kendisinden iki yaş büyük bir ağabeyi de var. Said Nur Çelebi ki, onun da hatıraları bu kitaptadır. Bediüzzaman hazretlerinin, kız çocuğuna ve annesine sahip çıktığı kadar, Said Çelebi'yle ilgili bir tasarrufu olmuyor. Erkek olduğu için mi, yoksa babası Selahaddin Çelebi'nin yanında kaldığı için midir, bilmiyoruz. Hatıralar Nilgün Çelebi ile bu kitapta hatıraları olan ağabeyi Said Nur Çelebi'ye, teyzesi Nevin Halıcı'ya, dayısı Hasan Halıcı'ya da tashih ettirilmiş.

Nilgün Çelebi Anlatıyor:

İnebolulu Mehmet Selahaddin Çelebi ile Konyalı Nermin Şükriye'nin kızıyım. Dedelerim Sabri Halıcı ve Ahmed Nazif Çelebi'dir. 1950 Konya doğumluyum. Annem 09.08.1947 tarihinde Konya'dan İnebolu'ya gelin gidiyor¹. Annem benim doğumum için İnebolu'dan Konya'ya annesi Hanım Halıcı'nın yanına geliyor, kırkı çıkınca tekrar İnebolu'ya dönüyor. Evlenirken babam (1913 doğumlu) 34, annem (1930 doğumlu) 17 yaşında imiş. Annem babam 1952'de fiilen, 16.01.1956 tarihinde resmen boşanıyorlar; boşanmaları kayınavliler sebebiyle oluyor. 2010 yılında vefat eden rahmetli annem Nermin Şükriye zaten evlilik istemez, okumamı istemiş.

Boşanma olduktan sonra, ben 2 yaşından itibaren Konya'da annemde kaldım, o sebeple babam Selahaddin Çelebi'yi fazla hatırlamıyorum, ara sıra görüşürdük. Dedemlerden Sabri Halıcı'yı daha iyi tanıyorum. Dedem kızların okumasını istemezdi, ama erkekleri kolejlerde okuttu. Benim görevim her akşam dedeme Risale-i Nur okumaktı.

İnebolu'daki dedem Nazif Çelebi'nin ve babamın Risale-i Nur teksir işlerini hatırlamam. Annem şimdilerde 'Bediüzzaman Kültür Evi' olan İnebolu'daki o evde, teksir edilen kitapların harmanlanmasını yaptıklarını anlatırdı bana.

Üstad vefat ettikten sonra, 1961'de, dedem Sabri Halıcı dükkânında iken, bir gün talebeler geliyor ve bir kese içinde tayinat parası ile bir mektup veriyorlar. Üstad, vefatından önce benim kitaplarımın gelirinden her sene belirli bir miktarda Halıcı Sabri'nin kızı Şükriye'ye ve torunu Nilgün'e tayinat verilsin diye bir talebesine yazdırıyor. Bediüzzaman bunu annem ve babamın boşanmalarından dolayı, bana ve anneme sahip çıkmak için vasiyet ediyor². O mektup ve para kesesi bende duruyor.

¹ Üstad Said Nursi, Selahaddin Çelebi'nin evlilik talebiyle alakalı şu tavsiyede bulunuyor:

“Salahaddin hususî, kendine ait bir mes'eleyi soruyor. Dünya, hayat-ı içtimaiyeye bağlanmak istiyor. Madem o haslar içindedir, kat'iyyen Risale-i Nur'un hizmetine zararı varsa, girmeyecek. Eğer bilse ki; o refika-i hayatını bazı has kardeşlerimiz gibi Risale-i Nur'un hizmetinde yardımcı olarak çalıştırsa, o hayata girebilir. Çünkü hasların hayatı, Risale-i Nur'a aittir ve şahs-ı manevîsini temsil eden şakirdlerinin tensibiyle kayıd altına girebilir. Peder ve vâlidesinin re'yleri de varsa, inşaallah zararı olmaz.” (Emirdağ Lâhikası-80)

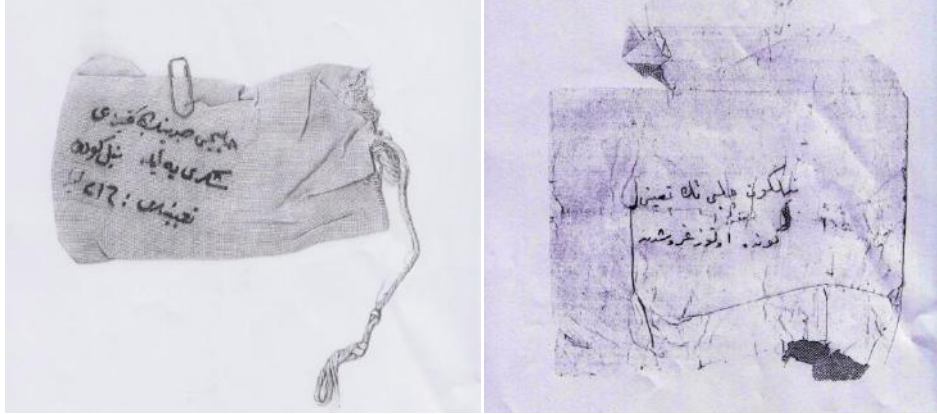
² Muzaffer Erdem ağabeyden bu boşanma hadisesiyle alakalı Hz. Üstad'tan bir nakil var. Şöyle:

Dedem Sabri Halıcı o (216 lira) parayı eve getirdi, bize verdi. Annem herkese dağıttı, cüzdanlara konuldu. Ama sonraki yıllar için dedem; kızımın, torunumun bakımını ben üstleniyorum, başka tayinat gelmesin diyerek, hizmete külfet vermek istemedi ve bize gelen tayinat parası kesildi. Kendimi nur talebesi olarak görmüyorum, fakat Üstad'ın bu vefasını ve insaniyetini hiçbir zaman unutmadım, unutamam.

PARA KESESİ ÜZERİNDEKİ YAZILAR:

Kesenin ön yüzü: Halıcı Sabri'nin kızı Şükriye ile Nîlgün'ün tayınları, 216 lira.

Kesenin arka yüzü: Nîlgün Çelebi'nin tayını günde 30 kuruştur.

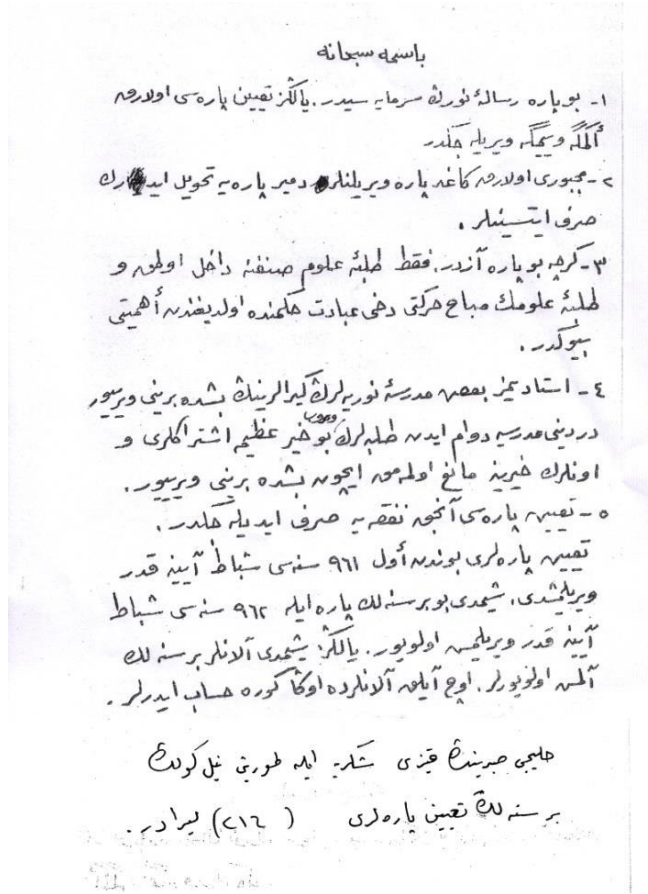
NİLGÜN ÇELEBİ İÇİN YAZILAN TAYINAT MEKTUBUNDA ÖNEMLİ DÜSTURLAR VAR

Bismihu Subhânehu

1. Bu para Risale-i Nur'un sermayesidir. Yalnız tayın parası olarak ekmeğe ve yemeye verilecektir.
2. Mecburi olarak kâğıt para verilenler demir paraya tahvil ederek sarf etsinler.
3. Gerçi bu para azdır. Fakat talebe-i ulûm sınıfına dâhil olmak ve talebe-i ulûmun mubah hareketi dahi ibadet hükmünde olduğundan ehemmiyeti büyüktür.
4. Üstadımız bazı medrese-i nuriyelerin kiralarının beşte birini veriyor. Dördünü medreseye devam eden talebelerin(e) verip, bu hayr-i azime iştirakleri ve onların hayrına mani olmamak için beşte birini veriyor.
5. Tayın parası ancak nafakaya sarf edilecektir. Tayın paraları bundan evvel 961 senesi şubat ayına kadar verilmişti. Şimdi bu bir senelik para ile 962 senesi şubat ayına kadar verilmiş oluyor. Yalnız şimdi alanlar bir senelik almış oluyor. Üç aylık alanlar da ona göre hesap ederler. Halıcı Sabri'nin kızı Şükriye ile torunu Nîlgün'ün bir senelik tayın paraları 216 liradır.

İnebolu 7 Kasım 1976

"Bir keresinde Üstad bana, Selahattin Çelebi'nin evliliğini sordu. Selahattin ağabey o sıralarda Konya'daymış ve Konyalı Sabri Halıcı ağabeyin kerimesiyle evlenmiş. Fakat evlilik problemlili oluyor ve boşanma noktasına geliyor... İşte Üstad, benden bunu soruyordu. Benim bu hususta malumatım yoktu. Üstad Hazretleri, talebelerinin her haliyle ilgileniyordu." (Bkz: Ağabeyler Anlatıyor-1 Muzaffer Erdem maddesi)

Nilgün Çelebi ve annesi Şükriye için yazılan tayinat mektubunda önemli düsturlar var.

(iki sayfalık mektup birleştirilmiştir)

SELAHHADDİN ÇELEBİ'NİN KIZINA YAZDIĞI DUYGULU MEKTUP

Merhum Selahaddin Çelebi, sahibi olduğu PARK OTELİ logolu bir kâğıda, uzun süredir ayrı yaşadığı sevgili kızı Nilgün'e şefkat ve hasret dolu ifadeler içeren bir mektup yazıyor. Mektup 1976'da hac yolcuğundan hemen önce kaleme alınmış. Nilgün Hanım o sırada Ankara'da Hacettepe Üniversitesinde Sosyoloji ihtisasını yapmaktadır. Nilgün Çelebi'nin izni ile mektubu yayınlıyorum.

Sevgili kızım Nil

ANKARA

Ankara'ya iki defa bu ay içinde geldim, ilkinde İzmir'e gitmişsin. Sana bir tane kutusu açılmamış daktilo getirmiştim. Said'e teslim ettim, sana verecekti. İkinci defa gittiğimde eve götürdüğünü söyledi. Aldınız mı? Bir mektup yazmadın? Daktilo makbule mi geçmedi?

Kızım Allah kısmet ederse: 11.11.1976 Perşembe günü sabahleyin İnebolu'dan İslam'ın şartlarından biri olan hac farızasını ifa için hareket ediyoruz. Ulusoy otobüsleriyle Samsun, Ankara, Konya, Urfa Bağdat yolu ile Mekke-i Mükerrrem'e ve Medine-i Münevvere'den sonra, dönüş Şam yolu ile İnebolu'ya geleceğiz. Allah beladan, kazadan, meşakkatten, gınahtan muhafaza etsin ve İslamiyet'e layık olmayı, hacılığı nasip etsin. Âmin.

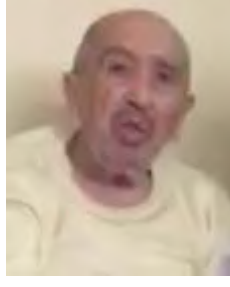
Tek düşüncem sensin, Allah'a emanet olunuz. Dua edeceğim. İnebolu'ya geldiğimde nasip olursa 15 Aralıktan sonra yazarsın. Bilvesile anlından öper, hayırlı günler sıhhat ve selametler dilerim.

Unutmayan Baban Selahaddin Çelebi (imza)

Selahaddin Çelebi'nin, kızı Nilgün'e yazdığı mektup.

(Arkalı önlü olan mektup tek sayfa haline getirilmiş ve küçük imla düzeltmeleri yapılmıştır.)

(1932 -)

ORHAN TÜRKAL

Senirkentli emekli kütüphaneci Orhan Türkal ağabeyin, 1957 yılında Said Nursi hazretlerine bir ziyareti var. Şimdi Isparta'da ikamet ediyor. Hatıralarını kaydettim, kendi dilinden okuyalım.

Orhan Türkal anlatıyor:

Senirkentliyim, 1932 doğumluyum. Askerden geldikten sonra memur oldum, Senirkent Halk Kütüphanesini ben açtım. 31 sene kütüphanecilik yaptım.

Babam Yalvaç'ta Özel İdare memuruydu. Ben Yalvaç ortaokulunu dışarıdan bitirdim. Şimdi Konya'da bulunan Prof. Zekeriya Kitapçı da Yalvaçlıdır. Biz Zekeriya Kitapçı ile Ramazan'da Yalvaç'ta mukabele okumuştuk. Zekeriya Isparta İmam Hatip Okuluna gitti, orada Bediüzzaman'ın yanına çok gidiyordu. Bir gün Zekeriya bana, gel seni Bediüzzaman'la tanıştırayım diye haber yolladı.

RİSALE-İ NUR TAHSİN TOLA'DAN MEMNUNDUR

Sene 1957. Senirkent'te üç senelik kütüphane memuruyum, 25 yaşındayım. Isparta'ya gittim, Zekeriya yoktu, okuldaydı. Üstad'ın evini buldum. Baktım Bediüzzaman, Zübeyir, Sungur aşağı iniyorlar. Evin yakınında polisler ayakta bekliyordu. Kapının önünde 20 kişi kadar toplandı. Araba da kapının önünde... Bediüzzaman'ın yakınımdaydım, aramızda yarım metre yok. "Ben Senirkent'ten geliyorum" dedim. Senirkent deyince Üstad: "Risale-i Nur'un basılmasına Tahsin Tola vesile oldu. İki yüz milletvekilinin yapamadığı hizmeti yaptı. Risale-i Nur Tahsin Tola'dan memnundur" dedi. O zaman kâğıt hükümetten alınıyordu, bulunmuyordu. "Tahsin Tola'ya, Ali İhsan Tola'ya selam söyle" dedi. Dedim ki: "Üstad'ım ben Arapçaya çalışıyorum, dua ediverir misin? Cenab-ı Allah bana ilm-i Nahiv ihsan etsin..." Ellerini kaldırdı dua etti. Ama elini öptürmedi. Sonra Allahaismarladık dedi arabaya bindi, Eğirdir'e doğru gittiler.

Tahsin Tola 1957'de ben adaylığımı koymayacağım, bir nefer olarak çalışacağım diye Isparta Demokrat Gazetesinde yazı yazmıştı. O Gazete hala bugün dahi Isparta'da çıkar. Eğirdir'de Ali İhsan Tola'nın yanından ayrılmazdım. Namazları bana kıldırırlardı, dersi ben okurdum. Arapçayı Senirkent'te İstanbullu Abdulhalim Akkuş hocamdan öğrendim. Türkiye çapında Kur'an ihtisasım oldu. Hakikatten Damlalar diye kitabım var. Nesil Yayınları bastı.

(1940 -)

OSMAN AKSOY

Denizlili emekli lise öğretmeni Osman Aksoy, Bediüzzaman hazretlerinin Isparta'da bulunduğu tarihlerde Isparta İmam Hatip Okulu talebesidir. Şahidi olduğu hizmetle alakalı hatıralar pek kıymetli. Bilhassa 1957 yılında Bediüzzaman hazretlerinin de iştirak ettiği Isparta Tugay Camiinin temel atma merasimini, bütün ayrıntılarıyla anlatıyor ve dinleyenleri adeta o günlere götürüyor. Osman Aksoy ağabeyimizin başka kıymetli hatıraları da var. Kamera çekimleri yapılırken, yanında okul ve hizmet arkadaşı emekli öğretmen Yılmaz Duman ağabeyimizin de bulunması anlattıklarına ayrı bir değer katmıştır. Yılmaz Duman'ın hatıraları da bu kitaba alınmıştır. Hatıralar yazıldıktan sonra hem hatıra sahibine, hem de adı geçenlere tashi ve teyid ettirilmiştir. Çekimleri yapan Hakan Bektaş'a teşekkür ediyorum.

Osman Aksoy anlatıyor:

Denizli'nin Acıpayam kazasının Kumafşarı köyünde 1940 yılında doğmuşum. 1951'de ilk İmam Hatip Okulları açıldı, ben Isparta İmam Hatip Okuluna 1954'de gittim. O zaman okulun tamamı 290 kişiydi. Isparta İmam Hatip Türkiye'de ilk açılan yedi imam hatipten birisiydi. O tarihlerde tahsil için ayrılan kimseye, bu adam aklını kaçırmış herhalde diye bakılırdı. O günkü şartlarda o kadar zorluklarla karşılaştık ki...

Biz ilk beş yıl okulun tavan arasında, çatı katında kaldık. Soba yok, camlar kırık... Eğirdir orman dairesinde kullanılmakta iken, iskartaya çıkartılmış ağaçtan yapılma ahşap ranzalar vardı, biz onlarda altlı üstlü yataydık. Benim ranza arkadaşım, nur cemaati onu iyi bilir, Zekeriya Kitapçı ağabey idi. O alt karyolada ben üstte kalırdım. Zekeriya Kitapçı sonradan profesör oldu. Yılmaz Duman, Osman Kara ağabeylerimiz de vardı. Onlar bizim ağabeylerimizdi. İmam Hatip Okulu 1961'de bitti. Sonra Konya Yüksek İslam Enstitüsünü bitirdim, kur'a ile Edirne İmam Hatip Okuluna tayinim çıktı. En son Denizli İmam Hatip Okulundan emekli oldum. Şimdi Denizli'de ikamet ediyorum.

RİSALELERİ ZEKERİYA KİTAPÇI OKUR BEN YAZARDIM

Okulda bayrak merasimlerinde hükümet sakıncalı görüyor diye Said Nursi adı geçmeden fazla yanaşmamamız için ikazda bulunuluyordu. Ama Zekeriya Kitapçı ağabey sık sık giderdi Üstad'ın evine. Bizden çok daha fazla sabah-akşam Hazreti Bediüzzaman'ın yanından ayrılmazdı. Zekeriya Ağabey oradan risalelerden alır gelirdi. Biz aynı ranzada kaldığımız için; Osman senin yazın güzel der, o söyler ben yazardım. Mütalaa dağıldıktan sonra birinci katta tek ampullü bir sınıfta yazardık bu risaleleri. Yeni yazıyla yazardım.

Benim yazım ve yaptığım resimler güzeldi. Hatta birçok dünya liderinin resmini bakır levhalar üzerine yorgan iğnesiyle kazıyarak yaptım. Suudi Arabistan Kralı, Habib Burgiba, Margeret Teacher, Kenan Evren bunlardan bazılarıdır. Sipariş verilerdi öyle yapardım yani.

ÜSTAD'LA KOMŞU OLDUK

Isparta'da Bey Camii vardır. Biz İmam Hatip talebeleri olarak 6. sınıfa geçince, Bey Camii'nin bitişiğindeki Hamza Özmen'in evinde kira ile kalmaya başladık. Bediüzzaman da şimdi müze olan köşeden ikinci evde oturuyordu. Komşuyuz yani. Müzede etajerin içinde bir sarı lira vardır. O sarı lira Avukat Bekir Berk tarafından müzeye hatıra olarak hediye edilmiştir.

Bediüzzaman zaman zaman on beş yirmi talebesiyle beraber, yaya olarak Cuma namazı için Kavaklı veya Ulu Cami'ye çıkardı. Namazı beraber kıldık.

ATİDE İMAM HATİP TALEBELERİ MÜHİM VAZİFELER İFA EDECEKLER

Bediüzzaman'ın taksisi vardı... Şimdi o taksiyi altın renkte boyamışlar, o zaman koyu lacivertti. Bunu iyi hatırlıyorum. (Tahkikatımızla Hz. Üstad zamanında bu otomobilin, patlıcan moruna yakın bir renkte olduğunu tespit ettik. Ö.Özcan) Üstad ikinci ile akşam arasında o taksiye biner, kısa bir gezinti yapardı. Tura çıkarken o taksi kapının önüne park ederdi. Kapı da, evin ana giriş kapısı değil, kible tarafında başka bir kapı vardı, oradan Üstad'ın kaldığı 2. kata çıkan bir merdiven vardı.

Bizim, okuldan, son dersten çıkmış olarak elimizde kitaplarımız, defterlerimiz olurdu. Taksiyi orada görünce Bediüzzaman çıkacak diye doğru taksinin yanına varırdık. Üstad yukarıdan, ikinci kattan hiç kimse kendisini tutmadan inerdi, merdivenin trabzanı dahi yoktu. Üstad iner, hemen taksiye geçip yerine oturmazdı. Misafirlere hoş geldiniz derdi.

Bir gün biz taksinin yakınında üç dört talebe ellerimizde kitap, defter bekliyoruz; başımızda da beyaz şeritli talebe şapkaları var. Bediüzzaman ikinci kattan indi, Ceylan ağabeye bu çocuklar kimler diye sual etti. Ceylan ağabey, İmam Hatip talebeleri Üstad'ım dedi. Üstad aynen şöyle dedi: "İnşaallaah atide İmam Hatip talebeleri mühim vazifeler ifa edecekler." Aynen bu kelimeleri ağzından duydum ben. Üstad arabaya bindi ve gitti.

İLK BASIM SÖZLER KİTABINI MUSTAFA EZENER'DEN ALDIK

O zaman ilk defa Sözler mecmuasını bastırmak için gerekli hazırlıklar (1956) yapılıyordu. Sonra kitap basıldı. Isparta Mimar Sinan Camiinin karşısında Mustafa Ezener ağabeyimiz vardı. O nur risalelerini satıyordu o dükkânında. Eski Yayla Mahallesinde, Sümerbank fabrikasına giderken solda köşeden ikinci ev vardı, Ezener ağabeyimizin evi orasıydı. Biz bir tatil günü Osman Kara Ağabey ile beraber, dört beş imam hatipli olarak Ezener ağabeyin evine, ilk basım Sözler mecmuasını almaya gittik ve aldık.

TUGAY CAMİİ'NİN TEMEL ATMA MERASİMİNDE BULUNDUM

Tugay Camii temeli atılacak diye okulda ilan edildi. (Tarih: 12 Nisan 1957) Askeri Tugay, Isparta'nın Hacılar yolu üzerinde sol tarafta idi. Biz İmam Hatip talebeleri olarak, okuldan Tugay'a kadar yaya olarak gittik.

Cami temeli birkaç metre derinlikte kazılmış. O zaman dozer yoktu, kürekle açılmış temel yeri. Temel tahtaları çakılmış ve yukarıdan, şehir tarafında basamaklı kürsü yapılmış, oradan konuşmalar yapıldı. Tugay komutanı Fevzi Okan konuştu, başkaları da konuştu. Askerler orada (L) şeklinde içtima yapılmıştı. Ayaklı mikrofona vardı, askerlerden güzel sesli olanlar Kur'an okudular. O zaman Erzurum tarafından gelen bir asker, yeni çıkan türkülerden okudu. Aklımda "Kara tren gelmez mi ola" ve "Erzurum dağları kar ile boran" türkülleri kalmış şimdi. Üstad da dinledi.

Konuşmalardan sonra, bu caminin temelini ne zaman atıldığına, kimlerin bulunduğu dair bir yazı okundu. Sonra o kâğıt rulo yapıldı, küçük gazoz şişesi boyunda bir şişenin içine konuldu, şişenin ağzı mantarla tıkanı ve ilk harcın içine konuldu.

Sonra herkes birer ikişer mala, harç attılar. Bir el arabası içinde harç karılmış, orada duruyordu. Bir ara yukarı doğru herkes açıldı, yol genişledi. Baktım Bediüzzaman, kimse tutmadan en az kırk beş derece meyilden aşağı indi, temel atma mahalline geldi, mala ile birkaç harç attı. Fotoğraflar çekildi. Fotoğrafları o zaman Isparta'nın meşhur fotoğrafçılarından Mehmet Özsevim diye Foto Rekor adıyla maruf Mehmet Ağabey çekmişti. Tarihçe-i Hayat'ta bu resimler vardır. Yılmaz Duman Ağabey ile o temel atma merasiminde beraber bulunduk. Bkz: Ağabeyler Anlatıyor-4, Mehmet Özsevim hatıraları.)

NOT: Hatıraların teyidi için Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı'yı aradım. İlave olarak şu bilgiyi verdi: "Tugay Camiinin temel atma merasimi için Hz. Üstad'a herhangi bir davet vaki olmamış. Üstad o gün otomobille sabah gezintisine çıkınca, yolda bizim Kur'an hocamız Fecri Bey ile karşılaşılıyor. Hocamız, Üstad'ın otomobilin camını açmasıyla yanaşmış ve: "Maşallah Üstad'ım, Tugay Camii temel atma merasimine mi gidiyorsunuz?" diye sormuş. Hz. Üstad bu şekilde muttali oluyor merasimden ve hemen, 'haydi oraya gidiyoruz' diyerek yolunu değiştiriyor. Merasim sırasında askeri erkân ve halk Bediüzzaman'a gerekli hürmeti gösteriyorlar."

Isparta Tugay Camii temel atma merasiminden az bilinen bir fotoğraf. Kürsüde konuşan Tugay Komutanı Fevzi Okan Paşa, sol başta Said Nursi hazretleri görülüyor. Fotoğrafı çeken: Mehmet Özsevim, Tarih: 12 Nisan 1957.

DELİ MEHMED DİYE ANILAN KAHRAMAN: MEHMED GÜLİRMAK

Biz Isparta İmam Hatip okulunda okurken Kavaklı Camiinin müezzini Şükrü Özcan hoca vardı. Uzunca boylu, nur yüzlü, uzun beyaz sakallı, az konuşan bir adamdı. Biz ona Şükrü Dede derdik. Bütün İmam Hatip talebeleri onu tanırdı. Hanımının adı Emine, kızının adı da Dudu idi... Şükrü dede, benim hanımım Gülizar'ın da akrabasıdır. Şöyle:

Genç yaşlarından itibaren kendisini Bediüzzaman'ın hizmetlerine, posta işlerine vakfeden; Isparta'da Derviş Mehmet veya Şeyh Mehmet diye maruf Mehmed Gülırmak ağabey, Dudu ile evleniyor, Şükrü dedenin damadı oluyor yani. Dudu ile benim hanımım Gülizar'ın annesi Kamile Ege iki kardeş çocuğu idi. Akrabalık buradan geliyor.

Mehmed Gülırmak ile Dudu'nun evliliklerinden kızları Şaziye oluyor. Şaziye de Denizli'nin Kadılar Köyünden Salih Özen ile evleniyor. Biz ona Şaziye yenge derdik ve kendisiyle çok görüşürdük, gider gelirdik. Bize İzmir'de medfun olan babası Mehmed Gülırmak ağabeyi anlatırdı. Kayınvalidem de anlatırdı.

Derviş Mehmed (Gülırmak) efendinin bazı toplantılarda keman çaldığını, def çaldığını Şaziye yenge ve annem söylerdi bize. 14 yaşlarından itibaren Bediüzzaman'ın yanında kendini hizmete vakfetmişti. (Şeyh, Derviş veya bazen halk arasında Deli Mehmed diye anılan kahraman Mehmed Gülırmak ağabeyimizin Hz. Üstad'la yaşadığı hatıralar Ağabeyler Anlatıyor-1 kitabından okunabilir.)

Mehmed Gülırmak, Bediüzzaman hazretlerinin Barla, Isparta, Eskişehir hapisane hayatlarının en yakın şahitlerindendir. Derviş, Şeyh hatta Deli Mehmet diye maruf olsa da; asla öyle değildir. Çok hizmetleri var. Bu orijinal fotoğraf ricam üzerine, damadı Salih Özer tarafından Denizli'den bizzat getirilerek tarafıma teslim edilmiştir.

BEDİÜZZAMAN'IN CÜPPESİ

Mehmed Gülırmak'ın kızı Şaziye yengeye biz çok gidip gelirdik. Bize babasını ve ondan duyduklarını anlatırdı. Şöyle bir hadise anlatmıştı bize:

"Bediüzzaman, hizmetinde iken bir gün babama demiş ki: 'Mehmed bugün başım çok ağrıyor, sen çok saf temiz bir insansın, okuyuver bakayım' demiş. Babam okumuş, Bediüzzaman'ın baş ağrısı geçmiş. 'Mehmed artık sana icazet verdim' diyen Bediüzzaman, babama bir cüppe hediye etmiş."

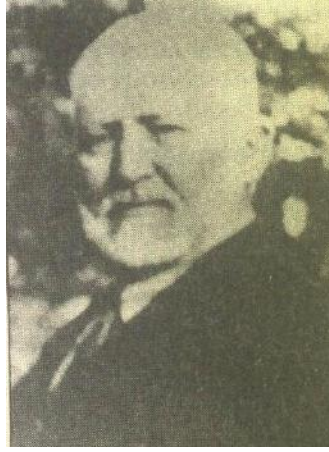
O cüppeyi Mehmed Gülırmak ağabey giymemiş, bir hatıra olarak saklamış ve kızı Şaziye'ye bırakmış. Ben Şaziye yengenin evinde o cüppeyi giymek istedim, olur dediler. Elleri makine vardı; yavaş yavaş dön hocam dediler ve cüppenin resmini çektiler. Cüppenin astarı filan da yoktu.

O cüppeyi Şaziye yenge İstanbul'dan birisine maddi sıkıntısından dolayı 5 bin liraya borç karşılığında vermiş. Şaziye yenge dedi ki bize: "Sonra huzurum, uykularım kaçtı. Ben mübarek Bediüzzaman'ın cüppesini paraya değıştim, bu günah bana yeter diye kendimi suçladım. Daha İstanbul'dan ayrılmadan gittim, o emaneti ver, şu parayı al" dedim. Şaziye yenge Osmanlı bir kadındı, onu oradan almış, getirmiş Denizli'ye. Bana dedi ki: "Osman bey, bu cüppeyi ne yapacağım ben?" Ben: "Kimseye verme, ona iyi bir yer bulacağım" dedim.

Isparta'da Raşid Büyükçulhacı vardı, benim talebem, hemen ona ulaştım, onun kardeşi Üzeyir Büyükçulhacı da benim sınıf arkadaşımıdır. Raşid'e durumu anlattım. Isparta'dan bir minibüsle üç dört kişi Denizli'ye, bizim eve geldiler. Sonra Kadılar Mahallesi, Şaziye yengeye gittik. Şaziye yenge anlattı cüppenin serencamını. Bir bohçanın içinde ihtimamla sarılmış, getirdi masanın üstüne koydu. Cüppeyi Isparta'ya götürdüler. Sonra biz Isparta'ya gittiğimizde müzede cüppeyi göremedik, İstanbul'a bir sergi için göndermişler, tekrar geri geldi mi bilmiyorum.

Bediüzzaman'ın Mehmed Gülırmak'a hediye ettiğı cüppe şimdi Isparta'da müzede bulunuyor.

(1885 – 1955)

OSMAN NURİ TOL

Merhum Osman Nuri Tol 1885 doğumludur ve Abdullah Yeğin Ağabey gibi Kastamonu/Araçlıdır. Milli Müdafaa Vekâleti Alay Müftülerinin en sonuncusudur. Bu görevi Cumhuriyet döneminde de uzun süre yapmış olup, muhtemelen 1940'lı yılların içinde Yarbay olarak ordudan emekli olmuştur. Bediüzzaman hazretlerine yazdığı bir mektuptan böyle anlaşılmaktadır. Emekli olduktan sonra da Ankara'da ikamet eden Osman Nuri Tol, 1 Ekim 1955 tarihinde Ankara'da vefat etmiştir. Mezarı Ankara Cebeci Kabristanında bulunmaktadır.

Milli Müdafaa sıralarında tanıştığı Bediüzzaman hazretlerine karşı çok büyük dostluğu ve takdiratı olan Osman Nuri Tol, Nakşî Tarikatı mensubu idi. Âlim, fazıl ve ehl-i kalp bir zat olan merhum Osman Nuri, Ankara'da bulunan nur talebelerine Bediüzzaman Hazretlerinin de arzu etmesiyle müzahir olmuştur. Mustafa Sungur, Abdullah Yeğin ve buraya hatıralarını aldığımız Ahmet Atak bunları anlatmaktadırlar. Osman Nuri Efendi Kurtuluş Semti'nde bulunan evinde uzun yıllar İslami ders ve talimlerde bulunmuştur. Cemaati ise Büyükelçiler, Genel Müdürler, Hâkimler, Generaller idi.

Osman Nuri Tol ile Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri arasında karşılıklı mektuplaşmalar yapılmış olup, bu mektupların bazıları Tarihçe-i Hayat kitabında ve Emirdağ Lahikalarında neşredilmiştir. Osman Nuri Efendi, bir mektupla Said Nursi Hazretlerini Ankara'ya davet etmiş olup, kendi evine bitişik bir ev hazırlayıp tefriş bile etmiştir.

Osman Nuri Efendi, Bediüzzaman'a yazdığı mektubunun bir paragrafında şöyle tanıtıyor kendisini:

“Pek mübarek kalbî, ruhî, sırî dostum!

Bilmem, abd-i âcizi hatırladınız mı? Her ihtimale karşı hatırlatayım: Yurdun her tarafında mücadele-i milliyeye devam ederken zât-ı hakîmanelerine, Ankarada mücadele-i milliyeye birlikte devamı mutazammın, muhtelif eşhasdan onsekizi mütecaviz davetnâmeler geldiği zaman, bu davetlere icabet edip etmemek hususunda İstanbulda ikametgâhınızda beynimizde tekarrur eden günde buluşarak istişare buyurduğunuz alay müftülerinden dost-u kadiminiz Ankaralı Osman Nuri'yim.

Son zamanlarda Millî Müdafaa Vekâleti Müftülüğüne tayin olundum. 25 seneye karib burada müftülük yaptım. Üç sene evvel tekaüd oldum. Şimdi Ankara'da evimde ikamet ediyorum. Zâtınıza ve ehl-i iman ve İslâma leyl ü nehar dua ile imrar-ı hayat eyliyorum. En büyük emelim ve arzum, ölmeden evvel, dünya göziyle zatınızı görmek ve ziyaret etmek, hasbeten lillâh bir sohbetinizde bulunmaktır. Bunu can ü gönülden arzu eyliyorum.” (Tarihçe-i Hayat 645)

Merhum Osman Nuri Tol'u bize Ahmet Atak Ağabey anlattı, hakkında bilgiler verdi, hatıralarından nakletti. Ahmet Atak -sonradan değiştirdiği adıyla Ahmet Remzi Hatip- o yıllarda Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesinde okuyordu. Tarihçe-i Hayatta mektubu vardır. Hz. Üstad'ın da arzu etmesiyle, diğer ağabeylerle birlikte Osman Nuri efendiyle sık görüşüyorlardı. Ahmet Atak'ın, Bediüzzaman'la ilgili kendi kapsamlı hatıraları ise serimizin 5. kitabında neşredilmiştir. Verdiği bilgiler, anlattığı hatıralar Ahmet Atak'a tashih ettirilmiştir...

Ahmet Atak Osman Nuru Tol'u Anlatıyor:

Ahmet Atak

1930 Aydın Bozdoğan doğumluyum. Risale-i Nur'u Konya'da Sabri Halıcı ve Zübeyir Gündüzalp ağabeylerden tanıdım. Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirince kaymakamlık dâhil devletin çeşitli kademelerinde bürokrat olarak görev yaptım. Milletvekilliği ve Senatörlük de bunun içinde... Bediüzzaman Hazretleriyle çok sıkı irtibatlarım oldu.

Ankara'da okurken Osman Nuri Tol Efendi ile de sıkı görüşüyordum, derslerine gidiyordum. Kendisiyle ilgili bildiklerimi ve beraber yaşadığımız birkaç hatıra anlatayım:

OSMAN NURİ TOL, BEDİÜZZAMAN İÇİN ANKARA'DA BİR EV HAZIRLAMIŞTI

Emekli Milli Müdafaa Vekâleti Müftülerinin en sonuncusu olan Osman Nuri Tol, evliyadan bir zattır. Kastamonu Araçlıdır. Yanında çok bulunduk... Ben kendisini 1948'de tanıdım. Evi, devamlı ziyaretçilerin geldiği müstakil bir bina idi. Emekliliği de o tarihe yakın bir geçmişte olsa gerek. Biz Osman Nuri Efendinin Üstad'a yazdığı mektupları, Üstad'ın da ona verdiği cevapları getirip götürürdük. Üstad Bediüzzaman'a çok muhabbet ve takdiratı vardı.¹

O, Üstad'ın uzaktan nasihatler etmesinden ziyade; bunlar güzel, fakat esas Ankara'ya gelip, burada oturup, ziyaretçi kabul etmesini ve kendisinin randevu alıp ilgili zevata gitmesini ve ikazlarını Ankara'da devam ettirmesini arzu ediyordu. Bunun lüzumuna kail idi²...

Bunun fiilen gerçekleşmesi için Osman Nuri Efendi, Ankara'nın Kurtuluş semtinde bulunan kendi evinin arkasındaki avluda Üstad'a kendi evinden daha mükemmel bir daire hazırladı. İçerisinde her şey vardı. Misafir kalsa, onun için bile yer vardı. Evin yerini tarif edeyim: Ankara'nın Kurtuluş semtinde yukarıya doğru çıkan, güneye giden bir cadde vardır. Eskiden adı Misafir Sokak'tı, şimdi Kıbrıs Caddesi olmuş. İlerde, caddenin sağ tarafında, hafif çukurda olduğu için, altında bodrum katı olan tek katlı eski bir Ankara evi... Biz orada kendisini ziyaret ederdik.

¹ Osman Nuri Tol'un, Bediüzzaman Hazretlerine yazdığı bir mektup, Tarihçe-i Hayat kitabının 644. sayfasında neşredilmiştir. Osman Nuri Efendinin Bediüzzaman'a olan muhabbet ve takdiratı bu mektupta geçen şu hitaplarından da anlaşılmaktadır.

"Sahibül-ihlâs vennur velkemat velirşad mücahid-i ekber Bediüzzaman Hazretleri!"

"Sâhibünnur olan Bediüzzamanımız!"

"Pek mübarek kalbî, ruhî, sırî dostum!"

"Azizlerin azizi azizim!"

² Osman Nuri Efendinin, Bediüzzaman'ın Ankara'da bulunması gerektiğine dair düşünce ve talebi Hz. Üstad tarafından şu şekilde cevaplandırılmıştır:

Aziz, siddik kardeşim Osman Nuri!

"Madem Cenab-ı Hak, senin kudsî niyet ve ihlâsınla Ankara'da en mühim genç Said'leri senin etrafına toplamış. Madem Ankara'da benim bulunmamı lüzumlu görüyorsunuz. Ben de şimdi nafakamla tedarik ettiğim nüshalarımı, o küçük Medrese-i Nuriyeme benim bedelime gönderiyorum. Onların adedince Said'ler, seninle komşu olurlar. Hem fedakâr evlâdın çok fevkinde sadakatla şimdiye kadar hizmetleriyle her biri birer genç Said olarak beş-on Abdurrahmanlarım hükmünde Sungur, Ceylan, Tillo'lu Said, Sâlih, Abdullah, Ahmed, Ziya gibi genç ve çalışkan Said'leri senin yanına hem benim vekilim, hem senin talebelerin olarak benim bedelime o küçücük Medrese-i Nuriyeye nezaret ve bir nevi dersane olarak re'yinize bırakıyorum." (Emirdağ L.II 44)

Kendi evi, eski Ankara'ya göre döşenmişken, bitişikte yapılan daire çatısı çinko kaplı, altı bahçe katı, müstakil bir evdi. O tarihteki (1951) inşaat malzemesine göre modern ve kullanışlı idi. Üstad için hazırlanmış, maksada uygun, kullanışlı bir tarzda dizayn edilmişti. Osman Nuri Efendi Üstad'ı oraya davet etti.

Bu davet mektubunu da biz yazdık, götürdük Üstad'a. İmzasını da "Yâr-ı gâriniz, müntehâ-yı zirve-i hiçde biricik abd-i gübar. Osman Nûri Tol" şeklinde atmıştı. Târihçe-i Hayatta bu mektup vardır. Fakat Üstad'ın şehir dışına çıkmak tasarrufu kendi elinde olmadığından ona icabet edemedi³.

O günün unvanlı kimseleri onun sohbetine gelirdi. Mesela Askerî Temyiz'in Başkanı Kemal Kalkan Paşa gelirdi. Büyükelçiler, genel müdürler, hâkimler, Generaller gelirdi, çok var böyle... Bu cemaatin mutad toplantıları vardı... Dersleri hakaik-ı imaniye dersleriydi, haftalar sürerdi bazıları...

SON DERECE OTORİTERDİ

Osman Nuri Efendi derslerinde bir köşede oturur... Son derece otoriter... Onun karşısında el pençe oturacaksın... Başka türlü derhal rahatsız olurdu... Şöyle bir gülsen; "Ne o beşaret mi var? Biz de bilelim?" diye sorardı. Temel İslam esaslarını ders verirdi.

OSMAN NURİ TOL EVLİYADAN BİR ZATTI

Bir hadisesini anlatayım: Sene 1948... Yine Kurtuluş Misafir Sokak'taki kendi evinde sohbet var. Fakat cemaat eksik... Hattat Mahmut Bedreddin Yazır yok. O, müfessir Elmalılı Hamdi Yazır'ın kardeşidir. Vakıflar Genel Müdürlüğünde müşavir... Evi de Numune Hastanesinin tam karşısında bulunan eski vakıf evlerindendi. Ticaret Bakanlığında çalışan çok değerli Necati Güleç ağabeyimiz vardı, Osman Nuri Efendinin hizmetinde el pençe dururdu. "Necati! Derhal bir taksi çevir, doğru gideceksin Mahmut Efendiye, onu alıp geleceksin."

O da, hemen gidip Mahmut Efendinin kapısını çalıyor, "Efendim, Mahmud Bey'i Osman Nuri Efendi çağırıyor" diyor. Hanımefendi: "Evde yoklar efendim" diyor. Geliyor Osman Nuri Efendiye: "Evde yokmuş efendim" diyor. Osman Nuri Efendi sesini yükselterek: "Git tekrar evine, kapıyı çal, 'Osman Nuri buyuruyor ki; o -Vav'-ı akşama kadar uğraşsa düşüremeyecek' de, kapıyı çek gel." Necati gidiyor ve içerden duyulacak şekilde bunu bağırarak söylüyor. Daha kapıyı çekmeden Mahmud Bey pijama ile koşup "bir dakika, bir dakika hemen pantolonumu giyip geliyorum" diyor. Osman Nuri Efendi hiçbir şey olmamış gibi derse başlıyor... Evliyadan bir zattı o...

Mustafa Sungur Anlatıyor:

Ankara'da 25 sene Millî Müdafaa Müftülüğünde de bulunan Osman Nuri Efendi'nin (Tarihçe-i Hayatta) mektubu var. Osman Nuri Efendi'nin gelen çok ziyaretçisi vardı. Biz 1950'de onunla görüştük. Mesela o zamanki Askerî Yargıtay başkanı, onun müridiydi... Böyle en yüksek makamda olanlara çekinmeden söylerdi Osman Nuri Efendi. Şöyle: 'Bu asrın şeyh-i ekber Muhyiddin Arabî'si, Şah-ı Nakşibendi-i Kudsî'si ve Sultan Abdülkadir'i Bediüzzaman'dır' derdi. İşte bu Osman Nuri, büyük bir âlim, hem de tarikat şeyhi. Nakşî şeyhlerinden bir zat... (Ağabeyler Anlatıyor-1)

Nazillili Mustafa Öztürk Anlatıyor:

Nazillili'den Ankara'ya gitmiştim. Orada Üstad'ın çok eski dostlarından eski Alay Müftülerinden Osman Nuri Efendi vardır. İşte O Osman Nuri Efendi dedi ki: 'Siz Üstad'ın makamını bilmezsiniz. Bediüzzaman'da dört makam vardır. O hem Gavs-ı Azam, hem Kutb-u Azam, hem Ferd-i Azam, hem de Mehdi-i Azam'dır.'

Ben, Üstad'ın yanına gideceğim deyince: 'Ben sana bal vereyim, Üstada götür. Kimseden almaz, ama benden alır' dedi. Üstad'a gittiğimde Osman Nuri'nin selamını söyledim. Hediye verdim... Üstad: 'Sana külliyyatı veriyorum, para verme' dedi. 'Benim param var Üstad'ım' dediysem de, Üstad katiyen para almadı. Bir kuruş almadan, bir bohça kitap verdi Üstad bana. (Ağabeyler Anlatıyor-2)

³ Bahsi geçen davet ve ev ile ilgili Hz. Üstad'ın, Osman Nuri Efendiye verdiği cevap şu şekildedir:

"Ankara'da Osman Nuri kardeşimiz oranın bir Hasan Feyzi'si hükmünde Nurlara tesirli hizmet ve benim için hanesi yanında bir menzil yapması ve hastalığım zamanında göya hastalığımın tahfifine Hasan Feyzi gibi yardım eder gibi kendi hastalığına memnun olmasına çok minnetdarım. Fakat kitaplarımızı mahkemen almadığımızdan burada bekliyorum. Kur'anımızı ve bazı mecmualarımızı tab' zamanında orada bulunmak istiyorum. Fakat şimdi burada çok lüzumlu işler olduğundan gidemiyorum, gücenmesin. Eğer o orada olmasa idi, benim gitmem lâzımdı. Fakat o, bana ihtiyaç bırakmıyor. Allah razı olsun, hizmet-i Nuriyede onu muvaffak etsin." (Emirdağ L.II 34)

(1919 – 1954)

ÖMER HALICI

Şehid Pilot merhum Ömer Halıcı, Risale-i Nur'da adı çokça geçen Konyalı (aslı Kığı ilçesindendir) Sabri Halıcı'nın yedi çocuğundan en büyüğüdür. Ömer Halıcı Halime hanımdan, diğer 6 kardeşi Nuriye, Feyzi, Mehdi, Şükriye Nermin, Nevin ve Hasan; Hanım ismindeki ikinci eştendir. Yani Ömer ile diğerleri baba bir, anne ayrı...

1919 Erzincan doğumlu olan Ömer Halıcı, ilk ve orta eğitimini Adana'da tamamladıktan sonra, 1941 yılında Hava Astsubay Okulundan mezun olur. 1950 yılında Risale-i Nur'u tanıyan Ömer Halıcı kısa sürede nurlara vakıf olur, çok sayıda meslektaşının hidayetine vesile olur. 1952'de Bediüzzaman hazretlerini Emirdağ'ında ziyaret eder.

Ömer Halıcı 9. Hava Üst Komutanlığında pilot olarak görevli iken, 31 Temmuz 1954 tarihinde saat 19.55'de, Manyas Gölü civarında bulunan Müvetter köyü yakınlarında, F84 uçağı ile yere çarparak şehid olur. Naşı Balıkesir Hava Şehitlik Kabristanı'na defnedilir. Ömer Ağabey dört çocuk babasıdır.

Said Nursi hazretlerinin kurtulduğu bir musibetin hemen akabinde, "Ömer benim yerime şehid oldu" sözlerini çok ravilerden duymuşuz. Bediüzzaman hazretlerinin çok kıymetli talebesi Ömer Halıcı'yı, muhtelif zamanlarda hatıralarını kaydettiğim mesai arkadaşlarının anlatımıyla tanıtmaya çalıştım. Kimlik ve kaza ile ilgili bilgileri de uzun araştırmalardan sonra, Türk Havacılık Tarihi Arşivinde buldum ve oradan derledim.

Em. Hav. Astsubay Mehmet Batmazoğlu Anlatıyor:

Denizli'nin Acıpayam ilçesinde 1935 yılında doğdum. Emekli Hava Astsubayım. Şehid Pilot Ömer Halıcı'nın babası Sabri Halıcı ağabeyle tanışmamız ve oğlu hakkında konuşmamız şöyle oldu:

Yıl 1956. Eylül ayının ortalarında 15 günlük senelik iznimi aldım, görev yerim olan Balıkesir'den İzmir'e geldim. Trenle İzmir'den Denizli'ye giderken kompartımda Risale-i Nur'dan "İman Hakikatleri" kitabını açıp okumaya başladım. Karşımda oturan yaşlı amca: "Evlat ne okuyorsun?" diye sordu. Ben de: "İman hakikati amca" dedim. "Ben de abdest alayım beraber okuyalım" dedi. Abdest aldı, sonra o amca ile tanıştık. Kendisinin "Konyalı Sabri Halıcı" olduğunu söyledi. Ben de kendimi takdim ettim, görev yerim olan Balıkesir'den memleketim Acıpayam'a gitmekte olduğumu söyledim.

Sabri Amca: "Benim de Balıkesir'de Pilot Astsubay oğlum vardı, adı Ömer Halıcı, kendisini tanıyor musun?" diye sordu. "İsmi duydum, onlar Filo'da ben bakımevinde olduğumdan kendisini görmek, tanışmak kısmet olmadı. Fakat cenaze merasiminde bulundum, o zaman çok üzül müştüm. İmanlı bir pilot ağabeyimizdi, Balıkesir'de Martlı Mahallesinde hava Astsubay Muzaffer Erdem ağabeyle karşılıklı dairelerde oturuyorlardı, komşu idiler. Ben maalesef kendisini tanıyamadım" dedim.

Sonra Sabri Halıcı ağabey şunları söyledi: "Ömer, 1954 senesi Temmuz ayında, akşamüzeri uçuşu için 192. Filo'ya göreve geliyor. Şehirden gelirken arkadaşlarım soğuk su içsinler diye Filo'ya buz getiriyor. O yıllarda buzdolabı olmadığından sular buz ile soğutulup içiliyordu. Rahmetli Ömer, tayyarenin kanadı altında akşam namazını eda ediyor, sonra Filo'daki arkadaşlarıyla uçuşa kalkıyorlar. Havada bir müddet uçtukten sonra tayyaresi arızalanıyor ve Bandırma yakınlarında yere çakılıyor. Kurtarma ekibi uçağın küçük bir parçasını buluyor. Allah gani gani rahmet eylesin. Amin..."

Sabri Halıcı ağabey ile böyle konuşurken baktım gözleri yaşardı, konuyu değiştirdi. "Evlat ben Isparta'ya gidiyorum, kısmet olursa Üstad'ımızı ziyaret edeceğim" dedi. "Amca beni de götür, ben de Üstad'ımızı ziyaret edeyim" dedim. "Olur, evlat" dedi. Bu ziyaret bir gün sonra gerçekleşti, Üstad'ımızı ziyaret etmek nasip oldu. (Bkz: Ağabeyler Anlatıyor-1)

Em. Hav. Astsubay Muzafer Erdem Anlatıyor:

Sabri Halıcı ağabeyin oğlu şehid pilot Ömer Halıcı Balıkesir’de ev komşum ve meslektaşımı. Risale-i Nur’u ondan tanıdım. Ömer Halıcı başarılı bir pilottu. Sonradan çok iyi bir nurcu oldu. Bir gün Filo kumandanı olarak Manyas gölü üzerinde uçarken uçağı düştü ve şehid oldu. O sırada 2.Emirdağ Lâhikası sayfa 198’de anlatılan Barla Denizinde (Eğirdir Gölü) kayığın batma hâdisesi oluyor. Üstad Bediüzzaman’ın kayığı batmak üzere iken kurtuluyorlar. Sahile çıktıklarında ateş yakıp Üstad’ı kurularlarken, bu şahadet haberi geliyor. Üstad o zaman “Ömer benim yerime şehid oldu” diyor. (Bkz: Ağabeyler Anlatıyor-1)

Em. Pil. Hav. Astsubay Ali Demirel Anlatıyor:

Abdülkadir ile birlikte Erzincan tayyare alayında vazifeye başladık. İkimiz ayrı taburlardaydık. Bir gün arkadaşım Abdülkadir: “Yahu bizim taburumuzda bir başçavuş pilot var, bir besmele çekti ki... Allah! Allah! Bir duyacaksınız.” dedi. Düşünün, o zaman besmele çekilmesi bile dikkati çekiyordu. “Kim o?” dedim. “Ömer Halıcı” diye cevap verdi. Meğer Ömer Halıcı da bir hafta olmuş namaza başlayalı. Sonradan öğrendik ki Konyalı Halıcı Sabri’nin oğlu; babası Afyon’da Üstad’la beraber hapis yatmış birisi. İstanbul’dan hafız getirtip çocuklarına ders aldırması zamanında. Ömer namaz kılmaya yeni başlamış ama çocukluğundaki bu derslerden mütevellit besmele çekmeyi iyi biliyor.

Velhasıl Ömer Halıcı ile tanıştık. Bir araya geldiğimizde biz ona sık sık tarikattan bahsediyorduk. Çok hoşuna gidiyordu. Bir gün: “Eskişehir Muttalıp köyünde bulunan Şeyh Hilmi Efendiye mektup yazsan da bana da bir ders verse” dedi. Ben de: “Tarikat işi böyle mektupla olmaz; gidersin, Şeyh Efendi’nin önüne diz çökersin, ben ders istiyorum dersin. Herkese de vermez zaten” diye cevap verdim. Bu konuşmanın üzerinden kısa bir vakit geçtikten sonra Ömer Halıcı izin aldı, memleketi Konya’ya gitti. Varınca babasına demiş ki: “Ben Muttalıp’e gideceğim.” Babası merakla: “Ne yapacaksın Muttalıp’te?” diye sormuş. Ömer, “Tarikat dersi alacağım” deyince; “Oğlum, Emirdağ’ında Bediüzzaman var, sen ona git” demiş ve Üstad’ı anlatmış. Derken Ömer Halıcı tarikatçı olmak için gitti, nurcu olarak geri geldi. Dolayısıyla biz de Risale-i Nur’u ve Bediüzzaman’ı Ömer Halıcı vasıtasıyla duymuş ve tanımış olduk.

Ömer Halıcı kısa bir süre sonra Emirdağ’dan kitaplar getirtti, büyük boy teksir kitaplardı bunlar. Biz de aldık bu kitaplardan. Sözler, Tilsimler, El Hüccet-ül Zehra ve Cevşen almıştım ben ilk olarak. Ama tabi kitaplar Osmanlıcadı. Aslında ilk tayin yerim Bursa’da henüz daha din imanla alakamız yokken, Cenab-ı Hakk’ın sevgiyle, boş vakitlerimizde ev arkadaşlarımızla birlikte bir şeyler yapalım diyerek Osmanlıca öğrenmiştik biraz. Ama Risale-i Nurları okuyacak kadar iyi bilmiyordum.

Eskişehir’de görevli iken 1952 yılında Ömer Halıcı dâhil, yedi kişi ile beraber Üstad’ı ilk ziyaretimi yaptım. Bu ilk ziyaretimizin üstünden yaklaşık bir buçuk yıl geçtikten sonra henüz Eskişehir’de vazifeliyken 1954 senesinin temmuz ayında Ömer bir uçak kazasında şehit oldu. Üstad’ın Ömer için benim yerime şehit oldu, dediğini bir yerlerden işitmişim. Meğer Üstad ve yanındaki birkaç kişi Ömer’in şehit olduğu gece, Eğirdir Gölünde kayıkla fırtınaya yakalanmışlar.

Daha sonradan duydum ki, Ömer’in şahadetinden sonra Üstad’ı bir havacı ziyaret etmiş. Üstad kendisine Ömer’i tanıyıp tanımadığını sormuş. Sonra da: “Ben onu yirmi evliyaya değişmem” diye yâd etmiş. Düşünün, Ömer 1950 senesinde namaza başlıyor, 1954 senesinde şehit oluyor. Cenab-ı Hak kendisine dört yıl zarfında hem dindar olmayı, hem Risale-i Nur’la tanışıp hizmet etmeyi, hem de Üstad’ın bu taltifine mazhar olmayı nasip ediyor. (Bkz: Ağabeyler Anlatıyor-5)

Ömer Halıcı’nın ismini de zikrederek kazanın haberini yapan Milliyet Gazetesi

(1948 -)

SAİD NUR ÇELEBİ

Risale-i Nur hizmetkârlarından iki bahtiyar hanedanın silsilesi Said Nur Çelebi'de buluşuyor. İnebolulu Ahmed Nazif Çelebi ile Konyalı Sabri Halıcı'nın ortak torunlarıdır Said Nur Ağabey. Said Nur'un babası, ilk defa teksir hizmetlerini başlatan Nur'un kahraman talebelerinden Selahaddin Çelebi'dir. Said Nur Çelebi aktif olarak hizmetlerin içinde bulunamasa da, mensup olduğu ailelerin sıbgası onda görülüyor. 'Said' adını hapishanede iken Hz. Üstad bizzat koyuyor. Said Nur'un Bediüzzaman hazretlerine bir ziyareti var.

Babası Selahaddin Çelebi ve annesi Nermin Şükriye Halıcı evliliklerinin beşinci senesinde boşanma durumunda kalıyorlar ve boşanıyorlar. Annesi, Konya'ya babası Sabri Halıcı'nın yanına gidiyor. Said Nur'un çocukluğu ve gençliği ise daha çok İnebolu'da dedesi Nazif Çelebi'nin ve babası Selahaddin Çelebi'nin yanında geçiyor. Kız kardeşi Nilgün ise, Konya'da diğer dedesi Sabri Halıcı'nın ve annesinin yanında yaşıyor. Biz her ikisinin de hatıralarını kaydettik. Said Nur ağabey ayrıca yazılı olarak da gönderdi.

Said Nur, himayesinde büyüdüğü dedesi ve babasını anlattı bize. İnebolu'da şimdi 'Bediüzzaman Kültür Evi' olan efsanevi evlerini ve orada yapılan teksir işlerini, teksir edilen kitapların saklanma usullerini anlattı. Malum olduğu üzere, Hz. Üstad'ın bin kalemli nurcu dediği teksir makinesi ilk defa 1946'da bu evde faaliyete geçiyor, Isparta'da daha sonra... Kolay olmamış bu hizmetler; baskınlar, takipler, taharriler sistemli bir şekilde hep devam ede gelmiş. Hatıraları yazıp düzenlendikten sonra, adı geçen herkese danışarak tashih ettirdim, bazı ekleme ve düzeltmeler yapıldı.

Said Nur Çelebi Anlatıyor:

1948 İnebolu doğumluyum. Babam, Ahmed Nazif Çelebi'nin oğlu Selahaddin Çelebi'dir, annem ise Konyalı Sabri Halıcı'nın kızı Nermin Şükriye'dir. Elektrik mühendisiyim. İlkokul ve ortaokulu İnebolu'da, liseyi Konya Sanat Okulunda, Üniversiteyi Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinde okudum, 1976'da bitirdim. Turizm sektörü ağırlıklı olarak Bodrum, Marmaris, Alanya, Kuşadası, Pamukkale, Antalya merkezlerde, otellerde çalıştım. 1992'de emekli oldum, şu anda Antalya'da bir asansör firmasında çalışmaya devam ediyorum.

ADIMI ÜSTAD BEDİÜZZAMAN 'SAİD' OLARAK KOYUYOR

Bediüzzaman'ın da rızası alınarak 1947'de evlenen babam İnebolulu Selahaddin Çelebi ile Konya'dan İnebolu'ya gelin giden annem Nermin Şükriye, kayınvalidelerin karşılıklı imtizaçsızlıklarının etkisiyle 1952 yılında fiilen, 1956'da resmen boşanmışlardı. Babaannem Konya'dan kız alınır mı hiç diyerek daha baştan karşı çıkıyor bu izdivaca. Anneannem de aynı şekilde Karadeniz'e kız verilir mi hiç diye (gülerek anlattı) karşı çıkıyor. Dedem Nazif Çelebi ise ben söz verdim diyerek ısrar ediyor, evlendiriyorlar. Her iki dedem de sert mizaçlıydılar. Babam Selahaddin Çelebi ise daha mülayimdi.

1948 yılında Üstad Bediüzzaman hazretleri, dedem Ahmet Nazif Çelebi, babam Selahaddin Çelebi ve diğer dedem Sabri Halıcı başka nur talebeleriyle beraber Afyon cezaevinde yatarlarken, benim doğum haberim Afyon'a telgrafla bildiriliyor. Dedelerim Ahmet Nazif ve Sabri Halıcı hemen Üstad'a giderek, müjdeyi veriyorlar. Üstad hazretleri, "Ona kendi adımı veriyorum, adı Said olsun" diyor. 1956 yılında Nazif dedem 'Said' yanına 'Nur' ilavesi yaptırdı. Adım 'Said Nur Çelebi' oldu.

Benim liseyi Konya'da okumamın sebebi, annemin yanına geçmemden dolayıdır. Fakat ben daha çok İnebolu'da babam ve dedemin himayesinde kaldım, şimdi müze olan evde büyüdüm. Konya tarafındaki dedem Sabri Halıcı ve annemle 3 sene dışında fazla münasebetim olmadı. 1950 doğumlu kız kardeşim Nilgün Çelebi ise anne Konya'da tarafında kaldı, orada büyüdü. Biz bir gün

kardeşim Nilgün ile bahçedeydik, annem geldi 3 yaşında olan Nilgün'ü kucağına aldı gitti Konya'ya, kimsenin haberi olmadı. O yüzden Nilgün de İnebolu tarafındaki baba ve dedesini fazla bilmez. Babam 1959'da İnebolu'nun Fakaz köyünden ikinci kere Melahat hanımla evlendi, onlardan Ahmet ve Aynur isminde iki kardeşimiz var. Nazif dedem öldüğünde ben Almanya'daydım, Zonguldak'tan talebelerle gitmiştik, 14 yaşlarımdaydım, orada altı ay kaldım.

Konya Sanat Okulunda okurken, 1967-1970 arası 3 sene Sabri Halıcı dedem, annem ve kız kardeşim Nilgün'le beraberdim. Sabri dedemin Konya'nın İstanbul caddesinde büyük bir halı mağazası vardı. Kürt Sabri'nin halı mağazası derlerdi. Dedem o mağazada devamlı ders okurdu millete.

DEDEM SERT MİZAÇLI, BABAM DAHA MÜLAYİMDİ

Bediüzzaman hazretleri 1909 yılında¹ İstanbul'dan Anadolu'ya geçerken, İnebolu'ya uğruyor, buradaki bir kısım esnaf ve tüccar da onu karşılıyor. Aralarında dedem Ahmet Nazif de varmış. Yıllar sonra Üstad hazretleri bir görüşme sırasında arkadaşlarını anlatırken, sen 4 yıllık, sen 7 yıllık talebemsin derken, Ahmet Nazif için, sen de 29 yıllık talebemsin demiş. Bunu dedem anlatırdı bize.

Dedem İnebolu'da çok muteber bir tüccardı, babamla beraber çalışırlardı. Okuldan çıkınca dükkâna giderdim, kocaman bir mağaza; hırdavat, kırtasiye, zücaciye, nalburiye... 3200 çeşit malzeme vardı envanterde. Bölgenin en büyük dükkânı... Adı: 'Albayrak Ticarethanesi'. Bir de otelimiz oldu, Park Oteli.

Babam Selahaddin Çelebi, gerek tüccar olması, gerekse sosyal faaliyetleri dolayısıyla iyi tanınırdı. 'İnebolu'yu Kalkındırma Derneği' başkanıydı. Vali, Kaymakam dâhil bürokrasi ile iyi görüşürdü; Ankara'ya, İstanbul'a gider, bakanlıklarda görüşmeler yapardı. Dedem öyle değildi. Bütün bürokrasi CHP'lilerin elindeydi, o yüzden onlarla irtibat kuramazdı, o partiyi hiç sevmeydi. Dedem sert, babam daha mülayimdi. Meşrep farkı vardı² ama aralarında herhangi kavga olmadı.

Akşamları bizim evde dersler, toplantılar olurdu. Ben sokakta oynardım bazen, Nazif dedem evin en üst katından 'Said!' diye bağırdı mı hemen eve koşardım. Sesi çok gürdü.

¹ Bediüzzaman'ın İnebolu'ya uğrama hikâyesi şöyledir:

"1909'da İstanbul'da bulunan Bediüzzaman Hazretleri, 31 Mart hadisesinden sonra kurulan Divan-ı Harp Mahkemesinde beraat eder ve Van'a dönmek üzere yola çıkar. Trabzon'a kadar deniz yoluyla olan Van yolculuğu sırasında, İnebolu'ya da uğrar. İşte o sırada çarşıda bulunan Nazif Çelebi, Bediüzzaman'la göz göze gelir ve selamlaşırlar." (Bkz: Ağabeyler Anlatıyor-2 Ahmed Nazif Çelebi maddesi)

² Baba oğul meşrep farkı Bediüzzaman'ın da dikkatini çeker ve endişe eder. Bir mektubunda hizmetin selameti için şu tavsiyede bulunur:

"Bir zaman Küçük Isparta namını alan ve her yerden ziyade, geçen mes'elemizde hapis musibetini çeken İnebolu ve civarı kardeşlerimin gayet güzel ve samimane mektupları, beni çok mesrur eyledi. Yalnız, Risale-i Nur'un kahramanlarından baba-oğulun meşrebleri ayrı ayrı olduğundan, birbiriyle tam imtizaç edemediklerinden endişe ediyorum. Baba ne kadar haksız da olsa, oğul onun rızasını tahsil etmeye mecburdur. Oğul da ne kadar serkeş de olsa, baba şefkat-i fitriyesini ona karşı esirgemez ve esirgememeli. Değil böyle baba ve evlâd ve mümtaz seciyeli ve Risale-i Nur'un baş şakirdleri, belki birbirinden çok uzak ve düşman da olsalar Risale-i Nur'un hatırı için Risale-i Nur şakirdlerinin mabeynindeki tefani, birbirini tenkid etmemek, kusurunu afvetmek düsturu ile bu iki kardeşim, dünyevî ve cüz'î ve hissî şeyleri medar-ı münakaşa etmesinler. Pederlik ve veledliğin iktiza ettiği hürmet ve şefkatle beraber, Nur'un şakirdliği iktiza ettiği kusura bakmamak ve afvetmek ve benim çok sevdiğim iki kardeşim -benim hatırım için- birbirini tenkid etmemek lâzım geliyor." Emirdağ Lâhikası-90)

Ahmed Nazif ve torunu Said Nur Çelebi Albayrak Ticarethanesi'nin dışında bir köşesinde

DEDEM VE BABAANNEMLE ÜSTAD'I ZİYARET ETTİK

Dedem Nazif Çelebi, babaannem Saide Çelebi ve ben üçümüz 1958'de İnebolu'dan Konya'ya, annem Nermin Şükriye'nin yanına gittik. Babaannem de nur talebesiydi. Üstad'a hocaefendi derdi hep. Nazif ve Sabri Halıcı dedem Konya'da görüşmedi, otelde kaldık, Saray Oteli diye hatırlıyorum. Konya'dan Bediüzzaman hazretlerini ziyaret etmek için Isparta'ya geçtik üçümüz.

Isparta'da Rüşdü Çakın'a gittik önce, o bizi Üstad'ın evine götürdü. Babaannem ile ben biraz aşağıda bekledik, dedem Rüşdü ağabeyle yukarı çıktı. Bir müddet sonra bizi de çağırdılar, babaannemle beraber çıktık yukarı. Üstad'ın odası gariban, ne bir halısı, ne de perdesi var. Duvarda kocaman bir şecere vardı.

Üstad bir yataktaydı, rahatsızdı. Babaannem bir kenara oturdu, fazla durmadık zaten biz. Babam Üstad'a: "İsmi verdiğiniz, Selahaddin'in oğlu" diye beni takdim etti. Üstad bana keskin bir nazarla baktı, elini uzattı, tam öpecekken Bayram Ağabey yardım etmek için elini Üstad'ın elinin üstüne koydu, o sırada ben onun elini öpmüş oldum, sonra geri çekildim. Daha sonra ben babaannemle aşağıya indim, dedem kaldı, Üstad konuşmaya devam ettiler.

TEKSİR YAPILAN EVİMİZİ POLİS DEFALARCA BASAR, BİR ŞEY BULAMAZDI

Babam Selahaddin Çelebi tüccar olduğu için İstanbul'a alışverişe gidiyor, dolaşırken ilk defa bir teksir makinesi görüyor ve satın alıp, (1946) İnebolu'ya getiriyor. ERİKA marka bir daktilomuz da vardı, onunla mumlu kâğıda Risale-i Nur yazılır, teksir makinesinde o sayfalar çoğaltılırdı.

Teksir işleri 2017'de 'Bediüzzaman Kültür Evi' olarak açılışı yapılan bizim evde, dedem Nazif Çelebi ve babam Selahaddin Çelebi tarafından yapıldı, yardımcılar da vardı. Ekseriya gündüz dedem evde teksir işlerini yapar, babam dükkânda bulunurdu. Babam teksirle akşamları uğraşabilirdi ancak.

Üç katlı evimizin karşısında 40 metre mesafede hapisane, öbür tarafında hükümet binası, ön tarafında jandarma komutanlığı, sokağın bir tarafında da polis karakolu vardı. Bir de çatı da 4-5 metre genişliğinde kocaman devasa bir radyo anteni... Öyle bir ev işte...

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel ve Isparta Milletvekili Said Yüce'nin gayretleriyle restore edilerek 'Bediüzzaman Kültür Evi' haline getirilen evin, 2017'de yapılan açılış

merasimine ben de iştirak ettim. Hemen belirtiyim restore edilen evin aslı kaybolmuş. Hâlbuki yıllar önce dedem Nazif Çelebi tarafından çeşitli tadilatlarla eve önemli ilaveler yapılmış ve teksir ve kitap saklama odaları gizlenmişti. Bunlar şimdi yok.

EVİMİZİN İLK HALİ, TEKSİR ODALARI VE SAKLAMA DEPOLARI

Evin 4 yerden girişi vardır.

İlk yıllarda teksir makinesi ile baskı yapılan yeri tarif edeyim: Zeminden 1. kata çıkarken solda yarım bir kapı ile girilen; içerisinde kamufle aracı olarak odun, tahta, yüklük gibi malzemelerin bulunduğu, tavanı alçak 3x3 metre gibi dar bir yerin arkasında bulunan küçük bir yerdi. Buraya 70x70 cm küçük bir delikten girilirdi. Yalnız bu ikinci kısmın tavanı 2 metre gibi epeyce yüksekti. Teksirler burada yapılırdı. İçeride risaleler, mumlu kâğıtlar, mürekkepler ve baskı kâğıtları vardı.

Burada geceleri teksir edilen sayfalar, bir odada, uzun bir masa etrafında toplanan nurlular tarafından tasnif edilir, ciltlenmeye hazır formlar haline getirilir, bölümler birbirine karışmayacak şekilde üst üste konur, sonra ciltlenmeye gönderilirdi. 2 kattan 1. kata inerken sağ tarafa dönünce ilk oda, uzun bir masa olan oda. Bu odadan, yukarıdaki teksir odasının tavanı gözükür, asma kat gibi. Burada oda olduğu belli olmazdı. Burası seyyar merdivenliydi.

Büyük babam Nazif Çelebi, siyasette biraz rahatlama olunca, teksir makinesini çatı katında yeni yaptırdığı mescidin minber arkasına, toplantı ve çalışma odası olarak kullandığı yere taşımıştı. Teksir yapmayı orada devam etti. Tavan arası olan bu bölgede minberin arkasında 2x2 gibi bir boşluk vardı, burada da teksir malzemeleri bulunurdu.

Evin bir başka yerinde de, yeni basılan teksir Risale-i Nur kitapları saklanırdı. Tavan arasında çatıda bir asma kat yapılmış, buranın tavanı 100 cm kadar yükseklikte, 5 metre kadar uzunlulukta ve 2 metre kadar genişlikteydi, bir tavandı arasıydı.

Asma Tavan arası ahşap tabanlı olup aşağıdan baktığınızda 70-80 cm aralıkla 5x10'luk kayıt döşenmiş olarak görürdünüz. Bu 5x10'un üstünde de döşeme tahtası olup, bunlardan 2 tane 5x10 arasının döşemesi kapak şeklinde idi ve aşağıdan anlaşılmazdı. Ve içersi kitap ve teksir doludur. Bu kitap saklama deposunu evimizde bol bol baskın ve arama yapılırken kimse anlayamadı. Oraya seyyar merdivenle çıkılırdı.

Bir diğer saklama yeri de, şu an yapılan yeni düzenlemede gözükmemektedir. En üst katta mescid olarak kullanılan yerin koridor duvarının bir köşesinde 70 cm'lik bir ahşap kapak vardı. Ve burası 2 metre kadar uzun ve 60-70 cm genişliğinde ve ileriye doğru daralan bir yerdi. Buraya basılan kitaplar konulurdu. Bunu da hiç bulamadılar. Dışarıdan da içerden de anlaşılmıyordu. Ev ahalisi bile pek bilmezdi.

Ramazan ayında bu mescitte teravih namazı kılınırdı. Sonrasında misafir cemaate çay, şeker ikram edilirdi. Oraya nurluların haricinde İnebolu halkı da gelirdi.30-35 kişilik bir mescitti. İmamı ayrıca getirilmişti.

ŞAHİD OLDUĞUM BİR BASKIN OLAYINI ANLATAYIM:

Polis belli sürelerle gerek Albayrak Ticarethanesi adındaki işyerimizde ve gerekse teksir işleri yapılan evimizde arama yapardı. Altı ayda bir ev ve dükkân aranırdı. Genelde Amme Cüzü, Tebareke, Kuran Dili, Elif Cüzü falan bulur toplar ve götürürdü. Sonra da geri iade olurdu. Dedem çok kahramandı, cesurdu, bunu 27 Mayıs ihtilalından sonra jandarma komutanı da bana söylemişti.

Bir gün çatıya çıkan küçük kapıdan giren bir polis, çatının karanlığında arama yaparak ilerlerken, mescidin arkasına yaklaştığında çatının eğimli olduğunu anlayamadı ve üstteki 10x10'luk bir bağlantı takozunu göremedi. Meyilli olan tavan arasını yüksek zannederek aniden doğruldu, kafasını o 10x10'luk takozla öyle bir vurdu ki, can havli ile 'yok burada bir şey' deyip hışımla çıkarı çıktı. Ne olduğunu da anlayamamıştı. Eğer 2-3 adım daha gitseydi, teksir malzemeleri, mumlu kâğıt ve teknik aletler ile basılı teksir Risale-i Nur kitaplarını bulacaktı. Dedem Nazif Çelebi bu hadiseyi bize, "İnayet-i ilahiye imdadımıza yetişti" diye söylerdi.

HAYRET VERİCİ BİR EV:

1998 yılında bu efsane evi gezmiş ve çektiğimiz fotoğraflarla beraber o günkü intibalarımızı Ağabeyler Anlatıyor-2 kitabımızda şöyle yazmıştık. Ö. Özcan

Nazif Çelebi sabahlara kadar ayağında tokyo terliklerle risaleleri bu tavan arasında tab etmiş

23 Temmuz 1998'deki İnebolu ziyaretimizde Gülcü Hüseyin Kuru ve Salih Uğurtan ağabeyler bizi Nazif Çelebi ağabeyimizin evini gezdirdiler. Üç katlı eski bir Rum evi olan bu bina, şu anda metruk bir vaziyette. Şimdiki sahibi de Almanya'da bulunuluyormuş.

Evi gezerken hayretler içinde kaldık. O zamanki baskın ve tarassutları düşünürsek, bu ev, sanki o günkü şartlara göre tam bu hizmet için yapılmış. Lâbirent gibi bir yapı... İç içe odalar, gizli geçitler, dolaptan dolaba geçitler, karmakarışık merdivenlerden üst ve alt katlara inişler-çıkışlar... Ve teksir makinesinin bulunduğu tavan arası... Burası ayakta dik durulamayacak kadar alçak. Kahraman Ahmed Nazif Ağabey, ayağında tokyo terliklerle sabahlara kadar burada iki büklüm olarak risaleleri teksir edermiş. Bütün Anadolu'ya neşriyatı buradan gerçekleştirmişler. "İman tekniğe meydan okudu" sözüne masadak olmuşlar.

Nazif Çelebi'nin evi bugün metruk ve harabe bir vaziyette maalesef

En garip tarafı da: Bu evin karşısında, o zamanın hükümet binası, onun önünde jandarma karakolu, bir bina ötedeki sokakta da polis karakolunun bulunmuş olmasıdır. Daha da hayret verici bir inayet ise: Bu ev, polis ve jandarma tarafından defalarca basıldığı, arandığı halde, teksir makinesinin kat'ıyyen bulunamamasıdır. Bizi gezdiren Salih Uğurtan ve Gülcü Hüseyin ağabeyler bunları anlattılar bize. Yani hadiselerin içinde olanlar, yaşayanlar anlattı.

Hakikaten makine odasının bulunması mümkün değildi. Biz dahi tavan arasından zemin kat'a inerken yolumuzu kaybettik... İnebolu'ya gidenler bu evi gezmelidirler.

Abdullah Yeğin Ağabey'e danıştım: "Şimdi evin sahibinin Almanya'da olduğunu, inşallah zamanla alınabileceğini..." söyledi. (2017 yılında müze haline getirilen bu tarihi evin restorasyonu için büyük hizmetleri geçen Isparta Milletvekili Said Yüce ve Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel'e teşekkür borçluyuz. Restorasyonda ev her ne kadar aslını kaybetmiş ise de, yapılan hizmet büyüktür. Ö.Özcan)

Solda Nazif Çelebi'nin evinin üst girişi, sağda alt girişi görülüyor

DEDEM MENDERES'İ SEVER, ZINDIKA KOMİTESİNDEN NEFRET EDERDİ

Dedem Ahmed Nazif Çelebi siyasette de fesat ve zındıka komitesinden nefret eder ve malum vesayet partisine yukarıda dediğim gibi kısaltılmış adına (CHP) bakarak cehennem partisi veya fesat ve zındıka komitesinin partisi derdi. O, zamanın CHP'lilerine de asla taviz vermedi. 1960 ihtilalından sonra da hiç taviz vermedi. Bu konuda pervasızdı.

1950'lili yıllardan itibaren bizim evde DP (Demokrat Parti) ve Menderes konuşulurdu. Büyükbabam, DP'nin kaldırma vaadi verdiği antidemokratik kanunları niye kalkmadığını sorgular ve Menderes'e ve DP'ye sitem ederdi. Tabi, Menderes sevgisi hep vardı. İdam edildiğinde İnebolu'da gıyabi cenaze namazı kıldıklarını hatırlarım. ABD Başkanı Eisenhower'ın, bir elde Kur'an, bir elde İncil ile komünizmle savaşacağız sözü konuşulurdu. Evde bu tip sohbetler yanında, uzay çalışmaları, fizik ve fen ilimleri, Amerika ve Rusya çekişmeleri konuşulurdu.

Dedemin çalışma odasında Ekselsiyor marka büyük bir radyo vardı ve buradan her gün kesinlikle haber bültenleri dinlenilirdi. Ayrıca Arap radyolarından da Kur'an dinler ve pencereye koyduğu hoparlörle komşuların sızlanmasına rağmen dışarıya da iletirdi. Gazeteler de takip edilirdi. Çatıda bu radyo için kocaman bir anten vardı ki, anten teli ve epey fazla izolatörü ile dikkat çekerd, 200 metre ilerdeki hükümet binasından bu anteni görenler, nurlular Rusya ile görüşüyor(!) derlermiş.

RÜYADA PEYGAMBERİMİZ (ASV), DİĞER PEYGAMBERLERDEN URFA'YA YAPILAN DAVET

Dedem ve babam Üstad'ın vefatında (23 Mart 1960) Urfa'ya gittiler. Üstad, gördüğü rüya üzerine hemen Urfa'ya gidiyoruz diyor. İsrarı üzerine Isparta'dan yola çıkılıyor. Isparta'da gördüğü rüya ise; başta Peygamberimiz (asv), diğer peygamberler, evliya ve ulema Üstad'a, 'Nerde kaldın, seni bekliyoruz' diyorlar. Döndüklerinde büyük babam, Urfa'da 2 tabur asker şehri çevirmiş demişti. O zaman, büyükbabam Ahmet Nazif Çelebi anlatmıştı bunları bana.

Elimdeki 1956-58 gibi yıllarda basılan ilk Risale-i Nur kitaplarını İzmir'de bu işe gönül veren Sayın Ömer Özcan'a gönderdim. Sayın Ömer Özcan'a, gelecek nesillere aktarmak üzere bu hatıraları yazmam için beni teşvik ettiğinden dolayı ayrıca teşekkür borçluyum. **24.01.2018**

Sait Nur Çelebi Antalya

(? – 1984)

SÜLEYMAN ALTUĞ

Süleyman Altuğ ağabeyimiz Isparta'nın bin kalemlı Sav köyündendir. Sav'da Ahmed Altuğ, Süleyman Altuğ, Şükrü Altuğ üç kardeşlerler. Bu kitapta üçünün de hatıraları yayınlanmıştır.

Kardeş üç Sav kahramanları hakkında bilgi kaynaklarımız Sav'ın kadim ağabeyleri Tefvik Gül (1913-2004), Hasan Kurt (1920-2010) ve Abdulkadir Zeybek (1938-) ağabeylerimizdir. Üçü de o günleri yaşamış ve hizmet seferberliği içinde bulunmuşlardır. Kendilerine yaptığımız müteaddit ziyaretlerde hatıra kayıtlarını yaptık. Süleyman Altuğ hakkında bize ittifakla şu bilgileri verdiler:

SÜLEYMAN ALTUĞ, İKİ AYAKLI TEKSİR MAKİNESİDİR

Savlı Ahmed'in kardeşi Süleyman Altuğ, elinden hiç kalem bırakmayan bir zattı. Devamlı nurları yazar, çoğaltırdı. Tâhirî Mutlu Ağabey, onun için: "İki ayaklı teksir makinesi" derdi. Tâhirî ağabeyin bu ifadesi Süleyman Altuğ'un, tıpkı ağabeyi Ahmed Altuğ gibi kalemini makine süratinde çalıştırdığına işarettir. Altuğ kardeşler Hasan Can dayının akrabalarıdır, hala çocuklarıdır. Hani Hz. Üstad'ın Denizli hapishanesine götürülürken beraber kelepçelendiği 90 yaşındaki Hasan Dayı...

Bediüzzaman'ın Emirdağ Lâhikası kitabında; Ahmed Altuğ'un Sav'ın baş talebesi olduğundan, kardeşi Süleyman'dan, kızı Hatice'den ve dedesi saydığı Hasan Dayı'dan bahseden şöyle bir ifadesi vardır:

"Medrese-i Nuriye'nin eski ve yeni kahramanlarından Marangoz Ahmed'in mektubu, üç-dört cihetten beni mesrur ve minnetdar eyledi. O medresenin baş talebesi namını verdiği Ahmed ise, hem şehid Hâfız Ali'nin vazifesini yaptığını, hem Süleyman gibi kıymetli kardeşiyle ve küçük kerimesiyle üç tane Asâ-yı Musa'yı yazmaları ve mübarek Hasan Dayı'nın hafidi olması, beni meraktan kurtardı, hem çok memnun eyledi." (Emirdağ Lâhikası 159)

Savlı ağabeylerimizin verdiği bilgiye göre Altuğ kardeşler, Hasan Can dayının öz torunları değil, kardeşinin torunlarıdır. Hz. Üstad'ın, onlar için 'Hasan Dayı'nın hafidi' demesi bu sebeptir.

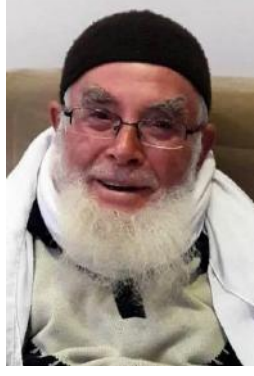
Şuâlar kitabında, Hz. Üstadın Denizli'ye götürülürken beraber kelepçelendiği Hasan Can'dan şu şekilde bahis vardır: "Hem ben pek çok alâkadar olduğum Sava köyünden çok muhterem bir ihtiyar ile ellerimiz birbiriyle kelepçe edilip geldiğimiz, beni pek çok memnun edip, bununla o mübarek köyün bana şiddet-i alâkasını anladım. O kardeşime ayrıca selâm ederim." (Şuâlar 308)

Risale-i Nur'da, Savlı Ahmed ve kardeşi Süleyman'ın isimleri "Ahmed ve kardeşi Süleyman" şeklinde, çoğu Kastamonu Lâhikasında, ikisi de Emirdağ Lâhikası'nda olmak üzere sekiz kere geçmektedir.

"Kalemlerini, ümmiliğime yardım veren Medrese-i Nuriye'nin üstadı Hacı Hâfız ve mahdumu ve iki kardeş Mustafa ve Sâlih ve iki kardeş Ahmed ve Süleyman ve beş kardeş beraber talebe olup..." (Kastamonu Lâhikası 245)

"Hâfız Ali'nin mektubunun âhîrinde, Medrese-i Nuriye kahramanlarından ve Hüsrev sisteminde Ahmed ve kardeşi Süleyman hakkında takdiratı, bizi mesrur eyledi." (Kastamonu Lâhikası 246)

Bilgi kaynağımız Savlı üç ağabeyimiz bize şu bilgileri de aktardılar: Süleyman Altuğ İnyet-i ilahi ile hicazda kaldı, mezarı orada. 1984 senesinde hac farızasını bitirip, Medine'den dönüş hazırlığı yaptığı sırada vefat ediyor. Cennet-ül Bakı Kabristanı'na defnediyorlar. Sahabe-i kiram efendilerimizle koyun koyuna yatıyor şimdi orada.

(1930 -)

SÜLEYMAN ÇAĞAN

Malatya/Doğanşehirli Süleyman Çağan ağabeyimiz üç arkadaşıyla beraber Hz. Üstad'ı Isparta'da ziyaret ediyor. Orada Hz. Üstad'ın bir kerametine şahid olurlar. Bediüzzaman'ın şu sözü calib-i dikkattir: "Bu insanlar her tarafa başlarını vuracaklar, bir çare bulamayıp İslamiyet'e teslim olacaklar."

Süleyman Çağan Anlatıyor:

Malatya'nın Doğanşehir kazasının Polat nahiyesinde 1930 yılında doğmuşum. Bediüzzaman hazretlerine bir ziyaretim var.

Demirci ustası Halil Erol amca, bir okulda hademelik yapan Âşık lakaplı Ömer İnan ve Ben, üç arkadaş Doğanşehir'den trene bindik, yola çıktık. Isparta'dan Nuri Benli'nin otellinin adresini almıştık, otele yerleştik. 1956 bitiyordu, 1957'nin başlangıcıydı. Nuri Benli bizi önce Hüsrev ağabeyin evine götürdü. Hüsrev ağabeyin küçük bir odası vardı, odada yazı malzemeleri var, eserleri yazıyordu. Bizimle sohbet etti, Üstad hazretleri burada mı dedik, oda bilmiyordu, inşallah görüşürsünüz dedi, tekrar otele döndük.

Otelde yanımıza bir kardeş geldi, adını hatırlayamadım şimdi. O, Üstad hazretleriyle beraber hapisteyken nurları tanımış, üç katli varmış. Hapishanede Risale-i Nurları tanıdıktan sonra, Üstad'ım bu tahtakurularını öldürsem günah olur mu diye sormuş. Halil amcalarla beraber onunla biraz sohbet ettik, tanıştık orada.

BU İNSANLAR, BİR ÇARE BULAMAYIP İSLAMİYET'E TESLİM OLACAKLAR

Üç gün kaldık Isparta'da. Günde iki üç sefer Üstad hazretlerinin kapısına gidiyoruz, Ceylan Çalışkan Ağabey çıkıyordu hep kapıya, bize lahikalarındaki o mektubu okuyorlardı: "Ziyarettime gelenler, beni görmeden gidenler, eserlerimi okusunlar, beni görmüş gibi olurlar..." bu mektubu kapını arkasına asmışlar, kim gelse onu okuyorlar. Mecbur gireceğim de diyemiyorsun.

Üçüncü gün, "Malatyalılar daha gitmemiş mi?" diye soruyor Üstad. Ceylan ağabey bize böyle söyleyince, Üstad'ı ziyaret arzumuzu söylemesini rica ettik. Bayram Yüksel Ağabey koşarak otele geldi, Üstad hazretlerinin evine götürdü bizi. Bize bir kardeş daha katıldı, dört kişi olduk

Evin tahta kapısı, bina müze olduktan sonra taksinin konulduğu yerdeydi. Biz eve girmedik. Üstad dışarı çıktı. Bediüzzaman merdivenlerin başında göründü, İstanbul Fatih Camiinde çekilen fotoğraftaki gibi siyah bir cüppe vardı üzerinde. Cüppe uzun olduğu için, eliyle toplamıştı. Üstad merdivenden üç basamak kalana kadar aşağı indi. Daha tek kelime konuşmadan Halil Erol amcanın başını okşadı, ovaladı, dua etti. Zaten onun niyeti de oydu, Halil amcanın başı ağrıyordu hep, doktorlar çare bulamamıştı. Halli amca yüz yaşından fazla yaşadı. Üstad Hazretleri diğer kardeşlerle konuştu. Ben hep ağlıyordum, çok heyecanlıydım. Ahir zamanda gelen zatı seyrediyorum diye başından aşağıya kadar baktım, fakat gözlerine bakamıyordum. Bir ara Üstad benim aslımı sordu, üç defa tekrar etti, aslen nerelisin diye. Fakat ben ağlamaktan hiç konuşamadım. Ömer İnan kardeş Malatya'dan itibaren geldiğimiz yerleri anlattı. En son dedi ki: "Bu insanlar her tarafa başlarını vuracaklar, bir çare bulamayıp İslamiyet'e teslim olacaklar."

(1924 – 2017)

ŞAHABEDDİN GARGILI

Molla Şahabeddin Gargılı, 1924 yılında Bingöl'ün Kığı ilçesinde doğmuştur. Erzurumlu Mehmed Kırkinci hocanın medrese arkadaşıdır, beraber okumuşlar, birbirlerini çok seviyorlar. Gafil davranıp kendisini ziyaret edemedim. Okunacak hatıralar Bingöllü bir kardeşimiz tarafından kamera ile kaydedilmiş, bize gönderdi. Şahabeddin hocanın Said Nursi hazretlerine bir ziyareti var. Kayıтта bazı tarih ve mekân bilgileri eksik olmasına rağmen, hatıralarında önemli bir mesaj gördüm, kitabıma aldım. Molla Şahabeddin 29 Haziran 2017 tarihinde Bingöl'de vefat etmiştir. Allah rahmet etsin.

Şahabeddin Gargılı Anlatıyor:

Başımda asker kepi vardı, Zübeyir kardeş dedi ki: "Bu kepi Üstad kabul etmez, kepi çıkarın." Biz çıkarttık. Esselamü aleykum deyip Hz. Üstad'ın elini öptük.

Dedi: "Nerelisiniz?"

"Ben Bingöllüyüm, birimiz de (yanındaki asker arkadaşı) Urfalıdır."

"Siz hangi tarikata mensupsunuz?"

"Ben tarikata mensup değilim, 'Cem'u'l-cevâmi' okuyorum." O zaman ben biraz enaniyet yaptım. (gülüyor)

Sonra dedim: "Bizim memleket Şeyh Said efendiye mensuptur, onun tarikatındadır." Hz. Üstad elini uzattı, ben kalktım elini aldım,

Dedi: "Ben Şeyh Said'in hayfını, onlardan, üç defa fazla aldım. Nasıl hayfını aldığımı biliyorsun?" Ben utandım, ben bilmiyorum diyemedim. (Hayfını almak: Acısını çıkarmak, öcünü almak.)

Zübeyir'e dedim ki: "Bir kaç sorum vardır, Hz. Üstad'a sorabilir miyim?"

Zübeyir'e dedi: "Ne diyor?"

Zübeyir: "Birkaç müşkül soru sormak istiyor."

Dedi: "Bütün müşkülâtların cevabı Risale-i Nur'dadır onu okuyun. Biz de başladık okumaya hala okuyoruz.

(1945 -)

ŞAHABEDDİN ÜNLÜ

Bolvadinli Emekli Edebiyat öğretmeni Şahabeddin Ünlü ile Ankara’da halef selef oluyoruz. Biz 1969’da Ankara’ya tahsile gittiğimizde, O, aynı yıl Emirdağ Lisesine öğretmen olarak atandı. Bediüzzaman’ın Tarihçe-i Hayat kitabında: “Bir zaman, Bolvadin kazasından geçerken, Üstad’ın geldiğini gören ilk ve orta mektep talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkarak arabanın etrafını alıp selâm veriyorlardı...” şeklinde bahsi geçen çocuklardan birisi de Şahabeddin Ünlü ağabeydir. Gerisini tashih ettirdiğimiz kendi hatıralarından okuyalım...

Şahabeddin Ünlü Anlatıyor:

Afyon’un Bolvadin kazasında 1945 yılında doğmuşum. Bediüzzaman hazretleri, 1944 Denizli beraatından sonra Emirdağ’ına ikamete mecbur edildi, hatta oranın nüfusuna kaydedildi. Emirdağ o tarihlerde dini yönden lakayt bir ilçeydi. Bolvadin, Emirdağ iki komşu ilçedir. O zamanlar şehirlerde çevre yolu yoktu. Emirdağ’dan gelen, Isparta yönüne giden bütün vasıtalar Bolvadin içinden, tam bizim evin önünden geçerd. Evimiz Bolvadin’in ana caddesi üzerindeydi. Sekiz kardeşiz. Annem, babam bütün kardeşlerim nur talebesidir.

ÜSTAD’IN OTOMOBİLİNİN PEŞİNDEN KOŞMAYI OYUN HALİNE GETİRMİŞTİK

On yaşlarındayım, sene 1956. Sokakta altı arkadaş saklambaç oynuyoruz, oyun çocuğuyuz daha. Baktık Emirdağ tarafından bir taksi geliyor, etrafını da halk kuşatmış. O zamanlar taksilerde bir şeyler satılırdı, oyunu bıraktık, ne satılıyor diye çocukluk merakıyla kalabalığa doğru koştuk. Büyükler birbirini gözeterek yavaşlıyorlar, biz küçük olduğumuzdan büyüklerin ayaklarının arasından geçebiliyorduk. Duyduğumuz kadarıyla “Hocam dua et, Üstadım dua et” diye, herkes dua istiyor. Biz zannediyoruz ki otomobilde bir şeyler satılıyor, çocukluk işte... Sonra biz de büyükleri takliden ellerimizi başımız üstüne koyup, dua et hocam, dua et hocam diye işi oyuna döktük. Arabadaki zatın daha adını da bilmiyoruz; millet hocam, üstadım diyor ama adı geçmiyor. Arabayı şehrin dışına kadar da bırakmıyoruz ha... Taksinin kapı kulplarından tutup koşmak bizim için oyun gibiydi. Bu sahne Üstad’ın vefatına kadar yıllarca böyle devam etti. Hiç usanmadan ama... Büyükler biraz koşup, bırakıyorlardı. Otomobilin camı açık olur, durmaz, ama yavaş giderdi¹. Üstad arka koltukta ortada otururdu. Ceylan Çalışkan ağabey şoförü... Sonradan bunları öğreniyoruz.

Bolvadin’in ana caddesi üzerinde bulunan iki katlı evimizin üstü, çatı yerine düz alan toprak idi. Bir gün o düz alanda küçük kardeşim Said ile uçurtma uçuruyorduk. Bu arada Üstad’ın taksisinin kornası ‘Dat’ diye çaldı. Dat sesini duyunca sanki Şahabeddin ben buradayım der gibi geldi bana, paldır küldür indim, tam kapıya çıktım, Üstad’ın arabası bizim kapının önünden geçmek üzere. Hemen koştum peşine...

Otomobilin açık camından göz göze geliyorduk Üstad’la. Başı sarıklı, yeşilimsi mavi gözler mıknaş gibi çekici, sanki ben saman çöpü olmuşum da, beni böyle çekiyor. Haşmeti o kadar etkiliyor insanı, şu anda bile hissediyorum. Öyle bir cazibe var ki o mıknaş, ben çiviym sanki. Çocukluğun verdiği avantajla, büyüklerden çok biz seyrettik Bediüzzaman’ı. Tabi asrın imamını sonradan anlayacağız

¹ Bediüzzaman’ın Tarihçe-i Hayat kitabında, Bolvadin çocukları ve anneleri şöyle anlatılıyor:

“Bir zaman, Bolvadin Kazasından geçerken, üstadın geldiğini gören ilk ve orta mektep talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkarak arabanın etrafını alıp selâm veriyorlardı; ve lisan-ı halleriyle “Hoş geldiniz” diyerek tebriklerini ve minnetdarlıklarını takdim ediyorlardı. ... Anneleri hep Nur Talebeleri olan Bolvadin mâsûmlarının samimî alâkalarının sebebi bu idi. denmektedir.” (T.Hayat 160)

biz. Bu şekilde kaç kere oldu bilmiyorum, defalarca oldu. Üstad'ın taksisi, iki üç günde bir böyle evimizin önünden geçiyordu. Diyelim Emirdağ'ından Isparta'ya gidiyor... Bu gidiş gelişler, Üstad'ın vefatına kadar eksik olmazdı, bazen ayda bir gibi... 15 yaşına kadar, çok şükür defalarca duasını almış olduk.

Böyle başladı Üstad'la tanışıklığım. Ama önceden büyüklerimiz, babam anam biliyorlarmış Bediüzzaman'ı. Sekiz kardeşiz, bir kız yedi erkek, anam bile kapıdan bakardı Üstad'ın otomobiline. Ailemizin tamamı hizmetin içindeydi.

EMİRDAĞ LİSESİNDE SINIFLARDA 15-20 SAİD VARDI

Risale-i Nurları tanımış, okumuş olarak Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesinin edebiyat bölümünden 1968 yılında mezun oldum. O zaman Edebiyat öğretmenine her yerde ihtiyaç vardı, bakanlıktan istediğin her yere tayinini yaparız dediler.

Bayram Yüksel ağabey o zaman Ankara'daydı, ben de Risale-i Nur medreselerinde kalıyordum. Rahmetli Bayram ağabey bizim gibi Bolvadinlidir. Bolvadin'in eski adıyla 'Çoğu' yeni adıyla 'Kemer kaya' köyündendir. Ona durumu anlattım, nereye tayin isteyeyim dedim. Dedi ki: "Kardeşim, Bolvadin'le Emirdağ komşu ilçe, Üstad Emirdağ'ına 16 sene kaldı, madem edebiyatçıya her yerde ihtiyaç var, sen Emirdağ'ına git. Tayinini Bolvadin'e yaptırırsan, insanlar seni tanıyor, rahat bırakmazlar, çocuğuna torpil isterler" dedi.

1969'da Emirdağ lisesine atandım. Sınıfta listeyi elime aldım, yoklama yapıyorum, ilginç bir şey; 50 kişilik sınıfta en az 15-20 kişinin adı Said. Ben sebebini biliyorum da, maksat öğrencileri konuşturmak... Mesela Said Ünal. Diyorum ki: "Bak oğlum, listede 15 tane Said var, niye çok Said var sizin bu sınıfta?" Diyorlar ki: "Hocam buraya Bediüzzaman Said Nursi diye büyük bir zat gelmiş, ona herkes hürmet ediyormuş, onun için babam benim adıma Said koymuş" diyorlardı. Buna yakın cevaplar... Emirdağ'da yüzlerce binlerce öğrenci yetiştirmek nasip oldu bize. Şimdi emekli olarak Eskişehir'de ikamet ediyorum.

Emirdağ'ında Üstad'ın kaldığı evde ben kiracı olarak oturdum. Sahibi rahmetli oldu. Onun hatıralarını teyp kasedine kaydetmiştim ama maalesef onları kaybettim. Hamza Emek Ağabey akrabamızdır.

(1923 -)

ŞEVKET AKIN

Batmanlı Şevket Akın büyüğümüz, görmek için yanıp tutuştuğu Bediüzzaman hazretlerini 1952 yılında Isparta'da ziyaret ediyor. Aynı yıl içinde ikinci defa İstanbul'da tekrar görmek nasip oluyor. 1979'dan itibaren iki sene Batman Belediye Başkanlığı da yapan Şevket ağabeyimiz halen Batman'da ikamet ediyor. Kamera çekimlerini yapıp, yazan Misbah Eratilla kardeşimize yardımları için teşekkür ediyorum.

Şevket Akın Anlatıyor:

Batman'ın, Tilmiz köyünde 1923 senesinde doğmuşum. Batman köy iken adı İluh idi, 1937 yılında bucak oldu. Batman'da manifatura dükkânım vardı. Bu gün yaklaşık 92 yaşındayım. Geçmişe dair birçok hatırayı unutmuşum. Ama Bediüzzaman hazretlerine yaptığım ziyaretlerin her anını bu gün gibi hala hatırlıyorum.

BEDİÜZZAMAN BANA KORKMA! KORKMA DEDİ

Bir gece korkunç bir rüya gördüm, bir canavar bana doğru saldırıyordu, çok korktum. Orada Bediüzzaman'ı gördüm, bana dua etti, evine dön dedi, uyandım. Korku hala buz gibi içimi titretiyordu. Sabah hemen bölgemizin meşhur hocalarından Mele Hasan adındaki zatın yanına gittim rüyamı anlattım. O zat rüyamın çok mübarek olduğunu, hemen bir kurban kesmemi ve ardından da Bediüzzaman'ı ziyarete gitmemi söyledi. Kurbanı kestim ve Bediüzzaman Said Nursi'nin ziyaretine gitmeye karar verdim.

1952 yılının Mayıs ayı ortalarında Bediüzzaman'ı görmek için yola çıktım. Adresini aldım ve bir gün sonra otobüsle Isparta'ya gittim. Isparta'da Bediüzzaman'ın evininin olduğu sokağa geldiğimde sokakta başka ziyaretçiler ve polisler vardı, ziyaret edemedim. O geceyi bir otelde geçirdim. Ertesi gün Bediüzzaman'ın evininin olduğu sokağa geri döndüm. Köşeye çekilerek Bediüzzaman'ın kapısına odaklandım. Üzgündüm, Bediüzzaman'ı görmeden buralardan gideceğim diye gözlerimden yaşlar akıyordu. Birden Bediüzzaman'ın kapısından bir genç çıktı, "Batmanlı Şevket gelsin" dedi ve beni Bediüzzaman'ın odasına kadar götürdü.

Bediüzzaman'ın odasından içeriye adımımı attığımda yıllarca suya hasret kalmış biri gibi koşarak ellerini doyasıya öpmeye başladım. O da bir baba sıcaklığıyla elini başımda gezdirerek: "Korkma! Korkma!" diyordu. Ben ise sevinç gözyaşlarını döküyordum. Sonra bana: "Zahmet edip gelmişsin, ben hastayım bana dua et, senin rüyan hayırdır, korkma" dedi.

Bu ziyaretimin üzerinden iki ay kadar bir zaman geçmişti. Bir gazetede Bediüzzaman'ın İstanbul'da mahkemesinin olduğunu okudum (1952 Gençlik Rehberi Mahkemesi. Ö.Özcan) içimdeki hasret bir daha depreşti ve Bediüzzaman'ı bir daha görmek için trene binerek İstanbul'a gittim. Mahkemenin olduğu binanın önüne geldiğimde binlerce insan ve polis vardı. Mahkeme salonunda zor da olsa bir yer buldum. O kadar kalabalıktı ki konuşulanları duyamıyordum. Ama mahkeme bitiminde Bediüzzaman'ın bu davadan beraat ettiğini duydum, o kadar.

(1914 – 1984)

ŞÜKRÜ ALTUĞ

Isparta'nın Sav köyü bin kalemle Risale-i Nur eserlerini yazarak çoğaltan, Hz. Üstadın ifadesiyle “Medrese-i Nûriye” hükmünde mübarek bir beldedir. Sav, şimdi kasabadır.

Sav ve Savlı ağabeylerimiz hakkında bilgi kaynaklarımız Sav'ın kadim ağabeyleri Tevfik Gül (1913-2004), Hasan Kurt (1920-2010) ve Abdulkadir Zeybek (1938-) ağabeylerimizdir. Üçü de o günleri yaşamış ve hizmet seferberliği içinde bulunmuşlardır. Bize anlattıkları şahsiyetlerle beraber omuz omuza hizmet etmişlerdir. Onları çok iyi tanıyorlar. Kendileri ile müteaddid görüşmelerimizde öteki Sav kahramanları gibi Şükrü Altuğ hakkında da bilgiler verdiler bize.

Şükrü Altuğ çok farklı bir şahsiyet...

Yarım asırdır ya bizzat dinleyerek ya da dolaylı olarak tanıyanlardan dilinden, yüzlerce ağabeyimizin hatıralarını kaydetmek, yazmak nasip oldu bize, hamdolsun. Efeler, eşkıyalar, çobanlar, kadınlar, çocuklar, münzeviler, beli bükülmüş ihtiyarlar, hatta kötürümler de buna dâhildir.

Savlı Şükrü Altuğ ise çok farklı geldi bana... Onunla yıllarca beraber bulunmuş, beraber hizmet etmiş ağabeyleri dinleyince kulaklarıma inanamadım, gözlerim sonuna kadar açıldı... İçimden şöyle mırıldandığımı hatırlıyorum: “Nasıl bir Üstad'mış ki bu Hz. Bediüzzaman; ulemanın, eşrafın korkudan kaçıp saklandığı bir devirde Nur fabrikasının çarklarını hiç atalete uğratmadan, kimlerle döndürmüş, Allah'ın avn ve inayetiyle kimleri nasıl istihdam etmiş... Aman Yâ Rabbi...”

Savlı Tevfik Gül, Hasan Kurt ve Abdulkadir Zeybek ağabeylerimizden mükerrer defalar dinlediğimiz ve kaydettiğimiz -arşivimizde saklı- pek çok kıymetli hatıralar vardır. Bu ağabeylerimizin Savlı Şükrü Altuğ hakkında ortak ifadeleri şöyledir:

DELİ (!) ŞÜKRÜ KILIK KIYAFETİYLE KENDİNİ KAMUFLE HİZMET EDERDİ

Sav'ın Merkez Camii tarafına Aşağı Mahalle denir. Burası düz zemindir. Yukarı Mahalle ise köyün yamaç tarafıdır. Yukarı Mahallede, 'Gül' ailesi nurların sarsılmaz kâtipleriydi. Aşağı Mahallede ise başta Merkez Camii imamı Hacı Hafız Mehmed Avşar, aynı adlı oğlu Hafız Mehmed ve onun da oğulları ile Ahmed Altuğ, Süleyman Altuğ, Şükrü Altuğ üç kardeş ve daha başkaları hizmetin erkânlarıydı. Şükrü Altuğ daha sonraları Yukarı Mahallede bir ev yaptı, oraya taşındı. Ahmed Altuğ, Risalelerdeki sıfatıyla Sav'ın 'Baş Talebesi' idi. 'Savalı Ahmed' de diyor ona Hz. Üstad. (Ahmed Altuğ ve ortanca kardeşi Süleyman Altuğ ağabeylerin hatıratı bu kitaptan kendi isimlerini taşıyan başlıklardan okunabilir.)

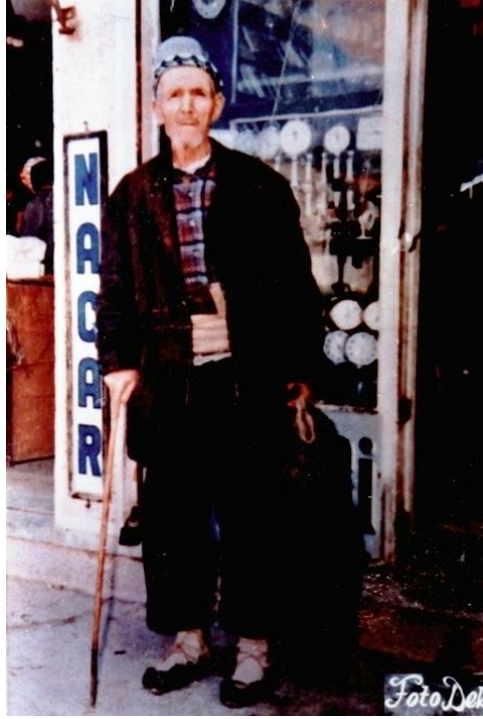
Savalı Ahmed'in küçük kardeşi Şükrü Altuğ'un okuması-yazması yoktu. Yalnız yanından hiç Risale eksiltmez, devamlı okuttururdu. Okuyacak birini buldu mu, “Oku, oku, dinliyorum oku” derdi. “Deli Şükrü” diye lakabı vardı. Meczip gibi dururdu ama akıllıydı.

Şükrü Altuğ heybesi, torbası omzunda sanki bir dilenci gibi görüntü verirdi. Kılık kıyafeti çok perişandı. Ceketinin bir kolu yoktu, pantolonu yamalı veya yırtık dolaşırdı. Ayakkabıları da yırtık olur, çoğu zaman çarık giyerdi. Ayaklarından çorabını çıkarmazdı. Başında kirli bir takkesi olurdu. Sırtındaki kirli-paslı torbanın ipten bir sapı vardı.

O günkü şartlarda o da böyle kendini kamufle ederek hizmet ediyordu. Risalelerin postacılığını yapardı Şükrü Altuğ ağabeyimiz. Ondan kimse şüphelenmezdi, Nur talebeliğini hissettirmezdi. Sav'ı devamlı tarassud altında tutan polis, kılık kıyafetine bakıp böyle bir adamı ciddiye almaz, ondan hiç şüphelenmezdi. Sav'da yazılan Risale-i Nur nüshalarını torbasına doldurup rahatça Isparta'ya Hüsrev ağabeye veya diğer hizmet merkezleri İslamköy,

Kuleönü gibi köylere götürüp-getirirdi. Gönüllü 'Nur Postası'ydı yani. Bir keresinde Hüsrev ağabey onu dilenci zannederek bir şey vermek istemiş. "Ağabey ben Şükrü" deyince fark etmiş Hüsrev Ağabey. Hüsrev Ağabey Deli (!) Şükrü'yü çok severdi.

Şükrü Altuğ, 1984 senesinde Sav'da vefat etti. Mezarı Merkez/Dalboyunoğlu Camiinin minaresinin yakınında ağabeyi Ahmed Altuğ ile yan yanadır. Bir oğlu var hayatta...

Savlı Şükrü Altuğ yaşlılık dönemlerinde

(1927-2020)

TACEDDİN TOPAL

Taceddin Topal ağabeyimiz Isparta/Yalvaçlıdır. Yalvaçlılar O'na Taci Dede diye biliyor ve öyle hitap ediyorlar. Risale-i Nur hizmetlerinin içinde aktif olarak bulunamasa da, kendisi Bediüzzaman hayranı, eserleri de okumuş istifade etmiş. Bir sebepten dolayı Bediüzzaman'ı keramet gösterebilecek mi bakalım diye içinden geçirince, o gece başına gelenleri unutamamış ve hala aynı dehşet ve korku ile anlatıyor. Yalvaçlı Muallim Ahmed Keskin ile de ilginç bir hatırası var. Taci dede ilerlemiş yaşına rağmen Galip Bey'in şiirlerinden hiç hata yapmadan ezbere okuyabiliyor. Av. Berk Berk ile de dostlukları olduğunu söyledi. Yazdıklarımız Yalvaçlı Kenan Yağcı kardeşimiz tarafından kendisine tashih ettirilmiştir.

Taceddin Topal Anlatıyor:

Isparta'nın Yalvaç kazasında 1927 senesinde doğdum, nüfusta 1929 yazar. Öğretmendim, 27 Mayıs darbesinden sonra, 1961'de öğretmenliği elimden aldılar. Muhasebecilik, heykeltıraşlık dâhil çok işte çalıştım. Hiç evlenmedim. Babamın işinden dolayı bir müddet Emirdağ'ında bulunduk, sonra Yalvaç'a geri döndük.

BEDİÜZZAMAN KERAMET GÖSREREBİLİR Mİ DİYE TECRÜBEYE KALKINCA

Babamın işinden dolayı Emirdağ'ında ikametgâh ederken, 1952'de Bediüzzaman Emirdağ'ına geldi. Ben askerden yeni gelmiştim. Babam Üstad'ı ziyaret edelim diye, beni de yanına aldı, yola çıktık. Üstad babamı çok severmiş, bazen görüşürlermiş. Babamın adı: Mehmet Topal.

O gece ben hamamcı (ihtilam) olmuşum. Utancımdan babama ben hamamcı olmuşum diye söyleyemedim. Öyle bunalıyorum, öyle sıkılıyorum ki; babam hiç aralık vermedi, yıkanamadım. Yanından ayrılabilsem hemen hamama koşacağım. O mundar halimle babam gidelim beraber dedi. Bırakamadım babamı. Üstad'ın evine vardık. Ben madem büyük zat, bilsin bakalım benim cünüp olduğumu, bilebilecek mi bakalım diye içimden geçirdim. Gittik, kapıyı çaldık, biri çıktı. Babam: "Bu benim mahdum, müsaade ederseniz Bediüzzaman hazretlerini ziyaret etmek istiyoruz" dedi. Kapı örtüldü, biz bekliyoruz. Nihayet kapı açıldı, maalesef kabul etmiyor dedi. Keramete bak, göremeden geri döndük.

Gece oldu yattık biz. Vallahi rüyamda öyle bir korkuttular ki beni yerden alıyorlar tavana vuruyorlar, tavandan alıp yere vuruyorlar... Ama en şiddetli bir şekilde... Babam da bağılıyor... Yani çıldırmak işten değil, deli divane oldum... Sen beni nasıl tecrübe edeceksin diye... O zaman babam 73 yaşındaydı. Bediüzzaman'ı yine aynı yıl içinde arabasında, yolda park etmiş halde iken son defa gördüm. Camdan birbirimize uzun uzun baktık, konuşamadık. Üstad bana acır gibi bakıyordu.

EMİRDAĞ ÇARŞI CAMİİNDE BEDİÜZZAMAN

Ertesi günü oldu, banyomu yaptım. Cuma günüydü. Cuma namazında gördüm mübareği ilk defa, ama iyi bir tokat yemiştin.

Emirdağ'ında Çarşı Camiinde oluyor bu, sene 1952. Bediüzzaman şurada, babam burada, ben de yanındayım. İşaret etti Bediüzzaman hazretleri babam hemen sokuldu yanına, biraz konuştu, kulağımı verdim anlayamadım. Bir şeyler söylüyor babama anlayamadım. Sonra başımı okşadı benim. Namazdan sonra ne dedi baba sana dedim. "Oğlunun rızık okumakla, ömrü duayla geçecek, Allah onu kimseye muhtaç etmesin" diye dua ettiğini söyledi.

Baktığın zaman şöyle delikanlı gibi, civan gibi Bediüzzaman. İnsana tesir ediyor baktığı zaman, azametli geliyor. Merdivenlerden çıkarken millet ayağa kalktı Bediüzzaman geliyor diye, çıktı yerine oturdu. Caminin üstteki mahfiline merdivenlerden delikanlı gibi dimdik çıktı, eğilmek, emeklemek yok.

AHMED GALİP KESKİN'İN İMTİHANI

Bediüzzaman Yalvaç'a geldiğinde ben burada değildim, gurbetteydim. Ahmed Galip Keskin için gelmiş. Galip Keskin çok edepli, çok âlimdi, hattattı, aynı zamanda solaktır.

Galip beyi evlerinde gördüm ben. Babam Bursa'daydı. O zaman ilkokula yeni gitmiştik, çocuğuz. Bayram yakın, rahmetlik anam bayramlık elbise kumaşı aldı bize. Ben ve biraderim yan yana, elbiseliği de anam koltuğuna aldı gittik. O zaman dilsiz yani konuşamayan kardeşi (Abdi Keskin) vardı, ama birinci sınıf terzi. Evinde dikiyormuş. Evine vardık, girdik oturduk, koca bir oda. Karşıda makaslık var. Makaslığın sağ ucunda anası, sol tarafta da Galip Keskin hazretleri var. Arada mesafe açık... Ahmet Galip Keskin'in annesi yaşlanınca sürekli oğluna sitem eder, eziyet edermiş.

Biz verdik kumaşları. Anası bir şeyler söylüyor. Dilsiz terzi de bir taraftan bizim ölçülerimizi alıyor. Biz de böyle bakıyoruz. Senin karın şöyledir, senin karın böyledir diye kötülüyor. Anası da kültürlü ha... Sülalesi kültürlü bunların... Söylendi, söylendi oğlunu azarladı; git başımdan, gözüm görmesin seni dedi. Ahmet Galip Keskin iki elini açtı, kalktı ayağa: "Anne şu tarafa mı gideyim, bu tarafa mı gideyim, ver elini öpeyim" deyince annesi ellerini böyle sakladı, vermedi. Galip Keskin'de çıktı gitti. Eğer elini verseydi Yalvaç'ı terk edip gidecekmiş. Buna canlı şahidim ben. Benim annem Galip beyin annesine: "Yanlış yaparsın, o evlat senindir, üzme onu" deyince biraz burkuldu, üzüldü.

NOT1: Merhum Muallim Galip çok kültürlü ve ilim sahibi bir şahsiyettir. Dört dil bilmektedir. Şair ve hattattır. Eserleri vardır. Risale-i Nur'un Mektûbat kitabında ve Barla Lâhikasında Türkçe, Arapça ve Farsça şiirleri vardır. Risale-i Nur'daki bazı suallerin sahibidir. Eserlerin telif ve tebyizi sırasında yaşanan harikaları anlatan mektupların altında da ismi geçmektedir. 1939 yılında arkadaşının tabancasından çıkan bir kaza kurşunuyla vefat etmiştir. (Bkz: Ağabeyler Anlatıyor-4)

NOT2: Yalvaçlı Mazlum Akay: "Muallim Galip'i iyi tanırım. Çok muhterem, çok bilgili bir insandı, bir hocanın kızıyla evliydi. Muallim Galip'in küçüğü Abdi Keskin'di, benim terzilik ustamdır. Çok muhteremdi, dilsizdi, annesiyle beraber otururlardı. Annesi yaşlı bir kadındı. Dilsiz olduğu için konuşmasına ben yardımcı olurdum. (Bkz. Ağabeyler Anlatıyor-6)

ÜLVİYE SÜMER

(1895 – 1974)

Ülviye Sümer, Risale-i Nur'un Kastamonulu hanım kahramanlarıdır... "Âsiye, **Ulviye**, Lütfiye'ler, Zehra'lar, Şerife'ler, Hacer'ler, Necmiye'ler, Nimet'ler, Aliye'ler" şeklinde, çeşitli vesilelerle, çoğu Kastamonulu hanımlarla beraber olmak üzere külliyata yedi yerde ismi geçmektedir.

Ulviye Sümer hakkında epeyce bilgi ve belge toplayabildim, ne yazık ki bir fotoğrafını bulamadım. Sayfanın başında görülen yüzü kapalı fotoğrafı ise gazete arşivlerini tarayarak bulabildim. Bunun fotoğrafın hüznü bir hikâyesi var. Anlatımı gelecek... Said Özdemir ağabey, Ulviye ablanın evlatlarını bulabileceğim bazı adresler verdi. Oralara gittim... Fakat bu adreslerden bir şeyler çıkmadı. Ulviye anneyi en yakından tanıyan birisine, 1923 doğumlu Said Özdemir ağabeyin üvey annesi Münire Özdemir anneye başvurdum. Münire anne, Ankara'da Ulviye anne ile senelerce beraber hizmet etmiş. Münire anneden, oğlu Said Özdemir'in de desteği ile Ulviye Sümer hakkında bazı önemli hatıralar alabildim. Münire Özdemir, Ulviye ve Âsiye anneyi İstanbul'da oturan Şükran Demirel hanımın da tanıdığını, onunla da görüşmemi tavsiye etti. Biz de öyle yaptık. Şükran abla ile de görüşüp farklı noktaları yazıya döktüm. Bir de merhum Atif Ural ağabeyimizin eşi Fatma Aydoğdu Ural ablamız katkıda bulundu. Bazı kısa bilgiler de ondan aldım. Ayrıca İsmail Yazıcı Ağabey ve İsmet Güven kardeşimiz de yardımcı oldular, bilgi ve belge verdiler. Bu görüşmelerin, en ufak bir kırıntısını bile -bir daha ele geçmeyeceğini düşünerek- kayda geçirdim ve yayınlıyorum... Yazılanlar hem Münire anneye, hem Said Özdemir ağabeye, hem de diğer adı geçenlere dikkatle tashih ettirilmiştir.

Ulviye annenin adı, bu kitapta hatıraları kendi adıyla yayınlanan Âsiye Mülâzımoğlu ile de geçmektedir. Şöyle:

"Kastamonu'da iken Ulviye Hanım bir Kur'an-ı Kerim kılıfı işlemiş. Kur'anı koyup asarlardı ya, işlenmiş bir kılıf. Çok ince iş vardı üzerinde. Onu, Ulviye işledi ama Üstad Hazretlerine ben götürüp verdim. Üstadı evinde ziyaret ederek bizzat verdim. Üstad 'Bunu kim işledi?' dedi. 'Ben işledim Üstadım' dedim o anda."

Hatıranın devamında, Âsiye anneyi bu işlemeli kılıf yüzünden polisler karakola götürüyorlar. Bütün baskılara rağmen Âsiye anne, Ulviye Hanımın adını vermiyor. Hadise şöyle gelişiyor:

"Karakolda, 'Bu kılıfı kim işledi?' diye sormaya başladılar. 'Ben işledim' dedim. Ulviye desem, onu da alacaklar içeriye. O da zarar görecektir. 'Sen yaşlısın, bunu sen işleyemezsin, kimin işlediğini söyleyeceksin' diye tehdit etmeye başladılar. Ben yaşlıydım hakikaten, o zaman. Çok ince işlemeliydi kılıf. Ne kadar zorlasalar da ben işledim dedim. Polislerin tehditleri arttı: 'Eğer doğru söylemezsen elbiseni keseceğiz, derini yüzeceğiz, parça parça edeceğiz seni' dediler. Ben de, 'Ne yaparsanız yapın' dedim. Ondan sonra artık baktılar olmayacak, 'Haydi defol evine git' deyip, serbest bıraktılar beni."

Polisler sonunda şöyle itirafta bulunuyorlar: "Laf alsaydık çorap söküğü gibi giderdi." Âsiye Hanımın kahramanlığı hem Ulviye anneyi, hem de hizmeti koruyor. Belki de polislerin çorap söküğü gibi giderdi dedikleri musibetin ucu, o anda Kastamonu'da bulunan Hz. Üstada kadar dayanabilirdi...

Münire Özdemir Anlatıyor:

Esas memleketimiz Siirt-Tillo'dur. Ama ben orada doğmadım. Annem babam İstanbul'a göç etmişler. Ben 1923'de Beşiktaş'ta doğdum. 1936 senesinde evlenerek Ankara'ya geldim. Ankara'ya gelin olarak geldiğimde on dört yaşındaydım. O zamandan beri Ankara'dayım. Üvey oğlum Said Özdemir, Siirt'in Tillo Köyünde 1927 senesinde doğmuş. Ankara'da ilk hanım hizmetlerinde bulunmak nasip oldu bize. Halen Ankara'da ikamet ediyoruz.

ÜLVİYE ANNE İLE KONU KOMŞUYU TOPLAYIP DERS BAŞLATTIK

Ulviye (Sümer) anne Kastamonuludur aslında. Üstad Hazretleri Kastamonu'da iken (1936-1943) Kastamonu'da ikamet ediyorlardı. Ankara'da oğlu ve kızı vardı, onlar Bahçelievler'de oturuyorlardı. Ulviye annenin hizmet arkadaşı olan Asiye (Mülâzımoğlu) anne bizde çok kaldı, yatılı olarak misafir ederdik onu. Ulviye anne de bize gelirdi, fakat o bizde kalmaz evinden gidip gelirdi. Ama hizmetlerde iki anne ile beraber üçümüz beraber olurduk çoğu zaman. Ulviye Hanım, Âsiye hanımdan daha gençti. Ülviye annenin de Asiye anne gibi Risalelerde ismi geçer...

Ulviye annenin, Üstad'ın çok yakın talebesi olduğunu biliyorum. Üstad'la çok irtibatı olmuş ve görüşmüş. Bize o günleri anlattığı zaman "Kendimizden geçiyorduk" derdi. Biz 1954'de Risale-i Nur'u tanımaya başlamıştık. Herhalde 1956 senesinde tanıştık Ulviye anneyle. Ben de Hz. Üstad'ı Emirdağ'ında Ulviye anne ile beraber ziyaret etmiştim.

Ulviye anneyle şöyle tanıştık biz: Oğlum Said Özdemir, Hacıbayram Camisi'nde vaaz ederken, Sözler kitabından evde ezberliyor, orada anlatıyordu. Ülviye anne bunu dinleyince, bu vaiz nureddin deyip yaklaşmış; "Ailenizle görüşmek istiyorum" demiş. Said de "Tamam" demiş. O şekilde geldi bizi buldu Ulviye anne. Karşılıklı gidip-gelmelerden sonra konu komşuyu toplayıp derslere başladık biz Ankara'da. Ulviye anne de Âsiye Hanım gibi Bahçelievler semtinde oturuyordu.

Ülviye annenin evine çok gidip geliyorduk. Çocukları tam onun gibi olmadığı için, tam huzurlu olamıyordu. Daha önceden bu anneler tarikatta imişler. Risale-i Nur'u, Üstadı tanıdıktan sonra ibadetleri hizmetleri çok artmış.

ÜSTAD'I EMİRDAĞ'INDA ULVİYE ANNE İLE BERABER ZİYARET ETTİM

Sene 1956. O sıralarda hapisanelere giren nur talebeleri vardı. Bizim hapisler daha başlamadı. Hapisler, işkenceler, sıkıntılar bizden daha önce başlamış. Hapishaneden on kardeş çıktı. Onlar hapishaneden çıkınca tabi Üstadı ziyarete gidecekler. Oğlum Said de onlarla beraber gidecek. Beyim de bana dedi ki "Fırsat bu fırsat, sen de git" dedi. Biz de o nur talebeleriyle beraber gittik.

Ülviye anne, ben, oğlum Said, gelinim -Said'in eşi- Rahime ve küçük kızımız Nuriye beraberdik. Biz gittik Emirdağ'ına. Orada Çalışkan'lar ailesi vardı, hepsi de nur talebesidir. Onlara misafir olduk, bizi çok güzel ağırladılar.

Çalışkan'lara, Üstad'ı ziyaret etmek istiyoruz dediğimizde "Üstad Eskişehir'e gitmek üzere yola çıktı" dediler. Tabi o zaman biz, buraya kadar geldik, Üstad'ı göremeyeceğiz diye çok üzüldük. Ülviye anne dedi ki: "Hiç üzülmeysin. O, bilir. O bizi burada bırakmaz, gelir. Tespihleri alalım, 'Hasbünallah' çekelim" dedi. Biz de hepimiz birer tespih aldık, beş yüz 'Hasbünallah-ü Ni'mel Vekil' çektik. Sonra Zübeyir Ağabey geldi: "Üstad Hazretleri yoldan geri döndü, gitmedi" dedi.

Üstad hanımlarla görüşmezdi. Artık Said "Annemi de getireyim" diye rica etmiş. Üstad da kabul etmiş. Şehir dışında hâli bir tarla; on kişi olarak bizi oraya aldılar. Ülviye anne, ben, oğlum Said, gelinim -Said'in eşi- Rahime ve küçük kızımız Nuriye yanımızda. Beklerken baktık kahverengi bir araba geldi, Üstad içinde. Araba durdu, kapısını açtılar... Bana, "Hadi önce sen ziyaret et" dediler. Ben daha Üstad'ın makamını tanımamıştım. Risale-i Nur okuyoruz ama daha tam anlayamamıştık. Çok büyük bir evliya'yı ziyaret edeceğim diye aklımda konuşmak istediğim çok şeyler vardı, dua da isteyecektim.

Ben gittim, arabaya yaklaştım. Baktım ihtiyar bir zat oturuyor içeride. Hicab ettim onunla konuşmaya. Elimi uzattım, elini öpeceğim; kolunu şöyle kaldırdı Üstad, kolunu öptüm. Bizim oralarda adettir zaten, kol öperler. Üstad da zaten kadına el öptürmez. Kolunu öptüm "Dua et" dedim. "Beni ziyaret etmek isteyen kitapları okusun, beni ziyaret etmiş gibi olur" dedi. Sonra, "Buraya kadar zahmet edip gelmeyin" dedi. Üstad yavaş konuşuyordu, fazla duyulmuyordu. Ülviye anne de yanımdaydı, "Üstad ne diyor?" dedim. "Kitapları okuyun, buraya zahmet edip gelmeyin" diyor dedi. Benim küçük kızım Nuriye de vardı, o da yanımdaydı. "Ona da dua et" dedim. Küçüktü, Üstad elini başına geçirdi... O kadar oldu işte. Kolunu öptük, duasını aldık.

Üstad bir de bize, hepimize yol parası verdi. Büyüklere birer lira, küçüklere ellışer kuruş verdi. "Bunlar yol paranız" dedi. Ülviye anne: "Bunlar bereket parasıdır" dedi bize. Üstad dua ediyordu, elleri açık olarak dua ederken araba aldı götürdü... Üstad'ı ziyaretimiz bu şekilde olmuştu.

RİSALE-İ NUR'U NASIL TANIDIĞINI ŞU ŞEKİLDE ANLATMIŞLARDI

Ulviye anne Risale-i Nur'u tanıma hatırasını şöyle anlatırdı:

“Kastamonu’da bir eve mevlide gitmiştim. Orada bir kitap gördüm. O kitap güneş gibi parlak gözüktü bana. Evin sahibi ‘İsterseniz alın okuyun, okuyunca geri alırım’ dedi. Kitabı alıp eve geldim. Baktım, kapağında eski harflerle ‘Asâ-yı Mûsa Müellifi Bediüzzaman Said Nursi’ yazıyor. Kitabı Hemen okumaya başladım.

“Asâ-yı Mûsa kitabını okudukça, kitabın müellifini, Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerini görmek, onu ziyaret etmek arzusu şiddetlendi bende. Ne yapıp edip Üstad’ı görmeyi, ziyaret etmeyi arzu ediyordum. Hiç olmazsa kapısının tokmağını öpebilsem diyordum. Bir gün Saniye hanımla beraber Üstad’ı ziyarete gittik. Ahdim üzerine, kapı tokmağını öpecektim; ama Üstad’ın evinin kapısı açıktı. Baktık, Üstad merdiven başında durmuş, bir güneş gibi parlıyor, bizi bekliyordu. Tıpkı Asâ-yı Mûsa kitabını ilk defa gördüğüm şekilde parlıyordu. Merdivenlerden çıkarken ayaklarım tutmuyordu, titriyordum. Üstad, uzunca müddet bize bir ders verdikten sonra yanından ayrıldık.” Ulviye annenin Hz. Üstad’la görüşme şeklini, yanlarında başka kimse var mıydı, içerdeler mi, dışarıdalar mı hatırlamıyorum artık o kısımları. O sıralarda hem yeni olduğumdan, hem de aradan çok zaman geçtiğinden dolayı aklıma gelenler bunlar.

BEY’İM BAŞTAN MUHALİFTİ SONRA DOST OLDU

Ulviye Sümer, Münire Özdemir’e anlatıyor:

“Risale-i Nur kitaplarını okudukça, onlara olan bağlılığım günden güne gittikçe artıyordu. Bizim bey: ‘Hanım, bu kadar üstüne düşme’ diye ikazlarda bulunuyordu. Ben de, ‘Efendi, evimizin önünden bir sel aksa, sen o seli durdurabilir misin? İşte, ben de öyleyim. Ne olur, bana dokunma’ diye cevap veriyordum.

“Bir gece teheccüde kalkarken beyim sinirlendi; çok ibadet ediyorsun diye maşayı aldı vurdu, kafamı yarıdı, kan içinde kaldım. Bir odaya girdim, kapıyı içerden kilitledim, kendi kendimi tedavi ettim orada. Sonra beyim yatıyor; uyuyunca onu korkutuyorlar, boğuyorlar rüyasında... Gelip kapıyı çaldı, ‘Ülviye kapıyı aç!’ dedi. ‘Açmam, sen beni döversin’ dedim ve açmadım kapıyı. ‘Aç bir şey yapmayacağım’ diye ısrar edince açtım kapıyı. ‘Ben artık bir daha sana karışmam, sen istediğin gibi ibadetini yap, yaşa’ dedi. Rüyasında ona, ‘Seni ailenin yüzü suyu hürmetine affettik’ demişler. Bey’im baştan böyle karşı çıksa da, gece ona ne göründü artık bilmiyorum, sonra o da dost oldu. Bana karışmazdı artık. Böyle bir olay geçti başımdan.” Ulviye anne beyi ile ilgili bu hatırasını bize böyle anlatmıştı.

Ülviye anne, birkaç sene sonra bir Cuma gecesi banyosunu yapmış, oturmuş koltukta, öylece vefat etmiş orada.

RİSALE-İ NUR’DA ULVİYE SÜMER

Ulviye Sümer’in ikisi Kastamonu Lâhikasında, beşi de Emirdağ Lâhikasında olmak üzere, Risale-i Nur’un Lâhika mektuplarında yedi kere ismi geçmektedir.

Bediüzzaman Hazretleri Kastamonu’da iken (1936-1943) Isparta canibine yazdığı mektuplarda Kastamonulu hanım talebelerinin isimlerini tek tek sayarak onlardan bahsetmektedir. Mektuplar dikkatle okunduğunda, Hz. Üstad, Kastamonulu ve Ispartalı Hanım talebelerinin karşılıklı selam ve dualarına mektuplarıyla aracı olmakla beraber, birbirlerinin güzel hizmetlerini örnek gösterip, onları hem teşci ediyor, hem de karşılıklı sevgi ve muhabbetlerini tesis ediyordu, gıyaben. Şöyle:

“Burada başta Âsiye olarak Ulviye, Lütfiye gibi çok çalışkan hanım şakirdler, Medrese-i Nuriye’deki hemşirelerine ve selâm gönderen Sabri’nin refikasına hem kardeşlerine arz-ı hürmet ve selâm ve dua ederler.” (Kastamonu Lâhikası 142)

“Hâfız Ali’nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şahide değerinde, burada Risale-i Nur’a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz var. Meselâ Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Aliye gibi Risale-i Nur’un şakirdleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve dua ediyorlar.” (Kastamonu Lâhikası 153)

İsimleri geçenlerden Ümmühan (Ergün) İslamköylü Hafız Ali Ergün Ağabeyimizin mübarek zevceleridir. Şahide (Yüksel) ise Bolvadinli kahraman bir nur talebesidir, merhum Atıf Ural’ın ağabeyi Kemal Ural’ın kayınvalidesidir.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri Emirdağ’ında iken yazdığı mektuplarında ise, Kastamonu’da bıraktığı hanım talebelerine hitap ederek onları unutmadığını, her gün dua ve manevî kazançlarına eskisi gibi ortak ettiğini yazıp, onları hizmetler için teşci ediyor.

“Kastamonu’da iken nasıl her gün dualarımda ve manevî kazançlarımda Nur’un has şakirdlerinden Âsiye, Ulviye, Lütfiye’ler, Zehra’lar, Şerife’ler, Hacer’ler, Necmiye’ler, Nimet’ler, Aliye’ler hissedar olmak için manen yanımda bulunuyorlardı; aynen şimdi de öyledirler.

“Ben sizleri unutmuyorum. Hattâ bugünlerde birden Ulviye, Lütfiye’yi merak ettim. İkinci gün, ikisinin de

mektublarını, hediyelerini aldım; bunların sadakatlarına bir emare oldu. Eskiden beri âdetim hediyeleri kabul etmemek ile beraber; sizin cübbe ve yeleşinizi bu geceki Leyle-i Kadir'de giyip Âsiye ile beraber Kastamonu'daki bütün Nur şakirdleri namına kabul ettim. Fakat kaideme muhalif olmamak için ona mukabil, Emin'de bulunan risalelerimden Lütfiye, Ulviye istediklerini alsınlar veyahut benim hesabıma Mehmed Feyzi ve arkadaşları onların beğendiklerini yazsınlar.” (Emirdağ Lâhikası 177)

Aynı manada bir başka mektup:

“Kastamonu'nun Zehra'ları, Hacer'leri, Lütfiye'leri, Ulviye'leri, Necmiye'leri başka bir sahada (hanımlar âleminde) Nur hizmetinde Feyzi'ye arkadaşlık ediyorlar.” (Emirdağ Lâhikası 224)

Hiz. Üstad onları hiç unutmayor bayramlarını tebrik ediyor:

“Bu dakikada Kastamonu Hüsrev'i Mehmed Feyzi'nin tebrik ve Nur fütuhatının müjdelerini hâvi parlak, güzel mektubunu aldım ve o kıymetli kardeşimiz başta olarak Hilmi, Emin, Beşkardeş'ler, Ulviye'ler, Zehra'lar, Lütfiye'ler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem leyali-i aşerelerini, hem bayramlarını ruh u canımızla tebrik ediyoruz.” (Emirdağ Lâhikası 264)

Şükran Demirel Anlatıyor:

Ulviye anne ile 1956'larda Ankara'da tanıştık biz. Askeri Pilot olan eşim Ali Demirel'in vazifesi Ankara'daydı o zaman. Nasıl olduğunu hatırlayamıyorum, Ulviye anne bir gün bize geldi.

İSTANBUL'DA İLK HANIMLAR DERSİNİ ULVİYE ANNE İLE BERABER BAŞLATTIK

O sıralarda Ulviye anne Ankara'da kızının evinde milletvekillerinin hanımlarına ders yapıyordu. Üstad'tan aldığı izinle yapıyormuş bu dersi. O zaman yasak ya; kitaptan okumuyor, anlatıyor. Artık ne kadar zaman geçti ise o hanımlar: “Sen bu kadar bilgileri nasıl biliyorsun, bunları nereden alıyorsun bize de öğret” demişler. O zaman Üstad'ımıza sormuş Ulviye anne. Üstad, “Risale-i Nur'dan olduğunu anlat” demiş. Üstad'tan izin alınca, Risale-i Nur eserlerini söylemiş hanımlara...

Bizim tayinimiz İstanbul'a çıkınca Ulviye anne ile münasebetimiz kesilmişti.

İstanbul'da, şimdiki bu evimize de çok yakın olan Fatih ilçesinin Kızılelma Caddesi yakınında oturuyorduk. İstanbul'da Galip Gigin vardı. O, çok teksir kolu çevirenlerdendir. Galip Gigin, annesinden gizli yapıyordu bunları. Aslında annesi mübarek, ehl-i tarik bir hanımdı. Annesi biraz yumuşayınca, “Oğlum bu nurcuların annesi kimdir?” diye sormuş, bize geldi. İşte İstanbul'da ilk defa onunla hanımlar derslerini başladık biz. Başka yoktu...

Şöyle oldu İstanbul hanımlarının ilk dersi:

Galip Gigin'in annesi: “Şükran'cım biz boş durmayalım, tarikatçılara gidelim bir şeyler anlatalım” dedi. İşte o zaman, biz de hanımlara bir ders başlatsak diye geldi aklıma. Eşim Ali Demirel'e söyledim bunu. “Ben Mehmed Fırıncı'ya bir söyleyeyim” dedi. Fırıncı: “Ben Üstad'a kadınların ders yapmasına müsaade var mı diye sorayım da öyle başlayın” demiş. Fırıncı, Üstad'a sormuş, “Ders yapılınsın” demiş Üstad¹.

Ama ders nasıl yapılır. Nasıl okunur bilmiyoruz. Ben daha gençtim. Risale-i Nur'u da tam bilmiyorum. Erkek dersleri oluyor evimizde ama ben usul bilmiyorum. Nasıl yapacağız derken aklıma hemen Ulviye anne geldi. Ulviye anneyi çağırallım, nasıl okunacak, nasıl ders yapılacak ondan öğrenelim dedik. Ankara'ya telefon edildi. Meğer Ulviye anne de İstanbul Cevizli'de kızının yazlığı varmış, oraya gelmiş.

Eşim Ali Demirel, Mehmed Fırıncı ve benim rahmetli oğlum Hüseyin gittiler Ulviye anneye. “Cuma günü ben Yeni Cami'ye geleyim” demiş. Cuma günü bizim eve kadınları topladık, Ulviye anne de geldi, böylece ilk ders başlamış oldu İstanbul'da. Ulviye anne bize şöyle edin, böyle edin diye tarif etti. 1959 senesinin Mart ayında oldu bu ders. Ulviye anne iki hafta kadar kaldı İstanbul'da.²

¹ Konuyu Fırıncı ağabeye sordum. Şunları anlattı: “Evet, Hiz. Üstad'a benim vasıtamla hanımlar dersi olur mu diye sordurmuşlardı. Üstad'ımız hanımlar dersi için müspet cevap verdi. Ben de Ali Demirel'e söyledim.”

² Sorum üzerine Mehmed Fırıncı ağabey şu ilavede bulundu: “İstanbul'da hanımlar dersi şöyle başladı: Ulviye anne İstanbul'a gelmişti, Adalar'ın karşısında Kartal/Drados tepesinde oturuyordu. Oğlu savcı idi. Ali Demirel'le gittik onu ziyaret ettik, sonra alıp Ali Demirel'in evine getirdik. Benim ablam, Şükran abla ve Ulviye anne hanımlar dersini başlattılar.”

1960 İHTİLALINDAN SONRA ANKARA’DA 19 NUR TALEBESİNİ POLİS TOPLAMIŞTI

1960 ihtilalından birkaç ay sonra (17 Ağustos) Ankara’da 19 nur talebesini polis toplamıştı. O tarihte eşim Ali Demirel de görevi icabı Ankara’ya gitmişti. Ulus Murat Lokantası üstündeki dersaneye girmek için tam ayakkabılarını çıkarırken, karşı kahvede bekleyen polisler gelip onu da alıyorlar. Aynı gün Ankara’da hanımların mevlidi varmış. Oradan da Ulviye anneyi tutuklayıp aynı karakola getiriyorlar. Gazeteler bunu yazınca, rahmetli oğlum Hüseyin: “Bak anne, babamı Ankara’da tutuklamışlar” diye okumuştur bana. İşte o gece Eşim Ali Demirel ve diğer ağabeyler ile Ulviye anne aynı nezarethanede bir gece beraber kalıyorlar. (Şükran abla bu hatırayı eşi Ali Demirel’in yanında anlattı. Ömer Özcan)

MİLLİYET Gazetesinin 17 Ağustos 1960 tarihinde, **YAKALANAN NURCULAR** başlığı ile verdiği haber özeti:
 “İkisi kadın, 15 nurcu yakalanıp ifade vermek üzere 1. Şube Müdürlüğünde beklerken. Bir kadın nurcu yüzünü gizlerken (en üstte). Radyo altında oturan nurcu Nursi’nin halefi Ziverdir.”

lece nurlu İstikbale kavuşulabilirdi.

Aşağı ve Küçük Medreselerde bunlar ele geçirilirken, bir başka yerde Nurcuların faaliyeti devam etmekteydi. Bu, kadınlar koluydu. Bahçelievlerde 61. sokaktaki 21 numaralı ev üçüncü ve en faal karargahtı. Karargâhı Ulviye Sümer adında bir kadın idare etmekteydi. Bütün ayinleri organize eden bu kadın azılı bir Nuncuydu. İşin güzel tarafı, bayan Nuncunun yanından hiç eksik etmediği şirin kızlardı. Bu güzel ve genç kılların ne işe yaradığı bir türlü anlaşılamıyordu.

15 Ağustos günü Ankara Emniyeti bütün hazırlıklarını tamamlayarak

AKİS Dergisinin hayasızca yaptığı yayın. 24 AĞUSTOS 1960

[MİLLİYET - ANKARA]

YAKALANAN NURCULAR Ankara'da yakalanan Nurcuların sayısı dün ele geçen 6 kişi ile 15 i bulmuştur. Çankırı Caddesindeki bir lokantanın üst katında faaliyette bulunanların arasında iki de kadın bulunmaktadır. Nurcular Devlet Bakanı Artus'un din konusundaki bir beyanatını istisamar maksadıyla bastırıp vatandaşlar arasında Nurculuğun serbest olduğu kanaatini yaymak istedikleri anlaşılmıştır. Yukardaki resimde bir kadın nuncuyu yüzünü gizlerken (en üstte) ve diğerlerini ifade vermek üzere 1 inci şube müdürlüğünde beklerken görüyorsunuz. Altındaki resimde radyo altında oturan Nuru, Nursi'nin halefi Ziverdir.

Milliyet 17 Ağustos 1960

İsmet İnönü'nün damadı Metin Toker tarafından çıkarılan AKİS Dergisi, 17 Ağustos 1960'da Ankara'da muhtelif dersanelerden toplanan nur talebesi ağabeylerimiz için uzun bir haber yapmıştı. Haberde Ulviye annenin ve 16 nur talebesinin adı geçmektedir. Dikkatle okuyunuz... 27 Mayıs ihtilalinin dehşetli yüzü AKİS'te tam aksetmiş. Hakaret, tezyif, iftira, vicdansızlık... Uzun haberin küçük bir bölümü şöyledir:

YURTTA OLUP BİTENLER

Aşağı ve Küçük Medreselerde bunlar ele geçirilirken, bir başka yerde Nurcuların faaliyeti devam etmekteydi. Bu, kadınlar koluydu. Bahçelievlerde 61. sokaktaki 21 numaralı ev üçüncü ve en faal karargahtı. **Karargâhı Ulviye Sümer adında bir kadın idare etmekteydi. Bütün ayinleri organize eden bu kadın azılı bir Nuncuydu.** İşin güzel tarafı, bayan Nuncunun yanından hiç eksik etmediği şirin kızlardı. Bu güzel ve genç kılların ne işe yaradığı bir türlü anlaşılamıyordu.

15 Ağustos günü Ankara Emniyeti bütün hazırlıklarını tamamlayarak Nuncubaşları toplamağa karar verdi. İlk baskın Aşağı Medreseye (Ulus'ta Murat Lokantasının üstündeki dersanedir. Ömer Özcan) yapıldı. Burada ele geçenler yabancı değillerdi. Saidi Nursînin baş müridi Ziver Gündüzalp, Mustafa Sungur ve medresenin kâtipliğini yapan Ekrem Göker orada yakalandı. Aşağı Medresenin arşivleri Emniyet mensupları için pek faydalı oldu. Bu arşivlerde Nurcuların ileri gelenleri birer birer dosyalanmıştı. Bunlardan Gedikli Başçavuş Fahri Türkmen, Pilot Başçavuş Ali Demirel, İsmail Kurucu, Abdullah Yegin, Ali Gürbüz, Sabi Özdemir, Mehmet Çağlar, Tevfik Özdemir, Kâmil Çavdar, Halim Tunçbilek, Hüseyin Biçer, Osman Çağlar adlarındaki şahıslar derhal toplandı. Ayrı ayrı ifadeleri alındı. İfadelere bakılırsa hepsi masumdu. Hepsî, sadece dini bütün müslümandı. Adamların tek günahı Atatürk ismi anılınca soğuk soğuk terlemelerinden ibaretti. Bir de İnkılâp kelimesinden hoşlanmıyorlardı.

Emniyet mensupları Aşağı Medreseyi bastıkları anda, bir kısım Birinci Şube memurları da Bahçelievlerde araştırma yapıyorlardı. Bahçelievlerdeki araştırma da verimli oldu. Nurcu kadınlar yakayı ele verdiler.

Bir üçüncü baskın da Nurcuların yayın işlerini tanzim eden matbaaya yapıldı. Matbaa Denizciler caddesindeydi. Salih Özcan adında azılı bir Nurcuya aitti. Hilal Basımevi adı altında çalışan bu basımevinde Nurculuğa ait yığınla mevkute ele geçti. Matbaanın sahibi Adapazarında yedek subaylığım yapmaktaydı. **AKİS, 24 AĞUSTOS 1960**

Fatma Aydoğdu Ural Anlatıyor:

Merhum Atıf Ural'ın eşi, yine merhum olan Mehmed Günay Tümer'in ablasıyım. Babam hâkim idi. Kastamonu'da da görev yaptı. Eşim Atıf Bey 1966'da, kardeşim Günay Tümer ise 1995 senesinde vefat etti.

Ulviye anne Kastamonu'da iken biz de Kastamonu'da idik. Annem de Ulviye anne de ilk başlarda ehl-i tariktiler. Birbirlerini çok severlerdi. Ulviye anne bize gelir giderdi. Annem tifoya yakalandığında sokak kapısına tifo hastası olduğu için eve girilmemesi gerektiği doktorlar tarafından yazdırılmıştı. Ulviye anne, annemin hastalığını duyunca koşup geldi. İçerisi tehlikeli olduğu için almak istemememize rağmen hiç aldırmadan girdi. Anneme geçmiş olsun dedi, epeyi oturdu. O zaman ben çok etkilendim. Ulviye anne o tehlikeli hastalığı hiçe saymıştı, çünkü kapıdaki yazıyı okuyanlar eve giremiyorlardı. O zamanlar tifo çok tehlikeli sâri bir hastalıktı.

Daha sonra Ulviye anne Ankara'ya kızının yanına gitti, orada kaldı. Mustafa Sungur ve kardeşim Mehmet Günay Tümer Ulviye annenin ziyaretine giderlermiş. Suriye'den gelen bir şeyh efendi müritlerini dolaşırdı; Ulviye anneye gittiğinde, Ulviye anne Mustafa Sungur'u çağırmış. Mustafa Sungur şeyhe birkaç sual sormuş. Beklediği cevapları alamayınca, "Bu kadar kişinin vebalini alıyorsun" diye nasihat etmiş, epeyce konuşmuş. Allah ondan razı olsun. Ondan sonra bu şeyhi bir daha görmedik.

Ulviye anne bize geldiğinde Risale-i Nur'dan parçalar naklelerdi. O zamanlar ortalık çok tehlikeliydi. Evler basılıyor, kitaplar müsadere ediliyor, geri verilmiyordu. Zaten daktilo ile yazılmış kitaplardı. Kitaplarımızı bulunamayacak şekilde saklıyorduk. Nur talebeleri hapislere atılıyordu. Aleyhimizde çok kimseler vardı. Risale-i Nur'dan çok sevdiğim şu bölümü; "Eğer o istidat çekirdeğini İslamiyet suyu ile imanın ziyasıyla, ubudiyet toprağı altında terbiye ederek evamir-i Kur'aniyeye imtisal edip..." ilk defa Ulviye anneden duymuştum.

Merhume Ulviye Sümer'in İstanbul/Kartal kabristanındaki mezarı

(1913 – 1976)

ÜMMÜHAN ERGÜN

Nur Fabrikası sahibi, Denizli şehidi, İslamköylü Hafız Ali Ergün'ün akıl sınırlarını zorlayan yazı hizmetleri dağlar, okyanuslar büyüklüğündedir. Az çok Risale-i Nur okuyan hemen herkes Nur Fabrikası sahibini bilir, tanır. Biz bu araştırmamızda iki çalışanı olan bu Fabrika'nın içine, içerdeki diğer nur hizmetkârına bakmaya çalıştık. Hafız Ali'nin mübarek zevcesi Ümmühan Ergün annemizden bahsediyorum... Hiç mübalağasız hizmetin, ihlâsın, fedakârlığın ve ahlakın zirve yaptığı bu hanım kahramanın hayatını araştırdıkça, bizim gözlerimiz kamaştıkça kamaştı. İksiri bozmamak için ayrıntıları okunacak metne bırakıyorum.

Ümmühan ismi Kastamonu Lâhikasında, diğer hanım kahramanlarla beraber şöyle geçmektedir: "Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şahide değerinde, burada Risale-i Nur'a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz var. Meselâ Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Aliye gibi Risale-i Nur'un şakirdleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve dua ediyorlar." (Kastamonu Lâhikası 154)

Hafız Ali ve Ümmühan Ergün'ün ortak bir yeğenleri var Isparta/İslamköy'de, İrfan Duman... Bir de İrfan ağabeyin annesi Fatma Duman annemiz var. Asıl bilgi kaynağımız da, şimdi 90 yaşında olan Fatma Duman'dır. Fatma anne bir ömür boyu Ümmühan anne ile beraber yaşamış, vefatı da onun kucağında olmuş. Okunacak hatıralar anne oğlun ortak ürünüdür, yazılan metnin son halini beraber tashih ettiler. Kendilerine teşekkür ediyorum.

Ümmühan Ergün'ün doğum tarihi: 5 Mart 1913, Vefat tarihi: 17 Nisan 1976.

İrfan Duman, Teyzesi Ümmühan Ergün'ü Anlatıyor:

Denizli şehidi merhum Hafız Ali'nin zevcesi Ümmühan Ergün benim teyzemdir, daha doğrusu annemin teyzesidir. Hafız Ali Ergün de dayımdır, yani annemin teyzesi Ummuhan'ın oğludur. Annem Fatma Duman 1929 doğumludur, şimdi 90 yaşında. Bunların hepsi de İslamköylü'dür

Teyzem Ümmühan'ın künyesi: Babası Ayan Oğlu Abdullah, annesi Ayşe... Kardeşleri Hatice ve Seden... Abla Hatice de hafızdı, Seden küçük kardeşleridir. Seden benim annemin annesidir, annemin doğumunda vefat etmiş. Teyzemin kayınvalidesi yani Hafız Ali'nin annesi Kula Mahmud'un kızı Ummuhan'dır. Görüldüğü gibi kayınvalide gelin aynı adı taşıyorlar. Teyzemin kayınpederi, yani Hafız Ali'nin babası ise İneagalar'ın Şehid Ömer'dir. Şehid denmesi harpte şehid olduğu içindir.

Ben İrfan Duman 1958 İslamköy doğumluyum. İlk ve ortaokulu İslamköy'de, liseyi ve Eğitim Enstitüsünü Isparta'da bitirdim. Şuhut, İslamköy ve Birecik'te on yıl öğretmenlik, Uluborlu'da on yıl İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 5 yıl da yine Uluborlu'da ilçe Kaymakam vekilliği yaptım, 2007'de emekli oldum. Emeklilikten sonra Hafız Ali'nin dayımın talebesi Hasan Ergünel hocamla yedi sene beraber olduk. Gece gündüz 24 saat beraberdik neredeyse. Hafız Ali dayım 1944'de, Hasan Ergünel hocam askerde iken vefat ediyor. Askerden döndükten sonra mektuplar Hasan hocama gelmeye başladı.

Ümmühan

Ergün teyzemi çok gördüm, vefat ettiğinde ben 18 yaşındaydım. Beni de okuttu, elifbayı, namaz surelerinin hepsini ondan öğrendim. Benim adımla Ümmühan teyzemin babası, kendi adını vererek, Abdullah olarak koymuş. Nüfusta adım İrfan yazar ama benim buradaki esas ismim Abdullah'tır.

Teyzem Ümmühan Ergün ile ilgili anlatacağım hatıralar, bizzat kendi yaşadığım ve şahid olduğum olaylar olmasına rağmen, teyzemle beraber bir ömür boyu hayat geçiren annem Fatma Duman'ın da tashihinden geçirerek aktarıyorum. Ta ki yanlış bir bilgi vermeyelim. Ömer Özcan kardeş bu hassasiyeti sizin haklı talebiniz üzerine gösterdim.

VEFATINA YAKIN BİZİM EVDE KALMAYA BAŞLADI

Hafız Ali dayım 1944'de Denizli'de vefat ettikten sonra, Ümmühan Ergün teyzem hep İslamköy'de yaşadı, bir daha hiç evlenmedi. Vefatına altı ay kala hastalandı, bizim eve taşındı. Çocuğu olmadığı için bakacak başka kimsesi yoktu. Annem onu çok sever, o da annemi çok severdi. 1929 doğumlu annemin adı Fatma Duman...

Vefatından üç ay önce çocuklar ben öleceğim hakkınızı helal edin demeye başladı. Son iki ayda hastalığı ilerledi, vefatına 15 gün kala da beni evime götürün, evimde öleyim dedi. Annem de onunla beraber evine yerleşti, vefatında yanındaydı. O hastalık döneminde bütün köylü ziyaretine gelip helallik dilediler.

ÇOCUĞU OLMADIĞINDAN KÖYÜN ÇOCUKLARINI EVLADI GİBİ SEVERDİ

Ümmühan teyzem aklın alamayacağı kadar temiz ve titiz bir hanımdı. Biz bayramlarda annemizin babamızın ellerin öptükten sonra doğru teyzemize giderdik. Teyzem öğle vaktine kadar beni bırakmazdı, tutardı yanında. Kendi yetiştirdiği hafızlar gelirdi ziyaretine. Onun bir çanağı vardı, o çanakta on kuruşlar, 25 kuruşlar olurdu. O paraları babama bozdurtuverirdi, hazırlardı onları önceden. Her gelene on kuruş, yirmi beş kuruş gibi verirdi. Köyün bütün çocukları gelirdi. Bayramın ikinci gününde de Hafız Ali dayımdan ve teyzemden okuyan anne babaları gelirdi ziyaretine.

Kendi çocuğu olmadığı için köyün bütün erkek ve kız çocuklarını evladı gibi sever, onlarla şakalaşır onlara günlük hayatta lazım olacak dini, ilmi davranış bilgileri verirdi.

Bir yere gideceği zaman, sadece bir gözünün görüneceği şekilde bağlardı yaşmağını. Erkeklerin önünden geçmez, daima ara yolları tercih ederdi. Bir misafirliğe gittiği zaman çok edepli davranır, kendisi de öyle isterdi.

Risale-i Nur'un Hanım kahramanlarından Ümmühan Ergün İslamköy'de evinin önünde

VEFATINA KADAR ÖMRÜ HEP HİZMETLE GEÇTİ

Hafız Ali dayım 1944'de vefat ettikten sonra köyde ne kadar hafız hanım kız varsa hepsini teyzem okuttu. Belki de elli kadar hafız yetiştirmiştir. Kendisi de hafızdı.

Ümmühan teyzem disiplinli bir kadındı. Ben çocuk olduğum için okuttuğu kızlarının içine girip çıkıyordum. Kızları iki dizi üstünde kitap gibi dizerdi etrafına, bir kişi tık desin mümkün değil. Birisine okuturken, diğerlerine de aynı sayfayı açtırır, hepsine takip ettirirdi. Bazen öbürlerine sorar,

kaf yerine kef dedi mi birisi, diğerlerine yanlış okuduğu yer var mı diye sorar; yok derlerse niye takip etmediniz diye bir fırça atardı. Bu okuma konularında çok hassastı.

Vefatına üç ay kala rahatsızlanıncaya kadar, sonuna kadar ömrü hep hizmetle geçti. Köyün kızlarının tamamını okutmuştur yani. Risale-i Nur kitaplarının üstüne tedbir olarak kap geçirerek Kur'andan, hadisten ders okuyorum diye okurdu çocuklara. Kızlara bilhassa Tabiat Risalesinden okurdu. Kur'an okuttukları çocuklardan katiyen hediye kabul etmiyordu. Bunu alırsak ihlâs bozulur derdi. Hediye verir, kesinlikle kimseden hediye almazdı. Daha Hafız Ali dayım hayatta iken, hediye almayalım diye beraber karar almışlar. Bunu kendisi anlatmıştı bize.

RAHATSIZ OLUYORSAN SANA MÜSAADE EDEBİLİRİM

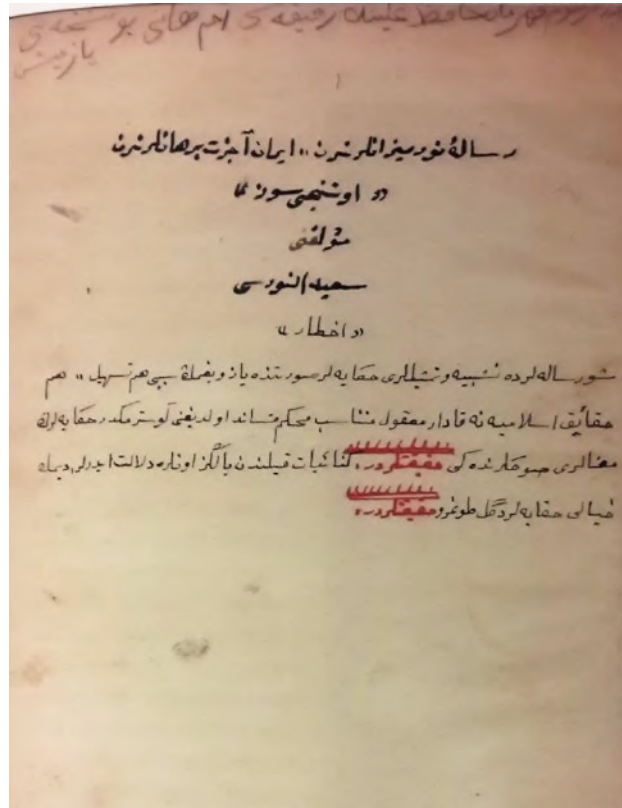
Ümmühan teyzem, eşi Hafız Ali dayımdan da bahsederdi. "Kur'an okurken öyle güzel bir sesi vardı ki..." diye anlatırdı.

Bir gün şöyle demiş Hafız Ali dayım: "Eğer sen bu gelen gidenlerden, jandarma baskınlarından, okuttuklarımdan, yazdıklarımdan rahatsız oluyorsan, ben sana müsaade edebilirim. Yediğimiz içtiğimiz belli, zengin de değiliz."

Teyzem de: "Bir kuru dilim ekmek de olsa, soğan ekmek de olsa ben seninle beraberim, bu hizmette beraberiz. Bir dilim ekmek, bir soğan bulsak bölüşürüz" diye cevap verdiğini söylerdi bize. Çocukları olmayınca çok üstelememiş dayım, ben seni tutmuş olmayayım demiş yani. "Sen nerdeysen ben ordayım, seninle beraber ben de hizmet ederim" demiş teyzem. Bunları bana Ümmühan teyzem bizzat anlatırdı.

İslamköy'de risaleleri yazıp çoğaltan 17 kalem vardı. Bunlardan ikisi Hafız Ali dayımla, zevcesi Ümmühan teyzemdir. Teyzem de çok risale yazmış, dayıma hep yardım edermiş. Gelen mektuplardan bir nüsha da teyzem çoğaltmış.

Geçimlerini sağlamak için tarlalarını ortaklığa veriyorlar, yani kalkan ürünü ortakla paylaşıyorlar. Bir de bağları var. Bağlarından kalkan üzümle teyzem dayımla beraber toplayıp geliyor, onu kaynatıyorlar pekmez yapıyorlar. Bir kış boyunca öğünlerini şibit (ince yufka) ile hoşaf veya haşhaş yağı ile pekmez bulamacını bazlamaya (kalın yufka) batırarak geçiriyorlar. Bir de her evde olan tarhana, bulgur... Bütün yiyecekleri, geçimleri bu, başka bir şeyleri yoktu. Namerde muhtaç olmamışlar hiç.

İslamköylü Hafız Ali'nin mübarek zevcesi Ümmühan Ergün'ün yazdığı 10. Söz Haşır Risalesinin ilk sayfası. Sayfanın başına Hz. Üstad şöyle yazmış: "Şehid-i merhum kahraman Hafız Ali'nin refikası Ümmühanî bu nüshayı yazmış."

EVİN DUVARI İÇİNDE SAKLANAN RİSALE-İ NUR KİTAPLARI

Duvarları kerpiç, içi ahşap olan evleri iki katlı idi. Yukarıda bir oda, aşağıda bir oda vardı. Aşağıdaki odada Ümmühan teyzem, yukarıdaki odada da Hafız Ali dayım oturuyor. Orada gelenlere risalelerden yazar, okur, okutur, gelen mektupları çoğaltıyor. Aşağıdaki oda daha büyüktü. Orada tarhana, bulgur, ekmek gibi erzak da muhafaza ediliyordu.

Ümmühan teyzem Hafız Ali dayımın yazdığı Risale-i Nur kitaplarını uzun müddet muhafaza etmiş. Dayım jandarmanın müdahalesi olduğu dönemlerde duvarların içinde dolaplar yaptırıp, oralarda muhafaza etmiş onları. Evin duvarları kerpiçtendi. Bizim İslamköy’de eski evlerimizin duvarı seksen santim kalınlığındadır. Kerpicin boyu 40, eni 20 santimdir. Duvar yapılırken kerpiçler iki tane diklemesine, dört tane de onların yanına yanlamasına konularak yapılır. Ben dayımın evi yıkılırken görmüştüm; dayım o yanlamasına konan kerpiçlerden bazılarını çıkarmış, içine risale kitaplarını yerleştirip tekrar kapatmış. Arandığında bulunmasın diye...

Teyzemin çocukları olmadığından, vefat ettiğinde evi miras olarak bize düştü, evi biz başışladık. Dayımın evi şu anda hanımlar için Kur’an kursudur. Her Cuma Risale-i Nur dersi oluyor orada.

Sana verdiğim teyzemin o fotoğrafı kendi evlerinin önünde çekilmiş. Tahminen teyzem orta yaşlarını geçmişken, 1956’larda çekilmiş olabilir.

BEDİÜZZAMAN ÜMMÜHAN TEYZEMİ EVİNDE ZİYARET EDİYOR

Bu hatırayı Hasan Ergünel hocamdan aktarıyorum:

Hız. Üstad 1956’da¹ şimdi müzede olan araba ile İslamköy’e geliyor. Eskiden yollarda asfaltlama olmadığından Isparta’dan bir araç geldiğinde tozu dumanı kaldırır, köyün çocukları hemen koşardı.

Yolda Hasan (Ergünel) hocamla karşılaşıyorlar. Üstad Hafız Ali’nin evini sen tarif et Hasan demiş. Hasan hocam arabanın yanında kapı kulpunu tutarak yürüyor, Ümmühan teyzemin evine geliyorlar. Hasan hocam, Üstad geldi diye teyzeme haber veriyor. Teyzem evden çıkıyor, Üstad kolunu kaldırıyor, cüppesinin üstünden öpüyor.

Orada hala duran düzgün bir taş vardır, o taşın üstüne çıkıyor Üstad; “Ben buraya niye geldim biliyor musunuz? Risale-i Nur’un neşvünema bulmasında çok büyük hizmetleri olan, nurları dünyaya tanıtan Hafız Ali ve İslamköylüleri tebrik etmek için geldim” diyor. Üstad İslamköy’de fazla kalmadan Atabey’e geçiyor.

TEYZEM HAFİZ ALİ DAYIMIN MEZARINI İSLAMKÖY’E İSTEMİŞTİ

Bizim iki kamyonumuz vardı. Hafız Ali dayımın vefatından 24 sene sonra, 1968’de Ümmühan teyzem babama diyor ki: “Burhan, masrafı neyse ben vereyim, gidin Denizli’ye dayınızın mezarını İslamköy’e alın gelin, orada gidip gelen olmaz, okuyan olmaz.” Ben babamların gidip boş döndüklerini, yapılan konuşmaları çok iyi hatırlıyorum. O sırada on yaşındayım.

Ümmühan teyzem babamı çok severdi. Anamın teyzesiydi ama babamı damadı gibi görürdü. Babam da kayınvalidesi gibi bakardı ona. Babam Burhan Duman ile Osman ve Mehmet amcalarım üç kardeş beraber gittiler Denizli’ye. Önce kabir nakli için resmi izin işlerini hallediyorlar. Fakat Denizli’de Zahir Pazarı vardır, oranın tüccarları izin vermiyorlar. “O bizim şehidimiz, Denizli’de şehid oldu, şehid götürülmez yerinde kalır” deyip izin vermiyorlar. Babamlar ne kadar ısrar etseler de olmuyor. Muhtemelen (zahiriye) Hafız Mustafa Kocayaka ağabeyler müdahale etmişler. O zaman babam: “Madem siz koskoca bir şehir olarak dayımı bu kadar çok seviyorsunuz; bizim yerimiz köydür, götürmeyelim, burada kalsın” diyor. Babam ile Osman amcam da Hafız Ali dayımın talebesiydi, ondan okumuşlar.

Babamlar üzüntülü olarak geldiler İslamköy’e. “Vermediler, Denizliler bizden fazla dayıma sahip çıkmışlar, ne kadar çok seveni varmış orada, ne mutlu her kese böyle nasip olmaz” diye konuştular teyzemle. Teyzem: “Tamam oğlum, ne yapalım madem onlar sahip çıkmışlar biz buradan okuyalım, her yerden varır dualar” demişti. Ben bunları dinledim. Senede bir iki sefer annemi Denizli’ye, dayımın kabrine götürüyorum.

SÜLEYMAN DEMİREL HAFİZ ALİ DAYIMDAN DERS ALMIŞ

İslamköylü Süleyman Demirel de Hafız Ali dayımdan ders almış. Babam Burhan Duman ile Süleyman Demirel aynı yaşta oldukları için, “Biz arka kapıdan girer, Hafız Ali dayımda okuduktan sonra, bahçeden birer birer çıkar giderdik” derdi bize. Süleyman Bey, sadece ilkokulu okuyor

¹ Ağabeyler Anlatıyor-1 kitabımızda hatıralarını yayınladığımız Hasan Ergünel ağabey, Üstad’ın İslamköy ziyaretini herhalde 1954 olabilir diye söylemişti. Ö.Özcan

İslamköy’de, sonra ayrılıyor. En küçük kardeşleri Ali Demirel iyi okumuş risalelerden. Yazma konusunda da belli bir seviyeye kadar gelmiş.

HAFIZ ALİ DAYIMIN SOYADI ASLINDA ‘ERGÜN’ DEĞİL, ‘ERGİN’DİR

Hafız Ali dayımın soyadı aslında ‘Ergün’ değil, ‘Ergin’dir. Bu kesindir. Hatta teyzemin mezar taşında bile Ümmühan Ergin yazar. İslamköy’de bütün köylünün soyadlarını Şamlı Hafız Tevfik’in yeğeni, yani kardeşinin oğlu Kâtip Mesud koymuş. O, İslamköy’de muhtarlık kâtibi idi. Bu insan ermiş manasını düşünerek ‘Ergin’ koymuş. Köyde Ergün soyadlı başka aile var zaten. Soyadı kanunu çıktığında bir köyde iki kişiye aynı soyadı verilmezdi zaten.

İslamköy’de bulunan mezar taşında: “Abdullah kızı Ümmühan Ergin. Ruhuna Fatiha” yazıyor.

(1938 -)

YILMAZ DUMAN

Denizlili Emekli Lise Öğretmeni Yılmaz Duman, 1951'de Türkiye'de ilk açılan yedi İmam Hatip Okulundan birisinde, Isparta'da okumuş bahtiyarlardandır. O tarihlerde Said Nursi hazretleri de Isparta'dadır. Yılmaz Duman'ın arkadaşlarıyla beraber kaldığı ev de, Hz. Üstad'ın şimdi müze olan evine çok yakındır, komşudurlar. Talebe Yılmaz, Bediüzzaman'ı her zaman görmektedir. Isparta Tugay Camii temel atma merasiminde de Üstad'la yan yana dururlar. Yılmaz ağabeyin kamera çekimlerinde, bu kitapta hatıraları yayınlanan okul arkadaşı Osman Aksoy ağabeyimiz de beraber bulunmuştur. Kaydettiğimiz hatıraları, kendisine ve adı geçenlere tashih ettirilmiştir.

Yılmaz Duman Anlatıyor:

Denizli'nin Çal ilçesinin Akkent köyünde 1938 yılında doğmuşum. İlkokulu köyde bitirdikten sonra, iki sene Kur'an kursuna devam ettim. 1951'de ilk İmam Hatip Okulları açıldı, ben Isparta İmam Hatip Okuluna 1952'de gittim, 1959 yılında mezun oldum. Babam İsmail Duman köyümüzün belediye başkanıydı. Babamın imam hatip okullarının açılmasında hükümet nezdinde çok gayreti olmuştu. Başbakan Menderes Denizli'ye geldiğinde bu okulların açılması için söz alıyor; açılmadığını görünce 1950'de Ankara'ya gidiyor, Menderes'in otomobilini yolda durduruyor ve sözünü hatırlatıyor. Menderes o anda, orada, yanında bulunan Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri'ye kesin talimatını veriyor. 1951'de Türkiye'de yedi ilde ilk İmam Hatip Okulları açılmış oldu.

BABAMIN BEDİÜZZAMAN HAKKINDA SÖYLEDİKLERİ İÇİME TEMEL ATMIŞ OLDU

Ben on yaşlarında iken bir gün babam bana dedi ki: "Oğlum, burada Denizli hapishanesinde yatmış olan bir adam var, çok muhterem bir zat. Bu zatı devamlı izliyorlar, takip ediyorlar, baskı yapıyorlar, zulmediyorlar" dedi. Bu sözler benim içime bir temel atmış oldu.

Tam İmam Hatip Okulunu bitireceğim sırada babam 48 yaşında vefat etti. O zaman İmam Hatip mezunları yedek subay oluyordu ki, bu uygulama en son bizde bitti, ben hemen askere gittim. Bu arada Ankara'da İlk Öğretmen Okulunu bitirdim. İki ay ilkokul öğretmenliği oldu. Sonra Bursa Eğitim Enstitüsünü kazandım. Okurken müftünün yardımıyla Bursa'da murakıplık tayinimi çıkarttım. Mezun olduğumda mezun olduğum Isparta İmam Hatip Okulu yanındaki liseye öğretmen olarak tayin olundum, aynı okuldan 1987 yılında emekli oldum. Ağaçla ilgili her türlü yakma işini yapıyorum. Ağaç levha üzerine ayet, hadis, besmele yazıyorum. Cami, okul gibi tarihi yapıların resimlerini yapıyorum.

İLERİDE ÜLKENİN KADERİ BUNLARIN ELİNDE OLACAK

Isparta İmam Hatip Okulunda talebe iken Isparta'nın Tepeci Mahallesinde, Üstad'ın müze şekline dönüşen evinin iki ev altında, 4 arkadaşla beraber tek odalı bir evde kalıyordum ben. İki sene oturdum orada. Her zaman görüyordum Üstad'ın gelişini, gidişini, arabaya binişini.

Üstad'la zaman zaman Cuma namazlarında da karşılaştık. Ulu camiye geliyordu, biz de orada oluyorduk. Bizim beyaz şeritli okul şapkalarımız vardı. Üstad bizi gördüğü zaman soruyormuş; İmam Hatip talebeleri denilince Üstad: "İleride ülkenin kaderi bunların elinde olacak" dermiş. Bugün Cumhurbaşkanı, birçok bakan, milletvekilleri, valiler imam hatip mezunudur. 1957'de söylüyor Üstad bunu.

TUGAY CAMİİ TEMEL ATMA MERASİMİ

Bir gün bizi topladılar okulda, Tugay'da cami temel atma merasimi var diye ilan edildi. İmam Hatip Okulundan Tugay'a yürüyerek gittik biz. Ben Üstad'ın dibinde yan yana idim, aramızda bir kişi

vardı. Tarihçe-i Hayat'taki o fotoğrafta görülüyoruz. Şimdi düşünün; 1950 yılına kadar oradan oraya sürgüne gönderilen, zehirlenen, zulmedilen bir kişi bir generalin, bir albayın, bir binbaşının yanında yan yana duruyor; cami temel atma merasimine geliyordu. Bu şekilde Demokrat Parti zamanında, Üstad Bediüzzaman'a iade-i itibar yapılmış oluyordu.

Cami temeli açılmış, birkaç metre derinlikte bir çukur var. Çukura basamak şeklinde tahtadan yapılmış basamaklardan iniliyor. Üstad o çeviklikle geldi, malayı aldı, el arabasının içinde hazırlanmış harcı aldı ve temele attı. 1957'de (12 Nisan 1957) Üstad'ın vefatından üç sene önce oluyor bu iş. Temele bir de bir şişe atıldı. Şişenin içerisinde temel atma bilgileri, caminin temelinin ne zaman atıldığı, kimler bulundu gibi bilgiler vardı. (Daha ayrıntılı bilgi için Osman Aksoy maddesi okunabilir)

HESNA ŞENER BENİM TALEBEMDİR

Isparta'da kızım kaza geçirmişti. Doktoru 1944 yılında Denizli mahkemesinde Üstad'ı beraat ettiren hâkimlerden Hesna Şener'in kardeşi Faik Şener idi. Faik Bey, kendi kızı olunca adını, kardeşine izafeten Hesna ismini vermiş. Hesna Şener benim talebemdir. Hesna tıpkı halası gibi hukukçu oldu, şimdi Isparta'da avukatlık yapıyor.

(1936 -)

YUSUF ÜNLÜ

Cüppeli Ahmed Ünlü hoca efendinin babası Yusuf Ünlü hoca efendi 1936'da Giresun'un Göreli İlçesinde doğmuştur. Çocukluğundan beri İstanbul Fatih'te ikamet etmektedir.

Yusuf Ünlü'nün Üstad Bediüzzaman hazretlerine ziyaretleri var. Risale-i Nur'u da gençlik yıllarında İstanbullu ağabeylerle beraber okumuş, halen de okuyor. Röportajda okunacağı gibi, kendisi tarikat ehli olmakla beraber, Bediüzzaman hazretlerini ve risale-i Nur'u çok takdir ediyor. Şimdi şöyle diyor Yusuf Ünlü hocamız: "Üstad'ın dediğine katılıyorum, tarikat zamanı geçti, şimdi iman kurtarma devridir."

Yusuf Ünlü hoca efendiyi bizzat ziyaret edemedim. Ricamız üzerine Bediüzzaman araştırmalarıyla maruf Şener Boztaş kardeşimiz, bizim namımıza bu röportajı gerçekleştirmiştir. Kamera çözümleri yapıp, metin yazıldıktan sonra, Yusuf hoca efendiyi telefonla bizzat aradım, metni sonuna kadar okudum ve tashihatını yaptırım. Bu arada ilave bir soru daha sordum. Oğlu Cüppeli Ahmed hoca efendinin kendisiyle aynı şekilde düşünüp düşünmediğini, yani Bediüzzaman'a ve Risale-i Nur'a nasıl baktığını sordum.

Yusuf Ünlü Anlatıyor:

Yusuf Ünlü hocaefendi, Fatih'te bulunan evinde, 1 Temmuz 2019 Salı günü, Şener Boztaş'ı kabul ederek, muhatap olduğu sorulara şöyle cevap vermiştir.

RİSALELERİ TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN İLK SAKALLI KADISIDAN DUYDUM

Soru: Bediüzzaman'ın adını ilk defa ne zaman, nerede, hangi vesileyle duydunuz?

Cevap: Ben Bediüzzaman Said Nursi hazretlerinin adını ilk defa çocukken 1952-53 senelerinde duydum. Benim bir hocam vardı, Kadı Selahattin Efendi, Sultan Selim Medresesi mezunuydu, Osmanlı kadılarındandı. O Türkiye'nin ilk sakallı kadısı yani hâkimi idi, ondan duydum. O zaman çocuktum, onun sayesinde Bediüzzaman'dan haberdar oldum.

Soru: Nasıl bahsetti, o zaman Bediüzzaman sizin için kimdi?

Cevap: Ben çocukluktan beri bu tür insanlara aşığım, bu tür insanları arar sorarım. Nerede var, kimdir, neyin nesidir? İşte bunları öğrenmek isterim. O hâkim bey de, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sakallı kadısı. 1919 yılında Mustafa Kemal Samsun'a gittiği zaman o da Samsun kadısıymış. Onun geleceği zaman içkili kokteyl düzenlemişler. Zamanın valisine demiş ki: "Ben artık bunlarla yapamayacağım, istifamı vereyim, sakalım var filan..." Vali demiş ki: "Sen bu kokteylde bulun da, ondan sonra istifanı verirsin, ona göre hareket ederiz." Ses etmemiş Selahaddin Bey, çünkü hâkim nerde diyecekler... Bize dedi ki: "Orada masada oturdum, herkes kadeh kaldırdı, ben su içtim." Mustafa Kemal: "Bu sakallı kim?" diye sormuş. Vali demiş ki: "Efendim bu bizim kadımız, şimdi emekliliğini istiyor, artık ben sakalla bu vazifede duramam, diyor." Bunun üzerine Kemal Paşa: "Sakallı olarak vazifesine devam etsin" demiş. Ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sakallı hâkimiydi benim hocam. Mehmet Ağa Camiinin karşısında cumbalı bir evi vardı, orada otururdu. Emekli olunca geldi oraya, orada tanıştık. Geldikten sonra bana ezber okutur, dinlerdi. Mehmet Ağa Camiinin cemaatindendi. Bediüzzaman'ı ilk defa ondan duymuş oldum. (Aşağıda anlatımı gelecek)

Bediüzzaman hazretlerini daha sonra Mehmet Fırıncı, Şule Yüksel'in abisi Üzeyir Şenler, şimdi Almanya'da olan Abdulmuhsin (Alev) gibi ağabeyler vardı, onlarla filan daha çok haşır neşir oldum ben. Pertevniyal Lisesi'nde okurken, sabahları Saraçhane'nin baş taraflarında büyük bir park vardı, orada buluşur, onlarla Gençlik Rehberi gibi Risalelerden okurduk. Öğlen vakitlerinde de Şehzadebaşı Valide Camii'nde, kimsenin görmediği bir yerde bir araya gelir, Risale okurduk.

BEDİÜZZAMAN'I İSTANBUL'DA VE İSPARTA'DA ZİYARET ETTİM

Soru: Bediüzzaman ile yüz yüze görüştünüz mü?

Cevap: Görüştük. Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri Fatih'e (1953) geldi, Çarşamba'ya. Mehmet Fırıncı Ağabey ona bir yer tutmuştu; Draman'a inerken solda, orası şimdi okul olmuş. Orada kendisini görmek nasip oldu. Ondan sonra Reşadiye Otel'i'ne gitti, orada da ziyaret ettik Üstad'ı.

Daha en mühimi ben 1956 senesinde Isparta'ya asker olunca, O da Isparta'daydı. Ama ondan önce Emirdağ'a gittik, ders okuttuğu çilehanelerini ziyaret ettik. Isparta'da benim tüccardan bir arkadaşım vardı. Ona dedim: "Bediüzzaman hazretlerini ziyaret etmek istiyorum, nasıl olur?" "Kabul etmiyorlar" dedi. Bir sorsanız dedim. Orada bir nalbur varmış (Rüşdü Çakın), o nalbur yardımcı oluyormuş. Nalbura gitti sordu, "Ziyaretçi kabul etmiyorlar ama ben yine de bir sorayım" demiş. Hüsrev ağabeye sormuş. O da Üstad'a söylemiş. Üstad da buyursun gelsin demiş. O zaman kendileriyle hem dem olmamız nasip oldu. Ondan sonra bir kaç kere daha gittim, ziyaret ettim. Emirdağ'a da gittim. Üstad: "Sen ne zaman istersen gel" dedi bana. Konuşması biraz yavaş olduğu için, ben anlayamıyordum, talebeleri tekrarlıyorlardı. O şekilde devam etti muhabbetimiz, konuşmamız.

BEN SORMAYA DEĞİL, SORULANA CEVAP VERMEKLE MÜKELLEFİM

Soru: O ilk görüşmelerinizden hali tavrı konuşması ile ilgili neler hatırlıyorsunuz?

Cevap: Bizim Kadı Selahattin Efendi anlatırdı. Ben ondan duyduğumu size naklediyorum. Demişler ki, Fatih Camii yakınlarındaki Şekerci Han'da hocalar toplanacak, Said Nursi'ye sual soracaklar. Buradaki ulemaya, sizi imtihan etmek istiyor demişler. Orada toplanılmış. Bediüzzaman da demiş ki: "Ben sormaya değil, sorulana cevap vermekle mükellefim." Ne sordularsa cevap vermiş. İşte ben ilk defa Bediüzzaman ismini hocam Kadı Selahattin efendiden bunları anlatırken duydum.

Soru: Aranızda bir hediye alış veriş oldu mu, ya da eserlerinden size hiç verdi mi, yazdınız mı?

Cevap: Yok eserlerini alıp okuyorduk. Süleymaniye'de (Kıraçlımescid 46 numaralı medrese) Ahmet Aytimur ağabey vardı, onun evine gidiyorduk. Orada muhabbet ediyorduk.

Soru: O ilk görüşmelerinizde hatıranızda neler var? Ne anlattı mesela, gittiğinizde konuşuyor muydu sizinle?

Cevap: Konuşuyordu, soruyorduk. Fakat fazla konuşmuyordu.

Soru: 1952 yılında Gençlik Rehberi davası var, Sirkeci'de yargılanıyor. Onunla ilgili bir şey hatırlıyor musunuz?

Cevap: Davalar oluyordu, hatırlıyorum da ben gitmedim.

ÜSTAD'IN DEDİKLERİNİ YAPIYORUM ELHAMDÜLİLLAH

Soru: Siz Risale-i Nur okuyordunuz, çevrenize tavsiye ediyor muydunuz?

Cevap: Okuyorduk mümkün olduğunca. Hatta ben Risale-i Nur okuyordum, aynı zamanda 1963-64 senelerinde Yahya Efendi Dergâhı'nda Abdulhay Efendi'yi ziyaret ediyordum. O da Nakşî ve Kadiri meşayihinden, ona gidip geliyordum. Bir Şemsi Yarbay vardı. O da Erzurumlu Alvarlı Efe hazretlerine intisaplıydı. Ben oraya da gidip geliyordum. Hatta o zamanlar Nurcu kardeşlerle bazı küçük şeyler çıktı aramızda. Onlar bu İskenderpaşa'ya taşındılar. O taşındıkları zaman: "ikisi birden olmaz. Sen hem bu tarikatlara gidiyorsun, hem de Risale-i Nur okuyorsun. Şimdi imanı kurtarmak zamanı" dediler. Üstad da ben hem Nakşî ve hem Kadiri idim, fakat o devir geçti, şimdi Müslümanların imanını kurtarma, uğraşma devrindeyiz" diyor. Onun için bu şeyleri bıraktım ben. Hem vazifemi yapıyorum, hem de Üstad'ın dediklerini yapıyorum elhamdülillah.

Özer Şenler ile (sonradan Üzeyir taktı Üstad) Saraçhane Parkı'nda buluşuyorduk. Orada oturuyorduk. Bir gün Özer parka gecikti. Ben de merak ettim, niye gelmiyor acaba diye. O zaman Özer'i Risale-i Nur okuyorsun diye evden kovmuşlar. O da, babasının boyahanesi varmış, boyahanede yatıp kalkıyormuş, o yüzden gecikmiş. Davasında çok samimi bir kardeşimizdi. Sonra asker olduğumuz zaman da Isparta'da beraberdik. Buluşur Risale okurduk. Bir gün bana dedi ki: "Bir mektup yazsam, senin kanalınla yollayabilir misin?" Bizim bir berber Zekeriya vardı bu Çarşamba'da. O da orada çok forsluydu. Verdik mektubu götürdü. Mektubu götürünce Şule Hanım'ı tanıyamamış. Şule Hanım tabi önceleri sosyete... Özer kardeşimiz hidayete erince evden kovmuşlar tabi. O kardeşimizin gayretiyle işte Şule Yüksel de, Şule Yüksel oldu yani. Bizim hanım da onunla beraberdi.

ÜSTAD'IN DEDIĞİNE KATILIYORUM, TARİKAT ZAMANI GEÇTİ

Soru: O zaman sizin hem dergâha gitmenize hem Risale okumanıza Nurcular itiraz ettiler, öyle mi?

Cevap: Evet. Ben dedim: Çocukluktan beri vazifemi yapıyorum, tespihimi çekiyorum, zikrimi yapıyorum." Dediler: "İşte şimdi iman kurtarma devrindeyiz, bu hizmette daha çok gayret göstereceğiz filan..." Dedim: "Ben ne ise onu yapıyorum." Bir de işim gücüm var tabi. Biraz ısrarcı oldular o zaman. Galip Gigin vardı, Nurtan Matbaası'nın sahibi. İşte öyle durumlarımız oldu yani.

Soru: Nurcularla tarikat ehli daha yakın diyalog içinde olsa?

Cevap: Hatta bu tarikat ehlinde bile bana oraya gitme diyen bile oldu mesela. Ben dinlemedim, değer vermedim tabi...

Soru: Risale-i Nur Külliyyatı, Bediüzzaman Hazretleri bu millet için, âlem-i İslam için, dini hizmetler için ne anlam ifade ediyor, nereye koyuyorsunuz?

Cevap: Üstad, tabi kelimeler ağır, herkes anlayamıyor ama Üstad söylüyor, yani artık iman devrindeyiz. Yani tarikat devri, şu bu devri bunlarla uğraşacak devir değil. İman kurtulamıyor ki. Şimdi böyle gençleri görüyoruz, mesela dervişleri de görüyoruz, bir şey yok yani. O bakımdan Üstad'ın dediğine ben katılıyorum. Demek istediğim Risale-i Nur'un anlaşılması biraz daha ağır olduğu için, halk diliyle anlatılması daha istifadeli oluyor. Buna çok ihtiyacımız var.

Bediüzzaman Hazretleri kendisini her şeyiyle beraber İslam'a adanmış bir zat. Hiçbir şeyi yok. Nesi varsa hepsini İslam'a vermiş. Allah şefaatine nail eylesin. Rızasına mazhar etsin. Bu devirde şimdi hep şekil Müslümanı gibi bir şey olduk yani. Davamıza sahip çıkamıyoruz. Allah hakkımızda hayırlısını versin.

Soru: Oğlunuz Cüppeli Ahmed hocanın Risale-i Nur'a ve Üstad Bediüzzaman'a bakışı nasıl, Üstad'a muhabbeti var mı?

Cevap: Olmaz olur mu? Üstad'ın bütün eserlerini okur hatta.

Soru: Eskiden, okumadım demişti, şimdi okuyor demek ki?

Cevap: Evet, nurcuların bir radyosu (Moral FM) vardı, orada bunları açıkladı. Şimdi okuyor.

AĞABEYLER ANLATIYOR SERİ KİTAPLAR İÇİN ÖMER ÖZCAN İLE YAPILAN RÖPORTAJ.

Böyle bir röportajı, Bilal Yılmaz Dursun kardeşimizin yıllarca süren dayanılmaz ısrarları karşısında kabul etmek zorunda kaldım. Yoksa kendimi röportaj yapılacak kadar değerli birisi olarak görmüyorum. Bu samimi bir itiraftır, tevazu değil...

Ömer Özcan

Temmuz 2020

Risâle-i Nurlarla ilk defa nerede ve nasıl tanıştınız, bu bir ihtiyaçtan mı doğdu, kısaca kendinizden bahseder misiniz?

ÖNCE KISACA TARİHÇE-İ HAYATIMDAN BAHSEDEYİM:

1 Mayıs 1950 tarihinde Muğla'nın Milas ilçesinin Çandır köyünde dünyaya gelmişim. Altı kardeşiz. İlkokulu köyde ve Milas'ta okudum. Ortaokulu Milas'ta, kısa bir müddet de Muğla'da okuduktan sonra İzmir'de Alsancak Ortaokul'unda tamamladım. Liseyi yine İzmir'de bitirdim ve üniversiteyi Ankara'da Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda, bugünkü adıyla Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesinde tamamladım. Ankara'da okurken Bediüzzaman hazretlerinin yakın talebelerinden Bayram Yüksel ağabeyin nezaretinde olan Risale-i Nur medreselerinde 4 buçuk sene (1969-1973) kalmış oldum.

1973 yılında Zonguldak'a öğretmen olarak tayin olundum. 1975'te Zonguldak'ta evlendim, zevcem Necla Hanım, Karadeniz Ereğli'sindendir, çocukluğundan itibaren Nur talebesi olarak yetişmiştir. Tuba ve Elif isminde iki kızım, onlardan da 5 torunum var. Hepsi de hizmetlerle alakadardır, elhamdülillah...

1984 yılında Zonguldak'tan İzmir'e mezun olduğum liseye tayinimi çıkarttım. 2000 yılında aynı liseden emekli oldum, şimdi emekli olarak İzmir Çiğli'de ikamet ediyorum. *Risâle-i Nur* hizmetleriyle meşgul olmaya çalışıyorum. Şunu da özellikle belirtiyim, biz 1965 yılında Milas'tan İzmir'e ailece hicret ettik, yani şu anda Milas'la irtibatım çok az, daha çok İzmir'de büyüdük.

Ömer Özcan (Milas 1950)

RİSALE-İ NUR'U 17 YAŞIMDA İKEN İZMİR'DE TANIDIM

Risâle-i Nuru ilk defa 1967 yılında İzmir'de duymaya başladım. Bana vesile olan benden iki yaş büyük ağabeyim Abdülkadir Özcan'dır, ilk defa o tanıdı nurları. Kendisi

şimdi üniversitede tarih hocasıdır, profesördür. Daha sonra İzmir'deki ağabeylerle tanıştım. Başta Çantacı Necmi İlgen ağabeyin üzerimde çok emekleri var. Ondan sonra Ahmet Fevzi Kul Ağabey gibi kadim ağabeylerle tanışmak, görüşmek nasip oldu. Halıcı Hüseyin Çağdır, Muzaffer Aslan, Muzaffer Erdem gibi kadim ağabeylerle beraber olmak nasip oldu İzmir'de.

İÇİMDEKİ BOŞLUK BENİ BİR ŞEKİLDE DÜRTÜYORDU

Sorunun ikinci kısmı; bu bir ihtiyaçtan mı doğdu?

Evet, lise ikideydim... O zamanlar, şimdi tasvir edemeyeceğim kadar büyük hatalar içindeydim; hem de ağabeyimle, arkadaşlarımla beraber... Ahirette sizleri şahit tutmamak için o kısımları anlatmak istemiyorum. Fakat bir taraftan fıtrata konulan yaratanını arama ihtiyacı, içimdeki boşluk, ebedi yaşama isteği, saadet-i ebedi arayışı beni bir şekilde dürtüyordu. Mutsuzluk vardı, çok ciddi bir arayış içindeydim, Bir taraftan sinemaya, ya da başka yerlere gidiyor, öbür taraftan da *Risâle-i Nurları* duyduktan sonra namazlarımı kılmaya çalışıyordum.

Lisede Âşık Hüseyin dediğimiz çok menfi bir Türkçe öğretmenimiz vardı, İslamiyet'in ve bilhassa nurcuların aleyhinde çok konuşuyordu. Buna verdiğim tepkiden dolayı ki aslında bu adamın bana faydası oldu, daha esaslı arayış içine girdim. İman hakikatlerini, imanın altı şartını bana ispat edecek, deliksiz ve boşluk bırakmayacak bir şekilde anlatacak kitaplar aramaya başladım. Çünkü içimde vesvese vardı, kurt için için benliğimi kemiriyordu. Tabii o zaman İslami yayınlar bol değil, babamdan aldığım harçlıklarla farklı İslami kitaplar arıyordum. Kestanepazarı Camiinin altında bir tek İslami kitaplar satan bir kitapevi var; oraya gidiyorum, bakıyorum, kitaplar alıyor okuyorum, fakat bunlar beni tatmin etmiyor... Bendeki mevcut zayıf imanı kullanan eserler bunlar... *Çöle İnen Nur*, *Halkadan Parıltılar*, Evliya Menkıbeleri gibi, aslında güzel kitaplar... Fakat bu eserler bendeki mevcut olan taklidi imanı kullanıyor, inancıma yeni bir şeyler katmıyordu... Hâlbuki bana, benim temeli zayıf imanımın üzerine, yeni taşlar döşeyecek farklı eserler lazımdı.

ÇÖLDE SUYU BULMUŞ ADAM GİBİ RİSALE-İ NUR'U İÇEREK DİNLİYORDUM

İşte tam o sıralarda *Risâle-i Nur* nasip oldu Abdülkadir ağabeyime ve ondan sonra bana. İzmir'de Mustafa Birlik ağabeyin Patlıcanlı Yokuşu dediğimiz sokağın sonundaki evinde, Salı akşamları dersler oluyordu, o da haftada bir gün. Necmi İlgen ağabeyin tavsiyesiyle oraya gidiyordum salı günleri. Bu ev çok dik bir yokuşun tepesindeydi, Tilkilikten çıkılıyordu. Salı akşamlarını ipe çekiyordum adeta. O zaman 17 yaşında, lise ikideyim daha. O yokuşu bir nefeste âdeta uçarak çıkıyordum bu eve. Hasretle çölde suyu bulmuş bir adam gibi dersleri içerek dinlemeye başlıyordum. O sıralarda yine Çantacı Necmi Ağabey bana ilk defa *Gençlik Rehberi* kitabını hediye etti, bunu mütalaa etmeye başladım, tam anlayamadığım çok etkilendim, çok tesir altında kaldım. Aradığımı bulmuştum... Anlaması zordu, hatta güçtü, bir lügat bulup da bunu ben tercüme edeceğim, etmeliyim diye faaliyete bile başlamıştım. Tabi sonradan bunların yanlış olduğu, *Risâle-i Nur'un* kendine has şahane, harika bir Kur'anî üslubu olduğunu anlayacaktım. İşte *Risâle-i Nur'u* tanımamız böyle ihtiyaçlardan doğmuş oldu.

Burada bir parantez açmak istiyorum:

O yıllarda (1966) FETÖ terör örgütünün lideri de yeni gelmişti İzmir'e. O zaman ne olduğu, kim olduğu bilinmiyordu. Büyükler de bilmiyordu. Ben çocuk olarak nereden bileceğim... Haliyle onunla da münasebetimiz oluyordu. Ne zaman ki 1969'da Ankara'ya üniversite okumaya gittik, Hz. Bediüzzaman'ın yakın talebesi Bayram Yüksel ve diğer ağabeyleri tanıdık, işte o zaman bazı şeyleri fark etmeye başladım. Münasebetlerimiz tam kesilmese de soğumaya başladı, çok şükür hiçbir zaman kontrolü altına alamadı bizi...

Risâle-i Nurların ve Bediüzzaman'ın büyüklüğüne sizi iknâ eden şeyler neler oldu?

RİSALE-İ NUR'UN AKÂİDÎ DELİLLERİ VE BEDİÜZZAMAN'IN HAYATI BENİ ÇOK ETKİLEDİ

Bu çok kapsamlı cevabı olan bir soru... İlk başta şunu söyleyeyim: Az önce belirttiğim gibi arayış içindeydim. Vesvese içindeydim. Günahlar içinde olsam da ahireti düşünüyordum. Çünkü insanın fıtratı böyle... Mevcut imanımın üzerine yeni halkalar, yeni müdellel hüccetler eklenmesi, şeksiz ve şüphesiz bir şekilde Allah'ın varlığı ve birliği, ahiretin bir tabloyu seyrederek gibi izah ve ispatl... Peygamber (asv) efendimizin en son hak Peygamber olduğu, Kur'anın Allah kelamı olduğu ve bilhassa kaderle ilgili akılları karıştıran soruların net ve akli ikna edici bir tarzda cevaplandırılması *Risâle-i Nur'un*, benim üzerinde bıraktığı en keskin ve net tesirlerdir.

Bir de Üstad Bediüzzaman Said Nursi'nin ihlâsı, düşmanını bile hayretler içinde bırakan sarsılmayan imanı, en amansız hücumlara, düşmanlara karşı hiçbir zaman boyun eğmeden dimdik durabilmesi, davasını Anadolu'ya bir daha sökülemeyecek şekilde perçinlemesi, iktisadı, tevazuu, ilmi. şefkati ve daha sayamayacağım kadar çok hasleti beni çok derinden etkiledi ve hayran bıraktı. Onun için insanlar *Risâle-i Nur'la* beraber Bediüzzaman hazretlerinin hayatını iyi okumalı ki, *Risâle-i Nur'u* daha iyi anlayabilsinler.

Gençliğinizden beri biriktirdiğiniz hatıraları "bir gün neşrederim" düşüncesiyle mi topladınız yoksa bir baktınız ki çok şey birikmiş bunları umurun istifadesine mal edeyim düşüncesi mi böyle bir çabayı doğurdu?

HİZMET İNSANI HATALARDAN, GÜNAHLARDAN KORUYOR

Önce şunu belirteyim:

Tahdis-i nimet için söylüyorum; 1967'den itibaren -bütün hatalarıma rağmen- hayatımız Risale-i Nur yolu ile Kur'ana ve imana hizmet içinde geçmiştir. Bu hizmet, Dersane-i Nuriyelerde talebe ve sair kardeşlerimizle, cemaatle beraber müştereken

oluyordu. Derslere gitmediğim günler sayılabilecek kadar azdır, şükrediyorum. Yoksa kendimi muhafaza edemezdim. Hizmet insanı hatalardan, günahlardan koruyor.

Bunları şunun için söylüyorum: Ömer Özcan deyince, ekser insanların aklına, sekiz ciltlik Ağabeyler Anlatıyor kitaplarının hazırlanması için koşuşturan bir adam akla geliyor... Hâlbuki yaptığımız Bediüzzaman Ve Risale-i Nur araştırmaları, asıl hizmetlerimizin yanında ikinci derecede kalır. Şunu demek istiyorum: Asıl kısım sürdürülemeseydi, ikinci kısım da olmazdı.

Arşiv tutmak ise benim için bir hastalık, ama şikâyet edilemeyecek kadar güzel bir hastalık... Kaydetmek, muhafaza etmek fitratıma Fâtır-ı Hakîm tarafından konulmuş. Sizi güldüreyim: Yıllar önce ayağım kırılmıştı, alçıya alındı. Alçı açılırken her zamanki gibi fotoğraf makinesi yanımda... Operasyonu kaydetmek istiyorum. Düğmeye basınca bir ışık parladı ki, kan ter içinde çalışan doktorun ödü koptu... Yanlışlıkla makinenin flaşını açık bırakmışım... Her şeyi kaydetme hastalığı böyle bir şey işte...

ARŞİVİMDE HZ. ÜSTAD HAYATTA İKEN BASILMIŞ, YAZILMIŞ ESERLERİN TAMAMI VAR

Uhdemdeki mevcut arşiv meselesi iki dalda gelişti bizde:

Birincisi: Üstadımız Bediüzzaman Hazretlerini görmüş olanlar ile *Risâle-i Nur*'da adı geçen ulaşabildiğim ağabey ve ablalarımızın hatıralarını derlemek toplamak; onlarla buluşup konuşup yazılı, sesli veya video şeklinde kaydetmektir.

Arşiv merakının ikinci dalı veya meyvesi ise şudur:

Üstad Said Nursi Hazretleri hayatta iken elle yazılmış, teksir edilmiş, matbaalarda tâb edilmiş *Risâle-i Nur* eserlerinin biriktirilmesidir. Mesela arşivimde Hz. Üstad zamanında matbaalarda tâb edilmiş büyük /küçük bütün eserler mevcut. Bunun yanı sıra teksir edilmiş bütün eserler ile el yazması ki bunların bazıları Üstadımızdan tashihli ve 1943 Denizli hapishanesi gazisi olan risalelerdir. Tahminen 200 adet kitap var arşivimde.

KENDİM, AİLEM VE ÇOCUKLARIM İÇİN HATIRA OLSUN DİYE KAYIT TUTUYORDUM

Sualiniz Ağabeyler Anlatıyor adlı 8 ciltlik seri kitaplarım hakkındadır.

Bu araştırmalara başlarken bunları neşredeyim, topluma mal olsun şeklinde bir düşüncem yoktu doğrusu. Kendim, ailem ve çocuklarım için hatıra olsun diye kaydetmeye başlamıştım. Bir de şunu söyleyeyim: Ben şanslıydım... 1968-69 döneminde Ankara'ya üniversiteye gittiğimde medresede/dersanede kalmaya başladım hemen. Üstadımızın en yakın hizmetkâr ve varislerinden Bayram Yüksel Ağabey o zaman Ankara'daydı, yani onun nezaretinde medresede kalmış olduk biz. Bu dört buçuk yıl kadar devam etti. Sonra Zonguldak'ta bir buçuk sene daha dershanede kalıp, altı buçuk sene dersane hayatımız oldu. Asıl şansım; Ankara'da iken Bayram Ağabey orada olduğu için, çok sayıda kadim ağabey Ankara'ya geliyor, onları misafir ediyorduk. Bu misafirlerle tanışma, mülakat yapma imkânı oluyordu o zaman.

Yine tekrar edeyim; o sıralarda ben bunları bir gün neşrederim falan diye düşünmedim. İlk defa Refet Barutçu Ağabey ile başladı kayıtlarımız. Teyp kasetleri

doldurdum Refet ağabeyden, ama ne yazık ki o kasetleri muhafaza edemedim, çoğu çürüdü gitti, iyi ki yazılı hale getirmişim o sıralarda...

Ağabeyler anlatıyor kitap serisini yazma fikri safhaları nasıl gelişti, bir kronolojiden bahsetmek mümkün mü?

HATIRALARI YAYINLAMA TEKLİFİ NESİL YAYINLARINDAN GELDİ

Hatıralar toplamak, arşivlemek fıtrat meselesi veya bir istihdam yahut da iktidarım haricinde sevk-i ilahi, bunu bilemiyorum...

Zaman içinde topladığım hatıralar belli bir seviyede birikince kendim, ailem ve çocuklarım için bunları bilgisayarda yazıya döktüm. Hatta fotoğraflar koydum, kitap falan aklımda bile yok daha. Sonra bunları İstanbul'da ikamet eden ağabeyim Abdülkadir Özcan'ın eşi Handan Hanıma gösterdim. Handan yengem Nesil Yayın Grubu bünyesinde yayın yapan Moral FM'in Müdürü Haluk İmamoğlu'nun kardeşidir. O bana: "Sen bunları bir CD yap, bana ver" dedi. Ben de yazdıklarımı CD halinde kendisine verdim. O da ağabeyi Haluk İmamoğlu'na vermiş.

Bir zaman sonra Haluk Bey beni aradı, yanında Mustafa Tuncer yani müstear adıyla Avukat Sefa Mürsel de vardı. Beraber iken telefon ettiler. Dediler ki: "Ömer kardeş bu hatıralar çok kıymetli, bunların hepsi tahkikli, yeri, tarihi, muhatabı, şahitleri belli; biz bu hatıraları Nesil Yayınlarında yayınlamak istiyoruz." diye teklif ettiler. Ben de: "Olur, memnuniyetle, hatta telif ücreti falan da istemiyorum" dedim. İlk kitap bu şekilde basılmış oldu. *Ağabeyler Anlatıyor-1* kitabı bir anda sekiz baskı yaptı, çok tutuldu, itimat edildi, güven sağladı.

BU İŞ PARA İÇİN YAPILMAZ, BU AŞK VE SEVDA MESELESİDİR...

Sonra Nesil Yayınlarına bir ziyaretim esnasında Sefa Mürsel Bey ile görüştüm. Bana: "Bu çalışmaların gerisi var mı?" diye sordu. Dedim: "Çok var, ama yayınlanmasını hiç düşünmedim." Dedi: "Yok, sana kartımı vereyim bir problem çıkarsa beni ara, bunu devam ettirmek lazım, bu ağabeylerden hala görüşmediklerin varsa onları da ziyaret edip onların hatıralarını da toplamak lazım, bunu sen yapabilirsin" dedi. Amiyane tabirle bir gaz verdi bize. İkinci kitap da bu şekilde basıldı. Ondan sonra arşivi açtıkça arkası gelmeye başladı: 3, 4, 5, 6,7 kitabımız oldu. 8. kitap hazır, dijital halde internette var, fakat henüz kitap olarak tab edilmedi.

Telif ücreti deyince aman aklınıza bir şey gelmesin. Telif ücreti yüzde 3 ile başladı sonra yüzde 5 yaptılar, yani benim yollarda içtiğim çay paralarını bile karşılamaz. Zaten bu iş para için yapılmaz ki, bu aşk meselesi, sevdâ meselesi... Şuradan bir Van'a gidip gelsem bir kitaptan aldığım telif ücreti o yol masrafını bile karşılamaz, durum bu. Hatıraları kitaplaştırmak fikri ve gelişmesi böyle başladı ve devam etti.

Bu sahada bildiğim kadarıyla mahdutta kalsa ilk çalışmalar Necmettin Şahiner tarafından başlatıldı yoksa yanılıyor muyum, bu minvalde sizin çalışmalarınızdan daha kapsamlı çalışması olanları biliyor musunuz?

NECMEDDİN ŞAHİNER ÇALIŞMALARIMI HEP TAKDİR ETMİŞ, DESTEKLEMİŞTİR

Doğrudur, Necmettin Şahiner ağabeyin hakikaten bu konuda yani sahada koşuşturarak malzeme toplama konusunda kimse eline su dökemez. Ben Bayram

Yüksel ağabeyden, "Necmettin'e dua ediyorum" şeklinde bir söz duymuştum. Çok koşturdu, çok çalıştı, nurculuk tarihine epey malzeme toplamış oldu. Biz hemen hemen aynı dönemlerde başladık gibi Necmettin Ağabey'le. Fakat o ne yaptığını bilerek, profesyonelce bu işe başladı. Yani yaptığı çalışmalarını kitaplaştırmak, bunları arşivlemek niyetiyle başladı zannediyorum. Ben ise fitrattan gelen bir sevk ve şevkle hatırat toplamaya başladım. Bizimki az önce de anlattığım gibi sonradan inkişaf etti.

Bu sahada bizim gibi yani Necmettin Ağabey ve benim gibi il il, kasaba kasaba hatta köy köy dolaşıp da Bediüzzaman ve *Risâle-i Nur* hakkında bilgi, belge, hatırat toplayan başka kimseler var mı bilemiyorum onu, varsa da kısmi sahada olmuştur herhalde. Necmeddin Şahiner'e bir gün dedim ki: "Ağabey, Son Şahidler'de bazı hatalar var, ben de yardım edeyim, bunları düzeltelim?" Elinde başka dosyalar vardı herhalde, olumlu cevap vermedi. Fakat her zaman çalışmalarımı takdir etmiş, desteklemiş ve teşvik etmiştir.

Başka türlü çalışmaları olan ağabeyler de var. Mesela ciddi olarak Abdülkadir Badıllı ağabeyin Mufasssal Tarihçe-i Hayat adında üç ciltlik eseri var. Profesör Ahmet Akgündüz hocamızın altı ciltlik büyük boy her cildi 1200 sayfalık dev bir çalışması oldu; Arşiv Belgeleri Işığında Bediüzzaman Said Nursi eseri var. Binlerce hatta on binlerce belge, bilgi ve hatıratı kendi kitaplarında birleştirdi bu ağabeyler. Üstadımız Bediüzzaman ve *Risâle-i Nur*'la ilgili başka türlü araştırma yapan, tarama yapan çok kimseler de var elbette.

Risâle-i Nur eserlerinde ismi geçen tanıklardan ne kadarı ile bire bir görüşme imkânınız oldu?

HATIRALARINI KAYDETTİĞİM AĞABEYLERİN SAYISI 300'Ü GEÇER

Bu konuda ben şanslıydım, çünkü Ankara'da üniversite okudum, Bayram Yüksel Ağabey Ankara'da kalıyordu o zamanlar. Biz onun nezaretinde medresede kalıyor iken, çok sayıda ağabey Ankara'ya gelip gidiyordu.

Tabii Eski Said döneminin çok eski ağabeylerini görmek nasip olmadı. Mesela bir Hafız Ali, Hasan Feyzi, Santral Sabri gibi ağabeyleri yahut Ceylan ağabeyi genç yaşta vefat ettiği için göremedim. Şamlı Hafız Tevfik, Hüsrev ağabeyleri göremedim. Hulusi, Refet, Sabri, Tahsin Tola, Ahmet Feyzi Kul, Mehmet Feyzi, Molla Hamid, İbrahim Fakazlı, Mustafa Gül, Cahid Türkmenoğlu gibi daha çok sayıda ağabeylerimizle görüşmelerimiz olmuştur. Sonra Üstadımızın varis ve vekillerinden Zübeyir, Tahiri, Sungur, Bayram, Hüsnü ve Abdullah Yeğin ağabeyler ile Said Özdemir, Ahmed Aytimur, Mehmed Fırıncı ağabeylerimiz çok görüştüğümüz ağabeylerimizden olmuştur. Bu sayı 300'leri geçer... Ali Uçar Ağabey ile de bir zaman beraberliğimiz olmuştu. Hüsrev ağabeyle görüşmeyi çok arzu ettiğim halde, randevu alamadık, nasip olmadı.

Bir de eserlerde ismi doğrudan geçmeyip gizli özne, ('o hocaya', 'orada bulunan kardeş', 'casus adam', 'o müftü', 'daha birkaç kişi', 'o şeyhe' vb. gibi) gizli tanıkları da merak edip araştırdınız mı, buldunuz mu? Bunlarla ilgili hatırlar okuyanların merakını cezbedecektir örnek vermeniz mümkün mü?

ARAŞTIRDIKÇA GİZLİ ÖZNELER ORTAYA ÇIKIYORDU

Keşke bir hazırlık yapıp bu sorunun cevabını öyle verseydim. Araştırmalarımız elbette öyle gizli öznelere de ortaya çıkmasına vesile oluyordu. Mesela Hz. Üstad risalelerde diyor ki: “Buranın korkak müftüsü...” böyle bir tabir geçiyor. Bura dediği Emirdağ, ben de hep kimdir bu zat diye merak ederdim, O’nu bulduk. Tabii kendisi çoktan vefat etmişti de kim olduğunu, adını, soyadını, fotoğrafını, kimliğini kendi çocuklarından, torunlarından bulduk, topladık. Mesela Barla Lahikasında bir mektup var. Yeni Aydın Müftüsü Ahmet Feyzi’ye aittir diye bir mektup... Ahmet Feyzi Ağabey müftü olmadığı, Aydın Müftüsü olmadığı halde, neden bu mektupta Üstadımız Böyle yazmış diye merak ederdim, bunun da izini sürdük, elhamdülillah onu da bulduk, karşıma akıllara ziyan bir hikâye çıktı, artık teferruatını merak edenler kitaplardan okuyabilir.

Buna benzer gizli kalmış meseleler ortaya çıkıyordu, araştırma yaptıkça. Mesela ağabeylerimizin ve üstadımızın toplu çekilmiş çok sayıda fotoğrafları vardır. Orada kim kimdir? Nerede, hangi tarihte çekilmiş bu resimler; onları tek tek araştırmak nasip oldu bize. Belki hala tespit edilmesi gerekenler de olabilir. Bu da böyle...

Ciddi bir arşiv taraması, fiili bir emek, maddi bir külfet gerektiren, hakikaten de meşakkatli olan böyle bir işe girişmeyi nasıl bir gereksinime dayandırıyorsunuz?

BENZERİ AZ OLAN BİR ARŞİV ÇIKMIŞ OLDU ORTAYA

Dediğim gibi gereksinimi aşk, sevdâ ve merak. Yani bu iş sadece niyet ve arzu ederek olacak bir şey değil. Bu araştırma ve arşiv tutma tutkusu tamamen fıtrat meselesidir benim için. Bunu böyle hayırlı bir şekilde kullanmayı Allah nasip ettiği için, şükrediyorum.

Gerçekten hizmetle ilgisi olan gitmediğim il kalmadı gibi. Hatta ilçelere, köylere kadar... Üstad Bediüzzaman ile kim görüşmüş ise, Risalelerde kimin adı geçmişse onları tek tek arayıp bulmaya çalıştık. Erzurum’dan Van’a, Antalya’dan Kastamonu’ya İnebolu’ya, hele Isparta’ya defalarca... Burdur, İstanbul, Ağrı Doğubayazıt, Ankara, Maraş, Bursa, Konya, Manisa, Afyon, Sandıklı, Denizli, Kayseri, Erzincan ve içinde bulunduğumuz İzmir... Saymakla bitmez... Nerede bir bilgi, belge varsa onlara ulaşmaya çalıştık.

Ve neticede Allah’a şükür, belki de benzeri az olan yazılı, sesli ve görüntülü bir Bediüzzaman arşivi ortaya çıkmış oldu. Elbette bu hizmetler fiili emek istiyor, zahmet istiyor, masraf istiyor. Az önce demiştim yol ve telefon masrafları, o günkü şartlar için düşünülürse az olmuyordu...

Anladığım kadarıyla ağabeylerden hatıralar biriktirmeye gençlik yıllarınızda başlamışsınız, takriben yarım asır olmuş... Elbette zamanın şartlarına göre farklı teknik imkânları kullanarak Bediüzzaman ve Nur talebeleri ekseninde çok geniş bir arşive sahip oldunuz böylesine bir arşivi gelecek kuşaklara devredebilmek için bir çaba içinde misiniz? Kâğıda yazılanları asırlarca mahfuz etmek mümkün olsa da ses ve görüntüler, canlı hatıralar korunmak ister, hassasiyet gerektirir bu mirası kime bırakmayı, nasıl korumayı düşünüyorsunuz?

ARŞİVİMİN BİR KOPYASINI GÜVENDİĞİM KURUMSALLARA VERİYORUM

Bunun cevabı elbette en başta ailem... Ama aile fertlerinin bunları uzun yıllar devam ettirme, koruma imkânları olur mu, olmaz mı? Onu bilemiyorum. Bu benim de düşündüğüm, kafamı kurcalayan bir meseledir.

Bu sebeple güvendiğim, kurumsal hale gelmiş bazı vakıf veya derneklere aşağı yukarı bir buçuk terabayt büyüklüğündeki dijital arşivimi kopyalayarak emanet ettim. Mesela İstanbul İlim ve Kültür Vakfı'na, Feyyaz Bilişim yani Sorularla Risale grubuna... Hatta Üstadımızın varis ve vekil talebelerinden Hüsnü Bayram ağabeyimize de durumu anlattım, kendisine arz ettim: "Münasip görürseniz Hizmet Vakfı bünyesine bir adet kopya verebilirim" dedim. İnşallah onu da hazırlamış durumdayım şu anda, oraya da bir nüshası takdim edeceğim, durum bu...

Şüpheyi mahal verecek, tartışma doğuracak, doğruluğunda şaibe olma ihtimali olabilecek durumlar mümkün mü bu konuda gelecek eleştiriler olursa nasıl cevap veriyorsunuz, bu azim gayretteki ihtimamınızdan söz eder misiniz?

SAĞLAM OLMASI İÇİN HADİS USULÜNÜ TAKLİD ETMEYE ÇALIŞIYORUM

Evet, hatıra kayıtlarını yaparken böyle ihtilaflı meselelerle, farklı durumlarla karşılaştım. Çünkü bazı ağabeyler kendi meşrebine göre yorumlayarak hatıratı nakletmeye çalışıyor. Bunu da normal görüyorum ben. Fakat çok ciddi, esasa aykırı, çelişkili ifadeler varsa bunları yayınlamıyorum. Yani kayda alıyorum da neşretmiyorum, çünkü kendim emin olamadığım tartışmalı, cevabı muğlâk olan meselelere girmek istemiyorum. Batılı tasvir eden, ihtilaf çıkaran konular da bu kapsamdadır...

Ravilerin anlattıklarını hadis usulünde olduğu gibi önce anlatılanları *Risâle-i Nur*'dan teyit ettiriyorum. Sonra hatıra sahibine yani ravisine tashih ettiriyorum. Daha sonra anlatılanlarda adı geçen kimselerle görüşüp, onlara da teyit ettiriyorum. Tabii bulabilirsem veya hayatta iseler... Olayın, hadisenin geçtiği tarih, yer ve o an orada bulunanlar, o olayda adı geçenler, varsa dinleyenler, şahitler; kim varsa onları da tespit edip ona göre kuvvetli bir şekilde belgelendirerek yapıyorum çalışmalarımı.

Her şeye rağmen hata olmuyor, yoktur diyemem. Ama bu sehven durumların en az, en asgari seviyede olduğuna da inanıyorum. Şu ana kadar ciddi eleştiriler olmadı. Şurada çok vahim bir hata yapmışsın şeklinde herhangi bir tartışma, eleştiri gelmedi çok şükür. Gelebilir de... Ufak tefek itirazlar geldiği zaman da hemen arşivden çıkarıp cevabını vermeye çalışıyorum. Eğer yanlış bir şey yapmışsam, memnuniyetle hemen tashih edip o kısmı düzeltiyorum. Bu konuda en ufak bir kompleksim yok...

Sayısını da bilmiyorum ya belki yüzden fazla ağabeyle görüşmeniz, ya da onların hatırlarını kaydettiğiniz oldu "ağabeylerin" üstadı veyahut hizmete ait hatıralarında birbiriyle çelişen, ya da okuyanın/duyanın anlam veremediği tenakuz oluşturan ifadelerle rastladınız mı? Bu itibarla o meselenin vuzuhuna katkı anlamında böyle bir örnek hadise aklınıza geliyor mu?

ÇELİŞKİLERİ AĞABEYLERİ KARŞILIKLI GÖRÜŞTÜREREK ÇÖZMEYE ÇALIŞTIM

Bu aslında bir önceki sorunun değişik bir şekilde ifadesi olmuş. Elbette her ağabey kendi meşrebine göre veyahut kendi hafıza melekeseine göre hatırlarını anlatıyor.

Aklınıza gelen böyle çelişkili ifadeleri olanlar var mı diye soruyorsunuz. Bunları ismen söylemem doğru olmaz. Elbette var. Fakat biz bu ağabeyleri mukayeseli şekilde bir birileri ile görüştürerek veyahut ta bir şekilde başka şahitler, fotoğraflar, belgeler bulup kaynakları çoğaltıp, kendimiz tatmin olduktan sonra, iki tarafın da razı olacağı şekilde yayına veriyoruz. Yalnız böyle çelişkili durumlar çok fazla değil.

Kaç ağabey ile görüştüğüme gelince; Hz. Üstadın son dönemde yanında bulunan kendisiyle görüşen veya *Risâle-i Nur*'da adı geçen 300'den fazla ağabey ile birebir görüşmek, onlarla röportaj yapmak, konuşmak nasip oldu. Tabii vefat edip de onun varisleri hükmünde olan akrabaları veya talebeleriyle münasebet kurup bir şekilde vefat etmiş ağabeylerin de hatırlarını da toplama toluna gittik. Bunlar da sayılırsa veya bir ağabeyden değişik farklı hatıralar kaydetme durumları da listeye alınırsa, bu sayı 500-600 veya binlere doğru yaklaşabilir. Yani oldukça geniş kapsamlı bir arşivimiz olmuş oldu, elhamdülillah...

Arşivimdeki hatıra kayıtlarının tamamını bizzat yapmış da değilim. Az da olsa başka kişilerin yaptığı kayıtlardan da var arşivimde.

Farklı kişilerden, farklı yer ve zamanlarda dinlediğiniz hatıraların ittifakla belirttiği bir kaç örnek olay söyleyebilir misiniz?

RAVİLERİN İTTİFAT ETTİKLERİ MESELELERDEN BAZILARI ŞÖYLE

Görüştüğüm ağabeyler ekseriya esasta ittifak ediyorlar. Bazen teferruatta; yer, zaman ve tarihlerde bir çelişki, bir ihtilaf oluyordu. O zaman konuştuğum ağabeyleri

birbiriyle görüştürerek veya başka şahitler bularak teyit ettirme yoluna gittim. Bugüne kadar bu şekilde çalışmaya gayret gösterdim.

İttifak hususunda müşahhas değil de genelleme yaparsak, mesela: Hz. Üstadın hediye kabul etmemesini; ziyaretine hizmet için değil de şahsına teveccüh edip elini öpmek için gelenleri kabul etmemesini... Ekseriya şahısların hâletiruhiyesini bir bakışta anlayıp muktezayı hale göre konuşmasını, zehirlendiğini, İktisadını, şefkatini, şahsına değil de *Risâle-i Nur'a* ehemmiyet verilmesi gerektiğini, kerametlerini, hafızasını, gözlerini anlatırken bütün ağabeyler ittifak ediyorlar. Bediüzzaman'ın hasletleri saymakla bitmez...

Hatırlar içinde unutmanızın kabil olmadığı, sizi derinden etkileyen birkaç olaydan, anlatıdan söz eder misiniz?

BAZI HATIRALARI GECENİN SESSİZLİĞİNDE AĞLAYARAK YAZIYORUM

Doğrusu birkaç olayı ayırıp, diğerlerini ihmal etmek doğru olmaz gibi geliyor bana. Birde her ağabeyin kendi meşrebi dâhilinde bir üslubu, bir anlatış şekli var. Bana göre Hz. Üstad Bediüzzaman'la ilgili en küçük bir ayrıntı bile çok değerli ve çok mühim.

Bizim kayıtlarımızın neredeyse tamamı, bir stüdyo ortamında değil de gelişigüzel, evlerde, bahçelerde bazen yollarda bile gayri nizami şekilde yapılmıştır. Yani tamamen fitridir, olduğu gibidir. Onun için ağabeylerin üslupları, anlatış şekilleri, heyecanları hiç tasannu olmadan fitri bir şekilde kayıtlara girmiştir. Ben buna baştan üzülüyordum, fakat sonradan böyle olması daha iyi olmuş diye düşünmeye başladım. Çünkü fitrilik, hasbilik çok önemli...

Şunu da belirteyim: Çekim anında değil, sonradan kayıtları deşifre etmek için kulaklığı takıp da gecenin sessizliğinde hatıraları yeniden dinlerken, yani yazıya dökerken o mübarek ağabeylerin konuşmaları çok daha etkili oluyordu benim âlemimde. Çok zaman ağlayarak yazdığımı hatırlıyorum. Hz. Üstad'a o yapılan zulümler, aç bırakılması, zehir verilmesi, baskılar, baskınlar, işkenceler; yine o kahraman talebelerinin çektikleri, akıl almaz fedakârlıkları, geride kalan çoluk çocuklarının perişan durumları... Nasıl ağlamazsın ki?

Çalışmalarım ekseriya sabah namazına kadar devam ediyor, namazdan sonra yattığımda çoğu zaman yaşanan hadiseler, o ağabeyler rüyalarım giriyor. Allah onlardan razı olsun. Çekimlerimizde resmîlik olmadı, hasbilik var. Cenabı Hak inşaallah bizleri onlarla beraber haşretsin, şefaathlerine nail eylesin... Âmin...

Telifleriniz ilgili sahada yapılan ilmi çalışmalara kaynaklık teşkil ediyor mu? Sizin çalışmalarınız ilmi bir metodolojiyi takip ediyor mu?

KAYNAK GÖSTERMEYENLERE GÖNÜL KOYUYORUM, GÜCENİYORUM

Daha önce kısmen bahsetmiştim. Hadis usulü hakkında biraz araştırmam olmuştu benim. Olabildiğince çalışmalarımı belgeli, kaynaklı şekilde kaydetmeye çalıştım. Ravi, yer, zaman, tarih, başka şahitler, fotoğraf, belge, alıntı yeri gibi hususlara dikkat etmeye çalıştım.

Tabii bizim çalışmamız sahada oldu. Her şeyi tam araştırıp belgeleyip ispatlama imkânımız olmuyordu, olmazdı. Biz alandan malzeme topluyoruz, bilgi, belge,

doküman topluyoruz. Tarihe not düşüyoruz ki, ileride gelecek olan araştırmacılara kaynak olsun bu arşiv kayıtları.

Risâle-i Nur ve Bediüzzaman ile ilgili yazılar yazan hemen bütün araştırmacılar, kitaplarımızdan alıntı yapıyorlar. Kaynak gösterenler var göstermeyenler var. Kaynak göstermeyenlere gönül koyuyorum, onlara güceniyorum doğrusu. Kul hakkıdır, yapmasınlar bunu. Hem bir itiraz geldiğinde bunun cevabını ben verebilirim yanlışlık varsa ben tashih ederim. Hata yapmanın manevi mesuliyeti de var bu hizmetin...

Biraz duygusal belki de kişisel bir soru olacak lakin sormadan geçmek istemiyorum pek çok kişinin duyma ihtimali artık kalmamış, tarih olmuş nice enteresan bilgilerin birinci ağızlardan yaşayan tanığsınız bu durum etrafınızdaki insanlarda bir heyecan oluşturuyor mu yoksa bir ülfet perdesi bu durumu gölgeliyor mu?

BEDİÜZZAMAN HEM YAZILI HEM DE CANLI EMANETLER BIRAKMIŞ BİZLERE

Esas olan *Risâle-i Nurların* okunması, anlaşılması, yaşanması ve insanlara ulaştırılmasıdır. Bence Üstadımızın iki eseri var. Birincisi: Yazılı, kitabet şeklinde bıraktığı Kur'an ve Sünnet-i Seniyyenin en güzel tefsiri olan *Risâle-i Nur'dur*. Hz. Bediüzzaman'ın bıraktığı ikinci emanet ise; çeşitli meşrepteki talebeleridir. Onlar da Üstad'ın eğittiği canlı birer eserdirler. Bence İhlâsı, uhuvveti, tesanütü, fedakârlığı, meşvereti kitaplardan ne kadar okusak da, uygulamasını görmeden tam anlayamayız. Düsturların tatbikatını Hz. Üstad'ın bıraktığı canlı örneklerde görmek lazımdır diye düşünüyorum. Bilhassa Üstadımızın, "Varis ve Vekil Talebelerim" dediği; O'nun yanında kalmış tedrisinden, terbiyesinden geçmiş ağabeylerin rehberliği çok daha önemli geliyor bana...

Kur'an kitabet şeklide geldi. Peki, onun tatbikatını kimden öğrendik? Başta Resulullah ve onun eğittiği sahabelerden...

Bu çalışmalarım yakın çevrende bir heyecan uyandırıyor mu diye soruyorsun.

Pek farkında değilim. Çok yakınımnda olanlar bu konuları merak edip de sorsalar da, fazla değil. Veyahut ta sizin tahmin edeceğiniz kadar alaka gördüğünü söyleyemem. Diğer illerden, hatta ta uzaklardan, Türkî Cumhuriyetlerden, Amerika'dan, Avrupa'dan, Afrika'dan uzaktan muhatap olanlar daha fazla gibi... Ama dediğim gibi önemli olan nurların okunması, anlaşılması, yaşanması ve tebliğ edilmesidir.

Bediüzzaman'ın hayatını ve hatıralarını araştıran biri olarak günümüz insanlarına ve gençlere neler tavsiye edersiniz?

İKİ TAVSİYEM VAR

Evvela: İnsanlara, bilhassa gençlere önemle ve özenle tavsiye ederim ki; *Risâle-i Nur eserleri* bu zamanın insanlarına, bilhassa gençliğimize hazineler değerinde bir kıymettir. Onlara *Risâle-i Nur'un* imanî derslerini, lâhika dersleri ile beraber dikkat, tefekkür ve devamlı olarak okumalarını tavsiye ediyorum.

İkincisi: *Risâle-i Nuru* okumak yetmiyor, cemaatle beraber, meşveretle, şahs ı manevi içinde hareket etmek de çok önemli bir husus... Çok zeki, çok kabiliyetli olabiliriz ama şahs-ı manevi ile beraber gidemiyorsak, beraber hareket edemiyorsak, yerine göre bu üstün yetenekler hizmete zarar verir hale de gelebilir. İhlâs, uhuvvet, tesanüt,

sadakat ve kanaat bizim en temel düsturlarımızdır. Okumak ve meşveret; bu iki temel esası çok önemli görüyorum. Vesselam...